

оновлено 21 травня 2022 року

КАТАЛОГ
№ 1–60

№ 01* (див. № 1130) До 1593 р.

№ 02* (див. № 1131) До 1593 р.

№ 1 кін. XVI ст.

Київ, ІЛ, арх. Франка, 4779

4° продовг. / long (12x15,5 см), 259+1 арк., без поч., з правого боку арк. сильно обрізані, 6 рядків на стор.; дрібн. півустав; у мові елементи повноголосся (хомонії), окремі пісенспіви підтекстовані грецькою мовою кириличною абеткою.

Н.: київська скорописна, ключі на 4-х лінійках (окрім 5-ї), у нотному тексті зустрічаються релятивні бемолі, зрідка бекари, окремі ноти писані білою італійською нотою, в кін. нотних рядків сторожі; тривалості ноток від максими до вісімок.

Д.: орнам. заставки, ініціали, декілька кінцівок — кольорова плетінка балканського типу, на поч. *притівів* заставка квіткових мотивів (арк. 265); на полях прикраси у вигляді птахів і *ликів*; мініатюри (в цілій арк.) – свв. Роман і Давид, св. Василій-Володимир (арк. 32), св. Козьма, св. Іоан Дамаскин (арк. 32 зв.), суд Пілата (арк. 316), Благовіщення (арк. 397 зв.); на титульній с. гравюра з празького видання Біблії Франциска Скорини (арк. 32).

О.: нова картонна, виготовлена на замовлення І. Франка.

Ф.: Каманін, №№ 376–380 — 1595–1599 pp.; № 151 — 1589–1600 pp.

З.: про Якуба Залеського і якогось пана стольника, XVII ст. (погано читається, арк. 100).

Л.: «Ірмолой з Долинян (уришок "хомового" співу). Сторінок 516, по старій нумерації було 324 картки т.ч. 648 стор. З початку бракує карток 66, а 5 у середині» (*запис Франка, на форзаці*), нотатка Франка для палітурника: «рѳѳскѳгек не сіѳ обсіпа» (арк. 1). У б-ці Франка зберігався під № 60.

ОКТОЇХ воскресний, уривок — догматики з богородичними, сідальні, степенні-антифони, воскресні ірмоси, поч. – глас 7, пісня 3 (арк. 1–14 зв.).

<МІНЕЯ празн.+ ТРІОДЬ> — на Різдво Христове ірмоси двох канонів *Христос раждається і Спасе людие чудодія, величання Величай душе моя, стихира Днесь Христос во Вифлеємъ*; на Богоявлення *Глас господен, ірмоси двох канонів Глубинѳ открил і Путь морской*; ірмоси на Стрітень *Сушу глубородителную*; в неділі перед Вел. постом псалом *На рѳѳцѳ Вавилонстей*, на воскресні утрени Вел. посту *Покаяния отверзи, прокимен Не отврати лица твоего*, на літургії *Преждеосвященній Да ся исправит молитва моя, за Херувимську Нинѳ сили небесній, причасник Вкусъте і видите, С нами Бог, задостойник на літургії св. Василія Великого О тебѳ радується, в 3 неділю Вел. посту катавасії (ірмоси) Божественний прообраз, ірмоси Богородиці 8 гласу Яко по суху, ірмоси в четвер 5 неділі Вел. посту Помощник і покровитель, в суботу Лазареву задостойник Чистую і славную, ірмоси у Вел. понеділок, вівторок, середу; у Вел. суботу прокимен *Воскресни Боже, припиви, Херувимська Да молчит всякая плоть*, на В'їхання в Єрусалим ірмоси *Явишася источници, кондак Богородиці Возбранной воеводѳ*, тропарі у Вел. понеділок *Се жених гряде* і четвер *Єгда славній ученици*, за Херувимську *Вечери твоей тайней*, на Воскресіння канон (ірмоси з тропарями) *Воскресенія день*, стихири і тропар *Христос воскрес*; ірмоси в неділі після Пасхи: 2 Томину, 3 Мироносиць, 4 о Разслабленом, в середу на преполовлення, 5*

Самарянки, 6 о Сліпом, на Вознесіння, Зшестя св. Духа (ірмоси двох канонів); стихири та ірмоси апп. Петру і Павлу, Преображенню, Успінню, ірмоси на Різдво Богородиці, Воздвиженню, Введенню, в неділю перед Різдвом Христовим, на Різдво св. Іоана Предтечі, стихири на Благовіщення (арк. 15–180 зв.).

ІРМОЛОГІОН — ірмоси *дньвныє* (столпові), на 8 гласів (арк. 181–221 зв.).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів, глас 1 *Небесним чином* (арк. 222–232 зв.).

<ТРИОДЬ з доповн.> — канон на В'їхання в Єрусалим (ірмоси з тропарями), кондак Богородиці, на літургії піснеспіви з грецьким текстом, *Достойно єсть*, у Вел. п'ятницю стихира *Тебе од'ющагося*, у Вел. суботу *Воскресни боже*, в неділю по "непорочних", на 9-й пісні канону на Воскресіння *Христовая пасха*, *Ангели вопияше* та ін., в кін. уривок неясного піснеспіву – поч. *погребу ты*, кін. – *господи слава тебѣ* (арк. 233–259 зв.).

Вказ. напів: **болгарський** — канон на В'їхання в Єрусалим, кондак Богородиці (без вказівки), з **грецьким** текстом літургія і з ремаркою *болгарський* напів, у Вел. суботу *Воскресни Боже*, в неділю по непорочних *Благословен єси Господи*, *Ангельский собор*, *З'яло рано*, *Мироносици жени*, *Поклонимся отцу*, *Жизнодавца рождейши* (арк. 233, 241 зв., 243 зв., 251–256);

з **грецьким** текстом на літургії — *Херувимська Неанес и та херувим*, *Паса пної (?)*, *Остон василевс (?)*, *Тон деспотин (?)*, *Агѣос о Теос* (арк. 243 зв., 244, 244 зв., 245 зв., 258 зв.).

Календарно-мінейний структурний тип.

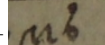
Публ.: Корній, Дубровіна. *Болгарський наспів* (1998), с. 79–84 (в неділю по непорочних – *Благословен єси Господи*, *Ангельский собор*, *Почто миро*, *Мироносица жени*, *Жизнодавца рождейши* – арк. 251–256).

Лит.: Ясиновський. Нотний Ірмолой з колекції Івана Франка, с. 109–110; Ясиновський. Рос.-укр.-біл., с. 147; Ясиновський. Методологічне значення, с. 87; Ясиновський. Джерела вивчення; Ясиновський. Содежаніе и структура, с. 163; Ясиновський. Український нотолінійний, с. 51; Jasinowskuj. Znaczenie eparchii przemyskiej, с. 420, № 183; Іванов. *Навчання церковного співу*, с. 33, 113–114, 169–171; Запаско. *Ошатність української рукописної книги*, с. 130, № 95; Корній, Дубровіна. *Болгарський наспів* (1994), с. 25 (опис, датовано поч. 10-х років XVII ст.); Ясиновський. Музика (2001), с. 737; Цалай-Якименко. *Київська школа музики*, с. 144; Ясиновський. Львівський ірмолой, с. 256–257; Ясиновський. В и п р а в л е н н я (1), с. 162 (доп. біб ліо гр.); Ясиновський. Сучасний погляд на київську нотацію; Корній. До проблеми музично-текстологічного вивчення; Зинченко. Ритмическая организация, с. 194–198; Зинченко. Принципи фіксації фітних розспівів.

№ 2 кін. XVI ст.

Львів, ЛНБ, МВ 50

Заголовок: **СѢ БГОМЪ ПОЧИНАЄСѢ ІРМОЛОЙ** (арк. 1).

4° продовг./long (15,5x20,5), 252 арк., 6 рядків на стор.; вправний чіткий скоропис, літери відокремлені одна від одної, за винятком лігатур; у мові елементи повноголосся, виразні народно-розмовні елементи, окремі тексти писані грецькою мовою мішаною латино-греко-кириличною абеткою; палеографічна особливість: **ь** з (за окремими винятками), **ь** –

Н.: київська, скорописна, окремі нотні знаки писані білою італійською нотою (арк. 118 зв., 175 зв.), в кін. нотних рядків сторожі; на початку кожного рядка ключ **C** на 4-х лінійках (окрім 5-ї); у нотному тексті зустрічаються релятивні ключі і бемолі, зрідка бекари (248 зв.–250), а також фіти; тривалості ноток від максими до вісімок, переважають цілі і половинки.

Д.: одна орнам. заставка балканського типу, простенька штриховка пером червоного кольору (арк. 1), декоративна в'язь заголовків.

О.: первісна, місцевого виробництва — дві дошки, обтягнуті темночервоною телячою шкірою; прямокутні поля оздоблені квітковим тисненням орнаментом, в центрі верхньої обкладинки в овалі розп'яття з монограмою ІНЦІ.

Ф.: папір місцевого виробництва, в. зн. «любич», «еліта» — Мацюк. *Папір і філіграні*, №№ 108, 120, 121, 123, 124, 126, 305 — 1592–1599 pp.

З.: РѠкѹ дѣхѣмъ мѣмъ ѿвѣдѣ днѣ кѣгъ сѣмъ кнѣгѹ рекѠмѹ ѿмѠло, на надалѣ рѣвѣ вѣжѣ ѿвѣнѣ третѣкнѣ за ѿпущѣннѣ грѣхѣ вѠвоѣ до цѣкви сѣго ѿвѣна вѣгѠлова на пѠзамчѹ лѣвѣско^м вѣ ѿпѣкѹ бра^тства тоѣ цѣкви вѣчнѣми чѣсы m[anu] p[ro]p[ri]a (арк. 1–9); «Laus sancto bartolomeo, quando finis habeo» (переписувач, арк. 60 зв.); «Amen, iako bože day, aby wszystkie roś poszła w raj, a lachy do pekła daj» (арк. 60 зв.); «Mądry w rzeczach zalecia siebie, a człowiek wygodny będzie xsiężęte» (на форзаці).

П.: з Свято-Онуфріївського м-ря у Львові, сигнатури № XXXII, № 40.

ОКТОЇХ воскресний — догматики з богородичними, сідальні, степенні-антифони, воскресні ірмоси, глас 1: догматик *Всемирєнѹ славѹ*, богородичний *Ге испѠнысѣ нєанно прѠречєннє*, сідальні *ГрѠб тѠвои спѣсє воини*, степенні-антифони *Вонєгда скѠбѣти ми*, воскресні ірмоси, пісня *1 ТѠвои побєдѣтельнаѣ деснѣца* (арк. 1–60 зв.).

<МІНЕЯ празн.> — на Різдво Богородиці ірмоси *Градѣте людє* (глас 2), *ін ірмос* *Вокрѣшшєшємѣ врани* (глас 8); катавасії (ірмоси) на Воздвиження *Крєста начѣтавѣ* (глас 8); катавасії (ірмоси) на Введення *Пѣснѣ повѣдѣнѣ* (глас 1); на Різдво Христове стихира *ѿвѣстѣ єдиноначѣствѣнцѣ*, *Г нами Богѣ*, стихира *Глава во вышнѣнѹхъ богѣ*, катавасії (ірмоси) *ХрѣтѠ рѣжѣтѣ* (глас 1), *ін ірмос* *Спѣсє люди чѣдѠдѣл*, світильний *ПѠсѣтилѣ ни єть*, стихира *Дєнєсѣ хрѣтѠ во вифлєвѣ*, *вєсѣклѣ дєнєсѣ радѠсти*; на Богоявлення стихира *Прєклонилѣ єи главѣ*, катавасії (ірмоси) *Глѣбнѣнѣ втѠкрилѣ* (глас 2), *ін ірмос* *Пѣть морєскѣнѣ*; на Стрітєнь ірмоси *Вѣшѣ глѣборѠдѣтелѣнѣ* (глас 3); на Благовіщення припів *ѿхѣгєлѣскѣнѣ гласѣ*, трипісєць *ВозѠпилѣ прєвѣбразѣвѣ* (глас 4, пісня 6); апп. Петру і Павлу стихира *Вими похѣлѣнѣми*, *Вими пѣнѣнѣми*, *Вими дѣхѠвѣнѣми*, ірмоси *Нѣтѣ ти подѠвєнѣ* (глас 4) та *ін ірмос* *Восѣдѣ на конѣ* (глас 8, пісня 4); на Преображення ірмоси *Лици ѿдѣлєтѣтѣнѣ* (глас 4); на Успіння ірмоси *Прєдкѣрѣшєна вѠжнєю славѠю* (глас 1), стихира *БогѠначѣнѣнѣ мѠновєннє* (гласи 1–8); на Усікновення глави св. Іоана Хрєстѣтєлѣ ірмоси *Нєтрєнѣ нєвѣнѣнѣнѣ* (глас 2), *ін ірмос* *В тѣлѣ злѣтѣ* (глас 8, пісня 7); Богородиці (на Різдво Іоана Хрєстѣтєлѣ ?) ірмоси *ТрѣстѠмѣ крѣпѠкѣнѣ* (глас 4); на Хрєщєннѣ стихира *Дєнєсѣ хрѣтѠ* (глас 2), трѠпарі *над водою* *Гласѣ гѠспѠдєнѣ*, *Дєнѣ водѣннѣ*, *ѿко чєлѠвѣкѣ на рєкѣ*, *ПрѣмѠ гласѣ вѠпѣнѣцагѠ*, стихира *ВѠспѠмѠ вѣрєннѣ*, трипісєць *Пѣснѣ вѠслѣ* людє (глас 8, пісня 1); на Різдво Христове кондак *Дєвѣмъ дєнєсѣ*, *ДѠстѠно єтѣ*, трѠпар на Воскрєсіння *ХрѣтѠ вѠкрєсє* (арк. 61–120).

<ТРИОДЬ> – в неділю Сиропусну стихира *ПѠкѠаннѣ втѠвѣжѣ*, два прокимни *Нє втѣврати лица і Дѣлѣ єи дѠстѠнѣ* (!), псалом *На рєцѣ вѣвилѠстѣ*; на літургії Прєждєосвящєннѣй *Дѣ*

са исправи^т молитва моя, Херувимська Нине сили невѣниа, причасники вкѹсѣте и ѹвидите та Благословія господа; на літургії Василя Великого задостойник **Ш** тевѣ радѣ^тса; ірмоси в 3 неділю Вел. посту **Боже**ствѣнни провѣрази (глас 1), ірмоси канону у четвер 5 неділі Вел. посту **Помощникъ** и **покровительъ** (глас 6) та *in* ірмос **Видите, видите** яко азъ еми (глас 2, пісня 2), кондак Богородиці **Вѣрѣанъно[й]** **воеводѣ**, на Благовіщення припів **И҃х҃а҃гелескии** **гласъ**, ірмоси **Поимо** **господєви** (глас 8), в неділю Цвітну канон (ірмоси і тропарі) **И҃вишася** **и҃точьници** (глас 4, у двох мелодичних варіантах, другий *болгарського* напіву – без вказівки), стихира **Денѣ** **благодѣ**^т; у Вел. понеділок, вівторок і середу ірмоси (глас 2), ірмоси у Вел. четвер **Сѣченимъ** **пресѣчено** (глас 6), за Херувимську **Вечери** **твоєи** **тѣне**, служба страстей, антифон 1 **Книзи** **людстѣи** (глас 8), у Вел. п'ятницю трипіснецъ 6 гласу **В** **тоѣ** **ѹтренню**, світильний **Рѣвѣнника** **раю**, стихири **Дѣѣ** **лѹкаѣ** **сотвори** і **Тебє** **ѡдѣвѣцагоса** **сѣѣтомъ**, у Вел. суботу припиви **Величаемъ** **ти** **живо^т** **давче**, **Достонно** **єсть** і **Роди** **вои** **пѣснъ**, ірмоси **Во^дноу** **мѡскон** (глас 6), прокимен **Вѣкрѣни** **боже**, за Херувимську **Да** **мо^дчитъ** **всѣка** **плоть**, на Воскресіння стихири **Пѣха** **красенаи** і **Прѣварниша** **ѹтро**; ірмоси в неділі П'ятидесятниці – **Томи** **ну** **Поє^м** **вои** **людє** (глас 1), **Мироносиць** **Ионисекѹю** **пѣснъ** (глас 2), о Разслабленом **Дивенъ** **во** **славахъ** (глас 3), на преполовлення **Иоре** **ѡгѹстєвѣаи** (глас 8), о Самарянині **Поражен** **єги^пта** (глас 4), о сліпом **Зємаи** **на** **нюже** (глас 5), на Вознесіння **Спаситєлю** **вогѹ** (глас 5), на Зшестя св. Духа катавасії (ірмоси) **Во** **пѡтѣ** **покры** **фараѡна** (глас 7), *in* ірмос **Боже**ствєннимъ **покровєнъ** (глас 4), стихири **Прєславънаи** **денєсъ**, **Дѹхъ** **сєтєи** **єѣ**, **Дѹхъ** **сєтєи** **сѣѣтъ**, **Придѣте** **людє**, **Царѹ** **небєсєни**, в 7 неділю по Пасці стихира **Кто** **ти** **спасє** **ризѹ** **рѣдѣра** (*арк. 120 зв. –230 зв.*); на Воскресіння канон (ірмоси і тропарі) **Вѣкрєсєнни** **днѣ** (глас 1), стихири **Пѣха** **сєщєннаи**, **Придѣте** **ѡ** **видєнни**, **Ироносици** **женє**, **Пасха** **красєнаи**, **Воскрєсєнни** **денъ**, тропар **Хри^тѡ** **воскрєсєє** (*арк. 236 зв.–248 зв.*).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів, глас 1 **Небєсєни^м** **чино^м** (*арк. 230 зв.–236 зв.*).

Вказ. напів: **руський** – стихира на Успіння **Богонач^днимъ** **мановєннємъ** (*арк. 106*);

болгарський — стихири **Богонач^днимъ** **мановєннє^м**, на Зшестя св. Духа **Придѣте** **людє**, Херувимська **Неанє** **и** **та** **хєрѹвѣм** – словесний текст писаний латинською абеткою з кириличними і грецькими вкрапленнями *Neane* **и** *ta cserѹwumu* (*арк. 103 зв., 228 зв., 248 зв.*);

з **грецьким** текстом — **многоліття** **Тѡ** **дєпѡтѣ** **кє** **ѹхєрєѣ**, кондак на Різдво Христове **И** **па[р]фєнѡ** **ємирѡ**, кондак на Богоявлення **Шпєфани** **ємирѡ**, Херувимська **болгарського** напіву **Неанє** **и** **та** **хєрѹвѣм**, трисвятоє **Ѹгїѡс** **ѡ** **ѹєѡс** – словесний текст записаний латинською абеткою з кириличними і грецькими вкрапленнями *Agios ѡ ѹєѡс* (*арк. 119 зв., 119 зв.(!), 120, 248 зв., 251*).

Календарно-мінейний структурний тип.

Публ.: *Хрестоматія української доживотної музики*, с. 72–74 (задостойник *О тебе радується*, арк. 125 зв.–127, ірмос 9-ї пісні канону Вел. суботи *Не ридай мене мати*, арк. 201–201 зв.); Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. [101], іл. (орнам. заставка і поч. догматика 1 гласу, арк. 1); *Історія Львова*, іл. на кольоровій вклейці між с. 256–257 (орнам. заставка і поч. догматика 1 гласу, арк. 1); Ясиновський. *Львовский Ирмолой*, с. 173–175 (стихира на Зшестя св. Духа *Прийдіте людие*, арк. 226–228), с. 169, іл. (орнам. заставка на поч. догматика 1 гласу, арк. 1), с. 170, іл. (уришок подібних 4 гласу, арк. 233), с. 171, іл. (уришок страстей, арк. 187 зв.); Ясиновський. Найдавніший нотолінійний, с. 9, іл. (арк. 233); Запаско. *Українська рукописна книга*, с. 401, іл. (арк. 1); Цалай-Якименко. *Взаємодія "Схід – Захід"*, с. 90 (трисвяте *Агіос о Теос*, арк. 251–251 зв.); Ясиновський. *Українські та білоруські нотолінійні Ирмолой*, с. 580, іл. 1 (поч. догматика 1 гласу, арк. 1), с. 581, іл. 2 (уришок страстей з фітами, арк. 187 зв.), с. 582, іл. 3 (два уривки подібних 4 гласу, арк. 233); Іванов. *Навчання церковного співу*, с. 108, іл. 33, 34 (арк. 1, останній форзацний); Корній, Дубровіна. *Болгарський наспів*, с. 269–272 (стихира на Зшестя св. Духа *Прийдіте людие*, арк. 228 зв.–230), с. 288–292 (стихира Успінню *Богоначальним мановенієм*, арк. 103 зв.–105 зв.); Цалай-Якименко. *Духовні співи*, с. 102 (причасник *Вкусите і увидите*, арк. 125), с. 105 (*С нами Бог*, арк. 72), с. 139 (стихира на Воскресіння *Пасха красная*, арк. 203 зв.–204, уришок), с. 194–195 (кондак *Діва днесь*, арк. 118 зв.–119), с. 202 (трисвяте *Агіос о Теос*, арк. 251–251 зв.), с. 8, іл. (уришок страстей, арк. 187 зв.); Ясиновський. *Музика* (2001), с. 736, іл. (арк. 233); *Догматики вісьмох гласів* (арк. 1–1 зв., 8 зв.–9, 15 зв.–16, 22 зв.–23 зв., 30 зв.–31 зв., 37–38, 44 зв.–45, 51 зв.–52 зв.), іл. на нижній обкладинці (поч. догматика 1 гласу, арк. 1); Цалай-Якименко. *Київська школа музики*, с. 220, іл. (арк. 187 зв.); *Канон на В'їхання* (канон в неділю Цвітну руського і болгарського напівів, арк. 136–146 зв., 147–155 зв.), с. 43, іл. (початок канону, арк. 147); Ясиновський. *Музика* (2006), с. 211, іл. (арк. 1); Jasinov's'kuj, Lutzka. *Das Lemberger Irtologion* (факсимільна публ., уточн. дату створення – кін. XVI ст.); Ігнатенко. Різдва́ний кондак “по-грецьку”, с. 177 (кондак *И парфенос симирон*, арк. 119 зв.–120); Ігнатенко. Поняття “перевод”, с. 92 (кондак *И парфенос симирон*, арк. 119 зв.–120); Ясиновський. *Візантійська гимнографія і церковна монодія в українській рецепції*, с. 189, іл. 17 (оправа), с. 195, іл. 21 (титлярій, арк. 1), с. 219 (нотні ініципіти стихири Успінню *Богоначальним мановенієм* напівів руського і болгарського), арк. 103 зв.–104, 106), с. 232, іл. 37 (арк. 201), с. 240, іл. 43 (особливості нотації), с. 256, іл. 70 (особливості нотації, арк. 214), с. 267, іл. 92 (фіга в нотному тексті, арк. 201); Ясиновський. Воскресні ірмоси у нотолінійній транскрипції, с. 119–122 (ірмоси воскр. 1 гласу, арк. 6–8 зв.); Ясиновський. *Львівський ірмолой*, с. 348, іл. (арк. 1); *Воскресні ірмоси вісьмох гласів* (арк. 6–8 зв., 13 зв.–15 зв., 20–22 зв., 29–30 зв., 35 зв.–37, 42 зв.–44 зв., 49–51 зв., 58–60 зв. с. 14, іл. (воскресний ірмос 8 гласу *Вооружена фараона*, арк. 58); Комп'ютерна база даних *Ірмос* <http://www.irm.ils.org.ua>

Лит.: Петрушевич. [Матеріяли описів], арк. 1 н/н; Гординський. *Рукописи*, т. III, вип. 1–2, с. 60, № 50; Ясиновський. Питання становлення; Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 52–53, № 87; Константинова. *Болгарский распев*, с. 277; Конотоп. *Особенности атрибуции*, с. 97; Петров. *Нови данни*, с. 32; Ясиновський. *Мелодії*, с. 113; Ясиновський. *З історії*, с. 113; Корній. *Болгарский напев*, с. 53; Ясиновський. *Нотний Ирмолой*, с. 109; Ясиновський. *Рос.-укр.-біл.*, с. 146; Ясиновський. *Найдавніший нотолінійний*; Ясиновський. *Методологічне значення*, с. 87; Ясиновський. *Содежание и структура*, с. 163; Цалай-Якименко. *Перекладна півча*, с. 12; Ясиновський. *Український нотолінійний*, с. 51; Запаско. *Українська рукописна книга*, с. 92, 400–401; *Вибрані документи з історії України*, с. 9, № 31; Корній. *Історія української музики*, част. 1, с. 139; Цалай-Якименко. *Взаємодія "Схід – Захід"*, с. 67, 105; Іванов. *Навчання церковного співу*, с. 33, 108, 145; Іванов. *Співацька освіта*, с. 151, 178; Запаско. *Ошатність української рукописної книги*, с. 19, 37, 49, 130; Корній, Дубровіна. *Болгарський наспів*, с. 23; Запаско. *Мистецтво художнього оформлення української рукописної книги*, с. 292; Цалай-Якименко. *Музика*, с. 738; Цалай-Якименко. *Київська школа музики*, с. 14, 144, 220; Ясиновський. *Львівський ірмолой* (у дод. опубліковано ініциптарій піснеспівів пам'ятки, с. 263–272); Коць-Григорчук. *Особа автора Львівського Ирмолая* (за мовними ознаками основного тексту висунуто припущення, що автор походив з південно-західної Волині, навчався, ймовірно, в Острозькій або Луцькій школі); Ясиновський. *Виправлення, уточнення і доповнення* (1), с. 162 (доп. бібліогр.); Ясиновський. *Сучасний погляд на київську нотацію*; Корній. *До проблеми музично-текстологічного вивчення*; Ясиновський. *Музика* (2006), с. 211; *Кириличні рукописні книги*, т. I, с. 258–259, № 200; Терлецька. *Кондак “Діва днесь” в українській монодійній інтерпретації*; Ігнатенко. *Поняття “перевод”*, с. 91–92; Качмар. *Формотворчі процеси в українській церковній монодії*, с. 38–42; Сиротинська. *Стихира Богоначальним мановенієм*, с. 65; Ясиновський. *Виправлення* (3), с. 231 (доп. бібліогр.); Ясиновський. *Воскресні ірмоси у нотолінійній транскрипції*; Ясиновський. *Питання музичної форми у піснеспівах сакральної монодії*; Ясиновський. *Львівський ірмолой*; Ясиновський. *Українська церковна монодія в музично-аналітичному дискурсі*.

№ 3

кін. XVI – поч. XVII ст.

Львів, НМЛ, Q 138

4°, 217 арк., без поч. і кін., пропуски в сер., на поч. арк. сильно пошкоджені, місцями переплутані; скоропис, арк. 162 зв.–168 зв. писані іншим почерком XVII ст.; рукопис реставрований.

Н.: у нотному тексті фіги, в кін. нотних рядків сторожі.

Д.: орнам. заставки, ініціали – кольорова плетінка, на арк. 125 в заставці мініятюра – св. Миколай.

Ф.: Каманін, №№ 253–263 – 1590–1595 рр.

З.: «Bazyli Milanowski» (арк. 28 зв., в кін. 2 гласу); «Азь ієрей Тимофей предь [...]» (арк. 131).

ОКТОЇХ воскр.–ІРМОЛОГІОН з доповн., поч. з ірмосів 1 гласу, воскресні і празничні ірмоси розташовані за канонами, столпові – за піснями (арк. 1–164 зв.); в неділю по непорочних *Благословен єси господи* та ін. (арк. 164 зв.–168 зв.).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів (арк. 169–179 зв.).

<МІНЕЯ празн.–ТРИОДЬ з доповн.> — стихири на Різдво Христове, Богоявлення, освячення води, Стрітень, у Вел. піст *Покаяння отверзи* (обірвано), стихири у Вел. п'ятницю *Двѣ лукавѣ сотвори, Тебе одѣюцагося*; стихири на Пасху, Зшестя св. Духа, апст. Петру і Павлу, Преображенню, Успінню (обірвано); канон на Пасху, без поч. і кін. (арк. 181–217 зв.).

Змішаний гласово-грецький структурний тип.

Вказ. напів: **болгарський** — причасник *Хваліте господа* (арк. 102).

Лит.: Ясиновський. Український нотолінійний, с. 53.

№ 4*

Кін. XVI – перша трет. XVII ст. (до 1631 р.)

4°, 384 арк., початковий арк. втрачений; дрібн. півустан, елементи повноголосся.

Н.: в кін. нотних рядків сторожі (?).

О.: в оправі.

Д.: орнам. заставки, ініціали – рослинні мотиви стародрук. типу.

З.: «Się xiążkie kupił na umie człowiek Dmitr synowi swemu Michałowi 1631 [roku] Stefan Presbiter» (арк. 251–252); про купівлю книги для синів (арк. 372–374).

П.: знайдений у старій церкві с. Побужани під Буськом і 1921 р. подарований місцевим свящ. Терентієм Домаником Зиновію Лиську.

Публ.: Лисько. З-під пилу сторіч (опубл. початкова стор.).

Лит.: Хроніка // *Наша культура* (1935/4) 264 (датований поч. XVII ст., запис 1631 р.); Лисько. З-під пилу сторіч; Ясиновський. Виправлення (2), с. 198 (доп. бібліогр., у цитованому записі помилкова дата 1831 р., має бути 1631).

№ 5 1598–1601 рр., Богдан Онисимович, Київ, НБУВ, І, 5391
біл. співак родом з Пінська, Супрасльський Благовіщенський м-р

Ірмологій, твореніє прѣпѣнаго ѿца нашого Іѡана Дамаскина. Нанотованъ въ сѣей ѡбѣтели монасѣтырѣ Соупрасльскоѣмъ Сѣтолпѣ ірмосѣ написѣа рѣкодѣліе^М Богдана ѡннсимови[а] Спѣвака Рѣдомъ с пѣнска. В лѣто ѿ содѣніа міра 7109] и ѿ възплочѣніа хѣва 1601] (*тит.*, арк. 1).

4^о, 576 арк., первісна кирилична фоліяція циноброю внизу у правому куті — арк. ѣ-рѣ (33–217 сучасної нумерації, на арк. 33–34 первісна фоліяція сильно затерта); первісна фоліяція охоплює розділ ірмосів на гласів 1–8, стихири на Різдво Хр. і Богоявлення); 9 і 10 рядків на стор.; вправний скоропис; ноти, нотні лінійки і слова писані одним почерком і одним чорним чорнилом, на початковій сторінці розділу ірмосів нотні лінійки червоного кольору (*арк.* 33); у мові елементи повноголосся; окремі тексти підтекстовані грецькою мовою кириличною абеткою; деякі розділи та піснеспіви дописані пізніше, але, мабуть, тим самим Б. Онисимовичем; у заголовках і глосах уставні нотатки писані народно-розмовною мовою: *Конѣць ѣ мѣ гласѣ* (*арк.* 90 зв.), *ѡба ліка вкѣпѣ* (*арк.* 355 зв.) та ін. Уточнення датування: у хронологічних таблицях на арк. 22 зв. нижньою датою є 1598 р., а на арк. 29 — 1594 р., що спонукує деяких дослідників понижувати дату створення кодексу (див. *літ.*); рукопис реставрований в наш час.

Н.: лінійно-мензуральна п'ятилінійна прискороного письма, т. зв. київська квадратна нота; ключ *С* на 4-х лінійках (окрім 5-ї), в кін. нотних рядків знаки переносу нотного тексту *сторожі*; *фітні* вокалізи у нотному тексті розкриті, у величаннях вставки *lege*, в грецьких піснеспівах — *неане* та ін.

О.: первісна — дошки в темнокоричневій шкірі з орнаментальними витисками.

Д.: орнам. заставки, ініціали — кольорова плетінка балканського типу, на полях прикраси у вигляді птахів і *ликів*; посторінкові мініатюри — св. Роман і Давид, св. Василій-Володимир (*арк.* 32), св. Козьма, св. Йоан Дамаскин (*арк.* 32 зв. — ціл арк. сьогодні втрачений), суд Пилата (*арк.* 316) Розп'яття з пристоячими (*арк.* 316 зв.), св. Трійця (*арк.* 397 зв.); на титульній с. гравюра з празького видання Біблії Франциска Скорини (*арк.* 1).

З.: В возѣ превелекнїи мѡць ѡче ар[хи]мѡдрите печерскїи мѡ мѡць пане пане [!] и бл҃годѣтелю мѡ [...] — далі затертий підпис, текст повторено двічі (*арк.* 1 зв.); *Сѣи книжка глаголемаа ѣмѡло ѣ ктѡвы мѣ^А сѣ^Т сѣго хр҃ама х҃итратига Мнхѡла ѡдали^Т си [...] (арк. 573);* *ближеннѣ пещери преподѡвнаго антонїа (арк. 375 зв.);* проби пера кирилицею і латинкою (*арк.* 3, 32).

Л.: до НБУВ надійшов 1934 р. з Всеукраїнського музейного городка, що знаходився на території колишньої Києво-Печерської лаври; старі шифри: XI 6/4, № 24, 2977, № 90, № 6-й Ирмологій (*арк.* 576). На нижньому форзаці бібліотечна нотатка: «576 лл. 12.ІІ.1971 г.».

Гомілія *Слово ѡ премѡдрости вѣсть (Неизг҃лїнаго дѣвства чѣота)*, без нот (*арк.* 2–3).

<КАЛЕНДАРНІ статті> — указ ірмосам, круги сонця і місяця, пасхалія (*арк.* 4–31);

ІРМОЛОГІОН: КНИГѢ ГЛ҃СІЯМЪ ІР҃МОЛОГІЙ ТВОРѢННІЕ Прѣпѣнаго ѿца нашого Іѡанна Дамаскина Гласѣ ѣ Пѣснь ѣ ірмосѣ, на 8 гласів, глас 1, пісня 1, ірмоси воскресні, столпові і празничні: *Твоа побѣдителенаа дѣница, Люты работы, Хр҃итѡ радаетеса, Спасе люди чѣдодѣи, Прѣвкрашѣна кожнѣю славою, Пѣснѣ повѣдѣнѣю, Воскресеннѣ дѣ, Понмо весѣ людиѣ, Сѣто^Апомѣ вгнѣныме, Помогѡше^М богѣ, Воспомо пѣснѣ новѣ, Божѣтѣвѣннѣ про^Врази; пісня 2 і т. д. (*арк.* 33–209 зв.); у межах гласу ірмоси пронумеровані, за окремими винятками (напр., у гласі 1 н/н ірмоси в 3 неділю Вел. посту); *Стихїи ѡмѣ^Ф ны. Дече^Мвїа. Кд. В навѣ**

РѠ х^тва. На павечерниці Глѧ ѿ Пѣси Перваа Ірмосъ: Во^аноу морескоу; те саме на Богоявленнѧ 6 сїчня Во^аноу морескоу (арк. 210–217).

<Доповн. пізніші> — киноник з ремаркою гре^ч – ѿнѣте тѠ кирїонъ (арк. 217–217 зв.), [Б]лагослови дѡше моя, задостойник [Ѡ] тебѣ радѡуеться, Херувимська грецька Нелнес и та херѡвим (арк. 219 зв.), на арк. 223 киноник з грецьким текстом Потирїон сотирїон (арк. 217–224).

ОКТОІХ воскресний, на 8 гласів, глас 1: догматик Всемиренѡу славу з богородичним Ге испо^аниа ианно прореченне (з фітним вокалізом), сїдальні Гро^б твою, БѠ госпѠ, степенні-антифони (арк. 225–270 зв.).

<ОБИХОД з доповн.> — Пѣрѧнное пѣнїе демествѣнное вѡщїне ѡ напѣла монастырѧ Ѡспраслѧкого Преведенно в нотованое І. Т.: на всеношній псалом 103 Благослови дѡша моя господа (арк. 271), Ѡ нами БѠ (арк. 272 зв.), псалом Блажѧ мѡ (арк. 273), в недїлю Блудного сина псалом На рѣцѣ вавилѡстѣ (арк. 273 зв.), на Утрєні по євангелїю стихира Воскрѣ Ісѡс (арк. 273 зв.), тропар у Вел. піст Покаянїа ѡтовѣзи (арк. 274), по Вел. славословію Ѡветы боже (арк. 274 зв.), два прокимни у Вел. піст Не ѡтвори лица і Дѧ^а єси достоинне (арк. 274 зв.), блаженна з антифонів іобразительних Помїни нѧ господи (арк. 275); на літургїї Преждеосвященній Дѧ сѧ исправи^т моли^тва моя, Ныне силы небесныа, два киноники Вѡбїте и видите та Благословиа господа (арк. 275 і 276–277), задостойник Ѡ товѣ радѡуеться трьох напївів — мирського, супрасльського і знаменного (арк. 278, 279 і 280); кондак Богородиці ВѡбраненѠ воєводе, у Вел. четвер Херувимська Вечери твоєѧ тѧнѧ, у Вел. суботу Дѧ мо^ачи^т всѧка плѠ^т, Придѣте ѡблажимо весѣ Нисифа, з вказівками на супрасльський напїв – Херувимська Иже херѡвѣми (арк. 287), киноник Во памѣ^т вѣчнѡу (арк. 288 зв.), Блажены непорѡны (арк. 289 зв.), без вказівки стихира заупокїйної служби Ѡдѣтелю и творецѡ і з вказівкою на супрасльський напїв два кондаки Ѡо вѡтыми покѠ і Вѣнаѧ памѧ^т (арк. 290 зв.), пс. На рѣцѣ вавилѡстѣ з ремаркою в колонтитулі Вѣнаѧ пѣнь ѡ Ялїадїю – арк. 291–291 зв. (арк. 271–291 зв.); богородичні на 8 гласів Грѣшны^х моли^твы з ремаркою на провѡде мїрскомъ (арк. 296–298); пізніші записи: задостойник О тебї радується, кондак Богородиці, інші два напїви задостойника О тебї радується, Воскрєсни Боже (арк. 291 зв. – 295 зв., 298 зв.).

<ТРИОДЬ з доповн.> — стихирї в недїлі Блудного сина Ѡтческого дѧра, Ѡтчеє благї, Сиропусну Ѡдѣ Ядѧ^м, Прїспѣ время, в 2 недїлю Вел. посту Во темене грѣховене, в недїлю Хрєстопоклонну Посовьвни господи, в суботу Лазарєву Предостало єси, в недїлю Цвїтну стихира Денѧ благодѧ^т, канон (тропарї) Изо ѡсто млѧденце (на поч. кожної пісні інципїти ірмосів), стихирї у Вел. понедїлок Вторѡу ѣвѡ та у Вел. четвер Чѧдо єхїно, киноник на Воскрєсїннѧ Тѣло Хрїстово (арк. 299–315); страсті, трипїснец (тропарї)

у Вел. п'ятницю Шмывоше ноги, стихира Говлекоша со мене ризы, Плещи свои, у Вел. суботу припиви Величє^м та живодѣче, Достѣно е^т, Роди весѣ пѣснь, канон (тропарі); на Воскресіння стихири, канон (тропарі) та ін. (арк. 317–388).

<Доповн.> — стихира в неділю Фомину Человѣколюбче велиє, великий поліселей мултанский Раки, господа, малий Ниповѣдѣнтѣ гѣподєви з вставками неане, поліселей Лѣна и звєзды, поліселей великий мултанский Достѣманне Нѣраню, причасник служби на погреб і в середу Н змеймѣ (!)¹ вѣчнѣю гласу 5, Возы^мде вѣѣ^м гласу 7 (арк. 388 зв.–396).

<ТРИОДЬ> — на Зшестя св. Духа стихири, канон (тропарі), в кін. стихири апп. Петру і Павлу Кими похвалєными, Трикраты вопрошенне (арк. 398–422 зв.).

<Доповн.> — кондак Богородиці, у Вел. суботу Вѣдѣрєни Боже, стихири на Воскресіння Воскрєсення дѣ, Хриѣтонова пѣха та ін., Херувимська Неанє и та херѣвими – не завершено (арк. 426 зв.), стихира на Зшестя св. Духа Приидѣте лядє, Дѣто^мно єсть (арк. 423–428 зв.).

ПОДОБНІ стихирам — на 8 гласів, глас 1 Нєвесны^м чино^м з вказівкою Напѣлоу монастырѣ Жпрасльскѣ прєвѣ^нно в нотѣваноє І Т: (арк. 429–436).

<СТИХИРАР мінейний> — Оз боґо^м начинѣемъ стѣ^мы и наславники на гдѣскїа прѣнїки. Н на памѣ^т стѣ^мы нѣрѣнны^х: на Рїздво Богородиці, Воздвиження, ап. Іоану Богослову, муч. Ананїю, вмч. Дмитрію, св. Іоанові Златоустому, на Введення, преп. Саві Освященному, свт. Миколаю, в неділю св. Праотців, на Рїздво Христове, в неділю по Рїзду Христовому, св. Василїю Великому, на освячення води, Хрещенню, Трьом святителям, на Стрїтєнь, Преображенню, Успїнню (арк. 437–515, 524–541).

<Доповн.> — О нами Бѣ з ремаркою М. П. (монастиря Печерського ?, арк. 515), припиви на 9 пісні канону на Введення Величан дѣше мол та Янзгєли вѣвєденїє, Херувимські пісні 1 і 2 гласів грецького напїву Іже херѣвими (арк. 516, 517 зв.), гласу 3 Нже херѣвими з ремаркою Царигорѣскїи гласа третє прєположє ѿ пѣца патрїїашє на рѣкый [л]зык в рокѣ ф[Ф]пг (1583) гѣ[тмавря] и (8) сѣло крѣнїи (арк. 519), Херувимська з грецьким текстом Неанєсѣ и та херѣвим (арк. 521), стихира на Рїздво Христове Глѣва вѣвышнїи^х Боґоу (арк. 523, ін. почерк) з ремаркою болгарское (арк. 515–523 зв.).

¹ Тут допущена описка: має бути "Ис мнимосинон", як це написано в Манявському ірмолої 1675–1676 рр. (див. наш Каталог, № 239). У тексті лише перше слово грецьке, а далі причасник *Во память вічную* записаний церковнослов'янською мовою, який, між іншим, є вище на арк. 288 зв. основного тексту.

<Доповн.> – інших почерків стихира на Успіння *Богоначалним мановенієм*, ірмоси столпові та воскресні гласу 3 та ін. (арк. 541 зв.–564 зв.).

<Доповн.> – Припѣлы на възпакый влѣчны и вѣгородичныхъ празѣникъ всѣмъ рѣпѣнымъ оцѣмъ великимъ и вѣраннымъ и мѣнникомъ всѣмъ нарочитымъ стѣтымъ припѣванціа сѧ съ и вѣраннымъ ѡллѣомъ. Вѣга поѣтѧ попоелѣш. [...]. Твореніє Филодѣлѣ Монаха, логофѣта кыѣшагѡ Янѣча воѣводы, починаючи з Різдва Богородиці, серед них руським святим – преп. Сергію (14.09), преп. Варлааму (6.11), свт. Петру (21.12), свт. Алексію (12.02), преп. Феодосію Печерському (3.05), кн. муч. Роману і Давиду (тобто, Борису і Глібу, 2.05), св. кн. Володимиру (15.07), чудотв. Кирилу (9.06), преп. Антонію Печерському (10.07), усі без нот, у текстах вставки легє (арк. 565–567 зв.); многомилостивое і величання на празники, без нот (арк. 568–573); киноник *грецький вніте тон киріон ѡранон* з аненайками (два напиви), кондак Богородиці, різні почерки XVII ст. (арк. 574–576).

Вказ. напиви: супрасльський, знаменний, мирський, мултанський, болгарський, грецький, М. П. (монастиря Печерського ?), **царгородський** (див. опис змісту).

Жанрово-тематичний структурний тип.

Публ.: Ясиновський. Джерела вивчення, с. 19–24 (*царгородська Херувимська*, арк. 519–521); Пікарда. *Царкоўная музыка на Беларусі*, с. 17, іл. 2 (орнам. заставка на поч. 8 гласу, арк. 182 зв.); Цалай-Якименко. Взаємодія "Схід–Захід", с. 90 (уринок Херувимської грецького напіву *І та херувим*, уринок, арк. 521); стихира на Різдво Хр. *Слава во вишних Богу* напіву болгарського, арк. 523), с. 91 (богородичен *Тебі ся молим*, арк. 297; пс. *На реці вавілонстей*, арк. 273 зв.); Іванов. *Навчання церковного співу*, с. 113, іл. 40 (титулярій, арк. 1), с. 114, іл. 41 (мініатюра св. *Трійця*, арк. 397 зв.), с. 169, іл. 42 (орнам. заставка на поч. [Указу ірмосам], помилково підписано «Початок розділу ірмосів», арк. 4), с. 170, іл. 43 (мініатюра св. Козьма і св. Іоан Дамаскин, арк. 32 зв.), с. 171, іл. 44 (мініатюра свв. Роман і Давид, св. Василій-Володимир, неточний підпис, арк. 32); Корній, Дубровіна. *Болгарський наспів*, с. 50–52 (киноник *Тьло Христово* – арк.315–315 зв.), с. 210–212 (стихира на Різдво Христове *Слава во вишних Богу* – арк. 523–523 зв.); Цалай-Якименко. *Духовні співи*, с. 121 (*Тебі ся молим*, арк. 297), с. 176 (*Воскресни Боже*, арк. 298 зв.), с. 199 (Херувимська грецького напіву *І та херувим*, уринок, арк. 521); Конотоп. Херувимская песня Царигородского распѣва (*царигородська Херувимська*, арк. 519–521); Севрук. Дві Херувимські пісні, с. 75–77 (Херувимська напіву супрасльського, арк. 287–288 зв.); Іудифь (Сибирякова). Великий полиелей Мултанский (полиелей *Достояніє Израілю* напіву *мултанского*, арк. 389–395); Іванова О. А., Гальченко О. М., Гнатенко Л. А. *Старослов'янська кирилична рукописна книга XVI ст.*, с. 619, іл. 12 (арк. 260, 566); Прилепа. Богородичні в теорії богослужбових жанрів, с. 52 (іл. – поч. догматика 1 гласу, арк. 225); Шевчук. Ирмологіон, с. 625, іл. (поч. страстей, арк. 317); Ясиновський. *Візантійська гимнографія і церковна монодія в українській реценції*, с. 253, іл. 65 (особливості нотації).

Літ.: Разумовський. Нотные рукописи (ф. 380), № 10/19, с. 41; Петрушевський. Лист до Смоленського з 1897 р.; Смоленский. *О древнерусских певческих нотациях*, с. 104; Преображенский. *Краткий очерк*, с. 13; Дзбановський. Минуле, с. 245–246; Дзбановський. По київських музеях, с. 26–27; Steško. *Česti hudebníci*, с. 11–12; Стешко. Історія музики, шп. 498; Стешко. 3 історії, с. 4–5; Pichura. *Monuments*; Піхура. *Царковная музыка*, № 83, с. 10–13; Піхура. Багдан Анісімовіч; Мухарынская. Пісалі пісцы, с. 4; Pichura. *The Podobny*; Конотоп. Супрасльський ирмологіон; Конотоп. К вопросу расшифровки; Конотоп. Древнейший памятник; Конотоп. Структура Супрасльського ирмологіона; Лабынцев. Издания Скорины, с. 185–186. Гарднер. *Богослужбное пение*, т. 2, с. 15–17; Петров. Нови данни, с. 32; Ясиновський. Нотні рукописи, с. 133, 138, 146, ч. 36; Ясіноўскі. Беларускія Ірмалоі; Конотоп. О некоторых принципах; Корній. Болгарский напев, с. 51; Васильченко-Михно. До питання про структурні особливості, с. 47; Шевчук. До питання про самобутність, с. 23, 27–31; Ясиновський. Російсько-українсько-білоруські, с. 147; *Історія української музики*, т. I, с. 152; *Матеріали до історії*, с. 35; Мицько. *Острозька академія*, с. 94; Ясиновський. Джерела вивчення; Дубровіна. Кодикологія,

с. 23–24; Дубровіна. Супрасльський ірмолой; Ясиновський. Українська гімнографія, с. 41–42; Ясиновський. Содержание и структура, с. 163; Picarda. The Evolution; Николаеў. Палата кнігопісная, с. 206, 225; Конотоп. Из истории монастырских роспевов, с. 129, 131; Пікарда. Царкоўная музыка на Беларусі, с. 14, 16, 19, 38–44; Цалай-Якименко. Перекладна півча, с. 12–14; Ясиновський. Український нотолінійний, с. 49–51; Цалай-Якименко. Взаємодія "Схід–Захід", с. 67, 90, 101, 105; Іванов. Співацька освіта, с. 157 (перекручено назви грецьких піснеспівів), 159, 181, 198, 205; Корній, Дубровіна. Болгарський наспів, с. 23–25s (опис, датовано 1596–1601); Ясиновський. Манявський скит, с. 35; Піхура Г. Царкоўная музыка на Беларусі, с. 68–71; Цалай-Якименко. Музыка, с. 738–739; Ясиновський. Музыка (2001), с. 465; Цалай-Якименко. Київська школа музики, с. 14, 19, 144, 220; Конотоп. Херувимская песня Царигородского распева; Wołoskiuk. Irmologion supraski; Севрук. Дві Херувимські пісні; Ясиновський. Виправлення, уточнення і доповнення (1), с. 162 (доп. бібліогр.); Ясиновський. Церковно-співочі ініціативи, с. 17, 10, 52; Зінченко. Принципи фіксації фітних розспівів; Іудифь (Сибирякова), монахиня. Великий полиелей Мултанский; Корній. До проблеми музично-текстологічного вивчення; Шевчук. Літургічна вимова гімнографічних текстів в Україні, с. 119 і далі; Шевчук. Славянський отблеск византийського сияння; Ясиновський. Матеріали до біографічного словника, с. 114; Ясиновський. Сучасний погляд на київську нотацію; Сиротинська. Стихира Богоначальним мановенієм, с. 65; Зінченко. Ритмическая организация знаменного, с. 194–198; Николаеў. Кніжная культура Вялікаго Княства Літоўскага, с. 129, № 1, с. 131; Іванова, Гальченко, Гнатенко. Старослов'янська кирилична рукописна книга XVI ст., с. 227–230, № 120 (датовано 1596–1601 рр.); Ігнатенко. Поняття "перевод", с. 88–89; Абийский. Проблема восстановления певческой традиции Супрасльского Благовещенского монастыря Abijski. Bogdan Onisimowicz – śpiewak rodem z Pińska Dobrowolska. Materiały do historii kultury muzycznej klasztoru Bazyliańów w Supraślu, с. 615–617; Ясиновський. Візантійська гімнографія і церковна монодія в українській рецепції, с. 102, 119; Ясиновський. Виправлення, уточнення і доповнення (3) с. 231–233; Ясиновський. Супрасльський ірмолой Богдана Онисимовича як пам'ятка Київської митрополії // Καλοφωνία, ч. 8. Львів 2016, с. 46–88.

№ 6

I пол. XVII ст.

Львів, НМЛ, Q 310

4°, 79 арк., уривок без поч. і кін., пропуски в сер., частина арк. переплутана; дрібн. півустав.

Н.: київська квадратна, в кін. нотних рядків сторожі.

Д.: одна орнам. заставка — рослинний мотив стародрук. типу, орнам. ініціал — плетінка балканського типу, в кольорі (арк. 1).

Ф.: Каманін, №№ 559–580 — 1606–1640 рр.

О.: нова.

П.: 1914 р. до НМЛ подарував свящ. Михайло Зубрицький з с. Лодин Ліського пов.

<ТРИОДЬ–МІНЕЯ празн.> – ірмоси і стихири на Зшестя св. Духа, ірмоси преп. Онуфрію, на Різдво св. Іоана Предтечі, стихири та ірмоси апп. Петру і Павлу, Преображенню, ірмоси перед Різдвом Христовим, стихири й ірмоси на Успіння, Різдво Богородиці, ірмоси Воздвиженню, в суботу Лазареву, в неділю Цвітну, в дні страсного тижня, тропар *Се жених гряде*, за Херувимську *Вечери твоєї тайней*, у Вел. суботу ірмоси і *Да молчит всякая плоть*, ірмоси на Воскресіння; ірмоси в неділі Топину, о Сліпом, обірвано.

Вказ. напиви: **болгарський** — стихири *Прийдіте людие* (арк. 8 зв.).

Календарно-мінейний структурний тип.

Лит.: Корній. Болгарский напев, с. 56; Jasinowskyj. Znaczenie eparchii przemyskiej, с. 416, № 118.

№ 7

I пол. XVII ст.

Львів, НБЛУ, Рук. 1720/III

F°, 191 арк., без поч. і кін., в сер. пропуски, на поч. арк. дуже пошкоджені; скоропис, у мові елементи повноголосся; без оправи.

Д.: одна орнам. заставка — плетінка (арк. 129).

Ф.: Каманін, № 597–626 — 1605–1650 pp.

З.: «Раб божій Сава Руманьковичь сотьникъ [...] Туровъ [...] в Солі [...] 1663 [року] мца септеврія» (арк. 182 зв.); «Іоан Солонецкий презвитер Воскресенский [...] dziedzicz cerkwi Воскресенської woit [?] w roku pańskim 1690 dnia 25 decembra [...] tylko mieszkał rok i kil[ko] niedziel (арк. 182 зв.).

П.: у ХІХ ст. належав до П'ятницької церкви у Львові (арк. 122 зв.), пізніше б-ці семінарія руської філології Львівського університету (наклейка, штамп).

<ОБИХОД> – уривок літургії (арк. 1–1 зв.).

ОКТОЇХ воскр. – догматики з богородичними, сідальні, степенні-антифони, воскресні ірмоси, початковий арк. втрачений (арк. 2–42).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів (арк. 42 зв.–47).

<МІНЕЯ празн.–ТРИОДЬ> – ірмоси в неділю перед Різдвом Христовим, на Різдво Христове стихира Явґґстґґ єдинначлствѣищѣ, сідальні, стихира Всическаи денес, ірмоси; ірмоси на Обрізання, на Хрещення ірмоси двох канонів, стихира Денес Христос на Іордан, ірмоси на Стрітень; в неділю Сиропусну Покаянниа отверзи, два прокимни у Вел. піст, літургія Преждеосвященна, задостойник О тебѣ радѣетси, ірмоси в 3 неділю Вел. посту, на Благовіщення ірмоси і величання Архангелский глас, ірмоси Андрея Критського у четвер 5 неділі Вел. посту, в суботу похвалную кондак Богородиці (два напиви), ірмоси в суботу Лазареву, стихира Днес благодат та канон (ірмоси з тропарями) на В'їхання, ірмоси в дні страсного тижня – понеділок, вівторок, середу і четвер, тропарі Се жених гряде та Єгда славнии ученици, за Херувимську вечери твоей тайниа, послѣдованіє кожественних страстей – Князи людстии, стихири та ірмоси у Вел. п'ятницю, у Вел. суботу припиви, Воскресни Боже, Да молчит всякаи плоть, ірмоси, іпакой Предвариша ѹтро; канон (ірмоси з тропарями, поч. втрачений) та стихири на Воскресіння; ірмоси в неділі П'ятидесятниці, стихири та ірмоси на Зшестя св. Духа (стихира Прийдіте людие двох напівів); продовження празничних ірмосів і стихир — ірмоси преп. Онуфрію, на Різдво св. Іоана Предтечі, стихири та ірмоси апп. Петру і Павлу, Преображенню, Успінню, на Різдво Богородиці, ірмоси на Воздвиження, арх. Михаїлу, на Введення, гласу 2 св.-муч. Параскевії Петреннѣ неовичнѣ, ірмоси св.вмч. Георгію (пісні 5 Просвіщеніє во тмі і 7 Ѡ тѣли златѣ, арк. 180 зв.), ірмоси видѣте, видѣте без вказівки на призначення (арк. 48–182).

ІРМОЛОГІОН, на 8 гласів – ірмоси столпові, після 3 гласу обірвано, в кін. уривок 8 гласу (арк. 183–191 зв.).

Календарно-мінейний структурний тип.

8° продовг./long (10,7 x 14 см), 685 арк., без поч. і кін., декілька арк. бракує в сер., подекуди арк. переставлені; 6 рядків на стор., арк. 39 зв.–40 зв., 305–306 зв. чисті; дрібн. півустав, писар послідовно використовує літеру й замість й, яке проспівається окремих складом – тво-й-хо (арк. 584); зрідка вживає літеру ґ – лґкавн (арк. 656 зв.), у тексті виразні елементи повноголосся (хомонії) – вєґґмо (арк. 288), ѿтовѣзи (арк. 470 зв.), Изо ѡте младенеце (арк. 482), Япостолекниґо (арк. 580).

Н.: ключ С на 4-х лінійках, з виразною перевагою на першій, на означення мутацій вживаються релятивні бемолі (арк. 491 зв. та ін.); нотки в діапазоні від бревіс (переважно заключні, в середині текстів дуже рідко, арк. 495 і далі – служба Страстей) до вісімок – в’язані по дві і чотири (арк. 472–473, 475 зв., 572–573 зв. та ін.) й окремі після чвертки з крапкою; у нотному тексті фіти – у вигляді літери Ѳ, чи слова ѲНТѦ (арк. 468 зв., 471 та ін.), а також розкриті (арк. 469, 469 зв., 574 та ін.); в кін. нотних рядків сторожі.

О.: нова, картон, обтягнутий пергаментом з залишками латинського тексту.

Д.: орнам. заставка — кольорова плетінка балканського типу (арк. 54), декоративні кінцівки рослинних мотивів.

Ф.: Laucevičius, № 3858 — 1616–1617; №№ 149–155 — 1606–1623 pp.

П.: рукопис, очевидно, монастирського походження, оскільки містить служби малої вечірні (арк. 581), яка в Білорусі та Україні служилася переважно в монастирях, а оскільки тут виділяється особливою повнотою служба на Зшестя св. Духа (арк. 581–608), то можна припустити, що рукопис створений у якомусь Свято-Троїцькому м-рі, можливо у Вільні; до НМЛ надійшов 1909 р. з колекції О. Єльського в Мінську; печатка НМЛ і № 44 (арк. 1).

ОКТОЇХ воскресний — догматики з богородичними, сідальні, степенні-антифони, поч.: седаѣна гласу 2 Благоѡбразны[й] нѡґиѡ, в кін. рукою писаря напереміну циноброю і чорним чорнилом конаць воскресноиґ (арк. 1–36 зв.).

Богородичні Грѡшны[х] молитви, на 8 гласів (арк. 37–39).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів, глас 1 без поч. — ...го наслѡдѡтеґа, кін. велю милоѡт (арк. 37–53).

ІРМОЛОГІОН — Книга глаголемаи Ирмолой, твореніє препѣна ѡца ншеґ ѡѡа Дамаскина, на 8 гласів, глас 1, пісня 1, ірмос Твоѡ поѡѡднѡнаѡ деґніца; на полях ірмосів у вигляді глос пізнішою рукою дописані назви празників (арк. 54–287 зв.); розники і часи царскіє перед Різдом Христовим і Богоявленням, на поч. повністю виписані лише окремі пісні, інші у вигляді інципітів — пісня 3, ірмос Господе ѡґ вєґґмо, інципіт пісні 1 ѡґґчєноѡ прєґґчеѡ выѡт (арк. 288–301).

<ТРИОДЬ, уривок з доповн.> (мабуть, помилка при брошуруванні під час виготовлення нової оправи) — літургія Пржедєосвященна, у Вел. п’ятницю уривок часів царських (часи 6 і 9), стихира Дѡѡ лѡґкаво сотвори; на Різдо Христове, Богоявлення і Благовіщення ѡ нами ѡѡ (арк. 301–304 зв.).

<МІНЕЯ празн.> — стихири на празники церковного року: преп. Симеону Столпнику, прор. Захарії, чуду арх. Михаїла, на Різдо Богородиці, зачатію св. Іоана Предтечі, на преставленні ап. Іоана Богослова, св.-муч. Ананію, вмч. Дмитрію, св. Іоану Златоустому, Введенню, преп. Саві, свт. Миколаю, в неділю св. Праотців, на Різдо Христове часи царскіє, стихири, два канони (тропарі), стихири на собор

Богородиці, Обрізання, на Богоявлення *часи царські* і стихирі, стихирі на Стрітень (*арк. 307–466*).

<ТРИОДЬ> – в неділі до Вел. посту: Блудного сина стихирі *Ўтечекаго дара та Ўтече бліги*", Сиропусну стихира *Ѓіде йда^м*, тропар *Покаїниа ѡтовѣзи*, стихира *Прійспѣ времѧ*; у Вел. піст задостойник *Ў товѣ радѣ^тел*, прокимен *Не ѡтоврати лица*, на літургії Преждеосвященній *за перенѡ Нине силы небесныа та киноники вкѡдѣте и видите і Благословѧ господа*, стихирі в 2 неділю Вел. посту *во теме греховене, Пособивыи господи*, кондак Богородиці *вѡбраниенѡ воеводи*, в суботу Лазареву стихира *Предеста^д єси*, в неділю Цвітну стихира *Дене^ѧ благода^т*, сідальна *На дрѣво^м свои^м* і канон (тропарі, ірмоси у вигляді інципітів) *Изо ѡсте младенце*, у Вел. понеділок тропар *Ге жєни^ѡ граде^т* і стихира *вторѡю євѡв^ѡ*, у Вел. четвер стихира *Члдо єхидно*, за Херувимську *вечери твоєи танинѧ*", *Йже не ѡдѣжимѡю та ін.*, Послєдованіє *Стрѣте^м хѡвы^м – Кнѧ–*, кнѧзи людетин, у Вел. п'ятницю на утрєні трипісєць (тропарі), пісня 5 *видите рече, свѣтиліна Раѡконникѧ раю*, стихирі *Совлекоша со мене ризы моѧ, Плєци свои, Єгда ѡто дрєва*, на вечірні стихира *Тєбе ѡдѣвѡцагоѧ* (з ладовою мутацією), у Вел. суботу припіві, канон *нагрѡб^н[ий]* (тропарі) *Господи воже мо^ѧ, нагрѡб^ный ѡветы^ѧ* воже, стихира *При^дѣте ѡблажимо вєсѣ Ісина* (!), за *Аллілуя Воскрѣни Бже*, за Херувимську *да мо^чит^т вєлка плѡ^т*, стихирі *Денєє лдо стѡна вопиє^т, Днешніи [день] танинѧ*; в неділю св. Отців стихирі *И^ѡчрєва родисѧ, Кто ти сїє ризѡ раѡра, Яриє безѡмны^ѧ, во єрѣ впадаєте, Танинѧ денєє, Апостолекнихо преданіи*; в неділю П'ятидесятниці на малій вечірні стихира *Оутєшитєлѧ имѡще*, на Вел. вечірні стихира *Питѣсѧтєницѡ прѡдєнѡємо, Йзыки инѡрѡныи, вєсѧ подаєте дхо, во пророцєхо возвєстило, видѣхомо свѣто истєненныи, во двѡрєхо твоєхо, Тронцѡ єдиноѡщєнѡю, При^дѣте людне, на литії Прєславєнѧ денєє, дхо свєтын єше ѡво, дхо свєтын свѣто, Єгда дхо твоєго, на стиховні *Не разѡмѣѡще ізыци, Господи свєтаго дха, Царѡ небєсныи, Йзыци инѡгда, тропар *Блѡгословѣ єси хрте*, сідальна по 1 катизмі *дхоєвєны истѡчникѧ, полїєлей* (слова не виписані), прокимен *вєлко дыханиє*, канон (тропарі), глас 7, пісня 1 *Слово^м іакоже дрѣлє* (після пісні 3 сідальна, лише ноти, без слів), в неділю на стиховнах стихирі *Нине во знаменіє, Нине ѡтєшитє^ныє дхо, Нине єблачитє єл во дѣжавѡ* (*арк. 467–608*).**

<МІНЕЯ празн.> (продовження без окремої рубрики) – стихирі на Рїздво св. Іоана Предтечі, апш. Петру і Павлу, муч. Макавейським *Свѡтїи макавєи* (*арк. 613*), Преображенню, канон (тропарі) і стихирі на Успїння, стихирі на Усікновення глави св. Іоана Предтечі, преп. Олексію (17 березня) *Тихѡє твоє ѡтєче* (*арк. 655*), у Вел. п'ятницю стихира *Двѣ лѡкави сотвори* (*арк. 608–657 зв.*).

<ТРИОДЬ, уривок з доповн.> – канон (тропарі) на Воскрєсіння *Ўчїстї^м чѡвєствїѧ*, після 3 пісні іпакоі *Предварїша ѡтро*, після 6 *вмѣсто славы* стихира *Воскрѣ нєдѡсѧ*, пісня 7 без кін. – обірвано на 2-му тропарі, далі уривки стихир на Воскрєсіння, в кін. апш.

Петру і Павлу *Трикраты вопрошеніє* – обірвано на словах *избраныя моѧ па...* (арк. 658–666 зв.).

<УКАЗ ірмосам>, без поч. (?) – Октоїха, Тріоді, Мінеї, згадана служба на Покрову (1 жовтня), в кін. на 20 грудня, обірвано (арк. 667–685 зв.).

Жанрово-тематичний структурний тип.

Публ.: Українські та білоруські нотолінійні Ірмолої, с. 583, іл. 4 (ірмос воскресний гласу 1 *Твоя победительная десница*, арк. 64); *Два канони на Різдво Христове* (ірмоси з тропарями), с. 19, іл. (арк. 76), с. 47, іл. (поч. воскресного ірмоса 1 гласу, арк. 408); Ясіновський. *Візантійська гимнографія і церковна монодія в українській реценції*, с. 249, іл. 61 (особливості нотації, арк. 101), с. 251, іл. 63а (особливості нотації, арк. 438), с. 256, іл. 70 (особливості нотації, арк. 101), с. 267, іл. 92 (фіта в нотному тексті, арк. 586 зв.), с. 269, іл. 94 (знак повторення у нотах, арк. 436), с. 323, іл. 106 (декор, арк. 54).

Лит.: Цалай-Якименко. *Музика*, с. 744; Ясіновський. *Сучасний погляд на київську нотацію*, с. 105; Ніколаєв. *Книжная культура Вялікаго Княства Літоўскага*, с. 129, № 2; Ясіновський. *Воскресні ірмоси у нотолінійній транскрипції*; Ясіновський. *Питання музичної форми у піснеспівах сакральної монодії*.

№ 9 I чв. XVII ст.

Краків, б-ка Czart., ms 2055.I

8° продовг. / long, 273 арк., без поч. і кін., пропуски в сер.; дрібн. півустав, послідовне повноголосся (хомонія); до верхн. обкладинки приклеєно арк. з цєл. текстом.

Н.: тривалості нот від льонги до вісімок, характерні ритмічні фігури – половинка з крапкою, три вісімки під ребром, дві вісімки під ребром і льонга, в кін. нотних рядків сторожі.

О.: дошки в шкірі з орнам. витискама, пошкоджена.

Д.: майстерні орнам. заставки — плетінка у формі присадкуватої літери *п*. (арк. 10 зв., 51 зв.).

Ф.: Siniarska-Czaplicka, №№ 490–492 (?) — 1614–1615 pp.; Laucevičius, № 2054 – 1605 p.

З.: почерком XVII ст. – *Мнѣ вѣце а сердца сохрани [...] а мѡ Пнѣ вратѣ* (арк. 252);

П.: печатка «Z biblioteki puławskiej XX Czartoryskich».

ОКТОЇХ воскр., уривок – догматики з богородичним, сідальні, степенні-антифони, ірмоси воскресні, поч. з сідальних 7 гласу (арк. 1–10 зв.).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів (арк. 10 зв.–19 зв.).

<МІНЕЯ празн.–ТРИОДЬ> – ірмоси і стихири в неділю перед Різдвом Христовим, на Різдво Христове (два канони, ірмоси з тропарями), на Обрізання, Богоявлення, Стрітень; піснеспіви Вел. посту (з арк. 77) – *Покаяния отверзи*, два прокимни *Не отвори лица* і *Дал еси достояние*, літургія *Преждеосвященна*, задостойник *О тебе радуется*, ірмоси в неділю Хрестопоклонну, Богородиці 8 і 4 гласу, в четвер 5 неділі Вел. посту, припів на Благовіщення *Архангельский глас*, кондак Богородиці, ірмоси в суботу Лазареву, стихири та ірмоси на В'їхання в Єрусалим, ірмоси в дні страсного тижня, стихира у Вел. п'ятницю *Тебе одіючагося*, у Вел. суботу величання, ірмоси, на Воскресіння канон (ірмоси з тропарями), стихири; ірмоси в неділі П'ятидесятниці – *То мину і т. д.* до Вознесіння і Зшестя св. Духа, стихири в неділю св. Духа; ірмоси преп. Онуфрію, на Різдво св. Іоана Предтечі, стихири та ірмоси апп. Петру і Павлу, Преображенню, на Успіння, Різдво

Богородиці, ірмоси на Воздвиження, арх. Михаїлу, Введенню, Святителям
Нетренну необичну, глас 2 (арк. 19 зв.–184).

ІРМОЛОГІОН – ірмоси столпові, в кін. запис писара: *Конеѣ же ѡмогланомѣ столповымѣ*
(арк. 184–267).

<Доповн.> – стихирі на Різдво Христове, *Отче наш который мешкает на небѣ*
(духовна пісня ?), *Невидимый Боже*, поліелей *Хвалите імя господне*, псалом в
неділю Блудного сина *На ріці Вавилонстей*, у Вел. суботу *Да молчит всякая
плоть*, обірвано (арк. 267–273 зв.).

Вказ. напіві: болгарський — трипісонець *Спаси во огни*, стихира на Зшестя св. Духа
Цару небесний (арк. 93 зв., 145).

Календарно-мінейний структурний тип.

Лит.: Линниченко. Архивы в Галиции, с. 210; *Katalog mikrofilmów*, N 5. Warszawa 1957, с. 30, N 66,
mf 9112; *ibid.* N 8 *Muzykalia*, cz. I. Warszawa 1956 (!), с. 207, mf. 9112; Pichura. *The Podobny*; *Golos*.
Manuscript Sources of Easter Chant, с. 80; Щапов. *Восточнославянские*, ч. I, с. 77–78, № 31;
Antonowycz. *Ukrainische geistliche Musik*, с. 344; Ю. Медведик. Гимнографічні джерела, с. 136;
Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce, с. 162–163, № 335.

№ 10* **Поч. XVII ст.** **Чернігів, спарх. древлехр. (?)**

16°, без поч. і кін., півустав.

Лит.: *Каталог выставки XIV Археологического съезда в г. Чернигове*, с. 9, № 63.

№ 11 **1603 р. (?), Михаїл, попович Пчанський (?)** **Львів, НМЛ, Q 266**
(арк. 73 зв.–76, 267 зв.)

4°, 414 арк., без поч. і кін., пропуски в сер., місцями арк. переплутані, мабуть, під час реставрації;
скоропис, у мові елементи повноголосся.

Н.: київська, в кін. нотних рядків сторожі.

О.: дошки в шкірі з орнам. витисками.

Д.: заставки, ініціали — рослинні мотиви стародрук. типу, в кольорі (арк. 85, 222, 322).

Ф.: Каманін, № 753–1606 р.; №№ 1314–1317 — 1638–1639 рр.; Мацюк, № 340 — 1634 р.

З.: вихідний літопис не зовсім ясний, писаний різними почерками, найближчим до руки переписувача
запис на арк. 267 зв.; «М[их]аил попович Рсзаński пиша» (циноброю, пізнішого часу, арк. 229);
«Сей Єрмолой раба божого Михаила з веси Пчан» (переписувач ?, арк. 267 зв.); «[...] Сий Єрмолой
раба божого Михаила, а хто бы его мал украсти, проклят [будет] и нѣколи с пекла не выйdet,
поповича Пчанского, списася року божого 1603, Михаил П[чанский] писал мѣца октобрия дня 13»
(невправним почерком XVII ст., мабуть, копія втраченого запису, арк. 73 зв.–76); «Сей Ірмолой
єсть церкви Нагорянской Буцацкой раб бѣжый Пчанский Михаил т.р. [...]» (почерк XVII ст., арк.
4); «Диякон Серафим катедри Гал[ицкой ?]» (арк. 93–94); «Єдна баба ошалыла, а друга сцекла,
єдна друге осядыла, пое[д]зе до пекла» (арк. 75). За змістом і почерком рукопис наближається до
поч. XVII ст.

П.: до НМЛ надійшов 1913 р.з депозиту товариства *Просвіта* у Львові.

ОКТОЇХ воскр. — догматики з богородичними, сідальні, степенні-антифони,
воскресні ірмоси, поч. з сідальних 1 гласу (арк. 1–84 зв.).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів (арк. 85–95 зв.).

<МІНЕЯ празн.–ТРИОДЬ> – ірмоси Богородиці 8 гласу *Воду прошед яко по суху і 4 Отверзу уста моя*; ірмоси в неділю перед Різдвом Христовим, на Різдво Христове стихира *Августу єдиноначалствующу, С нами Бог, сідальна Во яслех нас ради*, стихира *Всяческая днесь радости*, ірмоси двох канонів *Христос раждається і Спасе людие чудодія*, кондак *Дівая днесь*, припів на 9-й пісні канону *Величай душе*, стихир *Веселітєся праведній, Отець благоізволіл, Богородице Дѣво, Прийдіте воспєм матер, Денес Христос во Вифлеємі*; ірмоси на Обрізання, стихир на Богоявлення, на освячення води *Глас господен*, ірмоси двох канонів на Богоявлення, на Стрітєнь (обірвано); многомилостивоє *Хваліте імя господне*; у Вел. піст два прокимни *Не отвори лица твоего і Дал єси достояние*, тропар *Покаяния отверзи*, літургія *Преждеосвященна, задостойник О тебе радується*, ірмоси в неділю Хрестопоклонну, кондак Богородиці, ірмоси на Благовіщення, в суботу Лазареву, в неділю Цвітну, у Вел. понеділок тропар *Се жених гряде*, ірмоси в дні страсного тижня, у Вел. четвер тропар *Єгда славній ученици*, за Херувимську *Вечери твоей тайней*, у Вел. п'ятницю стихир *Дѣв лукавѣ сотвори, Тебе одѣюцагося і трипісєнець*, у Вел. суботу *Да молчит всякая плоть*, ірмоси, *Воскресни Боже*, припів *Величаєм тя животдавче* (обірвано); канон і стихир на Пасху; ірмоси в неділі після Пасхи – Томину і т.д.; стихир та ірмоси в неділю П'ятидесятниці; ірмоси преп. Онуфрію, на Різдво св. Іоана Предтечі, стихир та ірмоси апп. Петру і Павлу, Преображенню, Успінню, Різдву Богородиці, Воздвиженню, арх. Михаїлу, Введенню, преп. Саві, свт. Миколаю, ірмоси в неділю перед Богоявленням (арк. 95 зв.–326 зв.).

ІРМОЛОГІОН – ірмоси столпові, глас 8 без кін. (арк. 327–414 зв.).

Вказ. напів: **болгарський** — канон в неділю Цвітну, *Воскресни Боже* (арк. 184 зв., 220 зв.).

Календарно-мінейний структурний тип.

Публ.: Цалай-Якименко. *Духовні співи*, с. 112 (кондак *Діва днесь*, арк. 103 (?), с. 133 (ірмос 9 пісні у Вел. суботу *Не ридай мене мати*, арк. 219 (?), с. 135 (у Вел. суботу *Воскресни Боже*, арк. 220 зв.), с. 145–146 (стихир на Зшестя св. Духа *Царю небесний*, арк. 273), с. 153 (ірмос 1 пісні у Вел. понеділок *Непроходимо волнящєся*, арк. 200 зв.).

Лит.: Ясіновський. Джерела вивчення, с.13–14; Цалай-Якименко. Перекладна півча, с. 12; Цалай-Якименко. Взаємодія "Схід–Захід", с. 67, 105; Іванов. *Співацька освіта*, с. 194 (києво-печерського напіву тут немає); Цалай-Якименко. *Музика*, с. 738; Цалай-Якименко. *Стилістичні наверствування*, с. 53; Цалай-Якименко. *Київська школа музики*, с. 14; Ясіновський. *Виправлення, уточнення і доповнення* (1), с. 162 (доп. бібліогр.); Ясіновський. *Матеріали до біографічного словника*, с. 111.

№ 12 10–30 рр. XVII ст. (до 1634 р.)

Київ, ІЛ, ф. Давніх рук. 3

4°, 156 арк., без поч. і кін., пропуски в сер., арк. місцями переплутані, в кін. сильно пошкоджені; скоропис двох почерків — арк. 1–124 і 125–156, у мові елементи хомонії.

Н.: скорописна, чітка, ключ С бемолярний на 1-й, 3-й і 4-й лінійках, у нотному тексті фіти, ладові мутації, в кін. нотних рядків сторожі.

О.: нова.

Ф.: Каманін, №№ 605–631 — 1617–1650 рр.

З.: про одруження 1634 р. (арк. 50), про народження дочок 1636 і 1639 рр. (арк. 77 зв., 28); «Милостию Божію и молитвами пречисто" его матере благочестывий митрополит Киевский Петр Могила, воеводич земли Молдавской», почерк XVII ст. (арк. 79 зв.); запис про польського короля Сигізмунда III (арк. 149 зв.).

Л.: з колекції Ювеналія Тиховського, до якого надійшов з с. Головчиць Дубенського пов., ст. сигнатури 1911, № 11, ЮИТ, № 2.

<МІНЕЯ празн.—ТРИОДЬ з доповн.> – на Різдво Христове стихира *Августу єдиноначалствующу* (лише закінчення), *С нами Бог*, сідальні *Во яслех нас ради* та *Прійдѣте видим вѣрній*, стихири *Всяческая денесе*, *Слава во вишних богу*; ірмоси на Введення (!) *Пѣсне побѣдную* (арк. 5); ірмоси двох канонів на Різдво Христове (арк. 9 зв.), два припиви на 9-й пісні канону, стихира *Денесь Христос во Вифлеомѣ*; на Богоявлення, стихира на освячення води *Глас господен* (арк. 22) та ін., ірмоси двох канонів; ірмоси на Стрітень (арк. 42 зв.); в неділю сиропусну тропар *Покаяния отверзи* (арк. 47), два прокимни у Вел. піст, літургія Пржедосвященна, задостойник *О тебѣ радується*, кондак Богородиці, ірмоси в неділю Хрестопоклонну, на Благовіщення, на *Ўіханіє* (Цвітна неділя), у Вел. четвер, у Вел. суботу *Да молчит всякая плоть* та ірмоси, на Воскресіння ірмоси і стихири; ірмоси в неділі П'ятидесятниці, ірмоси і стихири на Зшестя св. Духа (арк. 106 зв.); ірмоси вмч. Георгію *Яко не плоди роди* гласу 2 (арк. 116 зв.), ірмоси двох канонів на Різдво св. Іоана Предтечі, Безсребреникам *Ангелом отроки* гласу 8, пісня 7, 8 і 9 (арк. 121); стихири та ірмоси апп. Петру і Павлу; іншого почерку – ірмоси св. Панкратію *Твой мир дай женам* гласу 1 пісні 5 і 9 (арк. 125 зв.), прор. Іллі *Поєм господеву* гласу 2 (арк. 126), муч. Трофиму *О господи бозѣ моєм* гласу 4, пісні 3, 5, 7, 8, 9 (арк. 126 зв.); стихири та ірмоси на Преображення, Успіння; ірмоси Богородиці *Нетренну необичну* 2 гласу (арк. 137 зв.), на Різдво Богородиці, Богородиці *Воду прошед яко по суху* 8 гласу, на Воздвиження, Покрову, арх. Михайлу; в кін. уривки воскресних ірмосів 6 гласу і догматика 5 гласу.

Календарно-мінейний структурний тип.

Лит.: *Каталог выставки XII Археологического съезда в Харькове*, с. 8, № 11; Бегунов. З архівів Києва, с. 78; *Путівник по фондах відділу рукописів (ЛЛ)*, с. 61–62; Зінченко. Принципи фіксації фітних розспівів.

№ 13 **10–20 рр. XVII ст.**
біл.

Москва, ГИМ, Син. певч. 216

4°, 288 арк., без кін.; арк. 281–286 з поч., арк. 1–6, 174–177, 287–288 з пізнішого рукопису; скоропис, у мові елементи повноголосся.

Н.: дрібна квадратна, в кін. нотних рядків сторожі.

О.: нова.

Д.: на вихідній сторінці (арк. 281) орнам. заставка – рослинний мотив з простенькою мініатюрою, орнам. ініціали — плетінка з зооморфними елементами; на початковому охоронному арк. приклеєна гравюра.

Ф.: Laucevičius, №№ 1181–1183 — 1615–1622 рр.

<ОБИХОД з доповн.> – всеношне, *С нами Бог*, на Різдво Христове стихири *Ликують ангели, Посѣтилни єст, Волсви перстїї, Августу єдиноначалствующу, Слава во вишних Богу*; поліслейний псалом *На рѣцѣ Вавѣлонстей* (арк. 1–6).

ОКТОЇХ воскр.–ІРМОЛОГІОН, на 8 гласів (арк. 281–286, 7–173).

<Доповн.> – ірмоси на *умиреніє церкви Коня и всадника*, глас 6, пізніший запис (арк. 174–177).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів (арк. 178–185).

<МІНЕЯ празн.–ТРИОДЬ> – *розники* перед Різдвом Христовим, стихири та ірмоси на Різдво Христове, канон в неділю Цвітну, страсті, стихири у Вел. п'ятницю, стихири та ірмоси у Вел. суботу, канон і стихири на Воскресіння, іншого почерку задостойник *О тобі радується*; стихири на Зшестя св. Духа, апп. Петру і Павлу, Преображенню (арк. 185–278 зв.).

<Доповн.> – псалом *Блажен муж* з вказівкою *єє хор ѡсуды спѣван ѡла [?] бѣдет*, іншого почерку хрестовоскресні на 8 гласів (арк. 279–280, 287).

Вказ. напів: **київський** – псалом *На рѣцѣ Вавѣлонстей* (пізніше, арк. 279 зв.);

супрасльський – всеношне (пізніше, арк. 288);

болгарський — трипісонець в неділю Цвітну *Спаси во огни Авраамския* (арк. 209).

Гласовий структурний тип.

Лит.: Преображенский. Собрание светописных снимков, арк.141 зв.; Николаеў. *Кніжная культура Вялікаго Княства Літоўскага*, с. 129–130, № 3.

№ 14 Поч. і 30–40 рр. XVII ст., ієром. Іона (? арк. 239) Мінськ, НББ, 091/283 біл.

Р°, 271 арк., збереглася давня пагінація двох рахунків — 19–334 і 1–261; на поч. бракує 9 арк., по декілька в сер. і в кін., окремі арк. порізані; арк. 236–271 писані в сер. XVII ст.; 12 рядків на стор.; дрібн. півустав; у мові живомовні елементи, місцеві назви імен: Трохим (арк. 251 зв.) ;повноголосся.

Н.: гачкоподібна, ключі у формі присадкуватої літери г, нотні лінійки червоного кольору, ноти і ключі чорні; в кін. нотних рядків сторожі.

О.: дошки в шкірі з орнам. витисками, пошкоджена.

Д.: орнам. заставки, ініціали — плетінка балканського типу, місцями орнам. відсутня, декілька заставок вирізано.

Ф.: Laucevičius, № 3378 – 1607 р.; Каманін, № 1322я-1325 – 1640–1644.

З.: переписувач (?)- «Ієромонах Іона рѣка сва» (арк. 239); «Сей Єрмолой отца Карпа Федор[овича ?] священника Плещѣцкого и Ласане [...] куплен у Смоленску року 1629 февраля 24 дня у пана Федора Киеници радцы (?) смоленского, рукою власною» (на внутрішньому боці верхньої обкладинки); наклейка XVIII ст.: «Кутеєнскій».

Л.: з Мінського історичного музею, № 85.

ОКТОЇХ воскр.–ІРМОЛОГІОН з доповн., на 8 гласів, поч. з гласу 1, пісні 3 *Камен єгоже*; доповн. – подобні стихирам, стихири воскресні, (арк. 1–158 зв.).

<МІНЕЯ празн.–ТРИОДЬ> – стихири, ірмоси, канони та ін. на вибрані празники церковного року, включаючи декілька з Тріоди: стихира в неділю Праотців *Приїдете веси вѣренїї*, ірмоси перед Різдом Христовим, часи *царськіє*, на Різдо Христове стихири і два канони (без ірмосів), ірмоси перед Богоявленням; в суботу Мясопусную *Єгда поставятся*, стихири і канон (без ірмосів) в неділю Цвітну, в дні страсного тижня, служба страстей, на Зшестя св. Духа, апп. Петру і Павлу, Успінню, Різду Богородиці; в неділю Блудного сина псалом *На реці Вавилонстей*, літургія Преждеосвященна, *С нами Бог*, у Вел. суботу *Да молчит всякая плоть*, кондак Богородиці, на всеношнім псалом *Благослови душе моя господа*, пізнішого часу стихира в неділю Цвітну *Днесь благодат*, у Вел. суботу *Да молчит всякая плоть*, *Величаєм тя животдавче* та ін. пізніші додатки (арк. 159–249 зв.).

<СКАРА>, згадані пам'яті руських святих – преп. кн. Михайла Чернігівського, преп. Євфросинії Полоцької, преп. Сергія Радонезького, преп. Феодосія Печерського, освячення церкви вмч. Георгія в Києві «пред враты Святыя София», обірвано (арк. 250–271 зв.).

Вказ. напиви: руський-простий — Херувимська (арк. 247);

болгарський — стихири в суботу Мясопусну *Єгда поставятся* (арк. 181), в неділю Цвітну *Прежде шестий день* (арк. 182 зв.), Зшестя св. Духа *Приїдите людие* (арк. 217), ірмоси в неділю Цвітну (арк. 234), "перенос" *І животворящей тройце* (арк. 239), Херувимська (арк. 248 зв.); «Херувик болгарский небожчика архієпископа полоцкого Йоасафа Кунцевича» *Іже херувими* (арк. 239 зв.); «наславник царевича московского Ярослава» *Приими мя пустыне* – очевидна помилка – це пісня царевича індійського Йоасафа (арк. 240 зв.).

Жанрово-тематичний структурний тип

Публ.: Ясиновський. *Українські та білоруські нотолінійні Ирмолої*, с. 583, іл. 3 (киноник *Хваліте Господа*, арк. 242); Костюковец. *Рукописный белорусский Ирмолой* (наславник царевича Ярослава, с. 52–53, арк. 240 зв.; дві Херувимські, друга з яких Йоасафата Кунцевича, с. 22–25, арк. 238 зв.–239; 25–26 і 28–29, арк. 239 зв.–240).

Лит.: Ясиновський. Джерела вивчення, с. 15; Ясиновський. Український нотолінійний, с. 52; Цалай-Якименко. *Київська школа музики*, с. 152; Севрук. Дві Херувимські пісні, с. 70; Ясиновський. Матеріали до біографічного словника, с. 101–102; Ясиновський. Сучасний погляд на київську нотацію; Николаєу. *Кніжна культура Вялікаго Княства Літоўскага*, с. 130, № 4; Лаўрык. *Рукапісная кніга ў Куцейне*, с. 20, 24; Ліхач. Іясафат Кунцэвіч – музыкант.

№ 15* 1615 р.

Харків, ІМ, зберігався до 2-ї Св. війни

Лит.: Дзбановський. Лист до Преображенського від 4 червня 1927 р.

№ 16* До 1619 р.

Львів, б-ка Успенського братства

П.: «Ірмолой нотований церковний – в школь в церкві», 1619 р.

Лит.: АЮЗР, ч. I, т. X, с. 160; т. XII, с. 10.

№ 17 20–30 рр. XVII ст.

Львів, НМЛ, О 17

Кніга глѣмаї ірмолви твореніє іванна дамакѣна; дагмати⁶ Глѣа (тит. стор., арк. 1).

8°, продовг./long (11,3 x 14,5 см), 488 арк., між арк. 4–5, 311–312, 487–488 пропуски, на поч. і в кін. пошкоджені арк. підклеєні; 5 рядків на стор.; скоропис двох почерків: 1-й — гострі контури літер, які видовжені вверху і вниз, розмашисте письмо (арк. 1–283, 312–343), 2-й — дрібніше письмо, літери заокруглені (арк. 284–311, 344–488); ноти і слова писані чорним чорнилом, нотні лінійки — коричневим; у мові елементи повноголосся.

Н.: вправна, чітка, наближається до квадратної, тривалості ноток від льонги (заклучна) до вісімок; у нотному тексті фіти, в кін. нотних рядків сторожі.

Д.: орнам. ініціали, в тому й малі, кольорова плетінка з зооморфними елементами і рослинні мотиви.

О.: нова — картон, обтягнутий пергаментом.

Ф.: Каманін, №№ 467–481 — 1612–1631 pp.; № 756 — 1624 p.; № 778 — 1626–1632 pp.; Laucevičius, № 2253 — 1620–1627 pp.; № 449 (?) — 1627, 1629 pp.

З.: записи регента Ленковського кін. XVIII ст. — «Tu był rejent Łękowski» (арк. 36 зв.), «Roku panskego 1794» (чорне чорнило, арк. 97); «W roku 1800 taka drożyzna była że korycz pszenicy sto dwadzieśc zło[tuch]» (арк. 191 зв.), «Ten jarmołu niedobrze pisany zle spiewać na nim» (арк. 194), декілька разів він підписався на тит. стор.; обірваний запис вправним почерком XVII ст. на чистому арк.: *внѣ грѣѣ ꙗ* (арк. 283 зв.); вицвілий запис XVIII ст. — «Сий ярмолой ест Попа Словѣцкого [...] Василя Великого Словѣ[...]» (арк. 325 зв.–326).

П.: ймовірно, належав до жіночого монастиря Василя Великого у Словіті біля Золочева, що був дочірнім монастирем Унівського монастиря.

ОКТОЇХ воскр.–ІРМОЛОГІОН, на 8 гласів — поч.: глас 1, догматик **Всемирендѣ гласѣ** (арк. 1 зв.–283).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів (арк. 284–295 зв.).

<МІНЕЯ празн.–ТРИОДЬ з доповн.> — розники перед Різдом Христовим і Богоявленням (арк. 296–311 зв.); часи *царськіє* на Різдо Христове, без поч. (арк. 312–329 зв.); стихири, два канони (ірмоси з тропарями) та ін. піснеспіви на Різдо Христове, стихири на Богоявлення, на освячення води (арк. 330–379); в неділю Блудного сина **На рѣцѣ вѣвѣдѣтѣ**, канон (ірмоси з тропарями) в неділю Цвітну, страсті, канон у Вел. суботу (ірмоси з тропарями), на Воскресіння канон (ірмоси з тропарями) і стихири; на часах у Вел. піст тропар **Господи иже пресветый** та ін., на умовеніє ног **їже не ѡдѣжимѣ**, на 8 гласів богородичні **Грѣшнѣ молнтвы**, стихира гласу 8 на освячення церкви **взмѣте врата**, припіви на Успіння та Введення **янгели ѡспеніє / ѡвиденіє** (під однією мелодією підписані тексти двох різних припівів), в кін. пізніші доповнення, обірвано (арк. 379–488 зв.).

Вказ. напіви: болгарський — кондак Богородиці **вѣрѣанон воєводѣ**, пісні 7–9 канону в неділю Цвітну **ѡпавѣ во ѡгни** (арк. 389 зв., 405).

Гласовий структурний тип.

Публ.: Цалай-Якименко. Взаємодія "Схід–Захід", с. 91 (іпакой на Воскресіння *Предвариша утро*, арк. 469), с. 92 (стихира на Богоявлення *Избавителю нашему*, арк. 369–369 зв.); Цалай-Якименко. *Духовні співи*, с. 142 (стихира на Богоявлення *Избавителю нашему*, арк. 369–369 зв.); Ясіновський. *Візантійська гимнографія і церковна монодія в українській рецепції*, с. 196, іл. 22 (титулярій, арк. 1), с. 217, іл. 26 (арк. 2), с. 241, іл. 44, 45 (особливості нотації, арк. 353, 276, 324 зв.), с. 243, іл. 48

(особливості нотації, арк. 448, 351), с. 267–268, іл. 92, 93 (фіти в нотному тексті, арк. 444, 443–443 зв.), с. 323, іл. 105 (лики в декорі).

Лит.: Ясіновський. Виправлення, уточнення і доповнення (2), с. 162 (доповн. опису); Ясіновський. Воскресні ірмоси у нотолінійній транскрипції; Ясіновський. Питання музичної форми у піснеспівах сакральної монодії Східного обряду.

**№ 18 20–30 рр. XVII ст.
біл.**

Москва, ГИМ, Син. певч. 1381

ґ°, I, 444 арк., без поч.; скоропис, у мові елементи повноголосся.

Н.: у нотному тексті фіти, бекари, в кін. нотних рядків сторожі.

О.: дошки в шкірі, XVII ст.

Д.: орнам. заставки, ініціали — кольорова плетінка.

Ф.: Каманін, №№ 573–579 — 1615–1639 рр.; № 1088 — 1621 р.

З.: Книга гл҃емаѧ ѿромола монастыра ѡбщежителного вѣтеннскога иноческаго и храмов г҃ѣх вѣоавленій и Р҃жства Х҃ба православна греческаго восточнаго (арк. 3–12); Г҃ни Іромола казіѡбный Патрїарха гос҃ударѧ (арк. 1).

П.: 3 б-ки Воскресенського Ново-Єрусалимського м-ря під Москвою.

<ОБИХОД з доповн.> – кондак на Різдво Христове, припіву у Вел. суботу *Достойно єсть, Роди всѣ пѣснь*, уривок всеношної, стихирини зачатію прор. Іоана, чуду арх. Михаїла, стихира на Воздвиження *Прийдіте веси язичи*, подoben 2 гласу *Доме євфратов*, на всеношній псалми *Благослови душе моя господа* та *Блажен муж*, поліелей *Хваліте імя господне*, псалом в неділю Блудного сина *На рецѣ Вавілонстей*, стихира на воскресній утрени *Воскрес Ісус*, без нот припіву на празники, серед них преп. Феодосію і Антонію Печерським (арк. 8 зв.), преп. Симеону Сербському (арк. 9); по Євангелію *Отче слова*, стихирини Богородиці, літургія (арк. 1–19 зв.).

ОКТОЇХ воскр. – на вечірні воскресні стихирини *Вечерняя наша молитва* та ін., догматики, стихирини, богородичні; на утрени сідальні, степенні-антифони, воскресні стихирини (арк. 21–68).

ІРМОЛОГІОН, на 8 гласів, *розники* (арк. 69–154).

<ТРІОДЬ>, серед піснеспівів є страсті (арк. 155–258 зв.).

<СТИХИРАР>, поч. преп. Симеону Столпнику (арк. 259–371 зв.).

<Доповн.> — богородичні *Гр҃шиних молитви* на 8 гласів, з ремаркою «стих поєтся над умершим», в неділю Блудного сина *На рецѣ Вавілонстей*, тропарі у Вел. піст на часах, піснеспіви на всеношнім на празники, подobenі стихирам, в неділю на утрени *Ангельский собор* та ін., поліелей *Хваліте імя господне* та *Раби, господа* (арк. 372–385).

<УКАЗ> ірмосам та іншим піснеспівам (арк. 435–444 зв.).

Вказ. напіву: болгарський — подoben 6 гласу *Ангелскіє пред ідут сили* (арк. 382);

грецький — кондак на Різдво Христове *И парфенос симирон*, Херувимська *Неанес и та херувим*, киноник *Ените тон киріон*, окремі піснеспіви з літургій св. Іоана Златоустого, св. Василя Великого і Преждеосвященної (арк. I, 393 зв., 395 зв., 396–434 зв.).

Жанрово-тематичний структурний тип.

Публ.: Ігнатенко. Різдвяний кондак “по-грецьку”, с. 178 (кондак *И парфенос симирон*, арк.1).

Лит.: Сахаров. Описание славяно-русских рукописей... Воскресенского Ново-Иерусалимского м-ря, с. 4, № 57; Леонид. Описание, с. 60, № 121; Амфилохий. Описание, с. 108–109, № 40; Строев. *Описание рукописей*, с. 243, № 33; Разумовский. Архив, 2/4, арк. 41 (датує 1623–1652 рр., тобто часом існування Кутейнського м-ря); Ясіноўскі. Беларускія Ірмалоі, с. 51; Ясіновський. Джерела вивчення, с. 15; Ясіновський. Український нотолінійний, с. 50; Ясіновський. Церковно-співочі ініціативи, 44; Ніколаєў. *Кніжная культура Вялікаго Княства Літоўскага*, с. 130, № 5; Ігнатенко Євгенія. Поняття “перевод”, с. 88, 91; Лаўрык. Рукапісная кніга ў Куцейне, с. 25.

№ 19 **2 чв. XVII ст.**

Київ, НБУВ, ДА 91 Л.

F°, 259 арк., між арк. 14–15 бракує 1 арк., скоропис; 11 рядків на стор.

Н.: дрібний нотопис, як і слова, тривалості ноток від бревіс до вісімок, наприкінці зрідка льонга (арк. 204 зв., 254 зв.); ключ С на 3-й і 4-й, зрідка на 1-й лінійках; в кін. нотних рядків сторожі.

О.: первісна — дошки в шкірі з орнам. витисками.

Д.: орнам. заставки, ініціали — кольорова плетінка.

Ф.: Гераклітов, №№ 645–646 — 1628–1630 рр.

З.: [Року] 164[...] ізволенієм отца и поспѣшенієм сына и совершенієм святого духа раб божій Лаврин з панем Иван Кушнеренко, Савка Пилипенко, Лукчин [?] Матфей отменили сию книгу рекомую Ирмолой до храму Преображенія господня за отпушеніє грехов своих и придали еи в дозор отцу Кирику в дозор [!] на тот час бывши презвитером при храмѣ Преображенія у Гайсиенѣ который нѣхто отдалити от церкви святой апостольской [?] (арк. 15–19); у XIX ст. належав до церкви преп. Феодосія Києво-Печерського м-ря (на внутр. частині верх. обкладинки).

П.: до б-ки КДА надійшов від протоієрея І. Ольшевського.

<ОБИХОД з доповн.> – всеношне, літургії св. Іоана Златоустого і св. Василя Великого, канон в неділю Цвітну, пізніші доповнення ірмосів з різних гласів, пропущених в основному розділі (арк. 1–14).

ОКТОЇХ воскр. (арк. 15–70 зв.).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів (арк. 71–79).

<МІНЕЯ празн.> – ірмоси в неділю перед Різдвом Христовим, стихирі та ірмоси на Різдво Христове, ірмоси на Обрізання, в неділю перед Богоявленням, ірмоси і стихирі на Богоявлення, ірмоси на Стрітень, поліелей *Хваліте імя господне* (арк. 79–108).

<ТРІОДЬ> – псалом *На рѣци Вавилонстей* в неділі перед Вел. постом, у Вел. піст тропар *Покаяния отверзи*, два прокимни *Не отврати лица* і *Дал еси достояние*, літургія Преждеосвященна; ірмоси в неділю Хрестопоклонну, Богородиці 8 гласу *Воду прошед яко по суху* і 4 гласу *Отверзу уста моя*, у четвер 5 неділі Вел. посту; кондак Богородиці, ірмоси на *Ѹѡханіє* (в неділю Цвітну), тропар у Вел. понеділок

Се жених гряде, ірмоси у Вел. понеділок, вівторок, середу, у Вел. четвер, тропар *Єгда славнії ученици*, за Херувимську *Вечери твоєї тайней*; ірмоси і стихири у Вел. п'ятницю, у Вел. суботу припіву, ірмоси, *Воскресни Боже, Да молчит всякая плоть, Прийдіте ублажим Іосифа*; канон на Воскресіння (ірмоси і тропарі) і стихири; ірмоси в неділі П'ятидесятниці – в неділю 2 Томину, 3 Мироносиць, 4 о Разслабленом, в середу преполовлення, 5 Самарянки, 6 о Сліпом, Вознесенню, Зшестю св. Духа (арк. 108–174).

<МІНЕЯ празн., продовження> – преп. Онуфрію, на Різдво св. Іоана Предтечі, апп. Петру і Павлу, Преображенню, Успінню, на Різдво Богородиці, Воздвиженню, арх. Михаїлу, Введенню, свт. Миколаю (арк. 174–204 зв.).

ІРМОЛОГІОН – ірмоси столпові, на 8 гласів (арк. 205–259 зв.).

Вказ. напіву: київський – на всеношній псалми *Благослови душе моя, Блажен муж* (арк. 1, 2 зв.);

острозький – *Блажен муж* (арк. 3);

старосвітський-старожитний – Херувимська (арк. 4);

болгарський – кондак Богородиці, *Воскресни Боже* (арк. 122, 142);

грецький – *Ягіос ѡ Δεωс* (арк. 9 зв.).

Календарно-мінейний структурний тип.

Публ.: Цалай-Якименко. *Духовні співи*, с. 71–73 (Херувимська, арк. 4–5).

Лит.: Лебедев. *Рукописи*, с. 39, № 91 (Муз. 912); Ясиновський. Перші східнослов'янські, с. 51–54; Ясиновський. Нотні рукописи, с. 150, № 118; Ясиновський. Нотні рукописи Поділля, с. 344; Корний. Болгарський напев, с. 51; Прилепа. Поспівки як чинник самобутності.

№ 20 **2 чв. XVII ст.**

Київ, НБУВ, Худ.-пром. 790

4° продовг./long, 300 арк., арк. 292–300 з ін. рук., без поч. і кін.; скоропис, у мові елементи повноголосся.

Н: в кін. нотних рядків сторожі.

О: дошки в шкірі з орнам. витисками.

Ф: Каманін, № 534 (?) — 1634 р.; № 511 – 1625 р.

З: *Сїта книга пармолой Феодора Сїла* (запис XVII ст., арк. 2 зв.).

П: знайдений Данилом Щербаківським 1910 р. в Євстафійській церкві м. Турійська під час екскурсії на Волинь (*наклейка*).

<ОБИХОД, уривок> – *С нами Бог, Воскрес Ісус*, причасник *Хваліте господа, Алілуя* (арк. 1–2 зв.).

ОКТОЇХ воскр. (арк. 3–51 зв.).

ПОДОБНІ стихирам (арк. 52–58 зв.).

<МІНЕЯ празн.–ТРИОДЬ> – ірмоси в неділю перед Різдвом Христовим, стихири, сідальні, канон (ірмоси і тропарі) та ін. на Різдво Христове, стихири та ірмоси на

Богоявлення, ірмоси на Стрітень; псалом в неділю Блудного сина *На ріці Вавилонстей*, тропар *Покаяння отверзи*, прокимен *Не отвори лица*, літургія Преждеосвященна, задостойник *О тобі радується*, ірмоси в 3 неділю Вел. посту, ірмоси Богородиці гласу 8 *Воду прошед яко по суху* і гласу 4 *Отверзу уста моя*, ірмоси у четвер 5 неділі Вел. посту, кондак Богородиці, канон (ірмоси з тропарями) в неділю Цвітну, ірмоси в дні страсного тижня, страсті, стихира у Вел. п'ятницю *Тебе одіючагося*, у Вел. суботу *Прийдіте ублажим Іосифа*, припів, канон (ірмоси з тропарями), *Да молчит всякая плоть*, канон (ірмоси з тропарями) і стихири на Воскресіння, ірмоси в неділі П'ятидесятниці – Томину і т.д.; ірмоси преп. Онуфрію, на Різдво св. Іоана Предтечі, стихири та ірмоси апп. Петру і Павлу, Преображенню, Успінню, на Різдво Богородиці, Воздвиженню, арх. Михаїлу, Введенню, преп. Саві, свт. Миколаю (арк. 58 зв.–213 зв.).

ІРМОЛОГІОН – ірмоси столпові (арк. 214–289 зв.);

<Доповн.> – Херувимська, уривки з іншого рукопису – ірмоси у Вел. піст *Поімо господеві, Свѣта подателя, Видите, видите*, обірвано (290–299 зв.).

Вказ. напів: **болгарський** — *Прийдіте людие* (арк. 182).

Календарно-мінейний структурний тип.

Лит.: Щеглова. Описание рукописей, с. 9, № 24 (34); Корній. *Українська шкільна*, с. 86, 88, 94, 146, 147; Корній. *Історія української музики*, част. 1, с. 156, 157, 160, 162, 163, 167, 289–290; Ясіновський. *Виправлення, уточнення і доповнення* (1), с. 162 (доп. бібліогр.); Ясіновський. *Сучасний погляд на київську нотацію*, с. 100; Зинченко. *Ритмическая организация знаменного*, с. 192–198; Зинченко. *Принципи фіксації фітних розспівів*.

№ 21 **2 чв. XVII ст.**

Львів, ЛНБ, НД 161

8° продовг./long, 359 арк., без поч. і кін.; 5 нотних рядків на стор.; дрібн. півустан, у мові елементи повноголосся.

Н.: у нотному тексті фіти, в кін. нотних рядків сторожі.

О.: відсутня.

Ф.: Каманін, №№ 605–630 — 1630–1650 pp.

З.: «Феодор Сем бакаляр 1739 [року]» (арк. 162 зв.); «Дмитрій Онишкевич» — очевидно, підпис власника рукопису (арк. 15 зв., 35 зв., XIX ст.); належав до с. Новосілки Кардинальські (арк. 133 зв., 135 зв.).

ОКТОЇХ воскр., поч. з 4 гласу (арк. 1–59);

ПОДОБНІ стихирам (арк. 59–72);

<МІНЕЯ празн.–ТРИОДЬ> – часи *царськіє* перед Різдом Христовим *Вифлеоме уготовися* (арк. 72–90); стихири, два канони (ірмоси з тропарями) та ін. на Різдво Христове, ірмоси на Обрізання, стихири та ірмоси на Богоявлення, канон (ірмоси з тропарями) на Стрітень; поліелей *Хваліте імя господа*, в неділі о Блуднім сині, М'ясопусну і Сиропусну псалом *На ріці Вавилонстей*; у Вел. піст два прокимни *Не отвори лица твоего* і *Дал еси достояние*, тропар *Покаяние отверзи*, літургія Преждеосвященна, задостойник *О тобі радується*, ірмоси в 3 неділю Вел. посту,

Богородиці *Воду прошед яко по суху* гласу 8, на Благовіщення, у четвер 5 неділі Вел. посту, кондак Богородиці, ірмоси в суботу Лазареву, на В'їхання стихира *Денесь благодат* і канон (ірмоси з тропарями), ірмоси у Вел. понеділок, вівторок, середу, четвер, за Херувимську *Вечери твоєї тайней* і стихири, тропарі *Се жених гряде в полуноци* і *Єгда славнії ученици*, у Вел. п'ятницю ірмоси і стихири, у Вел. суботу припиви, канон (ірмоси з тропарями), *Воскресни Боже, Да молчит всякая плоть*; на Воскресіння канон (ірмоси з тропарями), стихири, тропар *Христос воскрес*; ірмоси в неділі П'ятидесятниці, на Вознесіння, Зшестя св. Духа стихири та ірмоси; ірмоси преп. Онуфрію, на Різдво св. Іоана Предтечі, стихири та ірмоси апп. Петру і Павлу, Преображенню, Успінню, на Різдво Богородиці, ірмоси на Воздвиження, арх. Михаїлу, Введенню, преп. Саві, свт. Миколаю, стихири Благовіщенню *Совѣт превѣчний, Явлешися яко, Бог идеже хоцет*, обірвано (арк. 91–359 зв.)

Вказ. напів: **болгарський** — стихира на Різдво Христове *Слава во вишних Богу* (арк. 101 зв.).

Календарно-мінейний структурний тип.

Публ.: Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. [105], іл. (арк. 101 зв.); Ясиновський. *Українські та білоруські нотолінійні Ірмолої*, с. 584, іл. 6 (поч. стихири на Різдво Хр. *Слава во вишних Богу* напіву болгарського, арк. 101 зв.).

Лит.: Свенцицкий. *Церковно- и русскославянские рукописи*, с. 384, № 92; Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 45, № 67; Jasinowskyj. *Znaczenie eparchii przemyskiej*, с. 418, № 153; Іванов. *Співацька освіта*, 44, 150, 152; Ясиновський. *Сучасний погляд на київську нотацію*, с. 104.

№ 22

2 чв. XVII ст.

Львів, ЛНБ, БА 28

ґ°, 155 арк., без поч. і кін., пропуски в сер., арк. сильно пошкоджені; 11 рядків на стор.; дрібн. півустав, у тексті елементи повноголосся.

Н.: тривалості ноток від льонги до вісімок; фітні вокалізи розписані; в кін. нотних рядків сторожі.

О.: дві дошки в шкірі з орнам. витисками.

Д.: орнам. заставки, ініціали — рослинні мотиви стародрук. типу, плетінка з зооморфними елементами, в кольорі; на арк. 61 в заставці мініатюра.

Ф.: Каманін, № 1234 — 1633–1636 pp.; Laucevičius, № 1861 (віддалена аналогія) — 1631–1640 pp.

П.: до б-ки ЛБА надійшов з б-ки Львівської духовної семінарії, де зберігався під № 185.

ОКТОЇХ воскр.–ІРМОЛОГІОН, на 8 гласів, поч. з 4 гласу (арк. 1–81 зв.).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів (арк. 83–88 зв.);

<МІНЕЯ празн.–ТРІОДЬ> – стихири на Різдво Христове, Богоявлення, стихира св. Іоану Предтечі *Во плоти світилнице*; стихири та ін. перед Вел. постом: в неділю Блудного сина *Отческаго дара*, в суботу Мясопусну *Єгда поставятся*, в неділю Сиропусну *Сѣде Адам, Приспї время*; в 1 неділю Вел. посту стихира *Во тиминѣ грѣховнѣ*, поліелей *На рѣцѣ Вавилонстей*, тропар *Покаяния отверзи*, два прокимни у Вел. піст *Не отврати лица* і *Дал еси достояние*, літургія Пржедеосвященна, *Аллілуя* на літургії св. Василя Великого, кондак Богородиці, стихири в неділю Хрестопоклонну *Пособивий господи*, в суботу Лазареву

Предстал єси, тропар у Вел. понеділок *Се жених гряде*, стихира *Вторую Євву*, у Вел. четвер тропар *Єгда славнії ученици*, стихира *Чадю єхидно*, за Херувимську *Вечери твоєї тайней*, страсті, стихир у Вел. п'ятницю *Тебе одіючагося* та ін., у Вел. суботу припіву, стихир, *Воскресни Боже*, за Херувимську *Да молчит всякая плоть*; стихир на Воскресіння; в неділю Цвітну канон (тропарі) і стихира *Днесь благодат*; стихир на Зшестя св. Духа, на Різдво св. Іоана Предтечі, апп. Петру і Павлу, Преображенню, Успінню, на Різдво Богородиці, обірвано (арк. 89–155 зв.).

Вказ. напів: **болгарський** — на Різдво Христове поліелей *Прийдіте відим вірнії*, у Вел. суботу *Воскресни Боже*, стихира на Зшестя св. Духа *Царю небесний* (арк. 92 зв., 134 зв., 145).

Гласовий структурний тип.

Лит.: Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 59, № 101; Ясиновський. Сучасний погляд на київську нотацію, с. 102.

№ 23 **2 чв. XVII ст.**

Львів, НМЛ, Q 154

4°, 42 арк., уривок без поч. і кін.; скоропис.

Н.: в кін. нотних рядків сторожі.

О.: нова.

Д.: уривок орнам. заставки (арк. 13).

Ф.: Каманін, № 502 (?) — 1633–1637 рр.

З.: нерозбірливий запис з датою 1689 р. (арк. 26 зв.).

П.: до НМЛ надійшов 1909 р.

ІРМОСИ празн. – Успінню, Воздвиженню, арх. Михаїлу; уривок столпових ірмосів, гласи 1–4.

Календарно-мінейний структурний тип.

№ 24 **2 чв. XVII ст.**

Львів, НМЛ, Q 251

4°, 257 арк., без кін., арк. 98–а, 253–257 пізнішого часу, між арк. 3–4 декілька арк. бракує; дрібн. півустав; по 8 нотних рядків на стор..

Н.: київська квадратна, у нотному тексті релятивні бемолі, бекари (арк. 7, 95 зв.), в кін. нотних рядків сторожі.

О.: дві дошки в шкірі з орнам. витискамаи.

П.: орнам. заставки, ініціали – кольорові рослинні мотиви стародрук. типу (арк. 1, 207); гравюри (арк. 161, 177 зв., 178).

Ф.: Каманін, №№ 740, 743 — 1622–1637 рр.; Мацюк, № 426 — 1639–1640 рр.

З.: *Внишовоє* (на полі, арк. 116 зв.); *Вні ярмолоб коупилъ ємъ за пѣвъшегта золотого* (арк. 9); «Сей Ярмолой Олексея диякона глибоцкогго» (арк. 144); на пізнішому вставному арк. «Олексей дидаскаль вписав стихир у на Преображенія Прообразуя воскресєніє твоє Христе Боже – без нот (арк. 178.).

Л.: до НМЛ надійшов 1913 р. з с. Глибоке Богородчанського пов. від учня VIII гімназійного класу В. Гординського.

ОКТОЇХ воскр. (арк. 1–62 зв.).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів (арк. 62 зв.–72 зв.).

<МІНЕЯ празн.–ТРИОДЬ> – ірмоси в неділю перед Різдвом Христовим, ірмоси і стихири на Різдво Христове, Обрізання, Хрещення, Стрітень (арк. 73–99 зв.); в неділю Сиропусну тропар *Покаяння отверзи*, два прокимни *Не отврати лица* і *Дал еси достояние*, літургія Пржедєосвященна, задостойник *О тебѣ радується*, ірмоси в неділю Хрестопоклонну, Богородиці (глас 8), на Благовіщення припів *Архангельский глас* та ірмоси, ірмоси в четвер 5 неділі Вел. посту, кондак Богородиці, ірмоси в суботу 6 неділі Вел. посту, на В'їхання, в дні страсного тижня, у Вел. четвер *Вечери твоєї тайней*, у Вел. п'ятницю ірмоси та стихири, у Вел. суботу *Да молчит всякая плоть* та ірмоси; ірмоси в неділі П'ятидесятниці (арк. 100–158); ірмоси преп. Онуфрію, на Різдво св. Іоана Предтечі, стихири та ірмоси апп. Петру і Павлу, ірмоси пр. Іллі, ірмоси і стихири Преображенню, Успінню, ірмоси Різду Богородиці, Воздвиженню, арх. Михаїлу, Введенню, преп. Саві, свт. Миколаю (арк. 165–204).

ІРМОЛОГІОН – ірмоси столпові (арк. 208–257).

Вказ. *напіви*: **болгарський** – подобен 6 гласу *Ангелскіє пред ідут сили*, кондак Богородиці, *Бог господь* з воскресними тропарями (арк. 67, 115 зв., 253); з **грецьким** текстом – *Неаснес и та херувим, Паса пноі* (арк. 204 зв.–206 зв.).

Календарно-мінейний структурний тип.

Публ.: Цалай-Якименко. *Духовні співи*, с. 151 (кондак Богородиці – заключні стишки *Да зовем Ти* з ремаркою *Книшовое*, арк. 116 зв.); Ясіновський. *Візантійська гимнографія і церковна монодія в українській рецепції*, с. 246, іл. 57 (особливості нотації, арк. 132 зв.).

Лит.: Ясіновський. Виправлення, уточнення і доповнення (1), с. 163 (уточн. запису, доп. бібліогр.); Ясіновський. Виправлення, уточнення і доповнення (3), с. 233 (доп. опису).

№ 25

2 чв. XVII ст.

Львів, НМЛ, Q 358

4°, 201 арк., без поч. і кін., пропуски в сер., арк. 188–201 іншого почерку; скоропис.

Н.: у нотному тексті вживаються бекари (арк. 1 зв.), в кін. нотних рядків сторожі.

О.: відсутня.

Д.: дві орнам. заставки — плетінка й квіти стародрук. типу (арк. 51, 107).

Ф.: Laucevičius, № 813–1631 р.

Л.: до НМЛ надійшов 1924 р.

<МІНЕЯ празн.–ТРИОДЬ з доповн.> – ірмоси та стихири на Богоявлення, Стрітень; в неділю Блудного сина пс. *На рѣці Вавилонстей*, в дні Чотиридєсятниці прокимен *Не отврати лица*, літургія Пржедєосвященна, задостойник *О тебѣ радується*, ірмоси в 3 неділю Вел. посту, Богородиці гласу 8, на Благовіщення, у четвер 5 неділі Вел. посту, в суботу Лазареву, неділю Цвітну, в дні страсного тижня,

страсті, ірмоси і стихири у Вел. п'ятницю, у Вел. суботу ірмоси, *Воскресни Боже, Да молчит всякая плоть*, ірмоси і стихири на Воскресіння (арк. 1–105 зв.); на 8 гласів *Господи возвах і Слава Отцю і Сину* (арк. 106–106 зв.); ірмоси в неділі П'ятидесятниці, ірмоси і стихири на Зшестя св. Духа (арк. 107–141); ірмоси преп. Онуфрію, на Різдво Іоана Предтечі, ірмоси і стихири апп. Петру і Павлу, Преображенню, Успінню, на Різдво Богородиці, Воздвиження, арх. Михаїлу, Введенню, свт. Миколаю; в кін. причасник *Гѣло Христово, задостойник О тобі радується* (арк. 142–187 зв.).

<ІРМОЛОГІОН, уривок> – ірмоси столпові, глас 1 без поч., в кін. глас 2, пісня 7, обірвано (арк. 188–201 зв.).

Вказ. напів: рѣкиє – слави (арк. 106 зв.);

гѣвокоє — задостойник *О тобі радується* (арк. 185 зв.).

Календарно-мінейний структурний тип.

Публ.: Цалай-Якименко. *Духовні співи*, с.91–93 (задостойник *О тобі радується*, арк. 185 зв.–186); Ясіновський. *Візантійська гимнографія і церковна монодія в українській рецепції*, 216, іл. (арк. 102).

Лит.: Ясіновський. *Сучасний погляд на київську нотацію*, с. 105.

№ 26 **2 чв. XVII ст.**

Львів, НМЛ, Q 406

4°, 302 арк., без поч., місцями арк. переплутані: арк. 1 повинен бути між арк. 7–8; між арк. 88–89 пропуск; дрібн. півустав.

Н.: в кін. нотних рядків сторожі.

О.: дошки в шкірі з орнам. витисками

Д.: одна орнам. заставка — плетінка (арк. 214).

Ф.: Каманін, №№ 1195–1203 — 1633–1646 рр.

З.: «Сей Ярмолой належачій до храму сошествія святого духа во градѣ Потиличу то естъ до церкви гончарской и ружних майстров. А гди би кто от тоей церкви отдаляв, на вѣки проклят будет. Потписує провѣзор обиватель от той же церкви святого духа Иван Кожан провѣзор от той церкви. 1830 [року] 29 [...]» (арк. 17–26); «Ірмолой церкве святой Троици Подтелицкой» (почерк XVII ст., арк. 99 зв.); «Jan Trzeci z łaski bożej król Polski» (арк. 265); в кін. 4 гласу дата 1666 р., але сумнівно, що вона належить переписувачеві (арк. 265); лат. приказка «Omnis homo mendax solus deus verax» (арк. 27).

П.: до бібліотеки 1963 р. Л подарував Константин Добрянський.

ОКТОЇХ воскр., поч. з 6 гласу (арк. 1–16 зв.).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів (арк. 17–26).

<МІНЕЯ празн.–ТРИОДЬ> – ірмоси в неділю перед Різдвом Христовим, ірмоси і стихири на Різдво Христове, Обрізання, Богоявлення, Стрітень (арк. 26 зв.–60); у Вел. піст два прокимни *Не отврати лица твоего і Дал еси достояние*, літургія Преждеосвященна, задостойник *О тобі радується*, ірмоси в неділю Хрестопоклонну, Богородиці гласу 8, Благовіщенню, у четвер 5 неділі Вел. посту, припів на Благовіщення *Архангельский глас*, кондак Богородиці, ірмоси в суботу

Лазареву, стихира на В'їхання *Днес благодат* та ірмоси, ірмоси в дні страсного тижня, у Вел. четвер *Вечери твоєї тайней* і тропар, страсті, у Вел. п'ятницю ірмоси і стихири, у Вел. суботу ірмоси, стихири та припівви, канон і стихири на Воскресіння; ірмоси в неділі П'ятидесятниці, ірмоси і стихири на Зшестя св. Духа (*арк. 60–173 зв.*); ірмоси преп. Онуфрію, на Різдво св. Іоана Предтечі, ірмоси і стихири апп. Петру і Павлу, Преображенню, Успінню, на Різдво Богородиці, Воздвиженню, арх. Михаїлу, Введенню, Святителям, свт. Миколаю (*арк. 173 зв.–211 зв.*); ін. почерку *Да молчит всякая плоть* (*арк. 212–213*).

<ІРМОЛОГІОН> – ірмоси столпові, в кін. іншого почерку кондак Богородиці (*арк. 214–302 зв.*).

Календарно-мінейний структурний тип.

Лит.: Jasinowskyj. Znaczenie eparchii przemyskiej, с. 417, № 130.

№ 27 2 чв. XVII ст.

Львів, НБЛУ, Рук. 1771/І

4°, 307 арк., без поч. і кін., арк. 237–307 іншого почерку; дрібн. півустав.

Н.: в кін. нотних рядків сторожі.

Д.: орнам. заставки, ініціали — квіти, рослинні мотиви стародрук. типу, в кольорі; в заставках дві мініатюри (*арк. 177, 237*).

Ф.: Каманін, №№ 522–531 (?) — 1624–1651 pp.

З.: «Сия книга Єрмолой Яна Маркев'ча дяка» (*арк. 61 зв.–64*); «Сию книгу ісправив дяк Раковецький Юрко Маркевич» (олівцем, *арк. 11 зв.–12*); «Рік 1913 був дуже тяжкий, дуже діти умирали; в Федора Мороза умерло 5-теро дітей» (олівцем, *арк. 144 зв.–145*); «W roku 1828 było ciężsko; nawet i w sumenariom nie mogli się wytrzymać» (*арк. 259, 261*); «Сія [книга] знаходилася в році 1913 Михаил Біжак дяк Раковецький і Кривець» (*арк. 283 зв., олівцем*).

П.: «Ірмологіон с. Кривець Станіслав. обл. від вчителя Феданка Олександра Антоновича, с. Солотвино» (запис історика Ярослава Ісаєвича на окремому арк., через якого в 1950-х роках рукопис надійшов до НБ Львівського університету).

ОКТОЇХ воскр., поч. з антифонів 3 гласу (*арк. 1–62*)

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів (*арк. 62–74*).

<МІНЕЯ празн.–ТРИОДЬ> – ірмоси в неділю перед Різдвом Христовим, ірмоси і стихири на Різдво Христове, Богоявлення, Стрітень; пс. *На ріці Вавілонстей*, у Вел. піст тропар *Покаяння отверзи*, два прокимни *Не отврати лица твоего* і *Дал еси достояние*, літургія Преждеосвященна, задостойник *О тебе радується*, ірмоси в неділю Хрестопоклонну, на Благовіщення, у четвер 5 неділі Вел. посту, кондак Богородиці, ірмоси в суботу Лазареву, в неділю Цвітну, в дні страсного тижня, у Вел. четвер *Вечери твоєї тайней*, стихири та ірмоси у Вел. п'ятницю та суботу; ірмоси в неділі П'ятидесятниці — Томину і т.д., ірмоси і стихири на Зшестя св. Духа; ірмоси преп. Онуфрію, на Різдво св. Іоана Предтечі; ірмоси і стихири апп. Петру і Павлу, Преображенню, Успінню, Різдву Богородиці, далі лише ірмоси — на Воздвиження, арх. Михаїлу, Введенню (*арк. 75–234*).

ІРМОЛОГІОН – ірмоси столпові, обірвано на 9 пісні 7 гласу (*арк. 237–307 зв.*).

<Доповн.> – пізніші нотні записи (арк. 234–236).

Вказ. напів: **болгарський** — *Воскресни Боже* (арк. 146).

Календарно-мінейний структурний тип.

Лит.: Ясіновський. Сучасний погляд на київську нотацію, с. 103.

№ 28 2 чв. XVII ст.

Харків, ДНБ, Рук. 819109

F°, 223 арк., без кін.; дрібн. півустав.

Н.: в кін. нотних рядків сторожі.

О.: давня, знищена.

Д.: орнам. ініціали — плетінка з зооморфними елементами, заставки — квіти; мініатюри (арк. 1, 185, 209).

Ф.: Каманін, №№ 860–870 — 1628–1646 pp.; в кін. Каманін, №№ 648–646 (?) — 1632–1636 pp.

З.: поминання Симеона Робкевича, бувшого слуги луцького єпископа (на форзаці); «Z biblioteki Zahogowskiej» (арк. 3).

Л.: наклейка виставки XI Археологічного з'їзду в Харкові: «Вл.-Вол. епарх. Древлехранил.» (арк. 134 зв.).

ОКТОЇХ воскр.–ІРМОЛОГІОН (арк. 1–184).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів (арк. 185–190).

<ОБИХОД> – всеношне, *С нами Бог* (арк. 193–194).

<МІНЕЯ празн.> – стихири, поч. з Різдва Богородиці, в кін. Успінню, обірвано (арк. 193–223 зв.).

<Доповн. пізніші> – кондак Богородиці, на 8 гласів троїчні, богородичні (арк. 183 зв.–184, 191).

Гласовий структурний тип.

Лит.: Алексей. Список, с. 306, № 40 (?); Каманін. *Краткий перечень*, с. 7.

№ 29 2 чв. XVII ст.

Ужгород, КМ, арх. 8465

4°, 201 арк., без поч. і кін., між арк. 66–67 пропуск, арк. 51–66 з поч. кодекса; дрібн. півустав.

Н.: в кін. нотних рядків сторожі.

Ф.: Каманін, №№ 1189–1205 — 1634–1650 pp.

З.: «[...] сію книгу Іермолой священного ієромонаха Гервасія і Трифолой кїевской за 15 талярій битих криревѣ [?] монити полской моя праця питома. Перви два [?]: 5 маріяш за оправу охтая писаннаго, стихир из мого полотна, тен болший образ святого Никалая, Требничок, Часословник малій, ложиця мосяжова, рушник, и на жертвеннику рушник кень под престолом. Нехай с вѣдома богу и людем сеним [?] отсе [?]» (XVIII ст., арк. 118–118 зв.).

<МІНЕЯ празн.–ТРІОДЬ> – ірмоси і стихири на празники, поч. з Різдва Христового, піснеспіви Вел. посту, в кін. ірмоси в четвер 5 неділі Вел. посту, обірвано (*арк. 1–50 зв.*); ірмоси в неділю Томину і т.д., в кін. стихира свт. Миколаю, обірвано (*арк. 67–135 зв.*).

ОКТОЇХ воскр., поч. з антифону 7 гласу (*арк. 51–66*).

<Допов.> – ін. почерку *Єгда дух твой послан*, обірвано (*арк. 66–66 зв.*).

ІРМОЛОГІОН – ірмоси столпові, в кін. глас 8 пісня 6, обірвано (*арк. 136–201 зв.*).

Календарно-мінейний структурний тип.

№ 30 2 чв. XVII ст. (до 1643 р.), ієром. Тарасій, Москва, РГБ, ОИДР 248 біл. василіянські м-рі Мінська, Вільна і Жирович (арк. 153 зв.)

F°, 261 арк., арк. переплутані: на поч. повинні бути арк. 256–260, потім 247–255, початкові арк. 1–13, очевидно, повинні знаходитися в кін.; арк. 213–243 іншого почерку; дрібн. півустав з елементами скоропису.

Н.: в кін. нотних рядків сторожі.

О.: в давній оправі з орнам. витисками.

Д.: орнам. заставки, ініціали, кінцівки, прикраси на полях — рослинні мотиви, квіти, плетінка, в кольорі, вел. кількість орнам. малих ініціалів.

Ф.: Laucevičius, №№ 189–195 — 1615–1653 pp.

З.: переписувач – «Паки и паки. Господи благослови. Честь и слава господу богу и пречыстой светой девицы Маріи и всем светым. Столп сии написан быст мною недостойным иєромонахом Тарасием закону иже во светых отца нашего Василия Великого. Подписал рукою власною, тр. В Менску почал, а у Вилни и у Жыровичах докончыл» (проста літорія, з помилками, *арк. 153 зв.*), там само іншим почерком: «Лѣта господня [1]643 мца августа 23 дня в среду отдание празник Успения предвѣчныя владичицы нашея богородицы и бист да діви Марія»; записи переписувача в кін. розділів: «Конець третего гласа ирмосом» (*арк. 85*), «Конець шостого гласа ирмосом» (*арк. 126*), «Конець ирмосом сегомо гласу» (*арк. 134 зв.*), «Конець ирмосом осмого гласу» (*арк. 153*); скорописом XVII ст.: «Писал рукой и справедливо, хтос то не мудре, писал и криво» (*арк. 153*).

П.: «От купца Кружникова» і № 94 (*на форзацному арк.*); бібліотечні нотатки Вука Ундольського, Павла Строева, Петра Хавського.

СКАРА – перелік піснеспівів Октоїха, Ірмологіона, Мінеї, під 24.07 згадані руські св. Борис і Гліб (*арк. 1–13 зв.*).

ОКТОЇХ воскр. – сідальні, на 8 гласів (*арк. 14–24*); степенні-антифони, на 8 гласів (*арк. 24 зв.–35*); воскресні та восточні стихири, на 8 гласів (*арк. 213–243 зв.*); догматики, на 8 гласів (*арк. 247–255 зв.*).

ІРМОЛОГІОН, на 8 гласів (*арк. 36–153*); богородичні дневні, на 8 гласів (*арк. 246–246 зв.*).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів (*арк. 154–161 зв.*).

ТРІОДЬ – погтноє п'їніє, канон і стихири на Воскресіння (*арк. 162–186 зв.*).

<МІНЕЯ празн.> – розники перед Різдом Христовим, стихири на празники, поч. з Різдва Христового (арк. 187–212 зв.).

<ОБИХОД> – всеношне, *С нами Бог*, пс. *На ріці Вавілонстей*, богородичні по славославію, Херувимська, у Вел. піст на часах, стихира на погреб *Содѣтелю і творцу* (арк. 256–261).

<Доповн.> – сольмізаційна таблиця (арк. 245 зв.).

Вказ. напів: **супрасльський** — воскресні і восточні стихири, *Святий Боже* (арк. 243 зв., 213–243 зв.);

грецький – Херувимська *Іже херувими* (арк. 259);

напѣл добрий – задостойник *О тобі радується* (арк. 244);

меледыйнаа – *Слава во вишних Богу* (арк. 192 зв.).

Жанрово-тематичний структурний тип.

Публ.: Ясиновський. *Українські та білоруські нотолінійні Ірмалої*, с. 585, іл. 7 (орнам. заставка та ініціал на поч. стихири у Вел. п'ятницю *Тебе одіючагося*, арк. 174); Ясиновський. *Візантійська гимнографія і церковна монодія в українській рецепції*, с. 256, іл. 70 (особливості нотації, арк. 174).

Лит.: Строев. Библиотека, вып. I, с. 145, № 248; Ясіноўскі. Беларускія Ірмалої, с. 50–55; Ясиновский. Певческие рукописи, с. 287–288, № 2; Касцюкавец. Беларускі рукапісны ірмалой; Picarda. The Evolution, с. 33 (помилкова дата перепису — 1750 р.); Ясиновський. Джерела вивчення, с.15; Ніколаєў. *Палата кнігопісная*, с. 195, 225; Ясиновський. Український нотолінійний, с. 49–50; Ясиновський. Церковно-співочі ініціативи, с. 26, 47; Ясиновський. Матеріяли до біографічного словника, 125; Ніколаєў. *Кніжная культура Вялікаго Княства Літоўскага*, с. 130, № 6, с. 132–133.

№ 31 **2 чв. XVII ст.**

Москва, РГБ, Разум. 92

F^o, 186 арк.+1 уривок, прикlesний до нижньої обкладинки, без кін.; скоропис, чорнило словесного тексту зблідло, письмо каліграфічне з розмашистими прямих ліній; 10 рядків на стор.

Н.: нотне письмо дрібне, але досить виразне, часто вживається ключ на першій лінійці, в кін. нотних рядків сторожі; тривалості ноток від льонги до чвертки.

О.: в давній оправі з орнам. витисками.

Д.: орнам. заставки, ініціали — квіткові мотиви.

Ф.: Laucevičius, №№ 454–456 — 1622–1631 pp.

З.: штамп давнього відділу рукописів Румянцівського музею, бібліотечна наклейка з № 3927.

ІРМОЛОГІОН, на 8 гласів (арк. 1–119).

ОКТОЇХ воскр., на 8 гласів (арк. 120–157 зв.).

<ОБИХОД> – всеношне, на 8 гласів *Господи возвах, слави і Бог господь*; поліелей *Хваліте імя господа*, стихира *Воскрес Ісус*, пс. в неділю Блудного сина *На ріці Вавілонстей*, *С нами Бог*; у Вел. піст *Покаяння отверзи*, два прокимни *Не отвори лица і Дал еси достояние*, літургія *Преждеосвященна*, задостойник *О тобі радується*, кондак Богородиці, у Вел. четвер *Вечери твоєї тайней*, у Вел.

суботу припівви, *Воскресни Боже, Да молчит всякая плоть*; літургія св. Іоана Златоустого (арк. 158–174 зв.).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів (арк. 174зв.–181).

<Доповн.> – розники в неділю перед Різдом Христовим, в кін. стихира на Різдо Христове *Слава во вишних Богу*, обірвано (арк. 182–186 зв.).

Жанрово-тематичний структурний тип.

Лит.: Собрание Д. В. Разумовского, с. 114, № 92; Конотоп. О некоторых принципах; Ясиновский. Певческие рукописи, с. 287, № 1; Ясиновский. Содержание и структура, с. 163; Ясиновский. Український нотолінійний, с. 50; Николаеў. Книжная культура Вялікаго Княства Літоўскага, с. 130, № 7.

№ 32 **2 чв. XVII ст.**
біл.

Москва, ГИМ, Син. певч. 262

4°, 380 арк., без поч. і кін.; скоропис.

Н.: в кін. нотних рядків сторожі.

О.: в давній оправі з орнам. витисками.

Ф.: Каманін, № 778 — 1626–1632 pp.; № 1036 – 1627 p.; Гераклитов, №№ 97–100 — 1633 p.; Laucevičius, № 235 — 1618, 1626 pp.

З.: «Сей Ермолой Ивана Козака куплѣн [в] 1787-м году в [...], Сей Ермологий ворколабовского монастыр» (на форзаці); «Сей Ермолой Ивана Гратанѣка подаровали в Ворколабтей монахи (на нижній обкладинці).

П.: ст. шифри, мабуть, Синодального училища церковного пінія: Кат. И. 24 (на охоронному нунумер. арк.), № 46 (наклейка на хребті).

ОКТОЇХ воскр.–ІРМОЛОГІОН, поч. з гласу 2 пісні 6 (арк. 1–190 зв.).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів (арк. 192–202 зв.).

<МІНЕЯ празн.> – стихири, поч. з Різдва Христового (арк. 203–266 зв.).

<ТРІОДЬ> – є Страсті, стихира у Вел. п'ятницю *Тебе одіющагося світом* у трьох мелодичних варіянтах – без позначень (арк. 267–361 зв.).

<Доповн.> – канон Успінню, ірмоси в неділю перед Різдом Христовим і перед Хрещенням, без нот величання на празники, обірвано (арк. 361 зв.–380 зв.).

Вказ. напівви: болгарський — *Прийдіте відим вірній*, стихири *Прийдіте людие, Царю небесний*, трипісонець в неділю Цвітну *Спаси во огни Авраамстія* (арк. 207, 223, 233 зв., 339 зв.).

Гласовий структурний тип.

Лит.: Константинова. Болгарский распев, с. 277; Николаеў. Книжная культура Вялікаго Княства Літоўскага, с. 130, № 7.

№ 33 2 чв. XVII ст.

Санкт-Петербург, РНБ, Кап. F.1

F°, 219 + IV арк., приклеєні до обкладинок, без поч. і кін., пропуски в сер.; скоропис.

Н.: в кін. нотних рядків сторожі.

О.: давня, дуже пошкоджена.

Д.: орнам. заставки, ініціали — плетінка.

Ф.: Каманін, №№ 604, 608 — 1617, 1621–1622 pp.; № 1303 — 1638–1639 pp.; № 1115 (?) — 1636 p.; №№ 939, 945–946 — 1639–1640 pp.

П.: «Hic liber monasterii Mielecensis Ord[ini]s Divi Basylii Magni Solenitatis S[anctus] Nicolai» (арк. 1 зв.). Ст. шифри: № 63 і 64. Тобто, рукопис належав до Свято-Миколаївського Василянського м-ря в селі Мильцях (Мильці), тепер Старовижівського р-ну Волинської обл.

<ОБИХОД> – літургія, уривки (арк. II зв. і I приклеєні до оправ).

ОКТОЇХ воскр., на 8 гласів (арк. 2–29 зв.).

ІРМОЛОГІОН, на 8 гласів – ірмоси празничні (арк. 30–160 зв.).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів (арк. 161–167 зв.).

< МІНЕЯ празн.–ТРИОДЬ з доповн.> – стихири на Різдво Христове, Богоявлення, Трьом святителям; в неділі Мясопусну і Сиропусну, два прокимни у Вел. піст, літургія Преждеосвященна, задостойник *О тобі радується*, канон в неділю Цвітну, Страсті, у Вел. суботу канон надгробний та ін., стихири на Зшестя св. Духа, Різдво Богородиці, Введення; поліелей *Раби, господа* та *Хваліте імя господне, Бог господь*, літургія (арк. 168–219 зв., у розділі багато втрачених арк.).Вказ. напіві: **болгарський** — *Бог господь* (арк. 214).

Жанрово-тематичний структурний тип.

Лит.: Ясиновський. Український нотолінійний, с. 50; Рамазанова. *Рукописные книги*, с.15–16, № 1.

№ 34 2 чв. XVII ст.

Санкт-Петербург, ИРЛИ, Перетц 185

4°, 345 арк., без поч.; скоропис.

Н.: в кін. нотних рядків сторожі.

О.: пізніша – дошки в шкірі.

Д.: орнам. заставки, ініціали — рослинні мотиви.

Ф.: Гераклитов, №№ 645–646, 661 — 1628–1650 pp.; Каманін, №№ 1216, 1220, 1224 — 1639–1658 pp.

З.: «Z Biblioteki Zahorowskiej» (арк. 1); «Teodor Galatowsky pisar» (арк. 244 зв.); «Той Іермолой по преставлені Ноя небожчика писався року седмого а писав старець пелехатїи на кудли стоячи на ринку за кратом а имя ему Пархѣм» (арк. 159 зв.).

П.: нотатка Володимира Перетца: «В. Перетц. 1925.IX.17» (на форзаці).

<ОБИХОД> – всеношне у трьох мелодичних варіантах, поч. втрачений, літургія (арк. 1–10 зв.).

ОКТОЇХ воскр., на 8 гласів (арк. 11–50).

ІРМОЛОГІОН, на 8 гласів (арк. 51–227).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів (арк. 228–236).

<МІНЕЯ празн.–ТРИОДЬ з доповн.>, поч. з Різдва Богородиці, в кін. богородичні на 8 гласів (арк. 237–321).

<Доповн.> – вибрані псалми блаженного Макарія і Никифора Товлемида на празники, прип'їли на поліелейні празники Филофея Монаха, всі без нот (арк. 322–349), на арк. 335 зв. припів кн. Володимиру: *Величаем благовѣрный княже Володимере и чтемъ святѣю памѣат твою, ижъ їдолы попрашасъ [?] и всю росийскѣю землю святѣмъ крещенїемъ просвѣтившаго.*

Вказ.напів: **острозький, супрасльський** – всеношне (арк. 1 зв., 3 зв.);

болгарський — кондак Богородиці, *Воскресни Боже*, без нот припіву (арк. 266, 289, 338).

Жанрово-тематичний структурний тип.

Лит.: Древнерусские рукописи Пушкинского Дома, с. 89–90; Иванов. Навчання церковного співу, с. 148; Ясиновський. Музыка (2001), с. 466.

№ 35 **2 чв. XVII ст.**
біл.

Вільнюс, LMAVB, F–19–131

4°, 147 арк., без кін., пропуски в сер.; дрібн. півустав, що переходить в скоропис; 8 рядків на стор.

Н.: в кін. нотних рядків сторожі, тривалсті ноток від бревіса ло шіснадцятток.

О.: дошки в коричневій шкірі, з орнам. витисками, сліди двох замочків, пошкоджена.

Д.: орнам. заставки, ініціали — рослинні мотиви стародрук. типу, на арк. 73 кольорова плетінка.

Ф.: Каманін, №№ 756–758 — 1624–1636 рр.

П.: надійшов з Супрасльського м-ря.

ОКТОЇХ воскр. (арк. 1–72).

ІРМОЛОГІОН, на 8 гласів (арк. 73–205 зв.).

ПОДОБНІ стихирам (арк. 206–212 зв.).

<ТРИОДЬ–МІНЕЯ празн.> – піснеспіви Чотиридесятниці, після стихир у Вел. п'ятницю пропуск, далі стихири на празники – апп. Петру і Павлу, Преображенню, Успінню, на Різдво Христове, Хрещення (арк. 212 зв.–244 зв.).

Жанрово-тематичний структурний тип.

Лит.: Добрянский. *Описание рукописей*, с. 277, № 131 (183); Ясиновський. Український нотолінійний, с. 50; *Кириллические рукописные книги, хранящиеся в Вильнюсе*, с. 50 (датує 3 чв. XVII ст.); Ніколаєў. *Кніжная культура Вялікаго Княства Літоўскага*, с. 130, № 8.

№ 36

2 чв. XVII ст.

Мінськ, НББ, 091/298

біл.

4°, 433 арк., на поч. арк. сильно пошкоджені, частина в уривках, багато вирвано, без поч., арк. 2–10, 359–367 з іншого рукопису; дрібн. півустав.

Н.: в кін. нотних рядків сторожі.

О.: давня і дуже пошкоджена.

Д.: орнамент. заставки, ініціали – простенькі геометричні мотиви.

Ф.: Laucevičius, № 860 — 1631 р.; Дианова, № 1256 – 1630 р.

З.: «Та хсієга серкві Łużeckieju» (XVIII ст., *арк. 57 зв.*); про продаж книги за 10 зол. (XVII ст., *арк. 369–374*).

П.: наклейка з № 867/160.

ПОДОБНІ стихирам, без поч. і кін., з іншого пізнішого рукопису (*арк. 2–10*).

ОКТОЇХ воскр. (*арк. 12–59*).

ІРМОЛОГІОН, на 8 гласів (*арк. 59–296*).

<МІНЕЯ празн.–ТРИОДЬ з доповн.> – розники перед Різдом Христовим і Богоявленням, ірмоси на Різдво Христове, Стрітень; вибрані піснеспіви Вел. посту і П'ятидесятниці; стихири апп. Петру і Павлу і т.д., в кін. канон і стихири на Різдво Христове, канон у Вел. суботу, богородичні на 8 гласів (*арк. 296 зв.–429 зв.*); євангельські стихири пізнішого часу – без нот (*арк. 430–433 зв.*).

Жанрово-тематичний структурний тип.

Лит.: Ясиновський. Джерела вивчення, с.15; Ясиновський. Український нотолінійний, с. 50; Ніколаєў. *Кніжная культура Вялікаго Княства Літоўскага*, с. 130, № 9.

№ 37

2 чв. XVII ст.

Мінськ, НББ, 091/309

біл.

4°, 346 арк., без кін., втрати в сер., арк. 1, 234–346 ін. почерку; скоропис.

Н.: в кін. нотних рядків сторожі.

О.: давня з орнам. витисками.

Ф.: Laucevičius, №№ 182–183 – 1625–1639 pp.; № 471 (?) – 1629–1630 pp.

З.: «Проба піора доброго атраме[нту]» – переписувач (*арк. 34 зв.*).

П.: з Мінського історичного музею; ст. шифри: № 29 МИМ, наклейка на хребті з № 661.

<ОБИХОД> – всеношне, обірвано (*арк. 1–1 зв.*).

ОКТОЇХ воскр.–ІРМОЛОГІОН (арк. 2–219 зв.).

ПОДОБНІ стихирам (арк. 221–230).

<ОБИХОД> – всеношне, *С нами Бог*, стихири на Різдво Христове, Богоявлення, пс. в неділю Блудного сина *На ріці Вавілонстей* (арк. 230–233 зв.).

<Доповн.> – іншого почерку ірмоси перед Різдвом Христовим і Богоявленням (арк. 234–244 зв.).

<ТРИОДЬ–МІНЕЯ празн.> – піснеспіви Вел. посту і П'ятидесятниці, стихири апп. Петру і Павлу, Преображенню, Успінню (арк. 246–290); страсті, обірвано (арк. 291–346 зв.).

Вказ. напів: **болгарський** — кондак Богородиці, стихира *Прийдіте людие* (арк. 259, 280 зв.).

Гласовий структурний тип.

Лит.: Ясиновський. Джерела вивчення, с.15; Николаєв. *Книжная культура Вялікаго Княства Літоўскага*, с.130, № 10.

№ 38 **2 чв. XVII ст.**

Варшава, ВН, 12052 III (акс. 2592)

F°, 169 арк., без поч. і кін., арк. 123–124 іншого почерку, арк. пошкоджені, забруднені, місцями переплутані; 12 рядків на стор.; скоропис; реставрований 2004 р.

Н.: нотація вправна, дрібна, ключ С на 1, 3 і 4 лінійках, тривалості ноток від вісімок до бревесів, прикінцева льонга, в кін. нотних рядків сторожі, у нотному тексті фіти.

Д.: орнам. заставка — стародрук. типу рослинний мотив (арк. 125).

Ф.: Каманін, №№ 776–767 — 1622–1636 рр.; №№ 763–764 — 1650 р.; №№ 1037–1042 — 1628–1644 рр.

О.: нова (2004 р.) – штучна шкіра, картон.

П.: з бібліотеки Перемишльської гр.-кат. капітули, куди надійшов з с. Острова біля Перемишля.

ПОДОБНІ стихирам, глас 1 *Нѣвѣни^а чино^а* (арк. 2–7 зв.).

ІРМОЛОГІОН, на 8 гласів, в кін. глас 8 пісня 2 (арк. 9–101 зв.).

<ТРИОДЬ> – служба страстей, без поч., стихири у Вел. п'ятницю, у Вел. суботу *Прийдіте ублажним Іосифа* (арк. 102–124 зв.).

<МІНЕЯ празн. з доповн.> – преп. Симеону Столпнику, арх. Михаїлу, на Різдво Богородиці, Воздвиження, св.-муч. Дмитрію, Введення, свт. Миколаю, часи *царськіє* перед Різдвом Христовим і стихири, стихири св. Василю Великому, часи *царськіє* перед Богоявленням, стихири на Богоявлення, обірвано, в кін. уривок стихира в Цвітну неділю *Члдо єх^анно*, обірвано (арк. 125–169 зв.).

Вказ. напів: **болгарський** — *Воскресни Боже* (арк. 120 зв.).

Жанрово-тематичний структурний тип.

Лит.: Балик. Рукописи Перем. гр.-кат. капітули, 1973, с. 205, № 281; Antonowycz. *Ukrainische geistliche Musik*, с. 336 (mf № 14345); в РНБ зберігається м/ф Р-453; Ясиновський. Український нотолінійний, с. 50; Jasinowskyj. *Znaczenie eparchii przemyskiej*, с. 412, № 10; *Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce*, с. 180, № 371; *Inwentarz rękopisów Biblioteki Kapituły Greckokatolickiej w Przemyślu*, с. 116; Ясиновський. Виправлення, уточнення і доповнення (3), с. 233 (доп. бібліогр.).

№ 39 2 чв. XVII ст.**Варшава, BN, 12053 I (акс. 2616)**

4°, 262 арк., без поч. і кін., на поч. і в кін. арк. пошкоджені; 8 рядків на стор.; дрібн. півуствав, іноді скоропис, літери прямі і досить великі, нарядкові іноді досить великі, особливо **p** з видовженим по горизонталі елементом, тигла, предихові знаки й акценти вживаються не систематично; на полях численні глоси (циноброю) літургичного змісту.

Н.: чітка, виразна, шкала ноток від льонги (лише як заключна) до вісімок, чимало текстів записані дрібними нотками – половинками і чвертками; ключі **C** дуральний і бемолярний на 1, 3 і 4 лінійках; в кін. нотних рядків сторожі.

О.: відсутня.

Д.: одна кольорова орнам. заставка та ініціал — квіткові мотиви, вплетені в кола, в заставці мініятюра – Ісус Христос з розкритою книгою (*арк. 18*).

З.: отця Григорія Волянського, кін. XVIII – поч. XIX ст.: «Ja oyciec Gregory wolansky Prezwiter oleszyckiy wziatem ojca kochaniego (?) Starosielskiego piniadzy zlotych 3 i groszy 10 za ten jarmołoy [...] by muu syn [...] Волянський Презвітер Олещицький» (*арк. 237*, повторений невправною рукою на *арк. 17 зв.*); «Nos est urmołoy gregory Oleszycku» (*арк. 174*).

Ф.: Каманін, № 1194 – 1633–1644 pp.

П.: 3 б-ки гр.-кат. капітули в Перемишлі, печатка б-ки; надійшов з с. Верхрати біля Рави-Руської.

<ОБИХОД> – на утрени *Преблгоговѣна ѣи вогородице, Слава въ вышнѣи богу* з писарською глосією циноброю *словословіє кієско напѣвѣ, Сподови госполи в дѣ се, Буди госполи мѣть твоѣ, Свѣты боже, ѿгос ѿ мѣс* з писарською ремаркою *вмѣт[о] трѣтого*; літургії св. Іоана Златоустого та св. Василія Великого (*арк. 1–17 зв.*).

ОКТОЇХ воскр., догматики – глас 1 *всемирендѣу славу* – сідальні, степенні-антифони, воскресні ірмоси (*арк. 18–71 зв.*).

ПОДОБНІ стихирам (*арк. 72–79 зв.*).

<МІНЕЯ празн.–ТРИОДЬ> – ірмоси і часи *царскіє* в неділю перед Різдвом Христовим, ірмоси, стихири на Різдво Христове, Обрізання, Богоявлення, Стрітень (*арк. 79–130 зв.*); у Вел. піст *Покаяння отверзи*, літургія *Преждеосвященна* та ін.; страсті; ірмоси преп. Онуфрію, на Різдво св. Іоана Предтечі, ірмоси і стихири апп. Петру і Павлу, Преображенню, обірано (*арк. 80–262 зв.*).

Вказ. напів: **київський** — *Слава во вишних Богу*, літургія (*арк. 1, 3*);

болгарський — *Слава во вишних Богу*, кондак Богородиці, *Воскресни Боже, Прийдіте людиє* (*арк. 95, 145, 208, 239 зв.*);

з **грецьким** текстом — *Агіос о Теос* (*арк. 2 зв.*).

Календарно-мінейний структурний тип.

Лит.: Балик. Рукописи Перем. гр.-кат. капітули, 1973, с. 206, № 306; Gołos. Manuscript Sources of Easter Chant, с. 78; Antonowycz. *Ukrainische geistliche Musik*, с. 335 (mf № 14302); в РНБ зберігається м/ф Р-475; Jasinowskyj. *Znaczenie eparchii przemyskiej*, с. 413, № 30; Шевчук. Псалмы в українском монодическом пении, с. 95, 100, 106, прикл. 5; Малинина. *Древнерусские церковные рукописи в Национальной библиотеке Варшавы*, с. 35–36, № 23; *Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce*, с. 189, № 391; *Inwentarz rękopisów Biblioteki Kapituły Greckokatolickiej w Przemyślu*, с. 116; Ясіновський. Виправлення, уточнення і доповнення (3), с. 233 (доп. бібліогр.).

№ 40 **2 чв. XVII ст.** **Варшава, ВН, 12054 III (акс. 2788)**

F°, 269 арк., без кін., пропуски в сер., дрібн. півустав і скоропис.

Н.: в кін. нотних рядків сторожі.

О.: нова – картон, шкіра з орнам. витисками.

Д.: орнам. заставки, ініціали – стародрук. типу рослинні мотиви; мініатюри (10), в заставках, ініціалах і в цілий арк.

Ф.: Laucevičius, №№ 1231–1232 — 1630–1633 pp.; №№ 3795–3798 — 1631–1646 pp.

З.: «Сей Єрмолой купил священій іерей Петро Нестерович для науки» (арк. 6–8); інший погано прочитуваний запис також про купівлю Ірмолая для науки (арк. 19 зв.–21).

Л.: з б-ки гр.-кат. капітули в Перемишлі, куди надійшов з церкви с. Ваневич.

«СКАРА во книгу глаголемую Ірмолой» — гласи 1–3, обірвано (арк. 1–1 зв.).

<ОБИХОД> — всеношне, без поч., *С нами Бог*, припів на Благовіщення *Архангельський глас* (арк. 2–5).

ОКТОЇХ воскр. з пізнішими доповн. – в кін. кожного гласу пізніше дописано воскресні тропарі, ірмоси на троїчних та ін. (арк. 6–80 зв.).

<ТРИОДЬ–МІНЕЯ празн.> – канон (ірмоси з тропарями), світилен і стихири на Воскресіння (арк. 81–92); ірмоси в неділю Топину і т.д. до неділі Зшестя св. Духа (арк. 93–123); ірмоси на Різдво св. Іоана Хрестителя, стихири та ірмоси апп. Петру і Павлу, прор. Іллі, св.-муч. Борису і Глібу, стихири й ірмоси Преображенню, Успінню, Усікновенню глави св. Іоана Хрестителя, преп. Симеону Столпнику, Різдву Богородиці, Воздвиженню, Покрови Богородиці, арх. Михаїлу, Введенню, свт. Миколаю, в неділю перед Різдвом Христовим *розники*, на Різдво Христове ірмоси і стихири, на Обрізання, *розники* перед Богоявленням, ірмоси і стихири на Богоявлення, Стрітень; стихира в неділю Митаря і Фарисея *Множество содіянных*, пс. *На ріці Вавілонстей, Покаяння отверзи*, два прокимни у Вел. піст, літургія Преждеосвященна, ірмоси в 3 неділю Вел. посту, задостойник *О тебе радується*, ірмоси на Благовіщення, в четвер 5 неділі Вел. посту, кондак Богородиці, ірмоси в суботу Лазареву, на В'їхання, в дні страсного тижня, стихири у Вел. п'ятницю, піснеспіви у Вел. суботу (арк. 124–218 зв.).

ІРМОЛОГІОН – ірмоси столпові (арк. 219–261 зв.).

ПОДОБНІ стихирам з доповн. – припиви трьом святителям, ірмоси ап. Іоану Богослову, обірвано (арк. 262–2689 зв.).

Вказ. напіву: болгарський – кондак Богородиці, у Вел. суботу *Прийдіте ублажимо Іосифа та Воскресни Боже* (арк. 202, 214, 217).

Календарно-мінейний структурний тип.

Лит.: Балик. Рукописи Перем. гр.-кат. капітули, с. 211, № 478; Gołos. Manuscript Sources of Easter Chant, с. 79; Antonowycz. *Ukrainische geistliche Musik*, с. 338 (mf № 15396); Jasinowskyj. Znaczenie eparchii przemyskiej, с. 413, № 44; *Малинина. Древнерусские церковные рукописи в Национальной библиотеке Варшавы*, с. 36–38, № 24; *Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce*, с. 197, № 406; Ясіновський. Виправлення, уточнення і доповнення (2), с. 198 (доп. бібліогр.); *Inwentarz rękopisów Biblioteki Kapituły Greckokatolickiej w Przemysłu*, с. 116–117; Ясіновський. Виправлення, уточнення і доповнення (3), с. 234 (доп. бібліогр.).

№ 40/a (див. № 1137) До 1627 р. зберігався у Луцьку

№ 40б з Лемківщини (інформація від Еміля Гойсака, див. № 1175)

№ 41 Бл. 1629 р., [Києво–Печерський м-р ?] Київ, НБУВ, ДА П.350

4°, 579 арк.+IV друк., в сер. багато чистих арк., окремі арк. склеєні фарбою орнам. прикрас; по 7 нотних рядків; скоропис; в тексті живомоні елементи, на арк. 248 у заголовку циноброю: **ПОЧННАЄТЄІА ГЛАСЪ ШСЪІІ.**

Н.: київська п'ятилінійна; на початку кожного рядка ключ С на 4-х лінійках (окрім 5-ї), релятивні бемолі, фітні вокалізи розкриті; тривалості ноток від бревіс до вісімок, переважають цілі і половинки, в кін. нотних рядків сторожі;

О.: дошки в шкірі з орнам. витисками, XVII ст.

Д.: орнаментальні та сюжетні гравюри (відтиски) з видань Києво–Печерської лаври, переважно Службника 1629 р. — арк. 2 (№ 170 за Каталогом українських гравюр Каменевої і Гусевої²), арк. 22 (№ 71), арк. 51 (№ 170), арк. 93 (№ 88), арк. 129 (№№ 90 і 90–а), арк. 154 (№ 166), арк. 197 (№ 90 і 90а), арк. 211 (№ 169), арк. 233 (№ 166), № 248 (№ 88), арк. 291 (№ 87), арк. 304 (№ 71), арк. 317 (№ 72), арк. 324 (№ 71), арк. 342 (№ 71), арк. 350 (№ 87), арк. 358 (№ 72), арк. 366 (№ 87), арк. 376 (№ 71), арк. 410 (№ 87), арк. 446 (№ 72), арк. 573 (№ 72); окремі гравюри з музичними сюжетами.

Ф.: Laucevičius, № 3744 — 1627 р.; Каманін, №№ 637–639 — 1624, 1637 рр.

З.: «Ярмолой отца Спаского Алексія Борзановского, который ярмолой купив тот помененный Борзановский за пулчварта золотого доброй монети, а не литовской», XVII ст. (арк. 227 зв.); «№ 432, рукопись, с которой во Львове 1700 года напечатано» (олівцем на форзаці, запис не відповідає дійсності).

П.: Ймовірно, рукопис створений бл. 1629 р. в Києво–Печерській лаврі, оскільки тут використані граверні дошки з печерських видань і переважно з Службника 1629 р. (див. також № 42 нашого Каталогу).

<Доповн.> – стихира на Різдво Богородиці (слова не підписані), іншого почерку у Вел. суботу *Прийдіте ублажимо Іосифа*, надгробне на преставлення Богородиці *Блажимо тя веси*, багато чистих арк. (арк. 2–39 зв.).

<КАЛЕНДАРНІ СТАТТІ з доповн.> – величання на празники (без нот), на 8 гласів воскресні богородичні *Гаврилу просвіщавишу*, стихирні запові *Господи возвах*,

² Т. Н. Каменева, А. А. Гусева. *Украинские книги кирилловской печати XVI–XVIII вв.*: Каталог изданий, хранящихся в Государственной библиотеке СССР им. В. И. Ленина, вып. 1. Москва 1978.

слави, в кін. на арк. 50 зв. прор. Іллі, збоку глоса: «твореніє отца метрополита київського Ієва Борецького» (арк. 40–50 зв.).

ІРМОЛОГІОН – на 8 гласів (арк. 51–290 зв.).

<ОБИХОД> – всеношне, *С нами Бог, Воскрес Ісус, Херувимська, причасник Хваліте господа* (арк. 291–301 зв.).

ОКТОЇХ воскр. – догматики, сідальні, степенні-антифони (арк. 304–365 зв.);

ПОДОБНІ стихирам (арк. 366–375 зв.).

<МІНЕЯ празн.–ТРИОДЬ з доповн.> – стихири і окремі канони (тропарі) на Різдво Христове, *розники* перед Різдвом Христовим (!), стихири на Хрещення, в неділю Блудного сина *На ріці Вавілонстей, розники* перед Богоявленням (!) (376–407 зв.); в неділю Сиропусну тропар *Покаяния отверзи*, два прокимни у Вел. піст, літургія Пржедєосвященна, задостойник *О тобі радується*, припів на Благовіщення *Архангельский глас*, кондак Богородиці (в двох мелодичних варіантах, без вказівок на напіві), інший варіант задостойника *О тобі радується*, у Вел. четвер *Вечери твоєї тайней*, у Вел. п'ятницю стихира *Тебе одіючагося*, у Вел. суботу припіві, *Воскресни Боже, Да молчит всякая плоть*, канон (ірмоси з тропарями) в неділю Цвітну, у Вел. понеділок тропар *Се жених гряде* та у Вел. четвер тропар *Єгда славнії учениці*, стихира на постриг монахів *Обятия отча*, на 8 гласів богородичні *Грішних молитви*, служба страстей, трипіснець (тропарі) у Вел. п'ятницю і стихири (арк. 410–497 зв.); стихири на Зшестя св. Духа, апп. Петру і Павлу, Успінню (арк. 498–513); канони (тропарі) на Різдво Христове, Стрітень, в неділю Цвітну, на Воскресіння, на Зшестя св. Духа (арк. 514–579 зв.).

<Додаток> – «Азбука начального учения простаго нотнаго пения», Москва, 1782 р. (друк).

Вказ. напіві: київський — Херувимська (арк. 296);

печерський – *О тобі радується* (арк. 37 зв.);

болгарський — канон в неділю Цвітну – ірмоси з тропарями (арк. 429 зв.).

Жанрово-тематичний структурний тип.

Публ.: Корній, Дубровіна. *Болгарський наспів*, с. 242–252 (канон – ірмоси з тропарями – на В'їханн в Єрусалим *Явишася источници* – арк. 429 зв.–439).

Літ.: Петров. Описание рукописей, вып. 2, с. 360, № 350; Вознесенский. *Церковное пение*, част. I, с. 6; Никольский. *Рукописная книжность*, с. 144; Музичка. Перший український, с. 258; Ясиновський. Перші східнослов'янські, с. 50; Конотоп. О некоторых принципах; Ясиновський. Нотні рукописи, с. 149, № 90; Конотоп. Особенности атрибуции, с. 90; Ясиновский. Содержание и структура, с. 163; Ясиновський. Український нотолінійний, с. 50; Корній, Дубровіна. *Болгарський наспів*, с. 25–26 (опис, датовано 20–30 рр. XVII ст.); Цалай-Якименко. Давній Львів, с. 232; Ясиновський. Музыка (2001), с. 466; Ясиновський. Львівські нотні першодруки, с. 30; Прилепа. Поспівки як чинник самотутності.

№ 42 **Бл. 1629 р. [Києво–Печерський м–р ?]** **Київ, НБУВ, ДА 85 Л.**

F°, 242 арк., без поч. і кін., втрати в сер., декілька арк. пізнішого часу, арк. по краях місцями сильно обрізані, забруднені восковими плямами; дрібн. півустав, 12 нотних рядків;

Н.: ключ лише на 3-й лінійці; нотки від вісімок до цілих, в кін. піснеспівів льонга і максима; у нотному тексті фіти, в кін. нотних рядків сторожі, сліди пізнішого редагування — спрощення та скорочення мелодичних зворотів.

Д.: орнам. ініціали; орнаментальні та сюжетні гравюри з видань Києво–Печерської лаври (відтиски), переважно Службника 1629 р.: арк. 5 (№ 158 за Каталогом українських гравюр Каменевої і Гусевої, див. вище), арк. 25 (№ 121), арк. 39 (№ 170), арк. 62 (№ 158) — музичний сюжет, арк. 72 (№ 170), арк. 87 (№ 170), арк. 98 (№ 170), арк. 128 (№ 458), арк. 161 (№ 161), арк. 222 (№ 168). Ф.: Каманін, №№ 414–417 — 1623–1647 рр.

З.: «Кто сей Ирмолой писал, то чтобы на страшный суд не стал» (арк. 125 зв.); «Сии ірмоси трудно пописано, не так их спѣвають» (XVIII ст., арк. 184).

П.: Ирмолой, ймовірно, був створений бл. 1629 р. та в Києво–Печерській лаврі, оскільки тут використані друкарські дошки з печерських видань і переважно з Службника 1629 р. (див. також № 41 нашого Каталогу). До б-ки Київської духовної академії надійшов від свящ. Кл. Фоменка.

ОКТОЇХ воскр.–ІРМОЛОГІОН, поч. з гласу 1 пісні 8 Царя славы (арк. 1–119).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів (арк. 119 зв.–125).

<МІНЕЯ празн.–ТРИОДЬ> – стихири преп. Симеону Столпнику, прор. Захарії, арх. Михаїлу, на Різдво Богородиці, Воздвиження, зачатію св. Іоана Предтечі, на преставлення апп. Іоана Богослова, на Покров Богородиці, св.-муч. Ананію, св. вмч. Димитрію, преп. Козьмі та Даміану, св. Іоану Златоустому, Введенню, преп. Саві, свт. Миколаю, в неділю св. Праотців, розники перед Різдвом Христовим, на Різдво Христове стихири і два канони (тропарі), розники перед Богоявленням, стихири і канон (тропарі) на Богоявлення; в неділю Блудного сина стихира Отческаго дара і пс. На ріці Вавилонстей, стихира в неділю Сиропусну Сіде Адам, у Вел. піст тропар Покаяния отверзи і два прокимни, літургія Преждеосвященна, стихири на Благовіщення, канон в неділю Цвітну (тропарі), тропарі у Вел. понеділок Се жених гряде та у Вел. четвер Єгда славній учениці, за Херувимську Вечери твоєї тайней, стихири на умовеніє ног, світилен Чертог твой, служба страстей, у Вел. п'ятницю трипіснець (тропарі), обірвано (арк. 126–239 зв.).

<УКАЗ ірмосам>, без кін. (арк. 240–242 зв.).

Вказ. напів: **руський** — Денесь благодат (арк. 207 зв.);
острозький — С нами Бог (арк. 163 зв.).

Гласовий структурний тип.

Лит.: Лебедев. *Рукописи*, с. 36, № 85 (Муз. 456); Ясиновський. Нотні рукописи, с. 150, № 112; Прилепа. Поспівки як чинник самобутності; Зінченко. Принципи фіксації фітних розспівів.

№ 43* До 1630 р.

Житомир

4°.

З.: «Syja knyha raba Bożyia Ywana Pana Malewicza. Pan Prokopі Tomaszynski r.[oku] 1630 pisał»).

П.: зберігався в Житомирі в управителя місцевої книгарні Кириченка.

Лит.: В. Э-ъ. Библиографические редкости в Житомирe // *Киевский телеграф* (1878/60); Петрушевич. *Сводная летопись*: Дополнение, 1891, с. 156.

**№ 44 1630 р., Захарій, Варшава,
піп Брусленовський (арк. 267)**

BN, 12055 I (акс. 2932)

4°, 365 арк., без поч. і кін., пропуски в сер., місцями арк. підклеєні, 9 рядків на стор.; дрібн. півустав, літери злегка нахилені праворуч і мають гострі контури; у тексті елементи повноголосся; записи писаря у мініатюрах прямою графікою, злегка латинізованою.

Н: графіка ноток дрібна, ритмічна шкала від бревіс до вісімок, зрідка льонга і максима (*арк. 111 зв., 131, 312 зв. та ін.*); у нотному тексті фіти, в кін. нотних рядків сторожі; ключ *С* з характерним видовженим елементом ліворуч, на 1, 3 і 4 лінійках, з бемолем і без.

О: картон, папір, на хребті шкіра, пошкоджена червом; очевидно, була виготовлена на замовлення перемишльського єп. Івана Снігурського, бо на нових форзацних арк. є відбитки "мокрої" печатки владики.

Д: орнам. заставки, ініціали – кольорові рослинні мотиви та однотонові рослинні мотиви стародрук. типу (*арк. 6, 15, 60, 94, 100 зв., 120, 125 зв., 126 зв.*); мініатюри – в заставці та ініціалі (*арк. 22*), в заставці (*29 зв.*), постать людини в ініціалі (*арк. 32*), дві людські постаті, одна рогом (*арк. 44*), в заставці та ініціалі (*арк. 51*), Різдво Христове (*арк. 76*), Хрещення (*арк. 103*), Стрітень (*арк. 112*), Благовіщення (*арк. 138 зв.*), Воскресіння (*арк. 187 зв.*), Успіння (*арк. 204, 208, 209 зв., 222, 225, 234*), Воздвиження (*арк. 238, 243*), Введення (*арк. 249 зв.*), преп. Сава (*арк. 252 зв.*), свт. Миколай (*арк. 255*), герб з ініціалами та підписом *їєр^м Д^м* (маляра ? *арк. 257, 257 зв., 267 зв.*), архітектурні пейзажі (*294 зв., 304, 313*); в заставках наклеєні гравюри з київської Тріоди 1631 р. та невстановлених видань: Нікейський собор (*арк. 60*), В'їхання в Єрусалим з Тріоди 1631 р., № 529 за Каталогом Каменевої і Гусевої³ (*арк. 136*), «Томині уверенія» (*арк. 154, 195*, Каталог Каменевої і Гусевої, № 548), неділя Мироносиць з датою 1630 р. (*арк. 197*, Каталог Каменевої і Гусевої, № 547), неділя о Сліпом (*арк. 199*, Каталог Каменевої і Гусевої № 549), неділя Самарянки з датою 1630 р. (*арк. 202*, Каталог Каменевої і Гусевої, № 551), п'ять дів мудрих і п'ять юродивих (*арк. 325*, Каталог Каменевої і Гусевої, № 531).

Ф: Laucevičius, №№ 1181–1182 — 1615 р.

З: рукою писаря Захарія – «Рокоу АХЛ (1630) первого июнис. Многогрѣшны Захарии попь Брусленовскіи рукою грѣшною. Послѣдная година есть и антихристь грядеть нинѣ антихристи мнози быша» (*арк. 267*, на титулярії перед стовпovими ірмосами 2 гласу); поминання «Помяни господи усопшаго душу раба твоего архиепископа нашего Иова и священнаго іерея Аньдрея і рабу божію Полагію, помяни господи душу раба своего Лаврентія, помяни господи по многим шедротам» (*арк. 284*), «Помяни усопшаго душа раба своего священнаго Иемеліяна іерея и раба Божія Настасію, Парасковею, Настасію, Никифора, Домініка, Руіма, Кассіяна. RIML» (*арк. 294*); «Колись тутъ люде были в семь замку давном» (*арк. 304*), в мініатюрах цитати з Святого письма; *Гниелѣ Ивановѣ Шерѣка (Шерѣка ?) ꙗ ꙗца Гарасима шїенїка шащницького (?), XVII ст. (арк. 2); «ї надади ей до храму сїго сїдїного (?) / вѣчними чїси за шїпѣнїе хрѣхѣва (!) своѣ / ꙗ хѣтѣвѣ важи^а тѣш книгѣ шї того же храму / сїго шки^а колвѣ^к спогово^а ꙗзми^а аво / аво (!) продади на таково^а неха^а вѣдѣ^т кли^тва / сїѣ штецѣ [...] вѣдѣ з ни^а сѣ^а / мѣти прѣ^а господо^а (?) вѣо^а нашѣмꙗ слава во вѣки/» (арк. 4–10), «Сей ярмолой вкуплений до села Шуткова (арк. 11 зв. –12); «Кто той ярмолой вкраде, тому по локоть рука впаде» (арк. 362).*

П: з б-ки гр.-кат. капітули в Перемишлі, куди надійшов від перемишльського єп. Івана Снігурського, ст. шифри: наклейка на внутр. стороні верхн. обкладинки: «Ex Bibliotheca Capituli Ritus graecocatholici Premisliensis», олівцем зверху XL IX C 16, внизу наклейки чорнилом L II E 24; печатки: овальна «Ex Bibliotheca I: Snigurski Epri. P:SS.», прямокутна «Бібліотека гр. кат. капітули в Перемишлі ч. _____».

ОКТОЇХ воскр., на 8 гласів: глас 1 без поч.: 2-й антифон степенних *во горы твоѣхъ*, воскресні ірмоси (лише заголовок, продовження з *арк. 4*), уривок утрени: *Бог Господь* з воскресними тропарями і богородичними – кін. 5 гласу, гласи 6–8, *Бог Господь* "дневні", обрив на 3-му гласі; глас 8: догматики з богородичними, сідальні, степенні-антифони, воскресні ірмоси (*арк. 1–59 зв.*).

³ Т. Н. Каменева, А. А. Гусева. *Украинские книги кирилловской печати XVI–XVIII вв.*, вып. 1.

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів (арк. 60–75 зв.).

<МІНЕЯ празн.–ТРІОДЬ> – два канони на Різдво Христове (ірмоси, тропарі) і стихири, ірмоси і стихири на Обрізання, Богоявлення, на Собор св. Іоана Предтечі, припиви Трьом святителям, три хиров'яковъ рѣмантѣ гласів 3, 5 і без вказівки (Херувимські, арк. 111), на трисвятот спѣвается: Да зовем ти, канон (ірмоси, тропарі) на Стрітень; Вослѣдованіє м-ці: Поканія отверзи, два прокимни, літургія Преждеосвященна, задостойник О тебе радується, припів на Благовіщення Архангельський глас, блаженни непорочни з ремаркою за упокой поется, ірмоси Благовіщенню, Богородиці Воду прошед (глас 8), канон на В'їхання (ірмоси, тропарі), в дні страсного тижня, зокрема, страсті, канон (ірмоси, тропарі) і стихири на Воскресіння; ірмоси в неділі після Пасхи: Томину і т.д.; ірмоси преп. Онуфрію, на Різдво св. Іоана Предтечі, ірмоси і стихири апп. Петру і Павлу, Преображенню, Успінню і т.д. до свт. Миколая (арк. 76–256).

ІРМОЛОГІОН, на 8 гласів – ірмоси столпові, кожному гласу передуює окремий титульний арк. (арк. 257–324 зв.).

<ОБИХОД> – всеношне, різні літургійні піснеспіви (див. нижче, арк. 325–365 зв.).

Вказ. напів: **київський** — всеношне (арк. 327 зв.);

острозький – всеношне (арк. 332);

болгарський — Бог господь з воскресними тропарями (арк. 2), подобен 6 гласу Ангелськіє пред ідут сили (арк. 66), кондак Богородиці (арк. 130), Воскресенія день (арк. 152, пізніше), стихира Прийдіте людие (арк. 215), стихира апп. Петру і Павлу Кими похвалними (арк. 221), Достойно єсть (арк. 342 зв.), Херувимська (арк. 352), літургія (арк. 364 зв.);

грецький — Неанес и та херувим, Агіос о Теос, Неанес и та херувим друге (арк. 351, 353 зв. – два піснеспіви).

Календарно-мінейний структурний тип.

Публ.: *Sztuka iluminacji*, с. 112 іл. (мініятюра, арк. 202); *Inwentarz rękopisów Biblioteki Kapituły Greckokatolickiej w Przemyślu*, іл. 13 (арк. 60, поч. подобних стихирам, глас 1).

Лит.: Балик. Рукописи Перем. гр.-кат. капітули, 1974, с. 240, № 620; Gołos. Manuscript Sources of Easter Chant, с.79; Antonowycz. *Ukrainische geistliche Musik*, с. 339 (mf № 15629); Jasinowskij. Znaczenie eparchii przemyskiej, с. 413, № 49; Ясіновський. *Українські та білоруські нотолінійні Ирмології*, с. 121–122 (тут і в наступних наших публікаціях дата створення помилкова – 1631 р.; уточнено у *Виправленнях* 2012 р., с. 234); *Sztuka iluminacji*, с. 49–50, N 27 (XVII ст.); Шевчук Е. Ю. Псалмы в украинском монодическом пении, с.97, 101, 107; Малинина. *Древнерусские церковные рукописи в Национальной библиотеке Варшавы*, с. 20–23, № 8 117; *Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce*, с. 199, 411; Ясіновський. Матеріяли до біографічного словника, 99–100; Ясіновський. *Виправлення, уточнення і доповнення (2)*, с. 198 (доп. бібліогр.); *Inwentarz rękopisów Biblioteki Kapituły Greckokatolickiej w Przemyślu*, с. 117; Ясіновський. *Виправлення, уточнення і доповнення (3)*, с. 234–236 (уточн. дату створення, опис, доп. бібліогр.).

№ 45 **1632 р.** (арк. 15)

Львів, ЛНБ, НТШ 330

4°, 104 арк., уривок без поч. і кін., пропуски в сер., арк. 1–7 обрізані наполовину; 8 нотних рядків на стор.; дрібн. півустанов.

Н.: чітка і виразна, тривалості ноток від льонги і максими до чверок і вісімок; в кін. нотних рядків сторожі; фітні вокалізи розписані.

Д.: орнам. заставки – кольорові рослинні мотиви стародрук. типу і плетінка; ініціали виконані циноброю.

Ф.: Каманін, №№ 846–847 — 1610–1615 рр.

З.: «Року 1632 хиѣзка та писана» (*переписувач, маляр-ілюстратор – ?, в заставці, арк. 15*); «Року того ж мца мая дня осмого сѣя ушаки уставлялися за отця Теодора Костюкевича будучи на той час капланом у Соловини за єпископа луцкего острозкего [...]» (*арк. 57–59*).

П.: до б-ки НТШ надійшов 1910 р. від В. Білецького з Волині, студента у Варшаві. Штампи б-ки НТШ: «ч. 164. Провіз.» і овальна.

<ТРИОДЬ–МІНЕЯ празн.> – уривок служби страстей, у Вел. п'ятницю стихири *Дві лукаві сотвори і Тебе одіючагося*, у Вел. суботу припиви, ірмоси, стихири, *Воскресни Боже, Да молчит всякая плоть*, на Воскресіння канон (ірмоси та тропарі) і стихири; ірмоси в неділі Томину, Мироносиць, о Разслабленом, в середу на преполовлення, в неділю Самарянки, о Сліпом, на Вознесіння, ірмоси і стихири на Зшестя св. Духа, в заголовку стихири *Прийдіте людие* ремарка *Творѣе Левна* (*арк. 41 зв.*); ірмоси преп. Онуфрію, на Різдво св. Іоана Предтечі, стихири та ірмоси апп. Петру і Павлу, Преображенню, Успінню, Різду Богородиці, Воздвиженню, арх. Михаїлу, Введенню, преп. Саві, свт. Миколаю; ірмоси в неділю перед Різдом Христовим, стихири та ірмоси на Різдво Христове, ірмоси на Обрізання, стихири Богоявленню, обірвано (*арк. 1–104 зв.*).

Вказ. напиви: болгарський – Воскресни Боже, 9 пісня канону на Воскресіння Світися, світися, стихири апп. Петру і Павлу Кими похвални, Успінню О дивное чудо і Богоначалним мановенієм, стихира на Різдво Христове Слава во вишних Богу (*арк. 12, 24 зв., 59 зв., 71, 72 зв., 100 зв.*).

Календарно-мінейний структурний тип.

Публ.: Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. [102, 103], іл. (арк. 31, 37); Ясиновський. *Українські та білоруські нотолінійні Ірмолої*, с. 586, іл. 8 (ірмос 9-ї пісні в неділю о Сліпом *Яко сотвори тебѣ*, арк. 31); Корній, Дубровіна. *Болгарський наспів*, с. 275–279 (стихири апп. Петру і Павлу *Кими похвалними* та ін., арк. 59 зв.–61); Комп'ютерна база даних *Ірмос* <http://www.irm.ils.org.ua>

Літ.: *Хроніка НТШ*, 1910, вип. II, с. 25; Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 27, № 29; Корній. *Болгарський напев*; Ясиновський. *Нотні рукописи в колекції НТШ*, с. 137; Ясиновський. *Джерела вивчення*, с. 14; Іванов. *Навчання церковного співу*, с. 150 (помилково вказано, що рукопис з Закарпаття); Корній, Дубровіна. *Болгарський наспів*, с. 26 (опис); Ясиновський. *Сучасний погляд на київську нотацію*, с. 100.

№ 46 1638–1639 рр., Феодор Семионович Вільнюс, LMAVB, F–19–116
біл. з Бережан на Підгір'ї, Супрасльський м-р (*арк. 271*)

Вел. F°(38x23,5) , 290 арк., частина арк. пошкоджена; півустанов.

Н.: у нотному тексті фіти, в кін. нотних рядків сторожі.

О.: в оправі 1644 р. (запис на *арк. 27*, див. нижче), картон в шкірі з орнам. витисками, дві пошкоджені застібки.

Д.: орнам. заставки, ініціали – рослинні мотиви стародрук. типу, плетінка балканського типу, зооморфні елементи, зображення птахів, оленя, в кольорі; майстерні мініатюри (арк. 27, дві на арк. 154, 192 – два ангели грають на трубах, 216).

Ф.: докладно описані Надією Морозовою (див.: *Кириллические рукописные книги, хранящиеся в Вильнюсе*, с. 46).

З.: переписувач – «Року 1638 юля 17» (арк. 32, в орнам. ініціалі); «Року 1639 апріля 25 за rozkazaniem jego mości Pana przewielebnego оуса Nikodema Mokosia Szybińskiego archimandryty Supraslskiego za łaską Воzа wуpіsаny jest той Ірмолой Феодор Семіонович з града Бережан з Подгоря» (арк. 271); «Сия книга глаголемая ірмолой интроликгована бысть за старанієм честнаго отца Силюяна Кунцевича на тот час будучи наместником монастыря Супрасльскаго року 1644 мца августа 12 дня [...]» (арк. 23–49).

П.: надійшов з Супрасльського м-ря 1877 р.

<Доповн. ін. почерку> – пс. *Блажен муж, Воскресни господи*, кондак Богородиці (пізнішого часу, арк. 1–1 зв.); «Вмн о страшнім судѣ. От латинска языка на славенский преведен»: *День гнѣву* (арк. 2–3 зв.).

УКАЗ ірмосам – Богородичника, Октоїха, Постної і Цвітної Тріоді, Мінеї (арк. 4–13 зв.).

<Доповн.> – гимн *Тебе Бога хвалим* з ремаркою «Ісповѣданіє православныхъ вѣри святыхъ отчишихъ Амвросія Медиолянскаго и Августина Гипонскаго епископовъ»; три партесні композиції у формі поголосників: Херувимська пісня (арк. 15 зв.), богородичний 6 гласу *Никто же притѣкая* (арк. 286) та пісня Симеона Богоприїмця на відпусті (арк. 286 зв.) з вказівками на голосові партії «алт, бас, дышкант, тенор» (в пісні Симеона лише партії альта і баса).

<ОБИХОД> — всеношне: пс. *Благослови душе моя господи і Блажен муж, С нами Бог*; поліелей *Хваліте імя господне* та *Ісповідайтеся господадеви*; літургія, в кін. заздравне в честь «великого круля Владислава, архієпископа Рафаїла», пізніше ці імена перекреслено і дописано *імярек*; *катавасії на 8 гласів*, піснеспіви на часах (арк. 16–26 зв.), пізнішим почерков партитура *Благодарим ти Христеу* (арк. 286).

ОКТОЇХ воскр.–ІРМОЛОГІОН (арк. 27–213 зв.).

<ТРИОДЬ> — перед Вел. постом пс. *На ріці Вавілонстей, Множество содіянных*; у Вел. піст прокимни *Не отврати лица і Дал еси достояние, Покаяния отверзи*, на літургії Пржедосвященній *Да ся ісправит молитва моя*, за Херувимську *Нині сили небесні*, киноники *Вкусіте і увидите, Благословлю господа*; задостойник *О тобі радується*, канон (тропарі) в неділю Хрестопоклонну, кондак Богородиці, канон (тропарі) в неділю Цвітну, у Вел. четвер *Вечери твоєї тайней*, стихири у Вел. п'ятницю, у Вел. суботу величання *Величаєм тя животдавче, Воскресни Боже, Да молчит всякая плоть*; канон (тропарі) і стихири на Воскресіння; стихири в неділю св. Отців *Із чрева родися, Кто ти, Спасе, ризу раздра, Аріє безумниє, Во брег впадаєт, Тайниє днесь, Раздранную Христовую ризу, Македоняни і несторіє*; стихири в неділю П'ятидесятниці, на Введення *Днесь вірній*; *розники* перед Різдом Христовим, стихири, сідальні, кондак на Різдво Христове, *розники* перед Богоявленням, стихири на Богоявлення, стихира на Успіння *Богоначальним мановенієм* (арк. 214–269 зв.).

ПОДОБНІ стихирам з доповн. (арк. 260–268 зв.); богородичні дневні на 8 гласів, без нот величання та припіву на празники, серед них кн. Володимиру (арк. 269–275 зв.).

<МІНЕЯ празн.> — стихири на празники Преображення, апп. Петру і Павлу (!), преставлення ап. Іоана Богослова (арк. 276–279).

<Доповн. ін. почерками XVII–XVIII ст.> — світилен Успінню, Херувимська, стихири Успінню *Єгда ізийшла*, Хрещенню *Денесь Христос*, на Різдво Христове *Єгда время*, на В'їхання *Прежде шестий день* і *Днесь Христос*, у Вел. суботу величання, світилен Вознесінню, у Вел. четвер сідальні *Ангелом дивлящимся* і *Первовічний Бог*, поліелей *На гору возшед*, на Зшестя св. Духа *Праздника преположеніє*, поліелей *Спасови рачители*, на Вознесіння *Пою і воспіваю*, по 2-й катизмі *По Воскресенію Христа* і *Над другом твоим Христе* та ін. (арк. 279 зв. – 286 зв.); чотириголоса партитура *Никто же притека* (арк. 286–286 зв.).

Вказ. напіву: простий – літургія (арк. 18);

болгарський стихира *Прийдіте людиє* (арк. 240 зв.).

Публ.: Герасимова-Персидська. *Хоровий концерт*, с. 13–16 (*Никто же притѣка*, Херувимська пісня, 4-голоса партитури); Ясиновський. *Українські та білоруські нотолінійні Ірмолої*, с. 587, іл. 9 (поч. догматика гласу 1 *Всемирную славу*, арк. 27), с. 588, іл. 10 (пс. *На рѣцѣ вавилостей*, арк. 214); Цалай-Якименко. *Духовні співи*, с. 76 (Херувимська, арк. 18 зв.–19), с. 147 (трисвяте *Святий Боже*); Ясиновський. *Візантійська гимнографія і церковна монодія в українській рецепції*, с. 256, іл. 70 (особливості нотації, арк. 214).

Літ.: Добрянский. *Описание рукописей*, с. 268–271, № 116 (20); Перетц. *Историко-литературные исследования*, т. I, част. 1, с. 377, част. 2, с. 16; Перетц. "Dies irae" в русских переводах, с. 301–303; Будовниц. *Словарь*, с. 352; Конотоп. О некоторых принципах; Конотоп. Супрасльський ірмологій 1638–1639 гг.; Герасимова-Персидская. *Партесный концерт*, с. 38–43; Ясіноўскі. *Беларускія Ірмолої*, с. 54; Ясиновський. *Рос.-укр.-білоруські*, с. 147; Picarda. *The Evolution*; Ясиновський. *Джерела вивчення*, с. 13; Ніколаєў. *Палата кнігопісна*, с. 195, 225; Пікарда. *Царкоўная музыка на Беларусі*, с. 170; Ясіноўскі. *Виправлення, уточнення і доповнення* (1), с. 163 (доп. бібліогр.); Цалай-Якименко. *Музыка*, с. 748; Цалай-Якименко. *Давній Львів*, с. 238; Цалай-Якименко. *Київська школа музики*, с. 33; Ясіноўскі. *Церковно-співочі ініціативи*, с. 20, 52; Ясіноўскі. *Матеріали до біографічного словника*, 120–121; Ясіноўскі. *Сучасний погляд на київську нотацію*, с. 100; Ясіноўскі. *Виправлення, уточнення і доповнення* (2), с. 198 (доп. бібліогр.); Ніколаєў. *Кніжна культура Вялікаго Княства Літоўскага*, с. 130, № 11, с. 131–132; Шевчук. *Літургічна вимова гімнографічних текстів в Україні*, с. 122; *Кириллические рукописные книги, хранящиеся в Вильнюсе*, с. 46 (опис філіграней).

№ 47 1639 р. (арк. 22)

Варшава, BN, 12056 I (акс. 2606)

Іспієѣ сѣй І[р]молоѣй ро^к бо^жѣ мѣца марта (переписувач зверху над заставкою, арк. 22).

4°, 251 арк., арк. 1–3 форзацні, 2 ост. арк. пізнішого часу, без поч. і кін.; вкладка — 3 уривки різного часу без нот; 9 рядків на стор.; скоропис.

Н.: нотація чітка, вправна, ключ С на 3 і 4 лінійках; тривалості ноток від вісімок до бревіс, в кін. пісенспівів льонга; в кін. нотних рядків сторожі.

О.: в давній пошкодженій оправі – дошки в шкірі з орнам. витисками.

Д.: орнам. заставки, ініціали — плетінка (арк. 8, 22).

З: «Сей Ірмолоѣ от чеснаго отца Іоана Іжицкого пароха Хлѣвчанскаго. Дарованый есть до церкви святой Домашовской вѣчными времени року божия 1763 мца юнія дня осмаго. Пишу = И.» (арк. 30 зв.–33); «Сия книга рекома я Ірмолоѣй есть властителна церкви Домашовской» (арк. 23 зв.–28);

лист Леона Решитиловича до батьків з 1809 р.: «Dnia 12-go grudnia [1]809. Sercem nayukochnszzi Rodzice. Przez zdarzono okazyo donosze nayukochnszzym Rodzicom zem zdrow z łaski naywyszego Boga uże mi się dobrze powodzi donosze zem odebrał od Magurskiego pochrzept (?) z bułek chleda i iabka węc nimam nic do wyrażenia. Leo Reszetyłowycz.» (на вклад. арк. 253); два вкладні арк. з записами 1789–1790 рр.

Л.: до б–ки гр.-кат. капітули в Перемишлі надійшов з Домашева; печатка бібліотеки гр.-кат. Капітули в Перемишлі.

<ОБИХОД> — літургія (без поч.) з ремаркою у колонтитулі *Слѣѣва Прѣтала: Їже херувими, в кін. причасник Хвалите гѣпода; всеношне: Благослови дѣше мол гѣпода, Блаже мѣ, С нами Богъ; На рѣцѣ вавилѣстѣ, Показнѣа ѿвѣзи, Не ѿтвори лица твоего, Да еси дѣтолниѣ, літургія Преждеосвященна, задостойник ѿ тѣбѣ радѣтѣа, у Вел. четвер вѣчери твоѣ тайнѣ, у Вел. субботу Да мочитѣ вѣлка плотѣ* (арк. 3–21 зв.).

ОКТОЇХ воскр. — догматики з богородичними, сідальні, степенні-антифони, воскресні ірмоси (арк. 22–87 зв.).

ПОДОБНІ стихирам (арк. 87 зв.–98).

<МІНЕЯ празн. з доповн.> — ірмоси і стихири на свята, поч. з неділі перед Різдвом Христовим, серед них преп. Онуфрію, на Різдво св. Іоана Предтечі, прор. Ілії *Поєм Господеву* (ірмоси, глас 2), в кін. кондак Богородиці, стихири у Вел. п'ятницю, на Преображення, *Вѣкрѣ исиѣ, Тѣбе бога хвали*", обірвано (арк. 98 зв.–249 зв.).

Три уривки з ін. рукоп.: стихири на Успенія, закінчення всеношного і поч. літургії, уривок молитовного тексту (арк. 250–251 зв.).

Вказ. напів: **київський** – всеношне, літургія (арк. 251, 251 зв., пізнішого часу);

простий — літургія (арк. 3);

грецький — *Агиос о Теос, Неанес и та херувим* (арк. 246 зв., 247).

Лит.: Балик. Рукописи Перем. гр.-кат. капітули, 1973, с. 205, № 296; Gołos. Manuscript Sources of Easter Chant, с. 78; Antonowycz. Ukrainische geistliche Musik, с. 333 (mf № 14292). В РНБ (Санкт-Петербург) зберігається м/ф Р-507; Ясиновський. Джерела вивчення, с.14; Jasinowskyj. Znaczenie eparchii przemyskiej, с. 412, № 20; Щапов. Православная рукописная книга в Польше, с. 74; Малинина. Древнерусские церковные рукописи в Национальной библиотеке Варшавы, с. 23, № 9; *Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce*, с. 184, № 381; Ясиновський. В и п р а в л е н н я , у т о ч н е н н я і д о п о в н е н н я (2), с. 198 (д о п. б і б л і о г р.); *Inwentarz rękopisów Biblioteki Kapituły Greckokatolickiej w Przemyślu*, с. 117; Ясиновський. В и п р а в л е н н я , у т о ч н е н н я і д о п о в н е н н я (3), с. 236 (д о п. б і б л і о г р.).

№ 48 1645 р., Ісаакій Золочовський, ієром. Санкт-Петербург, РНБ, Пог. 381
(арк. 382 зв., 405 зв.)

4°, 405 арк.; скоропис.

Н.: у нотному тексті фіти, в кін. нотних рядків сторожі.

О. відсутня.

Д.: орнам. заставки, ініціали — майстерні рослинні мотиви стародрукованого типу.

З.: писаря – **Конец ірмосам** (циноброю, арк. 241 зв.), **Ієромонах Ісаакій Золочовський**, т[апу] р[горгіа] (арк. 382 зв.); **Слава Господь Богъ изволившемъ начати и совершити сию книгу Ірмолой на спасеніе поющим на ней и мнѣ дати отпущеніе грѣхов писаномъ [а]мин [?]. Anno Dom[ini] 1645. Сию книгу написах аз многогрѣшный ієромонах Іса[далі стерто] ѣвков власном, т[апу] р[горгіа]. Рокъ Божиі 1645. Яминь.** (циноброю, арк. 405 зв.).

Л.: бібліотечна нотатка В. Майкова 25.07 1908 р. (арк. 405 зв.).

<ОБИХОД> – всеношне, літургія, задостойник *О тобі радується*, на 8 гласів богородичні, кондак Богородиці, *С нами Бог* (арк. 1–17).

ОКТОЇХ воскр.–ІРМОЛОГІОН (арк. 18–242).

ПОДОБНІ стихирам з доповн. – *Бог господь, С нами Бог* (арк. 243–255).

<МІНЕЯ празн.–ТРІОДЬ з доповн.> – стихири на Різдво Богородиці, Покров, Введення, свт. Миколаю, ірмоси в неділю перед Різдом Христовим, ірмоси і стихири на Різдво Христове, Богоявлення; вибрані піснеспіви Вел. посту, серед них канон на В'їханья, страсті; канон на Воскресіння, стихири на Зшестя св. Духа, апп. Петру і Павлу, Преображенню, Успінню, в кін. пісня Йоасафа царевича, катавасії на 8 гласів (арк. 256–382 зв.).

<УКАЗ> ірмосам (арк. 385–405 зв.).

Вказ. напів: **простий** — літургія, *Бог господь* (арк. 4, 243);

острозький — *О тобі радується*, кондак Богородиці (арк. 8, 15 зв.);

болгарський — кондак Богородиці, *Бог господь*, канон на В'їханья (арк. 14, 243, 306).

Гласовий структурний тип.

Лит.: Безуглова. К вопросу, с. 51; Ясиновский. Ленинградская коллекция, с. 102–103; Герасимова-Персидська. Слово і музика, с. 274; Ясиновський. Джерела вивчення, с.14; *Рукописные книги собрания М. Н. Погодина*, вип. 2, с. 24–25 (на арк. 4 помилково прочитано «произ[волительный] напѣл» — потрібно «прост[ий] напѣл», не відзначено, що це тип українсько-білоруського нотолінійного Ірмологіону); Ясиновський. виправлення, уточнення і доповнення (1), с. 163 (доп. бібліогр.); Ясиновський Ю. Матеріали до біографічного словника, с. 101; Ясиновський. Сучасний погляд на київську нотацію, с. 104.

№ 49* **1648 р., Кутеїнський [Успенський жіночий] м-р**
біл.

Півустав.

З.: «Ірмологій, писаний в общежительном Кутеинском монастырѣ при игумении Меланиѣ Ярчаковнѣ 1648 г.».

Л.: ігуменя Кутеїнського м-ря Іраїда (до 1663 р.) забрала з собою цей рукопис до Вознесенського жіночого м-ря у Смоленську, де він зберігався до поч. ХХ ст.

Лит.: *Историко-статистическое описание Смоленской епархии*, с. 229; Рогов. *Сведения*, с. 167, № 286; Ясиновський. Церковно-співочі ініціативи, с. 44; Ніколаєв. *Книжная культура Вялікаго Княства Літоўскага*, с. 130, № 12; Лаўрык. *Рукапісная кніга ў Куцейне*, с. 21, 24.

№ 50 **Бл. 1649 р. (арк. 16–32)**

Київ, НБУВ, Універс. 20 М./184

ґ°, 457 арк., без тит. арк. втрчений, в сер. і в кін. бракує по декілька арк.; півустав; 11 рядків на стор.

Н: у нотному тексті фіти, наприкінці нотних рядків сторожі; тривалості ноток від бревіс до вісімок; ключ С на 3, 4 і 1 лінійках.

О: XVII ст., пошкодж., верхня палітурка відірвана від блоку книги, орнам. витиски, по сер. розп'яття, в 4-х кутах євангелісти.

Д: орнам. заставки, ініціали — кольорова плетінка.

Ф: Каманін, № 1272 — 1643 р.; № 1676 — 1644 р.; № 1278 — 1647 р.; №№ 1671–1672 — 1643 р.

З: В літ[о]тѣ ѿ созданія мира ꙗзрнз (7157), еже во плоти от рож: Хѣа ꙗхна. (1649) мѣа авгѣста іѣ (15) дна: а, многогрѣшный рабъ бжїи іеромонахъ Іосифъ Феодоровичъ даде мѣи книгѣ вѣогласнѣю на [ї]ма вѣрмолой в монастырѣ общежительный Межигорскій къ храмѣ Преображенна Гдѣа за отпѣщеніе грѣховъ такъ монахъ, яко тежъ и родителей монахъ, в то время, когда пановалъ в нашей [?] Малой Россїи пан Зиновїи Богданъ Хмелницкїи, гетманъ войска Запорозкаго, Хрѣвнѣваго трѣждавцагоа о благочестивой восточной церкви; а за паствирства преосвященнаго архієпископа Силвестра Косова, митрополита кїевскаго, галицкаго и всея Россїи, екзарха сѣго апостолскаго тронѣ Константинопольскаго; а за стронствя тоѣ сѣго обители Межигорской пречеснаго господина отца ігѣмена Варнавы Лебедевича и котораи то книга не маєт бити отдѣлена от тоей сѣго обители Межигорской вѣчными часы. Я хто бы сѣ смѣа и важился отдалити от тоей святой обители, теда на таковой нехай вѣдетъ клятва святыхъ отецъ триста и осмнадцать иже в Никей. Ямін[ь]. На цю и подписываю рѣкою моею власною. (арк. 16–32); неясний запис XVII ст. грецькою (?) мовою (арк. 249 зв.); на верхн. палітурці «Pan Bog, Aleluia» (?); нрзб. записи на форзаці.

Л: наклейка «Отдел рукописей библиотеки императорского Университета Св. Владимира № 184», черв. Олівцем дописано 20 М (тобто № за описом Маслова); до НБУВ надійшов з бібліотеки М. Г. Щербака.

<ОБИХОД> – всеношне: пс. *Благослови душе моя господа, С нами Бог, пс. Блажен муж*; надгробне у Вел. *суботу Величаєм тя животдавче, Достойно єсть і Роди вси піснь*; на преставлення Богородиці надгробне *Блажим тя вси, припіві Трьом святителям, літургія* (арк. 4–15).

ОКТОЇХ воскр.–ІРМОЛОГІОН (арк. 16–224 зв.); розники (арк. 225–233).

<Доповн.> – богородичні на *проводѣ мирским Грїшних молитви*, ірмоси на молебні *ѿ змирєніи церкви Коня і всадника* (глас 6), піснь Йоасафа царевича *Приими мя пустине*, обірвано (арк. 239 зв. – 243 зв.).

<ТРИОДЬ> – в дні підготовки Вел. посту стихири в неділю Блудного сина *Отческаго дара і Отче благий*, пс. *На ріці Вавилонстей*, стихири в неділю Мясопусну *Єгда поставятся*, в неділю Сиропусну *Сїде Адам і Єгда приспї время*, у Вел. піст тропар *Покаяния отверзи*, два прокимни *Не отврати лица і Дал еси достояніе*, тропарі на часах, літургія *Преждеосвященна*, задостойник *О тебї радується*, стихири в 1 неділю Вел. посту *Во теменї грїховни*, в неділю Хрестопоклонну *Пособивий господи*, канон (тропарі) на В'їханья, в суботу Лазареву стихира *Днес благодат*, у Вел. понеділок тропар *Се женихъ гряде*, стихира *Вторую Євву*, у Вел. четвер тропар *Єгда славнїи ученици* та за Херувимську *Вечери твоеї тайней*, страсті, у Вел. п'ятницю *трипісонецъ*, стихири, *часи царскїе*, у Вел. суботу канон (тропарі), *Приїдите ублажим Іосифа, Воскресни Боже, Да молчит всякая плоть*, на Воскрєсіння канон (тропарі) і стихири, стихира в неділю Томину *Человіколюбче велїе*, стихири і канон (тропарі) на Зшестя св. Духа (арк. 245–337).

<МІНЕЯ празн. з доповн.> – стихири преп. Симеону Столпнику, преп. Захарїї, чуду арх. Михаїла, на Рїздво Богородиці, Воздвиження, зачатїю св. Іоана Предтечі, на преставлення св. Іоана Богослова, св.-муч. Ананїю, св.-муч. Димитрію, св. Іоанові

Златоустому, на Введення, преп. Саві, свт. Миколаю, в неділю св. Праотців, часи *царськіє* перед Різдом Христовим, стихирі й два канони (тропарі) на Різдо Христове, стихирі в неділю після Різдва Христового, св. Василю Великому, часи *царськіє* перед Богоявленням, стихирі на Хрещення, Трьом святителям, стихирі і канон (тропарі) на Стрітень, стихира Благовіщенню *Совіт превічний*, св.-муч. Георгію *Достойно імени*, преп. Феодосію Печерському *Прийдіте вси* (арк. 436 зв.), свт. Миколаю, на Різдо св. Іоана Предтечі, апп. Петру і Павлу, Преображенню, Успінню стихирі і канон (тропарі); в кін. пізнішого часу з літургії *Милость мира*, трисвятоє, обірвано (арк. 338–457 зв.).

Вказ. напів: **болгарський** — кондак Богородиці (арк. 254 зв.), стихира *Днесь благодат* (арк. 263), канон (ірмоси, тропарі) в неділю Цвітну (арк. 263 зв.), стихира *Тебе одіючагося* (арк. 304), стихира *Прийдіте людие* (арк. 327 зв.), стихира на Благовіщення *Послан бисть* (арк. 432); **сербський** – кондак Богородиці (арк. 253 зв.); **грецький** – Херувимська *Неанс и та херувим*, кондак на Різдо Христове *И парфенос симирон* (арк. 13, 394 зв.).

Гласовий структурний тип.

Публ.: Корній, Дубровіна. *Болгарський наспів*, с. 235–237 (кондак Богородиці *Возбранно воеводь* – арк. 254 зв.–255), с. 253–257 (стихирі у Вел. п'ятницю *Тебе одіючагося*, арк. 304–305); Цалай-Якименко. *Духовні співи*, с. 185–188 (кондак Богородиці напіву *сербського*, арк. 253 зв.); Ігнатенко. Різдяний кондак “по-грецьку”, с. 178 (кондак *И парфенос симирон*, арк. 394 зв.); Шевчук. Ирмологион, с. 627, іл. (поч. всеношної, арк. 4).

Лит.: *Указатель выставки на Третьем Археол. съезде*, с. 20; Маслов. Обзор рукописей, с. 11, № 20; Апанович. Записи, с. 76; Ясиновський. Нотні рукописи, с. 152, № 155; Корній. Болгарський напів, с. 49; Ясиновський. Джерела вивчення, с. 14–15; Корній. *Українська шкільна драма*, с. 85, 89, 111, 112, 127, 146; Цалай-Якименко. Перекладна півча, с. 16; Корній. *Історія української музики*, част. 1, с. 143, 159, 294–295, 296–299; В. Іванов. *Навчання церковного співу*, с. 10 (помилкове твердження, що Іосиф Федорович — в Іванова лише модернізоване ім'я Йосип — переписав цього Ирмолая), 199 (прямих вказівок, що рукопис переписаний у Межигірському м-рі, немає); Корній, Дубровіна. *Болгарський наспів*, с. 28–29 (опис, датовано сер. 40-х рр. XVII ст.); Ясиновський. *В и п р а в л е н н я , у т о ч н е н н я і д о п о в н е н н я (1)*, с. 163 (доп. бібліогр.); Зинченко. Ритмическая организация знаменного, с. 193–198; Зинченко. Принципи фіксації фітних розспівів; Ігнатенко Євгенія. Поняття “перевод”, с. 91–92.

№ 51 бл. 1649 р. (арк. 401)

Київ. НБУВ, I, 3367

біл.

F^o, 413 арк., збереглася первісна фоліяція, окремі тексти писані пізніше; 12 нотних рядків на стор.; півустав з елементами скоропису.

Н.: :: нотне письмо чітке квадратне, в кін. нотних рядків сторожі.

О.: нова – картон, папір.

Д.: орнам. заставки, ініціали – майстерна плетінка з елементами рослинного орнаменту, рослинні мотиви стародрук. типу; одна мініатюра на цілу стор. – св. Іоан Дамаскин (арк. 48 зв.); сюжетна гравюра, гравер Лука (арк. 48 зв.).

Ф.: паяц та ін.

З.: *Сѣи книгѣ ирмолой принес [...] в дар вѣчный о своем и своих си здравіи и спасеніи, чудотворнѣй іконѣ пресвѣтѣи богородице Жировицкой и церкви ея заложеніи честнаго ѱепеніа, в попеченіи велебныхъ господиновъ ѡтцевъ чинѣ іже свѣтѣхъ отецъ Василіа Великаго свѣтѣй вселенскѣй римскѣй церкви со ѱзомъ православна вѣры, неложна любве, истиннаго послѣшаніа соединенныхъ, іѱцей, бога възсыжѣицій рабъ божій Іоанъ Колвѣка, лѣта божого року 4473 (1661)*

мця дєкємвріа в (2) дни. (почерк близький до письма переписувача ?, арк. 2–15); «Сей Ирмолой церкви Жировицкой часу комісії 1763 [года] апріля 12 подпісаны» (арк. 17–20); «Сия книга з хору церкви Жировицкой чину святого Василя Великаго 1763 Anno подпісана» (арк. 23–34); «дописовав Яков Крашановсїй бившїй в Семинарі Жировицкой на отделенїи философском в 1831 году. Был же он родом з Украины» (арк. 223, записав також декілька піснеспівів на арк. 213 та ін.); «№ 33. Из библиотеки Супрасльскаго Благовещенскаго монастыря. Был замурован вместе с другими богослужебными книгами, печат[анны] в Почаеве 1761 г., в стене одной из келий Жировицкаго монастыря и случайно открыт. А таккак Ирмолой сей не значился в описи Жировицкаго монастыря, то настоятелем онаго уступлен в библиотеку Супрасльскаго монастыря [...]» (форзацний арк.).

Л.: «Книжку отримав від М. С. Бистрицького 18.XII 1930 р. Київ, 14/XII, [19]30 М. Макаренко» (на нижній оправі з середини), 1934 р. Микола Макаренко передав рукопис до бібліотеки ВУАН.

NB: Любов Дубровіна основну частину рукопису датує 20-ми рр. XVII ст. і виокремлює частину кодексу з датою 1649 р. в пасхалії (див. нижче Лит.: Корній, Дубровіна. *Болгарський наспів*, с. 27–28).

<ОБИХОД> — всеношне, *Нині отпущаєш, С нами Бог*, літургія, киноник *Хваліте господа, Да ісполнятєся уста наша, Херувимські різные, Достойно єсть, Чеснейшую херувим, Чертог твой*, на 8 гласів богородичні *Грїшних молитви і катавасії Избави от бїд*; стихири на молебїнь Богородиці *За всіх молишєся, Помяну імя твоє, Всїх скорбящих, Слїши души, Радуйся пречистая, Радуйся обрадованная, Владичице прийми*; на 8 гласів блаженні *Блаженни нищїй духом*, на ісповіданіє православної віри *Тебе Бога хвалим* (арк. 2–47 зв.).

ОКТОЇХ воскр.–ІРМОЛОГІОН (арк. 49–210 зв.).

<Доповн. > — троїчні на 8 гласів, *Блажен муж* (пізніший запис), *Дивни твоя тайни*, збоку приписка Якова Крашановського «Стихира на Успеніє Пресвятої Богородиці, выписаннє из Ирмолая новаго Почаєвскага друкованнаго в 1794 году по рождествї Христовім» (арк. 213), *С нами Бог*, подібні стихирам, в кін. стихира на прокляття *геретиков Іже образу твоєму*, ірмоси о умирєнні церкви *Коня і всадника* гласу 6 (арк. 211–222 зв.).

<МІНЕЯ празн.> – стихири преп. Симеону Столпнику, чуду арх. Михаїла, на Рїздво Богородиці, Воздвиження, ап. Іоанові Богослову, на Покров Богородиці, св.-муч. Димитрію, св. Іоанові Златоустому, Введенню, преп. Саві, свт. Миколаю, в неділю св. Праотців, *розники* перед Рїздвом Христовим, стихири на Рїздво Христове, на собор Богородиці, в неділю по Рїздву Христовому, на Обрізаннє, *розники* перед Богоявленнєм, стихири на Богоявленнє, собор св. Іоана Предтечі, Трьом святителям, на Стрїтєнь, Благовїщеннє, Рїздво св. Іоана Предтечі, апп. Петру і Павлу, на Преображеннє, Успїнню, Усікновенію глави св. Іоана Предтечі; в кін. розділу запис переписувача (циноброю): «Слава Богу давшему скончити стихиры празником господским и богородичним и святым великим» (арк. 224–316 зв.).

<Доповн.> – стихири в неділю св. Отців *Аріє безумниє, Во брег впадаєт* (ін. різними почерками, арк. 317–317 зв.).

<ТРІОДЬ ПОСТНА і ЦВІТНА> – поч. в неділю Митаря і Фарисєя, серед піснеспівів страсної неділі є служба страстей, в кін. стихири в неділю св. Отців, запис переписувача (циноброю) «С Богом святым конец» (арк. 318–399 зв.).

<Календарні статті> – зокрема, «Сказаніє о римстей Пасцѣ», поч. з 1650 р., вище запис: «нинѣ же настоящего лѣта ~~ѣ~~ ^ѣ ~~хнѣ~~ (1649)»; післямова переписувача із зверненням до читача про виправлення помилок (арк. 400–413 зв.).

Вказ. напіву: **київський** — Блажен муж (арк. 4);
острозький — Блажен муж (арк. 3 зв.);
підгірський — поліелей *Хваліте імя господне*, Херувимська (арк. 13 зв., 22);
білоруський — *Да ісполнятѣ уста наша* (запис пізніший, арк. 25 зв.);
український — *Да ісполнятѣ уста наша* (ремарка українськоє дописана у першій пол. XIX ст. Яковом Крашановським, арк. 10 зв.);
віленський, слуцький і кременецький – Херувимські (арк. 22);
скитський — *Милость мира* (арк. 22 зв.);
сербський — Херувимська, киноник *Хваліте господа* (арк. 21 зв., 23 зв.);
болгарський — тропарі воскресні по непорочних *Благословен еси, Ангельский собор* та ін. (арк. 11–12 зв.), многомилостивое «пѣваемое по неделях» *Раби господа, Хваліте імя господне, Ісповідайтеся господеву* (арк. 13 зв.), поліелей *Луну і звѣзди* (арк. 14), припіву на празники Різдва Богородиці *Радуйся обрадованная Маріє* та ін., *Воздвиження Дал еси знаменіє* та ін., ап. Іоана Богослова *Прийдіте всі сини громава, Преображення Преобразується Ісус мой, Успіння Піснь ти ісходну* (арк. 14–15 зв.), степенна 4 гласу *От юности моя* (арк. 16), євангельські стихири на 8 гласів (арк. 16 зв.–18 зв.), літургія (арк. 21 зв.), *Достойно єсть* (арк. 22 зв.), киноник *Хваліте господа* (арк. 24 зв.), «на вход архиерею ілі єпископу» *Возшел еси* (арк. 26), на постриг ченців стихира *Да познаєм братіє* і тропар *Обятия отча* (арк. 26 зв., 27), догматики на 8 гласів (арк. 27 зв.–32), *Бог господь* з воскресними тропарями (арк. 32 зв.–35 зв.), сідальні гласів 1–5 (арк. 36 зв.–38), *Господи возвах* на 8 гласів (арк. 38 зв.–39 зв.), троїчні гласів 1–3 (арк. 40–41), стихири *Воздвиженню Прийдіте вірній, Прийдіте людие, преславное чудо видяще, Днес владика, Днесь іже неприкосновенний* (арк. 233, 234, 234 зв., 235), ап. Іоанові Богослову *Возлег на перси, Богослове дівствениче, Євангелисте Іоанне* (арк. 237, 238 зв., 239), на Покров *Яко вінцем пресвітлим* (арк. 240), на собор арх. Михаїла *Огненними устами, Ідеже осіяєт* (арк. 244, 245), на Введення *Днес храм одушевлений, Днес богомістимий храм* (арк. 250), на Різдва Христове *Волсви персії, Во вертеп вселился* (арк. 265 зв., 267 зв.), Трьом святителям *Днес душа* (арк. 292), на Благовіщення *Послан бисть, Да веселятѣся небеса, Днес радости* (арк. 297 зв., 298 зв., 299 зв.), стихира в неділю *Мясопусну Єгда ставятѣся* (арк. 321 зв.), тропар у Вел. піст *Покаяния отверзи*, стихира в неділю *Митаря і Фарисея Множество содіянных* (арк. 325, 325 зв.), кондак Богородиці (арк. 334), в неділю Цвітну стихири *Днес благодат, Днес Христос*, канон (тропарі), стихира *Прежде шести дней* (арк. 337, 337 зв. і 337 зв. (!), 344 зв.), у Вел. суботу *Воскресни Боже* (арк. 377 зв.), стихири на Зшестя св. *Духа Прийдіте людие, Царю небесний* (арк. 388, 393 зв.);
грецький — *Киріє елейсон, Агіос о Теос*, Херувимська *Іже херувими* (арк. 4 зв., 19, 19 зв.).

Гласовий структурний тип.

Публ.: Ясиновський. *Українські та білоруські нотолінійні Ірмолої*, с. 589, іл. 11 (киноник *Хваліте Господа* напіву болгарського, арк. 7), с. 590, іл. 12 (Херувимська, арк. 14); Корній, Дубровіна. *Болгарський наспів*, с. 45–46 (на літургії *Достойно єсть* – арк. 21 зв.–22), с. 53–55 (киноник *Хваліте Господа* – арк. 24 зв.–25 зв.), с. 55–56 (поліелей *Раби Господа* – арк. 13–13 зв.), с. 67–78 (*Бог Господь* з тропарями на 8 гласів – арк. 31 зв.–35), с. 85–88 (троїчні, гласи 1–3 – арк. 39–40), с. 89–97

(евангельські стихирі гласів 1–5, 7, гл. 1 *На гору учеником* – арк. 15 зв.–18), с. 113–131 (догматики на 8 гласів – арк. 27 зв.–32 зв.), с. 146–148 (сідальні 1–4 гласів – арк. 35 зв.–37), с. 149–150 (ступенна 4 гласу *От юности моя* – арк. 15), с. 173–177 (припиви Богородиці *Радуйся обрадованная* та ін. – арк. 13–14 зв.), с. 180–190 (стихири Воздвиженню *Прійдьте вѣрнии* та ін. – арк. 230–233 зв.), с. 191–194 (стихири ап. Іоану Богослову *Возлег на перси* та ін. – арк. 234–236 зв.), с. 194–196 (стихира на Покров *Яко вѣнцем пресвѣтлым* – арк. 240–241), с. 196–203 (стихири арх. Михаїлу *Огненними устнами* та ін. – арк. 241–243), с. 204–206 (стихири на Введення *Днесь храм і Днес боговомѣстимый храм* – арк. 247–247 зв.), с. 212–215 (стихири на Різдво Хр. *Волсви перстии* та *Во вертеп вселился* – арк. 262 зв.–264 зв.), с. 216–217 (стихира Трьом святителям *Днесь душа* – арк. 292), с. 218–227 (стихири Благовіщенню *Послан бысть* та ін. – арк. 294 зв.–299 зв.), с. 228–230 (стихира в неділю Мясопусну *Єгда поставятся* – арк. 318 зв.–319), с. 230–233 (стихири в неділю Сиропусну *Покаяніе отверзи* та *Множество содѣянных* – арк. 322–323 зв.), с. 238–241 (стихири на Вербну неділю *Днесь благодать і Днесь Христос* – арк. 334–337 зв.), с. 261–262 (стихира на Воскресіння *Воскрес Исус* – арк. 377 зв.), с. 273–274 (стихира на Зшестя св. Духа *Цару небесный* – арк. 389 зв.–390), с. 294–296 (стихира на постриг *Да познаем, братие* – арк. 25 зв.–26), с. 296–298 (стихира на вхід у церкву архиерея *Возшел еси* – арк. 25–25 зв.), с. 319, іл. (*Бог Господь* з тропарями – арк. 35 зв.), с. 320, іл. (тропарі болгарські – арк. 37); Цалай-Якименко. *Духовні співи*, с. 166 (Херувимська сербського напіву, арк. 21 зв.); Путятницька. До проблеми ладоінтонаційних особливостей догматиків, с. 135, 136 (догматик 2 гласу болгарського і “українського” напівів, арк. 28, 72 зв.–73); Ясіновський. *Візантійська гімнографія і церковна монодія в українській рецепції*, с. 216, іл. 25 (арк. 14), с. 254, іл. 66 (особливості нотації, арк. 254).

Лит.: Піхура. Царкоўная музыка, № 83, с. 13; Піхура. Багдан Анісімовіч; Pichuga. The Podobny, с. 194–208; Апанович. Записи, с. 77, 78; Апанович. Вкладные, с. 41; Ясіновський. Нотні рукописи, с. 146, № 18; Ясіноўскі. Беларуска Ірмалой, с. 51–55; Корній. Болгарский напев; Ясіновський. Російсько-українські-білоруські, с. 147; Шевчук. До питання про самобутність; Ясіновський. Джерела вивчення, с. 15–16; Picarda. The Evolution, р. 328; Піхура. Жыровіцкі Ірмалой; Пікарда. Царкоўная музыка на Беларусі, с. 17 (датує рук. 1661 р.), 19; Корній. *Українська шкільна драма*, с. 115, 117, 120; Л. Корній. *Історія української музики*, част. 1, с. 153, 157, 158, 159, 160, 299–300; Іванов. *Навчання церковного співу*, с. 9, 151 (назву Жировицький м-р переключено на Хлировський), 153 (таких записів, наведених Івановим, у цьому рукопису немає), 180 (рукопис не зберігався у Києво-Межигірському м-рі), 200, 203, 205; Корній, Дубровіна. *Болгарський наспів*, с. 27–28 (опис, основну част. рук. датовано 20-ми роками XVII ст.); Ясіновський. Манявський скит, с. 37, 42; Піхура Царкоўная музыка на Беларусі, с. 71 (датує рук. 1661 р.); Ясіновський Музыка (2001), с. 465; Цалай-Якименко. Стилiстичні наверствування, с. 56; Ясіновський. В и п р а в л е н н я , у т о ч н е н н я і д о п о в н е н н я (1), с. 163–164 (доп. бібліогр.); Ясіновський. Церковно-співочі ініціативи, с. 17, 30; Ясіновський. Сучасний погляд на київську нотацію, с. 100–105; Зинченко. Ритмическая организация знаменного, с. 194–198; Ніколаєў. *Кніжная культура Вялікаго Княства Літоўскага*, с. 130, № 13; Зинченко. Принципи фіксації фітних розспівів; Путятницька. До проблеми ладоінтонаційних особливостей догматиків; Шевчук. Літургічна вимова гімнографічних текстів в Україні, с. 122 і далі.

№ 52 1649 р. (арк. 147–147 зв.)

Львів, ЛНБ, НД 37

4°, 207 арк., без кін., пропуски в сер.; дрібн. півустан.

Н.: в кін. нотних рядків сторожі.

О.: в давній оправі – дві дошки, обтягнуті шкірою.

Ф.: Каманін, №№ 1187–1205 — 1630–1650 рр.

З.: «Roku bożego 1649. AD 1649» (переписувач циноброю, арк. 147–147 зв.); «Jarmoły szkolny, Ambrozy Wałko, ruskey nauczytel» (арк. 207 зв.); «Кулино моя серце мое» (переписувач ?, арк. 87 зв.).

ОКТОЇХ воскр. (арк. 1–53 зв.).

<МІНЕЯ празн. з доповн.> – ірмоси на празники в неділю перед Різдом Христовим, на Різдво Христове, Обрізання, Богоявлення, Стрітень, Богородиці 4 і 8 гласів; у Вел. піст *Покаянія отверзи*, літургія Пржедосвященна, ірмоси в 3 неділю Вел.

посту, на Благовіщення, в четвер 5 неділі Вел. посту, в суботу Лазареву, в неділю Цвітну, в дні страсного тижня, у Вел. суботу ірмоси, припіву і *Да молчит всякая плоть*, канон і стихирі на Воскресіння; ірмоси в неділю Томину і т.д. до Зшестя св. Духа; ірмоси преп. Онуфрію, на Різдво св. Іоана Предтечі, стихирі та ірмоси апп. Петру і Павлу, Преображенню, Успінню; ірмоси на Різдво Богородиці, Воздвиженню, арх. Михаїлу, Введенню, преп. Саві, свт. Миколаю (арк. 61 зв.–165 зв.).

ІРМОЛОГІОН – ірмоси столпові, в кін. глас 7, пісня 2 (арк. 166–207 зв.).

Календарно-мінейний структурний тип.

Лит.: Ясиновський. Нотолінійні рукописи, с. 47, № 72.

№ 53 **1650 р., ієром. Феофілакт, Унівський м-р** **Львів, НМЛ, F 58**
(арк. 35, переписав частину кодекса – арк. 34–40 зв., 247–249 зв.)

F^o, 266 арк., без поч., декілька арк. бракує в кін.; давня (первісна ?) кирилична фольяція низом ліворуч на зворотних боках арк., – арк. ѿ–ѣг (12–263); по 10 рядків на стор.; слова і нотки писані темнокоричневим чорнилом, нотні лінійки блідокоричневі; дрібн. півустанов і скоропис декількох почерків: А (арк. 1–33 зв., 42–104 зв., 108–247 – *Октоїх воскр., празничні стихирі, Ірмологіон*), В – писар Феофілакт, характерні розчерки пера нижніх сегментів літер, графіка нот виразніша, зокрема, штилі вісімок (арк. 34–41 зв., 247–249 зв. – *подобні, грецькі піснеспіви*); С – пізніший почерк (арк. 105–107 зв., 250–251 зв. – *болгарські і грецькі напіві*), D – пізніший почерк (арк. 252–252 зв.). Зверху на арк. великі плямами від води, арк. подекуди пошкоджені і підклеєні, окремі заголовки циноброю розмиті. У заголовках іноді вживається літера г: грецьке (арк. 106 зв., 107 – в колонитулі). На арк. 127 зв. у заголовку написано *гмгз фторий*.

H.: квадратна, чітка, тривалості нот від льонги до шістнадцяток, подекуди штилі чверток і вісімок видовжені, чітке групування ноток у "такти"; ключі на різних лінійках, в кін. нотних рядків сторожі; ладові мутації – догматик 5 гласу, подобні 2 гласу (арк. 15 зв., 34 зв. *та ін.*), мелодична вставка у догматику 8 гласу на складі *ы*" відзначена знаком / і †, а на наступному арк. ця пара знаків повторена і супроводжується глоскою *Зри помилка* (циноброю, арк. 28 зв.–29).

D.: дуже скромний – орнам. штриховка циноброю, вплетена у в'язь заголовків (арк. 34, 41, 79), орнам. ініціали (арк. 104, 108).

O.: нова – картон, кольоровий папір, ймовірно, виготовлена за митр. Михайла Левицького.

Ф.: Каманін, №№ 1274–1275 — 1644–1650 pp.; №№ 984–986 — 1643–1644 pp.

З.: *Велѣного ѿ Бѣѣ ѿца Феофодѣа. на основин. Воскрѣскоє. архимандрита Унѣскоє. написана* (циноброю, мова, очевидно, йде про замовника чи власника рукопису, арк. 248–249); *Рѣков вѣанов ѣмонахѣ Феофилактѣ рѣко і розчерк* (почерк і чорнило тотожні з основним, арк. 35); *Зри помилка і Тотѣ нотѣ три рази спѣвати и да зовем ти* (писар циноброю, арк. 29 і 252 зв.); *проби пера* (арк. 15 зв. *та ін.*).

П.: печатка митрополита Михайла Левицького «Ex libris MM», зокрема, на пізніших арк., на яких записаний зміст книги; анотація митр. Михайла про час і місце написання та про переписувача рукопису: «Ten Manuscript, zdaie się, był napisany Ręką bywszego w Uniowie Archimandryty Theodora Sosnowskiego [зверху над текстом дрібнішим, але тим самим почерком] należał tylko temu Archimadrycie, iak można wiedziec z napisu tej xążki folio 259 [виправлено пізніше на 249]; ktoren w roku 1650. był jusz Archimandrytę że dowodzi prawny Akt Castri inferior[is] Leopoli...: feria Peshie post Festum SS= 1650. Roku w aktach w Uniowie. Manuscript ten wyszpo [...] się skoropismo, iakiego na Czerwoney Rusi dawnie używano, iako też że ma trzy Cheruwymsky po grecku pod noty pszełożone. M. Lewicky» (*верхн. форз. арк.*).

ОКТОЇХ воскр., на 8 гласів – догматики з богородичними, сідальні, степенні-антифони, поч. з 2 гласу – богородичний, поч. [чѣ]дѣ кто во видѣ матерѣ (арк. 1–33 зв.).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів (арк. 34–40) з доповн. – стихира в неділю 7 по Пасці (св. Отців) Кто ти спсе ризѣ радра (арк. 40 зв.).

<МІНЕЯ призн.–ТРИОДЬ з доповн.> – стихирі та інші піснеспіви на празники, поч. з Різдва Христового, включно з циклом піснеспівів Тріоді постної, серед них канон на В'їхання (ірмоси з тропарями), на арк. 79 зв.–104 зв. страсті (арк. 41–104 зв.).

ІРМОЛОГІОН, на 8 гласів (арк. 108–247).

<Доповн.> – Херувимські Херѣви^м грецкіє Глѣ ѿ спѣва^м по начертѣному – И та херѣви^м (без кін., обірвано), без поч. Херувимська з кириличним текстом: ѿвѣже^м печѣ^м. Їко царя вгѣ^м, Херувимська 4 гласу И та херѣви^м (без кін., обірвано), іншого почерку частина Херувимської Псалми виштикинѣ, Хвалите господа со небѣ, ѿналилѣ, кондак Возвѣрѣні^м воєводо живо^м давче христе, без кін., обірвано (арк. 247–252 зв.).

<Зміст> – Расположеніє вѣщій книги сѣд рекомый Ірмологіонѣ. а҃хи. Рокѣ. 1650. – Догмѣтѣ, Глас ѿ (пізніший запис, мабуть, часу митр. Михайла, очевидно, скопійовано з пошкодженої частини цього рукопису, поклики на арк. повністю відповідають змісту цього рукопису, арк. 253–266).

Вказ. напів: київський — задостойник Ш теѣѣ радѣтѣсѣ (арк. 60);

руський — кондак Богородиці, Воскрѣни Бже (арк. 63, 76);

болгарський — кондак Богородиці, Воскрѣни Бже, стихира Успінню Б҃гоначѣни^м мановеніємѣ (арк. 61 зв., 65, 105);

грецький — киноник ѿнѣтѣ тѣ киріѣ, Херувимські пісні 1 і 4 гласів (арк. 106 зв., 247, 248 зв.).

Жанрово-тематичний структурний тип.

Публ.: Мицько. Святоуспенська лавра в Уневі, кольорова вклейка між с. 64–65, іл. (поч. ірмосів 1 гласу Твоя победительная десница, арк. 108); Цалай-Якименко. Духовні співи, с. 84–87 (задостойник О тебе радується, арк. 60–61 зв.); Ясіновський. Візантійська гимнографія і церковна монодія в українській рецепції, с. 216, іл. 25 (арк. 37), с. 255, іл. 68 (особливості нотації, арк. 247 зв.); Комп'ютерна база даних Ірмос <http://www.irm.ils.org.ua>

Лит.: Цалай-Якименко. Перекладна півча, с. 14; Ясіновський. Український нотолінійний, с. 50; Ясіновський. Візантійська гимнографія і церковна монодія в українській рецепції, с. 255 та ін.; Мицько. Святоуспенська лавра в Уневі, с. 64, 75 (датує 1643–1650 рр.); Ясіновський. Львівські нотні першодруки (2001), с. 9; Ясіновський. Львівські нотні першодруки (2002), с. 28; Ясіновський. Церковно-співочі ініціативи, с. 18, 54; Ясіновський. Матеріали до біографічного словника, с. 127; Ясіновський. Бібліотека Унівської лаври, с. 222, 223; Ясіновський. Минуле і сьогодення бібліотеки Унівської Свято-Успенської лаври, с. 128, 130; Ясіновський. Виправлення, уточнення і доповнення (3), с. 236 (уточнено опис, доп. бібліогр.).

№ 54 Сер. XVII ст.

Київ, НБУВ, ДА П.647

4°, 260 арк., без поч. і кін., пропуски в сер.; дрібн. півустав і скоропис, три почерки — А (арк. 1–119 зв., 141–164), Б (арк. 120–140 зв.), В (арк. 165–260); 8 рядків на стор.

Н.: тривалості ноток від льонги (прикінцева) до вісімок і 16-ток (в частині А), в кін. нотних рядків сторожі; ключ С на 3-1 і 4-й лінійках.

О.: давня, дві дошки в шкірі з орнам. витискамаи.

Ф.: Каманін, №№ 439–441 — 1647 р.; № 929 (?) — 1652–1653 рр.

З.: 1771 р. належав до Мильської церкви (арк. 8–14); «Хто того Ярмоля писав, щоби той ныщастя николи не мав. Кѣлко вѣн тут бемулов поставив, щоби тѣлко в чисцу [?] грѣхов покуштовал, бо найм уч[...] ноту не самую тактовую або пултактовую ставив» (арк. 166 зв.–167); належав П. Любецькому в с. Щурині, купив за 8 золотих (арк. 165–166); декілька духовних пісень (без нот): *Весело спѣвайте чолом ударяйте, Конець вѣка прихожаєт* (арк. 253 зв., 257 зв.).

П.: до б-ки Київської ДА надійшов від свящ. Ковельського собору П. Гапановича.

ОКТОЇХ воскр., поч. з гласу 1, пісні 8 (арк. 1–58 зв.).

ПОДОБНІ стихирам, поч. з 2 гласу (арк. 53–58 зв.).

ІРМОЛОГІОН з доповн. – розники, стихира та ірмоси на Різдво Христове, ірмоси на празники (арк. 58 зв.–145 зв.).

<МІНЕЯ празн.> – стихири, поч. з Різдва Христового (арк. 147–164).

ІРМОЛОГІОН – ірмоси столпові (арк. 165–255); ірмоси на Різдво св. Іоана Хрестителя, без кін. (арк. 256–260 зв.).

Вказ. напіві: **болгарський** — кондак Богородиці (арк. 84 зв.).

Календарно-мінейний структурний тип.

Лит.: Петров. Описание рукописей, вып. 3, с. 661, № 647 (Муз. 142); Ясиновський. Нотні рукописи, с. 150, № 102; Ясиновський. Сучасний погляд на київську нотацію; Зінченко. Принципи фіксації фітних розспівів; Портянко. Жанр стихири, с. 111, 113.

№ 55 Сер. XVII ст.

Київ, НБУВ, ДА 92 Л.

F°, 355 арк., без поч. і кін., пропуски в сер., частина арк. переплутана, поч. і кін. арк. іншого почерку, дуже пошкоджений, текст подекуди розмитий; реставрований; дрібн. півустав; по 10 рядків на стор.

Н.: на окремих арк. в кін. нотних рядків сторожі.

О.: нова.

Д.: майстерні орнам. заставки, ініціали, прикраси на полях — кольорові квіти, плетінка; мініатюри (93), побутові реалії, народні типажі, майже всі мініатюри на полях.

Ф.: Laucevičius, № 1388 — 1645 р.; Каманін, №№ 1201–1203 — 1644–1646 рр.

П.: до КДА надійшов 1883 р. від свящ. Дан. Левицького Васиївської церкви Володимир-Волинського.

ОКТОЇХ воскр. – стихирний запів *Вечерняя наша молитва*, догматики з богородичними, сідальні, степенні-антифони, без нот — воскресні стихири, хрестовоскресні, на поч. ін. почерку кондак Богородиці, без поч. (арк. 1–61зв.).

ІРМОЛОГІОН, на 8 гласі, глас 1, починається з кін. ірмосів 3 пісні, пропуски в сер. (арк. 62–214 зв.).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів (арк. 216–230).

<МІНЕЯ празн.–ТРИОДЬ> – розники в неділю перед Різдом Христовим, стихири на Різдво Христове, розники перед Богоявленням, далі пропуск; стихири та ін. піснеспіви на Благовіщення, канон (тропарі) в неділю Цвітну, у Вел. четвер тропар *Єгда славнії учениці*, служба страстей, стихири у Вел. п'ятницю, у Вел. суботу *Прийдіте ублажим Іосифа* іншого почерку, *Воскрес Ісус* іншого почерку, канон (ірмоси з тропарями) і стихири на Воскресіння, іншого почерку пісня Йоасафа царевича *Прийми мя пустине*, стихири на Зшестя св. Духа, апп. Петру і Павлу, Преображенню, кондак Богородиці, стихира Богородиці *Іже образу твоєму*, стихири на Успіння, Різдво Богородиці, Воздвиження, Введення; далі іншого почерку: *Тебе Бога хвалим, Преобразуя воскресеніє, Чертог твой, Іже образу твоєму, Отческаго дара, Єгда поставятся*; знову основний почерк *О тобі радується*, кондак Богородиці, обірвано (арк. 231–355 зв.).

Жанрово-тематичний структурний тип.

Лит.: Петров. Западнорусский Ирмологий; Вознесенский. *Церковное пение*, вип. I; Лебедев. *Рукописи*, с. 39–40, № 92 (Муз. 521); Музичка. Перший український, с. 258; Ясиновський. Нотні рукописи, с. 150, ч 119; Запаско. Мистецькі рукописні пам'ятки, с. 51–52, № 65 (кін. XVII ст.); Корній. *Українська шкільна драма*, с. 85; Запаско. *Українська рукописна книга*, с. 114; Запаско. *Ошатність української рукописної книги*, с. 81, 133, № 120 (дата неточна — друга пол. XVII ст.); Цалай-Якименко. Стилістичні наверствування, с. 58; Ясиновський. В и п р а в л е н н я , у т о ч н е н н я і д о п о в н е н н я (1), с. 164 (д о п. б і б л і о г р.).

№ 56 Сер. XVII ст., Києво-Межигірський м-р (арк. 13) Київ, НБУВ, Соф. /645 С.

F°, 222 арк.; скоропис декількох почерків, арк. 11–12, 23–24 пізнішого часу; у мові елементи повноголосся (хомонія); по 12 рядків на стор.

Н.: тривалості ноток від бревіс до вісімок, ключ С на 3 і 4 лінійках, в кін. нотних рядків сторожі.

О.: картон в шкірі з орнам. витисками.

Д.: на арк. 25 а заставці гравюра.

Ф.: Каманін, №№ 1192–1205 — 1633–1655 pp.; №№ 416–417 — 1647 p.; Laucevičius, № 478 — 1629–1630 pp.

З.: переписувач (поч. обрізаний): «Року [...] почал есми писати тот Єрмолой в Кийови Мижигірському монастирі» (арк. 13); переписувач: «Всесвятїйшому о хѣ [?] отцу оцем [?] Господину кир [далі обрізано ім'я] милостию божією Патрѣрху Московскому і всея Россї» (арк. 163)⁴; іншим почерком: «на тот час уставник правител сый аз многогрѣшный Исаия Минкевич» (арк. 14); «Род его милости пана Феодора Стеткевича каштеляна Мстиславскаго. Спаси Господі и помилуй:

⁴ Записи дуже погано читаються; у їх прочитанні нам допомагала Олена Михайлівна Апанович (1919–2000), яка в 70-х рр. минулого століття була науковим співробітником відділу рукописів ЦНБ (тепер ІР НБУВ).

Феодора, Анну, Михаила, Єкатери́ну, Анну, Єлену, Хри́стину, Єкатери́ну, Никола́я, Єлену, Анну» (циноброю, *арк. 1*).

П.: 1855 р. належав до бібліотеки Києво-Софійського собору (*арк. 1*), куди надійшов з Межигірського м-ря.

<КАЛЕНДАРНІ статті з доповн.> – припівни на Стрітень, без нот; указ ірмосам Октоїха, Тріоді, Мінеї та Богородичника (*арк. 1–10*).

<ОБИХОД з доповн. з ТРІОДІ> – всеношне (пізнішого почерку), *С нами Бог*, у Вел. піст прокимен *Не отврати лица*, літургія Преждеосвященна, пс. *На ріці Вавилонстей*, тропар *Покаяння отверзи*, задостойник *О тобі радується*, кондак Богородиці, у Вел. четвер *Вечери твоєї тайней*, у Вел. п'ятницю стихира *Тебе одіючагося*, у Вел. суботу припівни, *Прийдіте ублажим Іосифа* з вказівкою «творенье грѣшника в нотѣ», стихира у Вел. п'ятницю *Дві лукаві сотвори*, у Вел. суботу *Да молчит всякая плоть*; на 8 гласів *Пресвятая троице*, киноник на літургії *Во память вічную, Достойно єсть* (*арк. 11–24 зв.*).

ІРМОЛОГІОН, на 8 гласів, в кін. *розники* (*арк. 25–96*).

ОКТОЇХ воскр. – *Господи возвах*, догматики з богородичними, *Бог господь*, сідальні, степенні-антифони, прокимни утрени (*арк. 97–120*).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів (*арк. 120–123 зв.*).

<МІНЕЯ празн.–ТРІОДЬ> – на Різдво Христове стихира, канон (тропарі), кондак, світильні, припівни, на Богоявлення; в неділю Блудного сина стихира *Отческаго дара*, канон на В'їхання, стихира в неділю Сиропусну *Сіде Адам*, задостойник *О тобі радується*, стихира у Вел. понеділок *Вторую Євву*, у Вел. четвер стихира самогласна гласу 6 *Чадо єхидно* та ін., страсті, у Вел. суботу канон і *Воскресни Боже* (згадано патріярха Московського – запис окремо зверху), канон на Пасху; стихира на Зшестя св. Духа, апп. Петру і Павлу, Преображенню, Успінню, Воздвиженню, ап. Іоанові Богослову, на Різдво Богородиці, св. Іоанові Златоустому, Введенню, арх. Михаїлу, преп. Саві, на Покров Богородиці, свт. Миколаю (*арк. 124 зв.–184 зв.*).

<Доповн.> – тропарі і кондаки на господські празники (*арк. 188 зв.–190 зв.*); величання і припівни на празники «Блаженного Макарія и священно инока философа и ритора господина Никифора Товлемида» (без нот), серед них преп. Феодосію і преп. Антонію, св. кн. Володиміру (*арк. 191–195 зв.*).

<ПОГРЕБОВА служба> – стихира на *погребеніє* та богородичні *над умершими*, на 8 гласів (без нот), глас 1 *Кая житейская*, богородичний *Грішних молитви* (*арк. 196–198 зв.*).

<Доповн.> – гимни в неділю по непорочних *Благословен єси, Ангельский собор* та ін., причасник *Хваліте господа*, поліелей *Хваліте імя господне*, запѣли Богородиці *Помяни господи, Радуйся обрадованная* та ін., причасники *Творяй ангели, Чашу спасения*, на постриг монахів *Обятия отча* і *Да познаєм братіє*, пѣнь Йоасафа царевича інокам *Прійми мя пустине*; іншими почерками декілька стихир на Різдво Христове, задостойник *О тобі радується*, кондак Богородиці та ін. (*арк.*

201–212 зв.); декілька стихир різними почерками: свт. Миколаю *Вострубим трубою, Вертеп украсил, Безневісна діво*, на Успіння *Єгда ізийшла*, в неділю Мясопусну *Єгда поставятся*, літургія св. Василя Великого, стихира на Благовіщення *Послан бисть* (арк. 213–222 зв.).

Вказ. напів: **печерський** — *Аллілуя велике після киноника, Вічна пам'ять* (арк. 12, 198 зв.);

межигірський — *С нами Бог* (арк. 13), *всеношне* (арк. 13), *О тебе радується* (арк. 16 зв.), *Вічна пам'ять* (арк. 207 зв.);

руський — стихир на Різдво Христове *Ликують ангели і Преображення Божество твоє* (арк. 125, 172), без нот припів св.-муч. Димитрію (арк. 192);

литовський — *Херувимські пісні* (арк. 205, 207);

московський — *Херувимська, пізніший запис* (арк. 217);

болгарський — *кондак Богородиці* (арк. 17 зв.), *Христос воскрес* (арк. 21), *Достойно єсть* (арк. 96 зв.), *сідальна 8 гласу Премудрости на перси* (арк. 124), стихир на Різдво Христове *Волсви перстії і Во вертеп вселился* (арк. 124 зв., 126), стихир на Преображення *Божество твоє*, на Успіння *Богоначальним мановенієм* (арк. 172, 175), на 8 гласів воскресні тропарі і подобні (арк. 185–188), припів муч. Харитону, св.-муч. Димитрію, арх. Михаїлу, преп. Саві (арк. 191 зв.–192), на 8 гласів *Господи возвах, Да ся ісправит молитва моя, Яко же от тебе, Бог господь*, воскресні тропарі (арк. 199–200 зв.);

грецький — *Паса пної* (арк. 203), *Херувимські Неанес и та херувим і И та херувим* (арк. 203, 204 зв.), *Аксіон естин* (арк. 205 зв.).

Жанрово-тематичний структурний тип особливого складу.

Публ.: Цалай-Якименко. Взаємодія "Схід–Захід", с. 96 (*Єдин свят*); Іванов. *Навчання церковного співу*, с. 232, іл. 60 (публікація сторінки з припівами, без нот); Корній, Дубровіна. *Болгарський наспів*, с. 148–149 (*сідальна 8 гласу Премудрости на перси* – арк. 124), с. 165–173 (подобні стихирам на 8 гласів: гл. 1 *Лик ангельський*, гл. 2 *Выших ища*, гл. 3 *Красотъ дѣвства*, гл. 4 *Скоро предвари*, гл. 5 *Суди и стѣящему*, гл. 6 *Третий день воскресл еси*, гл. 8 *Мироносица живодавному, Возбранной воеводѣ, Повельнное таинство*, гл. 6 *Єже от нас* – арк. 185–188), с. 279–281 (стихира на Преображення *Божества Твоего* – арк. 172); Цалай-Якименко. *Духовні співи*, с. 74 (*Херувимська*, арк. 205), с. 107–108 (*С нами Бог*), с. 148, 149 (на похороні *Вічна пам'ять* напівів *печерського та межигірського*, арк. 198 зв., 207 зв.).

Лит.: Петров. Описание рукописных собраний, вип. 3, с. 29, № 112 (645); Апанович. Записи, с. 78; Ясиновський. Нотні рукописи, с. 153, № 171; Корній. Болгарский напев; Ясиновський. Джерела вивчення, с. 14; Цалай-Якименко. Перекладна півча, с. 15; Ясиновський. Український нотолінійний, с. 50; Корній. *Українська шкільна драма*, с. 82, 84, 85, 86, 90, 95, 102, 121, 145, 147, 148, 149, 160, 170; Корній. *Історія української музики*, част. 1, с. 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 292; Цалай-Якименко. Взаємодія "Схід–Захід", с. 96, 103, 105; Іванов. *Навчання церковного співу*, с. 9, 159 (невірне датування — кін. XVII ст.), 181, 192, с. 232, іл. 60 (публікація сторінки з припівами, без нот); Корній, Дубровіна. *Болгарський наспів*, с. 29 (опис, датовано 40-ми рр. XVII ст.); Ясиновський. *Музика* (2001), с. 465; Цалай-Якименко. *Давній Львів*, с. 232; Ясиновський. *Виправлення, уточнення і доповнення (1)*, с. 164 (доп. бібліогр.); Корній. До проблеми музично-текстологічного вивчення; Ясиновський. *Сучасний погляд на київську нотацію*, с. 100; Прилепа. *Поспівки як чинник самобутності*; Зінченко. *Принципи фіксації фітних розспівів*.

№ 57 Сер. XVII ст.

Київ, НБУВ, Худ.-пром. 788

4°, 257 арк., без поч.; скоропис, елементи повноголосся.

О.: пізніша пошкоджена — збереглася лише нижня дошка в шкірі з орнам. витисками.

Д.: орнам. заставки, ініціали – простенькі квіти, частина в кольорі.

Ф.: Каманін, № 435–440 – 1645–1647 рр.

З.: переписувач про завершення розділу (арк. 196); належав Василю Барановичу (арк. 254 зв.).

П.: придбаний Данилом Щербаківським 1910 р. в Євстафійській церкві в Турійську під час екскурсії на Волинь (наклейка). Нотатка Софії Щеглової – уточнення змісту рукопису (арк. 256 зв.).

ОКТОЇХ воскр.–ІРМОЛОГІОН, поч. з гласу 2 пісні 5 (арк. 1–196).

<МІНЕЯ празн.–ТРИОДЬ> – розники перед Різдом Христовим і Богоявленням, пс. *На ріці вавилонстей*, прокимен у Вел. піст *Не отврати лица*, літургія Пржедєосвященна, кондак Богородиці, у Вел. четвер *Вечери твоєї тайней*, у Вел. п'ятницю стихири *Дві лукаві сотвори* і *Тебе одіючагося*, у Вел. суботу *Воскресни Боже*, *Да молчит всякая плоть*, канон на Воскресіння (тропарі) і стихири, стихири на Зшестя св. Духа, апп. Петру і Павлу, Преображенню, Успінню, Різду Богородиці, на Різдо Христове, Богоявлення, Преображення (!), в кін. припіву на 9-й пісні канонів на Різдо Христове, Богоявлення, Стрітень, припіву у Вел. суботу, в кін. пізнішого часу стихира арх. Михаїлу *Ідеже осияет* (арк. 197–256).

Вказ. напіву: **простий** — стихири на Різдо Христове *Всяческая днесь*, *Слава во вишних Богу* (арк. 245);

болгарський — кондак Богородиці, стихири *Всяческая днесь*, *Слава во вишних Богу* (арк. 212 зв., 244).

Гласовий структурний тип.

Лит.: Щеглова. Описание рукописей, с. 8–9, № 22 (33); Ясиновський. Нотні рукописи, с. 154, № 185; Зінченко. Принципи фіксації фітних розспівів.

№ 58 Сер. XVII ст.

Київ, НБУВ, Колегія Галагана 30

F°, 264 арк., без поч., пропуски в сер.; дрібн. півустав двох почерків.

О.: нова картонна.

Д.: орнам. заставки, ініціали, прикраси на полях — кольорові квіти, рослинні мотиви, текст в рамках; мініатюри у заставках (арк. 30, 92).

Ф.: Каманін, №№ 896–897 — 1640–1654 рр.

ОКТОЇХ воскр.–ІРМОЛОГІОН, поч. з гласу 2 пісні 6 (арк. 1–175).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів (арк. 176–185).

<МІНЕЯ празн.–ТРИОДЬ> — стихири преп. Симеону Столпнику, арх. Михаїлу, на Різдо Богородиці, Воздвиженню, ап. Іоану Богослову, на Покров Богородиці, Введенню, свт. Миколаю, на Різдо Христове, Обрізання, Хрещення, припіву Трьом святителям; в неділю Блудного сина стихири *Отческаго дара*, *Отче благий*, *Да познаєм братіє*, пс. *На ріці Вавилонстей*, в суботу Мясопусну *Єгда поставятся*, в неділю Сиропусну стихира *Сіде Адам*, стихира в неділю Митаря і Фарисея *Множество содіянных*, два прокимни у вел. піст *Не отврати лица* і *Дал еси достояние*, тропар *Покаяния отверзи*, літургія Пржедєосвященна,

задостойник *О тобі радується*, припів Благовіщенню *Архангельский глас*, кондак Богородиці, стихирини у неділю Цвітну *Денес благодат і Пржежде шестий день*, тропар у Вел. понеділок *Се жених гряде*, у вел. четвер тропар *Єгда славний учениці і за Херувимську Вечери твоєї тайней*, стихира у Вел. п'ятницю *Тебе одіючагося*, у Вел. суботу припиви, *Прийдіте ублажим Іосифа, Воскресни Боже, Да молчит всякая плоть*; стихирини на Зшестя св. Духа, апп. Петру і Павлу, Преображенню, Успінню (арк. 186–264) зв.).

Вказ. напиви: болгарський – кондак Богородиці, *Воскресни Боже* (арк. 241, 251 зв.).

Гласовий структурний тип.

№ 59 Сер. XVII ст.

Київ, ІЛ, арх. Франка 4781

8°, 312 арк., без поч. і кін.; дрібн. півустав.

Н.: в кін. нотних рядків сторожі.

О.: відсутня.

Д.: орнам. заставки, ініціали — плетінка, частина в кольорі.

Ф.: Каманін, №№ 632–633 — 1622 р., але почерк вказує на сер. XVII ст.

П.: «Остальці парохія Сушин» (арк. 1), бібліотечна нотатка Франка (*форзацний арк.*). У б-ці Франка зберігався під № 524.

ОКТОЇХ воскр., поч. з 6 гласу (арк. 1–26).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів (арк. 27–42 зв.).

ІРМОЛОГІОН – ірмоси празничні (арк. 179–275).

ОБИХОД з доповн. – всеношна; у Вел. піст прокимен *Не отврати лица*, літургія Пржедєосвященна, задостойник *О тобі радується*, в неділю Блудного сина пс. *На рікці вавілонстей, С нами Бог*, у Вел. суботу *Воскресни Боже, Воскрес Ісус, Да молчит всякая плоть*; стихирини у Вел. п'ятницю *Дві лукави сотвори і Тебе одіючагося*; стихирини на Зшестя св. Духа, Успінню, в кін. уривок всеношної пізнішого часу (арк. 275 зв.–312).

Жанрово-тематичний структурний тип.

Лит.: Ясиновський. Нотний Ірмолой, с. 110; Ясиновський. Методологічне значення, с. 87.

№ 60 сер. XVII ст., [Києво-Софійський собор ?] Києво-Печ. запов., Кн. 2097

Вел. F° продовг./long, 102 арк.; пергамент і папір (арк. 2, 72, 77, 99–102), між арк. пергаменту з охоронною метою вплетені чисті арк. паперу; півустав, текст писаний у дві колонки, нотні лінійки червоного кольору.

Н.: в кін. нотних рядків сторожі, у нотному тексті фіти.

О.: нова, XIX ст.

Д.: кольорові заставки, ініціали — майстерна плетінка балканського типу, квітково-рослинні мотиви стародрук. типу.

Ф.: Laucevičius, № 202 (?) — 1653–1654 pp.

Л.: «Кієво-Софійської бібліотеки. 1854 г.» (арк. 1–10), штамп «Бібліотека Кієво-Софійського собора, №» (арк. 70 зв.), ст. шифри КПЛ–67, № 3.

<ОБИХОД> – всеношне, *С нами Бог, Аллілуя* (арк. 1–2).

ОКТОЇХ воскр.–ІРМОЛОГІОН (арк. 3–64 зв.); *розники* (арк. 65–68).

<ТРИОДЬ> – в неділю Блудного сина пс. *На ріці вавилонстей*, в кін. стихира у Вел. п'ятницю *Дві лукаві сотвори, задостойник О тобі радується* (арк. 68 зв.–74 зв.).

ПОДОБНІ стихирам з доповн., в кін. *Прийдіте ублажим Іосифа* у Вел. суботу, богородичні *Грішних молитви* (арк. 76–80).

<МІНЕЯ празн. з доповн.> – поч. з Різдва Христового, в кін. стихира у Вел. п'ятницю *Тебе одіючагося* (арк. 80 зв.–90); ірмоси на *Умиреніє церкви, страсті* (арк. 90 зв., 92–102 зв.).

Вказ. напів: **болгарський** — кондак Богородиці (арк. 70 зв.).

Гласовий структурний тип.

Публ.: Запаско. *Орнаментальне оформлення*, іл. між с. 131–132, іл. (поч. 5 гласу – догматик *Во чермнім мори*, арк. не вказаний); Цалай-Якименко. *Київська школа музики*, с. 106, іл. (поч. 5 гласу); Ясіновський. *Візантійська гимнографія і церковна монодія в українській рецепції*, с. 252, іл. 64 (поч. догматика 5 гласу).

Літ.: Разумовський. Нотные рукописи, ф. 380, 10/19. с. 48; Дзбановський. *Минуле*, с. 247; Дзбановський. *По київських музеях*, с. 26–27; Ясіновський. *Джерела вивчення*, с. 15; Ясіновський. *Сучасний погляд на київську нотацію*, с. 100; Зінченко. *Принципи фіксації фітних розспівів*.

оновлено 11 грудня 2021 року

№ 61 **Сер. XVII ст.** **Львів, ЛНБ, НТШ 291**

4°, 305 арк., без поч. і кін., пропуски в сер., окремі арк. дуже пошкоджені; скоропис різних почерків; сторожі; по 8 рядків на стор.; в оправі з орнам. витисками. В. зн.: Каманін, №№ 527–528 — 1650–1651 pp.

З.: *То есть Ермолой при храме свѣтого Преображенна (циноброю, арк. 21 зв.); «W roku 1687 umarła żona moia miesiąca pazdernika dnia 19 w sobote w południe» (арк. 24 зв.).*

Літургія, *Бог господь* (арк. 1–10, пізніший запис);

у Вел. піст Літургія Преждеосвященна, кондак Пресв. Богородиці, піснеспіви у Вел. четвер (арк. 11–19);

Всеношне бденіє, кондак Пресв. Богородиці, Херувимська пісня, збоку запис переписувача (?): «Зри. Под тою нотою вес текст спѣвай Херувимской з **И**ко царя всѣх подымлюще та дышкант, бас (арк. 21 зв.), псалом *Блажен муж* (арк. 20–24 зв.);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 250–216);

Подобні стихирам (арк. 216 зв. 224 зв.);

стихири, поч. з Різдва Христового, в кін. на Різдво Богородиці (арк. 224 зв.–263 зв.);

Страсті, стихира у Вел. п'ятницю *Тебе одіючагося*, піснеспіви у Вел. суботу, канон в неділю Цвітну — обірвано (арк. 264–305 зв.).

Вказ. напів: **київський** — Літургія (арк. 1);

болгарський — *Бог господь*, кондак Богородиці (арк. 7, 22 зв.).

Гласовий структур. тип.

Літ.: Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 25–26, № 24.

№ 62 **Сер. XVII ст.** **Львів, ЛНБ, НД 116**

4°, 272 арк., без поч. і кін., дрібн. півустав.

Д.: орнам. заставки, ініціали — квіткові мотиви стародрук. типу з зооморфними елементами.

О.: пошкоджена, дві дошки в коричневій шкірі, XVII ст.

Ф.: Каманін, №№ 771–772 — 1650–1651 pp.

З.: «[...] славетный пан Стефан [...] съ женою своею Февронією Попеливною котрѣи выш реченѣи книгѣ изъѣ бо пиане [...] своего до церкве святой до храма свѣтого великомѣченника и повѣдоносца Христова Георгия в мѣстѣ **И**воровѣ [...]» (2-га пол. XVII ст. (запис погано читається, арк. 2–9); «Był na ten czas bakałarze[m] [...] obywatel[i] jaworowski na ten czas to imieniem cerkwi Świentego [J]erzego (XVIII ст., на нижній обкладинці).

ОКТОЇХ–ІРМОЛОГІОН (арк. 2–186 зв.).

ПОДОБНІ стихирам (арк. 188–196).

МІНЕЯ–ТРІОДЬ з дод.: розники, стихири на Різдво Христове, Богоявлення; піснеспіви Тріоді постної і цвітної; стихири Петру і Павлу, Преображенню, Успінню, на Різдво Богородиці, Воздвиженню, арх. Михаїлу, на Введення, Миколаю (арк. 196–262 зв.).

На поч. і в кін. дод. партесний уривок: партія альта Херувимської пісні (2-га пол. XVII ст., арк. 1–1 зв., 187–187 зв.);

Вказ. напів: **руський** — кондак Богородиці, *Воскресни Боже*, стихира *Царю небесний* (арк. 221 зв., 235, 246);

болгарський — кондак *Воскресни Боже, Царю небесний*, кондак в неділю Цвітну (арк. 222, 235, 246 зв., 263);

mintяньський — канон в неділю Цвітну (арк. 269 зв.).

Гласовий структурний тип.

Лит.: Свенцицкий. Церковно- и русско-славянские, с. 382, № 73; Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 37, № 49; Корний. Болгарский напев, с. 56; Jasinowskyj. Znaczenie eparchii przemyskiej, s. 404, 418, № 150; Петренко. Літургія в українській церковній монодії, с. 60, 67.

№ 63 **Сер. XVII ст.** **Львів, ЛНБ, МВ 44**

4°, 332 арк., без поч. і кін., арк. 324 зв.–332 іншого почерку; скоропис; в оправі з орнам витисками.

Д.: орнам. заставки, ініціали — кольорові квіти.

В. зн.: Каманін, №№ 1270–1271 — 1643 р.; № 433 — 1622 р.

З.: «Сия книга Подгорецкаго словемаго Плѣсницко храма Преображенія Господня за ігуменства вел[ебного] отца Парфенія Ломѣковскога» (арк. 2–5); ст. шифр: V.

Ірмологіон, на 8 гласів, на поч. і в кін. бракує по 1–2 арк. (арк. 1–180 зв.);

Октоїх воскресний (арк. 181–243);

подобні (арк. 244–254);

Всеношне бденіє, *С нами Бог*; в неділі перед Вел. постом псалом *На ріці Вавилонстей*, у Вел. піст тропар *Покаяння отверзи*, два прокимни, літургія Преждеосвященна, задостойник *О тебе радується*, кондак Богородиці, на Благовіщення стихира *Совіт превічний* і припів *Архангелский глас*, в неділю Цвітну стихира *Днес благодат* і кондак, у Вел. четвер *Вечери твоєї тайней*, у Вел. п'ятницю стихира *Тебе одіючагося*, у Вел. суботу *Да молчит всякая плоть*, на Воскресіння канон і стихирини, стихирини Зшестя св. Духа; стихирини Петру і Павлу, Успінню, на Різдво Богородиці, Воздвиження, Введенню, розники перед Різдвом Христовим і Богоявленням, стихирини на Різдво Христове і Богоявлення (арк. 255–324 зв.);

інший почерк: кинокник *Хваліте господа*, Літургія, у Вел. суботу надгробне *Величаєм тя животдавче, Прийдіте ублажим Іосифа* (арк. 324 зв.–332 зв.).

Вказ. напіві: **київський** — кинокник *Хваліте господа* (арк. 324 зв.);

болгарський — кинокник *Хваліте господа, Прийдіте ублажим Іосифа* (арк. 325 зв., 332).

Жанрово-тематичний структ. тип.

Публ.: Ясиновський. *Українські та білоруські нотолінійні Ірмолої*, с. 591, іл. 13 (догматик 7 гласу – без поч., арк. 229 зв.), те саме Ясиновський. *Музика*, с. 737.

Лит.: Шараневич. *Каталог*, с. 27; Гординський. *Рукописи*, т. III, вип. 1–2, с. 52, № 44; Запаско. Використання, с. 39; Запаско. *Орнаментальне оформлення*, с. 153; Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 52, № 86; Ясиновський. *Содежание и структура*, с. 163; Ясиновський. *Український нотолінійний*, с. 49–50; Запаско. *Українська рукописна книга*, с. 109; *Вибрані документи з історії України*, с. 9, № 34 (датовано 2 чв. XVII ст.); Цалай-Якименко. *Духовні співи*; Ясиновський. *Музика*, с. 737 (публ. стор. з рукопису – арк. 229 зв.); Петренко. Літургія в українській церковній монодії, с. 60; Ясиновський. *Церковно-співочі ініціативи*, с. 48.

№ 64 **Сер. XVII ст. (до 1662 р.)** **Львів, ЛНБ, Осс. 3688/1**

4°, 159 арк., без кін., в сер. багато пропусків, дуже пошкоджений; дрібн. півустав; сторожі; оправка шкіряна біла з орнам. витисками, не держиться основи. Орнам. заставки, ініціали — рослинні мотиви стародрук. типу; простенькі мініатюри (9), під якими короткі вірші. В. зн.: Каманін, №№ 712–715 — 1662–1672 рр.; Laucevičius, №№ 2990–2992 — 1643–1646 рр.; № 2982–1662 р.

З.: Сей Ірмолой естъ церкви Лапшинской святителя Христова Николаа [...], XVII ст. (арк. 1); Во имя отца и сына [и] святаго дѣха. Яминь. [С]ни книга рекомаа Ірмолой рава кожити Василиа сына Болухового. Вѣнна его за золотихъ деиатъ ѿ брата своєго власнаго в селѣ в Порѣчинѣ под Бѣжечем, по[д]писовалиа рокѣ кожити 1703. Подписовал Ян Депаковѣч рѣкомъ своємъ власномъ ѿ Бѣжчѣ мѣстечкѣ (арк. 5–17); «Vladimirus poroni Leopolit[ensis] AD 1662 sulli Dei» (арк. 30).

Всеношне бденіє, на 8 гласів богородичні “на погребі” *Гришних молитви і Бог господь* з воскресними тропарями, Літургія, *Да ісполнятєся уста наша* (арк. 1–29);

воскресні піснеспіви Октоїха (арк. 30–59 зв.);

подобні (арк. 60–67 зв.);
ірмоси і стихири на свята цілого року, в тріодному циклі є Страсті, в кін. стихира
Успінню Пресв. Богородиці *О дивное чудо* (арк. 68–159 зв.).
Вказ. напиви: київський — Всеношне бденіє, Літургія (арк. 3, 7 зв.);
острозький — Всеношне бденіє (арк. 1);
сіє єсть каменецьке — *Єдин свят* (арк. 16 зв.);
болгарський — Літургія, *Бог господь*, канон на В'їхання (арк. 14 зв., 21 зв., 111 зв.);
грецький — *Неанес и та херувим, Аксіон естин* – у двох мелодичних варіантах (арк. 16 зв., 19 зв., 20).
Календарно-мінейний структ. тип.
Лит.: Перетц. Отчет о занятях... 1907 г., с. 10; *Inwentarz rękopisów*, t. IV, s. 286; Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 56, № 93; Іванов. *Співацька освіта*, с. 150, 171, 202 (з помилками); Петренко. Літургія в українській церковній монодії.

№ 65

Сер. XVII ст.

Львів, ЛНБ, БА 14

4°, 353 арк., без кін.; скоропис, арк. 22 зв.–31 писані пізніше, сторожі; в оправі з орнам. витискаками. Орнам. заставки, ініціали — рослинні мотиви стародрук. типу; між арк. 47–48 уривок гравюри. В. зн. розмиті.
«J[o]n[e]s Czurniawski lewit popowicz scri[p]sit» (арк. 31 зв.); штамп «Бібліотека Греко-Католицької Богословської Академії у Львові».

Всеношне бденіє, *Бог господь* з воскресними тропарями, в неділі на троїчних: *Достойно єсть, Отче вседержителю, Из мертвих видівше, Благословен єси господи, Ангелский собор, Почто миро, Зіло ради, Миронисици жени, Поклонимся отцу, Жизнодавца рождейша*; Літургія, кондак Пресв. Богородиці в двох варіантах; пізніші записи: літургії Василя Великого і Преждеосвященна, псалом у неділю Блудного сина *На ріці Вавілонстей*, у Вел. піст тропар *Покаяния отверзи*, прокимен у Вел. піст *Не отврати лица*, задостойник *О тебе радується*, світилен Успінню *Апостоли от конец земли* (арк. 1–31 зв.);

воскресні піснеспіви Октоїха (арк. 33–90 зв.);

подобні (арк. 91–102 зв.);

ірмоси на свята цілого року: в неділю перед Різдвом Христовим, на Різдво Христове, включаючи стихиру *Августу єдиноначалствующу, С нами Бог*, сідальні та кондак *Дівая днесь*; ірмоси на Обрізання, Богоявлення, Стрітень, в неділю Хрестопоклонну, Пресв. Богородиці *Отверзу уста* (глас 4) та *Воду прошед яко по суху* (глас 8), на Благовіщення, в четвер 5 неділі Вел. посту, в суботу Лазареву, на В'їхання, у Вел. понеділок, вівторок, середу, четвер, за Херувимську пісню *Вечери твоєї тайней*, служба Страстей, у Вел. п'ятницю стихири *Дві лукаві сотвори* і *Тебе одіючагося*; у Вел. суботу *Прийдіте ублажим Іосифа*, припиви, ірмоси, *Воскресни Боже, Да молчит всякая плоть*; на Воскресіння канон і стихири; ірмоси в неділі Томину, Мироносиць, о Разслабленом, в середу на Преполовлення, в неділі Самарянки, о Сліпом, на Вознесіння, св. Духу, включаючи стихири; ірмоси преп. Онуфрію, на Різдво св. Іоана Предтечі, апп. Петру і Павлу, Преображенню, Успінню Пресв. Богородиці, на Різдво Пресв. Богородиці, Воздвиження, арх. Михаїлу, в суботу Мясопусну (!), на Введення Пресв. Богородиці, преп. Саві Освященному, свт. Миколаю (арк. 102 зв.–269);

стихири празникам: свт. Миколаю, на Різдво Христове, Богоявлення, Благовіщення, апп. Петру і Павлу, Преображенню, Успінню Пресв. Богородиці, арх. Михаїлу (арк. 290–353).

Вказ. напиви: болгарський — кондак Пресв. Богородиці, стихира арх. Михаїлу *Ідеже осіят* (арк. 200зв., 287 зв.);

грецький — *Неанес и та херувим* (арк. 11 зв.).

Календарно-мінейний структур. тип.

Публ.: Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. [104], іл. [6] (арк. 261); Ясиновський. *Українські та білоруські нотолінійні Ірмолої*, с. 593, іл. (ступенні-антифони 1 гласу, ірмос у Вел. суботу *Не ридай мене Мати*, арк. 37, 200).

Лит.: Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 57–58, № 97; Іванов. *Співацька освіта*, с. 149; Петренко. Літургія в українській церковній монодії.

№ 66 **Сер. XVII ст.**

Львів, НМЛ, Q 152

4°, 316 арк., в кін. бракує 1–2 арк., арк. 19 пізнішого часу, арк. 225–234 переплутані; скоропис; сторожі; в новій оправі. Орнам. заставка та ініціал (арк. 225) — кольорові квіти народного типу. В. зн.: Каманін, №№ 669, 671 — 1624, 1654–1671 pp.; №№ 1110–1111 — 1639–1667 pp.

З.: належав Іванові Кальмару Кавалькевичу в парохії Загір'я, Долина, Застав (арк. 121), Андрію Кальмару Кавалькевичу, батькові Івана Кальмара, пароху Костаровець (арк. 233 зв.). Надійшов 1909 р. з Загір'я.

Всеношне бденіє, Літургія; стихири на прокляття єретиків, арх. Михаїлу (арк. 1–18 зв.);

воскресні піснеспіви Октоїха (арк. 19–72 зв.);

подобні (арк. 73–84 зв.);

ірмоси та деякі стихири на свята цілого року, починаючи з неділі перед Різдвам Христовим (арк. 84–224 зв.);

ірмоси столпові (арк. 225, 234–316 зв.).

Вказ. напів: **київський** — Всеношне бденіє, Літургія (арк. 1, 5 зв.);

руський — *Бог господь*, кондак Богородиці, *Воскресни Боже* (арк. 3, 131, 162 зв.);

болгарський — *Бог господь*, *Господи возвах*, кондак Богородиці, *Воскресни Боже* (арк. 3, 131, 162 зв.).

Календарно-мінейний структур. тип.

Лит.: Jasinowskyj. Znaczenie eparchii przemyskiej, s. 416, № 106.

№ 67 **Сер. XVII ст.**

Львів, Муз. кн., Рук. 39

4°, 1 арк.; дрібн. півустан, сторожі.

Надійшов 1977 р. з с. Карова Сокальського р-ну Льв. у складі Ірмолою Рук. 18 (№ 655 нашого каталогу).

Містить ступенні-антифони 6 гласу.

Лит.: Jasinowskyj. Znaczenie eparchii przemyskiej, s. 419, № 180.

№ 68 **Сер. XVII ст.**

Львів, ЦДА, зб. Рук. і ст. 2595

4°, 238 арк., без поч. і кін., пропуски в сер., три арк. приклеєні до обкладинки; скоропис двох почерків; сторожі (лише на арк. 1–179); в пошкодженій оправі. Декілька орнам. заставок — рослинні мотиви друк. типу. В. зн.: Каманін, №№ 1044–1045 — 1652, 1655 pp.; Siniarska-Czaplicka, №№ 825–829 — 1646–1651 pp.

З.: належав Семену Орловському, XVIII ст. (багато записів); куплений свящ. Іоаном Кобилянським в орендаря (?) за 13 (?) золотих (арк. 140 зв.); належав до церкви Введення Пресв. Богородиці (арк. 223).

Ірмоси на свята — в неділю перед Різдвам Христовим, на Різдво Христове, Обрізання, в неділю перед Богоявленням, на Богоявлення, Стрітень; в неділю Блудного сина псалом *На ріці Вавилонстей*, у Вел. піст *Покаяння отверзи*, причасник на літургії Пржеосвященній *Вкусите і увидите*, літургія Василя Великого, причасник *Хвалите господа* — обірвано; ірмоси в четвер 5 неділі Вел. посту, ірмоси Пресв. Богородиці *Отверзу уста моя* (глас 4), ірмоси в суботу Лазареву, на В'їханіє, в дні страстного тижня, стихира у Вел. п'ятницю *Тебе одіючагося*, у Вел. суботу припів, канон і стихири, канон і стихири на Воскресіння, ірмоси в неділю Хрестопоклонну, ірмоси в неділі П'ятидесятниці — Топину і т.д.; продовження святкових ірмосів: преп. Онуфрію,

Преображенню, Успінню Пресв. Богородиці, на Різдво Пресв. Богородиці, Воздвиження, арх. Михайлу, на Введення, Пресв. Богородиці *Нетренну необичну* (глас 2), свт. Миколаю (арк. 1–140 зв.);
стихири на свята, поч. з Різдва Христового (арк. 141–178);
ірмоси столпові, в кін. 4 гласу (арк. 180–228 зв.).
Календарно-мінейний структ. тип.

№ 69 **Сер. XVII ст.** **Москва, РГБ, Муз. 3053**
біл.

4°, 234 арк., пропуски в сер., окремі арк. пошкоджені; півустав; сторожі, фіти; в оправі — картон в шкірі. Орнам. заставки, ініціали — плетінка, рослинні мотиви, зооморфні елементи, в кольорі; мініатюри (7), на арк. 151 зображені 4 труби. В. зн.: Каманін, № 1235 — 1634–1636 рр. В. зн.: Каманін, № 869 — 1643 р. і № 1235 — 1634–1636 р.
Надійшов 1887 р.

Октоїх–Ірмологіон (арк. 1–198);
на 8 гласів воскресні богородичні, подобні, богородині *Гришних молитви* (арк. 199–209);
піснеспіви Тріоді, поч. з неділі Сиропусної, в кін. Страсті — обірвано; іншого почерку *Да молчит всякая плоть* у Вел. суботу (арк. 210–234 зв.).
Вказ. напіві: **простий** — кондак Богородиці (арк. 214 зв.);
“острозький–волинський” — Всеношне бденіє (арк. 23);
купятицький — кондак Богородиці (арк. 216 зв.);
болгарський — кондак Богородиці, припиви на 9-й пісні канону на Благовіщення (арк. 215 зв., 219).

Гласовий структ. тип.

Літ.: Отчет МПРМ за 1886–1888 гг., с. 102; Кримський. Про Румянцівський музей, с. 268–269; Ясиновский. Певческие рукописи, с. 288–289, № 3; Запаско. *Мистецтво української рукописної книги*, с. 64 (нотатка про зображені муз. інструменти); Запаско. *Українська рукописна книга*, с. 114; *Музейное собрание*, т. 2, с. 22–23; Запаско. *Ошатність української рукописної книги*, с. 80.

№ 70 **Сер. XVII ст.** **Москва, РГБ, ф. 218, надх. 1969 р., 5/4**

4°, 238 арк., арк. 1–3, 237–238 чисті, без поч. і кін.; скоропис; сторожі; в пошкодженій оправі з орнам. витискама. Орнам. заставки, ініціали — плетінка, в кольорі (арк. 7, 86, 74, 112). В. зн.: Каманін, №№ 416–417— 1647 р.; Lausevičius, № 2165.
З.: «Книга, глаголемая Ирмолой, новаго Андреевскаго монастыря, что во Пленцах» (арк. 4–12, 141); «Ex libris Michaelis Kołczyński mp» (арк. 6 зв.); штамп: «Ист. Худ. и Быт. Музей Донского монастыря, библиотека, сист. № 13 II, инв. № 5145».

Літургія (арк. 4–6 зв.);
Октоїх воскресний (арк. 7–56 зв.);
ірмоси воскресні (арк. 57–72);
подобні (арк. 74–85);
ірмоси і стихири на свята, поч. з Різдва Пресв. Богородиці, в кін. ірмоси Успінню (арк. 86–236 зв.).

Календарно-мінейний структ. тип.

Літ.: Ясиновский. Певческие рукописи, с. 289, № 4.

№ 71 **Сер. XVII ст.** **Санкт-Петербург, БРАН, Осн. 1.3.31**

F°, 7 арк., уривок, арк. вирвані з різних розділів одного рукопису; скоропис; сторожі; без оправі. В. зн.: Каманін, №№ 1100, 1105, 1106 — 1629–1636 рр.; №№ 1291–1292 (?) — 1650–1652 рр.
З колекції свящ., проф. Михайла Бобровського, І/39.

Стихира на Воскресіння *Пасха красная*, припіву на 9-й пісні канону на Обрізання, св. Василя Великого, Богоявлення, уривки догматика та воскресного ірмоса 6 пісні 8 гласу, стихири *Прийдіте аж видення* (?).

Вказ. напіву: болгарський — стихири в неділю св. Духа (арк. 7), але сам піснеспів відсутній.

Літ.: Срезневский, Покровский. Описание, с. 351.

№ 72 Сер. XVII ст. Санкт–Петербург, ИРЛИ, Перетц 101

8°, 734 арк., без поч. і кін., поч. і кін. арк. писані різними пізнішими почерками, основний почерк — арк. 60–727 зв.; півустав; без оправу. В. зн.: Laucevičius, №№ 182–183 — 1625–1639 pp.; Каманін, № 648(?) — 1632 р. і № 791(?) — 1640 р.; Гераклитов — № 174 — 1650 р.

З.: напівстертий запис, що стосується бакалавра Григорія Горецького (арк. 20–49); записи про пароха Іоана Завітейського» (арк. 36 зв., 451). На вкладному арк. нотатка Перетца: «Нач. XVIII в. Ирмолог нотн., лин. ноты с доп. песнопениями [...], без нач. и к. оц. 5 р. 1926. III. 30».

Всеношне бденіє — без поч., *Бог господь* з воскресними тропарями (арк. 1–16);

воскресні співи Октоїха (арк. 16 зв.–140);

Ірмологіон, на 8 гласів (арк. 141–451);

подобні (арк. 451 зв.–468);

стихири, поч. свт. Миколаю, в тріодному циклі є Страсті, в кін. ірмоси Преображенню, стихири св. Іоану Предтечі (арк. 469–734 зв.).

Вказ. напіву: болгарський — *Прийдіте відим вірнії*, кондак Пресв. Богородиці,

Прийдіте людие, Царю небесний (арк. 493, 554, 563, 577 зв.).

Жанрово–тематичний структ. тип.

Літ.: Древнерусские рукописи Пушкинского Дома, с. 89–90.

№ 73 Сер. XVII ст. Вільнюс, LMAVB, F–19–121

4°, 264 арк., без поч. і кін., пропуски в сер., вел. пропуск між арк. 201–202; скоропис; сторожі; в оправі — картон в шкірі. В. зн. неясний.

На арк. 1–9 неясний запис 1669 р.

Октоїх–Ірмологіон. на поч. бракує 1 арк. (арк. 1–210);

святкові стихири, піснеспіви Вел. посту, в кін. літургія св. Василя Великого (арк. 202–252 зв.);

подобні (арк. 253–260 зв.);

стихири Пресв. Богородиці, пізнішого часу *С нами Бог* (арк. 261–264 зв.).

Вказ. напіву: київський — *Блажен муж*, пізнішого часу (арк. 249).

Гласовий структ. тип.

Літ.: Добрянський. Описание рукописей, с. 273, № 121 (87).

№ 74 Сер. і ост. чв. XVII ст. Вільнюс, НБУ, F–45–67

біл.

4°, 1+278 арк., без поч. і кін., пропуски в сер. рукопис розбитий, місцями сильно пошкоджений; скоропис і дрібн. півустав різних почерків (арк. 1–90 сер. XVII ст., арк. 90 зв. – 102 інший почерк того ж часу, арк. 103–277 ост. чв. XVII ст.); сторожі (арк. 1–90); без оправу. Художні прикраси: 1) орнам. заставки, ініціали, кінцівки — квіткові й геометричні мотиви стародрук. типу, декілька кінцівок у формі геральдичних знаків; 2) простенькі рослинні мотиви. В. зн.: Laucevičius, №№ 4087–4088 — 1644–1654 pp. (арк. 1–102); Laucevičius, №№ 2260–2261 — 1679, 1688 pp.; № 1194 — 1682–1683 pp. (арк. 103–278).

Уривок Всеношного бденія (арк. 1–1 зв.);

воскресні піснеспіви Октоїха — догматики з богородичними, сідальні, степенні–антифони, глас 1 без поч. (арк. 2–14 зв.);

Ірмологіон, на 8 гласів, глас 1 без поч. (арк. 15–169);

подобні, в кін. *Бог господь* з воскресними тропарями (арк. 170–184 зв.);

вибрані піснеспіви Вел. посту, на арк. 207–216 канон в неділю Цвітну (ірмоси з тропарями), стихири апп. Петру і Павлу, Преображенню, Успінню, преп. Симеону Столпнику, на Різдво Богородиці, арх. Михаїлу (арк. 185–249 зв.); розники, стихири і канон (ірмоси з тропарями) на Різдво Христове в кін. уривок 4 гласу неясного піснеспіву (арк. 250–278 зв.).

Вказ. напів: **київський** — Всеношне бденіє (арк. 1);

болгарський — *Бог господь* (арк. 184 зв.).

Жанрово-тематичний структ. тип.

№ 75 Сер. XVII ст. Краків, Б-ка Чарторийських, ms 2358.I

4° продовг., 308 арк., без поч., арк. 1–10 і кінцеві писані пізніше; дрібн. півустав, бл. до скоропису різних почерків; в новій оправі. На арк. 25 у заставці приклеєна гравюра. В. зн.: Laucevičius, №№ 1090–1095 — 1646–1655 pp.

«[...] Раб божий [...] Андрей з Посохова у млоденца бивша з Батятч с под Каменки Струмил[ової] сина Андреева Ярошевич за суму полскоѣ монети золотой пят. А дѣялос в домѣ отца Семиона посоховского року божия 1660 мца декемврия синовии своєму Григорию» (арк. 1–4 зв.); «Сия книга рекома ярмолой пана Прокопия Мотылевича укуплена за золотых 4 и грош 15 у студента» (арк. 15 зв.–18); «Сия книга глаголемая Ирмолой естъ проданая за золотих 7 от сына Прокопова Петруха з Воли Дембровицѣ, а продана велебному отцови Добровицкому [...]» (арк. 19 зв.); «Си[й] Ярмолой велебнаго отца Матфея Дубровицкого» (арк. 159–160); «Преставися раб божий Даниил попович в Посуховѣ отецъ Прокопий» (арк. 298 зв.); «Преставися священии іерей Игнати року божия 1712» (арк. 298 зв.).

Всеношне бденіє (без поч.), *Бог господь* з воскресними тропарями, богородичними та окремими стихирами на подобен — всі на 8 гласів і пізнішого часу; *Бог господь* з воскресними тропарями, гласи 6–9 (арк. 1–12);

Літургія, стихира о страшном судѣ гласу 8 *Єгда поставятся престоли*, на 8 гласів “слави” і *Бог господь*, подобен 6 гласу *Ангелскіє пред ідут сили* пізнішого часу (арк. 12–22 зв.);

Октоїх з воскресними ірмосами (арк. 25–85);

подобні (арк. 85–93);

ірмоси в неділю перед Різдвом Христовим, ірмоси та стихири на Різдво Христове, Богоявлення, Стрітень, піснеспіви Вел. посту: Покаяння отверзи та ін.; ірмоси в неділі після Пасхи, ірмоси та стихири св. Духу; ірмоси преп. Онуфрію, на Різдво св. Іоану Предтечі, ірмоси та стихири апп. Петру і Павлу, Преображення, Успінню, Різду Пресв. Богородиці, арх. Михаїлу, Введенню, преп. Саві, свт. Миколаю, канон на В’їханья — ірмоси з тропарями (арк. 93 зв.–235);

ірмоси столпові (арк. 235–296 зв.);

пізніші доповнення: стихира в неділю св. Отців *Ариє безумниє* та ін., ірмоси на умиреніє церкви (арк. 297–308).

Вказ. напів: “**руского кієвского спѣваня**” — Літургія (арк. 12);

болгарський — *Бог господь* з тропарями, кондак Богородиці (арк. 2 зв., 135 зв.).

Календарно-мінейний структ. тип.

Лит.: Линниченко. Архивы в Галиции, с. 211; *Katalog mikrofilmów*, N 11 (1966), s. 41, mf 12918; *ibid.* N 12 (*Muzykalia*, cz. III, s. 34, N 147, mf. 12918; Піхура. Богдан Анісімович; *Gołos. Manuscript Sources of Easter Chant*, с. 80; Шапов. *Восточнославянские*, ч. 1, с. 90–91, № 41; Antonowycz. *Ukrainische geistliche Musik*, S. 344.

№ 75/б (див. № 1144)

№ 75/в (див. № 1146)

№ 76 2 пол. XVII ст.

Львів, ЛНБ, НТШ 311

8°, 25 арк., уривок без поч. і кін.; дрібн. півустав; сторожі; без оправі. В. зн. невстановленого типу.

13 вересня 1735 р. випав великий сніг, падав впродовж тижня (арк. 19); «Денис Стельмах народний учитель. Коршилів, п. Зборів, 11/III 1911 р.» (вкладна візитівка), який передав рукопис до б-ки НТШ.

Уривки літургії св. Іоана Златоустого та св. Василя Великого, ірмоси 8 гласу, на арк. 19 зв. уривок нотної азбуки.

Вказ. напів: **київський** — Літургія (арк. 18, 24).

Літ.: *Хроніка НТШ*, 1911, вип. II, с. 46; Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 26, № 26; Іванов. *Співацька освіта*, с. 149 (з помилкою).

№ 77 **2 пол. XVII ст.** **Львів, ЦДІА, ф. 201, 4 в., од. зб. 681/2**

8°, 1 арк.; дрібн. півустав. В. зн. невстановленого типу. З б-ки НТШ у Львові, № 1288/2.

Містить стихиру у Вел. п'ятницю *Тебе одіючагося*, без кін.

№ 78 **2 пол. XVII ст.** **Санкт-Петербург, РНБ, Тихан. 791**

4°, 478 арк., без поч., пропуски в сер., місцями арк. переплутані, арк. по краях сильно обрізані; дрібн. півустав; у новій оправі. Орнам. заставки, ініціали — рослинні мотиви стародрук. типу, плетінка, частина в кольорі. В. зн. *паяц*.

Октоїх-Ірмологіон, поч. з гласу 2 пісні 3 (арк. 1–280);

подобні (арк. 281–288);

стихири, поч. з Різдва Пресв. Богородиці, серед піснеспівів тріодного циклу

Страсті, в кін. *Сказание ірмосам і стихирам*, бракує ост. арк. (арк. 289–478 зв.).

Вказ. напів: **простий** — кондак Пресв. Богородиці (арк. 350);

болгарський — кондак Пресв. Богородиці (арк. 348 зв.).

Гласовий структ. тип.

№ 79 **2 пол. XVII ст.** **Вільнюс, LMAVB, F-19-122**

8°, 300 арк., без поч., арк. місцями переплутані, арк. 23–29 пізніші; дрібн. півустав; сторожі — лише на поч.; в оправі — картон в шкірі. На арк. 180 мініатюра — бичування Ісуса Христа (поч. Страстей). В. зн. неясний.

Надійшов в 60–70 рр. XIX ст. з с. Кринки Берестейського пов.

Стихири, поч. преп. Симеону Столпнику, в кін. арх. Михаїлу (арк. 1–7 зв.);

поліелей *Раби господа*, припів на 9-й пісні канонів різних свят і величання, на 8

гласів *Господи возвах, слави, Бог господь*, богородичні, троїчні, катавасії;

Літургія, стихири на молебін Пресв. Богородиці, гимн *Тебе Бога хвалим* (арк. 8–86);

подобні (арк. 87–101 зв.);

стихири, поч. з Різдва Пресв. Богородиці, піснеспіви Постної і Цвітної Тріоди,

серед них Страсті, на арк. 181 зв. припів преп. Феодосію Печерському, в кін.

уривки різних припівів (арк. 102–298 зв.);

Вказ. напів: **підгірський** — припів на 9-й пісні канону *Радуйся обрадованная*,

Слава ти тройце (арк. 9);

болгарський — стихира арх. Михаїлу *Блажим тя*, поліелей *Раби господа*, *Бог господь*, кондак Богородиці (арк. 7, 8, 65, 185 зв.).

Гласовий структ. тип (?).

Літ.: Добрянский. *Описание рукописей*, с. 273–274, № 122 (116).

№ 80 **2 пол. XVII ст.** **Варшава, BN, 12057 I**

(за письмом ближче до кін. XVII ст.)

8°, 318 арк., без поч. і кін., пропуски в сер., арк. 305–318 пізніші, рукопис по краях сильно обрізаний; дрібн. півустав; без оправі. Орнам. заставки, ініціали стародрук. типу рослинні мотиви; мініатюри (7). В. зн.: Laucevičius, № 3326 (?) — 1641 р.

З б-ки гр. -кат. капітули в Перемишлі, куди надійшов з с. Двірці Угнівського деканату.

Октоїх–Ірмологіон, поч. з сідальних 1 гласу (арк. 1–265 зв.);
 подібні, в кін. стихира арх. Михаїлу *Ідеже осіяет* (арк. 266–278 зв.);
 стихирини, поч. з Різдва Христового, включають вибрані піснеспіви Вел. посту; далі
 знову стихирини — св. Духу, апп. Петру і Павлу і т.д. до арх. Михаїла, обірвано
 (арк. 279–318 зв.).

Гласовий структур. тип.

Лит.: Балик. Рукописи Перем. гр.-кат. капітули, 1974, с. 240, № 632; Jasinowskyj. Znaczenie eparchii przemyskiej, s. 414, № 51; Малинина. Древнерусские церковные рукописи в Национальной библиотеке Варшавы, с. 38–39, № 25; *Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce*, s. 200, № 413; *Inwentarz rękopisów Biblioteki Kapituły Greckokatolickiej w Przemyślu*, s. 121.

№ 81* 2 пол. XVII ст. США, Бавндбрук, Церк. музей, IX–4

4°, скоропис; оправа в шкірі; заголовки частково писані українською мовою.
 «Сія книга Ірмологіон управився за повеленієм раба божія Василя Челака» (Чепика ?, на 1-й
 вклейці); «Року божого 1703» (на зв. форз. арк.).

Всеношний спів, Літургія; воскресні піснеспіви Октоїха (?); Велика седмиця;
 ірмоси на 8 гласів; стихирини в неділю Томину, св. Афанасію, св. Параскевії.

Дж.: Повідомив проф. Ярослав Ісаєвич.

82* 2 пол. XVII ст. Чернігів, спарх. древлехр.

F°, півустан. Орнам. заставки, ініціали візантійського і звіриного стилю; мініатюри, на арк. 1
 мініатюра з зображення Петра Могили.

Лит.: *Каталог выставки XIV Археологического съезда в г. Чернигове*, с. 8–9, № 61.

№ 83 3 чв. XVII ст. Львів, ЛНБ, НТШ 38

4°, 367 арк., без поч. і кін., частина арк. переплутана, арк. 338–345 повинні бути між арк. 31–32;
 дрібн. півустан; сторожі; в новій оправі. Орнам. ініціали, прикраси на полях, заставки вирізані —
 майстерні квіти, нотний текст у подвійній рамці. В. зн.: Каманін, №№ 590–591 — 1651–1657 pp.

«Сія книга глаголемая Іермолой отца Іоанна Сенетовича презвитера марковскаго» (арк. 25–28);
 1813 р. належав Михайлу Михалевичу (арк. 337 зв.). Знайдений свящ. Ол. Стефановичем в с.
 Рожнів в старій закритій церкві і 1901 р. подарував до б-ки НТШ.

Октоїх–Ірмологіон, поч. з гласу 1 пісні 4 (арк. 1–251 зв.);
 подібні (арк. 252–267);

стихирини на свята: преп. Симеону Столпнику, на Різдво Пресв. Богородиці, арх.
 Михаїлу, свт. Миколаю, розники перед Різдрвом Христовим, стихирини на Різдво
 Христове, Богоявлення; вибрані піснеспіви Тріоді; стихирини апп. Петру і Павлу,
 св. Отцям, Преображенню, Успінню Пресв. Богородиці, в кін. іншим почерком
 стихирини на постриг монахів, на вход архисерея — обірвано (арк. 268–367 зв.); на
 арк. 267 зв. уривок нотної азбуки.

Вказ. напів: **острозький** — *О тобі радується* (арк. 306);

болгарський — кондак Богородиці, в неділю Цвітну *Днесь благодат і Пржежде*
шестий день, св. Духу *Царю небесний* (арк. 308 зв., 311, 312, 346).

Гласовий структур. тип.

Лит.: *Хроніка НТШ* (1902/1), с. 43; Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 17–18, № 2; Конотоп.
 Особенности атрибуции, с. 99.

№ 84 3 чв. XVII ст. Львів, ЛНБ, НД 65

F°, 285 арк., арк. місцями пошкоджені; дрібн. півустан; в пошкодженій оправі — лише верхня
 обкладинка — дошка в шкірі з орнамент. витискама. Декілька скромно орнам. ініціалів; на арк. 1
 наклеєно 2 гравюри. В. зн.: Laucevičius, № 445 — 1659 р.; № 1196 — 1650–1665 pp.

Належав Андрію Яворському з с. Жураки, який позичив рукопис до с. Маняви; 1803 р. його син
 Олександр Яворський одібрав рукопис і передав манявському дяку Іванові Паранюку (арк. 17
 зв.–21, 25 зв.–33); декілька приказок про навчання українською, польською та латинською
 мовами (арк. 208, 240 зв.); «Ecclesia Maniaviensis» (арк. 1). До б-ки Народного Дому у Львові
 подарував Фаддей Левицький.

Всеношне бденіє, літургії св. Іоана Златоустого, св. Василя Великого та Пржедєосвященна, стихири на вход святителя *Вошел еси*, в неділю Блудного сина *Да познаєм братіє та Отче благий* (арк. 1–15 зв.);

воскресні піснеспіви Октоїха — догматики з богородичними, *Бог господь* з тропарями, сідальні, степенні–антифони, воскресні ірмоси; без нот у кожному гласі воскресні стихири та іпакої (арк. 16–117);

Ірмологіон, на 8 гласів (арк. 118–231 зв.);

подобні (арк. 232–240 зв.);

стихири, поч. з Різдва Христового, в кін. Успінню Пресв. Богородиці; стихири осінніх свят відсутні — не записані (арк. 241–285 зв.).

Вказ. напів: **кйївський** — Всеношне бденіє, Літургія (арк. 1, 2);

простий — *Прийдіте ублажим Іосифа* (арк. 265 зв.);

болгарський — літургія св. Василя Великого, кондак Богородиці (арк. 20, 253).

Жанрово-тематиний структ. тип.

Літ.: Вісник НД (1889, с. 82, с. 705 (за переказом рукопис був створений у Манявському скиті);

Свенцицкий. Церковно- и русско-славянские рукописи, с. 379, № 59; Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 30, № 35; Димитрова. Репертоарът "болгарский роспев", с. 74; Ясиновский. Содежание и структура, с. 163; Ясиновський. Український нотолінійний, с. 50; Ясиновський.

Манявський скит, с. 36 (неточність у шифрі); Петренко Літургія в українській церковній монодії; Іванов. *Навчання. церковного співу*, с. 159.

№ 85

3 чв., XVII ст.

Львів, НМЛ, Q 160

4°, 346 арк., без поч.; скоропис двох почерків: арк. 1–246 і арк. 247–346; з 247 арк. є сторожі; в пошкодженій оправі з орнам. витисками. Орнам. заставки, ініціали — майстерна плетінка балканського типу, в кольорі. В. зн.: Каманін, №№ 1220, 1222, 1225 — 1641–1643 і 1662–1663 pp.; №№ 1060–1063 — 1636–1666 pp.

«Сию книгу реченную Ярмолой Михайло Добрянский онук ширецкаго ієромонаха (?) Вениамина за локот[ь] 6 сукна тузѣн доброго» (арк. 6), пізніше продав рукопис своєму братові за 12 золотих (арк. 25–33); Василь Яворський надав рукопис до Вислоцької церкви (польськ., арк. 6); 1716 р. була важка зима, що тривала до вмч. Георгія (арк. 50 зв., 61); 1717 р. був великий мор на худобу (арк. 88). Надійшов 1909 р.

Всеношне бденіє — без поч., уривки незавершених піснеспівів та пізнішого часу нотної азбуки (арк. 1–10 зв.);

воскресні піснеспіви Октоїха (арк. 11–74 зв.);

подобні, *С нами Бог* (арк. 76–88 зв.);

ірмоси на свята — Введення Пресв. Богородиці, преп. Саві, свт. Миколаю і т. д. та декілька святкових стихир (арк. 88 зв.–246);

ірмоси столпові (арк. 247–346 зв.).

Вказ. напів: **руський, болгарський** — кондак Богородиці (арк. 146 зв., 148).

Календарно–мінейний структ. тип.

Літ.: Jasinowskyj. Znaczenie eparchii przemyskiej, s. 416, № 107.

№ 86

3 чв. XVII ст.

Львів, НМЛ, Q 200

4°, 269 арк., без поч. і кін., на поч. арк. переплутані; дрібн. півустав; сторожі; в новій оправі. Орнам. заставки, ініціали — плетінка (арк. 5, 70). В. зн.: Каманін, № 538 — 1661–1669 pp.; № 1221 — 1641 р.; № 423–425 — 1638, 1640 pp.

Надійшов 1911 р. з с. Ляшки Муровані від свящ. В. Олексина.

Літургія Василя Великого, уривок подобних, сідальні 1 гласу (арк. 1–4 зв.);

воскресні співи Октоїха (арк. 5–69);

празничні ірмоси на 8 гласів (арк. 70–171);

Бог господь на 8 гласів іншого почерку; стихири на свята, поч. з Різдва Христового (арк. 171 зв.–214);

ірмоси столпові, в кін. глас 7 пісня 8 (арк. 215–269 зв.).

Вказ. напиви: **болгарський** — подoben 8 гласу *Возлег на перси*, кондак Богородиці (арк. 68, 215).

Жанрово-тематичний структ. тип.

Лит.: Ясиновський. Український нотолінійний, с. 50; Jasinowskyj. Znaczenie eparchii przemyskiej, s. 416, № 108.

№ 87 **3 чв. XVII ст. (до 1671 р.)** **Львів, НМЛ, Q 340**

4°, 388 арк., без поч. і кін., арк. місцями дуже переплутані; дрібн. півуствав, сторожі; в оправі з орнам. витисками. Орнам. заставки, ініціали — квіткові мотиви, частина стародрук. типу, в кольорі; мініатюри (4). В. зн.: Lausevičius, №№ 1187–1189 — 1659–1669 pp.

«Року божія 1671 мца мая дня 14 неділя раслабленого теды [...]» (арк. 299 зв. – 300); запис про затемнення сонця 1699 р. (?) 10 вересня на св. Василя Великого (арк. 302). Надійшов 1918 р. від сваяц. М. Паславського Василівської церкви м. Володимира на Волині.

Бог господь, поліелей *Хваліте імя господне, Радуйся обрадованная*, стихира по євангелію *воскресні Ісус*, літургії св. Іоана Златоустого і св. Василя Великого, стихирини новому храму, на постриг монахів, у Вел. суботу *Прийдіте ублажим Іосифа*, на Воскресіння *Христовоая пасха*, на прокляття єретиків *Іже образу твоему* (арк. 1–29);

воскресні піснеспіви Октоїха (арк. 29–108);

подобні (арк. 109–122);

ірмоси і стихирини на свята, поч. з Різдва Христового (арк. 122 зв.–302);

ірмоси столпові, глас 8 без кін. (арк. 303–388 зв.).

Вказ. напиви: **київський** — Літургія, Херувимська пісня, кирилическі *Хваліте господа* (арк. 4 зв., 6, 28);

руський — поліелей *Хваліте імя господне*, кондак Богородиці, припів у Вел. суботу *Величаєм тя животдавец, Воскресни Боже* (арк. 2, 153, 202, 206 зв.);

болгарський — поліелей *Хваліте імя господне*, антифон 4 гласу *От юности моя, Господи возвах*, подoben 6 гласу *Ангелскія пред ідут сили*, кондак Богородиці, канон на В'їхання, *Воскресни Боже*, стихирини св. Духу *Царю небесний, Прийдіте людие* (арк. 2 зв., 3 зв., 19 зв., 27 зв., 154, 176 зв., 207, 250, 250 зв.).

Календарно-мінейний структ. тип.

№ 88 **3 чв. XVII ст.** **Стрий, КМ, KB 214**

4°, 306 арк., без поч. і кін., пропуски в сер.; скоропис і дрібн. півуствав трьох почерків; на арк. 11–50 сторожі; в оправі з орнам. витисками. В. зн.: Каманін, №№ 708–712 — 1640–1663 pp.

Літургія, ірмоси на умиреніє церкви, *Воскрес із гроба*, стихира на прокляття єретиків, пісня Іоасафа царевича, *Бог господь, Прийдіте ублажим Іосифа* (арк. 1–11 зв.);

воскресні піснеспіви Октоїха (арк. 12–60);

подобні (арк. 60 зв.–70 зв.);

Ірмологіон, на 8 гласів (арк. 72–273 зв.);

стихирини на свята, поч. з Різдва Христового, піснеспіви Вел. посту і Пятидесятниці, далі знову святкові стихирини, в кін. Успінню Пресв. Богородиці (арк. 273 зв.–306).

Вказ. напиви: **київський** — Літургія (арк. 1);

болгарський — кондак Богородиці (арк. 285).

Жанрово-тематичний структ. тип.

Лит.: Ясиновський. Український нотолінійний, с. 50.

№ 89 **3 чв. XVII ст.** **Москва, РГБ, Разум. 86**

4°, 332 арк., без кін., арк. 302–332 з сер. рукопису; дрібн. півуствав; в знищеній оправі, на хребті наклейка: «Обиход, № 13». Орнам. заставки, ініціали, прикраси на полях — рослинні мотиви

стародрук. типу, мініатюра (арк. 46), 4 наклеєні гравюри з київського Апостола 1630 р. друкарні Спиридона Соболя. В. зн.: Wibiral, № 3 ф– 1645–1650 рр.; Churchill, № 355 – 1656 р.
З.: «Сей Ирмолой раба Иоана Павловича» (арк. 45 зв.); наполовину обрізаний запис про купівлю рукопису за 2 талери (арк. 238 зв.); «[1]745 года сей куплена Ярмолой за цѣну 50 копеек» (арк. 293 зв.–294).

Всеношне бденіє, псалом в неділю Блудного сина, *С нами Бог*, Літургія, пізнішого почерку Херувимська пісня (арк. 1–15 зв.);
Октоїх–Ірмологіон (арк. 16–216 зв.);
подобні (арк. 217–226);
на 8 гласів катавасії, *Бог господь* з тропарями, богородичні (арк. 226–236 зв.);
піснеспіви Тріоди (арк. 237–266);
стихири на свята, поч. апп. Петру і Павлу, в кін. арк. переплутані: уривки ірмосів на умиреніє церкви, Страстей, канону на Воскресіння (арк. 237–332 зв.).
Вказ. напів: **київський** – Всеношне бденіє (арк. 1);
болгарський – Літургія, подобен *Ангельския пред ідут сили, Бог господь* з воскресними тропарями, кондак Богородиці (арк. 13 зв., 221 зв., 228, 322 зв.).
Гласовий структур. тип.
Літ.: *Собрания Д. В. Разумовского*, с. 110–111, № 86; Ясиновский. Певческие рукописи, с. 290, № 7; Петренко Літургія в українській церковній монодії, с. 59.

№ 90 **3 чв. XVII ст.** **Санкт-Петербург, РНБ, Осн. Q.I.1266**
4°, 296 арк., без поч. і кін., пропуски в сер., арк. 274–296 іншого почерку; скоропис і дрібн. півустав; фіти; без оправ; початкові арк. розділів з орнам. прикрасами вирвані. В. зн.: Каманін, № 639 – 1655 р.; № 690 — 1664 р.
На арк. 1 наклейка з № 124; «Сей Ирмолой раба божия Євстафья» (арк. 243).

Всеношне бденіє — без поч., з пропусками Літургія (арк. 1–6 зв.);
Октоїх–Ірмологіон (арк. 7–228);
подобні (арк. 229–234);
стихири на свята, поч. з Різдва Христового (арк. 235–273);
іншого почерку святкові стихири, поч. преп. Симеону Столпнику, без кін. (арк. 274–296 зв.).
Вказ. напів: **київський** – Літургія (арк. 2 зв.);
болгарський – кондак Богородиці (арк. 247).
Гласовий структур. тип.

№ 91 **3 чв. XVII ст.** **Санкт-Петербург, РНБ, Пог. 420**
F°, 211 арк., без кін., два останні арк. в уривках, два почерки – арк. 1–33 і 34–211; дрібн. півустав; сторожі – до арк. 122; в оправі з орнам. витисками, дві застібки. Орнам. заставки, ініціали – кольорові рослинні мотиви; мініатюри (7). В. зн.: Каманін, № 1206 – 1650–1653 рр.; № 873 – 1657–1658 рр.
Літописний запис про перемогу короля Ягайла над хрестоносцями (польськ. мовою, арк. 111 зв.); литовська лічба (там само); нотатка бібліотекаря РНБ К. Бичкова (на форзаці).

Воскресні піснеспіви Октоїха (арк. 1–42);
подобні (арк. 42 зв.–47);
Ірмологіон, на 8 гласів (арк. 48–184);
розники (арк. 185–187);
піснеспіви Вел. посту (арк. 188–211 зв.).
Жанрово-тематичний структур. тип.
Літ.: Ясиновский. Содержание и структура, с. 163; Ясиновський. Український нотолінійний, с. 50; *Рукописные книги собрания М. Н. Погодина*, вып 2, с. 69–70 (дата сер. XVII ст., докладно описані орнам. прикраси та мініатюри, не відзначено, що це український нотолінійний Ирмолой).

№ 92 **3 чв. XVII ст.** **Санкт–Петербург, БРАН, Осн. 4.7.15**

4°, 164 арк., без поч. і кін.; дрібн. півустав; сторожі; в пошкодженій оправі. Орнам. заставки, ініціали — простенькі геометричні мотиви, в кольорі. В. зн.: Mošin, Grozdanovič–Pajič, №№ 310–312 — 1650–1675 pp.

«От 3. И. Мохнацкого через Ю. А. Яворского. 1914 [г.]» та № 24 (на форзаці); «Ecclesia Bialensis, o.g.i. № Du: 24» (арк. 1); «Надписав Ковалский Вишневецкий Ониско, брат его Герасим, отец его Тимофей. Купил тую книгу у Иоан[а] драгановского поповича [за] три золоті року божия 1667 (1677 ?) (арк. 119–122); штамп: «Сия печать братства Вѣленскаго».

Воскресні піснеспіви Октоїха, поч. з 2 гласу (арк. 1–44);

подобні (арк. 45–50);

ірмоси та стихирини на свята, поч. з Різдва Христового, в кін. свт. Миколаю, ірмоси на Воскресіння — обірвано (арк. 51–164 зв.).

Календарно–мінейний структ. тип.

№ 93 **3 чв. XVII ст.** **Вільнюс, LMAVB, F–19–117**

біл.

4°, 333 арк., без поч. (жива пагінація поч. з арк. 286); дрібн. півустав; сторожі, фіти; в оправі з орнам. витисками, дві застіжки. Орнам. заставки, ініціали — рослинні мотиви стародрук. типу. В. зн.: герб Амстердаму, бл. до Lausevičius, № 80— 1652 р. За почерком і папером цей рукопис подібний до № 94 – БАН, ф. 19, № 118.

Надійшов 1866 р. з Вітебського Маркового м-ря, привіз А. В. Рачинський.

Стихирини на свята: преп. Симеону Столпнику, Новому літу, зверху запис *Сіє же и про здравіє чаши Государевы* — в тексті згаданий російський цар Олексій Михайлович (1645–1676) (арк. 4 зв.), чуду арх. Михаїла, на Різдво Пресв. Богородиці, Воздвиження, преставлення ап. Іоана Богослова, Покров Пресв. Богородиці, св.-вмч. Димитрію, на собор арх. Михаїла, св. Іоану Златоустому, на Введення, свт. Миколаю, розники перед Різдвом Христовим, “послідованіє часом царским”, стихирини на Різдво Христове, в неділю після Різдва Христового, розники перед Богоявленням, “послідованіє часом царским” на Богоявлення, стихирини Трьом святителям, на Стрітень, Благовіщенню, на Різдво св. Іоана Предтечі, апп. Петру і Павлу, Преображенню, Успінню Пресв. Богородиці, Усікновенню глави св. Іоана Предтечі (арк. 1–183);

піснеспіви Тріоді, серед них є Страсті (арк. 185–295);

богородичні дневні на 8 гласів, заупокійні на Утреньях, в суботу на малій Вечірні (арк. 296–333 зв.).

Вказ. напів: **простий** — стихира арх. Михаїлу *Ідеже осияєт*, тропар *На спасення стези, Днесь благодат, Пережде шести дней, Воскресни Боже* (арк. 9, 193, 209, 219, 275 зв.);

підгірський — тропар на Різдво Христове *Рождество твоє* (арк. 90 зв.);

болгарський — стихира арх. Михаїлу *Ідеже осияєт*, стихира на Воздвиження *Прийдіте вірнії* (арк. 7 зв., 19), на Покров *Яко вінцем превічним*, на Введення *Днесь боговмістимий храм* (арк. 31, 44 зв.), ап. Іоану Богослову *Богослове дівственниче і Благовістниче Іоане* (арк. 28, 29), собор арх. Михаїла *Огненними устами* (арк. 36 зв.), свт. Миколаю *Наслідниче Божий*, на Різдво Христове *Волсви персидстеі і Во вертеп вселился* (арк. 52, 86 зв., 89 зв.), Трьом святителям *Днес душа*, на Стрітень *Испитайте писанія* (арк. 138, 143), на Благовіщення *Послан бисть, Да веселятся небеса, Днес радости* (арк. 150, 152, 153 зв.), в неділю Мясопусну *Єгда поставятся*, тропар *Покаяния отверзи* (арк. 189, 192 зв.), стихира в неділю Митаря і Фарисея *Множество содіянных* — у двох мелодичних варіантах (арк. 193 зв.), кондак Богородиці, *Днес благодат* (арк. 205, 208 зв.), *Днес Христос входит*, канон на В’їхання, *Прежде шести дней* (арк. 209 зв., 216), *Тебе одіючагося, Воскресни Боже, Прийдіте ублажим*

Іосифа (арк. 265 зв., 275 зв., 268 зв.), св. Духу Спасові рачителі, Царю небесний (арк. 289, 289 зв.).

Гласовий структ. тип.

Літ.: Добрянский. *Описание рукописей*, с. 271–272, № 117 (83).

№ 94

3 чв. XVII ст.

Вільнюс, LMAVB, F–19–118

біл.

4°, 305 арк., арк. 1 в уривку, в кін. бракує 1–2 арк., арк. 2–5, 14–15, 21, 212–213 писані пізніше; дрібн. півустав, бл. до скоропису; сторожі, фіти; в оправі з орнам. витисками, дві застіжки. Орнам. прикраси відсутні — чисті місця. В. зн.: герб Амстердаму, бл. до Laucevičius, № 80 — 1652 р. За почерком і папером цей рукопис подібний до № 93 (LMAVB, ф. 19, № 117).

З.: «[...] живушаго в монастыри Витебском в Марковѣ при церкви святой [...], а куплена сия книга Єрмолой в мѣстѣ Витебску в ковалева сына Стефана Амосовича, а цина ей сей книзѣ грубых талеров полшеста, то есть золотых 13, року 1681 мѣсяца декабриа (арк. 1 і далі). Надійшов 1866 р. з Вітебського м-ря, привіз А. В. Рачинський.

Чин погребенія — без нот, пізнішого часу причасник на Воскресіння *Тіло Христове* (арк. 1–3);

Всеношне бденіє, Літургія, на молебні катавасії на 8 гласів і стихир *За всіх молишся, Радуйся вселенній*, ірмоси на умиреніє церкви, стихир на вход святителя в церкву і на постриг монахів, *Нині отпущаєш, Тебе Бога хвалим*, піснь Іоасафа царевича, стихира на прокляття єретиків *Іже образу твоєму*, припів на 9-й пісні канону на Різдво Пресв. Богородиці *Величай душе моя та ін.*, подібні на 8 гласів (арк. 4–40 зв.);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 41–215 зв.);

стихир на свята, поч. преп. Симеону Столпнику і до Успіння Пресв. Богородиці; піснеспів Вел. посту (арк. 216–293);

реєстр ірмосів — без кін., згадані преп. Євфросинія, преп. Сергій Чудотворець (25. 09), преп. Феодосій Печерський (31. 05), св. кн. Володимир (15. 07) (арк. 294–305 зв.).

Вказ. напів: **києвопечерський** — *Тіло Христове*, пізніше (арк. 2);

супрасльський — Херувимська пісня (арк. 7);

болгарський — на Різдво Богородиці *Сей день господен*, на поклоніння Чесному Хресту Днесь *Іже неприкосновенний*, стихира Трьом святителям *Днесь душа земна, Воскресни Боже, Царю небесний* (арк. 221 зв., 225, 242, 270 зв., 288).

Гласовий структ. тип.

Публ.: Севрук. Дві Херувимські пісні, с. 78–79 (Херувимська напіву супрасль. напіву, арк. 7–8).

Літ.: Добрянский. *Описание рукописей*, с. 272–273, № 118 (84); Карский. *Белоруссы*, т. I, с. 394, № 94; Ластоўскі. *Гісторыя*, с. 585; Ніколаеў. *Палата кнігопісная*, с. 202; Севрук. Дві Херувимські пісні.

№ 95

3 чв. XVII ст.

Мінськ, ДББ, 091/148

біл.

4°, 349 арк., без кін., арк. 1–40, 311–348 дописані пізніше; скоропис і дрібн. півустав; сторожі; в оправі з орнам. витисками. В. зн.: віддалена аналогія у Laucevičius, №№ 3329–3330 — 1659–1660 рр.

Всеношне бденіє, богородичні і катавасії на 8 гласів, Літургія (арк. 1–29 зв.);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 31–230 зв.);

подібні (арк. 230 зв.–239);

ірмоси перед Різдвом Христовим, святкові стихир, серед піснеспівів Вел. посту є Страсті, частина стихир повторюється іншим пізнішим почерком, в кін. стихир Успінню Пресв. Богородиці — обірвано (арк. 230 зв.–349 зв.).

Вказ. напів: **київський** — Літургія (арк. 6 зв., пізніше);

острозький — кондак Пресв. Богородиці (арк. 259 зв.);
болгарський — *Бог господь*, кондак Пресв. Богородиці, *Воскресни Боже, Прийдіте людие* (арк. 14зв., 260, 263 зв., 276 зв.).
Гласовий структ. тип.

№ 96 **3 чв. XVII ст.** **Варшава, ВН, 12057 I**
 4°, 172 арк., без поч. і кін., арк. 163–172 іншого почерку, початкові арк. пошкоджені, окремі арк. пізніші, заголовки також писані пізніше, арк. сильно забруднені; скоропис; сторожі; в знищеній оправі — лише нижня дошка. Примітивні орнам. заставки пізнішого часу. В. зн.: Каманін, № 1206 — 1650–1653 pp.; № 874 — 1657–1679 pp.
 3 б-ки гр.-кат. капітули в Перемишлі, куди надійшов з с. Опарівки.

Октоїх з воскресними ірмосами — глас 1 без поч. (арк. 1–61 зв.);
 подібні (арк. 62–70);

два канони на Різдво Христове (ірмоси з тропарями), ірмоси на Хрещення, Стрітень; у Вел. піст *Покаяння отверзи*, Літургія Преждеосвященна, ірмоси в 3 неділю Вел. посту, у четвер 5 неділі посту, Благовіщенню, в страстний тиждень ірмоси та ін. піснеспіви, зокрема, Страсті, у Вел. суботу величання, обірвано; уривки ірмосів в неділі П'ятидесятниці; ірмоси на Різдво св. Іоана Предтечі, Преображенню, Успіння Пресв. Богородиці, обірвано (арк. 71–172 зв.).

Календарно-мінейний структ. тип.

Лит.: Балик. Рукописи Перем гр.-кат. капітули, 1973, с. 205, № 292; Gołos. Manuscript Sources of Easter Chant, с. 78; Antonowycz. *Ukrainische geistliche Musik*, S. 333 (mf № 14288; м/ф цього рукопису є також в РНБ — Р-464); Jasinowskyj. *Znaczenie eparchii przemyskiej*, s. 412, № 16; Малинина. *Древнерусские церковные рукописи в Национальной библиотеке Варшавы*, с. 39, № 26; *Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce*, s. 182–183, № 377; *Inwentarz rękopisów Biblioteki Kapituły Greckokatolickiej w Przemyślu*, s. 118.

№ 97 **3 чв. XVII ст.** **Варшава, ВН, 12058 I**
 4°, 394 арк., між арк. 314–315 пропуск, місцями арк. переплутані; дрібн. півустанов; сторожі; в оправі з орнам. витискама. Орнам. заставка та ініціал — скромний геометричний мотив (арк. 18). В. зн.: Lausevičius, №№ 1196–1197 — 1650–1665 pp.; *двоголовий орел*; Каманін, №№ 1126–1131 — 1670–1688 pp.

«Хто з нут спѣває, тен як хорт бѣгаєт» (арк. 78 зв.); належав Андрію Левицькому, жителю с. Ванева (арк. 39), Іванові Левицькому (арк. 1); «Дмитрій Яценко, бас, 1901 [р.]» (на форзацному арк.). 3 б-ки гр.-кат. капітули в Перемишлі, куди надійшов з с. Ванева Белзького деканату.

Всеношне бденіє, поліелей *Хваліте імя господне*, киноник *Хваліте господа, Бог господь*, Літургія, стихирі на молебінь Пресв. Богородиці *Радуйся обрадованная, Радуйся вселенній*, на освячення храму (арк. 1–17 зв.);

воскресні піснеспіви Октоїха (арк. 18–72 зв.);

подібні (арк. 73–79 зв.);

Ірмологіон, на 8 гласів (арк. 80–311 зв.);

канон в неділю Цвітну — обірвано; стихирі, поч. з Різдва Христового, в кін. арх. Михаїлу (арк. 312–374 зв.);

різні доповнення: євангельська стихира 1 гласу *На гору учеником*, пісня Іоасафа царевича, стихирі на вход архиєрея *Вошел еси в церков*, на постриг монахів, на 8 гласів *Хвалим благословим і катавасії*, поліелей, припиви в неділю Блудного сина *Возврати господи*, на Успіння Пресв. Богородиці *Піснь ти ісходную*, на Воздвиження свт. Миколаю, уривок літургії св. Василя Великого, в кін. ірмоси — з сер. рукопису (арк. 374 зв.–394 зв.).

Вказ. напіві: **київський** — Всеношне бденіє, псалом *Блажен муж, Радуйся обрадованная*, Літургія, Херувимська пісня (арк. 1, 4, 5 зв., 7 зв., 9);
болгарський — поліелей *Раби Господа, Ісповідайтеся Господеви, Хваліте імя*

Господне (арк. 4 зв.– 5), *Бог господь*, поліелей *Раби Господа*, *Хваліте імя Господне*, *Достойно єсть* (арк. 6 зв., 383, 383 зв., 387).

Жанрово–тематичний структ. тип.

Лит.: Балик. Рукописи Перем. гр.-кат. капітули, 1973, с. 205, № 299; Gołos. Manuscript Sources of Easter Chant, с. 78; Antonowycz. *Ukrainische geistliche Musik*, S. 334 (mf № 14295; м/ф цього рукопису також є в РНБ — Р-469); Ясиновський. Український нотолінійний, с. 50; Jasinowskyj. *Znaczenie eparchii przemyskiej*, s. 407, 413, № 23; Малинина. *Древнерусские церковные рукописи в Национальной библиотеке Варшавы*, с. 34–35, № 21; *Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce*, s. 186, № 384; *Inwentarz rękopisów Biblioteki Kapituły Greckokatolickiej w Przemyślu*, s. 118.

№ 98

3 чв. XVII ст.

Варшава, ВН, 12062 I

4°, 326 арк., пропуски між арк. 22–23 і 26–27; дрібн. півустан; в оправі з орнам. витисками. Орнам. заставки, ініціали — майстерні рослинні мотиви стародрук. типу. В. зн.: Каманін, №№ 800–802 — 1658–1670 рр.; двоголовий орел — невіразний.

Неясний запис Петра Завойського, поповича Вороблицького, XVIII ст., згаданий Іоан Завойський, пресвітер Вороблика Шляхецького (арк. 170); боргові записи (арк. 332). 3 б-ки гр.-кат. капітули в Перемишлі, надійшов з Вороблика Шляхецького; ст. шифр: ч. 303/6.

Всеношне бденіє, *Бог господь*, *Пречистая Богородице Маріє*, стихира воскресна *Воскрес Ісус*, Літургія, стихира на прокляття єретиків *Іже образу твоєму*, стихирі на 9-й пісні канону на Воскресіння *Христоновою пасха* та ін., дописано пізніше, але почерком XVII ст.: *Утверди Боже православную християнскую вѣру* — обірвано (арк. 1–22 зв.);

Октоїх з воскресними ірмосами, глас 1 глас без поч. (арк. 23–73 зв.);

подобні (арк. 74–85 зв.);

ірмоси в неділю перед Різдвом Христовим, ірмоси та стихирі на Різдво Христове, Богоявлення, припиви Трьом святителям, ірмоси і стихирі на Стрітень; псалом в неділю Блудного сина *На ріці Вавилонстей*, тропар *Покаяния отверзи*, два прокимни у Вел. піст, літургія *Преждеосвященна*, задостойник *О тебе радується*, ірмоси в неділю Хрестопоклонну, ірмоси Пресв. Богородиці *Воду прошед* (глас 8), на Благовіщення стихира *Совіт превічний*, ірмоси і припів *Архангелский глас*, кондак Пресв. Богородиці, ірмоси в четвер 5 неділі Вел. посту, в суботу Лазареву, на В'їхання канон (ірмоси, тропарі), у Вел. понеділок тропар *Се жених гряде в полунощи*, ірмоси в дні страстного тижня, у Вел. четвер *Вечери твоєї тайней*, у Вел. п'ятницю трипісонець і стихирі, у Вел. суботу ірмоси, *Воскресни Боже, Да молчит всякая плоть*, канон на Воскресіння (без нот); ірмоси в неділі П'ятидесятниці, ірмоси та стихирі св. Духу, преп. Онуфрію, на Різдво св. Іоана Хрестителя, апп. Петру і Павлу, Преображенню, Успінню, на Різдво Пресв. Богородиці, Воздвиження, арх. Михаїлу, на Введення, свт. Миколаю (арк. 85 зв.–240);

пізнішим почерком *Блажен муж*, на 8 гласів *Господи возвах, слави* (арк. 240–242 зв.), *Слава ти троїце святая, Достойно єсть* (арк. 322 зв.–325).

ірмоси столпові (арк. 243–322);

Вказ. напів: **київський** — Літургія (арк. 7 зв.);

руський — *Бог господь*, кондак Пресв. Богородиці, ірмоси на В'їхання (арк. 3 зв., 130 зв., 137 зв.);

болгарський — *Бог господь, Господи возвах*, кондак Богородиці, канон в неділю Цвітну (арк. 5, 16, 131 зв., 140 зв.);

грецький — *Неанес и та херувим, Агіос іс киріос, Агіос о Теос* (арк. 12 зв., 323 зв., 324).

Календарно-мінейний структ. тип.

Лит.: Ісаєвич. Братства і укр. муз. культура, с. 54; Балик. Рукописи Перем. гр.-кат. капітули, 1974, с. 241, № 651; Gołos. Manuscript Sources of Easter Chant, с. 79; Antonowycz. *Ukrainische geistliche Musik*, S. 343 (mf № 16054); Jasinowskyj. *Znaczenie eparchii przemyskiej*, s. 414, № 61.; Малинина. *Древнерусские церковные рукописи в Национальной библиотеке Варшавы*, с. 39–41, № 27;

Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce, s. 205, № 422; *Inwentarz rękopisów Biblioteki Kapituły Greckokatolickiej w Przemyślu*, s. 119–120.

№ 99**3 чв. XVII ст.****Варшава, ВН, 12063 I**

4°, 216 арк., без поч. і кін., пропуски в сер., частина арк. переплутана; дрібн. півустав; в оправі з орнам. витискама. В. зн.: Каманін, № 639 — 1655 р.

Належав до церкви с. Нова Воля (арк. 1). 3 б-ки гр.-кат. капітули в Перемишлі.

Октоїх–Ірмологіон, поч. з гласу 1 пісні 8 (арк. 1–192);

подобні (арк. 193–202);

стихири, поч. з Різдва Христового, включаючи Вел. посту, в кін. *Нині сили небесні* (арк. 203–216 зв.).

Вказ. напиви: болгарський — подобен 2 гласу *Доме Євфратов*, пізніша дописка; припів Трьом святителям — *Достойно єсть і Роди всі піснь* (арк. 192 зв., 211 зв.).

Гласовий структ. тип.

Лім.: Pietruszewicz. *Manuscripta et Documenta* 1858, арк. 8 зв., № 48 (?), XVII ст., 210 арк., 4°, сигн. LII, E 22; Балик. *Рукописи Перем. гр.-кат. капітули*, 1974, № 242, № 679; Jasinowskyj. *Znaczenie eparchii przemyskiej*, s. 414, № 69; Малинина. *Древнерусские церковные рукописи в Национальной библиотеке Варшавы*, с. 41, № 28; *Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce*, s. 209, № 430; *Inwentarz rękopisów Biblioteki Kapituły Greckokatolickiej w Przemyślu*, s. 120.

№ 100**50 pp. XVII ст. – до 1659 р.****Львів, ЛНБ, НТШ 469**

4°, 332 арк., останні 2 арк. чисті, два почерки: 1-й основний арк. 1–12 зв., 78–322 зв.; 2-й дрібніший, арк. 13–77 зв. арк. 1, 13, 322–332 пізнішого часу, в сер. деякі арк. переплутані, між арк. 1–2 пропуск, окремі арк. пошкодж. надірвані; дрібн. півустав; 9 рядків на стор., на арк. 78–79 зв. – по 10; в оправі.

Н.: нотки писані дуже акуратно, половинки мають видовжений прямокутник; тривалості — від бревіс (заклучна нотка) до вісімок; сторожі, фіти.

Д.: орнам. заставки, ініціали — простенькі геометричні мотиви.

В. зн.: Каманін, № 954 — 1661 р.; Laucevičius, № 2650 — 1673 р.

З.: скорописом XVII ст.: «Во имя о^тца И сна И святого дха, амънь. Купи^л сию Д^нше поле^зную Книгу Нариаемую Ирмоло' рабъ бжи' Іере' Панкра^т Миха'лови^ч в' Ивана Ме^лникова в селѣ вязово', в мае^тности Имосцѣ панѣ Крако^вско', в повѣтѣ Жо^лкевско^м ро^к бо^ж цахнѠ (1659) мца фе^враля дня s (6) в среду пе^рвѣи не^поста» (арк. 68 зв.); «Сія книжица сще^ннаго Іерея Панкратія Миха'ловича Обще Сщ^ннаго а меновите Єрмолои» (арк. 243); «Jan Płuciski Bakaławr Kozowski» (арк. 328); «Theodor Daniliewicz Bakaławr Kozowski malarz obywatel Poddubickiy. R[oku] 1784» (арк. 331). На верхн. обкладинці № 307. Надійшов з с. Карова на Сокальщині.

Всеношне бденіє — без кін., Літургія на 8 гласів богородичні, блаженні, троїчні, катавасії; припиви на свята, літургія св. Василя Великого — обірвано (поч. на арк. 223–224, продовження на арк. 2–12 зв.);

воскресні піснеспіви Октоїха (арк. 13–68 зв.);

подобні (арк. 69–77 зв.);

стихири та ірмоси на свята, поч. з Різдва Христового, серед них ірмоси на перенесення мощей свт. Ніколая (арк. 161–162 зв.), преп. Онуфрію, на Різдво св. Іоана Предтечі, в кін. стихира на прокляття єретиків (арк. 78–244 зв.);

ірмоси столпові (арк. 245–321 зв.);

пізнішого часу — стихири погребові на 8 гласів, кондак Ісусу Сладкому, стихира на Введення Пресв. Богородиці *Днес храм*, у Вел. суботу *Прийдіте ублажим Іосифа* (арк. 322–330).

Вказ. напиви: київський — Всеношне бденіє, Літургія (арк. 2, 223);

болгарський — літургія св. Василя Великого, стихира *Царю небесний*, стихири погребові *Кая житейская* та ін. (арк. 10 зв., 173 зв., 322–325).

Календарно-мінейний структ. тип.

Лит.: Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 29, № 34; Jasinowskyj. *Znaczenie eparchii przemyskiej*, s. 418, № 147; Петренко Літургія в українській церковній монодії, с. 60, 69.

№ 101

1651 р. (арк. 134 зв.)

Львів, НМЛ, Q 339

4°, 412 арк., без кін., пошкоджений; скоропис; сторожі; в пошкодженій оправі з орнам. витисками. Орнам. заставки, ініціали, прикраси на полях — квіткові мотиви стародрук. типу, частина в кольорі, плетінка; мініатюри (15), на арк. 135 два музиканти з дудкою та лютнею в ініціалі, мініатюра злегка заклеєна орнам. мотивом, на арк. 173 зв. Богоматір, київські митрополити Петро і Олексій, преп. Антоній і Феодосій Печерські; художнє оформлення виконане дуже майстерно, малював Іоан Стефанович (іл. № 16, 17, 18 у нашому каталозі)..

З.: «Іоан С[тефанович] рок[у] 1651 мца іюня 20» (в мініатюрі, арк. 134 зв.); «Іоан Стефанович 1651 [року] мца іюля 14» (в мініатюрі, арк. 299); «Сию книгу глаголемую Ирмолой купил раб божий Стефан [...] столярчик у Стефана на прозвико [?] Переяславский бывшего [на тот] час обивателя Тернопольского за готовкѣ грошѣ двадцет [..]» (арк. 185 зв.–190).

Л.: надійшов 1918 р. від свящ. А. Герещука з с. Полтва.

Октоїх–Ірмологіон (арк. 1–225);

подобні, на поч. преп. Антонію і Феодосію *Преподобний отче*, глас 5 (арк. 226–240,);

на 8 гласів троїчні і *Бог господь* з воскресними тропарями, ірмоси на умирненіє церкви, катавасії *Спаси от бід*, стихири свт. Миколаю (арк. 241–257);

стихири на свята, поч. з Різдва Христового, серед піснеспівів Вел. посту є Страсті, в кін. стихира Іоасафу царевичу (арк. 259–412 зв.).

Вказ. напіві: болгарський — подобен 6 гласу *Ангелскіє пред ідут сили, Бог господь*, кондак Богородиці, *Христоновая пасха* (арк. 240, 243 зв., 306 зв., 321 зв.).

Гласовий структ. тип.

Публ.: Ясиновський. *Українські та білоруські нотолінійні Ирмолой*, с. 594, іл. (мініатюра Богоматір з малим Ісусом, арк. 151 зв.), с. 595 (подобен гласу 5 *Преподобне отче Богоносе Феодосіє*, арк. 226), с. 596, іл. (мініатюра В'їзд у Єрусалими, арк. 308 зв.).

Лит.: Ясиновський. *Мелодії минулих століть*, с. 113; Ясиновський. *З історії*, с. 113; Жолтовский. *Изобразительная графика*.

№ 102 1651 р., Кутейнський м–р (?)

Мінськ, НГМБ,

біл.

інв. № 4574

F°, 318 арк., арк. 1–2, 4, 316–318 чисті, між арк. 6–7 вирізано 2 арк.; дрібн. півустанов; 12 рядків на стор.; сторожі, нотний текст в рамці; в оправі з орнам. витисками. Орнам. заставки, ініціали — рослинні мотиви стародрук. типу; на тит. арк. кольорові мініатюри.

«Ірмологіон сирѣчь богоугодныхъ пѣсни [...] благословеніємъ жъ всесчестнаго господина отца Іоуила Трубевица ігумена Кутейнскаго во общежителный монастырь Борколабовской Девической. Тщаніємъ честной інокіни ігумени Фотінії Киркоровны и всѣхъ сестеръ ея інокимъ онѣносъ написася в лѣто 1651 мца марта 16 дня» (переписувач, тит. арк.); «Сія книга глаголемая Ирмолой Борколабовского дивическаго святаго храма Вознесенія господня» (арк. 5–7 зв.). Д. Разумовський ознайомився з рукописом і описав його у Москві в б-ці А. Радкевича.

Всеношне бденіє, *С нами Бог*, припіві, Літургія, стихири на молебінъ Пресв.

Богородиці *Всімъ предстателствуєши* і *Радуйся пречистая*, на 8 гласів катавасії (арк. 5–11 зв.);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 12–185 зв.);

стихири на свята, поч. з Різдва Пресв. Богородиці (арк. 187–250);

піснеспіві Постної і Цвітної Тріодей (арк. 250–287 зв.);

реєстр ірмосів та ін. піснеспівів (арк. 289–312);

пізніші доповнення, серед них стихира *Да познаєм братіє* (арк. 313–315 зв.).

Вказ. напіві: простий — *Воскресни Боже* (арк. 278 зв.);

болгарський — припіві *Прийдіте вси іночетії, Слава ти тройце святая, Радуйся обрадованная, Пречистая Богородице* (арк. 6–7), стихири ап. Іоану Богослову *Возлег на перси* і *Богослове дівственниче* (арк. 194 зв., 196), на

Покров Пресв. Богородиці *Яко вінцем превічним* (арк. 196); арх. Михаїлу *Огненними устами* (арк. 197), на Введення *Днесь боговмістимий храм* (арк. 200), Різдво Христове *Рождества твого, Волсви перстії, Во вертеп вселился, Прийдіте відим вірнії* (арк. 207 зв., 209, 211, 211 зв.), в неділю Мясопусну *Єгда поставятся*, кондак Пресв. Богородиці (арк. 251 зв., 260 зв.), ірмоси на В'їхання, стихира у Вел. п'ятницю *Тебе одіючагося* (арк. 268 зв., 270 зв.), *Прийдіте ублажим Іосифа і Воскресни Боже* (арк. 273, 278), *Прийдіте людіє і Царю небесний* (арк. 282, 287);

з грецьким текстом — *Кириє елейсон* (арк. 8 зв.).

Гласовий структ. тип.

Публ.: Лаўрык. Рукапісная кніга ў Куцейне, с. 23 (арк. 116 зв.–117), тит. і арк. 1 – поч. Всеношного: пс. *Благослови душе моя* (на зв. тит. стор. журналу).

Літ.: Разумовский. Описание богослужбных книг, л. 100–100 об.; Разумовский. О нотной рукописи, с. 66–68; Николаеў. *Палата кнігопісная*, с. 195, 225; Лаўрык. Баркалабаўскі ноталінейны ірмалой; Лаўрык. Рукапісная кніга ў Куцейне.

№ 103

1652 р. (арк. 315, 338)

Київ, НБУВ, ДА П.346

F°, 349 арк., без поч., в кін. бракує декілька арк.; дрібн. півустав, у тексті надрядкові знаки; сторожі; в оправі з орнам. витисками. Орнам. заставки, ініціали — рослинні мотиви стародрук. типу. В. зн.: Laucevičius, №№ 1181–1184 — 1615–1629 pp.; №№ 3832–1637 p.; Каманін, №№ 668–669 — 1624 p.

З.: «Сіа скара написася з Октоїха з друкованого і Лвовского рок[у] Божего от створення свѣта 7 тисячи сто 60-го, а от рождества Христова 1 тисячи 652-го мца марта 20-го дн» (арк. 315); «Сіа скара або реистр исписася с Троици постной и цвѣтной друкованых киовских; року божія от створеня свѣта 7160, а от рождества Христова 1652-го мца априля 2 дня» (арк. 328); скорописом XVII ст.: «Спробовати пера і чернила чи добре буде писати, коли добре пише, а не добре пише» (арк. 315 зв.); олівцем в кін. болгарських тропарів: «Переписал А. Шульговский 8 апр. 1905 г.» (арк. 287). Надійшов 1865 р. від архимандрита Євгенія з Чернігова.

Октоїх–Ірмологіон, поч. з гласу 1 пісні 6 (арк. 1–165);

стихири на прокляття єретиків *Іже образу твоему*, арх. Михаїлу *Ідеже осіяет*, на Стрітень *Да отверзется дверь* (арк. 165 зв.–166);

стихири Тріоді постної та мінейні: в неділю Блудного сина *Отческаго дара, Отче благий*, в неділю Мясопусну *Єгда поставятся*, в неділю Сиропусну *Сіде Адам, Присні время*, в неділю 1 Вел. посту *Во темне гріховне*, в неділю Хрестопоклонну *Пособивий господи*, в суботу Лазареву *Предстал еси*, у Вел. понеділок *Вторую Євву*, у Вел. четвер *Чадо ехидно*, на умовеніє ног *Іже неодоержимую та Омивше нозі*, у Вел. суботу *Днешній день*, в неділю Томину *Человіколюбче велиє*; стихири на Різдво Пресв. Богородиці, Воздвиження, ап. Іоану Богослову, св. Іоану Златоустому, на Введення, у Вел. суботу надгробне *Прийдіте ублажим Іосифа* та стихири *Утішителя імуца, Єгда духа, Язици іногда*; стихири на Преображення, Успіння, преп. Симеону Столпнику, ап. Іоану Богослову, Пресв. Богородиці *Аз святая Богородице*, св.-вмч. Дмитрію, на Введення, в неділю св. Отців, на Різдво Христове, в неділю Сиропусну *Єгда время*, на Різдво Христове стихири, канон (тропарі) та ін.; стихири та ірмоси на Богоявлення; *розники*; в неділі перед Вел. постом *На ріці Вавілонстей*, два прокимни *Не отврати лица і Дал еси достояние*; у Вел. піст тропар *Покаяния отверзи*, літургія Преждеосвященна, задостойник *О тебе радуется*, у Вел. понеділок тропар *Се жених гряде*, у Вел. четвер *Вечери твоей тайней* і тропар *Єгда славній ученици*, стихира у Вел. п'ятницю *Тебе одіючагося*, у Вел. суботу припіві, *Да молчит всякая плоть*; Страсті, канон на “Уехание” і стихира *Днесь благодат*, кондак *На престолі на небесі*; канон і стихири на Воскресіння; стихири в неділю П'ятидесятниці, апп. Петру і Павлу, Преображенню, Успінню Пресв. Богородиці, на Різдво Пресв. Богородиці (арк. 191–272 зв.);

подобні стихирам, кондак Пресв. Богородиці, воскресні тропарі (арк. 273–287 зв.); Реєстр ірмосів, місяцеслов, лунное теченіє, список індіктів — переписані з друкованих видань (арк. 288–349).

Вказ. напів: **болгарський** — на погребі *Блаженні непорочні* (арк. 220 зв.), *Воскресни Боже* (арк. 221), ірмоси в 3 неділю Вел. посту *Спасе во огні Авраамскія* (арк. 251), подобні 8 гласу *Возлег на перси і Премудрости на перси* (арк. 279, 279 зв.), воскресні тропарі (арк. 282).

Гласовий структ. тип особливого виду.

Лит.: Петров. *Описание рукописей*, вып. 2, с. 359, № 346 (о. л. 46); Вознесенский. *Образцы*, с. 51–121; Вознесенский. *Церковное пение*, ч. I; Маценко. До джерел, с. 549–550; Музичка. Перший український, с. 258; Апанович. Записи, с. 84; Маценко. Листування з О. Кошицем, с. 332; Апанович. Вкладные, с. 47; Ясиновський. Нотні рукописи, с. 149, № 89; Корний. Болгарский напев, с. 50; Корній, Дубровіна. *Болгарський наспів*, с. 30; Цалай-Якименко. Музика, с. 745 (помилка у шифрі).

№ 104 1652 р., Тимофій Куликович, свящ., Москва, ГИМ, Син. певч. 1368 біл.
м. Білий Ковель Оршанського пов.,
при братській ц. Різдва Іоана Предтечі

4°, 1+373 арк., пропуски в сер., по краях арк. сильно обрізані; дрібн. півустав; сторожі, фіти; в новій оправі. Орнам. заставки, ініціали — квіткові мотиви стародрук. Типу, плетінка, частина в кольорі.

Автограф московського патріарха Никона: «Лѣта 7165 [1657] [...] Ирмологія напѣлу киевскаго і болгарскаго Охтаих (?) живоноснаго» (арк. 2–8, запис дуже обрізаний); 1857 р. належав до Воскресенського Ново-Єрусалимського м-ря (арк. 1–2).

Оглавленіє ірмосов, стихир и иных вещей в книзѣ сей обрѣтающихся (арк. 1 зв., 357–373 зв.); Всеношне бденіє, *С нами Бог*, Літургія, *Да исполнтся уста наша*, подобні розные **болгарські**, стихир на постриг монахів, паракліс Пресв. Богородиці, пізнішого часу *Аллілуя* (арк. 1–32 зв.);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 33–178 зв.);

стихир в неділю св. Отців, на прокляття арій (арк. 179–183);

подобні, в кін. ірмоси умиренію церкви, на 8 гласів катавасії і богородичні (арк. 184–193 зв.);

стихир на свята, поч. преп. Симеону Столпнику (арк. 203–292);

піснеспіви Тріоді, серед них є Страсті (арк. 293–356).

Вказ. напів: **київський** — *Блажен муж* (арк. 2 зв.);

простий — в неділю Сиропусну *На спасення стези* (арк. 298);

острозький — *Блажен муж* (арк. 2 зв.);

могелевське — *Плотію уснув* (арк. 346 зв.);

з грецького на простий — Херувимська пісня (арк. 9);

болгарський — киноник *Хваліте господа*, подобні розные — *Господи возвах*, догматики, *Бог господь* (арк. 12–26); многомилостивое *Хваліте імя господне*, припів на свята (арк. 27–28 зв.); стихир в неділю Хрестопоклонну *Прийдіте вірніі*, ап. Іоану Богослову *Возлег на перси*, *Богослове дівственниче і Євангелисте Іоане* (арк. 212, 216–217 зв.), на Покров Пресв. Богородиці *Яко вінцем*, арх. Михаїлу *Огненними устами*, *Ідеже осіяєт*, Введенню Пресв. Богородиці *Днесь храм і Днесь боговмістимий* (арк. 218 зв., 222–223, 227 зв.), свт. Миколаю *Наслідниче Божий*, Трьом святителям *Днесь душа*, *Благовіщенню Послан бисть*, *Да веселятся небеса*, *Днесь радость* (арк. 232, 266, 271 зв., 273, 274), тропар у Вел. піст *На спасення стези*, стихира в неділю Митаря і Фарисея *Множество содіянных* (арк. 298, 298 зв.), кондак Богородиці, *Днесь благодат* (арк. 305, 307), в неділю Цвітну кондак *На престоли на небеси*, *Прежде шести дней*, у Вел. суботу *Воскресни Боже* (арк. 312 зв., 313 зв., 342 зв.), на Зшестя св. Духа *Спасови рачители і Царю небесний* (арк. 355 зв., 356);

сербський — киноник *Хваліте господа* (арк. 11);

грецький — *Агіос о Теос* (арк. 32).

Гласовий структ. тип.

Лит.: Сахаров. *Описание славяно-русских рукописей*, с. 5, № 62; Разумовский. *Церковное пение*, с. 115, 174; Леонид. *Описание*, с. 59, № 120; Амфилохий. *Описание*, с. 108, № 39; Строев. *Описание рукописей*, с. 278, № 143; Stefanovič. *The serbian Chant*, р. 150, 153 (шифр помилковий — С. п. 890, це інший рук. Ірмолой); Карастоянов. *Орнаментироване*, с. 110; Протопопов. *Многоголосные*, с. 87; *История русской музыки* (Келдыш), т. I, с. 218; Ясіноўскі. *Беларускія Ірмалоі*, с. 51; Ясиновський. *Рос.— укр.—білор.*, с. 147; Цалай–Якименко. *Перекладна півча*, с. 16; Николаеў. *Палата кнігопісная*, с. 225 (помилка в даті 1562 р.); Пікарда. *Царкоўная музыка на Беларусі*, с. 17; В. Иванов. *Навчання церковного спієу*, I, с. 33 (помилково називає рукопис російським); Picarda. *The Evolution*, р. 333; Ясіновський. *Матеріяли до біографічного словника*, с. 107.

№ 105 1651–1653 рр., Матфей Заплатинський, Львів, ЛНБ, БА
Дорогиничі (?) (тит. с., арк. 112 зв., 322 зв., 327, 348)

F°, 360 арк., дрібн. півустав; по 11 нотних рядків на стор.

Н.: крупна, тривалості ноток від льонги до чверток, зрідка вісімки (арк. 247–247 зв.), чвертки видовжені; фітні вокалізи розкриті та у вигляді літери фіти (арк. 250 з., 251); в кін. нотних рядків сторожі.

Д.: орнам. заставки, ініціали, кінцівки – стародрук. типу і рослинні, в клеймах зображення Церкви; мініатюри; малював Матфей Заплатинський.

О.: давня, дошки в шкірі з орнам. витисками, верхня обкладинка розламана навпіл.

З.: напівстертий запис XVII ст. про купівлю рукопису коштом громади до Церкви Покрови с. Торговище (арк. 2–10).

ОКТОЇХ–ІРМОЛОГІОН (арк. 2–206);

ПОДОБНІ СТХИРАМ – на 8 гласів, у кожному гласі додані богородичні, *Бог господь* з воскресними тропарями (арк. 207–223 зв.);

ВСЕНОШНЕ (арк. 224–225 зв.);

СТИХИРАР празничний – ТРІОДЬ: преп. Симеону Столпнику, на Різдво Пресв. Богородиці, Воздвиження, зачатіє св. Іоана Предтечі, преставлення св. Йоана Богослова, Покров Пресв. Богородиці, св.-вмч. Дмитрію, преп. Козьмі і Даміану, св. Йоану Златоустому, на Введення, преп. Саві, свт. Миколаю, *розники* перед Різдвом Христовим, стихири на Різдво Христове, *розники* перед Богоявленням, стихири на Богоявлення; піснеспіви Тріоді, серед них Страсті; стихири апп. Петру і Павлу, Преображенню, Успінню Пресв. Богородиці, в кін. величання Трьом святителям (арк. 225 зв.–348 зв.);

Лунное теченіє, пасхалія (арк. 349 зв.–355 зв.);

стихира Пресв. Богородиці *Радуйся вселенній, Бог господь*, *многомилостивоє Раби господа* та *Ісповідайтеся господаєви*, стихири на преставлення ап. Іоана Теолога (Богослова, 26 вересня) *Прийдіте сина громава*, *сідальна Премудрости на перси*, антифон 4 гласу *От юности моя* (арк. 356–360).

Вказ. напіві: **болгарський** — кондак Богородиці, *Воскресни Боже, Бог господь* (арк. 283 зв., 320 зв., 357 зв.).

Гласовий структ. тип.

Публ.: Ясиновський. *Генеза української гимнографії*, с. 18–21 (богородичні *Гришних молитви* на 8 гласів, арк. 214–215 зв.);

Лит.: Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 65, № 117; Запаско. *Мистецтво української рукописної книги*, с. 71; Запаско. *Українська рукописна книга*, с. 113; Запаско. *Мистецькі рукописні пам'ятки*, с. 46, № 57; Запаско. *Ошатність української рукописної книги*, с. 102, 132, № 109; Ясіновський. *Матеріяли до біографічного словника*, с. 99.

№ 106 1653 р., Вільно, інок, Москва, ГИМ, Син. певч. 32
біл. Василянський м-р св. Трійці (тит. стор. і 35 арк.)

Глава сѣѣи єдиносѣщѣи [...]. Сиа книга во главахъ вѣжна зачата: твореніє прѣпного ѿца Іоанна Дамаскина и сѣго Ѳеодора Студита кѣ чти Прѣтой вѣцы и всѣхъ сѣтыхъ. Яминь. ꙗхѣнъ марта кѣ дни. F°, 377 арк., в кін. бракує декілька арк., на арк. 29 наклеєно уривок з іншого Ірмолюю; півустав; сторожі; в новій оправі.

З.: Сей Ермолой написаний през недостойного и многогрѣшнаго іюна чынъ святого Василия Великаго в монастырѣ святой Троицы в Вилне в рокѣ ꙗхѣнъ и отданный до церкви святой и животворящей Троицы в рокѣ ꙗхѣнѣ мца мандарѣа і дни ко ѡхвалѣ дни апрѣла кѣ второго божой навѣки вѣков. Яминь. (арк. 35); «Лета 7171-го (1663) июля в 7 день Амбросиева Дудина монастыря в дом пресвятыя Богородицы Успения и великого чудотворца Николы приложил сию книгу Ермолой по обещанию по родителем их вкладу при игумене Герасиме Никита Иванов сын Козлов з детьми с Иваном да с Григорием подписал своею рукою» (арк. 1–31).

Октоїх–Ірмологіон (арк. 1–239);

стихири на свята, поч. з Успіння Пресв. Богородиці (арк. 240–332); многомилостивое *Хвалите імя Господне*, величання на свята, на 8 гласів богородичні, подобні стихирам, *Аллілуя*, *Бог Господь*, *Господи возвах, слави*, припівви на молебнах; всеношне бденіє, *С нами Бог*, *Тебе Бога хвалим*, обірвано (арк. 341–377 зв.).

Гласовий структ. тип.

Літ.: Преображенский. Каталог, арк. 14, № 32; Скребков. *Русская хоровая музыка*, с. 37, 40, 43–44; Константинова. Болгарский распев, с. 277; Ясіноўскі. *Беларускія Ірмалоі*, с. 51; Конотоп. О некоторых принципах; И. Герасимова. *Под властью русского царя*, с. 222–223.

№ 107* **До 1656 р.** **Чернігів, спарх. древлехр.**

16°, без поч.

Запис в кін.: «року 1656 Гавриил Иванович Брезына рукою [власною ?]».

Зміст: Літургія; Октоїх–Ірмологіон, в кін. без нот многомилостивое на свята.

Літ.: *Каталог выставки XIV Археологического съезда в г. Чернигове*, с. 9, № 62.

№ 108 **Сер. XVII ст. (між 1654–1657 рр.)¹** **Москва, РГБ, Разум. 90**

F°, 194 арк., арк. 150–194 іншого почерку, нотний текст писаний у дві колонки; дрібн. півустав; в оправі з орнам. витискама, два замочки, на хребті витиск «Ірмолой нотный». Орнам. заставки, ініціали, кінцівки — геометричні та рослинні мотиви стародрук. типу, в кольорі. В. зн.: Каманін, № 670 — 1651 р.; № 652 — 1661–1671 рр.; № 985 — 1643 р.; № 1048 (?) — 1660 р.

З.: «Сия книга Ирмолой бившаго Андрея Яковлевича Андрузкого, а надана от него его же брату родному Елисею Яковлевичу Андрузкому, женѣ его и дѣтям вѣчне 172[0] году августа дня» (арк. 20–30); на форзаці нотатки Д. Разумовського про зміст й дату створення рукопису.

На поч. розділів подані уставні пояснення про порядок і місце піснеспівів у службах.

Всеношне бденіє (арк. 1–2);

воскресні піснеспіви Октоїха: догматики з богородичними, *Бог господь*, сідальні, степенні-антифони, воскресні ірмоси (арк. 2–28);

літургії св. Іоана Златоустого, св. Василя Великого, блаженні, киноники *Хвалите господа*, *Во память вічную*, *Чашу спасения*, хрестовоскресні; *седмиця* на 8 гласів, глас 1 — *Бог господь* з воскресними тропарями, богородичний *Гавриілу просвіщавиу*, іпакой *Разбойниче покаянис*, кондак *Воскресл еси*, подобні стихирам *Небесним чином і Не мудростію не силою*, прокимни, ірмоси столпові; на 8 гласів богородичні *Грішних молитви*, катавасії *Избави от бід*; на празники великих святих ірмоси Пресв. Богородиці — *Нетренну і необычну*

¹ Рукописи переписаний, як свідчить *заздравний* спів на арк. 119–119 зв., після акту 1654 р., але за життя Богдана Хмельницького та митрополита Сильвестра Косова, які померли 1657 р.

(глас 2) та *Воду прошед яко по суху* (глас 8) з ремаркою *твореніє Феофана*; інші піснеспіви на молебінъ Пресв. Богородиці (арк. 28–54 зв.);

Постна і Цвіта Тріоди: Страсті, серед піснеспівів в неділю Пасхи заздравне «за царя і великаго князя Алексѣя Михайловича, царицю Марію Иоановну, царевича Алексѣя Алексѣевича, і благороднаго гетмана Зѣновія [Богдана Хмельницького] і все воинство их, патріарха нашего Іоанникія, архієпископа всія Росіи митрополита Сильвестра [Косова]», без нот (арк. 119–119 зв.); ірмоси в неділі П'ятидесятниці (арк. 55–141);

ірмоси та стихирини на свята, поч. преп. Симеону Столпнику, серед них ірмоси преп. Антонію Печерському, прор. Іллі (арк. 141–194).

Календарно-мінейний структ. тип.

Вказ. напіві: **київський** — *О тобі радується* (арк. 66);

острозький — *О тобі радується* (арк. 66 зв.);

скитський — Херувимська пісня (арк. 31);

болгарський — поліелей *Раби господа*, припів в неділю Цвітну *Прийдіте іми яко, Веселися Іерусалиме, Пржеде шестий день, Воскресни Боже*, 9 пісня канону в неділю Цвітну, припів в неділю 2-гу після Пасхи і в четвер 6 неділі після Пасхи, стихира *Прийдіте людие* (арк. 79, 79 зв., 82, 83, 112, 82 зв., 120 зв., 131, 139).

Публ.: Ясиновський. *Українські та білоруські нотолінійні Ірмолої*, с. 597 (Херувимська напіві скитського, арк. 31).

Літ.: *Собрания Д. В. Разумовского*, с. 112–113, № 90; Ясиновський. *Певческие рукописи*, с. 289–290, № 5; Ясиновський. *Манявський скит*, с. 37, 42.

№ 109 1657 р., Кирило Петрович Канчужський, Варшава, ВН, 12693 III ієромонах, с. Спасів, Преображенський м-р

(арк. тит. і прикінцевий).

ІРМОЛОЙ ТВОРЕНІЄ преподобного ѿца нашого Іѡана Дамаскина. Списана рокоу Бѣго 4483 мѣа априла дѣна кѣ за дежавы великаго Корола Іѡана Казімера Полскіа землѣ а вѣ свѣтелѣ Преѡбраженіа гѣа бѣа і спѣса нашого Іѣ Хѣ. Стара на і кошто Бѣѡлавеѡаго Епѣкопа Антоніа Винницкаго Епѣа Премькаго и самборскаго (далі декілька рядків грецькою мовою, тит. арк.).

F°, 1+278 арк., збереглася первісна нумерація арк. — з помилками; дрібн. півустав; арк. місцями пошкоджені; в оправі з орнам. витискама. Орнам. заставки, ініціали, прикраси в тексті — майстерні рослинні мотиви; мініатюри; в розділі стихир прикраси та мініатюри майже перед кожним святом.

Прикінцевий запис писаря: «Доздѣ. Єже по боѣ. Конєць і совершеніє прият книга сіа глаголемая Ірмолой [...]. Року божого 1657 мѣа априла дня 20 начася. Соверши же ся того ж року мѣа іюля 10 дня рукодѣлієм многогрѣшнаго раба ієромонаха Кирила Петровича Канчужского [...] (арк. 278 зв.–279); «Многогрѣшный писал ієромонах Кирил Канчужский» (арк. 170); запис-скрепа: «[А]нтон[ій] Винницки' епископъ православни' премиски' и самборьски' тр» (арк. 3–54), криптограма «АВЕП тр», тобто Ант. Винн. перем. еп. (арк. 247а); належав до семінара руської філології Львівського університету, пізніше був переданий до б-ки університету (штампи), сигн.: 204/III і № 23/1.3.11. Під час Другої світової війни був вивезений до Німеччини, а після війни переданий до Польщі й опинився у ВН у Варшаві.

Октоїх з воскресними ірмосами (арк. 1–38 зв.);

подобні (арк. 39–52 зв.);

стихирини та ірмоси мінейні і тріодні: на Різдво Христове, Обрізання, Хрещення, Стрітень, Благовіщення, припів *Архангелский глас*; псалом в неділю Блудного сина *На ріці Вавилонстей*, тропар в неділю Сиропусну *Покаяния отверзи*, два прокимни у Вел. піст, літургія Пржедєосвященна, ірмоси в неділю Хрестопоклонну, у четвер 5 неділі Вел. посту, канон на В'їханья (ірмоси, тропарі), ірмоси в дні страсного тижня, у Вел. четвер *Вечери твоєї тайней і*

тропар *Єгда славнії учениці*, стихира на умовеніє ног *Іже неодождимую*, Страсті, ірмоси і стихири у Вел. п'ятницю, у Вел. суботу величання, канон (ірмоси, тропарі), *Прийдіте ублажим Іосифа, Да молчит всякая плоть, Воскресни Боже*; канон на Воскресіння (ірмоси, тропарі і стихири на 9-й пісні), ірмоси в неділі П'ятидесятниці; ірмоси преп. Онуфрію, на Різдво св. Іоана Предтечі, апп.Петру і Павлу, Преображенню, Успінню Пресв. Богородиці, на Різдво Пресв. Богородиці, Воздвиження, арх. Михаїлу, Введенню, свт. Миколаю, ірмоси Пресв. Богородиці *єгда Устав укаже* — гласу 2 *Нетренну необичну*, гласу 8 *Воду прошед яко по суху* (арк. 53–188); ірмоси столпові (арк. 190–239 зв.); Всеношне бденіє, *Господи возвах*, Літургія (арк. 240–247); Скара (арк. 247а – 278 зв.).

Вказ. напів: **руський** — *Бог господь* (в розділі Октоїха);

київський — Всеношне бденіє (арк. 240);

острозький — *Блажен муж* (арк. 242);

болгарський — кондак Богородиці, *Днес благодат, Прийдіте, ублажим Іосифа, Воскресни Боже, Прийдіте людие* (арк. 86, 87 зв., 128, 129 зв., 147).

Календарно-мінейний структ. тип.

Лит.: Ясиновський. Нотний Ірмолой, с. 108–109 с. 88; Ясиновський. Методологічне значення, Ясиновський. Ірмологіні; Ясиновський. Український нотолінійний, с. 52; Jasinowskij. Znaczenie eparchii przemyskiej, s. 414, № 71; *Sztuka iluminacji*, s. 50–51, N 31; Боянівська. Причинок до створення словника українських книжників, с. 340; Боянівська. *Переписувачі книжок*; Малинина. *Древнерусские церковные рукописи в Национальной библиотеке Варшавы*, с. 23–24, № 10; *Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce*, s. 209, № 432; Ясиновський. Матеріяли до біографічного словника, с. 102–103.

№ 110 1659 р., Іоан Демянович, дяк, м. Костянтинів Київ, НБУВ, КПл. 30 П.

4°, 356 арк., арк. 1–2 пізнішого часу — 1780 р., частина арк. переплутана, без поч., дрібн. півустав; сторожі; в картонній оправі. Заставки, ініціали — рослинні мотиви стародрук. типу; 2 мініатюри: цар Давид грає на арфі (арк. 1 зв.), Іоан Дамаскин (арк. 29 зв.).

З.: «Ірмологіон сирѣч Осмогласник списася през мене многогрѣшнаго Іоанна Демяновича. Бивши на тот час діаком в Константинѣ граде. Лѣта божіяго на Рожденія 1659 мца мая дня 15. Сіє начало переписано внов року 1780 ден 15 (тит. арк.).

Всеношне бденіє, на 8 гласів троїчні, *Бог господь* з воскресними тропарями, катавасії; Літургія, стихира на вход архиерея, кондак Богородиці (арк. 2–29);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 30–248);

подобні стихирам, богородичні на 8 гласів (арк. 249–264 зв.);

стихири мінейні і тріодні, поч. з вересня, є Страсті (арк. 266–356).

Вказ. напів: **київський** — Всеношне бденіє, Літургія (арк. 2, 17 зв.);

печерський — *Блажен муж* (арк. 5 зв.);

острозький — *Блажен муж* (арк. 6);

болгарський — *Бог господь* з воскресними тропарями (арк. 9).

Гласовий структ. тип

Лит.: Разумовський. Нотные рукописи и книги (ф. 380, № 10/19, арк. 42); Петров. *Описание рукописных собраний*, вып. 2, с. 16, № 30 (XVIII, 13); Ясиновський. Нотні рукописи, с. 152, № 158; Іванов. *Співацька освіта*, с. 63, 191, 203, 221 (з помилками); Запаско. *Ошатність української рукописної книги*, с. 103; Ясиновський. Матеріяли до біографічного словника, с. 97.

№ 111 1659 р., Марко Потоцький, Львів, ЛНБ, Петр. 96

обиватель с. Переволочна (арк. 174–185, 382 зв.)

F°, 382 арк., на поч. бракує декілька арк., в кін. арк. переплутані, втрати в сер.; дрібн. півустав; в оправі. Орнам. заставки, ініціали, кінцівки, прикраси на полях — рослинні мотиви стародрук. типу з народними елементами, плетінка, в кольорі.

Переписувач: «Сей Журмолой списав раб Божій М[а]рк по [п]розвищу Потоцкый обиватель Przewłoczańsky swoią ręką własną do cerkwy Wowedeneia Preczystyia Diwy Mariji Jej na chwałę» (арк. 174–185); післямова переписувача: *Исправленіа поползновенній въ книзѣ сей. съ млініемъ. И нѣже трѣднішѣла ѣ работѣ писанія книги сеа, блго честивый и Христо любивый Рѡсстїи прѣбѣе и четци. Иже въ книзѣ се" нѣкаа погрѣшеніа восхощете исправити, да имена ваша въ книгѣ животны напісанна да бѣдѣтъ. Прочеъ всѣхъ ва ѡбще блго любивы читателе" и блго искѣсны и мелодійно бѣдчны спѣваковъ прилѣжно мліи, Сего нашего трѣдаа (но нѣле"меліонъ) тажест и твоѣ любовъ да понесетъ. Но ѡстоаніемъ ѣ ино работно дѣло, къ привременѣ" сей жини соблѣднхомі, и ко семѣ поползновенію ѡстреміхоміса, исправляющїи в нѣккїи винноу. Иъже въ смиреніи мліи, бѣземъ перѣ съ блгопресто"номъ черніиломъ, и ѣ ѣликихъ словесѣ что недосто"но, или не искѣно и не блго стро"но, в нїже поползновеніа быт или погрѣшеніа нѣкаа ѡбріщете со ѡстрѣдіемъ мліи исправити. ѡ всѣже сї от Гда і ѡ ваъ молю, дарѣватиса мнѣ, недосто"номѣ и рѣцѣ мое" брѣно" проценіи. Не злословѣте, но прѣлагающе ѡмѣ и серцѣ своемѣ, апѣоломі заповѣднѣно римлянъ, ѣи блвнїте а не кленѣте. Понѣже трѣднїса члѣкї грѣше и перѣты брѣнныи дѣйствовахѣ, да и сами проценїа и блголенїа сподобитиса ѡ всѣдѣржітѣла Бїа, ѣмѣже слава чест: дѣржава въ бѣконечнымъ вѣки вѣкомъ, ѣминї. Р[окѣ] в[ожого] ꙗхѣа (арк. 374 зв.); інші записи: «Stefan Łachewicz (?) dydaskał Hołoskowsky» (арк. 18 зв.); «Аз іерей Гаврил Голубовѣч парох голосковицкый» (арк. 48 зв.); запис 1845 р. про низький заробіток дяка в Голосковичах (арк. 72 зв.); «Хто богат, то всѣм брат, хто нѣчого немає, того нѣхто не знае» (арк. 120 зв.); «Ja, Daniel Niewerenczuk, mieszczanczuk Oleski byłem na kondycyi we wsi Hołoskowiczach u wielebnego xiędza Gabriela Hołoskowicza, parocha hołoskowickiego Roku Pańskiego 1775» (арк. 221 зв.); декілька приказок польськ. мовою (арк. 126 зв., 131 зв., 136 зв., 146 зв., 173 зв.).*

Всеношне бденіє — без поч., *Господи возвах*, блаженні, прокимни *през всю седмицу*, Літургія, *Да ісполнятєся уста наша* з припискою «аще не поєши, то чти» (арк. 13 зв.), на *Исповѣданїє праволавныхъ вѣры Тебе Бога хвалим*, «сіє по вся дни поєм» — *Нинї отпуцаєши*, «сіє по литоргїи аще хоцєши» — *Да ісполнятєся уста наша*, на Рїздво Христове *Да радуєтєся твар*, на Хрещення *Христос спаситєль*, на освячення нової церкви *Возміте втрата*, Пресв. Богородици *Достойно єсть*, на 8 гласів *слави*, *Господи возвах*, *Бог господь*; поліелей *Хвалїте імя господне*, припїв Трьом святитєлям, антифон 4 гласу *От юности моя*, припїви Пресв. Богородици, стихира на молебїнь Пресв. Богородици *Радуйся вселенній* (арк. 1–30 зв.);

воскресні піснєспїви Октоїха (арк. 31–63 зв.);

подобні (арк. 63 зв.–72 зв.);

Ірмологїон, на 8 гласів (арк. 73–196 зв.);

часи царскїє перед Рїздвом Христовим, ірмоси та стихири на Рїздво Христове, Богоявлення; в дні підготовки Вел. посту, серед них стихира *Сїде Адам*, кондак Пресв. Богородици в трьох мелодичних варїантах (без вказівок на напїви), канони (ірмоси, тропарї) в недїлю Цвітну та на Воскресїннїа, Страстї; ірмоси та стихири на Зшєстїа св. Духа; стихири на Рїздво св. Іоана Хреститєля, апп. Петру і Павлу, Преображенню, на Успїннїа, Воздвиженнїа, Введеннїа, свт. Миколаю, св. Отцям, святитєлям общим, св. Іоану Хреститєлю, ап. Іоану Євангєлисту, Пресв. Богородици *Иже образу твоему*, “умилєнїю” *Прїйми мя пустинє* (пїснїа Йоасафа царевича), на Рїздво Христове *Слава во вишнихъ Богу*, на Стрїтєнь, св. Отцям (арк. 199–363);

«Вослѣдованїє церковна Пѣнїа і собранїа вселѣтнаго по уставу [...] ієрусалимской церкви» — святцї, пасхалїа, круг сонця, знаки зодїака, у святцях з руських святых згаданїй кн. Володимир (арк. 365–382).

Вказ. напїви: **київський** — Літургія (арк. 7);

² Цитата з посланнїа ап. Павла до Римлян, 12:14).

острозький — Всеношне бденіє (арк. 1);

“по древньому преданію” — *Бог господь* (арк. 20);

болгарський — *Господи возвах*, блаженні, Літургія, *Бог господь* з воскресними тропарями і богородичними, канон в неділю Цвітну, припів на 9-й пісні канону на Воскресіння, стихира на Успіння Пресв. Богородиці *Богоначалним мановенієм* (арк. 1, 5, 12 зв., 21, 21 зв., 249, 312 зв., 356 зв.);

грецький — *Агіос о Теос, Аксіон естин* (арк. 12).

Жанрово-тематичний структ. тип.

Публ.: Цалай-Якименко. Взаємодія "Схід-Захід", с. 91 (Херувимська болгарського напіву, причасник *Хваліте Господа*).

Літ.: Свенціцький. *Опис рукописів*, с. 144–145, № 86; Будовниц. *Словарь*, с. 264; Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 70, №127; Димитрова. Репертоарът “болгарский роспев”, с. 74; Запаско. *Мистецтво української рукописної книги*, с. 77; Ясиновський. *Український нотолінійний*, с. 50; Іванов. *Навчання церковного співу*, с. 173; Іванов. *Співацька освіта*, с. 157, 207 (з помилками); Запаско. Нотатки, с. 106; Запаско. *Ошатність української рукописної книги*, с. 49, 132, № 110; Корній, Дубровіна. *Болгарський наспів*, с. 31; Цалай-Якименко. *Духовні співи*; Цалай-Якименко. *Київська школа музики*, . 173; Ясиновський. Матеріали до біографічного словника, с. 116.

№ 112 Бл. 1660 р., Москва, РГБ, Лукаш. 75

замовник уманський полковник Михайло Ханенко (арк. 2 зв., 18 зв.)

F°, 429 арк.; дрібн. півустав, в кін. інший почерк; в оправі з орнам. витисками, дві застібки. Орнам. заставки, ініціали — рослинні мотиви стародрук. типу, частина в кольорі, заголовки писані золотою фарбою; мініатюри (6), на арк. 1 зв. і 117 герб уманського полковника Михайла Ханенка, замовника рукопису. В. зн.: *Alle mode papier*.

«Во імя отца і сына и святого духа. Аминь. Року спасения нашего 1660 мца мая в 27 день вдана бысть сия книга нарицаемая Ирмологіон Іже дух святыи отринув усты Дамаскиновы же и благопроизволением благороднаго і благочестиваго его милости пана Михайла Степановича Ханенка Полковника войска его царского величества Запорозкого Уманьского і благородной его супружницы пане Марии Феодоровны их власным составлена коштом до храму непобедимого честнаго и животворящаго креста господня во всемирное его празнуемаго Воздвиженіє во богоспасаемом монастыри Ірдѣнском нареченном ново богоизбранном скитѣ лежащаго на вѣчны непремѣнныє і несложителныє часы во чест и велелѣпие вышнем богу и тройцы святой нераздѣлимой і во славу непопедимыя силы честнаго и животворящаго креста господня. За отпущение грѣхов своих і во наслѣдие живота вѣчнаго его. Аминь» (арк. 2–18 зв.); вірш у мініатюрі (рукою переписувача):

«Дорогій клейнот в рыбах видим Панае,
В житейском мору заслужилесь нане.
Побожным дѣлом и сердцем отважным,
Кто ж не признает прикладом выразным.
При горнем мору есть источник жызни,
Риба планета заслужонный блидный.
Жый же щасливе мосци пане,
На том океанѣ поки свѣта стане» (арк. 117 зв.);

«Лукаш[евич], № 1061 1870 г.» (на форзаці); на корінці витиск «Ирмологион нотный 1615 года писан».

Всеношне бденіє, Літургія, катавасії, кинокник *Во память вічную*, на поч. та в кін. розділу іншого почерку *Аллілуя* — без поч. (арк. 1–19);

воскресні піснеспіви Октоїха (арк. 21–96 зв.);

подобні (арк. 47–116 зв.);

Ірмологіон, на 8 гласів (арк. 118–347);

піснеспіви Тріоді (арк. 348–381 зв.);

стихири на свята, поч. апп. Петру і Павлу, в кін. на Хрещення (арк. 382–406);

канон на “умиреніє” церкви *Коня і всадника*, ірмоси “о соединении віри” *Сокрушивий брани*, на 8 гласів блаженні, богородичні; припів Триом святителям, Успінняю Пресв. Богородиці, стихири на “почерп води”, постриг

монахів, в неділю Цвітну *Прежде шести дней*, окремі ірмоси на різні свята (арк. 407–429).

Вказ. напів: **простий** — подoben *Дівая днесь*, світилен на Різдво Христове, блаженні (арк. 116, 116 зв., 414 зв.);

болгарський — подobenі *Явися еси днесь, Удивися Іосиф, Вобранной воєводи, Дівая днесь*, стихири на постриг монахів, в неділю Цвітну *Днесь благодат*, Херувимська пісня 2 гласу (арк. 113, 113 зв., 1154 зв., 116, 420, 421, 422).

Жанрово-тематичний структур. тип.

Лит.: *Отчет МПРМ за 1870–1872 гг.*, с. 26; Кримський. Про Румянцівський музей, с. 414; Щапов. Собрание рукописных книг, с. 23; Щапов. *Собрание И. Я. Лукашевича*, с. 62–63, № 75; Ясиновський. Певческие рукописи, с. 290. № 6; Запаско. *Українська рукописна книга*, с. 110, 425–426, № 117 (мініатюра з зображення Іоана Дамаскіна є копією гравюри з львівського друк. Октоїха 1630 р.; публ. стор. з орнам. заставкою та ініціалом — арк. 151); Іванов. *Навчання. церковного співу*, с. 148 (помилки.); Іванов. *Співацька освіта*, с. 232, іл. 61; Запаско. *Ошатність української рукописної книги*, с. 49, 132, № 110; Петренко. Літургія в українській церковній монодії, с. 60, 66, 67.

№ 113 **1660 р., Іоан з Підлісок с. Мистичі,** **Белград,**
Сербська Патріарша б-ка, Рук. 39

Дж. і лит.: Повідомив проф. Ярослав Щапов; Jasinowskyj. *Znaczenie eparchii przemyskiej*, с. 420, № 189; Ясиновський. Матеріяли до біографічного словника, с. 101; Петрович. Традиции и новаторство в сербской музыкальной практике, с. 127.

№ 114 **60–80 рр. XVII ст.** **Львів, ЛНБ, НТШ 277**

4°, 135 арк., без поч. і кін., арк. місцями дуже пошкоджені і переплутані; півустав двох почерків: арк. 1–66 і 67–135; без оправи. В. зн.: Каманін, №№ 1111–1113 — 1652–1672 рр.; № 1082 (?) — 1676–1679 рр.; № 746 (?) — 1669 р.

Надійшов 1911 р. від проф. гімназії в Коломиї Ярослава Гординського.

Воскресні піснеспіви Октоїха, поч. з гласу 3 пісні 1, на арк. 58–62 уривки піснеспівів Вел. посту (арк. 1–66 зв.);

подобені (арк. 67–77);

стихири на вход архиерея, Пресв. Богородиці; святкові ірмоси та стихири — апп.

Петру і Павлу і т. д., в кін. на Стрітень (арк. 77–135 зв.).

Календарно-мінейний структур. тип.

Лит.: Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 24–25, № 21.

№ 115 **60–80 рр. XVII ст.** **Львів, ЛНБ, НД 110**

4°, 288 арк., без поч. і кін., пропуски в сер., на поч. і в кін. арк. дуже пошкоджені; скоропис, місцями дрібн. півустав; без оправи. В. зн.: Каманін, №№ 712–717 — 1661–1680 рр.

Неясний запис 1748 р. (арк. 45 зв.–49); рукопис в кін. XVIII ст. придбав Андрій Зачолота (арк. 167 зв.–168); належав Феодору Баріку, XVIII ст. (арк. 214 зв.–215).

Всеношне бденіє — без поч., Літургія, псалом *На ріці Вавілонстей*, кондак свт. Миколаю (арк. 1–11 зв.);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 12–238);

подобені (арк. 239–249);

стихири на свята, поч. з Різдва Христового, в кін. на прокляття еретиків і постриг монахів (арк. 249–285 зв.).

Вказ. напів: **київський** — Всеношне бденіє, Літургія (арк. 1, 2 зв.);

«островського нап'ялу»³ — *Блажен муж* (арк. 1);

болгарський — канон на Воскресіння (арк. 275).

Гласовий структур. тип.

³ Очевидно, це описка: має бути «острозкого».

Лит.: Свенцицкий. Церковно- и русско-славянские, с. 381, № 67; Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 35, № 43.

№ 116 **60–80 pp. XVII ст.** **Львів, ЛНБ, НД 151**

8°, 276 арк. (1+275) і один арк. приклеєний до обкладинки, без поч.; скоропис; в оправі. Орнам. заставки, ініціали — плетінка з квітковими та зооморфними мотивами. В. зн.: Каманін, №№ 715–717 і 1125–1129 — 1661–1683 pp.

Підпис: «Іоан Комаренский» (арк. 81 зв.).

Воскресні піснеспіви Октоїха, без поч. (арк. 1–48);

ірмоси на свята, поч. з Різдва Христового (арк. 49–158 зв.);

ірмоси столпові (арк. 159–244 зв.);

стихири на свята, поч. з Різдва Христового (арк. 245–276).

Календарно-мінейний структур. тип.

Лит.: Свенцицкий. Церковно- и русско-славянские, с. 383, № 85; Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 42, № 60.

№ 117 **60–80 pp. XVII ст.** **Львів, ЛНБ, БА 101**

8°, 362 арк., без поч.; дрібн. півустав; сторожі; в оправі з орнам. витисками. Орнам. заставки, ініціали — рослинні мотиви стародрук. типу. В. зн.; Каманін, №№ 712–717 — 1661–1689 pp.

1925 р. належав до с. Назавізів (на форзаці). З б-ки Богословського наукового товариства у Львові, № 40.

Воскресні піснеспіви Октоїха, поч. з антифонів 1 гласу (арк. 1–55 зв.);

подобні, воскресні тропарі на 8 гласів (арк. 56–71 зв.);

ірмоси на свята, поч. з неділі Перед Різдва Христовим (арк. 72 зв.–234 зв.);

ірмоси столпові (арк. 235–327 зв.);

стихири на свята, поч. з Різдва Христового (арк. 327 зв.–362 зв.).

Вказ. напиви: болгарський — подобні 2 гласу *Доме Свфратов*, 6 гласу *Ангелскія пред ідут сили*, кондак Пресв. Богородиці, канон в неділю Цвітну (арк. 52 зв., 63 зв., 117, 125).

Календарно-мінейний структур. тип.

Лит.: Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 61, № 105; Іванов. *Співацька освіта*, с. 117 (помилки).

№ 118 **60–80 pp. XVII ст.** **Львів, ЛНБ, Петр. 151**

16°, 247 арк.; дрібн. півустав; 8 рядків на стор.

Н.: київська квадратна, чіткий вправний почерк.

Д.: орнам. заставки, ініціали — рослинні мотиви стародрук. типу, до верх. форзацного арк. приклеєна простенька мніятюра пізнішого часу – Пресв. Богордиці; приклеєна гравюра с. Anastasy M. O. P. N. (арк. 222 зв.).

В. зн.: Каманін, № 715 – 1665–1675 pp.

З.: підпис «Іоан Комаренский»; на форз. арк. чорним чорнило кін. XIX ст.: «Тоя книга писана в роць 1618. Дойдено з м'сяцеслова находячогося при конци книги сей» (в місяцеслові цієї дати немає).

ОКТОЇХ воскресний (арк. 1–72).

ПОДОБНІ стихирам (арк. 72–85 зв.).

<МІНЕЯ ПРАЗНИЧНА–Тріодь> – ірмоси та деякі стихира, поч. з Різдва Христового, серед них кондак Пресв. Богородиці, стихира у Вел. п'ятницю *Тебе одіючагося світом* (арк. 86–222 зв.).

<ДОДАТКИ> – паракліс Пресв. Богородиці, молитви на Літургії, *Соборник 12 місяцям* – календарні статті, викладені паралельно за юліянським і григоріянським календарями (арк. 223–247 зв.);

окремі піснеспіви того ж почерку – стихири на Різдво Христове *Слава во вишніх Богу, єдиноначалствующу* (арк. 235–235 в., 145–247 зв.).

Календарно-мінейний структур. тип.

4°, 208 арк.; скоропис і дрібн. півустав різних почерків; пізніші доповнення з інших рукописів, повторення деяких піснеспівів; в оправі — картон, шкіра з орнам. витисками. Один скромно орнам. ініціал (арк. 64). В. зн.: Каманін, №№ 712–717 — 1661–1680 рр.
Дар доктора Річинського з Волині 1929 р.

Всеношне бденіє, Літургія (арк. 1–7);
воскресні піснеспіви Октоїха (арк. 8–55);
подобні (арк. 55 зв.–63);
ірмоси на свята з деякими стихирами, поч. з Різдва Христового, далі ірмоси йдуть по гласах разом з столповими ірмосами — з іншого рукопису (арк. 64–131);
ірмоси столпові (арк. 132–189);
стихири на свята, поч. з Різдва Христового (арк. 190–208).
Вказ. напівви: грецький — *Неанес и та херувим* (арк. 90 зв.).
Календарно-мінейний структ. тип.

№ 124 **60–80 рр. XVII ст.** **Москва, РГБ, Лукаш. 79**

8°, 159 арк., початкові арк. кожного розділу вирвані; дрібн. півустав; в оправі, на хребті витиск «Ірмолой нотный 1710 писан». В. зн.: Каманін, № 831–834 — 1665–1678 рр.

Октоїх–Ірмологіон, поч. з гласу 2 пісні 7, кін. розділу втрачений (арк. 1–104 зв.);
піснеспіви Вел. посту (без поч.), на поч. піснеспіви у Вел. четвер; стихири на свята цілого року, в кін. кондаки Ісусу Сладкому, свт. Миколаю, стихира *Іже образу твоєму*, пісня царевича Іоасафа, стихири на постриг монахів, на вход архиєрея (арк. 105–142);
подобні (арк. 142 зв.–149 зв.);
реєстр ірмосів (арк. 150–159 зв.).
Вказ. напівви: київський — кондак Богородиці (арк. 135 зв.);
болгарський — стихира свт. Миколаю *Наслідниче Божий*, кондак Пресв. Богородиці (арк. 127 зв., 133).
Гласовий структ. тип.
Літ.: Щапов. Собрание Лукашевича, с. 68, № 79; Ясиновский. Певческие рукописи, с. 290–291, № 8.

№ 125 **60–80 рр. XVII ст.** **Санкт-Петербург, РНБ, Осн. Q.I.1281**

4°, 194 арк., без поч. і кін., пропуски в сер., арк. по краях сильно обрізані; скоропис; фіти; в пошкодженій оправі з орнам. витисками. В. зн.: Каманін, №№ 831–835 — 1665–1678 рр.
Запис власника книги 1815 р. (арк. 194 зв.).

Літургія св. Василя Великого — без поч., стихира на Воздвиження *Прийдіте вси язичи та ін. — Єго же древле Мойсей, Днес происходит, По рождестві твоєм, Днес во церков, Святителям убо, Человіче Божій, Наслідниче Божій, Яко чиноначалник, Ти дару сий* (арк. 1–6 зв.);
Октоїх–Ірмологіон (арк. 7–141 зв.);
подобні (арк. 141 зв.–157);
стихири на свята, поч. на собор арх. Михаїла, в кін. стихири на Пасху (арк. 147–194 зв.).
Вказ. напівви: болгарський — *Бог господь*, стихира св. Духу *Прийдіте людие* (арк. 287, 312).
Гласовий структ. тип.

№ 126 **60–80 рр. XVII ст.** **Санкт-Петербург, РНБ, Пог. 412**

8°, 334 арк. пропуски в сер.; скоропис; сторожі; в оправі з орнам. витисками. Орнам. заставки, ініціали — квіткові мотиви, частина в кольорі; простенькі мініатюри (6). В. зн.: Laucevičius, №№ 13, 18 (?) — 1668–1676 рр.

Октоїх–Ірмологіон, в кін. “пініє молебное” — *Радуйся храме*, пізнішого часу *Єдин свят, єдин господь* (арк. 1–270);

подобні, в кін. *Бог господь* з воскресними тропарями (арк. 271–294);

стихири на свята, поч. з Різдва Христового, в кін. катавасії на 8 гласів (арк. 294 зв.–334).

Вказ. напів: **болгарський** — *Бог господь*, стихира св. Духу *Прийдіте людие* (арк. 287, 312).

Гласовий структур. тип.

Лит.: Рамазанова. *Рукописные книги собрания Погодина*, вып 2, с. 57–58 (датує 2-ю пол. XVII ст.).

№ 127 60–80 рр. XVII ст. Санкт–Петербург, БАН, Дмитр. 28

F°, 319 арк., без кін., арк. 286–304, 310–304, 310–319 іншого почерку; півустав; в оправі з орнам. витисками. Орнам. заставки, ініціали — квіткові мотиви наївного стилю, в кольорі. В. зн.: Каманін, №№ 713–715 — 1663–1676 рр.

«По указу великаго господина (?) кир Рафаила [Заборовського] помощникъ и покровитель бистъ явлени (?)» (арк. 287 зв.). Бібліотечні нотатки: «Домашній музей. Отдел 16–й, № 13–й. Осмогласникъ» (на обкладинці); «Домашній музей. К 16 отделу. 1908 г. Прот. П. Затворницкий» (на хребті оправі).

Всеношне бденіє, літургії св. Іоана Златоустого і Пржедєосвященна, псалом *На ріці Вавілонстей* (арк. 1–10 зв.);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 11–220);

стихири на свята, поч. з Різдва Христового (арк. 221–287);

пізніші доповнення: у Вел. понеділок тропар *Се жених гряде в полунощи, Бог господь* з воскресними тропарями, пісня Іоасафа царевича, задостойник *О тебї радується*, кондак Пресв. Богородиці, у Вел. суботу *Да молчит всякая плоть*, катавасії на 8 гласів, подобні стихирам на 8 гласів (арк. 286–319).

Вказ. напів: **київський** — *Аллилуя “великое”* (арк. 309 зв.);

болгарський — кондак Богородиці (арк. 303).

Гласовий структур. тип.

Лит.: Ясиновский. Ленинградская коллекция, с. 103.

№ 128 60–80 рр. XVII ст. Перемишль, прив. зб. Б. Ладжинського, № 4

4°, 341 арк.; дрібн. півустав; фіти; в оправі з орнам. витисками. Орнам. заставки, ініціали — кольорові рослинні та геометричні мотиви, плетінка народного типу; на арк. 250 мініатюра. В. зн.: Каманін, № 1081–1675 р.; № 1123–1658–1669 рр.; № 745 – 1663 р.

«Та книжка з церкви з Зубрици пов. Турки п./Стр. 36 км. Б. Ладженський. 30.IX.1932» (олівцем на форзаці).

Всеношне бденіє, Літургія, стихири на прокляття єретиків, арх. Михаїлу *Ідеже осіает* (арк. 1–15 зв.);

Октоїх з воскресними ірмосами (арк. 16–81);

подобні (арк. 82–93 зв.);

ірмоси і стихири на свята, поч. з Різдва Христового, на арк. 203 зв. ірмоси прор.

Іллі *Нетренну необычну*, глас 2 (арк. 94–233 зв.);

стихири на празники *Господскіє* — преп. Симеону Столпнику, прор. Захарії, на Різдово Пресв. Богородиці, Введення, свт. Миколаю та пізніші доповнення (арк. 234–249 зв.);

ірмоси столпові (арк. 250–341 зв.).

Вказ. напів: **київський** — Літургія (арк. 3 зв.);

руський — ірмоси на В'їхання (арк. 143);

острозький — *Блажен муж* (арк. 3);

болгарський — *Достойно єсть*, кондак Богородиці, подоби 2 гласу *Доме Свфратов* і 6 гласу *Ангелскія пред ідут сили* — обидва пізнішого часу, ірмоси на В'їханья, пізніше *Воскресенія день* (арк. 10 зв., 11-а, 81 зв., 117, 140, 164 зв.).

Календарно-мінейний структур. тип.

Лит.: Шапов. *Восточнославянские*, ч. II, с. 164–165, № 4; Jasinowskyj. *Znaczenie eparchii przemyskiej*, s. 415, № 79.

№ 129 **60–70 рр. XVII ст.** **Львів, ЛНБ, Петр. 153**

16°, 58 арк., уривок без поч. і кін.; дрібн. півустав; без оправы. Орнам. заставка — рослинний мотив стародрук. типу (арк. 39). В. зн.: Laucevičius, №№ 433–435 (?) — 1664–1665 рр. 1866 р. належав до с. Чабин (арк. 38 зв.).

Ірмоси на свята, поч. з Богоявлення, у циклі Вел. посту — стихира у Вел. п'ятницю *Тебе одіючагося*, у Вел. суботу *Воскресни Боже, Да молчит всякая плоть*; в кін. ірмоси в неділю св. Духа.

Вказ. напів: **болгарський** — *Воскресни Боже* (арк. 37).

Календарно-мінейний структур. тип.

Публ.: Ясиновський. *Українські та білоруські нотолінійні Ірмолої*, с. 598 (уривок стихир у Вел. п'ятницю *Тебе одіючагося*, арк. 45).

Лит.: Свенціцький. *Опис рукописів*, с. 147, № 92; Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 71–72, № 130.

№ 130 **60–70 рр. XVII ст.** **Львів, НМЛ, F 556**

F°, 199 арк., на поч. бракує декілька арк., пропуски в сер., поч. арк. сильно пошкоджені; півустав; без оправы. Орнам. заставки, ініціали — квіткові, рослинні та геометричні мотиви; простенькі мініатюри (3), народні типажі. В. зн.: Каманін, №№ 591–593 – 1655–1670 рр.; № 1085 (?) — 1675 р. Записи про неврожай 1837 р. (арк. 190), ціни на картоплю 1841 р. (арк. 182 зв.). Надійшов 1911 р. з с. Кривча над Сяном.

Всеношне бденіє — без поч., Літургія (арк. 1–4);

воскресні піснеспіви Октоїха (арк. 5–43);

подоби (арк. 44–51);

ірмоси на свята, поч. з Різдва Христового, в тому й з Тріоді (арк. 52–129);

ірмоси столпові (арк. 130–186);

стихири, на свята, поч. преп. Симеону Столпнику (арк. 187–199).

Вказ. напів: **київський** — Всеношне бденіє (арк. 1);

києвопечерський — *Блажен муж*, Літургія (арк. 2, 3);

болгарський — кондак Богородиці, *Христоновая пасха* (арк. 78 зв., 98).

Календарно-мінейний структур. тип.

Лит.: Jasinowskyj. *Znaczenie eparchii przemyskiej*, s.415, № 92.

№ 131 **60–70 рр. XVII ст., Симеон Доброчевський,** **Львів, НМЛ, F 618/I**
м. Крилів, при ц. Преображення

F°, 205+32 арк. (уривок ненотної Постної Тріоді), без кін.; дрібн. півустав; в новій оправі. Орнам. заставки, ініціали, прикраси на полях — кольорові квіти з елементами плетінки стародрук. типу; мініатюри (5). В. зн.: Laucevičius, № 18 — 1668, 1670 рр.

Належав Данилу Горинчуку, міщанину Стоянівському, та його сину Федору; куплений за 12 золотих (арк. 95 зв.). Надійшов 1920 р. від о. прелата Ізидора Дольницького.

Всеношне бденіє, на 8 гласів *Бог господь* з воскресними тропарями та богородичні, літургія св. Василя Великого (арк. 2–12);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 13–168);

подоби (арк. 169–176);

стихири на свята, поч. преп. Симеону Столпнику, в кін. на Успіння Пресв. Богородиці — обірвано (арк. 176 зв.–205 зв.).

Вказ. напів: **київський** — Всеношне бденіє (арк. 2);

болгарський — многомилостивое *Хваліте імя Господне* (арк. 4).

Гласовий структ. тип.

Лит.: Ясіновський. Матеріяли до біографічного словника, с. 97.

№ 132

60–70 рр. XVII ст.

Львів, НМЛ, F 619

F°, 259 арк., без поч. і кін.; дрібн. півустав; фіти; в новій оправі. Орнам. заставки, ініціали — кольорова плетінка балканського типу, квіти. В. зн.: Каманін, № 1165 — 1664 р.; №№ 712, 714 — 1661–1663 рр., 1665–1675 рр.; № 1255 — 1665 р.

З.: «Ex libris Ecclesia Parochialis Protectionis B.V.M. in Vulka Kuninska» (арк. 27); про теплу зиму 1843 р. (арк. 72 зв.); про затемнення сонця 8 червня 1842 р. о 7 год. ранку (арк. 116 зв., 169 зв.); запис дяка Василя Дацишина з 1862 р. (арк. 248 зв.); «Д. Роздольській. 1898 г.» (арк. 259 зв.). Надійшов 1920 р. від о. прелата Із. Дольницького.

Сідальні та хрестовоскресні на 8 гласів, гласи 5–8, Херувимська пісня (арк. 1–9);
Всеношне бденіє, літургії св. Іоана Златоустого та Пржедєосвященна, катавасії на 8 гласів (арк. 10–26);

воскресні піснеспіви Октоїха (арк. 27–59);

Ірмологіон, на 8 гласів (арк. 59–160);

подобні (арк. 161–167);

стихири на свята, поч. преп. Симеону Столпнику, серед них св. Іоану Богослову, преп. Козьмі і Даміану, св. Іоану Златоустому, преп. Саві, св. Василю Великому, св. Іоану Хрестителю, преп. Феодосію, св. Афанасію (арк. 168–217);

піснеспіви Вел. посту, страсного тижня, серед них Страсті, на Воскресіння, П'ятидесятницю, в кін. стихири на Вознесіння, обірвано (арк. 218–259 зв.).

Вказ. напів: **київський** — Всеношне бденіє, *О тобі радується* (арк. 1–, 21);

болгарський — *Хваліте Господа, Воскресни Боже* (арк. 18, 252 зв.).

Жанрово-тематичний структ. тип.

Лит.: Ясіновський. Український нотолінійний, с. 50; Jasinowskyj. Znaczenie eparchii przemyskiej, s. 416, № 96.

№ 133

60–70 рр. XVII ст.

Львів, НМЛ, Q 91

4°, 188 арк., без поч. і кін., арк. сильно пошкоджені; дрібн. півустав; фіти; без оправі. Орнам. заставки, ініціали — рослинні мотиви стародрук. типу, зооморфні елементи. В. зн.: Каманін, № 1123 — 1658–1669 рр.

«[...] Сей Ярмолой церкве Городятовской храму чеснаго и животворящаго Креста Господня року божія 1785 мѣсяца іюнія дня 28 подписан (?) многогрѣшним рабом божіим младенцем Петром на той час Алієксієвичом дидаскалом будущим в день [...]» (арк. 128–138).

Октоїх–Ірмологіон, поч. з 2 гласу (арк. 1–136);

подобні (арк. 137–146 зв.);

стихири на свята, поч. преп. Симеону Столпнику; *розники*; піснеспіви тріодного циклу, в кін. стихири апп. Петру і Павлу (арк. 146–188 зв.).

Гласовий структ. тип.

Лит.: Jasinowskyj. Znaczenie eparchii przemyskiej, s. 416, № 101.

№ 134

60–70 рр. XVII ст.

Львів, НМЛ, O 7

8°, 371 арк., без поч. і кін.; арк. 1–10 переплутані; дрібн. півустав; в новій оправі. Орнам. заставки, ініціали — рослинні мотиви стародрук. типу. В. зн.: Laucevičius, №№ 15–16 — 1664 р.

Літургія, стихири Успінню, Преображенню та різні уривки (арк. 1–10 зв.);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 11–317 зв.);

подобні (арк. 318–332 зв.);

стихири на свята, в кін. апп. Петру і Павлу (арк. 333–371 зв.).

Вказ. напів: **острозький** — *О тобі радується* (арк. 48);

болгарський — кондак Богородиці (арк. 349 зв.).

Гласовий структ. тип.

№ 135 **60–70 pp. XVII ст.** **Москва, РГБ, Лукаш. 76**

F°, 234 арк., без поч. і кін., в сер. арк. переплутані, пропуски; дрібн. півустав; сторожі; в новій оправі. Орнамент. заставки, ініціали — квіткові мотиви; мініатюри (10), на арк. 113 зв. Антоній і Феодосій Печерські. В. зн.: Гераклитов, № 1398 — 1663 р.; Laucevičius, № 1637 — 1662 р.

З.: «Зводу пречестнаго Господина отца Григорія Бутовича Протопопа Переяславскаго» (арк. 15, у вигляді глоси рукою переписувача поруч з каноном на *Умиреніє церкви*); «Переведень на новий текст 1789 года іюля 20 числа» (арк. 76 зв.). «Лукаш.[евич], № 1067, 1870 г.» (на форзаці).

Бог господь з воскресними тропарями, поліелей *Хваліте імя господне, Хвалим благословим, катавасії, богородичні, Літургія, канон на умиреніє церкви, іншого почерку Да молчит всякая плоть і Блажен муж* (арк. 1–21);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 22–179 зв.);

подобні (арк. 180–186 зв.);

стихири на свята, поч. з Різдва Христового, в кін. Страсті — обірвано (арк. 187–234 зв.).

Вказ. напів: **київський** — Літургія (арк. 21 зв.); уривок піснеспіву з вказівкою «се ест киевского совершенного наплу» (арк. 21 зв.);

острозький — *О тобі радується* (арк. 214 зв.);

болгарський — воскресні тропарі, кондак Богородиці, стихира *Прежде шести дней* (арк. 1, 217, 219);

Гласовий структ. тип.

Літ.: Шапов. *Собрание И. Я. Лукашевича*, с. 64–65, № 76; Ясиновский. *Певческие рукописи*, с. 290–291, № 8; Запаско. *Мистецькі рукописні пам'ятки*, с. 52, № 66 (кін. XVII– поч. XVIII ст.); Петренко *Літургія в українській церковній монодії*, с. 60, 64.

№ 136 **60–70 pp. XVII ст.** **Москва, РГБ, Тихонр. 521**

4°, 233 арк., без поч. і кін., пропуск між арк. 171–172; скоропис; в новій оправі. Орнам. заставки, ініціали — рослинні мотиви стародрук. типу, в кольорі. В. зн.: Каманін, № 723 — 1667–1670 pp. Запис переписувача; «Конец семому гласу (арк. 147); запис 1752 р., що погано читається (арк. 18–42).

Октоїх–Ірмологіон, поч. з гласу 1 пісні 3 (арк. 1–171 зв.);

стихири на свята, поч. з вересня, в кін. Успінню Богородиці (арк. 172–233 зв.).

Гласовий структ. тип.

Літ.: Георгиевский. *Собрание Тихонравова*, с. 94; Ясиновский. *Певческие рукописи*, с. 291, № 10.

№ 137 **60–70 pp. XVII ст.** **Москва, ГИМ, Син. певч. 495**

4°, 403 арк., без поч. і кін., окремі арк. пошкоджені; півустав; сторожі — лише на поч. розділів; в пошкодженій оправі. Орнам. заставки, ініціали — рослинні мотиви стародрук. типу; мініатюри (3). В. зн.: Laucevičius, №№ 1188–1190 — 1659–1673 pp.

Проби пера українською та польською мовами.

Бог господь з воскресними тропарями, Літургія, *О тобі радується*, два прокимни у Вел. піст, літургія *Преждеосвященна* (арк. 1–21 зв.);

Октоїх–Ірмологіон з *Бог господь* і подобними стихирам (арк. 22–304);

стихири на свята, поч. преп. Симеону Столпнику, серед піснеспівів Тріоді є Страсті, в кін. у Вел. суботу (арк. 304 зв.–403 зв.).

Вказ. напів: **болгарський** — літургія св. Василя Великого (арк. 11 зв.).

Гласовий структ. тип.

Літ.: Динев. *Нови данни*, с. 32.

№ 138 **60–70 pp. XVII ст.** **Санкт–Петербург, БРАН, Колоб. 668**
біл.

4°, 371 арк., без кін., арк. 351–371 з іншого рукопису, між арк. 180–181 пропуск; дрібн. півустав; фіти; в оправі з орнам. витисками. Орнам. заставки, ініціали — кольорові квіти; мініатюри (4), зображення птахів і звірів. В. зн.: Каманін, №№ 689, 690, 692 — 1662–1671 рр.

З.: на форзаці незавершений запис польськ. мовою, що стосується Гродненського пов.; записи про ігумена Грозовського м-ря (арк. 323, 324).

Октоїх–Ірмологіон (арк. 3–214);

подобні (арк. 215–224);

“розники” перед Різдом Христовим і Богоявленням, ірмоси “умиренію” церкви (арк. 225–239);

стихири на свята, поч. з Різдва Христового, серед піснеспівів тріодного циклу є Страсті (арк. 240–337);

стихира на постриг монахів *Да познаєм братіє*, на 8 гласів богородичні та *Бог господь* (арк. 338–350 зв.);

з іншого рукопису: Всеношне бденіє, Літургія, *Бог господь*, стихира євангельська 1 гласу *На гору учеником* (арк. 351–371).

Вказ. напів: **київський** — Літургія (арк. 352 зв.);

болгарський — кондак Богородиці, поліелей *Раби господа*, *Бог господь* з воскресними тропарями (арк. 250 зв., 349 зв., 363 зв.).

Гласовий структ. тип.

№ 139 **60–70 рр. XVII ст.** **Санкт–Петербург, БРАН, Колоб. 670**
біл.

4°, 518 арк., арк. 1–5 і 515–518 охоронні, верхня частина рукопису сильно обрізана, на поч. і в кін. бракує по декілька арк., пропуски в сер., арк. 463–514 з іншого рукопису (повторюється зміст); дрібн. півустав; фіти; в оправі, одна застібка. Орнам. заставки, ініціали. кінцівки — квіткові та рослинні мотиви стародрук. типу, частина в кольорі; мініатюри (10); гравюри (8). В. зн.: Каманін, №№ 690, 692 — 1664 р.

З.: «Князю Алексею Михайловичу от священника Митрофана Бенкоровского. Село Шишево Горецкого уезда Могилевской губ.» (арк. 1).

Всеношне бденіє — без поч., трійчн на 8 гласів, поліелей *Хваліте імя Господне*, літургії св. Іоана Златоустого та св. Василя Великого, стихира на молебн *Радуйся вселенній*, на 8 гласів богородичні, *Бог господь* і катавасії, стихира на поклоніння Чесному Хресту (арк. 6–35);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 36–303);

подобні (арк. 304–319);

стихири на свята, поч. з Різдва Христового, серед піснеспівів тріодного циклу є Страсті (арк. 320–461);

ірмоси на “умиреніє” церкви, стихири на постриг монахів, Іоасафу царевичу, вибрані стихири на свята цілого року, серед них св.-вмч. Дмитрію, преп. Козьмі і Даміану, ап. Іоану Богослову, на Різдва св. Іоана Предтечі та ін.— всі стихири з іншого рукопису (арк. 462–514 зв.).

Вказ. напів: **острозький** — *Блажен муж* (арк. 6);

болгарський — *Бог господь*, поліелей *Хваліте імя господне*, кондак Богородиці — у двох варіантах, *Воскресни Боже* (арк. 21, 31, 31 зв., 359 зв., 415 зв.).

Гласовий структ. тип.

№ 140 **60–70 рр. XVII ст.** **Варшава, ВН, 12059 I**

4°, 263 арк., в кін. бракує 1–2 арк; дрібн. півустав; в оправі з орнам. витисками; простенькі орнам. заставки, ініціали; на арк. 19 мініатюра. В. зн.: Каманін, № 1165 – 1664 р.; Каманін, №№ 1111–1112 — 1652–1670 рр.

З.: «Року 1706 мѣсяца мая дня 1 слонце тлилося бысть, после земля от часа 16 [тряслася ?] святого пророка Іеремія» (форз. арк.); про погодні аномалії 1731 р. (там само). Належав до ц. арх. Михаїла с. Ляшки Ярославського дек. 3 б-ки гр.-кат. капітули в Перемишлі, шифр L II ч. 26.

Всеношне бденіє, Літургія, “служба другая”, псалом *На ріці Вавилонстей*, тропар *Покаяниє отверзи*, прокимен *Не отврати лица твоего*, Літургія Преждеосвященна, задостойник *О тобі радується*, Літургія св. Василя Великого, кондак Пресв. Богородиці (арк. 1–17 зв.);

Октоїх воскресний, без сідальних (арк. 19–66 зв.);

подобні (арк. 67–74 зв.);

ірмоси в неділю перед Різдвом Христовим, стихири на свята (арк. 75–192 зв.);

ірмоси столпові (арк. 194–263 зв.).

Вказ. напів: **київський** — Літургія (арк. 2 зв.);

болгарський — кондак Пресв. Богородиці (арк. 17).

Календарно-мінейний структур. тип.

Лит.: Pietruszewicz. *Manuscripta et Documenta* 1858, арк. 9, б/н, сигн LII E 26, з с. Ляшки Ярославського стар.; Балик. *Рукописи Перем. гр.-кат. капітули*, 1973, с. 206, № 304; Gołos. *Manuscript Sources of Easter Chant*, с. 78; Antonowycz. *Ukrainische geistliche Musik*, S. 336 (mf № 14302; м/ф цього рукопису є також в РНБ — Р-473); Jasinowskyj. *Znaczenie eparchii przemyskiej*, s. 413, № 28; Малинина. *Древнерусские церковные рукописи в Национальной библиотеке Варшавы*, с. 35, № 22; *Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce*, s. 188, № 389; *Inwentarz rękopisów Biblioteki Kapituły Greckokatolickiej w Przemyślu*, s. 118–119.

№ 141

60–70 рр. XVII ст.

Варшава, BN, 12072 I

4°, 221 арк. (арк. 1–221 в збірнику 12059 I, див. № 142 нашого Каталогу), , без поч. і кін.; пропуски в сер.; дрібн. півустав; в оправі з орнам. витисками, не держиться основи. Орнам. заставки, ініціали — плетінка і рослинно-квіткові мотиви. В. зн.: Каманін, №№ 810–812 — 1663–1670 рр.; Каманін, №№ 960–961 — 1652–1658 рр.

З.: неясний запис з датою 6 лютого 1773 р. (арк. 21 зв.); азбука та приказка «Сину з молодості набувай науки» (арк. 99 зв.); вправи з написання нот (арк. 159). З б-ки гр.-кат. капітули в Перемишлі, куди надійшов з с. Борхів.

Октоїх з воскресними ірмосами, поч. з гласу 2 пісні 2 (арк. 1–35 зв.);

подобні (арк. 35 зв.–43);

ірмоси на свята, поч. з неділі перед Різдвом Христовим, в кін. пізнішого часу *славники* на 8 гласів (арк. 43–159 зв.);

ірмоси столпові (арк. 160–221 зв.).

Календарно-мінейний структур. тип.

Лит.: Балик. *Рукописи Перем. гр.-кат. капітули*, 1973, с. 206, № 309; Gołos. *Manuscript Sources of Easter Chant*, с. 79; Antonowycz. *Ukrainische geistliche Musik*, S. 335 (mf № 14318; м/ф цього рукопису є також в РНБ — Р-478); Jasinowskyj. *Znaczenie eparchii przemyskiej*, s. 413, № 33; Малинина. *Древнерусские церковные рукописи в Национальной библиотеке Варшавы*, с. 28–29, № 15; *Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce*, s. 191, № 394; *Inwentarz rękopisów Biblioteki Kapituły Greckokatolickiej w Przemyślu*, s. 123.

№ 142

60–70 рр. XVII ст.

Варшава, BN, 12064 I

4°, 70 арк., без поч. і кін.; скоропис; в оправі з орнам. витисками, не держиться основи. Орнам. заставки, ініціали — квіткові мотиви стародрук. типу. В. зн.: Каманін, №№ 1078–1079 — 1665–1673 рр.

«Сей Ярмолой младенца Миколая Брилинскаго» (арк. 287 зв.); «Року Божія 1740 на Зачатіє пресвятыя Богородици гром был великий в полунощи» (арк. 250 зв.). З б-ки гр.-кат. капітули в Перемишлі, куди надійшов з с. Воля Олещицька.

Октоїх–Ірмологіон, поч. з догматика 7 гласу (арк. 222–287);

подобні — обірвано на 5 гласі (арк. 287–293 зв.); в кін. 2 дод. арк. — уривок вересневої Мінеї.

Гласовий структур. тип.

Лит.: Балик. *Рукописи Перем. гр.-кат. капітули*, 1973, с. 206, № 309; Antonowycz. *Ukrainische geistliche Musik*, S. 336 (mf № 14318); м/ф цього рукопису є також в РНБ — Р-478); Jasinowskyj.

Znaczenie eparchii przemyskiej, s. 413, № 33; *Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce*, s. 191, № 395; *Inwentarz rękopisów Biblioteki Kapituły Greckokatolickiej w Przemyślu*, s. 120.

№ 143 **60–70 рр. XVII ст.** **Варшава, BN, 12060 I**

4°, 355 арк., без поч. і кін., арк. місцями сильно забруднені; скоропис; сторожі; в оправі з орнам. витисками. Орнам. заставки, ініціали — рослинні мотиви народного і стародрук. типу, в кольорі. В. зн.: Каманін, №№ 811–812 — 1665–1670 рр.

З 6-ки гр.-кат. капітули в Перемишлі, куди надійшов з с. Горбків Сокальського деканату.

“Вечерня великая” — без поч., *Господи возвах*, на Утрені *Бог господь*, поліелей *Хвалите имя господне*, Літургія (арк. 1–10);

піснеспіви Октоїха: догматики з богородичними, сідальні, прокимни, степенні-антифони (арк. 11–54 зв.);

Ірмологіон, на 8 гласів (арк. 55–240 зв.);

подобні (арк. 241–250 зв.);

стихири на свята, поч. з Різдва Пресв. Богородиці, арх. Михаїлу, свт. Миколаю, на Різдво Христове, Богоявлення, Трьом святителям; вибрані піснеспіви Тріоді, поч. з неділі Митаря і Фарисея, серед них є Страсті; стихири в неділю П’ятидесятниці, на Різдво св. Іоана Предтечі, апп. Петру і Павлу, Преображенню, Успінню Пресв. Богородиці, в кін. богородичні *Гришних молитви* на 8 гласів — обірвано (арк. 251–355 зв.).

Вказ. напіві: підгірський — *Милость мира* з Літургії (арк. 10);

простий – кондак Богородиці (арк. 283);

болгарський — кондак Богородиці, стихири *Днес благодат*, *Цару небесний* (арк. 284 зв., 292, 341 зв.).

Жанрово-тематичний структ. тип.

Лит.: Балик. Рукописи Перем. гр.-кат. капітули, 1974, с. 240, № 635; Gołos. Manuscript Sources of Easter Chant, с. 79; Antonowycz. *Ukrainische geistliche Musik*, S. 339 (mf № 15645); Jasinowskyj. Znaczenie eparchii przemyskiej, s. 414, № 52; Малинина. *Древнерусские церковные рукописи в Национальной библиотеке Варшавы*, с. 41–42, № 29; *Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce*, s. 201, № 414; *Inwentarz rękopisów Biblioteki Kapituły Greckokatolickiej w Przemyślu*, s. 119.

№ 144 **60–70 рр. XVII ст.** **Варшава, BN, 12061 I**

4°, 229 арк.+2 приклеєно до обкладинок, без поч. і кін., арк. дуже переплутані; дрібн. півустанов двох почерків; в дуже пошкодженій оправі. Орнам. заставки, ініціали — рослинні мотиви друк. типу. В. зн.: Laucevičius, № 434 — 1664 р.; № 1241 (?) — 1664 р.

З 6-ки гр.-кат.т капітули в Перемишлі, куди надійшов з с. Ольховець біля Дуклі; ст. шифр ч. 21.

Ірмоси столпові, гласи 2–6 (арк. 1–34 зв.);

ірмоси в неділю Мирносиць, о Разслабленом, в середу на Преполовлення, в неділю Самарянки, на Воскресіння уривок канону (ірмоси, тропарі) і стихири, ірмоси в неділю Тომину, в неділю Мирносиць (початок піснеспіву, кін. вище), канон на Воскресіння (початок), у Вел. суботу ірмоси, *Воскресни Боже, Да молчит всякая плоть*, ірмоси в суботу Лазареву, в неділю Цвітну, в дні страсного тижня, стихира у Вел. п’ятницю; уривок столпових ірмосів; стихири та ірмоси на Богоявлення — без кін.; уривок столпових ірмосів (арк. 35–126 зв.);

ірмоси на Воздвиження, арх. Михаїлу, Введенню Пресв. Богородиці, свт. Миколаю (включаючи уривок стихир), Благовіщенню; стихири апп. Петру і Павлу, Преображенню; ірмоси Пресв. Богородиці — уривок; ірмоси св. Духу, преп. Онуфрію, на Різдво св. Іоана Предтечі, стихири апп. Петру і Павлу — обірвано; ірмоси в неділю о Сліпом, Вознесінню, Благовіщенню та у Вел. четвер; ірмоси Богоявленню і на Стрітень; псалом в неділю Блудного сина *На ріці Вавилонстей*, літургія Преждеосвященна, задостойник *О тобі радується*, ірмоси в неділю Хрестопоклонну, Пресв. Богородиці 8 гласу *Воду прошед*;

ірмоси Обрізанню, стихири та ірмоси на Богоявлення, Різдво Христове (арк. 127–205 зв.);
 подобні, гласи 6–8; ірмоси в неділю перед Різдвом Христовим, стихири на Різдво Христове; подобні, гласи 5–6 (арк. 206–215 зв.);
 Октоїх з воскресними ірмосами, гласи 6–8 — обірвано (арк. 216–229 зв.).
Вказ. напів: **київський** — кондак Богородиці (арк. 179);
болгарський — кондак Богородиці (арк. 34).

Календарно-мінейний структ. тип.

Лит.: Ісаєвич. Братства і укр. муз. культура, с. 54; Балик. Рукописи Перем. гр.-кат. капітули, 1974, с. 241, № 645; Jasinowskij. Znaczenie eparchii przemyskiej, s. 414, № 56; Малинина. Древнерусские церковные рукописи в Национальной библиотеке Варшавы, с. 42–43, № 30; *Rękopisy cerkiewnoślawiańskie w Polsce*, s. 202, № 417; *Inwentarz rękopisów Biblioteki Kapituły Greckokatolickiej w Przemyślu*, s. 119.

№ 145 **1662 р., м. Вітебськ** (арк. 195) **Вільнюс, БАН, F-19-119**
біл.

4°, 215 арк., без поч. і кін., між арк. 200–210 пропуск, арк. 208–212 повинні бути між арк. 164–165; дрібн. півустав; сторожі, фіти; в пізнішій оправі. Орнам. заставки, ініціали — стародрук. типу рослинні мотиви. В. зн.: *паяц*.

«Сей Ирмолой Євстафія Івановича М. І. К. М. мѣста Витепска, куплен у пана Керштона Крыстиана, дано за него талеров 9» (арк. 181); 1728 р. належав Янові Ігольнику, жителю Вітебська (польськ., арк. 201 і далі). Надійшов 1866 р. з Вітебської Заручаївської церкви Різдва Христового, привіз А. В. Рачинський.

Октоїх–Ірмологіон, поч. з гласу 4 пісні 3 (арк. 1–78);
 стихири і декілька канонів — преп. Симеону Столпнику, прор. Захарії, Чуду арх. Михаїла, Різдву Пресв. Богородиці, Воздвиженню, зачатію св. Іоана Предтечі, на преставлення ап. Іоана Богослова, Покров, св.-вмч. Дмитрію, преп. Безср. Козьмі і Даміану, на собор арх. Михаїла, св. Іоану Златоустому, на Введення, преп. Саві, в неділю Праотців, в неділю перед Різдвом Христовим, на Різдво Христове стихири, «послідованіє часов царских», два канони (тропарі), стихири в неділю після Різдва Христового, на Обрізання, Богоявлення, Трьом святителям, на Стрітень канон (тропарі), стихири Благовіщенню, на Різдво св. Іоана Предтечі, апп. Петру і Павлу, св.-муч. Макавеям, Преображенню, Успінню Пресв. Богородиці, включаючи канон (тропарі), Усікновенню глави, канон (тропарі) на В'їхання, канон (тропарі) св. Духу, уривок (арк. 79–181); піснеспіви Вел. посту, в кін. у Вел. суботу (арк. 182–200 зв.);

блаженні — без поч., Літургія, степенні–антифони 4 гласу, богородичні на 8 гласів, канон (тропарі) і стихири св. Духу, уривки літургії Пржедеосвященної та ірмосів в неділю Топину, в кін. уривок Страстей (арк. 201–215 зв.).

Вказ. напів: **підгірський** — многомилостивое (без поч.), поч. стишком *убившему царя* (арк. 205);

болгарський — стихири на собор арх. Михаїла *Огненними устами, Ідеже осияєт* (арк. 102, 102 зв.), на Різдво Христове *Во вертеп вселился, Слава во вишних Богу* (арк. 127, 128 зв.), в суботу Мясопусну *Єгда поставятся*, кондак Богородиці (арк. 183, 188), на Утрени Чотиридесятниці тропар *Покаяния отверзи*, антифони 4 гласу *От юности моя* (арк. 184 зв., 205 зв.), в неділю Цвітну стихира *Днес благодат*, на Різдво Богородиці *Сей день господен* (арк. 189 зв., 88), на поклоніння Чесному Хресту *Прийдіте вірнії, Прийдіте людие, Днесь владика, Днесь іже неприкосновенний* (арк. 90 зв.–92); Введенню *Днесь боговмістимий* (арк. 107 зв.), свт. Миколаю *Наслідниче божий*, Трьом святителям *Днесь душа* (арк. 113 зв., 153 зв.), Благовіщенню *Послан бисть*, в неділю Цвітну *Пржеде шести дней* (арк. 162 зв., 197 зв.), богородичні на 8 гласів *Грішних молитви* — **болгарського напіву ?** (арк. 206).

Гласовий структур. тип.

Лит.: Добрянский. *Описание рукописей*, с. 273, № 119 (85); Карский. *Белоруссы*, т. 1, с. 394, № 92; Ластоўскі. *Гісторыя*, с. 577; Николаев. *Палата книгописная*, с. 202.

№ 146* 1662 р.

Житомир, Волинське єпарх. древлехр.

4°, 350 арк. Належав свящ. Мацієвському.

Лит.: Перетц. *Отчет об экскурсии...* в Житомир, с. 127, № 152.

№ 147 1662 рр., Феофіл, інок, Супрасльський м-р біл.

Вільнюс, LMAVB, F-19-115

Тит: *ІРМОЛОЙ Твореніє Прѣнаго ѿца ншго ІОАННА ДАМАСКИНА ѿ прочіихъ Бѣносныхъ ѿтѣцъ помѡцію ѣже свѣшше Бѣтвѣныа вѣти Повелѣніемъ же Іиснепревелебн: в Бѡзе Бѡгѡ мѣти гдѣна ѿца КРАБРИСАИ КОЛѢНДЫ Ярхїейкпа Полоцкого витебско: Мстислѣск: Єпкпа Березвецк: Лещинск: ѿ Супраслск: Ярхимѣдр: Митрополїи Кїевскоє Галицк: ѿ всеа Рѡсїи Ядминїстрѣтора: Выписанъ ѣсть в Рѡкѣ гдѣнѣ" 4хѣвъ Яца декаб: кд в Супрѣлїи. (арк. 13).*

2 F° (38x23,5 см), 294 арк., сторінки в рамках, внутрішні у подвійних, нумерація арк. XIX ст. чорним чорнилом, окремі арк. пошкоджені і забруднені; вправний крупний півустав, особливо ж початковому у обиходному розділі, згодом поступово ущільнюється; на початку два арк., на арк. 22–22 зв. і наприкінці кодексу тексти писані пізнішим дрібнішим почерком, які переважно повторюють репертуар (головно на арк. 277 зв.–294); у словесному тексті акценти й предихові знаки, надрядкові літери і титла; мова церковнослов'янська в київській редакції, з окремими елементами новобалканського впливу (*аггел* замість давнішого *ангел*), живомовними вкрапленнями — *цару* (арк. 225 зв., 275), зосібна у наголосах *прѡстїи*, *гѡву* (арк. 16 зв., 251), *тайной*, а не *тайней* (арк. 22 зв.) та ін.; характерною палеографічною рисою писаря є написання літери *к* з ламаним правим нижнім елементом, нерідко вживає літеру *зіло s* у невластивих позиціях (теж, очевидно, в руслі новобалканського вишуканого стилю) — *сѡки ѡри*, (арк. 61, 227); деякі літери мають видовжені елементи, які завершуються на бокових полях, особливо ж літер *ѡ*; для ущільнення письма вживає лігатур *тв*, *тн*.

Н.: київська квадратна, нотки у формі прямокутників і квадратиків, лівий бік яких трохи піднятий вверху; тривалості від льонги і бревес (у закінченнях піснеспівів) до вісімок — під ребром по дві і чотири, іноді шість ноток та поодинок з хвостиками, вживаються і нотки з крапками; ключ у формі лат. літери *C*, на лінійках 3, 1, 4; на початку пс. *На ріці вавилонстей* після ключа на 1-й лінійці на 3-й лінійці перекреслена вертикальною лінією літера *C* (*alla breve* ?); наприкінці кожного рядка реклами-сторожі; досить часто вживають фіти, як у вигляді літери тети *Ѧ*, так і у формі розгорнутих вокалізів без словесного тексту — напр., в ірмосах 2 гласу (арк. 61, 63 зв., 65 зв. 67), каноні на В'їхання з фітою та розписом (арк. 216 зв.–218), *Нині сили небеснії* (арк. 211–211 зв.) та ін.; вживаються також знаки повторення (циноброю, арк. 211 зв.) мелодичної фрази чи речення; у словесному тексті повтори і закінчення відзначені більшими червоними крапками, зокрема у складних піснеспівих *О тебе радується*, *Нині сили небеснії* (арк. 211 зв., 212 зв.–213).

Д.: яскравий мистецький декор охоплює кольорові орнам. заставки, великі ініціали — квіткові мотиви, мініатюри на цілу стор. і в заставках та ініціалах; мініатюри: св. Іоан Дамаскин за переписом Ірмолая і з зображенням розгорнутого Ірмолая – догматик 1 гласу *Всемирную славу* київською нотою на 4-х (!) лінійках, внизу 4-рядковий вірш *Іоанъ Дамаскинъ цѣлъ дшѣи стѡи* (в цілій арк. 13 зв.), 23, 52, 57 — ангел грає на гітарі, 80 — на віолончелі, 85, 101, 134, 140, 153, 166, 180 — в заставці 4 ангели грають на віолончелі, фаготі, гітарі та арфі, 186 — два ангели з трубами, 227); гравюри; жировицька Богоматір (арк. 148, 254); на арк. 23 вирізано орнам. ініціал *В*; нерідко зображення кореспондує із образами в словесному тексті — «коня і всадника» ілюструє малюнок коня в ініціалі (арк. 140)

О.: дві дошки в темкоричневій шкірі, пошкоджена, мабуть, XVIII ст., сліди двох замочків; на внутрішній частині верхн. обкладинки внизу дрібн. почерком дві лінійки нот скорописом «[Тебе поем, тебе бл]агословим, тебе благодарим».

В. зн.: основний текст – гербовий щит з лілією (за Діановою № 1064 – 1655 р.), пізніші арк. датуються кін. XVII – поч. XVIII ст. (Морозова. *Кириллические рукописные книги, хранящиеся в Вильнюсе*, с. 45).

3.: низом посторінковий запис писаря акуратним і заокругленим крупним скорописом про написання рукопису: Рокъ нашего Іс Хрѣта ахъв-раго при дѣжавѣ великаго Крѡла Іоана Казимѣра за вѣгословенне" и повеленіемъ Его мѣти гдѣна ѡца Кнѣ Гавриѣла Кольды Яминнстрѣтора Метрополїа Кневское Галицкое и всей росїи. Написана высть, сїя Кнїга гл҃големѣа Ім҃оло" в монастырѣ Супраско". Къ чтїи и хвале гдѣ бѣ въ трѡце стѣ" Единомѣ. Во храмѣ Бл҃говѣщенїа Прѣстѣ" влѣцѣ нашѣа вѣа, прѣо Дѣы Мр҃на. И Ст҃го всехвалнаго Ст҃лїста Хѣа Іоана Бг҃ослова. Вѣчне ники" ненарѣшно, ани ѡнѣто ѡ вышь менѣного і храма. а Яще вы ктѡ дерзидѣа ѡлѣчнтїи, Ст҃ню Кнѣгѣ, іавны" или та"ны" обычаѣ" ѡ вы" речѣна" храма: клятѣа на не" стѣ" вѣгоноснѣ ѡцѣ, иже возложиша на вѡхїщїающїѣ же нѣ. (?) И сдѣа емѣ во стѣрашноѣ втрѡроѣ пришеѣтѣїѣ гдѣ вѣа и Ст҃га нашѣго Іс Хрѣта а трѣднѣвы"сїа разѣа недостѡны" во іноцѣ назѣваны" Феофи". Іно господѣѣ ѡцѣи и крїлошанѣа вратѣа о Хѣ, поїще гдѣ бѣ въ Кнѣзѣ, или препїсѣюще: яще возмнїтсїа, или обрѣцѣтсїа чтѡ недѣгодно: понеже не Яггѣа но члѣа грѣшнаго врѣнїна рѣка писѣше нѣрѣ[ш]ѣ: мїю Хѣ рады исправлѣ"те не клѣнѣще, но вѣгословїаще процѣнїи сподоблїаѣте да и сїми процѣнїѣ прїмѣаѣте ѡ гдѣ ншѣго Ісѣ Хѣ. Которому з ѡцѣ" и Ст҃ дх҃о" Чѣстѣ и Хѣлаа на вѣки Яминѣ. (арк. 23–49); в кін. книги: «Сей Ермологїи Супрасльскоѣа благовѣщенскоѣа церкви» (сер. XIX ст., арк. 294), на прїкїнцевїи арк. проби пера ост. чв. XVIII – сер. XIX ст., зокрема текст «Под твою милость прїбѣгаемъ Богородице Дво» (без нот).

П.: до Вілююса з Супрасльскогѣа м-ря надїйшов 1877 р.;сїгнатури і печатки – наклейка «Рукописное Отделение Виленской Публичной библиотеки, № 13 115», печатки Віленскої Центральної б-ки АН (лит. мовою).

<ДОПОВНЕННЯ>: Ст҃їѣ пѣнїѣ за оуспшїхъ. Поѣмъ на лѣтѣр҃гїи – Дѣ гнѣвѣ (переклад церковнослов'янською мовою латанськогѣа гимну *Dies irae*), *Блажен муж*, в кін. іншим почерком *Ангел вопїаше* (арк. 1–3 зв.).

УКАЗ ІРМОСАМ — Октоїха Мінеї, Постної і Цвітної Тріодї, Богородичника, серед пам'ятей – перенесення мощей свт. Николая (9.05), (арк. 3–12);

<ОБИХОД> – всеношне бденїє: пс. 103 *Благословї дшѣ моѣа гдѣа*, основний текст доповнений в нотах і на полях стишками без нот; катїзма 1, антифон 1 *Блажѣ мѣ*, *Ст҃ нами бѣа*, Літургїя *Слѡужѣа Бж҃ама прѣстѡго напѣлѣ* (на відпустї згадуѣться великий Крѡль *їмярек* і єпископ *їмярек*); трѡхи пізнїшим дрїбнїшим почерком свїтїльнї в днї вел. тїжня, в кін. *Благодарим ти Хрїсте Боже наш і Вечери твоѣї тайної* (арк. 14–22 зв.);

ОКТОЇХ ВОСКР.–ІРМОЛОГІОН, гласи 1–8, у кожному гласї догматики з богородичними, сїдальнї, степеннї-антифони, без нот прокимни; ірмоси починаютьсѣа з нової сторїнки й оздобленї заставками та вел. ініціалами з мініатюрама, в глосах поряд з нумерацїєю ірмосів є вказївки на богослужѣбне призначеннѣа, цїноброю і з пізнїшими доповненнѣа чорним чорнилом; кїлькїсть ірмосів за гласама: 1 – 99, 2– 93, 3 – 72, 4 – 127, 5 48, 6 – 62, 7 – 52 – 8 – 100, загѣаьна кїлькїсть – 653 (арк. 23–207); в кін. велїчаннѣа трѣом Свѣтїтѣлѣа *Велїчаѣм тя свѣтїтѣлю* (арк. 207 зв.);

ТРІОДЬ ПОСТНА і ЦВІТНА: пс. *На рѣцѣ вавїлонѣстѣа*, стихири *Покаїнна ѡверзїи*, *На спасїннѣа стѣаа*, *Яножѣствѡ содѣлннѣа мїи збѡлѣа*, прокимни *Не ѡвратї лицѣа твоѣго і Дѣа єсїи достѡннїѣ*, трѡпарї на часах Гдѣади *їже прѣсѣаѣтѣа* та ін., Літургїя Прѣждеосвѣщенна, за херувїмську з початковим орнам. інічалом *Нїнѣ сїлы невѣснѣа*, в сер. тексту знак повтореннѣа, задостойник *ѡ тебѣ радѣѣсѣа*, два кїноники *Вкѣсїте нї оувїдѣѣте та Благословї гдѣаа*, канон (ірмоси) в недѣлю Хрѣстопоклонну *Божѣствѣннѣа прѡбврзїи*, кондак Богородицї, канон (трѡпарї) на В'їханнѣа *Изъ оу" младѣнѣа* – з фїтама, у Вел. четвер *Вечѣри твоѣа тайнѣа*, стихири у Вел. п'ятницю *Дѣвѣ лѣкѣвѣа говторїи*, *Кѡды" ст҃ї свѣтїаа*, *Распїншѣа тїи Хѣ всѣа тѣа*, *Совлѣкоша с менѣ рїзѣа моѣа*, *Плѣцї своїа*, *Тѣбѣ*

одѣющагося свѣто", у Вел. суботу Величїе" тл животодавче та ін., Да моучить всѣка плоть; на Воскресіння канон (тропарі) Очисти" чвствїа і з ладовими мутаціями стихири; в неділю 7 після Пасхи св. Отців Изъ чрева родися та ін.; в неділю П'ятидесятниці Приїдѣте лїдїе з виписаними фітними вокалізами, Преславноя днѣ та ін. (арк. 208–238);

СТИХИРИ з МІНЕї (без окремої рубрики): на Введення Днѣ вѣрїи, Днѣ цркѣ ѡдшєвлєнїа, Ты проро"; Рѡники перед Рїздвом Христовим, на Рїздво Христове стихири Явгѣстѣ єдино нача[л]ствѣющѣ на землї та ін.; розниї перед Богоявленнєм (з фітами), стихири Преклонїлз єси глѣвѣ та ін. (з розкритми фітами); Петру і Павлу Трїкратны" вопрошенїе", на Успїння Богочалны" мановєнїе" (з розкритими фітними вокалізами) (арк. 238–253 зв.);

ПОДОБНІ СТИХИРАМ, глас 1 Невєсны" чїно", окремі з фітними вокалізами (арк. 254–262);

богородичні на 8 гласів, глас 1 Грѣ"ныѣ моли"вы; на молебєн на 8 гласів Избави ѿ вѣ" (арк. 262 зв.–266);

партесний пісєспїв до і після прийняття страви Ямї. Благодарї" тл хрїте бжє на", поголосники: Ямыш[акант], Тен[о]ѣ, Ял", Бл" (рукою того ж писаря, арк. 266 зв.–267);

СТИХИРИ та ін.: стихира на Рїздво Богородиці О дївноє чѣдо та ін.; на преставлення Іоана Богослова Чїна грѡмова та ін. (фітні вокалізи); Благовїщення Благовѣствѣетѣ Гаврїїлз, припїв на 9-й піснї канону Благовѣствѣ" землє; на В'їхання в Єрусалим по 50 псалмі Днєсь благода", Петру і Павлу Кїими пѣсєнїними добротїми та ін.; Преображенню Прокрѣзлѣ воскресїенїє; кондак Ісусу Хр. Возврїнїны" воєводо; Трьом Святитєлям Человѣцы вѡжїи; Преполовленню стихира Прокрѣтившєся братїє; на Рїздво Іоана Предтечі Богородице ты єси лозѣ з ремаркою се коли изволи"по"; на Зшєствїя Св. Духа стихира Царѣ невєсны" (з фітним вокалізом); на ісповїдання православної вїри Амвросїя Медиолянського Тєбє Бѡга хвалї" (арк. 267 зв.–277);

Інший пізнїший почєрк, повтори пісєспїв, писаних вище: у Вел. суботу надробнє Величан" тл животодавче хрїте та ін., стихира надгробна з фітним вокалізом При"дѣте ѡблажи" Иѡсїфа, апостола Іоану Богослову (8.05) сїдальнї Япостола всїи ѡ Оученика Христова та Глѣвїнѣ рївѣ лѡленїа, полїєлей Памл" пѡти" Апостоловѣ; стихири св. Отцям після 16.07 Изъ чрева родися та ін., в кїн. кондак Возбранной... — обїрвано (арк. 277 зв.–282 зв.);

МНОГОМИЛОСТИВОЄ: величання, припїви на 9-й піснї канонів (без нот): на Рїздво Богородиці і т. д. (основний писар, арк. 283–287 зв.)

СІДАЛЬНІ та ПОЛїЄЛЕї, з уставними ремарками: в неділю "Цвїтоносную" Го вѣ"вы ѡѣмнѡ очїщенє дѣшами та полїєлей На престолѣ Хєрѣвѣстѣї, в неділю Тѡмину Стрѣха радї Іюдє"скаго та полїєлей Видѣ молѣ ревра, сїдальнї на Преполовлення вѣстѣ єдєецѣ помышлєнїа, Вознесїння Янгалѡ" дивлѣнїа та полїєлей На горѣ вѡшѣ єлєѡскѡ, сїдальнї на Зшєствїя св. Духа Прадїника преполѡленїє та полїєлей Спасовы рачитєлї, сїдальнї на Утрєнї в понєдїлок Пон ѡ воспѣван, сїдальнї св. Іоану Богослову (26.09)

Ты снѣ наречеся і стихири вѣлѣ на перси, НЕВѢНДЮ ДВЕРѢ (інший пізніший почерк, арк. 288–294).

Вказ. написи: **простий** — Літургія (арк. 16 зв.);

Гласовий структ. тип.

Публ.: Шевчук. Ирмологион, с. 628, іл. (богородичний гласу 1 *Гришних молитви*, арк. 262 зв.).

Літ.: Добрянский. *Описание рукописей*, с. 262–268, № 115; *Археологический сборник*, т. 9, с. 254; Перетц. *Историко-литературные исследования*, т. 1, ч. 1, с. 377; ч. 2, с. 16; Перетц. "Dies irae" в русских переводах; Карский. *Белоруссы*, т. 1, с. 394, № 91; Конотоп. *Супрасльський Ирмологион*, с. 119; Ясіноўскі. *Беларускія ірмалой*, с. 54; Ніколаеў. *Палата кнігопісная*, с. 225; Picarda. *The Evolution*, с. 333; Іванов. *Навчання. церковного співу*, с. 207; Ясіновський *Церковно-співочі ініціативи*, 52–53; Ясіновський. *Матеріяли до біографічного словника*, с. 127; Морозова. *Кириллические рукописные книги, хранящиеся в Вильнюсе*, с. 45.

№ 148 1663 р., Климентій Канчужський, ієрм., уставник, Львів, ЛНБ, НТШ 164 Преображенський м-р, с. Спасів, Київ, ІЛ, арх. Франка, 4823, арк. 47;

Післямова переписувача: «Доздѣ еже по бозѣ совершение пріят сія книга рекомья Ієрмолой в лѣто от воплощения сына божія 1663 мца іюля дня 17. В обители святого Спаса. При бытности Антонія Винницкого милостию божією православного єпископа Премыскаго и Самборского. Списася многгрѣшным ієромонахом Климентієм Канчужким. На той час уставником святого Спаса будучим [...]» (арк. з арх. Франка);

4°, (арх. Франка), 391 + 1 прикінцевий арк. (арх. Франка), на поч. бракує 17 арк., в кін. відрізано 1 або 2 арк.), первісна фольція кирилицею арк. 18–397; дрібн. півустав; 8 рядків на стор.

Н: київська, нотки квадратні, ключ С на 1, 3 і 4 лінійках; сторожі лише на арк. 191–195 зв. (подобні стихирам 1–5 гласів); мутації, фітні вокалізи розкриті.

О.: збереглася лише нижня обкладинка з орнаментальними витисками

Д.: орнам. заставки, ініціали — майстерна кольорова плетінка.

В. зн.: Laucevičius, №№ 3474 і 2982 — 1662–1664 рр.

З.: «Антоний Бориньський потгпѣсалься попо[вич – ?]» і лат. «Antiniy Boryns[ki]», грубий почерк кін. XVIII ст. (арк. 190 зв.).

П.: з 6-ки перем. єп., печатки «Antoni Winnicki episkop przemyski y samborski»; «Печать кап.[ігульной] катедри прем[ској] с.[вятого] Іоан.[а] Крест.[ителя]»; належав до 6-ки Перем. капітули, звідки випозичив І. Франко і пізніше бл. 1905 р передав до 6-ки НТШ, а останній арк. з вихідним літописом залишив у себе; ст. шифр НТШ № 197а, № 173 Пров. (олівцем і чорнилом на залишку паперової обгортки).

<ОБИХОД>: Задостойник *О тобі радується*, кондак Богородиці, пізнішого часу стихира *Іже образу твоєму* (арк. 1–5 зв.).

ОКТОЇХ–ІРМОЛОГІОН (арк. 6–190).

ПОДОБНІ СТИХИРАМ (арк. 191–204).

<МІНЕЯ празн. – ТРІОДЬ>: стихири преп. Симеону Столпнику, прор. Захарії, собор арх. Михаїла, Різдво Пресв. Богородиці, Воздвиження Чесного Хреста, зачатію св. Йоана Хрестителя, на преставлення ап. Йоана Богослова, Покров Пресв. Богородиці, вмч. Дмитрію, преп. Козьмі та Деміяну, Введенню Пресв. Богородиці, свт. Миколаю, в неділю св. Праотців, ірмоси перед Різдвом Христовим, стихири і два канони (тропарі) на Різдво Христове, стихири на Обрізання, ірмоси перед Богоявленням, стихири на Богоявлення, припиви Трьом святителям, стихири на Стрітєння; в неділі перед Вел. постом – Блудного сина стихири і псалом *На ріці Вавилонстей*, стихира в неділю Сирну *Сіде Адам*; у Вел. піст тропар *Покаяння отверзи*, два прокимни, літургія Преждеосвященна, в неділю 1 Вел. посту стихири *Во тмі гріховні*, в неділю 3 *Пособивий господи*, припів на Благовіщення, в неділю Цвітну стихира *Днес благодат* і канон (тропарі), тропарі у Вел. понеділок *Се жених гряде в*

полунощи і Вел. четвер *Єгда славніи ученици, Вечери твоєї тайней*, стихир на умовеніє ног, Страсті, стихира у Вел. п'ятницю *Тебе одіючагося*, у Вел. суботу припиви, *Воскресни Боже*, канон (тропарі), *Да молчит всякая плоть*, на Воскресіння канон (ірмоси з тропарями) і стихир на 9-й пісні канону; стихир в неділю Томину *Человіколюбче велиє*, на Зшестя св. Духа; стихир ап. Петру і Павлу, в неділю св. Отців, Преображенню, Успінню Пресв. Богородиці (арк. 205378 зв.).

ОГЛАВЛЕНІЄ (арк. 381–391 зв. та 1 арк. в арх. Франка).

Вказ. напиви: острозький — *О тобі радується*, кондак Богородиці (арк. 1, 3 зв.);

болгарський — кондак Богородиці, сідален *Премудрости на перси, Бог господь, Воскресни Боже* (арк. 2, 199, 200, 337 зв.).

Гласовий структ. тип.

Лит.: Хроніка НТШ, 1906, вип. II, с. 19; Франко. Кінцеві записи; Будовниц. *Словарь*, с. 133 (з помилками; дата 1673 р., Кангузкий); Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 20, № 9; Конотоп. Особенности атрибуции, с. 99; Ясиновський. Нотний Ірмолой з колекції Івана Франка; Ясиновський. Методологічне значення, с. 87–88; Ясиновський. Ірмологіни; Ясиновський. Нотні рукописи в колекції НТШ, с. 137; Jasinowskyj. Znaczenie eparchii przemyskiej, s. 418, № 143; Корній. *Історія української музики*, ч. 1, с. 151, 290–291; Іванов. *Навчання церковного співу*, с. 207 (неточності); Ясиновський. Матеріяли до біографічного словника, с. 102–103.

№ 149 **1664 р., Петро, попович** (арк. 77) **Львів, НМЛ, Q 142**

4°, 363 арк., арк. 295–319 іншого почерку, без поч. і кін.; скоропис; сторожі; в новій оправі. Орнам. заставки, ініціали — плетінка і квіткові мотиви, в кольорі.

Належав до церкви Успіння Пресв. Богородиці с. Домаморич, підписав свящ. А. Волошинський (арк. 246 зв.). Надійшов 1909 р.

Літургія (арк. 1–5),

воскресні піснеспіви Октоїха (арк. 6–63);

подобні (арк. 64–75);

Ірмологіон, на 8 гласів (арк. 77–292);

стихир, поч. з Різдва Пресв. Богородиці, в кін. св. Духу (арк. 295–363 зв.).

Жанрово-тематичний структ. тип.

Вказ. напиви: київський — Літургія (арк. 1).

Лит.: Ясиновський. Український нотолінійний, с. 50; Ясиновський. Матеріяли до біографічного словника, с. 115.

№ 150* **1665 р.**

Дж.: Дзбановський. Лист до Преображенського, б. д., арк. 36.

№ 151 **1666 р. (?)** (арк. 133)

Львів, НМЛ, O 45

біл.

Мал. 4°, 411 арк., без поч. і кін., арк. місцями дуже пошкоджені, реставрований; дрібн. півустав різних почерків, скоропис; сторожі; в новій оправі. Орнам. заставки, ініціали — квіткові мотиви, в кольорі; на арк. 122 гравюра. В. зн.: Каманін, № 903 (?) — 1665 р.; Laucevičius, №№ 1217–1218 — 1630 і 1665 рр.

Надійшов 1909 р. з Білорусі.

Літургія, на 8 гласів *Хвалим благословим*, катавасії, богородичні, воскресні тропарі; *О тобі радується*, кондак Богородиці, *Предстал еси*, Херувимська пісня, Всеношне бденіє (арк. 1–42);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 44–288);

стихир на свята, поч. з Різдва Христового (арк. 289–377);

подобні (арк. 377–385);

стихир на вход архиерея, указ ірмосів і стихир (арк. 385–411 зв.).

Вказ. напиви: болгарський — *Бог господь*, стихир *Прийдіте ублажим Іосифа, Прийдіте людє, Царю небесний* (арк. 13 зв., 318 зв., 334 зв., 343 зв.);

“през отца Смотрискаго” — Літургія (арк. 6); МС [Мелетія Смотрицького ?] —
Хваліте Господа (арк. 11).

Гласовий структ. тип.

Літ.: Цалай-Якименко. *Київська школа музики*, с. 25 (неточність у шифрі: Q 45), 152.

№ 152 **Ост. трет. XVII ст.** **Київ, НБУВ, ДА 82 Л.**

4°, 187 арк. + 4 арк. in 8° (вкладка між арк. 3–4), без поч. і кін.; дрібн. півустав; без оправи. Скромно орнам. ініціали. В. зн.: Каманін, №№ 780–782 — 1663–1666 рр. та *гличик* невстановленого типу.

Надійшов від Дмитра Богдашевського, ректора Київської ДА.

Октоїх–Ірмологіон, поч. з гласу 2 пісні 7 (арк. 1–148 зв.);

подобні (арк. 149–157 зв.);

стихири на свята, поч. з Різдва Христового, в кін. стихира в неділю Блудного сина

Отческаго дара (арк. 158–187 зв.); на вкладці 1-ї пол. XVIII ст. уривки ірмосів 5 і 2 гласів.

Гласовий структ. тип.

Літ.: Лебедев. *Рукописи*, с. 35, № 82 (Муз.645); Ясиновський. Нотні рукописи, с. 150, № 110.

№ 153 **Ост. трет. XVII ст.** **Київ, НБУВ, I, 5393**

4°, 1+319 арк., без поч., рукопис неповний; дрібн. півустав; в поновленій оправі, дві застібки. Орнам. заставки, ініціали, прикраси на полях — квіти, стародрук. мотиви; мініатюри (115) — в цілий арк., в заставках і на полях, реалістичні типи людей, архітектурні пейзажі, на арк. 158 зв. трубач; малював Дмитрій Петровський (арк. 248 зв.). В. зн.: Каманін, №№ 1047, 1052–1055 (?) — 1658–1691 рр. та невстановленого типу.

Належав Великій (Успенській) церкві Києво-Печерської лаври.

Октоїх–Ірмологіон, в кін. кожного гласу *Господи возвах* і подобні стихирам.

Вказ. напів: **болгарський** — *Господи возвах*, гласи 1–3 (арк. 43 зв., 87, 174 зв.).

Гласовий структ. тип.

Літ.: Ясиновський. Нотні рукописи, с. 146, № 38; Жолтовський. *Художнє життя*, с.154; Запаско. *Українська рукописна книга*, с. 114.

№ 154 **Ост. трет. XVII ст.** **Львів, ЛНБ, НТШ 66**

4°, 227 арк., без поч. і кін., арк. частково згліли; дрібн. півустав; сторожі; в новій оправі. Орнам. заставки — простенька плетінка. В. зн.: Каманін, №№ 1126–1131 — 1671–1688 рр.

Дар свящ. Остапа Нижанківського з Завадова 1902 р.

Сідальні на 8 гласів, без поч., на арк. 14 зв. уривок нотної азбуки (арк. 1–14 зв.);

воскресні піснеспіви Октоїха (арк. 15–76 зв.);

ірмоси на свята, поч. з неділі перед Різдом Христовим (арк. 76 зв.–180 зв.);

ірмоси столпові, в кін. глас 4 пісня 3 (арк. 181–227 зв.);

Календарно-мінейний структ. тип.

Літ.: *Хроніка НТШ*, 1903, вип. I, с. 51; Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 18–19, № 5.

№ 155 **Ост. трет. XVII ст.** **Львів, ЛНБ, НД 109**

4°, 207 арк., без кін.; дрібн. півустав; в оправі з орнам. витисками. Орнам. заставки, ініціали — рослинні мотиви стародрук. типу; в заставках декілька майстерних мініатюр. В. зн.: Каманін, №№ 1046–1056 — 1658–1690 рр.

На арк. 86 зв. неясний запис 1749 р.

Октоїх–Ірмологіон (арк. 1–166 зв.);

подобні (арк. 167–173 зв.);

стихири на свята, поч. преп. Симеону Столпнику, серед них преп. Саві, преп.

Феодосію, св. Афанасію, в кін. стихира преп. Антонію (арк. 176–207 зв.).

Вказ. напів: **руський** — кондак Пресв. Богородиці (арк. 188 зв.);

болгарський — канон на В'їхання (арк. 189).

Гласовий структ. тип.

Лит.: Свенцикий. Церковно- и русско-славянские, с. 381, № 66; Перетц. К истории, с. 47; Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 34–35, № 42; Запаско. *Мистецькі рукописні пам'ятки*, с. 51–52, 68; Іванов. *Навчання церковного співу*, с. 159, 179; Запаско. *Мистецькі рукописні пам'ятки*, с. 51–52, № 65 (кін. XVII ст.).

№ 156 Ост. трет. XVII ст., **Николай Ярмолович,** **Львів, ЛНБ, НД 128**
ієрей, с. Лозина (арк. 24, 62, 84 зв.)

4°, 126 арк., без кін.; дрібн. півустан; в новій оправі. Орнам. заставки, ініціали, прикраси на полях — рослинні мотиви стародрук. типу. В. зн.: Lausevičius, №№ 37–38 — 1668–1690 pp.

Містить воскресні піснеспіви Октоїха з *Бог господь* і воскресними тропарями; подобні, глас 8 без кін.

Календарно-мінейний структ. тип.

Вказ. напів: **простий і болгарський** — *Бог господь* (у кожному гласі).

Лит.: Свенцикий. Церковно- и русско-славянские, с. 382, № 77; Перетц. К истории, с. 47; Запаско. Використання, с. 37; Запаско. *Орнаментальне оформлення*, с. 148; Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 39, № 53; Запаско. *Мистецтво української рукописної книги*, с. 74, 80; Запаско. *Українська рукописна книга*, с. 110; Запаско. *Ошатність української рукописної книги*, с. 106 (датування помилкове — кін. XVIII ст.); Ясиновський. Матеріали до біографічного словника, с. 131.

№ 157 **Ост. трет. XVII ст.** **Львів, ЛНБ, БА 91**

4°, 420 арк., без поч.; дрібн. півустан; в пошкодженій оправі — збереглася лише нижня дошка з фрагментами шкіри. Орнам. заставки, ініціали — рослинні мотиви стародрук. типу, плетінка народного типу. В. зн.: *паяц* та *Alle mode papier*.

З.: «Хто богат, то всѣм брат, а хто нѣчо не має, того нѣхто не знає» (арк. 251 зв.); запис про купівлю рукопису за 10 золотих (арк. 255); «Сій Ярмолой отца Іоана Малогловскаго Курницкаго» (арк. 404 зв.). З б-ки Богословського товариства у Львові, № 177.

Октоїх–Ірмологіон, поч. з гласу 1 пісні 3 (арк. 1–301 зв.);

подобні (арк. 302–316);

стихири на свята, поч. з Різдва Христового (арк. 317–384 зв.);

канон на В'їхання, у Вел. четвер *Вечери твоєї тайней*, на умовеніє ног *Учеником показует*; «п'їніє Всеношноє»; вибрані стихири: преп. Симеону Столпнику, на Воздвиження Чесного Хреста, ап. Іоану Богослову, на Різдво Христове на литії *Волсви перстії*, на Обрізання; Херувимська пісня, *Достойно єсть*, в неділю Богоотців *Кров і огонь*, на Стрітень *Да отверзется дверь*, *Множество содіянных*, величання у Вел. суботу, киноник *Хваліте господа* (арк. 385–420).

Вказ. напів: **руський** — кондак Богородиці (арк. 338);

болгарський — подобен 6 гласу *Ангелскія пред ідут сили*, кондак Пресв. Богородиці, *Вошел еси*, канон в неділю Цвітну, *Достойно єсть* (арк. 310, 336 зв., 381 зв., 385, 413 зв.).

Гласовий структ. тип.

Лит.: Запаско. Використання, с. 45–47; Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 60–61, № 104; Іванов. *Навчання церковного співу*, с. 149 (помилки).

№ 158 **Ост. трет. XVII ст.** **Львів, ЛНБ, ОН 518**

4°, 370 арк., без поч. на поч. арк. переплутані; дрібн. півустан; сторожі; в оправі з орнам. витисками. Орнам. заставки, ініціали — рослинні мотиви стародрук. типу, плетінка, в кольорі. В. зн.: Каманін, №№ 1125–1129 (?) — 1661–1676 pp.

З.: «Року божого 1748 мца мая дня 18 народилася Єлена у отца Базилия презвитера Тернѣвскаго» (арк. 370 зв.).

Господи возвах — без поч., *Бог господь*, богородичні — всі на 8 гласів, в неділю на троїчних *Достойно єсть, Отче вседержителю, Из мертвих видівше*; в неділю по непорочних *Ангелский собор* та ін., стихира *Воскрес Исус*, Літургія, стихирі на 9-й пісні канону Воскресіння, прокляття еретиків, постриг монахів, стихира на Різдво св. Іоана Предтечі *Звізда звіздам*, “сіє поєм на молебнах за здорових і хорих” — катавасії *Избави от бід* на 8 гласів (арк. 1–36 зв.);

воскресні піснеспіви співи Октоїха (арк. 37–111 зв.);

подобні (арк. 112–124 зв.);

ірмоси та стихирі на свята, поч. з Різдва Христового (арк. 124 зв.–289);

ірмоси столпові (арк. 291–370 зв.);

в кін. на 2-му дод. арк. польські набожні пісні, друк без нот.

Вказ. напів: **київський** — Літургія, киноник *Хваліте Господа* (арк. 24 зв., 30 зв.);

руський — *Бог господь*, поліелей *Хваліте імя Господне*, кондак Богородиці (арк. 9 зв., 22, 168 зв.);

болгарський — *Господи возвах*, в неділю по непорочних *Ангелский собор* та ін., на 9-й пісні канону на Воскресіння *Христовая пасха*, на троїчних *Достойно єсть, Бог господь* з воскресними тропарями, кондак Богородиці (арк. 1, 19–21, 32, 8, 11, 169 зв.);

грецький — *Докса патрі* (арк. 8).

Календарно-мінейний структур. тип.

Лит.: Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 67, № 120; Петренко Літургія в українській церковній монодії, с. 60, 64, 65.

№ 159

Ост. трет. XVII ст.

Львів, НМЛ, Q 7

4°, 263 арк., без поч. і кін., між арк. 2–3 вел. пропуск; скоропис; фіти; в оправі з орнам витискама, 1 застібка. Орнам. заставки, ініціали — рослинні мотиви стародрук. типу, частина в наївному стилі. В. зн.: Каманін, №№ 1186–1187, 1189 — 1662–1669 рр.; *орел під короною*.

З.: «Сій Ярмолой церкви Ладенской, купил его [?] небозчик отець Григорій парох ладенській за талер битій за свое здравіє и отпущеніє грѣхов» (арк. 57 зв.–60 зв.).

Всеношне бденіє (арк. 1–2 зв.);

воскресні піснеспіви Октоїха (арк. 3–45 зв.);

подобні (арк. 46–54 зв.);

Ірмологіон, на 8 гласів — ірмоси “праздниковіє і столповіє” (арк. 55–234);

стихирі на свята, поч. з Різдва Христового, в кін. св. Духу (арк. 215–263 зв.).

Вказ. напів: **острозький** — *Блажен муж* (арк. 2);

болгарський — кондак Богородиці (арк. 247).

Жанрово-тематичний структур. тип.

Лит.: Ясиновський. *Український нотолінійний*, с. 50.

№ 160

Ост. трет. XVII ст.

Львів, НМЛ, Q 201

4°, 209 арк., без поч. і кін., між арк. 10–11 вел. пропуск, останній арк. в уривку; дрібн. півустав; в новій оправі. Орнам. заставки, ініціали — майстерні квіти (арк. 111, 163); мініатюри (2). В. зн.: Каманін, №№ 1223–1131 — 1663–1688 рр.

Надійшов 1911 р. з с. Кривча над Сяном.

Бог господь на 8 гласів, поліелей *Хваліте імя господне*, Літургія (арк. 1–10);

воскресні піснеспіви Октоїха, поч. з 3 гласу (арк. 11–39);

подобні (арк. 40–46);

ірмоси і стихирі на свята, поч. з Різдва Христового (арк. 47–166);

ірмоси столпові, глас 8 без кін. (арк. 163–209 зв.).

Вказ. напів: **київський** — *Бог господь*, Літургія (арк. 1, 3 зв.);

болгарський — *Бог господь*, кондак Богородиці (арк. 6, 87).

Календарно-мінейний структур. тип

Лит.: Jasinowskyj. Znaczenie eparchii przemyskiej, s. 416, № 109.

№ 161 **Ост. трет. XVII ст.** **Львів, НМЛ, Q 219**

4°, 260 арк., без поч. і кін.; скоропис; сторожі; в новій оправі. Орнам. заставки, ініціали — геометрична плетінка з зооморфними елементами. В. зн.: Каманін, №№ 1047, 1048, 1052, 1054 — 1658–1691 pp.

Запис дидакала Миколи Васильковського 1820 р. (арк. 33 зв.). Надійшов 1912 р. від свящ. А. Уляницького з с. Івачева біля с. Нище.

Октоїх–Ірмологіон, поч. з сідальних 1 гласу (арк. 1–213);

подобні (арк. 214–222 зв.);

“розники”, стихири на свята, в кін. канон на Воскресіння (арк. 223–260 зв.);

духовна пісня *Йордан ріко уготовися* (арк. 65 зв.).

Гласовий структур. тип.

№ 162 **Ост. трет. XVII ст.** **Львів, НМЛ, Q 267**

4°, 200 арк. без поч. і кін., пропуски в сер.; дрібн. півустав, місцями скоропис. В. зн.: Каманін, № 809 (?) — 1660–1665 pp.; № 690 (?) – 1664 р.; *паяц*.

Надійшов 1913 р. з товариства *Просвіта* у Львові.

Октоїх–Ірмологіон, поч. з гласу 1 пісні 1 (арк. 1–155);

подобні (арк. 156–163);

стихири на свята, поч. з Різдва Богородиці (арк. 164–189 зв.);

на 8 гласів богородичні, *Бог господь*, *Господи возвах*; на посвячення церкви стихира *Возміте врата, Святий Боже*, стихира у Вел. п’ятницю *Тебе одіючагося* (арк. 190–200 зв.).

Вказ. напиви: **болгарський** — *Святий Боже* (арк. 195 зв.);

грецький — *Агіос о Теос* (арк. 196 зв.).

Гласовий структур. тип.

№ 163 **Ост. трет. XVII ст.** **Санкт-Петербург, РНБ, Кап. Q.63**

4°, 221 арк., без поч. і кін., в сер. пропуски, місцями арк. переплутані; дрібн. півустав; у нотному тексті є фіти; без оправі. Орнам. заставки, ініціали, прикраси на полях — квітково-рослинні мотиви з геометричними елементами. В. зн.: Каманін, №№ 1046, 1049, 1056, 1057 — 1657–1697 pp.; № 1079 — 1670–1673 pp.

З.: «Сей Ярмолой Семеона Таицького (?). Сей Ярмолой будущій при нем во веси Матъновъ года 1795 когда бы могъл вѣдати о тоє» (арк. 24); «Сий Ярмолой священоиерея Василия Бож(?)таловского за которого дал золотих 7 у градъ Горлицъ (?) на Загорянах (?) року божого тистча (!)797 мѣсяца мая дня 1 (арк. 62–67); належав Подільській епархії, № 30 (арк. 169).

Літургія, ірмоси на “умиреніє церкви”, на 8 гласів катавасії, блаженні, *Бог господь*

з воскресними тропарями, поліелей *Хваліте ім'я Господнє*, припиви на свята,

літургія св. Василя Великого, богородичні на 8 гласів, ірмоси св. Григорію

Богослову *Похвалу боговидець* (арк. 1–20);

воскресні піснеспиви Октоїха (арк. 21–54);

подобні (арк. 55–61);

ірмоси празничні та столпові, на 8 гласів, ірмоси в неділю Цвітну (арк. 62–160);

стихири на свята, поч. з Різдва Богородиці (арк. 161–209);

стихира св. Іоасафу царевичу, подобні сідальних, трійчні на 8 гласів, без нот канон на Воскресіння (арк. 209зв.–221).

Вказ. напиви: **київський** — Літургія (арк. 1);

простий — *Бог господь* (арк. 12 зв.);

руський — канон в неділю Цвітну (арк. 152);

острозький — *Хваліте ім'я господнє*, кондак Богородиці (арк. 13, 186 зв.);

болгарський — *Бог господь*, поліелей *Хвалите імя господне*, степенні-антифони, літургія св. Василя Великого, канон в неділю Цвітну, у вел. суботу *Прийдіте ублажим Іосифа*, світилен на Воскресіння *Плотію уснув*, кондак Богородиці (арк. 7 зв., 13 зв., 16, 15 зв. 152, 194 зв., 196, 214).

Жанрово-тематичний структ. тип.

Літ.: Ясиновський. Український нотолінійний, с. 50; Рамазанова. Рукописные книги, с. 136–139, № 80.

№ 164 Ост. трет. XVII ст. Санкт-Петербург, ИРЛИ, Перетц 214

4°, 234 арк., без поч. і кін., пропуски в сер., арк. 1–3 пізніші, місцями арк. переплутані; дрібн. піву став; в оправі. Орнам. заставки, ініціали — квіткові та рослинні мотиви, в кольорі; мініатюри (4). В. зн.: Laucevičius, №№ 1–2, 6 — 1668–1675 рр.

1836 р. Антоній В'ятровський (Viatrowski) передав рукопис до жіночого монастиря чи семінарії (на форзаці); записи власників «І. Beczowskiego» (арк. 36 зв.–39), «Ten Jermołoj Pana Jana R(?)okuckiego» (135 зв.). «В. Перетц. 1925. 111. 7» (автограф олівцем, на форзаці).

Бог господь, Всеношне бденіє — без поч., Літургія (арк. 1–13);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 14–159);

подобні (арк. 160–165);

літургія св. Василя Великого (арк. 165 зв.–166 зв.);

стихири на свята, поч. арх. Михаїлу, в кін. стихири на прокляття єретиків, на постриг монахів (арк. 165 зв.–234).

Вказ. напіві: київський — Літургія (арк. 6);

печерський — *Аллілуя* (арк. 173);

руський — *Бог господь*, кондак Богородиці (арк. 4 зв., 12 зв.);

болгарський — *О тобі радується* (арк. 11 зв.).

Гласовий структ. тип.

Літ.: Древнерусские рукописи Пушкинского Дома, с. 89–90.

№ 165 1667 р., Григорій Погорецький, дяк, Варшава, BN 20068 I
м. Лежайськ (арк. 234)

4°, 318 арк., на поч. бракує декілька арк.; скоропис; сторожі; в поновленій оправі з орнам. витисками. Орнам. заставки, ініціали — рослинні мотиви стародрук. типу; дві мініатюри.

Переписувач: у заставці «Рок[y] Божія 1667 мца септеврия 19 Григорий Погорецкий. На тот час дяк Лежайский, рукою власною» (арк. 234); «Roku Pañskiego 1668 mies[iąca] mai 28. Сию книгу рекомую Ірмолой за которий дал злотих 12 раб божій Андрей Кецко для науки сина своего Михаїла; которую то книгу купил у Григория Погорецкого на тот час дяка Лежайсаго» і далі традиційна форма позову до суду в разі крадіжки книжки (арк. 17–30); печатка б-ки Іоана Снігурського, єпископа перемиського, самбірського і сяноцького. Пізніше наленжав до б-ки гр.-кат. капітули в Перемишлі.

Всеношне бденіє — закінчення, Літургія, стихира арх. Михаїлу *Ідеже осияєт* (арк. 2–15);

Октоїх з воскресними ірмосами (арк. 17–85 зв.);

подобні (арк. 86–96 зв.);

ірмоси і стихири на свята, поч. з Різдва Христового (арк. 97–234 зв.);

ірмоси столпові (арк. 234–318).

Вказ. напіві: київський — Літургія (арк. 2);

болгарський — *Тебе величаєм*, канон в неділю Цвітну, кондак Богородиці (арк. 9, 9 зв., 137);

з *грецьким* текстом — *Агіос о Теос, Докса патрі* (арк. 9 зв.).

Календарно-мінейний структ. тип.

Літ.: Петрушевич. Сводная летопись, вип. 1, с. 152; Ісаєвич. Братства і українська музика, с. 53; Балик. Рукописи Перем. гр.-кат. капітули, 1973, с. 205, № 293 Gołos. Manuscript Sources of Easter Chant, с. 78; Antonowycz. Ukrainische geistliche Musik, S. 333 (mf № 14289; м/ф рукопису е

також в РНБ — Р-465); Щапов. Православная рукописна книга в Польше, с. 72–73; Jasinowskyj. Znaczenie eparchii przemyskiej, s. 408, 412, № 17; Малинина. Древнерусские церковные рукописи в Национальной библиотеке Варшавы, с. 26, № 12; *Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce*, s. 183, № 378; Ясіновський. Матеріяли до біографічного словника, с. 115; *Inwentarz rękopisów Biblioteki Kapituły Greckokatolickiej w Przemyślu*, s. 122.

№ 166 **1667 р., Александр Фефинович,** **Варшава, ВН, 12067 I**
с. Новосілки (арк. 233 зв.)

4°, 327 арк.; дрібн. півустав, на поч. декілька арк. пізнішого часу, арк. 323–327 з поч.; в оправі. Орнам. заставки, ініціали, кінцівки — рослинні мотиви, резетки народного типу, на полях зображення людей, людські обличчя, рук; на арк. 90 мініатюра; до верхн. обкладинки приклеєна гравюра.

«Сия книга сооружися многоръшным рабом Божиим Александром Фефиновичем в Новосілках року божого 1667» (переписувач, арк. 233 зв.); 1796 р. рукопис придбав Григорій Джиганевич у Демяна Копаневича за 7 золотих (арк. 67 зв.); 1759 р. помер Томаш Циснельський, випав великий сніг (арк. 314 зв.); 1894 р. рукопис належав о. Антонію Лаврівському, парохіві с. Одрехови (арк. 327 зв., наклейка на внутрішній частині оправі). 3 б-ки гр.-кат. капітули в Перемишлі.

Всеношне бденіє, *Бог господь*, Літургія, *Блажен муж* (арк. 1–6 зв., 323–327 зв.);
Октоїх–Ірмологіон, (арк. 7–233 зв.), погласиця *Ишов чернець*, без нот, XIX ст. (арк. 37 зв.);

подобні (арк. 234–241 зв.);

стихири на свята, поч. преп. Симеону Столпнику, в кін. ірмоси св. Григорію Богослову, на “умиреніє” церкви, стихири на прокляття єретиків (арк. 242–322).

Вказ. напіві: **київський** — Всеношне бденіє, Літургія (арк. 323, 323 зв.);

болгарський — кондак Богородиці, стихири *Царю небесний*, *Вошел еси*, *Да познаєм братіє*, канон на В’їхання, стихира на прокляття єретиків, *Бог господь* (арк. 261, 297 зв., 306, 306 зв., 315, 305, 327 зв. і 2–4).

Гласовий структурний тип.

Лит.: Балик. Рукописи Перем. гр.-кат. капітули, 1973, с. 206, № 300; Gołos. Manuscript Sources of Easter Chant, с. 78; Antonowycz. *Ukrainische geistliche Musik*, S.334 (mf № 14296); м/ф цього рукопису є також в РНБ — Р-470); Щапов Я. Православная рукописна книга в Польше, с. 74; Jasinowskyj. Znaczenie eparchii przemyskiej, s. 413 № 24; *Sztuka iluminacji*, s. 51, N 34; Малинина. *Древнерусские церковные рукописи в Национальной библиотеке Варшавы*, с. 25, № 11; *Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce*, s. 186–187, № 385; Ясіновський. Матеріяли до біографічного словника, с. 126; *Inwentarz rękopisów Biblioteki Kapituły Greckokatolickiej w Przemyślu*, s. 121–122.

№167* **1667 р., Андрій Маркевич, пресвітер** **Житомир**

Містить понад 350 арк. Орнам. заставки, ініціали. На зв. титульного арк. мініатюра — Іоан Дамаскин. Зберігався у Житомирі.

На арк. 350 зв. антифон 4 гласу *От юности моя.*

Дж. і лит.: Дзбановський. Листи до Преображенського: від 13.VI.1927 р., 5.IX.1927 р. і б. д. (арк. 9 зв., 19, 38); Ясіновський. Матеріяли до біографічного словника, с. 110.

№ 168 **1669 р., Пархомій Паценка, ієромонах,** **Львів, НМЛ, О 25**
біл. **м. Слуцьк, м-р св.Трійці**

Тит.: Ірмолой алко Омогласник [...] Списаи [...] неромонаха Пархоміа Паценки на тот час в Слвцьк в обители святии [...] Троицы. Рокъ божого 1669 августа 15

8°, 393 арк., без кін.; дрібн. півустав; сторожі, фіти; в новій оправі. Орнам. заставки, ініціали — квіткові мотиви стародрук. типу; на арк. 1 зв. мініатюра — цар Давид з псалтерієм.

«Ten iermołoj [...] obywatela Waszeckiego spiwa [...] syn iego Mikołaj w bakaławra Bazyliego Sowkiewicza» (арк. 393 зв.). Надійшов з б-ки гр.-кат. капітули у Львові.

Всеношне бденіє, Літургія, задостойник *О тебе радується*, *С нами Бог*, кондак Пресв. Богородиці (арк. 1–19 зв.), погласиця *Ишов чернець*, без нот (арк. 21);
Октоїх–Ірмологіон (арк. 22–273);

подобні (арк. 274–282);
стихири на свята, поч. з Різдва Пресв. Богородиці, на арк. 331–360 Страсті, в кін.
без нот канон на Воскресіння — обірвано (арк. 283–393 зв.).

Вказ. напів: **київський** — Всеношне бденіє (арк. 1);

простий — кондак Богородиці (арк. 15 зв.);

болгарський — кондак Богородиці (арк. 17).

Гласовий структ. тип.

Публ.: Ясиновський. *Українські та білоруські нотолінійні Ірмолої*, с. 599, іл. 21 (тит. с., арк. 1).

Лит.: Петрушевич. *Сводная летопись: Дополнения*, с. 467–468; Ясіноўскі. *Беларускія Ірмалоеі*, с. 54; Picarda. *The Evolution*, с. 333; Ніколаеў. *Палата кнігопісная*, с. 225; Гай дэ. Пікарда. *Царкоўная музыка на Беларусі*, с. 17; Ясіновський. Матеріали до біографічного словника, с. 115.

№ 169 1669 р., Максим Васильович Корейша Мінськ, ДББ, 091/316

біл. (арк. 95, 118, 187 зв., 236)

4°, 382 арк., без поч., арк. 342 пізніший, арк. 343–382 з іншого рукопису; дрібн. півустав; в знищеній оправі, лише нижня обкладинка — картон, шкіра. Орнам. заставки, ініціали — майстерні рослинні та квіткові мотиви стародрук. типу.

«Ten Ten [!] Iermołoy kupilem u Michała Jermołowicza dałem za ne trzy talary [...] Roku 1700» (арк. 233); «Pan hardy chlieb twardy piynica na kolku trudno się pożywić chudemu pacholku» (арк. 337); «Ten Jermołoi [...] xiądza Pozniaka parocha Starolepelskiego darował dla [...] w roku 1793 [...]» (арк. 371 зв.–380). До Вітебського церковно–археологічного музею надійшов від М. Ф. Кусцинського.

Октоїх–Ірмологіон, поч. з сідальних 1 гласу (арк. 1–268 зв.);

подобні (арк. 269–279);

ірмоси в неділю перед Різдом Христовим, стихири на свята, поч. з Різдва Христового, включаючи з Тріоді, в кін. стихира на вход архиерея (арк. 279 зв.–341 зв.);

пізнішого часу стихира *Іже образу твоєму*, іншого почерку Страсті — без кін. (арк. 342–382 зв.).

Вказ. напів: **простий** — *Воскресни Боже* (арк. 312);

болгарський — стихира *Царю небесний* (арк. 317 зв.).

Гласовий структ. тип.

Лит.: Довгялло, Никифоровский. *Описание предметов*, с. 50, № 3 Ясіновський. Матеріали до біографічного словника, с. 105.

№ 170 1670 р., «во Островѣ мѣстѣ Монастирищах» Київ, НБУВ, ДА П.646

4°, 386 арк., арк. 2, 5 пізніші; дрібн. півустав; фіти, частина нотного тексту з сторожами — окремі лінійки; в пізнішій оправі — картон в шкірі з орнам. витискама. Орнам. заставки, ініціали, прикраси на полях — рослинні мотиви стародрук. типу; мініатюри(14) в цілій арк., в заставках, на полях — простонародні типи людей, на арк. 1 цар Давид з псалтерієм, на пізнішому арк. 2 відбита гравюра.

Переписувач: «Спробувати пера и чернила чи добре буде писати» (арк. 301 зв.); приказка «Хто богат, то всѣм брат, а в кого нѣкого немає і нѣхто того дбає», XVIII ст. (арк. 344 зв.); «С числа книг протопопа гадяцкаго Василя Антоновича, № 43» (на форзаці). Надійшов від законовчителя Ніжинського ліцею А. Ф. Хойнацького.

Всеношне бденіє, літургії св. Іоана Златоустого та св. Василя Великого, причасник *Во память вічную*, на 8 гласів богородичні, троїчні, *Бог господь* з воскресними тропарями, “запів” – глас 1 *Хвалим богословим* (арк. 2–37);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 38–277);

подобні (арк. 278–288 зв.);

стихири на свята: преп. Симеону Столпнику, преп. Саві Освященному, св. Афанасію, преп. Феодосію, преп. Антонію, на Різдво Христове, Хрещення, припіві Трьом святителям, стихири та ін. піснеспіві в неділі перед Вел.

постом; вибрані піснеспіви Вел. посту, канон (ірмоси та тропарі) і стихири на Воскресіння, стихири св. Духу, апп. Петру і Павлу, в неділю св. Отців, Преображенню, Успінню Пресв. Богородиці, в кін. ірмоси умиренню церкви *Коня і всадника* (глас 6), ірмоси о соєдиненні віри *Сокрушешу браними* (глас 8), пізнішого часу стихира *Вошел еси в церков*, — обірвано (арк. 289–387 зв.).

Вказ. написи: **київський** — *Блажен муж* (арк. 3 зв.);

києвопечерський — *Всеношне бденіє* (арк. 2);

простий — кондак Богородиці (арк. 13 зв.);

острозький — *Блажен муж* (арк. 4);

болгарський — літургія св. Василя Великого, кондак Богородиці, подобен 6 гласу *Ангелськіє пред ідут сили* (арк. 10 зв., 14 зв., 37).

Гласовий структ. тип.

Літ.: Петров. *Описание рукописей*, вип. 3, с. 661, № 646 (Муз. 175); Шреєр–Ткаченко. *Хрестоматія*, іл. [7] між с. 96–97; Ясіновський. *Нотні рукописи*, с. 150, № 101; Корній. *Болгарський напев*, с. 43; Корній. *Історія української музики*, ч. 1, с. 138, 155; Корній, Дубровіна. *Болгарський наспів*, с. 32; Цалай–Якименко. *Духовні співи*; Цалай–Якименко. *Київська школа музики*, с. 162.

№ 171 1670 р., Феодор Грабовецький, ієрей, пресвітер, Львів, ЛІМ, Рук. 81 м. Лешнів, Свято-Успенська ц.

Тит.: Ірмологій соєдержаний в сєвѣ ѹвєи цѣрковнаи пѣнѣи догмати и ірмоси вѣкрнїи празником гдѣскїи и нарочитиим сѣтым [...] на весь годъ. Списана во градѣ Лешневѣ мною сѣннїим ієреємъ Феодором Грабовецкїим прєзвѣтером Лешневой сѣо Успенскїей. Рѹком влє рокѹ вжїи ꙗꙗ мѣца апр[іліа] днѣ 13.

ґ°, 251 арк., без кін.; півустав; в оправі — картон в шкірі з орнам. витисками. Орнам. заставки, ініціали — квіти, плетінка, в кольорі; мініатюри (6).

Записи 1749–1752 р. Томаша Ко[н]драцького, бакалавра в Лешневі (арк. 143, 239, польськ.); лист Еч. Кор. Лотоцького від 2 жовтня 1887 р. з поясненнями до рукопису (на форзаці).

Всеношне бденіє, Літургія (арк. 3–10);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 11–211 зв.);

подобні (арк. 212–220 зв.);

стихири на свята, поч. з Різдва Христового, в кін. свт. Миколаю — обірвано (арк., 221–251 зв.).

Вказ. написи: **київський** — Літургія (арк. 5);

болгарський — кондак Богородиці, стихира *Царю небесний* (арк. 231 зв., 242 зв.).

Гласовий структ. тип.

Літ.: Свенцицкий. *Опись музея*, с. 26–27, № 81; Запаско. *Орнаментальне оформлення*, с. 132, 142; Запаско. *Українська рукописна книга*, 108; Запаско. *Ошатність української рукописної книги*, с. 100; Ясіновський. *Матеріали до біографічного словника*, с. 95.

№ 172 1670 р., Дамян Слоновьський, с. Волож⁴, Варшава, ВН, 12067 I

4°, 246 арк., між арк. 14–15 пропуск, без кін.; дрібн. півустав; в картонній оправі. Орнам. заставки, ініціали, кінцівки — майстерні рослинні мотиви стародрук. типу; мініатюри: арк. 1 (тит.), 1 зв. (цар Давид, біля нього псалтерій), 2, 84, 128, 136, 183 зв. (в цілий арк. — Іоан Дамаскин), 185.

Штамп б-ки перемиського єпископа Іоана Снігурського. Анотація до рукопису А. Петрушевича (на форзаці арк.). 3 б-ки гр.-кат. капітули в Перемишлі, ст. шифр. II E 12; E 2.

Всеношне бденіє, *Бог господь*, припіві Трьом святителям, Літургія, по Літургії *Да ісполнятєся уста наша*, на трисвятому в празники господські *Да зовем ти* (арк. 1–14 зв.);

Октоїх з воскресними ірмосами (арк. 15–70 зв.);

⁴ На титульній сторінці виразно написано «в веси Воложи», хоча в джерелах і літературі зустрічається також Володж.

подобні (арк. 71–79);

стихири та ірмоси на свята, поч. з Різдва Христового; псалом *На ріці Вавилонстей* в неділю Блудного сина, тропар *Покаяння отверзи*, стихира *Множество содіянных*, два прокимни, літургія Преждеосвященна, задостойник *О тебе радується*, ірмоси в неділю 3-ю Вел. посту, на Благовіщення, у четвер 5 неділі Вел. посту, в суботу Лазареву, в неділю Цвітну, в дні страсного тижня ірмоси та інші піснеспіви; служба на Пасху — без нот; ірмоси в неділю Томину та ін. неділі П'ятидесятниці; ірмоси преп. Онуфрію, на Різдво св. Іоана Предтечі, стихири та ірмоси апп. Петру і Павлу і т.д., в кін. ірмоси на молебін Пресв. Богородиці *Нетренну необычну* (глас 2), *Воду прошед Яко по суху* (глас 8) (арк. 79 зв.–184);

ірмоси столпові, глас 8 без кін. (арк. 185–246 зв.).

Вказ. напів: **простого нап'ялу київскаго** — Літургія (арк. 4);

руський — кондак Богородиці, поліелей *Хваліте імя господа* (арк. 10, 125 зв.);

болгарський — поліелей *Хваліте імя господне*, тропарі воскресні “п'явасміе по вся неделя” — *Ангелский собор* та ін., *Воскресни Боже* (арк. 2 зв., 12 зв., 125 зв.);

грецький — *Киріє елейсон* (арк. 4).

Календарно-мінейний структ. тип.

Публ.: *Sztuka iluminacji*, іл. 13, 14 (тит. арк.).

Лім.: Pietruszewicz. *Manuscripta et Documenta* 1858, арк. 8 зв., № 47, сигн. LII E¹² 9; Петрушевич. *Сводная летопись*, вип. I, 1874, с. 166; Балик. *Рукописи Перем. гр.-кат. капітули*, 1974, с. 241, № 649; Gołos. *Manuscript Sources of Easter Chant*, с. 79; Antonowycz. *Ukrainische geistliche Musik*, с. 343 (mf № 16048); Jasinowskyj. *Znaczenie eparchii przemyskiej*, с. 408, 414, № 59; *Sztuka iluminacji*, с. 47–48, 107, 108, N 19; Малинина. *Древнерусские церковные рукописи*, с. 26–27, № 13; *Rękopisy cerkiewnowsławiarskie w Polsce*, с. 204, № 420; Ясіновський Ю. *Матеріали до біографічного словника*, с. 122; *Inwentarz rękopisów Biblioteki Kapituły Greckokatolickiej w Przemyślu*, с. 122.

№ 173 70–80 pp. XVII ст.

Київ, НБУВ, Соф. 111/646

F°, 85 арк., уривок без поч. і кін., арк. 54–75 зв. писані пізніше 1759 р.; дрібн. півустав; в оправі — картон в шкірі. Простенькі орнам. ініціали. В. зн.: Laucevičius, № 436 — 1675 р.

Нотатка писаря: «Сіє минути» (арк. 32 зв.).

Стихира *Вошел еси в церков* з ремаркою “поєм егда архієрея убирают”, ірмоси в неділю перед Різдром Христовим, ірмоси у Вел. понеділок, вівторок, середу, четвер, *С нами Бог* (арк. 1–26 зв.);

стихири на Різдво Христове, Хрещення, припів св. Григорію Богослову, у Вел. піст тропар *Покаяння отверзи*, прокимен *Не отвори лица*, літургія Преждеосвященна, задостойник *О тебе радується*, кондак Пресв. Богородиці, стихира в неділю Цвітну *Днес благодат*, у Вел. четвер *Вечери твоєї тайней*, стихира у Вел. п'ятницю *Тебе одіючагося*, у Вел. суботу *Прийдіте ублажим Іосифа* та ін.; стихири св. Духу, апп. Петру і Павлу, Преображенню, Успінню Пресв. Богородиці, припиви Пресв. Богородиці, стихира на постриг монахів *Да познаєм братіє*, ірмоси в неділю перед Різдром Христовим, іншого почерку *Да молчит всякая плоть*, світилен *Плотію уснув*, стихира на Різдво Христове *Августу единачалствующу*, стихира у Вел. п'ятницю *Тебе одіючагося* та ін. пізніші дописки (арк. 28–54, 76–85 зв.);

доповнення: «1759 года февраля 20 дня пописав сіи стихири послушник Антоній уставщиком [?] клироса [?] катедральним» (арк. 54 зв. – 55) — задостойник *О тебе радується*, *Нині сили небесній*, степенні-антифони на 8 гласів, ірмоси преп. кн. Ользі на перемогу під Полтавою (арк. 54 зв. – 75).

Структ. тип неясний.

Лит.: Петров. *Описание рукописных собраний*, вып. 3, с. 29, № 111 (646); Ясиновський. *Нотні рукописи*, с. 153, № 170.

№ 174**70–80 pp. XVII ст.****Київ, НБУВ, I, 7479**

F°, II+418 арк., арк. 1–11 пізшоо часу, без поч. і кін., пропуски в сер.; півустав; фіти, сторожі (лише в розділі Октоїх–Ірмологіон); в оправі, дві застібки. Орнам. заставки, ініціали — кольорові квіти й рослинні мотиви народного типу; одна мініатюра (арк. 47). В. зн.: Laucevičius, №№ 19, 47 — 1677–1679 pp.

Для Музею українського народного мистецтва у Києві рукопис придбав Д. Щербаківський у Межигір'ї на Волині, який згодом був переданий до Всенародної Бібліотеки України (тепер НБУВ).

Всеношне бденіє (поч. і кін. втрачені), на 8 гласів троїчні, *Бог господь* з воскресними тропарями, богородичні; літургії св. Іоана Златоустого, св. Василя Великого та Пржедєосвященна, стихири на постриг монахів, на вхід архиєрея в церкву (арк. 1–46);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 47–303 зв.);

подобні (арк. 304–315 зв.);

стихири на свята, поч. з Різдва Пресв. Богородиці, в кін. пісня Іоасафа царевича, *Да молчит всякая плоть*, іншого почерку *Аще і во гроб сошел* (арк. 316–394);

“Скара ірмосам” (арк. 395–418);

Вказ. напів: **простий** — кондак Богородиці (арк. 347);

болгарський — *Бог господь*, стихира на Різдво Христове *Волсви перстії* (арк. 34, 333), кондак Богородиці, стихира в неділю Цвітну *Денес благодат* (арк. 347, 350 зв.), стихири св. Духу *Царю небесний* і Преображенню *Божество твое* (арк. 372, 380 зв.).

Гласовий структ. тип.

Публ.: Герасимова–Персидская. Об одном проявлении, с. 762–763 (публікація пісні Іоасафа).

Лит.: Ясиновський. *Нотні рукописи*, с. 148, № 78; Герасимова–Персидская. Об одном проявлении, (у шифрі помилка: I, 7489).

№ 175**70–80 pp. XVII ст.****Львів, ЛНБ, НД 374**

4°, 555 арк., між арк. 16–17, 180–181 і 225–226 пропуски, на поч. окремі арк. переплутані; дрібн. півустав; фіти; в новій оправі, картон, шкіра. Орнам. заставки, ініціали — плетінка балканського типу, квітково-рослинні мотиви, в кольорі. В. зн.: Каманін, №№ 1081–1082 — 1675–1680 pp.

Всеношне бденіє, на 8 гласів троїчні, *Бог господь* з воскресними тропарями, катавасії; гимни в неділю по непорочних *Ангелский собор* та ін.; євангельська стихира 1 гласу *На гору учеником* (арк. 1–21 зв.);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 22–274 зв.);

подобні (арк. 276–287 зв.);

стихири на свята: преп. Симеону Столпнику, Індикту, Різду Пресв. Богородиці, Воздвиженню, зачатію св. Іоана Хрестителя, ап. Іоану Богослову, на Покров Пресв. Богородиці, св.-вмч. Димитрію, преп. Козьмі і Даміану, безплотним Архангелам, св. Іоану Златоустому, ап. Филипу, Введенню Пресв. Богородиці, преп. Саві Освященному, свт. Миколаю, в неділю св. Праотців, на Різдво Христове, включаючи 2 канони (тропарі), на Обрізання, св. Василю Великому, Божоявленню, на собор св. Іоана Хрестителя, преп. Феодосію, св. Афанасію, Трьом святителям, на Стрітень; Тріодь — стихири в неділі Митаря, о Блуднім сині, включаючи псалом *На ріці Вавілонстей*, Сиропусну *Сіде Адам*, у Вел. піст на тропар *Покаяния отверзи*, два прокимни, Літургії Пржедєосвященна і св. Василя Великого, стихири в 2, 3 і 5 неділі Вел. посту, на Благовіщення, в неділю Цвітну, включаючи канон (тропарі), тропарі у Вел. понеділок і четвер, служба Страстей, у Вел. п'ятницю трипіснець (тропарі) і стихири, канон (тропарі) та ін. піснеспіви у Вел. суботу, канон (ірмоси й тропарі) та стихири на

Пасху; стихири в неділю Топину, Мироносиць, преп. Феодосію Печерському (3.05, арк.490 зв.), Вознесінню, в неділю св. Отців, на Зшестя св. Духа, включаючи 2 канони (тропарі); стихири апст. Петру і Павлу, преп. Антонію Печерському (5.07, арк. 517), Преображенню, Успінню Пресв. Богородиці (арк. 288–532 зв.);

канон (ірмоси) Господу нашому Ісусу Христу "о умиренію Святыя Восточныя Апостольскія Церкви и о соєдиненіи православны" *Коня і всадника* (глас 6), днівні богородичні (арк. 533 зв.–555 зв.).

Вказ. напів: **київський** — *Блажен муж, О тебе радується*, кондак Пресв. Богородиці (арк. 3 зв., 399, 407);

острозький — *Блажен муж*, кондак Богородиці (арк. 5, 408);

болгарський — *Бог господь*, поліелей Успінню Пресв. Богородиці *Сіона царя*, літургія св. Василя Великого, кондак Богородиці, *Воскресни Боже*, припів (стихири) на Пасху *Христовая Пасха, Воскресения день*, на 8 гласів *Господи возвах, Да ся исправит молитва моя* і подоби стихирам, поліелей *Луну і звізди* (арк. 10, 110, 396, 409 зв., 479 зв., 483 зв., 540, 541 зв., 544, 554 зв.).

Гласовий структ. тип.

Лит.: Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 46–47, № 71; Конотоп. Особенности атрибуции, с. 99; Корній. Болгарский напев, с. 44, 49; Корній, Дубровіна. *Болгарський наспів*, с. 33; Цалай-Якименко. *Київська школа музики*, с. 173.

№ 176

70–80 pp. XVII ст.

Львів, ЛНБ, ОН 522

4°, 127 арк., без поч. і кін., пропуски в сер., арк. 3 з іншого рукопису, пошкоджений; дрібн. півустав; фіти; без оправ. Орнам. заставки, ініціали — квітково-рослинні мотиви стародрук. типу; мініатюри (2). В. зн.: Laucevičius, №№ 3747–3748 — 1675–1681 pp. Надійшов з с. Батятичі.

Октоїх–Ірмологіон, на поч. уривки 2 і 3 гласів, далі поч. з гласу 6 (арк. 1–72 зв.); подоби (арк. 73–80 зв.);

стихири на свята, поч. з вересня, в кін. піснеспіву у Вел. суботу (арк. 81–127 зв.).

Вказ. напів: **острозький** — *О тебе радується* (арк. 112).

Гласовий структ. тип.

Лит.: Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 68–69, № 124; Jasinowskyj. Znaczenie eparchii przemyskiej, s. 419, № 168.

№ 177

70–80 pp. XVII ст.

Львів, НМЛ, F 212

F°, 399 арк., без поч. і кін.; дрібн. півустав; в новій оправі. Орнам. заставки, ініціали, прикраси на полях — квіткові мотиви, в кольорі; мініатюри (6). В. зн.: Laucevičius, № 2 — 1670–1671 pp.

Записи вчителя Г. Бобанича про холеру 1873 р., неврожай 1897 р., бурю і град в ніч з 29 на 30 червня 1898 р., про будівництво залізниці в 1885 р. зі Стрия до Угорщини через *наше село* (арк. 335, 226 зв., 278 зв.–279, 308 зв.). Придбаний 1909 р. у Синеvidному під час експедиції А. Ковальського.

Воскресні тропарі на 8 гласів (арк. 1–8);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 11–207);

подоби стихирам, богородичні (арк. 208–217);

стихири на свята: преп. Симеону Столпнику, прор. Захарії, арх. Михаїлу, на Різдво Пресв. Богородиці, Воздвиження, зачатіє св. Іоана Предтечі, ап. Іоану Богослову, на Покров Пресв. Богородиці, св.-вмч. Димитрію, преп. Козьмі і Даміану, св. Іоану Златоустому, на Введення, свт. Миколаю, в неділю перед Різдвом Христовим і на Різдво Христове, Собор Пресв. Богородиці, в неділю після Різдва Христового, Обрізанню, Богоявленню; піснеспіву Вел. посту, серед них є Страсті (218–325);

Всеношне бденіє, літургії св. Іоана Златоустого і Пржедєосвященна, тропарі в неділю на троїчних, канон на Воскресіння, канон на молебінь Пресв.

Богородиці *Не умолчим никогда* і стихира *Висшюю небес* (арк. 329–365 зв.); «Оглавленіє вещей в книгѣ сей», без кін. (арк. 370–399 зв.).

Вказ. напів: **київський** — кондак Богородиці (арк. 268 зв.);

простий — *Воскресни Боже* (арк. 302 зв.);

московський — киноник *Благословлю господа* з літургії Пржедєосвященної, Всеношне бденіє, літургії св. Іоана Златоустого і Пржедєосвященна (арк. 266, 329, 331 зв., 340 зв.);

болгарський – воскресні тропарі, *Воскресни Боже*, світилен *Плотію уснув, Тебе поєм, Агіос о Теос*.

з **грецьким** текстом (арк. 1, 302 зв., 355 зв., 399);

Смотричко[го] — *Сей ден господен* (арк. 224).

Гласовий структ. тип.

Лит.: Запаско. Орнам. оформлення, с. 153, 154; Запаско. *Українська рукописна книга*, с. 110; Цалай-Якименко. Музика, с. 744; Цалай-Якименко. *Київська школа музики*, с. 152.

№ 178

70–80 pp. XVII ст.

Львів, НМЛ, Q 59

4°, 265 арк., без поч.; два рукописи: 1) 70–80 pp. XVII ст., арк. 1–8, 30–149; 2) 1734 р., Андрій Малицький, дяк, м. Холоїв, арк. 9–29, 150–265; очевидно, А. Малицький використав пошкоджений чи незавершений рукопис XVII ст. (див. № 727); дрібн. півустав і скоропис; в новій оправі. Орнам. заставки, ініціали — простенькі гометричні мотиви. В. зн.: Каманін, № 104 — 1673 р. (1–й фрагмент).

З 1741 р. належав Якову Гриневичу, бакалавру в Нестаничах (арк. 257 зв.), який 1744 р. став парохом (арк. 256 зв., 59–62). Надійшов з с. Селець від С. Питлика.

Октоїх–Ірмологіон (арк. 1–226);

подобні (арк. 227–234);

стихири на свята, поч. з Різдва Христового, в кін. на прокляття єретиків і Трьом святителям (арк. 235–265).

Гласовий структ. тип.

Лит.: Жолтовский. Изобразительная графика, с. 262.

№ 179

70–80 pp. XVII ст.

Львів, ЛІМ, Рук. 85

8°, 412 арк., без поч. і кін., пропуски в сер.; дрібн. півустав; без оправі. Орнам. заставки, ініціали — рослинні мотиви стародрук. типу. В. зн.: Laucevičius, №№ 426–427 — 1669, 1673 pp.; №№ 465–466 — 1682–1686 pp.

Належав свящ. Іванові добрянської плебанії (лат., арк. 28 зв.).

Літургія, *Да ісполнятєся уста наша*, кондак Богородиці, пізнішого часу стихира *Іже образу твоєму* (арк. 1–20);

воскресні піснеспіви Октоїха (арк. 21–122 зв.);

подобні (арк. 123–138 зв.);

ірмоси та стихири на свята, поч. з Різдва Христового (арк. 139–238 зв.);

ірмоси столпові (арк. 316–412 зв.).

Вказ. напів: **київський** — Літургія (арк. 1);

болгарський — кондак Богородиці, стихири на Вечірні *Яко от тебе і Вечерня наша молитва* — на 8 гласів (арк. 12, 15–20);

грецький — *Аксіон естин* (арк. 6).

Календарно-мінейний структ. тип.

Лит.: Свенцицкий. *Опись музея*, с. 27–28, № 85.

№ 180

70–80 pp. XVII ст.

Львів, ЛІМ, Рук. 88

F°, 225 арк., без поч. і кін., рукопис розшитий; півустан; в пошкодженій оправі з орнам. витисками, збереглася лише шкіра. Орнам. заставки, ініціали — квіткові мотиви стародрук. типу. В. зн.: Laucevičius, №№ 3–5 — 1661–1680 pp.

В с. Бродки 1845 р. дяком був Роман Думєж (арк. 223 зв.).

Октоїх–Ірмологіон, поч. з гласу 2 пісні 7 (арк. 1–142);

подобні (арк. 142–146);

стихири на свята, поч. преп. Симеону Столпнику, серед них на преставлення св. Іоана Богослова, св.-вмч. Димитрію, преп. Козьмі і Деміану, св. Іоану Златоустому, преп. Саві Освященному, св. Іоану Хрестителю, преп. Феодосію, свт. Афанасію, св.-вмч. Феодору, св.-муч. Ананію; серед піснеспівів тріодного циклу є Страсті, в кін. стихири Пресв. Богородиці, канон в неділю Цвітну (арк. 147–225 зв.).

Вказ. напів: **болгарський** — кондак Пресв. Богородиці, *Воскресни Боже* (арк. 205, 227 зв.).

Гласовий структ. тип.

Публ.: Ясиновський. *Українські та білоруські нотолінійні Ірмолої*, с. 600, іл. (орнам. заставка й ініціал на поч. догматика 8 гласу *Царю небесний*, арк. 115).

Літ.: Свенцицкий. *Опись музея*, с. 28, № 88.

№ 181 70–80 pp. XVII ст.

Остріг, Іст.-культ. зап., Кн. 25744

4°, 245 арк., без поч. і кін., в сер. пропуски, арк. місцями пошкоджені, арк. 1–24 пізнішого часу — 2 чв. XVIII ст.; дрібн. півустан; фіти; в новій оправі. Орнам. ініціали (5). В. зн.: Laucevičius, № 3624 — 1671 р.; №№ 3328–3331 — 1659–1685 pp.

Належав до церкви Безсребреників Козьмі і Демяна с. Розваж (арк. 1–7); з б-ки братства ім. князів Острозьких в Острозі, № 23 (штамп); належав Волинському товариству любителів наук, № 33 (наклейка). У післявоєнний час зберігався у Львові в ЦДІА⁵.

Октоїх–Ірмологіон, поч. з гласу 1 пісні 4 (арк. 1–166 зв.);

Архангельський глас, кондак Пресв. Богородиці, пізнішого часу *На безсмертноє твоє Успеніє* (арк. 167–171 зв.);

подобні (арк. 172–176 зв.);

стихири на свята, поч. з Різдва Пресв. Богородиці, серед них на Різдво св. Іоана Предтечі, св.-муч. Ананію, св.-вмч. Димитрію, св. Іоану Златоустому, св. Василю Великому, в кін. апп. Петру і Павлу, в неділю св. Отців (арк. 177–245 зв.).

Вказ. напів: **болгарський** — подобен 8 гласу *Премудрости на перси*, стихира св. Іоану Богослову *Возлег на перси*, світилен *Чертог твой*, кондак Пресв. Богородиці, стихира *Царю небесний* (арк. 167, 167 зв., 168, 169 зв., 242).

Гласовий структ. тип.

Літ.: *Опись древлехранилища*, № 42(23); Іванов. *Навчання. церковного співу*, II, с. 148 (помилка – с. Розваж, а не Розвеж).

№ 182 70–80 pp. XVII ст.

Варшава, BN, 12070 III

F°, 258+2 дод. арк. в 8°, на поч. арк. переплутані і дуже забруднені; півустан; в пошкодженій оправі з орнам. витисками. Орнам. заставки, ініціали, кінцівки — рослинні мотиви стародрук. типу; мініатюри (8). В. зн.: Laucevičius, №№ 1434–1435 — 1678–1681 pp.

Запис про купівлю рукопису та його вклад до ц. Преображення (арк. 29–44); лист св. Ромуальда Мосевича з с. Шмитків від 31/X 1904 р. про дар рукопису до гр.-катол. капітули в Перемишлі (дод. 2 арк. в кін.).

⁵ У 1990-х pp. рукопис зі Львова повернуто до Острога, де зберігався у міжвоєнний час; у Львові знаходився в ЦДІАЛ, зб. Рук. і ст. 4358/а.

Всеношне бденіє, стихира Успінню Пресв. Богородиці *На безсмертіє твоє*, літургії св. Іоана Златоустого і св. Василя Великого, стихира Пресв. Богородиці *Радуйся вселенній*, кондак Пресв. Богородиці, стихира *Іже образу твоєму* (арк. 4–28);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 29–211 зв.);

подобні (арк. 212–219 зв.);

стихири на свята, поч. преп. Симеону Столпнику (арк. 220–258).

Вказ. напів: **київський** — Всеношне бденіє, Літургія (арк. 4, 10 зв.);

острозький — *Блажен муж* (арк. 6);

болгарський — *многомилостивое Раби господа*, сідальні і хрестовоскресні, *стихири Вошел еси і Да познаєм братіє, Бог господь* з воскресними тропарями (арк. 6 зв, 7, 9 зв., 16 зв.).

Гласовий структ. тип.

Лит.: Балик. Рукописи Перем. гр.-кат капітули, 1973, с. 204, № 278; Gołos. Manuscript Sources of Easter Chant, с. 78; Antonowycz. *Ukrainische geistliche Musik*, S.331–332 (mf № 13461); м/ф цього рукопису є також в РНБ — Р-389); Jasinowskyj. *Znaczenie eparchii przemyskiej*, s. 412, № 4; Малинина. *Древнерусские церковные рукописи в Национальной библиотеке Варшавы*, с. 45–46, № 31; *Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce*, s. 177, № 365; *Inwentarz rękopisów Biblioteki Kapituły Greckokatolickiej w Przemyślu*, s. 122–123.

№ 183

70–80 pp. XVII ст.

Варшава, ВН, 12066 I

4°, 276 арк., без поч. і кін., пропуски в сер.; дрібн. півустан; без оправи. Орнам. заставки, ініціали — кольорова плетінка народного типу та рослинні мотиви стародрук. типу. В. зн.: Laucevičius, № 3747 (?) — 1675 р.

Список грошових витрат, складений 1868 р. сваяц. глухівської церкви Климом Пелеховичем (в кін. на дод. арк.). З 6-ки гр.-кат. капітули в Перемишлі, куди надійшов з парохії сіл Глухова та Ванева.

Октоїх–Ірмологіон, поч. з гласу 1 пісні 3, на арк. 140 зв.–142 духовна пісня *О девице пречистая*, без нот (арк. 1–191 зв.);

подобні (арк. 192–202 зв.);

стихири на свята, поч. з Різдва Пресв. Богородиці, в кін. ірмоси умиренню церкви та стихии арх. Михаїлу, св. Іоану Златоустому, на Воздвиження Чесного Хреста — обірвано (арк. 203–276 зв.).

Вказ. напів: **простий** — кондак Пресв. Богородиці (арк. 230 зв., але це помилка: в дійсності це **болгарський** напів, а **простий** без вказівки на арк. 232).

Гласовий структ. тип.

Лит.: Pietruszewicz Antonius. *Manuscripta et Documenta*, арк. 8 зв., № 49, сигн. LII, Е. 24; Балик. Рукописи Перем. гр.-кат. капітули, 1974, с. 241; № 646; Antonowycz. *Ukrainische geistliche Musik*, S.349, 343 (mf № 15689); Jasinowskyj. *Znaczenie eparchii przemyskiej*, s. 414, № 57; Малинина. *Древнерусские церковные рукописи в Национальной библиотеке Варшавы*, с. 72–73, № 65; *Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce*, s. 203, № 418; *Inwentarz rękopisów Biblioteki Kapituły Greckokatolickiej w Przemyślu*, s. 121.

№ 184

70 pp. XVII ст.

Львів, ЛНБ, Петр. 420

Вел. F°, 6 арк., уривок; дрібн. півустан; декоративна в'язь ініціалів; без оправи. В. зн.: Каманін, № 836 — 1673, 1675 pp.

Ірмоси на 8 гласів, поч. глас 3 пісня 9, кін. глас 4 пісня 4.

Жанрово-тематичний структ. тип.

№ 185

70 pp. XVII ст. (до 1681 р.)

Москва, ГИМ, Син. певч. 890

біл.

4°, 488 арк., в кін. бракує декілька арк., півустан; сторожі, фіти; в оправі. Орнам. заставки, ініціали — рослинні мотиви стародрук. типу (арк. 1, 38, 229). В. зн.: Гераклитов, № 1338 — 1659 р.; Каманін, №№ 1167–1168 (?) — 1668–1690 pp.

3.: «7189 [1681 года] марта в 31 день сию книгу Ирмолой вклада в дом пречистыя Богородицы и великого чудотворца Савы в Сторожевский монастырь в соборную церковь больничной строитель Трифилий по своей душе и своих родителей в поминование и в казенном приказе во вкладную книгу записана» (арк. 1–26).

Всеношне бденіє, паракліс Пресв. Богородиці, тропарі в неділю по непорочних, на 8 гласів троїчні (арк. 1–37 зв.);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 38–201);

подобні (арк. 203–210);

стихири на прокляття Арія і єго учеников (арк. 211–226 зв.);

стихири на свята, поч. преп. Симеону Столпнику (арк. 229–346 зв.);

піснеспіви Тріоді, серед них є Страсті (арк. 347–406);

на 8 гласів богородичні, блаженні, стихири воскресні і восточні (арк. 406 зв.–442);

ірмоси преп. кн. Ользі, на умиреніє церкви, пісня Іоасафа царевича (арк. 443–488 зв.);

припиви на свята — без нот, скара ірмосів (арк. 449–488 зв.).

Вказ. напів: **київський** — *Блажен муж*, Літургія, блаженні, стихира на освячення церкви (арк. 2, 3, 14 зв.);

підгірський — *многомилостивоє Раби господа*, припиви (арк. 32 зв., 33);

острозький — *Блажен муж* (арк. 2 зв.);

кутеїнський (“куцеснський”) — *многомилостивоє Раби господа* (арк. 32);

простий — *Аллілуя*, на Різдво Христове стихира *Ликують ангели*, стихири в неділю *Цвітну Днесь благодат і Пржеде шести дней, Воскресни Боже* (арк. 3 зв., 281, 354, 360 зв., 391 зв.);

московський — *Херувимська пісня*, *многомилостивоє Раби господа*, на освячення церкви (арк. 11, 32 зв., 211 зв.);

іверський — *Аллілуя* (арк. 3 зв.);

тверський — *Аллілуя* (арк. 3 зв.);

болгарський — *Аллілуя*, *Достойно єсть*, *киноник Хваліте господа, Бог господь з воскресними тропарями*, *многомилостивоє Раби господа*, припиви на свята, стихири ап. Іоану Богослову, *Господи возвах з догматиками на 8 гласів*, *євангельські стихири* (арк. 9, 12 зв., 13 зв., 25, 30 зв., 31, 210, 213, 220 зв.); *празничні стихири*, *кондак Богородиці*, *канон в неділю Цвітну, Воскресни Боже* (арк. 234–401);

сербський — *киноник Хваліте господа* (арк. 13);

грецький — *Херувимська пісня* (арк. 9);

греческого п'янія с болгарским переводом — Літургія (арк. 8 зв.).

Гласовий структ. тип.

Лит: Смоленский. *О древнерусских певческих нотациях*, с. 105, 106, іл. 43; Динев. *Нови данни: Константинова. Болгарский распев*, с. 278; Цалай-Якименко. *Духовні співи*; Цалай-Якименко. *Київська школа музики*, с. 146.

№ 186 1671 р., Філарет Кирилов, Санкт–Петербург, ДА, 223 Р.

києвлянин, чорний священник, постриженець Ніжинського м-ря (арк. 187)

4°, 293 арк., без поч. і кін., частина арк. пошкоджена, деякі з іншого рукопису, на поч. арк. в уривках і переплутані; дрібн. півустав; в новій оправі. Орнам. заставки, ініціали — квіткові мотиви; на арк. 11 мініатюра (в цілий арк.) — Іоан Дамаскин.

Переписувач в кін. 5 гласу: «Року Божого нарож[денія] 1671 мца мая 21 на К[еса]ря Констан[ина] написан сей гл[ас] в д[е]н н[е]д[е]л[і] черный священник Филарет Кирилов Кіовлянен постриженец м[о]н[ас]т[и]ря [в] Нѣжинску. Рукою власною» (арк. 187 зв.); пкчатка «Борисоглебский музей Борисоглебской Слободы Инв. № 1021».

Господи возвах, Бог господь, *катавасії* — всі на 8 гласів, ірмоси Пресв. Богородиці, *Чеснійшу херувим, Господи помилуй з вказівкою “красное”* (арк. 1–11);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 12–18, 34–130);

Літургія, стихира “за здоровіє за Царя” *Іже неизреченную мудрость* (арк. 19–33);
Всеношне бденіє, *Господи возвах і Бог господь* на 8 гласів, поліелей *Хваліте імя господне*, надгробне Успінню Пресв. Богородиці *Блажим тя вси*, припів на Утрени, *Не отврати лица твоего*, літургія Пржедосвященна, кондак Пресв. Богородиці (арк. 231–277);

стихири апп. Петру і Павлу, Преображенню, Успінню Пресв. Богородиці, євангельські (арк. 277 зв.–293 зв.).

Вказ. напів: **київський** — *Бог господь*, Літургія, поліелей *Хваліте імя господне* (арк. 2, 8, 242), псалом *На ріці Вавилонстей*, припів на утрнях (арк. 243 зв., 247), *Не отврати лица твоего*, літургія Пржедосвященна (арк. 255 зв., 259);

“кієвскоє-острозкоє”, збоку приписка “старое” (арк. 262) — *Да молчит всякая плоть, Христос воскрес, Прийдіте людие, С нами Бог* (арк. 263 зв., 271 зв., 274, 286);

руський — Літургія, Всеношне бденіє, *Господи возвах, Бог господь* (арк. 26, 231, 234, 240), *На ріках Вавилонстей*, припів на Утрени, літургія Пржедосвященна, кондак Пресв. Богородиці (арк. 244 зв., 247, 256, 263), *Святий Боже, Да молчит всякая плоть, С нами Бог* (арк. 269, 270, 286);

простий-київський — кондак Пресв. Богородиці (арк. 263 зв.);

острозький-київський — *О тобі радується* (арк. 262);

болгарський — припів (арк. 11 і 32 зв.), Літургія, поліелей *Хваліте імя господне*, кондак Богородиці, *Воскресни Боже, Царю небесний* (арк. 24 зв., 242, 264, 269 зв., 277);

грецький — катавасії, *Чеснійшюю херувим*, поліелей *Хваліте імя господне* (арк. 5, 7, 241), *На ріках Вавилонстей*, припів на Утрени, канон на Пасху, *О дивное чудо*, *многліття Полихронон пинки* (арк. 244, 247, 273 зв., 279 зв., 284).

Гласовий структ. тип.

Літ.: Пуцко. Малоизвестные, с. 347; Ясиновский. Ленинградская коллекция, с. 103; Ясіновський. Матеріали до біографічного словника, с. 103.

№ 187 1672 р. (арк. 126) Львів, ЛНБ, Петр. 220

16°, 421 арк., без кін.; дрібн. півустав; в новій оправі. Орнам. заставки, ініціали — рослинні мотиви стародрук. типу; мініатюри (арк. 1, 126, 282), малював Євстафій Сільницький (арк. 126).

воскресні піснеспіви Октоїха (арк. 1–125 зв.);

подобні (арк. 126–147 зв.);

святкові ірмоси та стихири, поч. з Різдва Христового (арк. 147 зв.–421 зв.);

Благословен еси, Ангелский собор та ін. — гимни в неділю по непорочних, в кін. *Аллілуя* (арк. 416–421 зв.).

Вказ. напів: **болгарський** — кондак Богородиці, *Воскресни Боже*, гимни в неділю по непорочних (арк. 229, 276 зв., 416–421).

Календарно-мінейний структ. тип.

Літ.: Свенціцький. *Опис рукописів*, с. 146, № 88; Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 73, № 135; *Вибрані документи з історії України*, с. 9, № 35.

№ 188 1672 р., Іоан Омелькович, “іконотворець”, Варшава, ВН, 12071 III Угнів (? арк. 159)

F°, 278 арк., дрібн. півустав; фіти; в оправі — картон в шкірі. Орнам. заставки, ініціали — квіткові і рослинні мотиви стародрук. типу, в орнаментіці зображення звірів; мініатюри (20), побутові сценки, архітектурні пейзажі, на арк.17 зв. Іоан Дамаскин перед розкритою нотною книгою; малював Іоан Омелькович (арк.159, в мініатюрі).

З.: «Аз найпаче смиренный и всѣх благае рачитель Иоанн Омелькович иконотворець от града Гугнова. Сіє рукодѣліє сотворих рукою своєю. Року божія 1672, мца декемврія, дня 14» (арк. 159); «Купил книгу сию рекомую Ирмолой раб Божий Иоанн по прозвищу Мацелина» (запис XVIII ст., арк. 5, повторений на арк. 231); «Року 1683 мца декеврия (?) ісрей Леонтий презвітер

Домашовский Чесно Кресцкій купил сию книгу рекомья Ярмолой за золотих 11 деведести грошах в отца Іполіта ієромонаха ігуме[на г]угновского отца Іполіта. Дѣялося при бакалаврах домашовских і жыровецких (?) [за] кроля Іоана Собецкого за панованя его мосці [...] каштиляна Каменецкого і за уряду войтовства Феодора Волхового со ным началствоующим Іосифом Констант[и]нем Петром [...] і уряду свѣцкого [...] и за презвитеров святого храму Домашовского священных ієреіов Іоана, Семѣона, Прокопия и Михаила. А хто бы еи мѣл украсти клят проклят анафема [підпис]» (арк. 18–35); «Сей Осмогласник належить до церкви Махновскій року 1833» (арк. 213 зв.); «Сей Осмогласник належить до церкви Махнівской при храмѣ Рождества Пресвятой Дѣвы Маріѣ, нижея Ілюстрованый Іоанном Омельковичем иконотворцем от града Гугнова. Року Б[ожого] 1672 (зри початок гласа 7)» (на форзаці, запис XIX ст.).

Всеношне бденіє, Літургія, на 8 гласів *Бог господь* з воскресними тропарями, катавасії *Избави от бід*, богородичні *Гришних молитви* (арк. 1–16 зв.);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 18–202 зв.);

подобні (арк. 204–213);

стихири на свята, поч. преп. Симеону Столпнику, серед них св.-муч. Ананію, св.-вмч. Дмитрію, св. Іоану Златоустому, прор. Іллі *Пророком верховники*, ірмоси св. Григорію Богослову, піснеспіви Вел. посту, стихира Іоасафу “королевичу” (арк. 215–277).

Вказ. напіві: **київський** — Всеношне бденіє, Літургія (арк. 1, 4 зв.);

острозький — *Блажен муж* (арк. 4);

болгарський — *Бог господь* з воскресними тропарями, стихири *Ідеже осияет, Іже образу твоєму, Вошел еси, Да познаєм братіє* (арк. 9, 216 зв., 273 зв., 274, 274 зв.).

Гласовий структ. тип.

Лит.: Pietruszewicz. *Manuscripta et Documenta*, арк. 8 зв., № 51, сигн. ІІ, Е 25; Ісаєвич. Братства і укр. муз. культура, с. 54;-. Рукописи Перем. гр.-кат. капітули, 1973, с. 202, № 167; Gołos. *Manuscript Sources of Easter Chant*, с. 78; Antonowycz. *Ukrainische geistliche Musik*, S. 65, 331 (mf № 13044; м/ф цього рукопису є також в РНБ — Р-121); Jasinowskyj. *Znaczenie eparchii przemyskiej*, s. 406, 412, № 1; *Sztuka iluminacji*, s. 48–49, 109–110, № 22; Малинина. *Древнерусские церковные рукописи в Национальной библиотеке Варшавы*, с. 27–28, № 14; *Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce*, s. 175, № 362; *Inwentarz rękopisów Biblioteki Kapituły Greckokatolickiej w Przemyślu*, s. 123.

№ 189* 1672 р., Сумський монастир Харків, Історичний музей

Заставки, ініціали, мініатюри. Зберігався у Харківському історичному музеї під № 11.

Лит.: Жолтовський. *Українська рукописна книга*, с. 5, іл. 3; Дзбановський. Лист до Преображенського, 13.VI.1927 р., арк. 9 зв.

1673 р., Іосиф Крейницький, ієромонах, Львів, НМЛ, Q 361 попович гладышівський, Лаврівський м-р (арк. 286)

4°, 376 арк., останні 2 арк. дописані пізніше, арк. 1-й чистий, мабуть був призначений для титульного; дрібн. півустан; фіти; по 9 рядків на стор.; в пошкодженій оправі — дошки в шкірі з орнам. витискама, бронзові окуття по кутках, 2 замочки. Художнє оформл. відсутнє — чисті місця, тобто, з якихось причин рукопис не був завершений.

З.: «Рок[у] 1673 мца мая. Списася сія книга, г[лаго]лемая Ірмолой напѣлу руского, мноу смиренным ієромонахом Іосифом Крейницким законником ієро[монахом] Лавровским. А на той час поповичом Гладышовским, с повѣту Бѣцкого, тогдѣ дидаскалом будучим на Волянню в мѣстѣ называемом Заславлю при храмѣ святого архієрея Христова Николая. Который то Ірмолой даровалем родичови своєму возлюбленному, священному ієрею Андрееви Крейницкому, презвитеру Гладышовскому. Так теж брату моему родному мнѣ зѣло любимому для науки, абы памятал о мнѣ в добродѣйствах своих, ежели того буду потребовал, Яко теж и в молитвах (смиренно молю: мою худост); ваших не препоминати. А ежели бы Яко колвек брат мой (и ежели будет мѣл потомство), тоєи книги не могл уживати. Теды я сим писанием моим то ствержаю, абы тая книга зовемая Ірмолой, никому іншому до уживаня не подана была, опроч монастыря Лавровского до храму преподобного Онофрия; албо теж ежели бым сам власне на тое позволил, абы при храмѣ с[вятого] Архистратига Христова Михаила был в том же селѣ зовемом Гладышовѣ; мнѣ теж, если бым до преписаня тоєи книги потребовал, немає быти

боренено, гды ж то есть моя власняя книга, и своим власным коштом и працею своею выписал, и с трудностью в тые края вынесл. На що для певности и ваги печать свою законную притиснулем [на місці печатки дірка] и рукою своею власною подписалемся. Дѣялося в Лавровском монастыры при храмѣ преподобного Онофрія. Который то святыи сам свѣдителем есть. Смиранныи іеромонах Іосиф Крейніцкій попович Гладышовский» (арк. 286); «Іеромонах Іосиф клегіярх Лавровскій» (арк. 300); «Року божого 1753 Алек[ій]», запис не завершений (арк. 176). Надійшов 1926 р. з с. Гладишів.

Всеношне бденіє, Літургія, задостойник *О тобі радується*, богородичні з катавасіями “ведлуг уставу” на 8 гласів, світилен у Вел. піст *Чертог твой*, світилен у Вел. п’ятницю *Разбойника кара* (арк. 2–23 зв.);

Октоїх–Ірмологіон з *Бог господь* і воскресними тропарями (арк. 26–285 зв.); подобні (арк. 287–297);

стихири на свята, поч. з Різдва Христового, в кін. пізнішого часу *Достойно єсть* та ін. піснеспіви (арк. 301–376).

Вказ. напів: **київський** — Всеношне бденіє, Літургія (арк. 2, 5 зв.);

острозький — *Блажен муж* (арк. 4 зв.);

простий — *Бог господь* (арк. 28 і далі в кожному гласі), кондак Богородиці (арк. 318);

скитський — *Аксіон естин* з приписками “по грецку” і “зѣло прекрасное и умиленное” (арк. 248);

болгарський — літургія св. Василя Великого, стихира *Возшел еси, Аллілуя* з припискою “зѣло прекрасное”, *Бог господь* (в кожному гласі), *О тобі радується* з припискою “велми красное”, стихира свт. Миколаю *Наслідниче божий* (арк. 14, 17 зв., 23, 28 зв., 298, 373);

грецький — киноник *Еніте, Еніте, Аксіон естин* (арк. 375, 248).

Гласовий структ. тип.

Літ.: Свенціцький. *Опис рукописів Народного Дому*, с. 269 (А. Крейніцький); Никольский. *Рукописная книжность древнерусских библиотек*, с. 56 (А. Крейніцький); Будовниц. *Словарь русской, украинской и белорусской письменности*, с. 17; Ясиновський. *Мелодії минулих століть*, с. 112; Ясиновський. *З історії*, с. 111, 113; Корній. *Болгарский напев*, с. 44; Ясиновський. *Ірмологіни*; Цалай-Якименко. *Перекладна півча*, с. 15; Jasinowskyj. *Znaczenie eparchii przemyskiej*, s. 407, 417, № 125; Іванов. *Навчання. церковного співу*, с. 16 (багато фактичних помилок); Ясиновський. *Матеріяли до біографічного словника*, с. 105–106; Корній, *Дубровіна. Болгарський наспів*, с. 35; Цалай-Якименко. *Духовні співи*.

№ 191 1673 р., Гаврило Аранесович, Москва, ГИМ, Син. певч. 172 біл. дякон, іеромонах, Сава-Сторожевський м-р (на нижній палітурці)

4°, 190 арк., без поч.; півустан; фіти; в оправі — картон в білій шкїрі. Простенькі орнам. заставки, ініціали — квітково-рослинні мотиви стародрук. типу (арк. 27, 33).

Записи: «Сия книга глаголемая Стихиралник [... переписана з] книг ірмолоев як с ки[евск]аго на[пѣ]ду так же из беларускаго, почасті из Московии; и яко же пчела з громных цвѣтов составляет мед себе глазом (?) не уморяет человеку веселостѣ подаст і през самага творца офѣрты честного и славного през челоуѣка до бога (?) посилает; тако иж есть сия книжица яко же пчела с любовію в нея вникни и узри молю любимих брате [...] хули а вшками (!) аще чего (?) не зостаєт [...] и прави у мене трудившагося бога ради прости іеромонаха Гавриила Аранесовича полочаници, а постриженника Черниговскаго во обѣтели святого славнаго пророка Илѣи близ града единого поприще на горах Болдинских там же и діяконство приемля от преосвященнаго архієпископа Лазаря Барановича Чер[ниговского] и Нов[городского] Хр[истолоубивого] в лѣто от рожества Христова 1667 мца іюлия 8 дня на святого мученика Прокопѣя і в попы поставлен божіим изволенієм на Москвѣ пры его царском пресвѣтлом велічестве в дому рожества пречистыя богородици и чудотворца Савы Сторожевскаго, что на Сторожах во лѣто от рожества Христова 1669 мца декабрия 6 дня, а составил архієпископ Филарет Смоленский; а сей Стихиралник написал в лѣто от рожества Христова 1673 мца августа на Москвѣ в доме чудотворца Савы Сторожевскаго в воскресение» (*переписувач, на внутр. боці нижньої палітурки*); «Книга вдал вкладу по своих родителей в дом рожества пресвятыя Богородицы и великаго чудотворца Савы Сторожевскаго монастыря божественнаго

роды тоя ж обѣтели черной поп Гаврило Черниговецъ по своих преставлшихся родителях в вѣчное пуменование 1[6]77 году декабря в 3 день на преставление чудотворца Савы надписовав своєю рукою» (арк. 1–109); «Книга іеромонаха Єгора Савина монастире намѣстника (арк. 190 зв.); ст. шифри: Кат. С. 132 — оп. (арк. 1), № 217 (арк. 3); на хребті наклейка «Бол.».

Указ стихирам — без поч. (арк. 1–2 зв.);

троїчні і *Бог господь* на 8 гласів, *Да ісполнятся уста наша, Благословлю господа, Радуйся вселенній, Іже образу твоему*, на 8 гласів хрестовоскресні, стихири на постриг монахів *Обятия отча* і *Да познаем братия, С нами Бог*, на 8 гласів блаженні, стихири Пресв. Богородиці (арк. 3–26 зв.);

стихири на свята, поч. преп. Симеону Столпнику (арк. 27–92);

стихири з Тріоді Постної (арк. 92 зв.–141 зв.);

подобні стихирам (арк. 142–157 зв.);

далі всі піснеспіви з вказаними напівами (арк. 158–190).

Вказ. напіви: білоруський — *Аллілуя, Нині отпуцаєш* (арк. 7, 190);

кутеїнський — *Слава ти троїце* (арк. 25 зв.);

простий — *Днесь благодать*, кондак Пресв. Богородиці (арк. 104 зв., 130);

московський — *Благословлю господа, Іже не ізреченною* з вказівкою “сія стихира поється на Москвѣ заздравное чаши по всѣх монастирях”; подобні стихирам (арк. 8 зв., 26 зв., 142);

болгарський — стихира на вход архиерея в церкву, *Богослове дівственниче, Яко вінцем* (арк. 19 зв., 46, 47 зв.), *Днесь боговмістимий, Наслідниче Божий, Испитайте писания* (арк. 56, 63, 75), *Єгда поставятся, Покаяния отверзи, Множество содіянных* (арк. 95 зв., 98 зв., 99), *Днесь благодат*, ірмоси в неділю Цвітну, *Прежде шести дней*, кондак Богородиці (арк. 105, 105 (!), 108, 131), стихири євангельські, *Бог господь* з воскресними тропарями, догматики на 8 гласів, поліелей *Раби господа*, антифон 4 гласу *От юности моя, Достойно єсть* (арк. 158, 161 і 162, 172, 187 зв., 188 зв., 189).

Особливий структ. тип.

Лит.: Динев. Нови данни, с. 32; Ясіноўскі. Беларускія Ірмалой, с. 54; Ясіновський. Рос.–укр.–білор., с. 147; Ясіновський. Джерела вивчення, с.17–18; Ніколаєў. Палата кнігопісная, с. 212–213, 225; Picarda. The Evolution, p. 333; Ясіновський. Нотний Ірмалой Гаврила Аранесовича; Ясіновський. Матеріяли до біографічного словника, с. 105–106; Цалай-Якименко. Дузрвні співи.

№ 192 1674 р., Павло Смеречанський, м. Любачів Львів, ЛІМ, Рук. 103

Тит.: ІРМОЛОЙНИЙ СОБОРНІЙ ДОГМАТОМЪ И ІРМОСАМЪ ВОСКРЕСНЫМЪ И ГДѢСКИМЪ ПРАЙНЫМЪ И НАРОЧІТЫМЪ СѢТЫМЪ. Написана Прѣмногочаснаго Павла Смеречанского в Градѣ Любачевѣ. Рокѣ 1674. Мѣца Января 11 Дня ѿ.

4° І-348 арк., арк. 22–29 чисті; дрібн. півустан з елементами скоропису; в нотному тексті фіти; в знищеній оправі — лише нижня дошка в шкірі з орнам. витискама. Орнам. заставки, ініціали, прикраси на полях — рослинні мотиви стародрук. типу, частина в кольорі; мініатюри (21) в цілій арк., в заставках, ініціалах, в тексті, на арк. 77 цар Давид з псалтерієм, на арк. 1 зв. цар Давид у міщанському одязі XVII ст., цей арк. дуже знищений і реставрований на поч. 2000-х рр.

З.: Рокѣ 1674 з дня 11 іюня в церкви на вѣрни замалена свѣца на половѣнѣ на седмѣцѣ отца в Теодора, але го не было вдома, пошел был до Pszemysla (арк. 29 зв.); бл. 1773 р. належав Андрію Козєвичу на передмісті Лежайському Місталові в м. Ярославі (арк. 31–35, 43 зв.–45зв., 120 зв.–121, 145 зв.–146); ст. шифр — № 161 (арк. 1), № 278 (наклейка).

Всеношне бденіє, Літургія, подобні стихирам болгарські (арк. 1–21);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 31–214);

подобні стихирам, в кін. богородичні на 8 гласів, многомилостивое “малое” *Раби господа*, в неділю Блудного сина *На ріці Вавилонстей* (арк. 215–227 зв.);

стихири празничні: преп. Симеону Столпнику та Індикту (1.09), арх. Михаїлу (6.09), на Різдво Пресв. Богородиці (8.09), Воздвиження (4.09), зачатіє св. Іоана

Предтечі (23.09), на преставлення св. Іоана Богослова (26.09), на Покров Пресв. Богородиці (1.10), св.-вмч. Дмитрію (26.10), преп. Козьмі і Даміану (1.11), арх. Михаїлу (8.11), св. Іоану Златоустому (13.11), на Введення (21.11), преп. Саві Освященному (5.12), свт. Миколаю (6.12), в неділю св. Отців, в неділю перед Різдом Христовим, на Різдво Христове (25.12), на Обрізання (1.01), на Богоявлення (6.01), Трьом святителям (30.01), на Стрітень (2.02); стихири та інші піснєпиви тріодного циклу — в неділю Блудного сина, в суботу Мясопусну, в неділю Сиропусну, два прокимни у вел. піст, літургія Преждеосвященна, задостойник *О тобі радується*, стихири Благовіщенню (25.03), кондак Пресв. Богородиці “в суботу Похвалную”, стихира і канон на Вѣхання (ірмоси з тропарями), у Вел. “седмицю”, Страсті, стихири на 9-й пісні канону на Воскресіння, на Вознесіння, в неділю св. Отців, на Зшестя св. Духа; стихири на Різдво св. Іоана Предтечі (24.06), св. апп. Петру і Павлу (29.06), св. Отцям (16.07), Преображенню (6.08), на Успіння Пресв. Богородиці (15.08), на Усікновення глави св. Іоана Предтечі (29.08) (арк. 228–347 зв.).

Вказ. напіву: **київський** — Всеношне бденіє, *Блажен муж*, Літургія (арк. 1, 3, 3 зв.);

печерський — *Блажен муж*, *Аллілуя* (арк. 3 зв, арк. 8);

острозький — *Блажен муж* (арк. 2 зв.);

руський — *Бог господь* (в розділі Октоїх–Ірмологіон, глас 1, арк. 32 зв. і т. д. в кожному гласі); кондак Богородиці (арк. 290);

волинський — *Бог господь* (арк. 32 зв. і т. д. в кожному гласі);

болгарський — *Достойно єсть* (арк. 8 зв.), подібні стихирам на 8 гласів (арк. 8 зв.–12), *Господи возвах* (арк. 12), догматики (арк. 14 зв.–21); *Бог господь* (арк. 32 зв. і т. д. в кожному гласі), многомилостивое “малое” *Раби господа* та ін. (арк. 225), *На ріці Вавілонстей* (арк. 226), стихири на Введення *Днесь храм* (арк. 253), свт. Миколаю *Наслідниче божий* (арк. 260), кондак Богородиці (арк. 290 зв.), стихира на Зшестя св. Духа *Цару небесний* (арк. 333);

мултанський — стихира у Вел. п’ятницю *Тебе одіюючагося* (арк. 323);

“от греческаго” — на страстях богородичні 4, 6–15 антифонів (арк. 304 зв.–308).

Гласовий структ. тип.

Публ.: Сиротинська. Репертуар празничних стихир, с. 33–45 (інципітарій празничних стихир); *Бог господь вісьмох гласів*, с. 5–12 (напіву руський, волинський, болгарський, арк. 32 зв.–33, 63–63 зв., 89–89 зв., 108 зв.–109, 140–140 зв., 154 зв., 178 зв., 192), с. 4, іл. (*Бог Господь* гласу 4, арк. 108 зв.); Сиротинська. Осмогласний цикл *Грішних молитви*, с. 79–81 (богородичні *Грішних молитви* гласів 1–8, арк. 225 зв.–227), с. 82, іл. (поч. с. богордичних, арк. 214; *Страсні антифони* з Любачівського ірмологіона 1674 року).

Літ.: Свенцицкий. *Опись музея*, с. 26, № 80; Логвин. *3 глубин*, іл. 61; Запаско. *Мистецтво української рукописної книги*, с. 78; Запаско. *Українська рукописна книга*, с. 113; Запаско. *Ошатність української рукописної книги*, с. 111; Цалай–Якименко. *Перекладна півча*, с. 419; Jasinowskyj. *Znaczenie eparchii przemyskiej*, s. 419, № 174; Цалай–Якименко. *Духовні співи*.

№ 193* 1674 р., Іоан Залавський, Белград, Архів Сербської АН, Рук. 64
дяк вишгородський (арк. 80 зв)

4°, 323 арк. на поч. та в кін. бракує декілька арк.; дрібн. півустав; в оправі; кольорові орнам. заставки.

З.: на арк. 1 зв. згаданий митрополит Іона.

<ОБИХОД>: літургії св. Йоана Златоустого, св. Василія Великого, стихири потребні: славники на важливіші свята року, стихира на прокляття еретиків *Іже образу твоєму*, евангельська стихира 1 гласу *На гору учеником*, на постриг монахів; *Бог господь* з воскресними тропарями, стихира *Рождшагося господа* (арк. 1–15 зв.);

ОКТОЇХ–ІРМОЛОГІОН: глас 1 без поч. (арк. 16–253 зв.);

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів (арк. 254–263 зв.);

<СТИХИРАР з доповн.>: стихириси преп. Симеону Столпнику, на Різдво пресв. Богородиці, Воздвиження, ап. Іоану Богослову, арх. Михаїлу, свт. Миколаю, на Різдво Христове, св. Василю Великому, на Богоявлення; піснеспіви тріодного циклу; стихириси апп. Петру і Павлу, в неділю св. Отців, Преображенню (арк. 264–323 зв.).

Вказ. напів: **київський** — Літургія, киноник *Хваліте Господа* (арк. 1, 2);

простий — кондак Богородиці (арк. 287);

болгарський — славники Трьом святителям, на Різдво Христове, стихира євангельська *На гору учеником*, кондак пресв. Богородиці, стихира в неділю *Цвітну Днесь благодат*, у Вел. суботу *Прийдіте ублажим Іосифа, Воскресни Боже* (арк. 5–8, 286, 288 зв., 296–298);

грецький — *Агіос о Теос* (арк. 5).

Гласовий структ. тип.

Публ.: Шевчук. Ирмологіон, с. 630, іл. (стихира Симеону Столпнику, арк. 264); іл. (богородичні *Гришних молитви* 1–8 гласів, арк. 214–215 зв.), с. 82, іл. (поч. Богордичних, арк. 214).

Лит.: Стоянович. Каталог рукописа, с. 40, №158; Petrovič. A Liturgical Anthologi; Стефановић. *Инвентар ћирилских рукописа*, с. 74, № 979; Ясиновський. Український нотолінійний, с. 43; Петрович. Традиции и новаторство в сербской музыкальной практике, с. 127.

№ 194 1674–1675 рр., Стефан Добрусінський, Київ, НБУВ, ДА Поч. 27 Б. с. Соколівка

F°, I+281+IV арк. чисті; дрібн. півустав; в оправі з орнам. витисками, дві застібки. Орнам. заставки, ініціали — рослинні мотиви стародрук. типу; мініатюри (25), побутові реалії, реалістичні типи людей, на арк. I зв. цар Давид з псалтерієм, на арк. 243 зв.–244 п'ять сцен із страсного циклу; малював Феодосій Яремкович.

Тит. арк.: «Ирмолой сирѣч Омогласник творенія преподобнаго отца нашего Іоанна Дамаскина і прочих богодухновенных святых отецъ. Помощію еже свышше Божественныя благодати, ізволенієм отца і поспѣшенієм сына і съвершенієм святого Духа. Списася многогрѣшным рабом божіим Стефаном Добрусінским в Соколовѣ Року Божого 1675 мца генваря дня 23» і нижче «Феодосій Яремкович: року божого 1674 мца януаря дня 13».

Всеношне бденіє, Літургія, на 8 гласів *Бог господь*, троїчні, блаженні, катавасії, богородичні; псалом в неділю Блудного сина *На ріці Вавілонстей*, тропар *Покаяния отверзи*, два прокимни у Вел. піст, літургія *Преждеосвященна*, у Вел. суботу *Да молчит всякая плоть*, припів на Благовіщення *Архангелский глас*, кондак Пресв. Богородиці (у двох варіантах), *С нами Бог* (арк. 1–22);

Октоїх–Ирмологіон (арк. 23–219);

подобні (арк. 225–232 зв.);

стихириси на свята, поч. з Різдва Христового, в кін. стихириси *Да познаєм братіє*, на вход архиерея в церкву, Пресв. Богородиці *Іже образу твоєму*, припиви Трьом святителям (арк. 233–281).

Вказ. напів: **київський** — Всеношне бденіє, *Блажен муж*, Літургія (арк. 1, 2 зв., 3);

острозький — *Блажен муж* (арк. 3);

болгарський — *Бог господь*, стихира *Прийдіте людіє* (арк. 9, 259).

Гласовий структ. тип.

Лит.: Березин. *Описание рукописей*, с. 47–48, № 27 (87); Вознесенський. *Образцы*, с. 102–121; Вознесенський. *Церковное пение*, вип. 1; Маценко. До джерел, с. 549–550; Маценко. Листування з О. Кошицем, с. 332; Ясиновський. Нотні рукописи, с. 152, № 153.

№ 195

1675 р.

Варшава, ВН, 12073 I

4°, 406 арк., пропуски арк. в середині рукопису; дрібн. півустав; в оправі. Орнам. заставки, ініціали — майстерні квіткові мотиви стародрук. типу; мініатюри (арк. 1, 1 зв., 173 зв., 222).

Запис дяка Івана Балецького, ХІХ ст. (на форз. арк.); три листи з 1879 р. (в дод. в кін.). З б-ки гр.-кат. капітули в Перемишлі, куди надійшов з с. Борхів.

Всеношне бденіє, Літургія, на 8 гласів блаженні, *Бог господь*, троїчні, катавасії, богородичні; стихира на освячення церкви *Возміте врата*, на 9-й пісні канону на Воскресіння *Христовая пасха* та ін., гимни на троїчних *Ангелский собор* та ін. (арк. 2–37 зв.);

Октоїх–Ірмологіон, в кін. бракує декілька арк. (арк. 38–253 зв.);

подобні, поч. втрачений (арк. 254–264 зв.);

стихири празничні преп. Симеону Столпнику, прор. Захарії, на Різдво Пресв. Богородиці, Воздвиження, преставлення ап. Іоана Богослова, Покров, св.-вмч. Дмитрію, св. Іоану Златоустому, на Введення, преп. Саві, свт. Миколаю, св. Праотцям, прор. Данієлю (Даніїлу), св. Отцям, на Різдво Христове, включаючи канон, на Обрізання, Богоявлення, припіві Трьом святителям, на Стрітень, включаючи канон; піснеспіви Вел. посту, на арк. 377 і далі служба на Пасху — без нот; стихири св. Духу, апп. Петру і Павлу, Преображенню, Успінню Пресв. Богородиці, на прокляття єретиків *Іже образу твоєму* (арк. 265–406 зв.).

Вказ. напіві: **київський** — Літургія, блаженні *Блаженни милостивії*, богородичні *Грішних молитви* (арк. 6 зв., 15, 22 зв.);

руський — *Бог господь*, поліелей *Хваліте імя господне* (арк. 17 зв., 28);

болгарський — *Бог господь*, поліелей *Хваліте імя господне*, стихира св. Духу *Царю небесний*, на 8 гласів *Господи возвах, Да ся ісправит і Яко от тебе оціщаніє* (арк. 27 зв., 28 зв., 382, 389 зв.), догматики, *Бог господь* — повтор (арк. 396, 403);

грецький — *Агіос о Теос, Неанес и та херувим* (арк. 33 зв., 35).

Гласовий структ. тип.

Лит.: Gołos. Manuscript Sources of Easter Chant, с. 79; Балик. Рукописи Перем. гр.-кат. капітули, 1974, с. 241, № 661; Antonowycz. *Ukrainische geistliche Musik*, S. 343 (mf № 16054); Jasinowskyj. *Znaczenie eparchii przemyskiej*, s. 414, № 66; Малинина. *Древнерусские церковные рукописи в Национальной библиотеке Варшавы*, с. 329–30, № 16; *Rekopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce*, s. 207, № 427; *Inwentarz rękopisów Biblioteki Kapituły Greckokatolickiej w Przemyślu*, s. 124.

№ 196

Ост. чв. XVII ст.

Київ, НБУВ, ДА 90 Л.

4°, 363 арк., без кін., арк. 1–4 писані пізніше; дрібн. півустав; в пошкодженій оправі з орнам. витисками. Орнам. заставки, ініціали, прикраси на полях — рослинні мотиви стародрук. типу, в кольорі; простенькі мініатюри. В зн.: *Alle mode papier*.

З.: «Сий Ярмолой раба божия Григория Сташевского, куплен за цѣну гривен 13. Року 1786 мѣсяца октоврия 2 дня» (арк. 1); 1700 р. належав Іванові Самборському, який придбав рукопис в Олексія за 7 золотих (арк. 123–133 зв.). Надійшов від свящ. с. Яблунів Канівського пов. Ів. Мироновича.

Всеношне бденіє (арк. 1–2);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 4–236 зв.);

подобні (арк. 237–249 зв.);

стихири на свята, поч. з Різдва Христового, в кін. ірмоси о “соєдиненні віри” *Сокрушивий брани* (глас 8), ірмоси “умиренню церкви” *Коня і всадника* (глас 6), Страсті — обірвано (арк. 250–363 зв.).

Вказ. напіві: **болгарський** — *Ангелкіє пред ідут сили, Воскресни Боже* (арк. 248 зв., 300 зв.).

Гласовий структ. тип.

Лит.: Лебедев. *Рукописи*, с. 38–39, № 90 (Муз. 458); Ясиновський. *Нотні рукописи*, с. 150, № 117.

№ 197

Ост. чв. XVII ст.

Київ, НБУВ, Видуб. 565 П.

F°, 287 арк., півустав; фіти; в пошкодженій оправі — лише нижня обкладинка. Орнам. заставки, ініціали — рослинні мотиви стародрук. типу; мініатюри (5). В зн.: Каманін, № 821 — 1678–1683 рр.; № 657–659 — 1682 р.

«1758 года мѣсяца декабрия дня в субботу на сходѣ часа шеснацатого слонце мѣнилось (форзацн. арк.); «Киевской губ. Таращанскаго уезда местеека Тетиева. Сын псаломщика Иван Васильевич

Шадурский проживал в Выдубецком монастыре с 17 августа 1891 года по [18]98 год, изучал пение и чтение церковное» (арк. 203 зв.). Ст. шифр: I,5574.

Всеношне бденіє, Літургія, задостойник *О тобі радується* (арк. 1–10);
Октоїх–Ірмологіон (арк. 13–195);
подобні, пізніша копія з друк. Ірмолою *Да молчит всякая плоть* (арк. 196–202);
стихири на свята, поч. з Різдва Пресв. Богородиці (арк. 204–262 зв.);
бородичні з октоїха на 8 гласів, стихири на постриг монахів (арк. 263–266);
Реєстр ірмосів (арк. 269–287).

Вказ. напів: **київський** — Літургія, кондак Богородиці (арк. 4, 228);

болгарський — *Хваліте господа, Да молчит всякая плоть* (арк. 11 зв., 286 зв.).

Гласовий структ. тип.

Літ.: Петров. *Описание рукописных собраний*, вип. 2, с. 253, № 565; Перетц. Отчет об экскурсии в Киев, с. 184, № 7.

№ 198 **Ост. чв. XVII ст.** **Київ, НБУВ, Ніж. 158 С.**

4°, 270 арк., без поч. і кін.; дрібн. півустав. Орнам. заставки, ініціали — стародрук. типу, рослинні мотиви з народними елементами. В. зн.: Каманін, №№ 727–729 — 1679 р.; № 1082 — 1680 р.
З колекції проф. Ніжинського історико-філологічного інституту Вас. Качановського.

Всеношне бденіє, *С нами Бог*, літургії св. Іоана Златоустого і св. Василя Великого, *Бог господь* з воскресними тропарями на 8 гласів, без нот стихира на Різдва Пресв. Богородиці (арк. 1–14);
Октоїх–Ірмологіон (арк. 15–219);
подобні (арк. 220–231 зв.);
стихири на свята, поч. з Різдва Христового, в кін. канон на Воскресіння (арк. 232–270 зв.).

Вказ. напів: **київський** — Всеношне бденіє, Літургія (арк. 1, 1 зв.);

острозький — *О тобі радується* (арк. 240 зв.).

Гласовий структ. тип.

Літ.: Сперанский. *Рукописное собрание*, вып. IV, с. 15, № 158; Ясиновський. Нотні рукописи, с. 154, № 183.

№ 199 **Ост. чв. XVII ст.** **Київ, НБУВ, І, 3995**

4°, 258 арк., без поч. і кін., арк. частково пошкоджені; дрібн. півустав; фіти; в оправі — дошки, папір, залишки шкіри. Орнам. заставки, ініціали — скромні рослинні мотиви. В. зн.: Каманін, №№ 1126–1131 — 1670–1688 рр.
Приказка «*Za krula Awgusta wodzila się kapusta*» (арк. 199 зв.). Належав Волинському єпарх. древлехранилищу, відділ 1, № 95 (наклейка).

Всеношне бденіє, Літургія, на 8 гласів *Бог господь* з воскресними тропарями і *слави* (арк. 1–13);
Октоїх–Ірмологіон (арк. 13–192 зв.);
подобні, в кін. стихира ап. Іоану Богослову *Возлег на перси* (арк. 193–201 зв.);
стихири на свята, поч. преп. Симеону Столпнику, в кін. Преображенню (арк. 202–258 зв.).

Вказ. напів: **київський** — Всеношне бденіє, Літургія (арк. 1, 1 зв.);

болгарський — кондак Богородиці (арк. 226 зв.).

Гласовий структ. тип.

Літ.: Перетц. Отчет об экскурсии в Житомир, с. 128, № 95; Ясиновський. Нотні рукописи, с. 146, № 24; Корній. *Українська шкільна драма*, с. 85.

№ 200 **Ост. чв. XVII ст.** **Львів, ЛНБ, НД 115**

Мал. 4° (арк. по краях сильно обрізані), 310 арк., без кін., арк. 2–3, 309–310 пізнішого часу; дрібн. півустав; в оправі — картон в шкірі. Орнам. заставки, ініціали — квіткові мотиви стародрук. типу;

майстерні мініатюри (13). В. зн.: Laucevičius, №№ 66–68 — 1677–1690 pp.; Гераклитов, № 1479–1679 р.

Неясний запис XVIII ст. — згадується с. Купчинці.

Октоїх–Ірмологіон (арк. 1–242 зв.);

подобні (арк. 243–253);

псалом *На ріці Вавилонстей, Покаяння отверзи*, літургії Пржедєосвященна та св.

Василія Великого та ін. піснеспіви, в кін. на Зшестя св. Духа (арк. 253 зв.–301);
стихири апп. Петру і Павлу, Преображенню, Успінню Пресв. Богородиці (арк. 301 зв.–310 зв.).

Вказ. напів: **болгарський** — канон в неділю Цвітну (арк. 269 зв.).

Гласовий структ. тип.

Лит.: Свенцицкий. Церковно– и русско-славянские, с. 381, № 72; Перетц. К истории, с. 47; Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 37, № 48.

№ 201

Ост. чв. XVII ст.

Львів, ЛНБ, НД 122

4°, 288 арк., без поч. і кін., арк. 1 і останній приклеєні до оправы, арк. 1–4, 286–288 з іншого давнішого рукопису, в сер. частина арк. пошкоджена; дрібн. півустав; фіти, на арк. 1–4 і 286–288 сторожі; в оправі. Орнам. заставки, ініціали, декілька прикрас на полях — квіткові мотиви в народній манері, в кольорі; мініатюри (8): народні типажі, побутові реалії, на арк. 115 цар Давид з псалтерієм. В. зн.: Каманін, №№ 1144–1148 — 1678–1689 pp.; Laucevičius, №№ 66–67 — 1682–1683 pp.

Ірмоси Тріоді Цвітної — в середу на Преполовєння, в неділі Самарянки, о Разслабленом, на Вознесіння (давніша частина рукопису, арк. 1–4 зв., 286–288 зв.);

стихири на свята: преп. Симеону Столпнику, чуду арх. Михаїла, на “ісповіданіє православнїя вѣри Амвросія і Августина Медиолянських” гимн *Тебе Бога хвалим*, кондак свт. Миколаю, на літургії св. Іоана Златоустого *Да ісполнятєся уста наша*, кондаки Архангелам, св. Іоану Хрєтителю, Успінню Пресв. Богородиці, на Воздвиження, всім Святим; стихира в неділю Православїя на прокляттє еретиків *Іже образу твоєму*, гимни в неділю по непорочних *Благословєн єси, Ангєлский собор* і т.д.; стихири подобні “всѣм святим” за місяцями, поч .з верєснєя: преп. Симеону Столпнику *Симєон да ми похвален будєт* і т.д. до берєзньє (арк. 5–27 зв.);

Октоїх–Ірмологіон, в кін. кожного гласу по декілька святкових стихир (арк. 28–233 зв.);

подобні (арк. 234–244);

причасник у Вєл. суботу *Воста яко ясє*, стихири преп. Козьмі і Дєм’яну, св. Іоану Златоустому, на Рїздво Хрїстове, Богоявлєння, піснеспіви Тріоді, в кін. стихири ап. Іоану Богослову, св.-вмч. Дмитрїю (арк. 246–285 зв.).

Вказ. напів: **руський** — кондак Богородиці, *Аллілуя*, кондак Ієсусу Сладкому (арк. 255 зв., 256 зв., 258);

болгарський — кондаки свт. Миколаю, арх. Михаїлу, Пресв. Богородиці, Ієсусу Сладкому, стихира в 5 неділю вєл. посту *Нїст царство, Аллілуя* (арк. 10, 12, 256 зв., 259, 62, 257 зв.).

Гласовий структ. тип.

Публ.: Логвин. *З глибин*, іл. 58; Юсипів (с. Тереза). Музично-структурні особливості, с. 81, іл. (арк. 33 зв.);

Лит.: Свенцицкий. Церковно– и русско-славянские, с. 382, № 74; Перетц. К истории, с. 47; Запаско. *Орнаментальнє оформлєннєя*, с. 149, 151; Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 37–38, № 50; Іванов. *Навчання. церковного спїву*, с. 171, 179; Корній, Дубровїна. *Болгарський настїв*, с. 32–33; Юсипів (с. Тереза). Музично-структурні особливості.

№ 202

Ост. чв. XVII ст.

Львів, ЛНБ, НД 124

4°, 124+1 арк., без поч. і кін., пропуски в сер.; дрібн. півустав; фіти; в знищеній оправі — лише нижня обкладинка. Декілька майстерних орнам. ініціалів і одна заставка — рослинні мотиви стародрук. типу. В. зн.: Lausevičius, №№ 66–67 — 1677–1688 рр.

«Сий ярмолой раба божия Телника по часе хлопец учив Телникъв року 1745» (арк. 121–122).

Октоїх–Ірмологіон, поч. з гласу 4 пісні 9 (арк. 1–174 зв.);

подобні (арк. 75–84 зв.);

С нами Бог, Нині сили небесні, Вкусіте і увидите, Да молчит всякая плоть, стихири апп. Петру і Павлу, у Вел. п'ятницю, св. Духу, Успінню Пресв. Богородиці, на Різдво Христове, Хрещення, арх. Михаїлу, в неділю Блудного сина — обірвано (арк. 84–125 зв.).

Вказ. напів: **болгарський** — кондак Богородиці (арк. 118 зв.).

Гласовий структур. тип.

Літ.: Свенцикий. Церковно– и русско-славянские, с. 381, № 77; Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 38–39, № 52.

№ 203 Ост. чв. XVII ст., Іоан Хрущик з Калиня Львів, ЛНБ, НД 138

(арк. 112)

4°, 244 арк., без поч. і кін., арк. місцями переплутані і дуже пошкоджені; дрібн. півустав; сторожі — лише в кін. сторінок; без оправ. На арк. 173 орнам. ініціал з мініатюрою. В. зн.: Каманін, №№ 654–655, 657–659, 810–812, 1128 — 1663–1685 рр.

1730 р. рукопис придбаний у Нижніх Панівцях у Яцка у Оберка за 7 золотих (арк. 67–70 зв.).

Октоїх–Ірмологіон, поч. з гласу 3 пісні 3 (арк. 1–172 зв.);

подобні (арк. 173–183 зв.);

стихири на свята, поч. з Різдва Пресв. Богородиці, в кін. уривок Страстей (арк. 184–244 зв.).

Гласовий структур. тип.

Літ.: Свенцикий. Церковно– и русско-славянские, с. 383, № 81; Адрианова. *Материалы для истории цен на книги*, с. 152; Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 40, № 56.

№ 204 Ост. чв. XVII ст. Львів, ЛНБ, НД 157

8°, 510 арк., без поч., в кін. бракує декілька арк.; дрібн. півустав і скоропис різних почерків: 1) арк. 1–9, 2) арк. 10–149, 3) арк. 150–510; в оправі — картон в шкірі. В. зн. невтановленого типу.

Бібліотенний запис Лаврівського м-ря: «245. Bibliotheka monasteriy lauroviensis O.S.V.M.» і синім олівцем № 883 (на внутр. частині верхньої обкладинки).

Наславники на 8 гласів, *Радуйся обрадовання Маріє, Пречистая Богородице*, в неділю Блудного сина псалом *На ріці Вавілонстей*, в неділю по троїчнім *Достойно єсть, Бог господь* (лише 4 гласу), в неділю Пасхи *Воскрес Ісус, Плотію уснув*, стихира в неділю П'ятидесятниці *Цару небесний*, світільні Успінню Пресв. Богородиці *Апостоли от конец* і Вознесінню *Учеником зрящим*, подобен 2 гласу *Доме Євфратов*, трисвятоє по троїчних у Чотиридесятницю (арк. 1–9);

воскресні піснеспіви Октоїха (арк. 10–149 зв.);

подобні (арк. 149 зв.–171 зв.);

Всеношне бденіє (арк. 172–173 зв.);

ірмоси та стихири на свята, поч. з неділі перед Різдом Христовим, в кін. ірмоси св. Григорію (арк. 174–374 зв.);

ірмоси столпові (арк. 375–510 зв.).

Вказ. напів: **руський** — *Воскресни Боже* (арк. 279);

болгарський — наславники, *Слава ти Тройце святая, Радуйся обрадовання Маріє, Бог господь* 4 гласу, подобен 2 гласу *Доме Євфратов*, кондак Пресв. Богородиці, *Воскресни Боже* (арк. 1, 2 зв., 5, 8 зв., 232, 279).

Календарно-мінейний структур. тип.

Лит.: Свенцицкий. Церковно- и русско-славянские, с. 383, № 88; Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 43, № 63; Jasinowskyj. *Znaczenie eparchii przemyskiej*, s. 418, № 152.

№ 205 **Ост. чв. XVII ст.** **Львів, ЛНБ, МВ 28**

4°, 315 арк. 1–4, 71–81 дописані в сер. XIX ст. Симеоном Рибакком у Ключові; два почерки – арк. 5–70 і 82–315; дрібн. півустав; сторожі; в новій оправі. В. зн.: неясний *вершник*; Laucevičius, №№ 66–67 — 1682–1688 pp.; № 1190 — 1673 р.

Тит. арк. сер. XIX ст.: «Ірмологіон Божією Благодатію собран ко удобнѣйшему хитрости Ірмологіонісанія изучатися хотящим употребленія и Служби Божои. Списал Симеон Рибак обиватель Клусова».

Воскресні піснєпіви Октоїха (арк. 5–59 зв.);

подобні (арк. 59 зв.–70);

Ірмологіон, на 8 гласів (арк. 81–291 зв.);

стихири на свята, поч. Індикту (арк. 292–315 зв.);

Алфавит Ірмологіонісанія (нотна абетка), вибрані піснєпіви Вел. посту і на Воскресіння – дописані в сер. XIX ст. Симеоном Рибакком (арк. 1зв.–4зв., 71–80).

Жанрово-тематичний структур. тип.

Лит.: Гординський. *Рукописи*, т. 1, вип. 4, с. 478, № 30; Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 51, № 83; Запаско. *Мистецтво української рукописної книги*, с. 77; Jasinowskyj. *Znaczenie eparchii przemyskiej*, s. 411, 418, № 156; Іванов. *Навчання церковного співу*, с. 188–195; Іванов. *Співацька освіта*, с. 43–44, 152 (Симеон Рибак помилково сприйнятий як особа XVII ст., насправді він жив у XIX ст.; помилково датований рукопис — кін. XVII поч. XVIII ст.), 239–240 (помилка Клуков, вірно Клу/юсів); Запаско. *Ошатність української рукописної книги*, с. 110.

№ 206 **Ост. чв. XVII ст.** **Львів, ЛНБ, Осс. 3693/І**

8°, 236 арк., без поч. і кін., в сер. арк. переплутані, є пропуски; дрібн. півустав; в новій оправі. Орнам. заставки, ініціали — квітково-рослинні мотиви стародрук. типу. В. зн. неясний.

«Яков Городисек з Ступницѣ» (олівцем, арк. 71).

Октоїх воскресний на поч. бракує 1 арк. (арк. 1–88);

подобні (арк. 89–103);

ірмоси на свята, поч. з Різдва Христового, в кін. свт. Миколаю (арк. 104–336 зв.).

Календарно-мінейний структур. тип.

Лит.: Перетц. *Отчет о занятях...* 1907 г., с. 10; Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 56, № 94; Іванов. *Співацька освіта*, с. 150 (з помилками).

№ 207 **Ост. чв. XVII ст.** **Львів, ЛНБ, Павл. 130**

4°, 327 арк., без поч., арк. місцями пошкоджені; дрібн. півустав; в пошкодженій оправі з орнам. витисками. Орнам. заставки, ініціали, прикраси на полях — рослинні мотиви з зооморфними елементами стародрук. типу; на полях багато мініатюр — зображення церков, людських постатей, звірів, чаші та ін., на арк. 114 довгошия голова грає на скрипці; мініатюри з гумористичним відтінком. В. зн.: Laucevičius, №№ 62–65 — 1676–1683 pp.

Належав церкві Нового Брусна (арк. 1); «Сей Ярмолой небожчика діяка Ивана Величковича. Тепер зостає [у] ксієндза Пантелимона Grabowicza Brusniwskiego 1784 [року]» (арк. 112 зв.); «Сей Ярмолой єсть купленній до храму преподобной Параскевіи веси Брусна Старого [...]» (арк. 151 зв.); 1800 р. належав до церкви с. Брусна Старого (арк. 207 зв.); запис 1761 р. ієрея Теодора пароха с Брусна Старого (арк. 326); неясний запис з 1712 р. (арк. 325).

Літургія, на 8 гласів *Бог господь, Господи возвах*, “слави” (арк. 1–11);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 12–263 зв.);

подобні (арк. 263 зв.–274);

стихири на свята, поч. з Різдва Христового (арк. 274–311 зв.);

канон на Воскресіння, стихира на Різдво Пресв. Богородиці *О дивное чудо* (арк. 312–326).

Вказ. напів: **київський** — Літургія (арк. 1);

болгарський — кондак Богородиці, поліелей *Хваліте імя господне* (арк. 286 зв., 323).

Гласовий структ. тип.

Лит.: Gębarowicz. *Katalog*, s. 56–57; Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 69, № 125; Жолтовський. *Художнє життя*, с. 162; Jasinowskyj. *Znaczenie eparchii przemyskiej*, s. 419, № 171.

№ 208

Ост. чв. XVII ст.

Львів, НМЛ, F 78

F°, 234 арк., без поч. і кін., пропуски в сер., в кін. арк. переплутані, арк. 145–164 з іншого рукопису; дрібн. півустав; фіти; в новій оправі — картон, пергамент. Орнам. заставки, кінцівки, прикраси на полях — плетінка балканського типу, квіткові мотиви, в кольорі. В. зн.: Lausevičius, № 1189 — 1669 р.; № 5 — 1680–1682 рр.

Запис про канонічну візитацію у травні 1904 р. в Поморянах (арк. 227 зв.), звідки надійшов до НМЛ

Октоїх–Ірмологіон, глас 1 без поч. (арк. 1–144);

“розники” (арк. 145–154);

канон на В’їхання, у Вел. четвер *Вечери твоєї тайней*, у Вел. п’ятницю стихира *Тебе одіючагося* з ремаркою “лямент пречистої Діви”, у Вел. суботу *Прийдіте ублажим Іосифа*; стихира св. Духу, апп. Петру і Павлу, Преображенню, Успінню Пресв. Богородиці, Різду Христовому, Хрещенню, псалом *На ріці Вавілонстей*, літургія Пржедеосвященна (арк. 203–234 зв.).

Вказ. напів: **болгарський** — канон в неділю Цвітну (арк. 203).

Гласовий структ. тип.

№ 209

Ост. чв. XVII ст.

Львів, НМЛ, F 604

F°, 235 арк., на поч. бракує 1 арк., місцями арк. переплутані; півустав; в поновленій оправі з орнам. витисками. Орнам. заставки, ініціали — квіткові мотиви стародрук. типу, в кольорі; гравюри (6). В. зн.: Lausevičius, № 2259 — 1688 р.

Запис бакалавра 1768 р. про низький заробіток, що змусило його покинути службу (арк. 26 зв.); 1748 р. у Самборі була велика саранча (арк. 58 зв.); запис Теодора Городецького, реєнта забрамної церкви у Самборі (арк. 90); 1809 р. при церкві Марії [в Самборі] служив Андрій Ланкевич (на форзаці). Надійшов 1913 р. з Лаврова, передав Фр. Тайбин.

Всеношне бденіє, Літургія; *Блажен муж*, Херувимська пісня з вказівкою “поєм умилно”, кондаки Пресв. Богородиці, арх. Михайлу, св. Іоану Предтечі, Успінню Пресв. Богородиці, свт. Миколаю, Воздвиженню, всім Святим, Ісусу Сладкому; світилен Успінню Пресв. Богородиці з вказівкою “умилно поєм”, світильні на свята, стихира на прокляття еретиків *Іже образу твоєму*, богородичні на 8 гласів (арк. 1–25 зв.);

воскресні піснеспіви Октоїха (арк. 27–75);

подобні (арк. 77–86–а);

стихири на Різду Христове; ірмоси на свята за 8 гласів, у кожному гласі по 1–2 канони, ірмоси розташовані за канонами (арк. 89–150);

піснеспіви Трійді (арк. 150–161 зв.);

ірмоси столпові (арк. 163–221 зв.);

сідальні на 8 гласів (арк. 222–235);

Херувимська пісня — партесна партія (арк. 86/а — 86/б).

Вказ. напів: **київський** — Всеношне бденіє, Літургія (арк. 1, 3 зв.);

скитський — *Достойно єсть* (арк. 7);

болгарський — гимни в неділю по непорочних *Ангелский собор* та ін.; на Антипасху през всю сермицу: *Христоногая пасха, О Божественного і любезного, Ангели вопияше, О пасха велия* (арк. 9–12, 22–23 зв.).

Грецький структ. тип.

Лит.: Ясиновський. Український нотолінійний, с. 52; Jasinowskyj. Znaczenie eparchii przemyskiej, s. 415, № 94.

№ 210 **Ост. чв. XVII ст., Василій Мостенський,** **Львів, НМЛ, Q 65**
дидакал, с. Лисин (арк. 252)

4°, 298 арк., без кін.; скоропис

Д.: орнам. заставки, ініціали, прикраси на полях — майстерні квіткові мотиви та плетінка, зооморфні елементи; мініатюри (5).

О.: в новій оправі.

Ф.: Laucevičius, №№ 2268–2269 — 1676–1680 pp.

Всеношне бденіє, кондак Пресв. Богородиці, *Бог господь* з воскресними тропарями на 8 гласів, літургія Преждеосвященна, *О тебе радується* (арк. 1–19 зв.);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 21–252);

подобні (арк. 253–265);

стихири на празники, поч. з Різдва Христового, в кін. Успінню Пресв. Богородиці, пізнішого часу піснеспіви у Вел. суботу (арк. 267–298 зв.).

Вказ. напів: **київський** — Всеношне бденіє (арк. 1).

Гласовий структ. тип.

Лит.: Ясиновський. Мелодії минулих століть, с. 112; Ясиновський. З історії, с. 109.

№ 211 **Ост. чв. XVII ст.** **Львів, НМЛ, Q 207**

4°, 349 арк., без поч. і кін.; арк. 1–2 пізнішого почерку; дрібн. півустав; в новій оправі. Орнам. заставки, ініціали, прикраси на полях — квіткові мотиви стародрук. типу, подекуди реалістичні зображення тварин і птахів; мініатюри (35) в цілий арк., в заставках, ініціалах, в тексті, на арк. 156 зв. преп. Антоній і Феодосій Печерські, на арк. 176 зв. київські митрополити Петро і Олексій. В. зн.: Laucevičius, № 2260 — 1679 p.; № 468 — 1684–1685 pp.

Надійшов 1911 p. від Його Ексцеленсії (митр. Андрея Шептицького).

Бог господь на 8 гласів (арк. 1–3 зв.);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 4–278);

подобні (арк. 279–291);

стихири на свята, поч. преп. Симеону Столпнику, в кін. св. Отцям (арк. 292–349 зв.).

Вказ. напів: **київський** — причасник *Хваліте господа* (арк. 1 зв.);

болгарський — кондак Богородиці, дописано пізніше (арк. 322).

Гласовий структ. тип.

Лит.: Жолтовский. Изобразительная графика.

№ 212 **Ост. чв. XVII ст.** **Львів, НМЛ, Q 253**

4°, 320 арк., без поч. і кін.; дрібн. півустав; в новій оправі. Орнам. кінцівка (арк. 9 зв.), гравюра (арк. 271). В. зн.: Каманін, №№ 717 — 1677–1680 pp.

Запис дяка с. Верхрата Петра Миколаєвича про вбивство нареченої руського попа (арк. 71 зв., польск.); 1728 p. була посуха (арк. 135 зв.) і великі сніги на Дмитра (арк. 303 зв.); 1755 p. була важка зима (арк. 320 зв.). Надійшов 1913 p. від учня 2 класу А. Зубрицького з с. Колониці.

Літургії св. Іоана Златоустого і св. Василя Великого (арк. 1–9);

воскресні піснеспіви Октоїха, в кін. ірмоси в неділю перед Різдом Христовим (арк. 10–71);

подобні (арк. 72–79);

стихири на прокляття єретиків *Іже образу твоєму*, на освячення церкви *Возміте врата*, на постриг монахів, тропарі у Вел. понеділок і четвер, стихири на Пасху (арк. 80–85);

ірмоси та стихири на свята, поч. з Різдва Христового, на арк. 243 і далі Страсті (арк. 86–270);

ірмоси столпові, в кін. глас 7 пісня 8 (арк. 271–320 зв.).

Вказ. напів: **київський** — Літургія (арк. 1);

болгарський — *Достойно єсть*, літургія св. Василя Великого, *О преславноє чудо*, кондак Богородиці, ірмоси в неділю Цвітну, *Воскресни Боже, Слава во вишних Богу* (арк. 5 зв., 8, 8 зв., 85, 123, 128, 145 зв., 236).

Календарно-мінейний структур. тип.

Лит.: Jasinowskyj. Znaczenie eparchii przemyskiej, s. 416, № 112.

№ 213

Ост. чв. XVII ст.

Львів, НМЛ, Q 270

4°, 320 арк., без поч. і кін., арк. 1–4 пізнішого часу, в кін. текст наполовину змитий, між арк. 164–165 арк. з іншого рукопису — без нот; дрібн. півустав і скоропис різних почерків; без оправи. Орнам. заставки, ініціали — простенькі рослинні мотиви. В. зн.: Каманін, №№ 1047–1048 — 1658–1673 pp.; Lausevičius, № 3328 — 1685 р.

Надійшов 1913 р. з товариства *Просвіта* у Львові.

Воскресні піснеспіви Октоїха, поч. з сідальних 2 гласу (арк. 1–50 зв.);

подобні, без кін. (арк. 51–59 зв.);

псалом *На рїках Вавїлонских*, тропар *Покаяня отверзи*, прокимен *Не отверти лица*, літургія Преждеосвященна, задостойник *О тебе радується*, кондак Пресв. Богородиці, *Архангелский глас* (арк. 60–67 зв.);

Ірмологіон — ірмоси празничні і столпові на 8 гласів (арк. арк.68–247);

стихири на свята, поч. з Рїздва Пресв. Богородиці, в кін. Успїнню Пресв.

Богородиці (арк. 253–320 зв.).

Жанрово-тематичний структур. тип.

Вказ. напів: **київський** — *О тебе радується* (арк. 288).

№ 214

Ост. чв. XVII ст.

Львів, НМЛ, Q 282

4°, 76 арк., уривок без поч. і кін., поч. і кін. арк. з іншого рукопису, в сер. пропуски, арк. місцями дуже пошкоджені; скоропис і дрібн. півустав; без оправи. Орнам. заставки, ініціали — однотонова штриховка. В. зн.: Дианова, № 553 — 1680 р.

Надійшов 1913 р. зі Старого Самбора.

Літургія; ірмоси столпові; уривки подобних, великопосних піснеспівів, празничних ірмосів; стихири апп. Петру і Павлу, Преображенню.

Календарно-мінейний структур. тип.

Лит.: Jasinowskyj. Znaczenie eparchii przemyskiej, s. 416, № 115.

№ 215

Ост. чв. XVII ст.

Львів, НМЛ, Q 317

4°, 41 арк., уривок без поч. і кін., пропуски в сер.; скоропис; без оправи. В. зн.: Дианова, № 553 — 1680 р.

Надійшов 1914 р.

Містить ірмоси на свята, гласи 6–8; подобні; у Вел. піст тропар *Покаяня отверзи*, літургія Преждеосвященна.

Вказ. напів: **київський** — кондак Богородиці (арк. 41).

Структ. тип неясний.

№ 216 **Ост. чв. XVII ст., Константин Білінський, отрок** **Львів, НМЛ, O 9**

(арк. 215 зв.).

8°, 447 арк., без кін.; дрібн. півустав; в новій оправі. Орнам. заставки, ініціали — рослинні мотиви стародрук. типу; вел. кількість майстерних мініатюр (46): в цілий арк., в заставках і в тексті; народні типажі, реалістична манера, на арк. 215 зв. зображені київські митрополити Петро та Олексій, преп. Антоній і Феодосій Печерські; малював переписувач рукопису Константин Білінський (арк. 98 зв., 188 зв., 215 зв., 312 зв.), як це підтверджує інший створений ним Ірмолой (№ 316 нашого Каталогу). В. зн.: Каманін, № 1144 – 1676–1689 pp.

З.: 1760 р. належав Теодору Козаковичу, поповичу Рожанки Вижньої (арк. 436 зв.); Стефан Шепегій з Шептицьких отримав рукопис від свого батька Стефана Шепегія адміністратора

митного в Опорці, який помер 1840 р.; батько отримав рукопис від прадіда Михайла, пароха Студенського, а той від свого батька, пароха Іршавського в Уграх, запис 1854 р. (арк. 215); свящ. Михайло, парох студенський, купив рукопис за 6 золотих для своїх синів (арк. 98 зв.); «Єгда аз священик Лавоч[ного], Тернов[и] і Опорецькій Стефан Шепегій ідох на богослуже[ння] до церкви Лавочаньской, услишах крик: палиться; возвратихся, і узріл пламен із комина ужасно вибухающую і загражала великим нещастієм. Дня 1 марта в неділю Сиропустную 1853 [року]. Но півци особливо і церковники отзначилися і вскорі угасили богопівци пламень с народом згромадженням» (арк. 254–255).

Всеношне бденіє, Літургія, *Бог господь* (арк. 1–14);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 15–325);

подобні (арк. 326–343);

стихири на свята, поч. преп. Симеону Столпнику, серед них преп. Саві, преп.

Феодосію, в кін. піснеспіви без нот: канон і стихири на Пасху, канон в неділю

Мироносиць — обірвано (арк. 344–447 зв.).

Вказ. напів: **київський** — Всеношне бденіє, Літургія (арк. 1, 4 зв.);

болгарський — *Бог господь* (арк. 11 зв.).

Гласовий структ. тип.

Лит.: Ясиновський. Мелодії минулих століть, с. 113; Ясиновський. З історії, с. 113; Jasinowskyj.

Znaczenie eparchii przemyskiej, s. 408, 417, № 133.

№ 217 Ост. чв. XVII ст. Львів, НМЛ, О 80

8°, 346 арк., без поч. і кін., в сер. арк. переплутані; дрібн. півустан; в новій оправі. Орнам. заставки, ініціали, кінцівки — плетінка і геометричні мотиви. В. зн.: Каманін, № 1252 — 1677 р.; № 1140–1671 р.(?).

Надійшов 1913 р. від свящ. П. Кусочинського з с. Шептич.

Догматики з богородичними, глас 1 без поч. (арк. 1–12 зв.);

на 8 гласів *Бог господь*, сідальні, степенні-антифони; псалом в неділю Блудного сина *На ріці Вавілонстей* (арк. 13–33);

Ірмологіон, на 8 гласів (арк. 34–240 зв.);

подобні (арк. 241–258);

Літургія св. Іоана Златоустого, піснеспіви у Вел. четвер, Вел. суботу *Воскресни*

Боже, Да молчит всякая плоть, задостойник *О тобі радується*, поліелей

Хваліте імя господне, два прокимни у Вел. піст, літургія Пржедосвященна,

Страсті, стихири у Вел. п'ятницю, у Вел. суботу *Да молчит всякая плоть і*

Прийдіте ублажим Іосифа, стихири на Пасху і в неділю П'ятидесятниці, в кін.

стихира Пресв. Богородиці *Іже образу твоєму* (арк. 258 зв.–319 зв.);

реєстр ірмосів (арк. 320–322);

стихири на свята, поч. преп. Симеону Столпнику, в кін. Преображенню (арк. 322 зв.–346 зв.).

Вказ. напів: **київський** — Літургія (арк. 258 зв.).

Жанрово-тематичний структ. тип.

Лит.: Jasinowskyj. Znaczenie eparchii przemyskiej, s. 417, № 136.

№ 218 Ост. чв. XVII ст. Львів, НМЛ, О 96

8°, 290 арк., без поч. і кін., текст місцями зблід.; дрібн. півустан; сторожі. В. зн.: Каманін, №№ 654–730 (уривки)— 1672, 1681, 1682 рр.

Переписувач: «Конец ірмосом празничным и столповым всего лѣта» (арк. 192). З 6-ки Платона

Костецького, надійшов від свящ. Вол. Венгриновича з Ваневич.

Октоїх–Ірмологіон, поч. з гласу 2 пісні 8 (арк. 1–192);

подобні (арк. 193–203);

канон на В'їхання, піснеспіви у страсний тиждень, на Воскресіння, в неділю св. Духа, далі стихири на свята — апп. Петру і Павлу і т. д. до Різдва Христового — обірвано (арк. 205–290 зв.).

Гласовий структ. тип.

Лит.: Jasinowskyj. Znaczenie eparchii przemyskiej, s. 417, № 137.

№ 218/а (див. № 1129)

№ 218/б (див. № 1140)

№ 219 **Ост. чв. XVII ст.** **Ужгород, НБУ, Рук. 576**

4°, 189+14 дод., без поч. і кін.; дрібн. півустан, арк. місцями пошкоджені; без оправи. Орнам. заставки, ініціали — майстерні кольорові мотиви балканського типу. В. зн.: *Alle mode papier.*

Гимни в неділю по непорочних, євангельська стихира 1 гласу *На гору учеником*, катавасії на 8 гласів, стихири на постриг монахів, прокляття “геретиків”, освячення церкви *Вошел еси* (арк. 1–7 зв.);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 8–189);

ірмоси на Воздвиження, арх. Михаїлу, Введення, у Вел. піст тропар *Покаяння отверзи*, прокимни, літургія Пржедосвященна — обірвано (додаток).

Вказ. напів: **грецький** — *Агіос о Теос* (арк. 6).

Гласовий структ. тип.

Лит.: Микитась. *Давні рукописи*, ч. 1, с. 42, № 45–Д.

№ 220 **Ост. чв. XVII ст.** **Москва, РГБ, Муз. 8608**

4°, 234 арк., початкові арк. в уривках, пропуски в сер., без кін.; дрібн. півустан; фіти; в оправі. Орнам. заставки, ініціали — квіткові мотиви стародрук. типу, в кольорі; мініатюри (14), на арк. 1 Антоній і Феодосій [Печерські], вмуч. Димитрій, на арк. 1 зв. цар Давид з псалтерієм. В. зн. *герб Амстердама.*

Надійшов 1938 р.

Всеношне бденіє, на 8 гласів троїчні, катавасії, богородичні, блаженні *Хвалим благословим, Бог господь*; поліелей *Хваліте імя господне*, Літургія (арк. 2–37 зв.);

Октоїх–Ірмологіон, глас 8 без кін. (арк. 38–234 зв.).

Вказ. напів: **київський** — *Блажен муж* (арк. 5);

болгарський — *Бог господь*, Літургія, євангельська стихира 1 гласу *На гору учеником* (арк. 11 зв., 33 зв., 80 зв.).

Гласовий структ. тип.

Лит.: Георгиевский. Новые приобретения, с. 71; Ясиновский. Певческие рукописи, с. 291–292, № 11; Запаско. *Мистецтво української рукописної книги*, с. 64; Запаско. *Українська рукописна книга*, с. 114; Запаско. *Ошатність української рукописної книги*, с. 80.

№ 221 **Ост. чв. XVII ст.** **Москва, ГИМ, Син. певч. 120**

4°, 239 арк., без поч. і кін., арк. 219–239 з іншого рукопису, по краях рукопис сильно обрізаний; дрібн. півустан; в пошкодженій оправі. Орнам. заставки, ініціали – рослинні мотиви стародрук. типу. В. зн.: Каманін, № 718–719 — 1667–1682 рр.

Октоїх–Ірмологіон, поч. з гласу 1 пісні 3 (арк. 1–165 зв.);

подобні (арк. 166–172 зв.);

канон умиренію церкви, стихири, поч. з Різдва Христового, в кін. у Вел. піст св. 40 мученикам *Во піснопініях воспоем* (арк. 172 зв.–239 зв.).

Вказ. напів: **простий** — кондак Богородиці (арк. 197 зв.).

Гласовий структ. тип.

Лит.: Преображенский. Каталог, арк. 17, № 120.

№ 222 **Ост. чв. XVII ст.** **Москва, ГИМ, Син. певч. 1087**

4°, 300 арк., без поч. і кін., пропуски в сер., арк. місцями пошкоджені; дрібн. півустав; без оправки. Орнам. заставки, ініціали — рослинні мотиви стародрук. типу; декілька наклеєних гравюр. В. зн.: *двоголовий орел* під короною з літерою *H*.

З.: «Ясне в богу преосвященнѣйшему Кир Тимофею Щербацкому православному архієпископу митрополиту киевскому» (арк. 249 зв.); «Значковий товариш Кирило [...] канцелярист Трохим [...] (на вкладному чистому арк. 87 зв.); миргородський міщанин Іов купив рукопис за “полтын” (арк. 236 зв.); алежав Дмитрові Гриценку (арк. 2 зв.–3); згадка про миргородського полковника Василя Петровича Капніста (арк. 245 зв., 263 зв.); записи учнів 3 класу 1862 р. (арк. 23–23 зв.).

На 8 гласів катавасії, блаженні, *Бог господь* з воскресними тропарями, троїчні, богородичні; кондак Пресв. Богородиці (арк. 1–14 зв.);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 15–237 зв.);

подобні (арк. 238–246 зв.);

стихири на свята, поч. з Різдва Пресв. Богородиці (арк. 247–287 зв.);

канон умиренню церкви, задостойник *О тебе радується*, у Вел. четвер *Вечери твоєї тайней*, канон і стихири на Пасху — обірвано (арк. 287 зв.–300 зв.).

Вказ. напиви: болгарський — *Бог господь*, кондак Богородиці, стихира Благовіщенню (арк. 4 зв., 238, 294).

Гласовий структ. тип.

№ 223 **Ост. чв. XVII ст.** **Москва, ГИМ, Син. певч. 1088**

4°, 293 арк.; дрібн. півустав; в новій оправі. Орнам. заставки, ініціали, прикраси на полях — квіткові мотиви стародрук. типу; декілька мініатюр, на арк. 25 цар Давид з псалтерієм. В. зн. *паяц* і *поштар*.

1895 р. належав до ц. Іллі с. Петрівки Прилуцького пов. (арк. 1).

Всеношне бденіє, Літургія, на 8 гласів троїчні, *Бог господь* з воскресними тропарями, богородичні; стихири на освячення церкви, *Возшел еси*, світильні Вознесінню та у Вел. четвер (арк. 1–24);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 26–202 зв.);

подобні (арк. 203–211 зв.);

стихири на свята, поч. преп. Симеону Столпнику, в кін. ірмоси умиренню церкви (арк. 212–292).

Вказ. напиви: київський — Літургія (арк. 13 зв.);

острозький — кондак Богородиці (арк. 258);

болгарський — *Бог господь*, поліелей *Хваліте імя господне*, Літургія, євангельська стихира 1 гласу *На гору учеником* (арк. 6 зв.; 12 зв.; 18 зв., 22 зв.).

Гласовий структ. тип.

Лит.: Карастоянов. *Орнаментироване*, с. 108.

№ 224 **Ост. чв. XVII ст.** **Москва, РММК, ф. 283, № 584**

4°, 350 арк., без поч.; дрібн. півустав; фіти; в пошкодженій оправі — лише нижня обкладинка. Орнам. заставки, ініціали, прикраси на полях — стародрук. типу плетінка; мініатюри (9). В. зн.: Каманін, №№ 806–807 — 1670–1680 рр.; *Alle mode papier*.

З.: на арк. 69 і 174 згадуються Стефан Калішевський⁶ та Григорій Козловський (польськ.); «Могильница» (арк. 1); «Обм.[енный] ф.[онд] № 475» (арк. 1); на арк. 4, 9, 25 та ін. витиски: 904, 809; на нижній обкладинці наклейка: «Ірмолог нотный, рукописный, № 6» (олівцем).

⁶ Степан Калішевський, диякон і регент Миколаївського собору в Черкасах, де прослужив 30 літ; очевидно, батько Якова Степановича Калішевського, церк. композитора і регента в київських храмах (1856–1923). — Лю Пархоменко. Яків Калішевський // *Наша Парафія, інтернет-ресурс, опубл. 2012 року.*

Всеношне бденіє, без поч. Літургія, *Бог господь* з воскресними тропарями (арк. 1–15 зв.);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 17–285);

подобні (арк. 287–300);

стихири на свята, поч. преп. Симеону Столпнику, в кін. стихира св. 40 мученикам
Во піснопініях воспоем (арк. 300 зв.–350 зв.).

Вказ. напів: **київський** — Літургія (арк. 3 зв.);

болгарський — стихира Михаїлу *Ідеже осієт* (арк. 302).

Гласовий структ. тип.

№ 225 **Ост. чв. XVII ст.** **Санкт-Петербург, БРАН, Тек. пост. 271**

F°, 427+IV арк.; півустан; фіти; в оправі з орнам. витисками. Орнам. заставки, ініціали — кольорові квіткові та рослинні мотиви; мініатюри (24), реалістичні типажі, на арк. 122 зв. цар Давид з псалтерієм. В. зн.: Laucevičius, № 1—1684 р.; Neawood, № 347 — 1676 р.

1701 р. належав князю Аврааму Федоровичу Лопухіну (арк. 1–17).

Всеношне бденіє, Літургія, на 8 гласів *Бог господь* з воскресними тропарями, катавасії, богородичні; стихири на вход архиєрея в церкву *Вошел еси*, на молебінь Пресв. Богородиці *За всіх молишся* та ін., кондак Ісусу Сладкому, ірмоси умиренію церкви, пісня Іоасафа царевича (арк. 1–43 зв.);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 45–265 зв.);

подобні (арк. 267–280);

стихири на свята, поч. преп. Симеону Столпнику, серед них зачатію св. Іоана Предтечі, ап. Іоану Богослову, св. Іоану Златоустому, св.-вмч. Дмитрію, преп. Саві (арк. 282–427).

Вказ. напів: **київський** — Літургія (арк. 16 зв.);

грецький — *Агіос о Теос* (арк. 36).

Гласовий структ. тип.

Літ.: Певческие рукописи в собрании библиотеки Российской Академии наук, № 41, с. 42, іл. 25.

№ 226 **Ост. чв. XVII ст.** **Санкт-Петербург, БРАН, Калужн. 67**

8°, 65 арк., уривок без поч. і кін.; скоропис; сторожі — лише на останніх лінійках сторінок; в знищеній оправі — лише верхня обкладинка, шкіра. В. зн.: Каманін, №№ 1126–1130 (?) — 1671–1683 рр.

Належав Григорію Кибинському (арк. 10 зв., 62 зв.).

Ірмоси в неділі після Пасхи: Самарянки (уривок), о Сліпом, на Вознесіння, на Зшестя св. Духа, преп. Онуфрію, на Різдво св. Іоана Предтечі, Преображення, Різдво Пресв. Богородиці, Воздвиження, арх. Михаїлу, на Введення, преп. Саві, стихири у Вел. п'ятницю *Дві лукаві сотвори і Тебе одіючагося*.

Календарно-мінейний структ. тип.

Літ.: Багрий. В защиту ценностей духа, с. 14, № 15.

№ 227 **Ост. чв. XVII ст.** **Варшава, ВН, 12075 III**

F°, 243 арк.+2 арк. з ненотного рукоп. XVII ст., без поч.; півустан з елементами скоропису; в оправі з орнам. витисками. Орнам. заставки, ініціали — майстерні квіткові мотиви народного і стародрук. типу; мініатюри (3). В. зн.: Laucevičius, № 1402 — 1676 р.; Каманін, №№ 977–980 — 1673–1698 рр.

У XVIII ст. належав до церкви преп. Козьми і Демяна с. Великі Грибовичі (арк. 10, 23, 158 зв.); 1767 р. належав Миколаю Рудковському (арк. 125); запис про відвідання Львова австрійським цісарем Йосифом у серпні 1773 р. (арк. 5); нотатка до рукопису А. Петрушевича (на оправі). 3 б-ки гр.-кат. капітули в Перемишлі, ст. шифри: L II C. 14; L D 5 (наклейка на оправі).

Всеношне бденіє — без поч., Літургія, *Бог господь*, задостойник *О тобі радується* (арк. 1–8);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 10–198 зв.);
 подобні (арк. 199–206 зв.);
 стихири на свята, поч. преп. Симеону Столпнику, в кін. стихири на Пасху (арк. 202–243 зв.).

Вказ. напів: **київський** — Літургія (арк. 1 зв.);

болгарський — *Бог господь*, подобен гласу 6 *Ангелськіє пред ідут сили*, кондак Богородиці, канон в неділю Цвітну (арк. 6 зв., 204 зв., 218 зв., 241).

Гласовий структур. тип.

Лит.: Балик. Рукописи Перем. гр.-кат. капітули, 1973, с. 204, № 221; Gołos. Manuscript Sources of Easter Chant, с. 78; Antonowycz. *Ukrainische geistliche Musik*, S. 332 (mf № 13568; м/ф цього рукопису є також в РНБ — Р-392); Jasinowskyj. Znaczenie eparchii przemyskiej, s. 407, 412, № 5. Малинина. *Древнерусские церковные рукописи в Национальной библиотеке Варшавы*, с. 49, № 36; *Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce*, s. 166, № 366; *Inwentarz rękopisów Biblioteki Kapituły Greckokatolickiej w Przemyślu*, s. 124–125.

№ 228 **Ост. чв. XVII ст.** **Варшава, BN, 12077 I**

4°, 278 арк., без поч.; дрібн. півустав; в картонній оправі. Орнам. заставки, ініціали, кінцівки, прикраси на полях — квіткові та рослинні мотиви з елементами народного декору; дві мініатюри, на арк. 15 зв., цар Давид, на стіні висить псалтерій. В. зн.: Laucevicius, №№ 675, 678(?) — 1673–1676 pp.

Нотатка до рукопису А. Петрушевича (на форз. арк.). 3 б-ки гр.-кат. капітули в Перемишлі, ст. шифри L11 E 25 (наклейка).

Всеношне бденіє — лише закінчення, Літургія, стихира на молебінь Пресв. Богородиці *Радуйся вселенній*, на 8 гласів троїчні і *Бог господь* (арк. 1–14 зв.);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 16–217);

подобні (арк. 218–225 зв.);

стихири, поч. з Різдва Пресв. Богородиці (арк. 226–278).

Гласовий структур. тип.

Вказ. напів: **київський** — Літургія (арк. 1 зв.);

болгарський — *Бог господь*, кондак Богородиці (арк. 11, 241);

грецький — Херувимська пісня *Неанес и та херувим, Агіос о Теос* з вказівкою “великоє” (арк. 12, 14).

Лит.: Pietruszewicz. *Manuscripta et Documenta*, арк. 8 зв., № 51, сигн. LXX, E; 25 Балик. Рукописи Перем. гр.-кат. капітули, 1973, с. 204, № 247; Gołos. Manuscript Sources of Easter Chant, с. 78; Antonowycz. *Ukrainische geistliche Musik*, S. 332 (mf № 13594; м/ф цього рукопису є також в РНБ — Р-434); Шапов. Православная рукописная книга в Польше, с. 74; Jasinowskyj. Znaczenie eparchii przemyskiej, s. 407–408, 412, № 8; *Sztuka iluminacji*, s. 48, N 17; Малинина. *Древнерусские церковные рукописи в Национальной библиотеке Варшавы*, с. 50, № 37; *Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce*, s. 179, № 369; *Inwentarz rękopisów Biblioteki Kapituły Greckokatolickiej w Przemyślu*, s. 124–125.

№ 229 **Ост. чв. XVII ст.** **Варшава, BN, 12078 I**

4°, 74 арк., уривок, без поч. і кін.; дрібн. півустав. В. зн.: Каманін, № 1082 — 1676–1680 pp.

3 б-ки гр.-кат. капітули в Перемишлі, куди надійшов з с. Ваньковичі (?) біля Самбора (арк. 1).

Ірмоси у Вел. четвер, поч. з пісні 3, кондак Богородиці, канон в неділю Цвітну,
 Страсті — обірвано, стихири у Вел. п'ятницю та суботу (арк. 1–66 зв.);

ірмоси столпові, поч. з 2 гласу, в кін. глас 3 пісня 7 (арк. 67–74 зв.).

Вказ. напів: **київський** — кондак Богородиці (арк. 3);

болгарський — кондак Богородиці, *Прийдіте ублажим Іосифа, Воскресни Боже* (арк. 4, 23, 25).

Календарно-мінейний структур. тип.

Лит.: Балик. Рукописи Перем. гр.-кат. капітули, 1973, с. 205, № 291; Gołos. Manuscript Sources of Easter Chant, с. 78; Antonowycz. *Ukrainische geistliche Musik*, S. 333 (mf № 14287; м/ф цього рукопису є також в РНБ — Р-434); Jasinowskyj. Znaczenie eparchii przemyskiej, s. 412, № 15; Малинина. *Древнерусские церковные рукописи в Национальной библиотеке Варшавы*, с. 46, №

32; *Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce*, s. 182, № 376; *Inwentarz rękopisów Biblioteki Kapituły Greckokatolickiej w Przemyślu*, s. 125–126.

№ 230 **Ост. чв. XVII ст.** **Варшава, BN, 12079 I**

8°, 451 арк., без поч. і кін., між арк. 387–388 вел. пропуск, останні 3 арк. з іншого рукопису, арк. пошкоджені; скоропис; сторожі виписані не акуратно і неточно вказують початок ноток на наступний стор. Належав іерею Георгію Коростенському (арк. 329, 450 зв.). З б-ки гр.-кат. капітули в Перемишлі.

Октоїх–Ірмологіон, поч. з ірмосів гласу1, ірмоси укладені за канонами (арк. 1–366);

подобні (арк. 366 зв.–386);

стихири на свята: Різдво Христове, далі вел. пропуск, продовження стихир – св. Духу, апп. Петру і Павлу, Преображенню і т. д., в кін. свт. Миколаю (арк. 386 зв.–421 зв.);

псалом *Блажен муж*, у Вел. піст прокимни *Не отврати лица твоего і Дал еси достояние*, у Вел. суботу *Прийдіте ублажим Іосифа*, кондак Пресв. Богородиці, псалом в неділю Блудного сина, літургія Пржедеосвященна, у Вел. четвер *Вечери твоєї тайней*, у Вел. суботу *Воскресни Боже і Да молчит всякая плоть* (арк. 422–451).

Вказ. напів: **острозький** — *Блажен муж* (арк. 422);

болгарський — кондак Богородиці (арк. 429 зв.).

Грецький структ. тип.

Лит.: Балик. Рукописи Перем. гр.-кат. капітули, 1973, с. 205, № 291; Gołos. Manuscript Sources of Easter Chant, с. 78; Antonowycz. *Ukrainische geistliche Musik*, S. 334 (mf № 14297; м/ф цього рукопису є також в РНБ — Р-434); Jasinowskyj. Znaczenie eparchii przemyskiej, s. 413, № 25; Малинина. *Древнерусские церковные рукописи в Национальной библиотеке Варшавы*, с. 49, № 35; *Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce*, s. 187, № 386; *Inwentarz rękopisów Biblioteki Kapituły Greckokatolickiej w Przemyślu*, s. 126.

№ 231 **Ост. чв. XVII ст.** **Варшава, BN, 12080 I**

8°, 483 арк., на поч. бракує декількох арк., в кін. арк. 463–483 чисті (лише нотні лінійки), рукопис незавршений; дрібн. півустан; в оправі з орнам. витисками. В. зн. в уривках невстановленого типу.

З б-ки гр.-кат. капітули в Перемишлі, куди надійшов з с. Тростянець Добромільського деканату.

Всеношне бденіє — без поч., Літургія (арк. 1–16 зв.);

подобні (арк. 20–36);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 41–391);

стихири на свята, поч. з Різдва Христового, в кін. на Різдво Пресв. Богородиці (арк. арк. 393–462 зв.).

Вказ. напів: **київський** — Всеношне бденіє, Літургія (арк. 1, 5, 7);

болгарський — кондак Богородиці (арк. 416 зв.).

Гласовий структ. тип.

Лит.: Балик. Рукописи Перем. гр.-кат. капітули, 1973, с. 206, № 303; Gołos. Manuscript Sources of Easter Chant, с. 78; Antonowycz. *Ukrainische geistliche Musik*, S. 334–335 (mf № 14300; м/ф цього рукопису є також в РНБ — Р-472); Jasinowskyj. Znaczenie eparchii przemyskiej, s. 413, № 27; Малинина. *Древнерусские церковные рукописи в Национальной библиотеке Варшавы*, с. 47, № 33; *Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce*, s. 188, № 388; *Inwentarz rękopisów Biblioteki Kapituły Greckokatolickiej w Przemyślu*, s. 126.

№ 232 **Ост. чв. XVII ст.** **Варшава, BN, 12081 I**

4°, 434 арк., без поч. і кін., пропуски в сер., поч. арк. пошкоджені та забруднені; дрібн. півустан; в пошкодженій оправі з орнам. витисками. Орнам. заставки, ініціали — рослинні та квіткові мотиви з елементами плетінки стародрук. типу, майстерні мініатюри, посторінкові та в заставках (19). В. зн.: Laucevičius, №№ 1127–1131 (?) — 1671–1688 pp.

3.: «Повѣтра було в [...] року 1720 на улици у Каминки на предмесцу» (арк. 18); печатка б-ки А. Вітошинського⁷. З б-ки гр.-кат. капітули в Перемишлі, куди надійшов з с. Стронятин від свящ. Пасічинського.

Всеношне бденіє — без поч., Літургія, на 8 гласів *Бог господь* та богородичні; стихира *Вошел еси в церков*, стихира на постриг монахів (арк. 1–17 зв.);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 19–325 зв.);

подобні (арк. 326–339);

стихири на свята, поч. з Різдва Христового, у тріодному циклі є Страсті, в кін. стихира св. Духу — обірвано (арк. 340–434 зв.).

Вказ. напів: **руський** — *Бог господь* (арк. 15);

болгарський — *Бог господь*, кондак Богородиці (арк. 16 зв., 383);

грецький — *Агіос о Теос* (арк. 14 зв.).

Гласовий структ. тип.

Лит.: Балик. Рукописи Перем. гр.-кат. капітули, 1973, с. 206, № 307; Gołos. Manuscript Sources of Easter Chant, с. 78; Antonowycz. *Ukrainische geistliche Musik*, S. 335 (mf № 14316; м/ф цього рукопису є також в РНБ — Р-476; Jasinowskuj. *Znaczenie eparchii przemyskiej*, s. 413, № 31; Малинина. *Древнерусские церковные рукописи в Национальной библиотеке Варшавы*, с. 47–48, № 34; *Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce*, s. 190, № 392; *Inwentarz rękopisów Biblioteki Kapituły Greckokatolickiej w Przemyślu*, s. 127.

№ 233

Ост. чв. XVII ст.

Варшава, BN, 12082 I

8°, 447 арк., на поч. бракує 1–2 арк., початкові арк. сильно пошкоджені; скоропис двох почерків; в оправі — картон, шкіра з орнам. витисками. Орнам. заставки, ініціали — квіткові і рослинні мотиви, майстерна плетінка. В. зн.: фрагмент *орла*.

Літописні записи: про напад татарів 1695 р. на Поділля, нашестя саранчі у серпні 1690 р., конфедерація влітку 1661 р., напад Туреччини 1675 р. (арк. 21 зв., 45 зв.; на арк. 77 зв. і 89 зв. у вигляді тайнопису — проста літорія); «о. Іосиф Каранович, с. Цетуля» (на форзаці). З б-ки гр.-кат. капітули в Перемишлі.

Октоїх з воскресними ірмосами, глас 1 без поч. (арк. 1–89 зв.);

подобні (арк. 90–98 зв.);

ірмоси і стихири на свята, поч. з Різдва Христового (арк. 99–312 зв.);

ірмоси столпові (арк. 312 зв.–347 зв.).

Календарно–мінейний структ. тип.

Лит.: Балик. Рукописи Перем. гр.-кат. капітули, 1973, с. 207, № 379; Gołos. Manuscript Sources of Easter Chant, с. 79; Antonowycz. *Ukrainische geistliche Musik*, S. 337 (mf № 15121; м/ф цього рукопису є також в РНБ — Р-1380); Jasinowskuj. *Znaczenie eparchii przemyskiej*, s. 413, № 38; Малинина. *Древнерусские церковные рукописи в Национальной библиотеке Варшавы*, с. 50–51, № 38; *Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce*, s. 194, № 400; *Inwentarz rękopisów Biblioteki Kapituły Greckokatolickiej w Przemyślu*, s. 127.

№ 234

Ост. чв. XVII ст.

Варшава, BN, 12085 I

4°, 334 арк., без поч. і кін., арк. пошкоджені і забруднені; дрібн. півустав; фіти; у пошкодженій оправі. Орнам. заставки, ініціали – кольорові рослинні мотиви. В. зн.: Laucevičius, № 436 (?) – 1675 р.

З б-ки гр.-кат. капітули в Перемишлі, куди надійшов з с. Білина Велика.

Літургія, задостойник *О тобі радується, Бог господь* з тропарями, стихири *Возшел еси* і на прокляття еретикам *Іже образу твоему* (арк. 1–20);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 24–248 зв.);

подобні (арк. 249–258);

стихири на свята, поч. з Різдва Христового, в неділю Цвітну канон (ірмоси з тропарями), в кін. стихира Успінню Пресв. Богородиці (арк. 258 зв.–334 зв.).

⁷ Ймовірно, це свящ. Айнваль Вітошинський (!792–1863), ректор перемиської Духовної семінарії.

Вказ. написи: **київський** — Літургія (арк. 1);

болгарський — *Бог господь* з воскресними тропарями і богородичними, *Ангелский собор* та ін., кондак Богородиці, канон на В'їхання (арк. 7 зв., 15, 295, 296 зв.).

Гласовий структ. тип.

Лит.: Балик. Рукописи Перем. гр.-кат. капітули, 1973, с. 210, № 438; Jasinowskyj. Znaczenie eparchii przemyskiej, s. 413, № 43; Малинина. Древнерусские церковные рукописи в Национальной библиотеке Варшавы, с. 67, № 58; *Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce*, s. 196–197, № 413; *Inwentarz rękopisów Biblioteki Kapituły Greckokatolickiej w Przemyślu*, s. 129.

№ 235 **Ост. чв. XVII ст.** **Варшава, BN, 12093 I**

4°, 274 арк., без поч., на поч. аркуші переплутані; дрібн. півустан двох почерків; в картонній оправі. Орнам. заставки, ініціали — простенькі рослинні та геометричні мотиви. В. зн.: Каманін, №№ 1128–1131 — 1676–1688 pp.

З.: в кін. рукопису писаря: «С Богом конець» (арк. 274); «Іван Демянович з Грабу учыл на тим Ярмолої» (на форз. арк.); належав Михайлові Крамському, купив за 18 золотих (польськ., арк. 72 зв.–75 зв.). З б-ки гр.-кат. капітули в Перемишлі, куди надійшов з парохії сіл Жидівське і Тиханя.

Уривки з розділу Октоїх–Ірмологіон, *Бог господь* з воскресними тропарями, *Архангелский глас*, кондак Пресв. Богородиці (арк. 2–10 зв.);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 11–234 зв. і 2–2 зв., 5–8 зв.);

літургії Преждеосвященна, св. Василя Великого, псалом *На ріці Вавилонстей*, у Вел. піст тропар *Покаяния отверзи*, два прокимни, у Вел. четвер *Вечери твоей тайней*, у Вел. п'ятницю стихира *Тебе одіюцагося*, піснеспіви у Вел. суботу; стихир св. Духу, апп. Петру і Павлу, Преображенню, Успінню Пресв. Богородиці, на Різдво Христове, Воскресіння (арк. 245–274).

Вказ. написи: **болгарський** – *Бог господь* з воскресними тропарями (арк. 3);

грецький — *Агіос о Теос* (арк. 244).

Гласовий структ. тип.

Лит.: Ісаєвич. Братства і муз. культура, с. 54; Балик. Рукописи Перем. гр.-кат. капітули, 1974, с. 241, № 642; Antonowycz. *Ukrainische geistliche Musik*, S. 339 (mf № 15683); Jasinowskyj. Znaczenie eparchii przemyskiej, s. 414, № 55; Малинина. Древнерусские церковные рукописи в Национальной библиотеке Варшавы, с. 51–52, № 39; *Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce*, s. 202, № 416; *Inwentarz rękopisów Biblioteki Kapituły Greckokatolickiej w Przemyślu*, s. 131.

№ 236 **Ост. чв. XVII ст.** **Варшава, BN, 12089 II**

4°, 262 арк., окремі арк. писані пізніше; дрібн. півустан; в оправі з орнам. витисками. Орнам. заставки, ініціали — рослинні та геометричні мотиви. В. зн. невстановленого типу.

Запис школяра: «Я нынѣ вібіраюсь додому, бо вже час моя м[...]. Я хочу їсти восмогласники» (арк. 126). З б-ки гр.-кат. капітули в Перемишлі.

Октоїх–Ірмологіон (арк. 1–205);

подобні (арк. 206–214);

ірмоси в неділю перед Різдвом Христовим, на арк. 220 стихира на прокляття еретиків *Іже образу твоему* — переписано 174[...] р., стихир на Різдво Христове, Богоявлення; вибрані піснеспіви вел. посту, в кін. Всеношне бденіє (арк. 215–262).

Гласовий структ. тип.

Лит.: Балик. Рукописи Перем. гр.-кат. капітули, 1974, с. 241, № 653; Antonowycz. *Ukrainische geistliche Musik*, S. 343–344 (mf № 16065); Jasinowskyj. Znaczenie eparchii przemyskiej, s. 407, 414, № 62; Малинина. Древнерусские церковные рукописи в Национальной библиотеке Варшавы, с. 75–76, № 71; *Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce*, s. 205, № 423; *Inwentarz rękopisów Biblioteki Kapituły Greckokatolickiej w Przemyślu*, s. 130.

№ 237 **Ост. чв. XVII ст.** **Варшава, BN, 12090 I**

4°, 234 арк., без поч. і кін., арк. 231–234 з іншого рукопису — давніші, є сторожі; дрібн. півустав, арк. 231–234 писані скорописом; в знищеній оправі — лише нижня обкладинка з орнам. витисками. В. зн.: Siniarska–Czaplicka (1983 р.), №№ 315–316 — 1680 р.
3 б-ки гр.-кат. капітули в Перемишлі, куди надійшов з с. Милик.

Октоїх з воскресними ірмосами, поч. з гласу 5 пісні 4 (арк. 1–22);
подобні (арк. 22–37 зв.);
ірмоси і стихири на свята, поч. з Різдва Христового, в кін. свт. Миколаю, ірмоси в суботу Мясопусну (арк. 38–178);
ірмоси столпові — обірвано на 6 гласі (арк. 181–230 зв.);
літургія Преждеосвященна, *О тобі радується* — обірвано (арк. 231–234 зв.).
Календарно-мінейний структ. тип.

Лит.: Балик. Рукописи Перем. гр.-кат. капітули, 1974, с. 241; Jasinowskyj. Znaczenie eparchii przemyskiej, s. 414, № 63; Ясіновський. Церковно-співочі ініціативи, с. 53; Малинина. Древнерусские церковные рукописи в Национальной библиотеке Варшавы, с. 56–57, № 45; *Rękopisy cerkiewnostowiańskie w Polsce*, s. 206, № 424; *Inwentarz rękopisów Biblioteki Kapituły Greckokatolickiej w Przemyślu*, s. 121.

№ 238* 1674–1676 рр., Антоній Кищиць, вікарій, Супрасльський м-р біл. вікарій, Супрасльський м-р

Лит.: *Археографический сборник документов*, с. 254; Конотоп. Супрасльський Ирмологіон, с. 119; Ясіноўскі. Беларуска Ірмалогі, с. 54; Ніколаеў. Палата кнігопісная, с. 225; Picarda. The Evolution, p. 333; Ясіновський. Церковно-співочі ініціативи, с. 53.

№ 239* 1675–1676 рр., Манявський скит Бухарест BCS, Ms slav. 10846

Тит.: Ирмологіонъ сѣ рѣчь Гимнословъ содержъ" въ севѣ цркѣнна пѣніа по преданію прѣвнаго ѿца ншго Іѡанна Дамаскина и прочіи ѿ: ѿца. Въ сѣой овшежителной окителн Окѣской в лѣ: ꙗꙗꙗ ꙗꙗꙗ мѣа аꙗꙗ: ѿ днѣ.

F°, 305 арк., місцями переплутані; півустав з елементами скоропису; у мові елементи повноголосся, грецькі тексти писані кирилицею і мають вставки *неанес, неанине, сна, леге*; в давній оправі з орнам. витисками. Орнам. заставки, ініціали — плетінка і рослинні мотиви; мініатюри — Іоан Дамаскин (арк. 6 зв.), 49, 128 зв., 129, 129 зв., 242, 242 зв., реалістичні архітектурні пейзажі.

З.: «Предмова к боголюбивому пѣвцу (арк. 3–4); «Пробовати пера и чернила ци добре будет писати» (нижній. форзац).

Стихира у Вел. суботу *Прийдіте ублажим Іосифа* – без нот і іншого почерку (арк. 5);

воскресні піснеспіви Октоїха з вказівкою **болгарского напѣлу**: *Господи возвах, Да ся ісправит молитва моя*, догматики з богородичними, подобні стихирам (арк. 7–48);

вибрані стихири на свята: собор арх. Михаїла, Введення, свт. Миколаю, Різдва Христове, апп. Петру і Павлу, Успіння Пресв. Богородиці стихира *Богочацалним мановенієм* з вказівкою **болгарского напѣлу**, Різдва Пресв. Богородиці, преп. Саві Освященному, Трьом святителям, преп. Афанасію Афонському, служба Страстей, Успіння Пресв. Богородиці (!), св.-муч. Роману і Давиду (Борису і Глібу) *Кими похвалними вінци, Кими похвалними добротами, Кими духовними словеси* (арк. 49–91, арк. 9 і 66 переплутані);

Бог господь з воскресними тропарями з вказівкою **напѣлу болгарского**, на 8 гласів (арк. 93–99);

гимни в неділю на троїчних *Благословен єси господи* та ін. (арк. 99 зв.–103);

поліелей *Раби господи* (у двох мелодичних варіантах, другий має вказівку **инаго напѣлу**), *Ісповідайтеся господадеви* (арк. 103 зв.–118);

припиви на празничних утрнях — на Преображення *Преобразується Ісус мой*, в неділю Блудного сина *Возврати господи*, на Воздвиження *Дал єси знаменіє*,

Успіння Пресв. Богородиці *Піснь ти исходную приношаєм*, Благовіщення *Архангелский глас воиєм* (арк. 118 зв.–120);
Всякоє диханіє з вказівкою **київскоє**, інший напів з **грецьким** текстом *Паса пноі* (арк. 120 зв. і 121); *Достойно єсть* воскресне і троїчне, у Вел. піст *Херувимски воиєм*, *Возопієм піснь*, *Свят...Но воспріани зовуще*, тропарі *Покаянія отверзи і На спасеннія стези*, стихира *Множество содіянных ми зол* (арк. 124–128);
літургія св. Іоана Златоустого: трисвятоє з **грецьким** текстом *Агіос о Теос* (арк. 129), *Агіос о Теос* (арк. 129 зв.), празничноє *Динаміс агіос о Теос* (арк. 129 зв.), **інаго напѣлу** *Динаміс агіос о Теос* (арк. 130 зв.), *Агіос о Теос* (арк. 131 зв.), *Агіос о Теос* заупокійне (арк. 132); замість трисвятого на літургії св. Василя Великого *Єлиці во Христі*, замість трисвятого на Возвиження *Кресту твоєму* (арк. 132 зв.–133); *Аллілуя повседневноє*, *Аллілуя* на 8 гласів, у тексті вставки *не, на, хи, неанес* (арк. 133–146 зв.), *Аллілуя* на панахиду з вказівкою **коливноє** (арк. 147), Херувимські пісні на 8 гласів з **грецьким** текстом — *И та херувим, Неанес и та херувим* (арк. 148–177), *Достойно єсть*, **повседневноє малое** з **грецьким** текстом *Аксіон естин*, *Аксіон естин* воскресне, *Аксіон естин скитскаго напѣлу* (арк. 177 зв., 178 зв., 180), киноники щоденні з **грецьким** текстом — 1) *Еніте тон киріон*, 2) *Еніте тон киріон*, 3) *Еніте тон киріон з неанес*, 4) на Воскресіння *Тіло Христове*, 5) в середу *Потирион сотирион*, [6] у вівторок *Іс мнимосинон*, [7] повседневний *Хваліте Господа*, 8) в середу *Потирион сотирион*, 9) в неділю *Томину Похвали Іерусалиме* (арк. 181–198 зв.), *Єдин свят, єдин Господь* з **грецьким** текстом *Іс агіос, іс киріос* (арк. 198 зв.), многая літа з **грецьким** текстом *Тон Деспотин ке архиєрея* (арк. 199); літургія св. Василя Великого, задостойник *О тобі радуєтся* (арк. 199 зв.–200 зв., 201–203 зв.); *С нами Бог* на велике повечеріє, *Достойно єсть* з **грецьким** текстом, з вказівкою **волоскоє** *Аксіон естин* (арк. 204);
поліелей *На ріці Вавілонстей*, два прокимни у Вел. піст *Не отвори лица твоего і Дал єси достояніє*, на літургії *Преждеосвященній Да ся ісправит*, *Нині сили небесні* (арк. 205–207 зв.), *Нині сили небесні* з **грецьким** текстом і вказівкою **грецькоє** *Неанес нене динаміс уранон* (арк. 208), причасник на літургії *Преждеосвященній Вкусіте і увидите* та замість *Благословен грядий – Благословлю Господа* (арк. 210 зв.–211 зв.), кондак Пресв. Богородиці, замість Херувимської пісні у Вел. четвер *Вечери твоєй тайней*, стихира у Вел. п'ятницю *Тебе одіюцагося*, стихира у Вел. суботу *Прийдіте ублажим Іосифа* та два напіві *Воскресни Боже і Да молчит всякая плоть*, на Воскресіння припіві на 9-й пісні канону, стихирі *Пасха священная* та ін., тропар *Христос воскресє* (арк. 211 зв.–233), стихирі св. Духу *Прийдіте людіє*, *Преславнія днесь*, *Дух святой*, *Дух святой світ і живот*, ірмос 9-ї пісні канону *Не тления іскушениєм* та “ін ірмос” *Радуйся царице* (арк. 235 зв.–240);
ірмоси 9-ї пісні канонів на Вознесенія, Преображення, канон в неділю на В'їханіє, ірмоси на 9-й пісні канону в суботу Лазарєву, у Вел. четвер, Вел. суботу, на Успіння Пресв. Богородиці, Різдво Пресв. Богородиці, Воздвиження, Введення, Різдво Христове, Богоявлення, Стрітєнь, Благовіщення (арк. 240–261);
Достойно єсть з **грецьким** текстом і вказівкою **волоскоє** *Аксіон естин* (арк. 261 зв.), *Всякоє диханіє* іншого почерку, припіві у Вел. суботу без нот, на арк. 278 зв. зазначено, що переписав **ієромонах Гервасій** 1675 р., далі тексти без нот: канон у Вел. суботу, Вел. четвер, на Воздвиження, Різдво Христове, Богоявлення, Стрітєнь (арк. 262 зв.–302 зв.).
Вказ. напіві: київський, скитський, болгарський, волоський, грецький, іній (див. опис змісту).
Публ.: Тончева. *Болгарский распев* (факсиміле значної част. рукопису); Ясіновський. *Манявський скит*, с. 39–40 (*Предмова, Аллілуя* Феодосія); Цалай–Якименко. *Взаємодія "Схід–Захід"*, с. 96 (грецьке *Іс агіос*); Ясіновський *Передмови Манявських ірмолоїв*, с. 124–126.

Лит.: Тончева. *Болгарский распев*; Тончева. Церковная музыка, с. 297; Константинова. Болгарский распев, с. 278; Тончева. Монастирът голям скит; Коцева. Предисловията на два ирмолог; Тончева. Скитски болгарский розпев; Исаевич. Опис рукописів збірок Румунії; Корний. Болгарский напев; Васильченко-Михно. До питання про структурні, с. 47–48; Ясиновський. Український нотолінійний, с. 53; Цалай-Якименко. *Духовні співи*; Цалай-Якименко. *Київська школа музики*, с. 24, 152–153; Ясиновський. Церковно-співочі ініціативи, с. 46; Jara Marianna. «Śpiew Halicki» w zbiorach ukraińskich, с. 154, 155.

№ 240 **1676 р.** (арк. 160) **Львів, НМЛ, Q 246**

4°, 279 арк., без поч. і кін.; скоропис; в новій оправі. Орнам. заставки, ініціали — майстерна плетінка, частина в кольорі.

З.: «Сия книга глаголемая [Ирмолой] раба божого Андрея Мелника Бенковского парохии Подкаменецкой за котрую дал золотих десять [...] Року 1739» (арк. 206–209).

Октоїх–Ирмологіон з трійчними і *Бог господь*, поч. з гласу 2 пісні 4 (арк. 1–160); подобні (арк. 161–168);

канон (тропарі) на Різдво Христове (арк. 168 зв.–181);

стихири на свята, поч. преп. Симеону Столпнику, серед них — ап. Іоану Богослову, св.-вмч. Дмитрію, преп. Козьмі і Даміану, св. Іоану Златоустому, св. Іоану Предтечі, преп. Феодосію “общежителю”, свт. Афанасію, в кін. служба Страстей — обірвано (арк. 182–279 зв.).

Вказ. напів: **руський** — *Бог господь* (у розділі октоїха), кондак Богородиці (арк. 259);

болгарський — *Бог господь* (у розділі октоїха), кондак Богордиці (арк. 259 зв.).

Гласовий структ. тип.

Лит.: Іванов. *Навчання церковного співу*, с. 152 (помилки), 180.

№ 241 **1677 р., Іосиф Крейницький,** **Санкт-Петербург, РНБ, Тит. 1902**
ієродіякон, [Лаврівський м-р]

Тит.: «Ирмолой напѣву [!] болгарского имѣя в себѣ различныя пѣнія по грецку и по руску на утрени і на литургии. Списася сія книжка недостойным ієродіяконом Іосифом Крейницким року божого 1677 юля 16 дня рукою своєю власною».

16°, 141 + II арк. чистих, пропуски в сер.; скоропис, в нотному тексті є вказівки “тихо” (арк. 48–49); арк. по краях сильно обрізані; в оправі — картон в шкірі, на хребті матерія, зверху наклейка з № 719 (порядковий № в описі зб. Титова). Орнам. заставки, ініціали, кінцівки, прикраси на полях — квіти, в кольорі; мініатюри (4) в реалістичній манері; гравюри на арк. 14 зв. (Жировицька Богородиця), 85 зв., 86, 87, 94 зв., 97, 100, 124.

З.: *писаря* — «Написася сія книжица церковный Ирмологіон ієродіяконом Іосифом Крейн[ицьким]» (арк. 117 зв.); «Многогрѣшный ієродіякон Іосиф Крейніцкій. Доздѣ еже по бозѣ. Конєць. И совершение книги сея Елєлсыя (?) Ирмолой. Совершися року 1677 юля 20 дня» (арк. 125); звернення до читача про виправлення помилок (арк. 126 зв.), молитва до Пресв. Богородиці (арк. 127 зв.), «Русь крестилась в року по рождествѣ Христовѣ девятсот 80, а поляци в року девятсот 65. Лист 145. Кройник [С]трійковскій (арк. 117 зв.), «Иже аще кто не крестится двома перстами, яко Иисус Христос, да будет проклят анаф[емі]» (арк. 112); інші пізніші записи: «Куплена в 1882 в Ростовѣ за 15 р. Рукопись принадлежала св. Димитрію Ростовскому» (на форзаці, запис А. Титова); наклейка на форзаці: «Собраніє рукописей Андрея Александровича Титова в Ростовѣ Великом, № описан. 719, № охр. кат. № 1209 [закреслено] 1902».

Піснеспіви Утрени та Літургії в празники і в воскресні дні, частина з **грецьким** текстом: киноники, Аллілуя, херувимські пісні, трисвятоє та ін.; *С нами Бог*, стихира на Різдво Христове *Отець благоїзволил*; піснеспіви Утрени та Літургії тріодного циклу: прокимен в неділю Сиропусну *Не отврати лица твоего*, кондак Пресв. Богородиці, стихира у Вел. п'ятницю *Тебе одіючагося світом*, у Вел. суботу *Прийдіте ублажим Іосифа*; *Достойно єсть* з вказівкою писаря “зѣло бо єст прекрасно” (арк. 85 зв.); на Воскресіння припіві на 9-й пісні канону і стихири; стихири на Зшестя св. Духа *Прийдіте людие*, на Успіння

Пресв. Богородиці *О дивное чудо і Богочалним мановенієм*, на Різдво Пресв. Богородиці *О дивное чудо*; Всеношне бденіє (арк. 3–107, 137–141зв.); піснеспіви та молитви без нот: канон на Воскресіння, ірмоси в неділю Мироносиць, на Воздвиження Чесного Хреста, “Ісповіданіє грѣхов повседневноє” *Исповѣдаю Тебѣ господу богу*, гимни в неділю на Утрені *Благословен еси господи*, молитви “на зліи помисли” *Господи Ісусе Христе*, молитва авви Даниїла *Помилуй мя господи*, *Ісповіданіє православоу вѣри Афанасія патріарха Александрійського та Амвросія Медиоланського*, “Чин благовінію креста ношенію на персех” (арк. 103–135).

Вказ. напівки: кийвський — *Єдин свят* (арк. 55);

руський — *О тобі радується* (арк. 69 зв.);

острозький — *Блажен муж* (арк. 139 зв.);

болгарський — *О тобі радується* (арк. 66 зв.);

грецький — *Паса пної, Динаміс Агіос о Теос, Аллілуя*, херувимські пісні 1–2, 3–4 і 7–8 гласів, *Аксіон естин велике і мале*, киноник *Еніте тон киріон*, киноник *Потирион сотирион, Агіос о Теос* (арк. 3, 6, 7, 15–34, 40, 41 зв., 42 зв., 44 зв., 141 зв.).

Особливий структ. тип.

Публ.: Цалай–Якименко. Взаємодія “Схід–Захід”, с. 90 (грецьке *Паса пної*, арк. 3); Цалай–Якименко. *Кийвська школа музики*, с. 221 (публ. двох стор. з рукопису)

Лит.: Титов. *Описание славянских рукописей*, т. 1, ч. 2, с. 430, № 719; Константинова. *Болгарский распев*, с. 278; Ясиновский. *Ленинградская коллекция*, с. 102–103; Ясиновський. *Мелодії минулих століть*, с. 113; Ясиновський. *З історії*, с. 113; Димитрова & Репертоарът “болгарский распев”; Ясиновський. *Ірмологіни*; Ясиновский. *Содержание и структура*, с. 165; Цалай–Якименко. *Перекладна півча*, с. 15; Ясиновський. *Український нотолінійний*, с. 53; Jasinowskyj. *Znaczenie eparchii przemyskiej*, s. 407, 420, № 187; Цалай–Якименко. *Взаємодія “Схід–Захід”*, с. 90, 96, 101, 103, 105;; Ясиновський. *Матеріяли до біографічного словника*, с. 105–196.

№ 242 **1678 р.** (арк. 92 зв.)

Львів, НМЛ, Q 331

4°, 101 арк., уривок без поч. і кін.; дрібн. півустав; дуже пошкоджений, арк. зтіли, окремі в уривках; без оправ. Орнам. заставки, ініціали, кінцівки — рослинні мотиви стародрук. типу; на арк. 35 мініатюра.

З давньої 6-ки свящ. Семена Ясеницького, 20-ті рр. XIX ст., який був парохом сіл Лужка Горішнього та Бусовиськ. Надійшов 1918 р.

Містить Октоїх–Ірмологіон, поч. з пісні 3 гласу 4 і подібні стихирам.

Гласовий структ. тип.

Лит.: Jasinowskyj. *Znaczenie eparchii przemyskiej*, s. 417, № 120.

№ 243 **1679 р., м. Львів**

Львів, ЛНБ, ОН 235

Тит.: «Ірмолой съдержай в себѣ чин церковнаго пѣнія на всяку потребу, по преданію святія соборныя апостолскія церкви в Іерусалимѣ написан в богоспасаємом градѣ Лвовѣ року божія 1679 декеврія 10».

F°, 345 арк.; дрібн. півустав; сторожі — лише на поч.; в оправі з орнам. витисками. Орнам. заставки, ініціали — рослинні та квіткові мотиви стародрук. типу, в кольорі; майстерні мініатюри (19), титульний арк. в стилі барокової друкованої форти, на арк. 2 зв. цар Давид з псалтерієм.

З.: «Сия книга ерея Юрія пречестнаго господина отца Мшанского; кто бы ей украл, проклят буде. Сия книга приданая до церкви Мшанской до храму Успенія пресвятои Богородици; кто бы ей украл проклят будет от рода» (арк. 66 зв.); «Мшана. О. Вігоринський» (на обкладинці); штамп **КШ** (Климентій Шептицький).

Всеношне бденіє, літургія, на 8 гласів катавасії, *Бог господь*, поліелей на Утрені *Хвалите імя господне*, псалом в неділю Блудного сина *На ріці Вавилонстей*, троїчні на 8 гласів, канон на В’їхання (арк. 3–22);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 27–281 зв.);

подібні (арк. 284–297 зв.);

стихири на свята, поч. з Різдва Христового (арк. 298–345 зв.).

Вказ. напівви: **київський** — Всеношне бденіє, Літургія (арк. 3, 5);
руський — *Бог господь*, кондак Пресв. Богородиці (арк. 13, 311);
острозький — *Блажен муж* (арк. 4);
болгарський — *Бог господь*, поліелей *Хваліте імя господне*, кондак Пресв. Богородиці (арк. 12 зв., 15 зв., 312).

Гласовий структ. тип.

Літ.: Запаско. *Орнамент оформлення*, с. 135, 138, іл. 88; Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 66, № 118; Запаско. *Пам'ятки книжкового мистецтва*, с. 108; Запаско. *Українська рукописна книга*, с. 108; *Вибрані документи з історії України*, с. 10, № 37; Іванов. *Навчання церковного співу*, с. 209–210; Іванов. *Співацька освіта*, с. 173, 179; Запаско. *Ошатність української рукописної книги*, с. 132–133, № 114; Запаско. *Мистецькі рукописні пам'ятки*, с. 47, № 59; Ясиновський. *Музика* (2006), с. 270.

№ 244

1680 р. (? , арк. 28)

Львів, НМЛ, Q 39

4°, 292 арк., без поч. ; дрібн. півустав; в новій оправі 1870 р., палітурник Шльома з Кам'янки Бузької (арк. 22 зв.–23). Орнам. заставки, ініціали — кольорова плетінка; на арк. 28 зв. приклеєна мініатюра пізнішого часу. В. зн.: Каманін, № 1123 (?)— 1658–1669 рр.

Належав пароху с. Грицеволія (арк. 3 зв.), реєнту Томашевському в тому ж селі 1830 р. (? , арк. 248 зв.–249); записи про затемнення сонця в четвер 25 вересня 1793 р. (арк. 158 зв.) і 1748 р. (арк. 239, 243). Надійшов з с. Ляшків 1905 р.

Бог господь, літургії св. Іоана Златоустого і св. Василя Великого, многомилостивое в празники *Хваліте імя господне*, стихири Пресв. Богородиці *Радуйся вселенній*, на освячення церкви, постриг монахів, Різдво *Христове Веселися Іерусалиме* та ін., євангельська стихира 1 гласу *На гору учскеиком*, *Бог господь* з воскресними тропарями, кинокник *Во память вічную*, *Достойно єсть*, припів на Воскресіння *Христоногая пасха* (арк. 1–28);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 29–219 зв.);

подобні (арк. 220–231 зв.);

розники, стихири на свята, поч. з Різдва Христового (арк. 232–292 зв.).

Вказ. напівви: **простий** — Літургія (арк. 1);

по влоску — припів на Воскресіння *Христоногая пасха*, *Світися, світися, О Божественнаго*, *Ангели вопияше*, *О пасха велия* (арк. 26–27);

болгарський — літургія св. Василя Великого, многомилостивое *Хваліте імя господне*, *Бог господь* з воскресними тропарями (арк. 6, 8 зв., 17);

грецький — *Агіос о Теос*, *Аксіон естин* (арк. 24 зв., 25).

Гласовий структ. тип.

№ 245

1680 р., Потапко Максимов,

Москва, РГБ, Муз. 7753

Андрейко Михайлов, Москва,

при царі Федору Олексійовичу

“в єго государственных палатах и єго государственным рабы”

F°, VI+608 арк., декілька арк. втрачено; півустав; у нотному тексті фіти, дізи; в оправі з орнам. витисками. Орнам. заставки, ініціали — рослинні мотиви стародрук. типу, в кольорі; мініатюри (16).

Всеношне бденіє, догматики на 8 гласів, подобні стихирам на 8 гласів, *Світе тихий*, прокимни, ектенія, *С нами Бог*, *Достойно єсть* (арк. 1–50);

Утрєня: *Бог господь*, богородичні, сідальні, воскресні тропарі, степенні-антифони — всі на 8 гласів; величання на господські та богородичні празники і всім святим, серед них преп. Сергію, прокимни воскресні, євангельські стихири, стихири на постриг монахів, на *облачення архієрея* в церкві (арк. 52 зв.–122);

стихири і наславники на свята, поч. преп. Симеону Столпнику, серед них прор. Захарії, Зачатію св. Іоана Предтечі, на преставлення ап. Іоана Богослова, св.-

вмч. Дмитрію, св. Іоану Златоустому, преп. Саві, на Різдво св. Іоана Предтечі (арк. 398–506);

Літургія (арк. 126–157);

Ірмологіон, на 8 гласів (арк. 158–397);

піснеспіви Тріоді, серед них є Страсті (арк. 507–608).

Вказ. напів: **київський** — *Блажен муж, Бог господь, многомилостивое Хвалите имя господне, Аллилуя з Літургії* (арк. 4, 52, 87 зв., 128);

простий — подобні стихирам, *Бог господь*, стихира арх. Михаїлу *Ідеже осієт*, стихира в неділю Цвітну *Днес благодат, Прийдіте ублажим Іосифа у Вел. суботу* (арк. 37 зв., 53 зв., 403 зв., 530 зв., 576 зв.);

острозький — *Блажен муж* (арк. 4 зв.);

московський – кондак Богородиці (арк. 517 зв.);

болгарський — догматики, *Бог господь, многомилостивое Хвалите имя господне*, євангельські стихири (арк. 28 зв., 52 зв., 86 зв., 111 зв., 134 зв.), стихири на свята: арх. Михаїлу, на преставлення апп. Іоан Богослова, Покров Пресв. Богородиці, Введення, свт. Миколаю, на Різдво Христове, Трьом святителям, Благовіщенню, в неділі Мясопусну, Сиропусну (арк. 403 і 404, 420, 423 зв., 433, 440, 449 і 452 зв., 475 зв., 482, 511 зв., 516), кондак Богородиці, стихири в неділю Цвітну, у Вел. п'ятницю *Тебе одіючагося*, суботу *Воскресни Боже*, на Зшестя св. Духа *Прийдіте людие* (арк. 516 зв., 517, 571 зв., 581, 596);

грецький — *Достойно есть*, поліелей, тексти записані церковнослов'янською мовою (арк. 50,87).

Жанрово-тематичний структ. тип.

Літ.: Снегирев. *Памятники*, с. 293; Викторов. *Государственное древлехранилище*, с. 13; Рогов *Сведения*, с. 45, № 70; Конотоп Об одном музыкальном признаке; Протопопов. Многоголосие, с. 87; *История русской музыки* (Келдыш), т. I, с. 222; Ясиновский. Певческие, рукописи, с. 296–297, № 26; Ясиновський. Російсько-укр.-білор., с. 147.

№ 246 **1680–1681 рр., Василій Скалацький,** **Львів, ЛНБ, НД 103**
дидакал, м. Лежайськ

Тит.: *Ірмолой или Соборникъ догматикъ, и Ирмоловъ Праздникомъ Гдѣскимъ Бѣгородичнымъ и Нарочитымъ Сѣтымъ и Іннаго напѣлѣ по чинѣ Церковномъ. Списана много Грѣшнимъ Василіємъ Скалацькимъ Оу Градѣ Лежайскѣ.*

Літ. рс.: NV. Вочевидь, писар на початку своєї праці спорядив тит. арк. з датою 1680 р., проте продовжував перепис і наступного 1681-го, про що занотував наприкінці 8 гласу (див. нижче).

4°, 417 арк., на поч. і в кін. втрачено по декілька арк., на поч. арк. переплутані; дрібн. півустав; фіти; в оправі з орнам. витисками. Орнам. заставки, ініціали — рослинні мотиви стародрук. типу; мініатюри (5), на арк. 1 зв. приклеєна гравюра — Куп'ятицька Богородиця з датою 1630 р.

Запис писаря: в кін. 8 гласу дата завершення розділу “1681 [рік]” (арк. 249-а), «Сей Ирмолой я, Василій Скалацкий, на той час бивший дидакал лежайский, продаем власную працу рук своих рабу божія Лукашевѣ, названному Думѣ обивателевѣ града Перемишля з Засяня, котрий купил за злотих дванадесят мунети з лѣчби полској у градѣ Лежайску. Даю теди поменену Лукашевѣ моц люб самому заживати, люб тиж іншому кому хтѣти продати яко власное. Василій Скалацкий» (арк. 249 зв.); інші записи: «Року 1686 мца септеврія дня 20. Мы нижей на подписѣ менованіи ззнаємо тѣм писаням нашим кому того вѣдати будет потребно іж младенецъ именем Лукаш по прозвизку Дума з Великого Перемишля родом прышовши до Гологор продал Ирмолой свой власный Иванови Кулчицкому за золотих одинадцят монети полској всякій (?) золотій по гроши тридцят лѣчачи. Шлюбуючи же ест явне в Лежайску от пана Василя Скалацкого, дидакала Лежайского ниже самим помененим Лукашем куплений (чого теж ховай Боже). Если би хто мѣл гди отой Ирмолой з Иваном Кулчицким турбуватися ми униженіе просим аби му у вшелякого суду вѣра была дана. Діялося в Гологорах у школѣ при церкви Рождества Пресвятой Богородици. Для лѣпшой тож (?) вѣри руками нашими знак креста святого при іменах наших подписуемо: Гаврил Клемца, Феодор Дристуник – обидва мѣщани Гологорскіи, Василій Непалский дяк при той церкви на той час будучий рукою власною» (арк. 161 зв.); «Сей Ирмолой раба божого Стефана синѣ Лукиянов обиватель [...пропуск арк.] дяка Новоселецького Я[?]имовіча для науки за него золо[тих] 20 при отцу

Іоану Новоселецьким, хто би его украсти нехай ся сподѣ на себе дубової масти, року божія 1715 мца марта дня 15 (арк. 2 зв.–11 зв.).

Всеношне бденіє, Літургія, кондак на Різдво Христове (арк. 2–27);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 33–249);

на 8 гласів подобні, богородичні (арк. 252–262 зв.);

стихири на свята: преп. Симеону Столпнику, Індикту, чуду арх. Михаїла, на Різдво Пресв. Богородиці, на Воздвиження, зачатію св. Іоана Предтечі, на преставлення ап. Іоана Богослова, на Покров, св.-вмч. Дмитрію, преп. Козьмі і Даміану, на собор арх. Михаїла, св. Іоану Златоустому, на Введення, преп. Саві, свт. Миколаю, в неділю св. Отців, на Різдво Пресв. Богородиці, Богоявлення, Трьом святитетям, на Стрітень; стихири та ін. піснеспіви Вел. посту, серед них є Страсті, без нот канон і часи на Воскресіння, на Вознесіння і Зшестя св. Духа; продовження святкових стихир — на Різдво св. Іоана Предтечі, апп. Петру і Павлу, св. Отцям, Преображенню, Успінню Пресв. Богородиці, на Усікновення глави Іоана Хрестителя (арк. 268–413 зв.);

пізніші записи, переважно ноти без словесного тексту (арк. 414–416 зв.).

Вказ. напівви: київський — Всеношне бденіє, Літургія, *Блажен муж* (арк. 2, 2 зв., 4);

руський — *Бог господь*, кондак Богородиці (арк. 34 зв. і далі в кожному гласі розділу Октоїх–Ірмологіон);

острозький — *Блажен муж* (арк. 3 зв.);

печерський — *Блажен муж, Аллілуя* (арк. 2 зв., 10);

волинський — *Бог господь* (в кожному гласі Октоїха–Ірмологіона, в гласі 1 на арк. 34 зв. вказівка *виленское* — мабуть, помилка);

болгарський — *Достойно єсть*, подобні стихирам, *Господи возвах*, догматики на 8 гласів і *Бог господь*, многомилостивое *Хваліте імя господне*, псалом *На ріці Вавілонстей*, стихира свт. Миколаю *Наслідниче божий*, кондак Богородиці, *Днесь благодат*, канон в неділю Цвітну, стихири *Царю небесний* і на освячення церкви (арк. 8, 10 зв., 15, 18 зв., 262 зв., 304 зв., 342, 342 зв., 395, 413 зв.);

грецький — *Агіос о Теос*, богородичні на Страстях (арк. 26 зв., 357 зв.–374 зв.).

Публ.: Ясиновський. Українські та білоруські нотолінійні Ірмолої, с. 601, іл. (тит. с., арк. 1), с. 602 (Бог Господь волинського і болгарського напівів 4 гласу, арк. 123).

Лит.: Свенцицкий. Церковно- и русско-славянские, с. 380–381, № 61; Перетц. К истории, 46–47; Адрианова. Материалы для истории цен на книги, с. 151–152; Запаско. Орнаментальне оформлення, с. 134; Ісаєвич. Джерела з історії української культури, с. 93; Ясиновський. Нотолінійні рукописи, с. 31–32, № 38; Жолтовський. Художнє життя, с. 106–107; Ясиновський. Мелодії минулих століть, с. 112; Ясиновський. З історії, с. 110; Корній. Болгарський напев; Запаско. Мистецтво української рукописної книги, с. 78; Jasinowski. Znaczenie eparchii przemyskiej, s. 406, 418, № 148; Запаско. Українська рукописна книга, с. 108, 113; Корній. Історія української музики, ч. 1, с. 291; Іванов. Навчання церковного співу, с. 43 159, 179, 180, 190, 192, 193, 207 (неточності); Яра. Лежайський ірмологіон (дві іл.); Запаско. Ошатність української рукописної книги, с. 111; Корній, Дубровіна. Болгарський наспів, с. 33–34; Петренко Літургія в українській церковній монодії, с. 60, 67; Цалай-Якименко. Духовні співи; Цалай-Якименко. Київська школа музики, с. 173.

№ 247 80–ті рр. XVII ст. (до 1690 р.) Санкт-Петербург, РНБ, Осн. Q.I.191

4°, 287 арк., без кін.; скоропис; сторожі; в оправі з орнам. витискама. Орнам. заставки, ініціали — квіткові мотиви стародрук. типу; мініатюри (8), в найвному стилі. В. зн.: Laucevičius, № 1229 — 1690–1693 рр.; Alle mode papier.

З.: напівстертий запис про приналежність рукопису 1690 р. до Загорова (арк. 17–25); 1775 Іван Ябковський став Хотинівським дидакалом (арк. 189 зв., польськ.); «Laudatur Deus. Chwala Bogu. До́да сіє кірне. Амінь» (писар ?, арк. 189).

Всеношне бденіє, *Бог господь*, літургії св. Іоана Златоустого та Пржедєосвященна, кондак Пресв. Богородиці (арк. 1–15);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 17–141);

подобні (арк. 242–251);

стихири на свята, поч. з Різдва Христового, в кін. на Воздвиження Чесного Хреста (арк. 252–287 зв.).

Вказ. напів: **київський** — Всеношне бденіє, *Блажен муж*, Літургія (арк. 1, 3, 4 зв.);

болгарський — *Бог господь* (арк. 3 зв.).

Гласовий структ. тип.

Лит.: Ясиновский. Ленинградская коллекция, с. 102.

№ 248

1682 р. (арк. 3)

Київ, НБУВ, КПл 36 П.

F°, 412 арк.; півустав з елементами скоропису; в оправі з орнам. витисками, дві застібки. Орнам. заставки, ініціали – майстерні рослинні мотиви стародрук. Типу, мініатюри (26) — в цілій арк., в заставках та ініціалах, на арк. 3 зв. і 260 цар Давид з псалтерієм, на титульному арк. і 115 зображення Антонія і Феодосія Печерських, малював Данило Іосифович (арк. 2, 3 зв.).

Належав церкві Різдва Пресв. Богородиці дальніх печер Києво-Печерської лаври (форзацний арк.).

Всеношне бденіє, на 8 гласів троїчні, *Бог господь* з воскресними тропарями, катавасії, блаженні; літургії св. Іоана Златоустого, св. Василя Великого і Пржедєосвященна, вибрані піснеспіви Вел. посту; тропар *Покаяння отверзи*, прокимни *Не отврати лица* і *Дал еси достояние*, тропар *На спасення стези*, стихира в неділю Митаря і Фарисея *Множество содіянных*, задостойник *О тобі радується*, псалом *Блажен муж*; стихири “розніє”: св. 40 мученикам *Во пісненіях воспоем*, Пресв. Богородиці *Радуйся вселенній*, у Вел. суботу *Да молчит всякая плоть*, на Воздвиження *Днесь проісходит*, свт. Миколаю *Кими похвалними*, Благовіщенню *Послан бисть*; кондак Пресв. Богородиці (у двох мелодичних варіантах), стихири на постриг мніхов *Да познаєм братіє*, на вход архиерея *Вошел еси*, пісня Іоасафа царевича *Прийми мя пустыне*, стихира преп. Симеону Столпнику *Божественна благодать* (арк. 4–54 зв.);

Октоїх–Ірмологіон, в кін. окремих гласів є святкові стихири, на арк. 237 ірмоси 5 гласу *Величаваго фараона* — “княгинѣ Ольги прабаби князя Владимера” (арк. 55–297 зв.);

подобні (арк. 300–310);

стихири арх. Михаїлу, на Введення, Воздвиження, Різдво Христове і т. д., серед співів Тріоді є Страсті, канон на Воскресіння, в кін. стихири Трьом святителям, на прокляття єретикам *Іже образу твоєму* (арк. 310–408);

“Соборный дванадесятим місяцем” — перелік змісту (арк. 409–412 зв.).

Вказ. напів: **київський** — Всеношне бденіє, *Блажен муж*, Літургія, кондак Богородиці (арк. 4, 5 зв., 14, 49);

острозький — *Блажен муж*, *О тобі радується* (арк. 6, 28);

новгородський — *Блажен муж* (арк. 29 зв.);

болгарський — *Бог господь*, літургія св. Василя Великого, *Воскресни Боже* (арк. 8 зв., 26 зв., 375).

Гласовий структ. тип.

Лит.: Петров. *Описание рукописных собраний*, вып. 2, с. 16, (XVIII, 2 дод.); Ясиновський. *Нотні рукописи*, с. 153, № 165; Иванов. *Свацька освіта*, с. 157, 172: 195, 203.

№ 249 1682 р., Стефан Селецький, Новосілки (арк. 406) Львів, ЛНБ, НД 123

4°, 409 арк. (у каталозі 1996 помилка – 490 арк.), на поч. бракує декілька арк., початкові арк. переплутані; дрібн. півустав; фіти; в оправі з орнам. витисками. Орнам. заставки, ініціали, кінцівки, прикраси на полях — кольорові рослинні мотиви; майстерні мініатюри, на арк. 70 зв. в цілу стор. (Іоан Дамаскин), інші в ініціалах (арк. 5, 71, 106, 133, 157), реалістичні побутові сценки.

З.: писар: «Сооружися сей Ярмолой многогрѣшным рабом Божиим Стефаном Селецким в Новосілках року божия 1682 мца июня 23 дня» (арк. 406); запис Яна Дзирбовича 1763 р., польськ. мовою (арк. 409).

Літургія, Всеношне бденіє, богородичні *Грішних молитви* на 8 гласів, стихирі на Введення *Днес храм і Денес боговмістимий храм*, гимни в неділі на троїчних *Благословен еси, Ангелский собор і т.д.*, припиви Трьом святителям, Преображенню, Успінню Пресв. Богородиці, Воздвиженню, кондак Ісусу Сладкому (арк. 1–66 зв.);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 71–319 зв.);

подобні (арк. 320–329);

стихирі на свята: преп. Симеону Столпнику, чуду арх. Михаїла, на Різдво Пресв.

Богородиці, на Воздвиження, Покров *Пресв. Богородиці*, св.-муч. Ананію, св.-вмч. Дмитрію, св. Іоану Златоустому, на Введення, свт. Миколаю, на Різдво Христове, на Хрещення, св. Василю Великому, на Стрітень, припиви Трьом святителям; піснеспіви Тріюді: в неділі Блудного сина, Сиропусну стихира *Сіде Адам*, у Вел. піст тропар *Покаяння отверзи*, прокимен *Не отврати лица*, Літургія Пржедєосвященна, задостойник *О тобі радується*, кондак Пресв. Богородиці, вибрані піснеспіви на Благовіщення, в неділю Цвітну, у Вел. четвер, п'ятницю, суботу, на Воскресіння канон і стихирі; стихирі на Вознесіння, св. Отцям, св. Духу, *Святий Боже*, припів стихирі *Прийдіте людие* має приписку “першое с фітою” (арк. 394); продовження святкових стихир: на Різдво св. Іоана Предтечі, апп. Петру і Павлу, прор. Іллі, Преображенню, Успінню Пресв. Богородиці, в кін. стихира на прокляття “геретіком” *Іже образу твоєму* (арк. 330–406).

Вказ. напів: **київський** — Всеношне бденіє, *Блажен муж* (арк. 5, 12);

підгірський — *Блажен муж* (арк. 11);

грецький — *Неанес и та херувим* (у тексті помилми, арк. 66 зв.–68 зв.);

болгарський — *Бог господь* з воскресними тропарями (арк. 7–11), піснеспіви на 8 гласів — *Господи возвах з Да ся ісправит молитва моя*, догматики з богородичними, а також: глас 1 — *Вечерняя наша молитва*, подобні *Небесним чином і Прехвалній мученици*, стихира євангельська *На гору учеником*, архиерею *Вошел еси*, сідальні, стихира *Да познаєм братие*; глас 2 — *Первовітчому от отця*, подобен *Єгда от древа*, на молебінь Пресв. Богородиці *За всіх молишся, Всіх скорбящих, Радуйся пречистая, Радуйся вселенній*; глас 3 — подобен *Велия креста твоего*; глас 4 — подобні *Яко добля і Дал еси знаменіє*, антифон *От юности моєя*, канон на В'їханіє; глас 5 — подобен *Радуйся живоносний кресте*, стихира у Вел. суботу *Прийдіте ублажим Іосифа*; глас 6 — подобен *Ангелскія пред ідут сили*; глас 7 — подобен *Не к тому возбраняєми*, глас 8 — подобен *О преславное чудо* (арк. 15–55); стихирі на погребі – глас 1 *Кая житейская*, глас 2 *Яко цвіт увядаєт*, глас 3 *Все суетие человеческое*, глас 4 *Где єст мирское пристрастие*, глас 5 *Помяну ж пророка*, глас 6 *Нача тонми і состав*, глас 7 *Покой спасе наш*, глас 8 *Плачуся і ридаю* (арк. 55 зв.–59); киноник *Хваліте Господа* (арк. 61), стихира арх. Михаїлу *Ідеже осіняєт*, кондак Пресв. Богородиці (арк. 331, 363).

Гласовий структ. тип.

Публ.: Шевчук. Ирмологіон, с. 631 (арк. 157 – поч. догматика 4 гласу).

Літ.: Свенцицкий. Церковно– и русско-славянские, с. 382, № 75; Перетц. К истории, с. 47; Запаско. Рукописна книга як попередник, с. 93; Ясиновський. *Нотолінійні рукописи*, с. 38, № 51 та іл.; Корний. Болгарский напев; Шевчук. До питання про самобутність, с. 37; Запаско. *Мистецтво української рукописної книги*, с. 61, 78; *Вибрані документи з історії України*, с. 9, № 38; Запаско. Мистецтво художнього оформлення української рукописної книги, с. 293–294; Запаско. *Українська рукописна книга*, с. 106–108 (на с. 106 опубл. мініатюра з арк. 70 зв. — Іоан Дамаскин), 113, 434–435; *Вибрані*, с. 10, № 38; Запаско. *Ошатність української рукописної*

книги, с. 37, 77, 110, 133, № 116; Корній, Дубровіна. *Болгарський наспів*, с. 34–35; Цалай-Якименко. *Духовні співи*; Цалай-Якименко. *Київська школа музики*, с. 173.

№ 250 1682 р., Нафанаїл, ієромонах, Москва, ГИМ, Дон. 3
Сава-Сторожевський м-р, замовник Симеонович

F°, 270 арк.; дрібн. півустав; фіти; в оправі. Орнам. заставки, ініціали — рослинні мотиви стародрук. типу; кольорові мініатюри (3); художнє оформлення виконане в українській стилістиці. Наклейка: «Патриаршая библиотека. Собр. Донское № 3».

Всеношне бденіє, літургії св. Іоана Златоустого і св. Василя Великого, *Да молчит всякая плоть* (арк. 2–15 зв.);

Октоїх–Ірмологіон (арк. 17–177);

подобні (арк. 179–186);

стихири на свята, поч. з Різдва Христового (арк. 187–224);

світилен *Плотю уснув*, канон в неділю Цвітну, стихири Благовіщенню, задостойник *О тобі радується*, стихира Успінню Пресв. Богородиці, паракліс Пресв. Богородиці, ірмоси преп. кн. Ользі, канон умиренію церкви (арк. 225–250 зв.);

указ ірмосам (арк. 256–270 зв.).

Вказ. напів: **київський** — Всеношне бденіє, *Блажен муж*, Літургія (арк. 2, 3, 4);

болгарський — літургія Василя Великого, кондак Богородиці, *Прийдіте ублажим Іосифа*, *Воскресни Боже*, стихира на постриг монахів (арк. 9 зв., 196, 203 зв., 205, 224).

Гласовий структ. тип.

Лит.: Попов. Недавние поступления, с. 7, № 3; Попов, Список, с. 8; Щепкина, Протасьева. *Сокровища*, с. 25; Ясиновський. Рос.–укр.–білор., с. 147.

№ 251* 1682 р., Павло Дубовський, Вінніпег, Коледж Сент Ендрю, ієрей і казодій Кобринського м-ря (арк. 1–30) зб. Огієнка 4

F°, 448 арк.; дрібн. півустав; в пошкодженій оправі. Майстерні заставки, ініціали; мініатюри.

З.: «Сію книгу глаголемую Ірмолой списал і надал коштом і трудолюбієм своїм многогрішний і недостойний ієрей Павел Дубовский, казодія монастира Кобринского святого Спаса, композитор і аудитор на одпущеніє гріхов своїх [...] до святія отлучити, будет отлучен от вічних радостей і суд ему будет во страшное пришествіє Христово. Молю же вас, отці і братія, на сей книзе поюще іли моляща, не кленинуше ісправляйте, а мене грішнаго прощению сподобляйте, Царя слави і Марію Христа Бога нашего і о мні грішнем благайте [...]. Літа божія 1682 мца марта 1 дня – Павел Дубовский [...]» (арк. 1–30); є й інші записи пізніших власників, в описі Герус-Тарнавецької не подані.

Лит.: Лларіон. Цінна пам'ятка української музики [про Ірмологіон 1682 р.] // *Слово істини* (Вінніпег 1950/6(30), с. 11–12; Маценко. *Нариси*, с. 88, 99, 101, 135; Маценко. *Конспект*, с. 41; Antonowycz. *The Chants from Ukrainian Heirmologia*, p. 10; Gerus–Tarnawecy. *Cyrillica Canadiana*, p. 602–603, N 16; Gerus–Tarnawecy. *East Slavic Cyrillica*, p. 40–41, N 16; Мороз. *Покажчик рідкісної літератури в бібліотеці Колегії Св. Андрея*, с. 21.

№ 252* 1684 р., послушник Варнава, Манявський скит Бухарест, BCS, Ms slav. 10845

Тит.: Віж книга глємаа (?) їрмоло" напкѣл во^агарскаго содежацалл в севѣ пѣній стѣмъ ѡбвѣтелн нашел скв^тскїї за блѣгословенїе^м ѡ ѡволенїе^м прече^тнаго во х^тк гна ѡца нашего іг^ммена ієромонаха Доромѣа рокѣ в^жго дх^тд мѣца апрѣл^а дни ѡ совѣшнл Варнава послѣшннѣ мѣрл(?) скѣтѣкѣ.

F°, 418 арк., дрібн. півустав; у мові елементи повноголосся, в грецьких текстах зустрічаються вставки *неанес*, *неанине*, *ена*, *леге*; в оправі (?). Орнаментальні заставки та ініціали — плегінка і рослинні мотиви; мініатюри — арк. 10 (тит.), арк. 10 зв. (Іоан Дамаскин), 144 (преп. Антоній і Феодосій Печерські, Йов і Феодосій Скитський, Дорофей і Акакій, зобр. Манявського скиту), 144 зв., 292 (повторення сюжетів арк. 144), 292 зв. (повторення сюжетів арк. 144).

З.: писаря: «Предмова к боголюбивому пѣвцу» — згадані скитські ігумени Йов і Дорофей (арк. 4–8).

Воскресні піснеспіви Октоїха **“болгарського напѣлу”**: *Господи возвах, Да ся исправит*, догматики з богородичними, подобні стихирам — всі на 8 гласів (арк. 11–49 зв.);

на 6-му антифоні служби Страстей *Денес на кресте пригвоздишиа* (арк. 49 зв.–51);

стихири на Воздвиження, собор арх. Михаїла, Введення, свт. Миколаю, на Різдво Христове, апп. Петру і Павлу, на Успіння Пресв. Богородиці, серед них стихира *Богоначалним мановениєм “болгарського напѣлу”* (арк. 77 зв.), на Різдво Пресв. Богородиці, преп. Саві Освященному, Трьом святителям, преп. Афанасію Афонському, на Успіння Пресв. Богородиці (!) (арк. 53–107 зв.);

Бог господь з воскресними тропарями **“напѣлу болгарського”** (арк. 108–113 зв.);

гимни в неділю на троїчних Благословен еси Господи (арк. 114–117);

поліелеї *Раби господа, Исповідайтеся Господеви* (арк. 117 зв.–133);

припиви на празничних утреньях Преображення, Успіння, Воздвиження, в неділю Блудного сина, на Благовіщення (арк. 133 зв.–135 зв.);

Всякое диханіє “кієвское” (арк. 135 зв.–36), *Всякое диханіє* на празники господські з **грецьким** текстом *Паса пноі* (арк. 136–138 зв.), “сіє поєм по непорочних” у дні воскресні *Достойно єсть* та інше *Достойно єсть* в суботу по акафісті, у Вел. піст *Херувимские вопієм, Возопієм пїснь, Свят...Но воспряни зовуше*, тропарі на воскресні Утрени Вел. посту *Покаяния отверзи, На спасенния стези, Множество содіянных ми зол* (арк. 138 зв.–143 зв.);

літургія св. Іоана Златоустого: трисвятоє з **грецьким** текстом *Агѣос о Теос* (арк. 145), інше *Агѣос о Теос* (арк. 145 зв.), трисвятоє з **грецьким** текстом “празничное” *Динаміс Агіос о Теос* (арк. 146), замість трисвятого на літургії св. Василя Великого *Єлиці во Хресті*, замість трисвятого на Воздвиження *Кресту твоєму, Аллілуя* на 8 гласів – 2 гласу з вказівкою “празничное”, 3 гласу з вказівкою на автора Феодосія (арк. 154 зв.), 6 гласу з неане, 8 гласу з вказівкою “коливное” (арк. 148–164), Херувимські пісні на 8 гласів з **грецьким** текстом *И та херувим і Неанес и та херувим* (арк. 165–200), *Достойно єсть* “повседневное малое” з **грецьким** текстом *Аксіон єстин* (арк. 200 зв.), *Достойно єсть* з **грецьким** текстом *Аксіон єстин* “**волоскоє**” (арк. 202), те саме “**скитское**” (арк. 203), киноники з **грецьким** текстом: 1 воскресний *Енѣте тон киріон*, 2 воскресний у двох варіантах *Енѣте тон киріон і Блаженні же яже ізбра* (арк. 207), 3 воскресний *Енане. Енѣте тон киріон*, 4 на Воскресіння *Тіло христово*, 5 в середу *Потирион сотирион*, 6 у вівторок *Іс мнимосинон*, [7] “повседневний” *Хваліте господа со небес*, [8] у неділю Томину *Похвали, Іерусалиме* (арк. 204 зв.–225), задостойник *О тобі радується* (арк. 225 зв. – 229), *Єдин свят, єдин господь “грецкоє” Іс енеос, іс киріос* (арк. 229 зв.), многаяліта з **грецьким** текстом *Тон деспотин ке архиерея* (арк. 229), *С нами Бог*, поліелей *На ріці Вавілонстей*, вел. прокимен у Вел. піст *Не отврати лица твоего*, на арк. 232 задостойник *О тобі радується* **волинское**, *Нині сили небесні* на літургії Преждеосвященній і киноник *Вкусіте і увидите* та замість *Благословен грядий — Благословлю господа*, кондак Пресв. Богородиці, канон в неділю на Вїханья, у вел. четвер замість Херувимської пісні *Вечери твоей тайней*, стихири у Вел. п’ятницю *Тебе одіющагося*, у Вел. суботу *Прийдіте ублажим Іосифа, Воскресни Боже, Да молчит всякая плоть*, припиви на 9-й пісні канону на Воскресіння, стихири і тропар *Христос воскресє*, стихири св. Духу (арк. 230–291);

Ірмологіон, на 8 гласів (арк. 293–402);

Літургія св. Іоана Златоустого **“напѣлу кієвскаго”** (403–412 зв.), киноник *Хваліте господа со небес* **“кієвского напѣлу”** (арк. 413), *Блажен муж “острозкоє”*

(арк. 414), стихирн *Вошел еси в церков* і без словесного тексту у Вел. п'ятницю (арк. 414 зв.–417).

Вказ. напівн: **київський, острозький, волинський, скитський, болгарський, волоський, грецький, Феодосія** (докладніше див. опис змісту).

Публ.: Тончева. *Българський распев* (факсиміле значної част. рукопису), Ясіновський . Манявський скит, с. 40 (*Аллилуя Феодосія*); Цалай-Якименко. *Духовні співи*, с. 154 (*Аллилуя Феодосія*); Ясіновський Передмови Манявських ірмолоїв, с. 126–129.

Лит.: Тончева. *Българський распев*; Тончева. Церковная музыка, 297; Константинова. Болгарський распев, с. 278; Тончева. Манатирът голям скит; Коцева. Предисловията на два ирмолог; Тончева. Скитски *болгарський розпев*; Ісаєвич. Опис рукописів збірок Румунії; Bogisova–Tontscheva. Kompositions, S. 40, 49–50; Л. Корний. Болгарський напев; Ясіновський. Український нотолінійний, с. 53; Ясіновський. Манявський скит; Цалай-Якименко. Музыка, с. 743; Цалай-Якименко. *Духовні співи*; Цалай-Якименко. *Київська школа музики*, с. 24, 152.

оновлено 18 травня 2022 року

КАТАЛОГ
УКРАЇНСЬКИХ ТА БІЛОРУСЬКИХ НОТОЛІНІЙНИХ ІРМОЛОЇ
XVI–XVIII СТОЛІТЬ
ДОПОВНЕННЯ після 1996 року

№ 1112 (309/а) Кін. XVII ст. Александр Смеречанський Краків,
прив. зб. проф. Тад. Хшановського¹

Починає^Тсія Ирмолон срѣчь Осмогласнікъ съ праздниками господьскими и Нарочитими сѣими со
стихирами поданими бѣгоносими о^Тцами нѣстолко[вани ?] писа^А Ялѣксандръ Смеречан[ский] рѣкою
своєю (арк. 19 – другий титул).

4°, 406 арк., без поч., арк. 397–401 чисті, дрібн. півустав.

О.: давня – дошки в шкірі, дві пошкоджені застібки.

Д.: орнам. заставки, кінцівки – стародрукованого типу, кольорові квіти, в орнам. кінцівках вплетені
ноти; мініятюри — посторінкові, у заставках та ініціалах, реалістичні міські пейзажі і типи людей.

П.: з маетку Хшановських на Сяноччині – «Ex Libris Wincentego Chrzanowskiego» (наклейка на
внутр. боці верхньої оправы); «Dworec 1801» (на форзаці); штамп «Biblioteka Chrzanowskich.
Morochów».

<ОБИХОД> – Літургія: Херувимська пісня (без поч.), причасник Чашу спасения
(два напиви), причасник на панахиді Во память вѣчную, кондак Богородиці,
світилен у вел. тиждень Чертог твой, на Воскресіння Христонова пасха,
Свѣтися, свѣтися, Течаха жени, О божественнаго, о любезнаго, Ангел вопияше,
О пасха велія, богородичні на 8 гласів Грѣшних молитви, світилен на Успіння
Апостоли от конец земли (арк. 1–19).

ОКТОЇХ–ІРМОЛОГІОН (арк. 20–295 зв.).

ПОДОБНІ стихирам (арк. 300–311).

<СТИХИРАР мінейний і тріодний з доповн.> – стихири преп. Симеону Столпнику,
на Різдво Богородиці, Покрову, свт. Миколаю, Різдво Христове, в неділю
Блудного сина пс. На рѣць Вавилонстей, Літургія Преждеосвященна, у Вел.
п'ятницю, суботу, четвер (!), св. Духу, апп. Петру і Павлу, Преображенню,
Успінню, арх. Михайлу, розники перед Різдвом Христовим і Богоявленням,
стихири на Різдво Христове, Богоявлення, апп. Петру і Павлу (арк. 315–361).

ТРІОДЬ – страсті (арк. 366–396 зв.).

Вказ. напиви: **острозький** – кондак Богородиці (арк. 7);

болгарський – кондак Богородиці, гимны въ нед. поются къ самому Гдѣу – Благословен
еси, Ангелский собор, іпакої Почто ми ради, Мирноносици жени, Поклонимся
отцу, Жизнодавца рождейшаго, стихира Петру і Павлу Кими похвалиними (арк.
5, 8 зв., 9, 360).

Гласовий структурний тип.

¹ Після смерті проф. Тадеуша Хшановського 2006 р. Ірмологіон з його колекції бл. 2017 р. був проданий на аукціоні невідомій особі.

Публ.: Zagrajek. Szata ilustracyjna (опубл. 22 сторінки з мініатюрами і прикрасами, включаючи титульну).

Лит.: Ясіновський. Виправлення (1), с. 183–184, № 1112.

№ 1113 (237/а)

Ост. чв. XVII ст.

Львів,

приватна зб. Андрія Цибка

(сьогодні місце знаходж. рук. невідоме; в ІЦМ зберігається копія)

F°, 162 арк., без поч. і кін. та без оправы, між арк. 27–28 пропуск; скоропис двох почерків, у заголовках українізми – «пѣснь семая». 12 рядків на стор.

Д.: орнам. заставки, ініціали – квіткові мотиви стародрук. типу, на арк. 79, 91, 114, 121 кольорова плетінка балканського типу.

<ТРИОДЬ> – літургія Преждеосвященна (без поч.), кондак Богородиці (арк. 1–2 зв.).

ОКТОЇХ–ІРМОЛОГИОН – у кожному гласі додано *Бог Господь* з воскресними тропарями (арк. 3–151).

<СТИХИРАР постний з доповн.> – стихири, поч. з неділі Блудного сина, порядок переплутаний, в кін. у Вел. п'ятницю *Прійдіте ублажим Іосифа* (арк. 152–162 зв.).

Вказ. напів: **руський** – *Бог Господь* (арк. 4, 33, 54);

болгарський – *Бог Господь* (арк. 33, 54, 54 зв.).

Гласовий структурний тип.

Лит.: Ясіновський. Виправлення (1), с. 184, № 1113.

№ 1114 (№ 1066/а) 1809 р., Іоан Югасевич,

півець, с. Невицьке, ц. Покрови

Мукачів, прив. зб.

Ігора Задорожного

Слава, Честь, Поклоненіє, и Вѣчноє Благодареніє, Б(о)гу единому въ нераздѣльной и неизреченной Тро(й)ци Славимому О(т)цу и С(и)ну и С(вя)тому Д(у)ху. Давшему сію Книгу нареченную ІРМОЛОГИОНЪ, то єсть: ПѢСНОСЛОВЪ, въ Щасливости начати, и въ Бл(а)гоумномъ дарѣ Б(о)ж(е)ственномъ докончати. Здѣ списася мною, Рабомъ Б(о)жіимъ Іоанномъ Югасевичомъ Пѣвцемъ Невѣцканскія Ц(е)ркве. При Храмѣ Покровѣ Пр(е)святыя Вл(а)дѣч(и)цы, нашає Б(о)городицы, и пр(ис)но Д(і)вы М(а)рія. Року Хр(исто)ва 1809 мца Ноемврія дня 7 докончися (колофон, арк. 93 зв.).

F°, 95 арк.; скоропис з елементами штучного півуставу; у нотному тексті сторожі – в декоративній функції, 12 рядків на стор.

Д.: орнаментальні заставки, рослинні та геометричні ініціали.

О.: дві дошки, скріплені на хребті шкірою.

З: «Сія книга надлежится рабу Божому Кривенько Михайлу Андрашовскому обивателю. Купив ю із Ірляви от одной господині, зовомой Павлюля, за 40 крайцарю нових 1868 рока, місяца юнія» (на звороті обкладинки та арк. 27 зв.). На зовнішньому полі синім чорнилом угорською мовою записано «Krivenyka Mihaly 1884. 25/5». Тобто, Ірмолой близько 20 років був у власності Михайла Кривенька, який, очевидно, був дяком. Пізніше належав учневі Василеві Левкуличу, який, очевидно, набув її для навчання: «Василь Левкулич ученик І-го рока півцо-учительской семинарії. В Ужгороді рока 1929-го 8. III. Достав в памятку од одной жони, обивательниці Орлявської» (арк. 48).

П.: Ігор Задорожний придбав книгу в мукачівського колекціонера Василя Панкулича.

ОКТОІХ воскресний – догматики, богородичні, сідалні та ірмоси воскресного канону; у 4 гласі додано степенні антифони *От юности моя* (арк. 1–21).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів (арк. 22–28).

<МІНЕЯ празн.–ТРИОДЬ> — ірмоси і стихири в неділю перед Різдвом Христовим, на Різдво Христове, в неділю перед Богоявленням, на Богоявлення, Стрітень; в неділі Митаря і Фарисея, Блудного сина, Мясопусну, вибрані піснеспіви Вел. посту, літургія Преждеосвященна, задостойник *О тебе радується*, в неділю Хрестопоклонну, на Благовіщення, в четвер 5 неділі Вел. посту, в суботу Лазареву, в неділю Цвітну, ірмоси у Вел. понеділок, вівторок, середу, у Вел. четвер за Херувимську *Вечері твоєї тайней*, у Вел. п'ятницю, суботу, на Воскресіння, в неділі після Пасхи – Фомину, Мироносиць і т.д.; преп. Онуфрію, на Різдво св. Іоана Предтечі, апп. Петру і Павлу, Успінню, на Різдво Богородиці, Воздвиження, Покров, Собор арх. Михаїла, Введення, свт. Миколаю, на зачаття Богородиці, молебінь Богородиці, стихира Богородиці на прокляття еретиків *Іже образу твоєму* (арк. 28 зв.–93).

Публ.: *Ірмологіон 1809 року Івана Югасевича-Склярського* (факсиміле, набір).

Літ.: Задорожний. Невідомий Ірмолой Івана Югасевича; Ясіновський. Виправлення (1), с. 184–185, № 1114.

№ 1115* (№ 735-а) До 1737 р.

З.: *Сію книгъ рекомѣю Ірмолой копіилъ Іерей Ануханъ Валковичъ парохъ Товарно поляничанъски ѿ мглаей за платъ златыхъ нѣмецкихъ рокъ вжого ꙗѡизъ мѣа маа дни къ (скоропис).*

П.: у першій половині ХХ ст. зберігався в с. Давидові поблизу Товарно-Поляни Земплинської жупи.

Літ.: Панькевич. Покрайні записи, с. 177–178 (мовний коментар); Панькевич. Матеріали до історії мови, с. 111; Ясіновський. Виправлення (1), с. 185, № 1115.

№ 1116* (1037/а) XVIII ст.

П.: належав Олександрові Кошицю під час його життя в Києві.

Літ.: Кошиць. Про генетичний звязок, с. 10, 14; Ясіновський. Виправлення (1), с. 185.

№ 1117 (69/а) 50–60 рр. XVII ст.,

[Перемиська катедрa Івана Хрестителя – ?]

Унів, Успенська лавра,

Рук. 1 (інв. 266)

4°, 496 арк., скоропис; на поч. (арк. 1–6) і в кін. (арк. 495–496) пізніші нотні записи, між розділами по декілька чистих арк., по 8 рядків на стор.

Н.: лінійно-мензуральна / київська квадратна нота, вправного чіткого письма; ключ С на 1-й, 3-1 і 4-й лінійках з перевагою на 1-й і 4-й. Фітні вокалізи розкриті, мутація маркується релятивними бемолями; тривалості ноток від бревіс до вісімом, переважають половинки і чвертки, які складають основу *тактової* міри, дуже рідко в закінченнях вживається максима, очевидно з практичних міркувань писара, якою заповнює всю довжину лінійки (157v, 168r, 171v, 178r та ін.); в кін. нотних рядків знаки переносу нотного тексту *сторожі*.

О.: дві дошки в темнокоричневій шкірі, витиснені рамками з орнаментальними прикрасами, в центрі хрест; на хребті наклейка з написом «Ірмолой [чорнилом, дописано олівцем: Ірмоло]гіон»; до верхньої обкладинки приклеєно арк. з нотним текстом київської нотації, XVII ст.; рукопис реставрований бл. 2005 р.

В. зн.: Каманін, № 1119 (одноріг) — 1653–1658 pp. (основний); наприкінці кодексу бл. до Лауцявічюс, № 1711 – 1638 р.

Д.: орнам. заставки стародрукованого типу, простенькі квіткові мотиви, наближені іноді до народних типів, ініціали виконані у балканському стилі, видовжені, з елементами прикрас на мачтах літер; гравюри: у піснеспіві тропаря на Рождество Христове — поклоніння трьох царів перед Ісусом (арк. 211), повторена у 9-й пісні Преображенню, де мовиться про Різдво Христове (арк. 346), у піснеспіві *Нині отпушаєш* на Стрітення — малий Ісус перед преп. Симеоном, гравер V. F. (арк. 223 зв.), кондак Богородиці — ангельський хор славить Богородицю, два ангели грають на віолі да гамба і лютні (арк. 253), у 9-й пісні канону на Успіння — Богородиця во славі з латинським підписом (арк. 355 зв.), у стихирі на Воздвиження — Розп'яття (арк. 365), у стихирі зачатю св. Іоана Хрестителя (арк. 385).

З.: посторінковий запис скорописом кін. XVII ст.: *Во ѿмѣ ѿца ѿ сѣна и сѣаго дѣа Яминь. Оѿна книга рекомаѿ нрмол[огіон]ъ кѣпнлѣ сѣѣ рѣвъ бѣжѣ алех(!)ей из долинѣи дѣа набѣчѣна дѣтѣи своѣхъ и ѿдалѣ сѣи до рѣкъ вѣмѣ ѿцѣъ василиѣи презвѣитерѣи велѣѣвскомѣ ѿ дѣлѣ за нѣу золотѣхъ полкѣхъ монѣтѣу десѣтѣъ (арк. 6 зв.–12); скорописом XVIII ст.: *Во ѿмѣ ѿца и сѣа и светаго дѣа Яминь. Оѿна книга нарицаемаѿ Гѣмолой кѣпнлѣ рѣвъ бѣжѣи Іѣванѣ Кравецѣ пасѣикѣи своѣмѣ на набѣкъ ѿ раба бѣжо Іѣвана Іѣванѣка ѿ села Задарѣвичѣ. Я хѣто би еи мѣвъ гдѣ ѿдалѣити алѣво ѡкрѣтити алѣво сѣа ѡпоменѣти тѣи бѣдѣтѣ проклѣитѣ предѣ сѣдоѣмѣ бѣжѣи Roku panskiego 1741 (?) [...] (арк. 127 зв.–133); молитовний запис 2-ї половини XVIII ст. з підписом: «Онуфрей Залозецкий бакаларъ Дубровецкий» (арк. 178 зв.); «Załozecki, Kowbel, Kowbłowski» (на полі арк. 197); «Probacio (!) kalami Załozecki» (арк. 222 зв.).**

П.: пожертва унівським ценцям під час коляди в Долинському р-ні Ів.–Фр. в сер. 90-х pp.

<ОБИХОД> — *Литѣѡгнѣ сѣал: Єдинѡрѡнѣи сѣъ, глас Ъ, Гѡпѡди помнлѣ, Придѣтѣ поклонѣсѣ, пѣсѣнь ангеѣскаѣ Гѡпѡ прѡбѣщѣннѣ моѣ, Ягнѣсѣ ѡ дѣѡ, Дѡдѣ патрѣке, Янлѣлѣ, Иже хѣровѣи, Янлѣтѣ мѣ, Сѣвятѣ, сѣвтѣ сѣвтѣ, Поѣмѣ тѣ, Дѡтѡ'но есѣтѣ, Хрѣтѡнова пѣха, Сѣвтѣсѣлѣ сѣвтѣсѣлѣ новѣ, нерѣсѣлимѣ, Тѣчѣхѣ жѣны, ѡ бѡжеѣвеннаго, ѡ лѣбезнаго, Янѣгѣѣ вопнѣшѣ, ѡ пѣха велѣлѣ, Єдинѣ сѣвтѣ, причѣсникѣ Хѣвалѣтѣ хѣвалѣтѣ гѡспѡда, Исполѣ (!) еѣтѣ (!) десѣпѡта, Видѣхѣѣ сѣвтѣ, ѿтѣнѣ, Дѣ ѿпоѣнѣтѣ сѣа ѣста наша, Оутѣѣди бѡже прѣвѡдѣлѣнѣю вѣрѣ – заздравнѣ на чѣстѣ польсѣкого короля Казѣмира та перѣмѣсѣкого єписѡпа Анѡнѣѣ [Вѣннѣцѣкого], щѡ дѣѣ пѣставѣу дѣлѣ ѡточнѣннѣя дѣтуваннѣя та припусѣкѣти, щѡ рукопис стѣворѣний при перѣмѣсѣкѣѣ кѣтедрѣ (арк. 7–17 зв.); Вѣчѣрнѣя кнѣвсѣкаѣ (у колѡнтѣтулѣ Чѣнѣ вѣчѣнѣи): Блѣгѡловѣ дѣшѣ моѣ гѡспѡда, Блѣженѣ мѣж, Гѡпѡди возѣвахѣ на 8 гласѣв, Сѣвтѣ тѣхѣи, Нѣнѣ ѿпѣщѣлѣши, Кнѣрѣ елѣѣѣ (арк. 17 зв.–26 зв.); на посѣщѣннѣ цѣркѣѣ – *Возѣмѣтѣ вѣрата (арк. 26 зв.–27); Чѣнѣ ѡтѣрѣнѣи: Бѡ гѡспѡѣ на 8 гласѣв, Блѣженѣ непѡрѡчнѣи (арк. 27–32), Рѣдѣсѣлѣ чѣтѣлѣ (арк. 32–32 зв.), прокѣимнѣи на 8 гласѣв – в недѣлю, понѣдѣлок, вѣвторѡк, сѣредѣу, чѣтѣвр, пѣятнѣцѣю та вѡскрѣснѣи на 8 гласѣв, у Вѣл. пѣст (арк. 32 зв.–35).**

ОКТОІХ воскресний – у кожному гласі стихирні запіви *Господи возвах, Вечерняя наша молитви, догматики з богородичними, Бог господь з воскресними тропарями, ірмоси воскресні, стихирі на хваліте і євангельські (арк. 37–178).*

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів, на поч. гласу 1 *Небесним чином (арк. 181–192 зв.),* наприкінці ірмоси Богородиці 8 гласу *Воду прошед яко по суху (арк. 193–195).*

<МІНЕЯ ПРАЗНИЧНА> – ірмоси в неділю предпразнества Різдва Христового *Волною морскою*, ірмоси і стихири на Різдво Христове, Богоявлення, Стрітень (арк. 195–229).

УТРЕНЯ (продовження) — Гимны в недељу на Утро гласу 5 Благбловен еси гбподи та ін., стихира на *слава і нині* Поклонѣ^мси ѿцѣ, Жизнодаѣца рѣши, Ялиѣни; поліелеї Хвалите нма гбпоне, Исповѣдатеи гбпоеви, Аѣнѣ и звѣздаѣ, Поразше^мѣ Єгипта та ін., пс. На рѣцѣ вавилонитей, Ѣ нами вогъ; дописано ін. почерком — стихири Петрѣ, Іваннѣ, Іаковѣ, подобні стихирам *Небесним чином, Яко добля, Дал еси знаменіе*; далі ноти без слів (арк. 229–240).

ТРИОДЬ постна і цвітна — Починається сѣятаи чотиридесятница, слава, гла̄ шемїї – Покаяниѣ ѿверзи ми двери, На спасѣнѣ стезю, Множе^тво содѣяниѣ ми зо^а, два прокимни у Вел. піст, Літургія Преждеосвященних Дарів, причасник, задостойник на Літургії св. Василя Великого, ірмоси в неділю Хрестопоклонну, ірмоси великого канону Андрія Критського, кондак Богородиці (болгарського напіву без вказівки), піснеспіви на Благовіщення, ірмоси і канон у неділю на В'їхання в Єрусалим (два напіви, другий — повний канон і позначений як болгарський з вказівкою, що це катавасія), вибрані піснеспіви страсного тижня — два тропарі, трипіснець у Вел. понеділок, у Вел. четвер ірмоси, ірмоси на умовение ног, Херувимська пісня, у Вел. п'ятницю трипіснець і стихири, у Вел. суботу Херувимська пісня, ірмоси канону (арк. 241–287 зв.); на Воскресіння канон і стихири; наприкінці на арк. 300 зв.–301 тропар свм. Георгію По^триго^а докри^а пѣвиза^аси; ірмоси канонів в неділі Томину, Самарянину, о сліпом, на Вознесіння, в неділю св. Духа ірмоси і стихири (арк. 288–334 зв.).

<МІНЕЯ ПРАЗНИЧНА> (продовження): ірмоси і стихири на Різдво св. Іоана Предтечі, Преображення, Петру і Павлу, кондак Богородиці (арк. 346), Успіння, Різдво Богородиці, Воздвиження, Введення, арх. Михаїлу, зачатію св. Іоана Предтечі, Покрову, ірмоси *общиї* Богородиці гласу 2, преп. Онуфрію, свт. Николаю (арк. 334 зв.–392).

<ДОПОВНЕННЯ> — пропущені піснеспіви і додаткові: ірмоси перед Богоявленням, піснеспіви на освячення води, ірмоси в суботу Лазареву, стихира на Успіння *Богоначалним мановенієм*, ірмоси в неділі перед Вел. постом (арк. 392–409 зв.).

ІРМОЛОГИОН — ірмоси столпові, на 8 гласів (арк. 411–494 зв.).

<Доповнення пізніші> — стихира на прокляття еретиків *Іже образу твоєму* (згадуються Іпатій [Потій] і Кирило [Терлецький]), світильні у Вел. седмицю *Чертюг твой* і в неділю Світлюю *Плотію уснув* (арк. 495–496 зв.).

Календарно-мінейний структурний тип.

Вказ. напіви: **київський** — всеношне (арк. 17 зв.);

руський — *Бог Господь* (арк. 27–28 зв.), поліелей *Хваліте господа та Ісповідайтеся Господеви* (арк. 233 зв., 234), пс. *На ріці Вавілонстей* (арк. 235–236)

болгарський — *Господи возвах* (арк. 20–24 зв.), *Бог Господь всьднєвнїє* (арк. 28 зв.–29), гимни в неділю на утрєні по непорочних гласу 5 *Благословєнъ єси господи* (арк. 229–232), поліелей *Хваліте імя Господнє* (арк. 232–233 зв.), канон — ірмоси з тропарями — в неділю на В'їхання в Єрусалим (арк. 260–270), стихири і припиви на Воскрєсіння: *Світися світися новий Ієрусалиме, О божественнаго, о любезнаго, О пасха велия* (арк. 299 зв.–300), стихира на Успіння Богоначальним мановєнієм (арк. 403–405).

Публ.: *Сідальні вісьмох гласів*, с. 13–24 (сідальні 1–8 гласів, арк. 42 зв.–45, 60–61, 74 зв.–75, 94–95 зв., 112 зв.–114, 132–133 зв., 148–149 зв.), с. 12, іл. (сідальні 1 гласу, арк. 44 зв.–45); *Літургія Йоана Златоустого з Перемишльського рукопису* (два видання).

Літ.: Ясіновський. Виправлення (1), с. 186–188, № 1117; *Бібліотека Унівської Свято-Успенської лаври*. с. 41, № 266.

№ 1118* (446/а) перша пол. XVIII ст.

**Ужгород,
прив. зб. Ол. Ороса**

Понад 200 арк.; дрібн. півустав.

Д.: орнам. заставки, ініціали, кольорові мініатюри з народними типажами і пейзажами.

ОКТОЇХ воскресний.

СТИХИРАР празничний.

Публ.: Орос. *Грушівський монастир*, іл. 40–48, вклейки (автор невірно датує рукопис кінцем XVI – поч. XVII ст.).

Літ.: Ясіновський. Виправлення (1), с. 189, № 1118.

№ 1119* (113/а) 1660 р.

4°, добре збережений.

О.: дошки (?) в шкірі.

П.: в сер. XIX ст. зберігався у церкві с. Дубровиці Ярославського дек. Перемишльської єпарх.

Літ.: Конюшецький. Допис з Дубровиці; Ясіновський. Виправлення (1), с. 189, № 1119.

№ 1120* (750/а) 1740 р. (?), Іоан Писаркевич, родич дубенський

4°, добре збережений.

О.: дошки (?) в шкірі.

Д.: на початку кожного гласу мініатюри.

З.: «Сей ермолой создан от Иоана Писаркевича, родича дубеньского... Року 1740 мца марта».

П.: в сер. XIX ст. зберігався у церкві с. Дубровиці Ярославського деканату Перемишльської єпарх.

Літ.: Конюшецький. Допис з Дубровиці; Ясіновський. Виправлення (1), с. 189, № 1120.

**№ 1121 (699/а) 1726 р., Афон, Пантелеймоновий м-р, slav. 96
Стефан (?), с. Голосків**

4° (17,7x14,5), 299 арк. (I + 297 + 1), без кін., папір сильно пошкоджений вогкістю і комахами, забруднений; дрібн. півустав, одного почерку (?), у мові українізви.

Н.: п'ятилінійна київська квадратна.

Д.: орнам. заставки та ініціали барокового стилю народної інтерпретації; мініатюри в заставках: Богоматір з дитятком (арк. 30), ваза з квітами і двома херувимами (арк. 61), херувими (арк. 117); на арк. 93, 154, 220 – в заставках вази з квітами, на арк. 202 – рослинного стилю; рисунки пером і чорнилом (стилізація гравюри?), на арк. 154 і 220 з акварельною розмальовкою, примітивні; на арк. 170 заставка у вигляді плетінки гарної роботи; на арк. 117 великий ініціал рослинного орнаменту.

В. зн.: «маленький постильон», без супроводу літер, типу Дианова – Костюхіна, № 117 (1694 р.), 121 (1699 р.), Тромонин, № 1293 (1708 р.), Лауцявічюс, № 2746–2750 (1717–1722 рр.); «півмісяць під хрестом» з літерами TS – аналоги не віднайдені.

О.: першої чв. XIX ст., картон, обклеєний «мармуровим» папером, корінець і кути оправи в шкірі, на верхн. палітурці наклейка «Ирмологий или Осмигласник»; форзаці арк. з філігр. літери СФС № М; блок книги розбитий, арк. 1–72 випадають.

З.: переписувач тайнописом: «Слава пчелнику и пчелъ его» і про початок праці над рукописом: «Си Ярмолои зачался р(оку) 1726, мѣсяца януа(рия) дня» (на кожному боці арк. навпроти одна одної написані половинки літер, а текст читається при насвітленні, арк. 150–150 зв., 159–159 зв.), інші записи писаря – «Скончился в сириду 1(ю) М [тобто, Чотиридесятниці] в весы Голоскове Р[оку] 1726, мѣсяца февруария 23» (арк. 201 зв.), «Списася раб Стефан» (арк. 218 зв.), «Конец с богом, глас 8 на средопостную среду» (арк. 250 зв.); українським скорописом XVIII ст.: «[...] Константин [...] у Блощинчих (?) у жител [...] у Гладкой, за два таяляри коза[ц]ких» (арк. 1–5), «Ирмолой Иван, Ивана Гладъченка. Купил у Хъвиодора (!) подячого Головинского за два таяляри, року тысяча 739, оправлялася у Володарце со списки Киевски и в легаторѣ» (арк. 81 зв.–90 зв.); півуставом XVIII ст. «Стой помалу да не хапайся, на заднѣи колеса оглядайся» (арк. 92), у стовбчик «Та орав мужик кра' дорози / Го' кра' дорози; В (тобто текст повторюється двічі) / Та повесил тор'бу на березе / Гой на березе В / Ой там дѣвки грибъки брали / Та вони то суки торбу кѣрали» (арк. 151 зв.), «Бил в нас обед року 1773 у чеви... (Чеви...? – *Анатолій Турілов*) дня 7 месяца ноемврия; вздовж правого поля арк. 187 півуставом XVIII ст.: «... пришов вун (?) до попа у хату, а пупъ зараз за...», «Дщеръ моя родилася Варвара року 17...» (арк. 246 зв.), «... 1742, мѣсяца февраля в 9...» (арк. 263 зв.), «Сии Ирмолой раба Божа Давида Похиленка, року Божа 1745 (?)» (арк. 281 зв.), олівцем «Игнатив (!) Кравцов» (XIX в.?, арк. 91 зв.–92)²; численні проби пера кирилицею і латинкою (польськ.), чорнилом і циноброю.

П.: до монастиря на Афоні рукопис надійшов 1884 р., як свідчить запис в сигнатурі на арк. I: 106/1884; XXVII/I/15. Нижче почерком XIX ст. «Священника Василия Байдакова. Таганрог. 1865 г., май 1»; запис повторений на арк. 1–24: «Священни [...] Василия Байдакова. Таганрог. 1865 г., мая 1 дня, город Таганрог».

ОКТОЇХ–ІРМОЛОГІОН, на 8 гласів.

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів.

СТИХИРАР, в кін. припіву Трьом Святителям.

Літ.: Турілов. Машинописна копія опису, зроблена на поч. 90-х років і надіслана нам у квітні 2015 р.; Турілов. Малоизвестные системы восточнославянской книжной тайнописи, с. 104–106 (короткий опис, прочитання тайнопису, записи переписувача); *Славянские рукописи Афонских обителей*, с. 117, № 265; Ясіновський. Виправлення (1), с. 189, № 1121.

² В описі Анатолія Турілова записи передано сучасною російською абеткою і російською транскрипцією літери Ъ як е, тому в окремих випадках втрачаються елементи української мови: наприклад, «в весы Голосковѣ» буде швидше вимовлятися як «в весы Голоскові», а скорочене написання «мца» мало б писатися при розкритті титла «мѣсяца» і читатися, ймовірно, «місяца». Слід наголосити, що автор статті, відомий російський історик і палеограф, знавець рукописної книжності, прямо пише про цю пам'ятку як про «украинский певческий Ирмологий», і в публікації записів це дуже помітно: «в сириду», «весы».

**№ 1122* (260/a) 1690 р., Іоан Антонович,
дидаскал, м. Бібрка**

**м. Бавндбрук (США),
Укр. церк. музей**

F°, 1 арк., вплетений до Октоїха друку XVII ст.; півустав з елементами скоропису.

З.: «Іоанъ Антоновичъ на той часъ дидаскаль Бобрецкій. Року Бжія „АХЧ (1690)» (*наприкінці піснесіву*).

Містить задостойник *О тобі радується*.

Дж.: Рукопис описаний на основі ксерокопії, яку для нас виготовив акад. Ярослав Ісасвич.

Лит.: Ясіновський. Виправлення (1), с. 189, № 1122.

№ 1123* (989/a) до 1784 р.

1784 р. зберігався у Лебединському Свято-Георгіївському м-рі під назвою «Єрмолой нотный в черной коже, вовсе ветхий».

Лит.: Іванов. *Навчання церковного співу*, II, с. 9 (з покликом на: ЦДІАК, ф. 1253, оп. 1, № 3, арк. 14 і № 4, арк. 11–12 зв.); Ясіновський. Виправлення (1), с. 190, № 1123.

№ 1124* (939/a), до 1763 р.

Запорозька Січ, ц. Покрови

З.: «1763 г. мѣсяца ноября противъ 9 числа была буря крѣпко сильна, что и верхи Сѣчовой церкви посвертало», «1792 г. на Кубани Запорожцы сѣдели».

П.: Під час подорожі по Запорожжі влітку 1845 р. Аполон Скальковський відвідав нову Покровську церкву на Січі, а давніша лежала в руїнах. Серед церковного майна був «Ірмолой рукописный, т.е. священних гимнов с нотами, украшенный самым удивительным образом, в роде манускриптов средних веков, фигурами, флорессами и изображениями людей и животных. Видно, что она была в безпрестанном употреблении — так истерта, что весьма естественно, судя по страсти Запорожцев к церковному пенюю».

Лит.: Скальковский. *История Новой Сечи*, ч. III. Одесса 1886, с. 251; Іванов. *Навчання церковного співу*, II, с. 70 (неточні цитати і помилка у бібліографічному поклику); Ясіновський. Виправлення (1), с. 190, № 1124.

№ 1125* (985/a)

До 1782 р.

Роменський пов., ц. Покрови

У Покровській церкві Роменського пов. за описом 1782 р. зберігався «Ірмологіон нотний писан єдин».

Лит.: Іванов. *Навчання церковного співу*, II, с. 149 (з покликом на Сумський обл. держ. архів, ф. 960, оп. 2, № 1736, арк. 4); Ясіновський. Виправлення (1), с. 190, № 1125.

№ 1126* (№ 1087/a) 1865–1873 рр, Євфимій Жарков, Києво-Печерська лавра

Два примірники. Пізніше за цим Ірмоломем 4-голосі переклади створювали ієромонахи Авдій, регент Видубицького м-ря, Віктор, Герман, Олександр Фатєєв, Яків Калішевський, Іларіон Ткаченко (ієром. Іадор), керівник митрополичого хору в Києві.

Н.: італійська кругла біла нота.

Дж.: Іадор. *История Киево-Печерского лаврского роспева*; Ясіновський. Виправлення (1), с. 190, № 1126.

№ 1127 (№ 691/a)

2 чв. XVIII ст.

Варшава, ВН, ms muz. 3850

F° (28,6x18,2) 122 арк., без поч. і кін., між арк. 103–104 вирвано 13 арк. (гласи 5 і 6), півустав, 12 рядків на стор., без оправи.

Н.: нотне письмо крупне, чітке, лише іноді почерк недбалый, тривалості нот від цілої до вісімок, завершальні бревесі і зрідка льонга.

Д.: простенькі орнам. заставки та ініціали рослинного типу, подекуди кольорові, на арк. 116 в ініціалі малюнок церкви.

В. зн.: мальтійський хрест в картуші, бл. до: Лауцявічюс, № 1760, 1769 — 1728, 1748 pp.

З.: «Ten Jarmołoy pana Stefana Sawickiego» (арк. 39 зв.), «Ja niży na podpisie daie na siebie te karte panu Sawickiemu» (? , арк. 58 зв.).

П.: Придбаний у Варшаві 4 жовтня 1978 р. в Єжи Речки, ст. сигн. — 1978 k 1851.

ТРИОДЬ – літургія Преждеосвященна, без. поч.: закінчення Херувимської [жиз]ны вѣчныя. Ялийдѣла, Тевѣ господи, киноник вкѣйте и ѡвѣдите, Благословѣ Господа, О тевѣ радѣтѣла, кондак Богородиці вѣбранной воєводѣ (два не позначені напиви, один з них болгарський), припів Благовіщенню Ярхлѣгъскій глѣ, стихири та ін. у неділю Цвітну, вел. понеділок, четвер, п'ятницю, суботу, на Зшестя св. Духа (арк. 1–17 зв.).

ОКТОІХ воскресний–ІРМОЛОГІОН, гласи 1–7, в кін. ірмос воскресний 8-ї пісні, обірвано (арк. 18–122).

Гласовий структурний тип.

Лит.: Шевчук. Про взаємодію, 52–53; Малинина. Древнерусские церковные рукописи, с. 75, № 69; Ясіновський. Виправлення (1), с. 190, № 1127.

№ 1128 (№ 888/а)

сер. XVIII ст.

Варшава, BN, ms muz. 1175

біл.

4°, I, 168, 2, первісна фольція арк. 1–152 (кирилицею), поч. з арк. 11 сучасної фольції (осмогласний розділ), дрібн. півустав з елементами скоропису, лігатури, 10 рядків на стор., подекуди 11.

О.: нова — картон, штучна шкіра.

Д.: орнам. заставки та ініціали стародрук. типу — рослинні мотиви, двоколірні.

В.зн.: бл. № 2352 Лауцявічюса — 1752 р., одноголовий орел, літера Z.

З.: навколо малюнку хреста ініціали К. Т., М. Л. Р. Б. (переписувача, маляра ? арк. 93); «Ten iest Jarmołoy xię[dza] Alimpiego Pawlikowskiego Z°S°B°W° [Zakonu Świętego Bazylego Wielkiego] mps» (арк. 1), «Do Biblioteki X.X. Bazylianów Wileńskich zalecił oddać JX Prowincjał» (арк. 2 зв.–3), «Ten jest jarmołoj Onufryusza».

П.: наклейка з гравюрою Мати Божа з дитям і посохом – герб, ex libris ? (зв. прикінцевого форзацного арк.), ст. сигн. BN – 1962 K 578/17.

<ОБИХОД> – на всеношній пс. Блажѣ мѣ двох напівів; на утрени Бог Господь двох напівів, два поліелейні пс. Хвалите имя господне, Исповѣдатея господевы (два напиви); перед вел. постом і в вел. піст пс. На рѣцѣ вавилонсте", Показнѣ ѡтвѣзи, На спасѣнью стезю, Яножество судѣныѣ, Не ѡврати лица твоего, на літургії Преждеосвященній Нынѣ силѣ небеныя, причасник вкѣйте и ѡвѣдите, задостойник Ѡ Тевѣ радѣтѣла, Далъ еси достоаніе, Се жени градѣт, Сгда славніи ѡченици, Вечери твоей та"не", кондак Богородиці вѣбранной воєводѣ (два напиви); С нами Бѣга, кондак Ісусу Сладкому вѣбранно" воєводо (арк. 1–10).

ОКТОІХ воскресний–ІРМОЛОГІОН (арк. 11–140 зв.).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів (арк. 141–146 зв.).

<МІНЕЯ призн.–ТРИОДЬ з доповн.> – стихира на Різдво Христове **Явгѣстѣ**
ѣдїноначалствѣ, в кін. стихирі Богородиці **Иже ѡбразѣ твоємѣ**, на вход архиерея **воше**^А
єи въ церкѣ, тропар на постриг монахів **Ѡблѣта отча**, припіві на 9-й пісні канонів
на Благовіщення та Успення, пісня Амвросія Медиоланського **Тебе вѣа хвалимѣ**,
Достойно є^П (арк. 147–164 зв.).

Вказані напіві: **Иный напѣлѣ** – *Блажен муж* (арк. 1 зв.), *Возбранной воєводи* (арк. 9),
болгарський – *Хвалите імя Господне, Царю небесный*, припіві *Слава Ти Троице*
святая, Радуйся обрадованная, Пречистая богородителнице, Достойно єсть
(арк. 2 зв., 155 зв., 163, 164).

Лит.: Шевчук. Про взаємодію, с. 54–55; Малинина. Древнерусские церковные рукописи, с. 76–77, № 73; Ясіновський. Виправлення (1), с. 191–192, № 1128.

№ 1129 (№ 218/а), ост. чв. XVII ст. Дрогобич, КМ, КВ 13080/ Ст. 129

F°, 297 арк., без поч. і кін., прикінцеві арк. писані пізніше; окремі арк. сильно пошкоджені; дрібн. півустав.

Д.: простенькі заставки, ініціали, квіткові та рослинні мотиви, декілька примітивних мініатюр, на арк. 60 у сцені Різдва Христового пастушки (?) з трубами.

В. зн.: бл. до Lauciavičius, № 436 — 1675 р.; Alle mode papier — бл. до Lauciavičius, № 10 — 1679–1680 рр.

З.: дата 1790 рік – ? (арк. 4 зв.); «Сей Ирмоло^о оправиль много грѣшній Рабъ Божій Іоанъ Гѣлевичъ кошто^М своимъ и за ѡпѣщеніє грѣхо^В свои^Х Рокѣ Бжѣ іаго „аѣл [1730] бо сѣ его хлопецъ Миха^{ло} вчивъ на томъ (?) ІАрмолои бо сѣ борзо [...] самъ» (арк. 34–39); «Буѣ ту Јан Mastyborsky tu (?) się [...]» (арк. 73); «Anno Domini 1726 [...] буѣ Dyska[nt ?] Bazyli» (арк. 155 зв.); «Буѣ ту на уміє Demian Romanowycz Roku 1779 die 12 uczył się tu u mieście» (арк. 212 зв.); «Рокѣ бжѣго 1720 мѣа априла [...] — текст обрїзаний] такъ гримѣло же чѣти бѣло по всеї земѣли за великого крола Авгѣста в то^о часъ бѣла пшеница по зо^Л[отих] ѣ жито по зо^Л[отих] в ячмѣнь добри^о по зо^Л[отих] 2 ѡве^С по зо^Л[отих] а и грош», «Рокѣ бжѣго „аѣмд [1740] голо^Д бѣвъ великій вѣшколѣ але [...]» (арк. 214); «Сей ІАрмолои свято^о живона ча[л]но^о троици града Дрогобича церкѣви вѣчнѣми часи ѡдаленѣ „аѣли [1718 – ?] ѡктобрїа ла [31] дня» (арк. 219); «Буѣ ту Michał Bielski z hołoska³ (?) uczył się Roku Pańskiego [...] буѣ ту за [...] на bakaławга» (арк. 223 зв.); «Биль тоут [?] Рабъ бжѣи на имя Іоанъ Поповичъ Селецькій⁴ при храмѣ стѣи и живоначало^о троици за диака бѣл бѣлѣнѣнѣского⁵ рокѣ „аѣкд [1724] мѣа юліа дня кд [24] рѣки его власни» (арк. 260 зв.).

П.: надійшов 2001 р. від Юліана Корчинського, раніше належав до церкви св. Трійці в Дрогобичі.

<ОБИХОД> – всеношне (без поч.) – *Блажен муж*, літургія – без поч. (арк. 1–4 зв.).

ОКТОИХ–ІРМОЛОГИОН (арк. 5–201).

ПОДОБНІ стихирам (арк. 201 зв.–210 зв.).

СТИХИРАР мінейний: стихирі та деякі інші піснеспіві, починаючи преп. Симеону Столпнику (арк. 211–272 зв.);

³ Можливо, йдеться про село Голоско, що сьогодні у складі Львова.

⁴ Тобто, з села Селець, тепер Дрогобицького району Льв. обл.

⁵ Очевидно, йдеться про Білину, тепер Самбірського району Льв. обл.

ТРИОДЬ (арк. 273–295);

<Доповнення> — "гимни" воскресної утрені *Ангелский собор* та ін. (арк. 296–297 зв.).

Вказані напиви: київський — всеношне, псалом *Блажен муж*, літургія (арк. 1–4);

руський — кондак Богородиці *Да зовем Ти* (арк. 281, 282 зв.);

болгарський — подоби стихирам *Ангелськіє пред ідут сили, Все собравше духа* (арк. 207 зв., 208), стихира самогласна в нед. 5 Вел. посту *Нѣст царство божіє*, стихира в неділю Цвітну *Прежде шести дней*, світилен у Вел. понеділок *Чертог Твой*, у Вел. суботу *Прийдіте ублажим Іосифа* (арк. 282 зв., 283 зв. 285, 290), "гимни" в неділю утрені (арк. 296–297 зв.).

Лит.: Косаняк. Графіка "Благовіщення" рукописного Ірмоля (рукопис безпідставно датується 1724 р., а створення мистецьких прикрас помилково приписане о. Василеві Глібкевичу; некваліфіковано прочитані покрайні записи); Косаняк. Рукописний Ірмолю 1724 року; Ясіновський. Виправлення (1), с. 192–193, № 1129.

№ 1130* (01)

до 1593 р.

Київ, КПл

F°. За майновим описом Києво-Печерського м-ря 1593 р. значилися два «Jarmołoje (alias Graduały)», тобто вел. формату; ймовірно, що це нотолінійні ірмологіони.

Лит.: Опись движимого и недвижимого имущества, принадлежавшего Киевопечерскому монастырю; Ясіновський. Церковно-співочі ініціативи, с. 38; Ясіновський. Виправлення (2), с. 204, № 1130.

№ 1131* (02)

до 1593 р.

Київ, КПл

F°. За майновим описом Києво-Печерського м-ря 1593 р. значилися два «Jarmołoje (alias Graduały)», тобто вел. формату in F°; ймовірно, що це нотолінійні ірмологіони.

Лит.: Опись движимого и недвижимого имущества, принадлежавшего Киевопечерскому монастырю; Ясіновський. Церковно-співочі ініціативи, с. 38; Виправлення (2), с. 204, № 1131.

№ 1132 (219/a)

1686 р. (?)

Унівський м-р, стд. (!) 232

Рукопис зшитий та оправлений в одному блоці з Октоїхом львівського друку 1686 р. і, можливо, був спеціально створений як нотне доповнення до цього примірника.

F°, 93 арк., папір високої якості, вправний скоропис з гострими елементами літер., по 12 рядків на стор.; декор відсутній.

Н.: лінійно-мензуральна / київська квадратна нота, вправне чітке письмо; ключ С на 3-й лінійці; тривалості ноток від цілої до вісімок.

О.: нова 1927 р., дві дошки, покриті ясно-коричневим полотном, корінець і наріжники з коричневої шкіри.

З.: «Roku 1783 miesiąca junia Dnia 15 pszed bożym ciałem w nosy niebosie otwarło» (арк. 17); «Paweł P. D. S. T. 1686 aug. dn 12» — переписувач (?); там само іншим пізнішим почерком: «Kturzej pan te malował malarz ktury snicar ktury stularz malarz nuz (?) Pan Bo[g ?]» (арк. 22); на прикінцевому арк. нрзб. запис польськ. мовою (арк. 93 зв.). Печатка канонічної візитації 6 липня 1938 року в Помор'ях, підпис еп. Івана Бучка.

До Унева в кін. 2006 р. передав о. Володимир Клим'юк з Помор'я.

<ОБИХОД> – всеношне *киевское* : пс. 103 *Благослови душе моя Господа*, пс. 1 *Блажен муж* [болгарського напіву], шість стишків; утреня: на 8 гласів степенні-антифони, глас 1 *вонегдѣ скѣвѣти ми, Бог Господь* з вказівкою *повседневное* (арк. 1–16 зв.).

<КАЛЕНДАРНІ статті> (арк. 17–22).

<Додатки> – духовні пісні (без нот): Богородиці *О дъвице Пречистая Мати благословення*, сім пісень на Різдво Христове: *Божія превъчнїа мудрости, Христос спасител всѣм вѣрним* та ін., Богородиці *О дъво проїзбранная, О всепѣтая мати; Да ісполнятєся уста наша* без нот і з нотами (арк. 23–27).

<СТИХИРАР> — стихири в неділю 4 Вел. Посту гласу 1 *Прїйдѣте дѣлаїм з вказівкою по бол[гарску]*, в неділю 5 гласу 1 *Нѣст царство Божїе*, воскресна гласу 1 *На гору учеником* (арк. 28–30 зв.), гласу 2 *Со миром пришедши*, подобен гласу 6 *Ангелскїа предїдут сили, Агіос о Теос* (30 зв.–31 зв.); на Різдво Христове гласу 2 *Августу єдиноначалству*, по Євангелїю *Всяческая днесь радости, Слава во вишних Богу* і гласу 2 *Днесь Христос*, на повечерїї *С нами Бог* (арк. 32–34); на Богоявлення в навечерїє *Приклонил єси главу*, по 50 пс. гласу 2 *Всяческая днесь*, гласу 6 *Бог слово*, гласу 2 *Днесь Христос*, гласу 6 *Водами іорданскїми* (арк. 34–35 зв.).

ТРИОДЬ ПОСТНА і ЦВІТНА з дод. — в неділі перед Вел. постом *На рѣць вавилонстей*, у Вел. піст стихири *Покаяния отверзи, На спасенную стезю, Помилуй нас, Множество содїянных*, два прокимни в неділю сиропусну *Не отврати лица і Дал єси достоянїе*; на літургїї Преждеосвященнїй *Да ся ісправит молитва моя, Господи возвах, Положи Господи, Не уклони єси сердца моего, Нинѣ сили небеснїй, Вкусите і видите*, задостойник на літургїї Василя Великого *О Тебї радуєтєся*, кондак Богородиці *Возбраннїй воеводѣ* [болгарського напїву], на Благовїщення *Архангельскїй глас вопїем*; канон (їрмоси й тропарї) 4 гласу на В'їхання *Явишася істочници* з вказівкою на болгарський напїв (арк. 35 зв.–48 зв.); страсна неділя — тропар 8 гласу *Се жених грядет*, світилен *Чертог твой двох напївїв* (без вказївок — болгарські ?, арк. 49 зв.), у Вел. четвер тропар гласу 8 *Єгда славнїй ученици*, за Херувимську *Вечери твоеї тайней* і киноник *Помяни мя Господи*; стихири гласу 3 у Вел. п'ятницю *Двѣ лукавь сотвори, Каждо уд святѣя, Распеку ти ся*, гласу 6 *Совлекоша с мене ризу, Плещи моя*, гласу 8 *Уже омакаєтєся, Тебе одѣюцагося*; у Вел. суботу *прпѣ*[н]* (величання) *Величаєм тя животдавче, Достойно єсть, Роди всѣ пѣснь*, стихира *Прїйдѣте ублажим Іосифа*, за Аллилуя *Воскресни Боже* (три напїви), за Херувимську *Да молчит всяка плоть* (арк. 49–60 зв.); стихири та ін. *пасць* гласу 5 *Пасха священная, Прїйдѣте от видения жени, Мироносица жени, Пасха красная, Воскресения ден, І нам дарова живот, Христос новая пасха, Свѣтїся свѣтїся новий Іерусалиме, Течаха жени, О божественного о любезного, Ангел вопїаше, О пасха велїя* — обїрвано (арк. 60 зв.–63 зв.); стихири погребовї (без поч.) — гласу 3 *Все суетїе*, гласу 7 *Покой спасе і Плачуся и рїдаю* (арк. 64–64 зв.); стихири св. Отцям в неділю 7 по пасцї і по *чїслѣ ѿ івнл* *Із чрева родїся, Кто ти спасе ризу раздра, Во брег падаєт грѣха, Аріє безумнїа, Раздранную христову ризу, Македонїани і несторїяни, Тайнїа днес духа труби* (арк. 65–68); стихири на Зшестя св. Духа — гласу 8 *Прїйдѣте людїе, Язици іногда*, гласу 4 *Преславная днес, Дух святїй бѣ, Дух святїй свѣт* (арк. 68–72).

СТИХИРАР МІНЕЙНИЙ з дод. — стихири апп. Петру і Павлу *Кими похвалними вѣнци, Кими похвалними добротами, Кими духовними пѣснми, 4 гласу Трикратним вопрошением (арк. 72–74 зв.); Преображенню гласу 6 Прообразуя воскресение, Прийдѣте возийдем на гору, Закону і пророком, Петру і Якову, Поет Ісуса Петра і Якова (арк. 74 зв.–78); Успінню гласу 1 О дивноє чудо, Дивни Твоя тайни, Твоє славят уснение, Богоначалним мановением, надгробне Блажим тя вси, Достойно єсть, Роди вси пѣснми, стихири гласу 6 На безсмертноє Твоє уснение, гласу 3 на литії Прийдѣте вси конци земни, Воспойте людие Матери Бога, гласу 4 Єгда изийде Богородице дѣво (арк. 78–84 зв.); стихири арх. Михаїлу гласу 4 Сорадуїтеся с нами, гласу 8 Яко чиноначалник, Ідеже осьнит, Блажим тя вси (арк. 84 зв.–87 зв.); у Вел. суботу припѣл[ы] болгар[скін] — Блажени непорочни, Величаєм тя животдавче, Достойно єсть, Роди вси пѣснми (арк. 85 зв. sic!); стихира гласу 6 на Рождество Богородиці Сей ден Господен (арк. 87 зв.–88); на Воздвиження гласу 2 Прийдѣте вси язици, гласу 8 Єгоже древле Мойсей, гласу 6 Кресте Христов, Днес проісходит (арк. 88–91); на Введення 8 гласу По рождествѣ Твоєм, гласу 6 Днесь собори вѣрних (арк. 91–92 зв.); стихира в недію Блудного сина гласу 1 Да познаєм братиє, стихира Вошел еси в церков архиереє — обірано (арк. 92 зв.–93 зв.).*

Вказані напиви: **київський** — всеношне (арк. 1);

болгарський — стихира гласу 2 в недію 4 Вел. посту Прийдѣте дѣла (арк. 28), канон на В'їхання (арк. 43 зв.), Блаженни непорочни (арк. 85 зв.).

Календарно-мінейний структурний тип.

Лит.: Ясіновський. Виправлення (2), с. 204–206, № 1132; *Бібліотека Унівської Свято-Успенської лаври*. с. 103, № 1008.

№ 1133* (725/а) До 1734 р.

Белз, Василянський м-р

4°.

Дж.: Інвентар Белзького Василянського монастиря з 1734 р.

Лит.: Коструба. Василянські монастирі, с. 358; Ясіновський. Виправлення (2), с. 206, № 1133.

№ 1134* (1037/б) XVIII ст.

Прага, Národní knihovna, XVII F 61

4° (14,5x18,3 см), 157 арк., окремі арк. в уривках (арк. 76, 87), подекуди прикраси вирізані (арк. 45, 87, 114), недбалий півустав; переписано однією рукою.

О.: паперова, дуже пошкоджена.

З: «[...]wielmozny myłosciwy ranie dobrodzieiu nasz łaskawy» (арк. 84 зв.); «Finis koniec» (арк. 140 зв.); проба пера (арк. 92 зв.); приписка: «Андреи епспѣ» (цей запис повторюється і на інших арк.; мабуть, мова йде про Мукачівського єпископа Андрія Бачинського); «Кто богатъ всѣмъ братъ, кто ничѣ немає...» (арк. 153 зв.).

П.: Походить з Галичини.

ОКТОЇХ–ІРМОЛОГІОН: поч. глас 1, пісня 3; літургія Пржедєосвященна (з арк. 140 зв.).

Лит.: J. Vašica. *Z církevněslovanských rukopisů*, с. 48–49, № 12; Ясіновський. Виправлення (2), с. 206, № 1134.

№ 1135* (№ 349/а)

XVII ст.

Синай, ms slav. 45

380 арк., нотація п'ятилінійна київська, прикраси циноброю.

Лит.: М. Altbauer. Manuscripts and their Study in Izrael and Sinai, p. 7; Ясіновський. Виправлення (2), с. 206, № 1135.

№ 1136 (1086/а) 1878, Михайл Кешеляк, півцоучитель, Прив. зб. о. Николая, с. Ольшавиця м-ко Сніна, Словаччина

Тип. стор.: «Сия книга Михаила Кешелякъ, списанна года 1878 въ Олшавици»; скорописом: «Сия Кнїжица Михаила Кешеляка пивцоучителя олшавицкогo»; «Церкви приходской св. отца Николая въ Олшавици» (іншою рукою).

ґ° (250x310 мм), 45 арк.; штучний півустав, літери нахилені праворуч. В основному тексті українізми: гриховнѣй замість грѣховнѣй (глас 2 пісня 6), процвила замість процвѣла (глас 2 пісня 3, арк. 10).

Д.: скромний орнаментальний ініціал.

СТИХИРИ покаянні в неділю на вечірні на *Господи возвах*, гласи 1–8, без нот (арк. 2–9 зв.).

ІРМОСИ воскресні та декілька празничних, гласи 2–8 (арк. 10–45).

Лит.: Ясіновський. Виправлення (2), с. 207, № 1136; Marinčak. Olšavicki Irmológion.

№ 1137* (40/а). До 1627 р. Луцьк, б-ка братства

Дж.: «Ирмоноев два: кулизмяный, и нотованый» (себто один невменний, а другий нотолінійний).

Лит.: *Памятники, издаваемые временною комиссиею*, т. 1, с. 265; Ясіновський. Виправлення (2), с. 207, № 1137.

№ 1138 (694/а) 2 чв. XVIII ст Унівський м-р, Рук. 42 (інв. 1237)

ґ°, 148 арк., без поч. і кін., пропуски; до нижньої обкладинки приклеєна народна гравюра; текст у подвійних рамках.

Д.: орнам. заставки, ініціали, в кольорі.

О.: оправа не держиться блоку книги (мабуть, з іншого кодексу), орнам. клейма.

В. зн.: мальтійський хрест під короною.

З.: переписувач наприкінці 4 гласу: «Конецъ Гласа четвертаго и совершеннаго: Бгу слава» (арк. 92 зв.); «Ирмологонъ изъ нотами. W(?)pokorze podpisany gospodarz ze wsi Lachowice zarzeczne» (арк. 5, на приклеєному клаптику); «Шаранѣвъчъ Гриніо Писалъ сію Книшку Рабъ Бжи » (арк. 85 зв., невправний почерк); «Писавъ Павло Хитроский» (арк. 91); уривок абетки олівцем (арк. 106); «[i]sprawyta: Tabaka Ioan» (далі не читається, арк. 119 зв.).

П.: до Унівської лаври надійшов 8 травня 2008 р. з дочірнього монастиря в Дорі.

ОКТОЇХ–ІРМОЛОГІОН (без сідальних), гласи 1–8 (арк. 1–117 зв.).

ПОДОБНІ, уривок, глас 1: *Бог Господь*, тропар воскресний *Камени знаменану* (без кін., арк. 148–148 зв.).

Гласовий структурний тип.

Лит.: Ясіновський. Виправлення (2), с. 207, № 1138; *Бібліотека Унівської Свято-Успенської лаври*. с. 124, № 1237.

№ 1139* (1019/а) XVIII ст. Краків, В-ка UJ, ms 942

ґ°, 3 арк., уривок, вклеєний наприкінці Євангелія другої пол. XVI ст.; знайдений під час реставрації рукопису.

П.: основна частина кодексу походить з Богородчан.

ІРМОЛОГІОН – ірмоси на Різдво Богородиці, Успеніє, св. Трійці.

Лит.: Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce, с. 66, № 140; Ясіновський. Виправлення (2), с. 207, № 1139.

№ 1140 (218/б) ост. чв. XVII ст.

Варшава, ВН, 11811 ІІІ (акс. 2582)

4°, 5 арк., уривок; дрібн. півустав, що переходить у скоропис, 8 рядків на стор.

Н.: нотки дрібні, писані чітко і вправно.

П.: до 6-ки греко-католицької капітули в Перемишлі надійшов у складі рукописного Євангелія in F° 2-ї пол. XVI ст. з с. Воля Олешницька біля Перемишля.

ІРМОЛОГІОН – уривки ірмосів 3 гласу: пісня 3 – ірмос воскресний **Иже ѿ негѣщїи**^х
(арк. I) та ін., пісня 4 – ірмос воскресний **Положи к на^м твѣдѣнїю любѣ**^ѣ (арк. III), пісня 8
– ірмос канону на Успіння **Памїє прохладна** (арк. V) та ін.

Лит.: Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce, с. 99, № 210; Ясіновський. Виправлення (2), с. 208, № 1140.

№ 1141* (1037/в) XVIII ст. Сянок, Muzeum Budownictwa Ludowego, 13654

4°, 291 арк., без поч., без оправы.

Д.: орнам. заставки, ініціали, мініатюри, на арк. 13 зв. Іоан Дамаскин.

П.: ст. шифр – К.В. 1271.

<ОБИХОД> – всеношне, без поч.; на арк. 271 починається «Реєстръ знайдена ірмосом»; у календарній частині під 2 травня згадується муч. Борису і Глібу.

Календарно-мінейний структурний тип.

Лит.: Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce, с. 171–172, № 354; Ясіновський. Виправлення (2), с. 208, № 1141.

№ 1142* (1057/а) 1 чв. XIX ст.

Сянок, Muzeum Historyczne, 37

4°, XVII, 78, XXIII арк.

О.: картон, шкіра.

З.: на початку нотатки окуліста, вірші українською та польською мовами.

П.: надх. з села Волковії Перемиської єпархії.

ОКТОЇХ–ІРМОЛОГІОН.

Лит.: Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce, с. 173, № 358; Ясіновський. Виправлення (2), с. 208, № 1142.

№ 1143* сер. XVIII ст.

Київ, Товариство Просвіта

4°, пошкодж., пропуски в середині кодексу; без оправы; 9 рядків на стор.; грубий півустав; кольорові заставки, ініціали, мініатюри в народному стилі.

(стор. з рук.: початок догматика 2 гласу).

П.: інформацію і копії 4-х стор. 2015 р. отримано від координатора т-ва *Просвіта* у Києві Богдана Березенка; сучасне знаходження книги невідоме.

Гласовий структурний тип.

№ 1144 (75/б) сер. XVII ст.

Варшава, BN, 11976/a III (акс. 2802)

4°, 1 арк., дрібн. півустав, 8 рядків на стор.

Н.: нотне письмо чітке, тривалості ноток від цілої до вісімок, в кін. нотних рядків сторожі, нотний текст дуже розспіваний.

П.: до 6-ки греко-католицької капітули в Перемишлі надійшов з Дністрика Головецького у складі рукописної Тріоди постної 1-ї чв. XVI ст. in F°.

Херувимська пісня на літургії Василя Великого у Вел. суботу *Да молчит всякая плоть*, уривок, поч. *воцарѣвшии^и и господѣ*, кін. *со всѣми начаи.*

Лім.: *Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce*, с. 432–433, № 918; *Inwentarz rękopisów Biblioteki Kapituły Greckokatolickiej w Przemyślu*, с. 92–93; Ясіновський. Виправлення (2), с. 208, № 1145 (!).

№ 1145 (444/a) 1 пол. XVIII ст.

Варшава, BN, 11976/b III (акс. 2802)

4°, 2 арк., 8 рядків на стор.; дрібн. півустав.

Н.: вправне нотне письмо, тривалості ноток від цілої до вісімок.

З.: «Jasnie wielmożny mołostiwy (!) panie u dobrodzieju łaskawu», XVIII ст.

П.: до 6-ки греко-католицької капітули в Перемишлі надійшов з Дністрика Головецького у складі рукописної Тріоди постної 1-ї чв. XVI ст. in F°.

Стихири на вхід архиерея *воше^д еси во цѣкѣ*, на освячення церкви *воѣмѣте врата.*

Лім.: *Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce*, с. 432–433, № 918; *Inwentarz rękopisów Biblioteki Kapituły Greckokatolickiej w Przemyślu*, с. 92–93; Ясіновський. Виправлення (2), с. 208, № 1145.

№ 1146 (75/в) сер. XVII ст.

Варшава, BN, 12176 IV (акс. 2774)

F°, 1 арк., 13 рядків на стор., дрібн. півустав.

Н.: нотки дрібні, писані чітко, шкала ноток від бревис до половинок, в кін. нотних рядків сторожі.

П.: у складі Типікона (арк. 289–289 зв.) до б-ки греко-католицької капітули в Перемишлі надійшов з села Замочок.

Стихира на 6-м часі у Вел. п'ятницю **ТѢБѢ ѠДЪВЦАГОСА СВѢТОМ**, без кін., обірвано на словах **ТВОЕМУ НХОДУ...**

Лит.: Gołos. Manuscript Sources of Easter Chant, с. 79; *Rękopisy cerkiewnosłowiańskie w Polsce*, с. 454, № 964; Ясіновський. Виправлення (2), с. 208–209, № 1146.

№ 1147* (349/6) XVII ст. Ченстохова, Jasna Góra, I–216

Лит.: Gołos. Manuscript Sources of Easter Chant, с. 80; Ясіновський. Виправлення (2), с. 209, № 1147.

№ 1148* (1076a) До 1825 р. Бухарест, VAR, № 67

4°(22x16), 244 арк.

З: «Сеи Ирмолю принадлежить Рошканского жителю Григорию ДимковѢ куплень отъ монаха Серапиюка, марта 12 числа, 1825 лѣт, цѣною за двадцать левовъ» (арк. не вказаний); запис 20 грудня 1833 року – Petra Dinco Grigorovici. З бібліотеки еп. Мелхиседека.

Літургія Василя Великого (арк. 2), *печерское* (арк. 16), *Во светую великую четыредесятницу* (арк. 222).

Лит.: Яцимирский. *Славянские рукописи румынских библиотек*, № 68; Panaitescu. *Manuscrisele slave*, № 67; Ясіновський. Виправлення (2), с. 208–209, № 1148.

№ 1149* (245a) 80–90-ті роки XVII ст. Ватикан, Папський Сх. інст, Slav. 53

4° (165x135мм), I+554+1 сторінок (!), без початку, пропуски, окремі арк. переставлені; дрібн. півустав з елементами скоропису. Мова церковнослов'янська з «югозападнорусскими» елементами.

Д.: орнам. заставки, ініціали стародрукованого типу, три мініатюри (с. 1, 91, 418).

В. зн.: двоголовий орел на щиті з гербом (Дианова, Костюхина, № 142 – 1699 р.), Allmodpapier (Laucevičius, № 1270, 1685–1689 pp.).

О.: дошки в шкірі.

З.: латинкою латинською і слов'янськими мовами молитовного змісту (с. 73–74, 82, 182, 540), нерозбірливий запис кирилицею, добре читається лише слово *храму* (с. 508).

П.: дарчий запис: «To my dear Mr. F. R. Thompson as souvenir. 24.IX.[19]46.» і нерозбірливий підпис (с. 1). Надійшов восени 1993 р.

ПОДОБНІ, на 8 гласів (с. 1–24).

<ОБИХОД, уривок> – Херувимська пісня, мале славослів'я (с. 25–27).

МІНЕЯ–ТРИОДЬ, поч. з 1 вересня — служби Симеонові Столпнику і Новому індікту, на Різдво Богородиці, Воздвиження, Зачатію св. Йоана Предтечі, св. Йоанові Богослову, Покрову, муч. Димитрію, Козьмі і Дамяну, безплотним ангелам, св. Йоанові Златоустому, Филипу, на Введення, Саві, Миколаю, на Різдво Христове, Василію, Богоявленню, св. Йоанові Хрестителю, на Стрітень, Благовіщенню; у неділі перед Вел. постом і на Вел. піст, у тому й канон на В'їханіє (тропарі), служба страстей; стихири та ірмоси в неділі по Пасці (П'ятидесятниця); продовження празничних стихир — апп. Петру і Павлу, стихири преп. Антонію Печерському (10.07), Преображенню, Успенню (с. 29–463).

<ДОПОВНЕННЯ> – канон на умиреніє Церкви, богородичні дневні на 8 гласів, подобні болгарські на 8 гласів, два тропарі страсного тижня (с. 464–540);

РЕЕСТР ірмосів (с. 541–554).

Календарно-мінейний структурний тип.

Вказ. напів: **київський** — *О Тебї радуєтсѧ (?)*, кондак Богородиці (с. 184, 202);

острозький – кондак Богородиці (с. 205);

болгарський — кондак Богородиці, Воскресни Боже у Вел. суботу, припіви на Воскресіння, подобні стихирам, поліелеї, канон на В'їханіє (с. 207, 327, 349, 479–511, 511–517, 518–532).

Літ.: Джурова, Станчев. *Описание славянских рукописей Папского Восточного института*, с. 126–127; Ясіновський. *Виправлення* (2), с. 209, № 1149.

№ 1150* (336/а)

XVII ст.

Львів, б-ка НТШ, інв. № 993

Уривок.

П.: бібліотеці НТШ подарував д-р Ярослав Гординський.

Літ.: *Інвентарна книга рукописів бібліотеки НТШ*, № 993; *Хроніка НТШ*, ч. 69–70 (1929/1–2), с. 15; Ясіновський. *До історії вивчення нотолінійних Ірмолоїв*, с. 493.

№ 1151* (1110/г)

Львів, б-ка НТШ, інв. № 1384

214 арк.

П.: до бібліотеки НТШ 1913 р. передав Степан Іванців.

Літ.: *Інвентарна книга рукописів бібліотеки НТШ*, № 1384; Ю. Ясіновський. *До історії вивчення нотолінійних Ірмолоїв*, с. 493.

№ 1152 (183а) 70–80 рр. XVII ст.

Люблін, В-ка KUL, ms 18753

4°, 189 арк., без поч. і кін.; дрібн. півустав.

Н.: наприкінці нотних рядків сторожі.

Д.: планувався, але не виконаний – залишилися чисті місця.

Ф.: «паяц».

О.: відсутня.

П.: на арк. 1 чорним чорнилом XIX ст.: «Ірмологионъ № 560 VII/1903 изъ Ладиз(ж ?)енской церкви»; ймовірно, запис стосується якоїсь бібліотеки в Холмі.

ОКТОЇХ–ІРМОЛОГІОН: поч. – глас 1, пісня 7, ірмос в неділю Хрестопоклонну *Испламени отроки (арк. 1–170 зв.)*.

СТИХИРАР празничний – поч. на Різдво Христове, в кін. на Успіння *О дивное чудо (арк. 171–189 зв.)*.

Гласовий структурний тип.

Літ.: Ясіновський. *Виправлення* (3), с. 246–247, №с1152

№ 1153 (190/а) 1673 р., Іван Юркович (переписав ?) Львів, прив. зб. АнНе 1

Дата й ім'я маляра-декоратора й переписувача (?) внизу мініятюри Йоан Дамаскин: **РокѸ**

БѣѸ: *ѣѸгог ѡванъ Юрковичъ (?), арк. 15 зв.)*.

4°, 361 арк., без кін., 9 нотних рядків на стор.; між розділами подекуди чисті розлінійовані стор. (арк. 52 зв.–53); почасти стор. забруднені й потерті від частого вжитку, окремі арк. підклеєні; в сер. арк. подекуди переплутані; дрібн. півустав, ноти писані чорним чорнилом, лінійки коричневим. Мова основного тексту церковнослов'янська з елементами українізмів; в тексті лігатури **тв** (арк. 14 зв.), **кр** (арк. 20); літера **р** з вел. розчерком нижнього елемента (арк. 57, 71), переважно в останніх рядках стор. (арк. 161–167).

- Н.*: київська квадратна дрібн. письма, нотки у формі маленьких квадратиків; чітке групування ноток "тактами", особливо чверток. Ключ у формі двох елементів. Переважає дуральний звукоряд, зрідка бемолярний. Ладові мутації записані у формі релятивних бемолів (поч. 2 гласу, *арк. 54–54 зв.*); фіти розкриті й у вигляді літери θ .
- О.*: картон, обтягнутий коричневим полотном з декоративною вертикальною смужкою з позолотою; форзаці *арк. XIX ст.*
- Д.*: орнам. заставки, ініціали, двоколірні й однотонові, квітково-рослинні мотиви; частина декору грубо поновлена пізніше. Заголовки, колонтитули, глоси та малі ініціали писані циноброю. Мініатюри в заставках і на окремих *арк. на розвороті: Ісус Христос з розкритою книгою (арк., 1, в заставці), Йоан Дамаскин за столом переписує книги, перед ним закрита книга (вихідна мініатюра основного осмогласного розділу, арк. 15 зв.), Різдво Христове, в глибині міський архітектурний пейзаж (арк. 53 зв.).*
- 3.: *Рокъ Бжїи ѿѿѿъ мїа маи дни [...] Язъ іерен Захарїи Черняховскїи (?) парохъ бониовскїи (?) 5 крестихъ [...] (арк. 227 зв.); «Азъ іерей [Захарїй] Черняховскїи парохъ бониовскїи крестехъ і миромъ с[в]я[т]и[м] помаз[а]х отроча мл[а]ден[ц]а еже о[н] ?] от родителей законе вѣнчаних Міхаїла діека (?) і жена его [...] Марїа З(?)ечка обиватели Бониови» (арк. 247), подібний запис тією ж рукою про хрещення парохом боньовським Захарїєм Черняховскїи (285 зв.); «Borys Lanikiewicz Popowicz Wopowski», «Jan popowicz Wopowski pisal [...]» (арк. 246 зв.), лист поповича боньовського Петра Ланікевича до свящ. Василя (польск., *арк. 225*), лист до свящ. Василя [тією ж рукою, що і на *арк. 225*, тобто Петра Ланікевича — підпис затертий] (польск., *арк. 117 зв.*), записи молитовного змісту, Проби пера укр. і польск. мовами.*

<ОБИХОД> – всеношна: пс. 103 *Благослови діє моѿ Господа, ін. стишки: Благословѣ єси Господи, ѿ травѿ на слѿжбѿ челоувѣком, Днвна дѣла, Всѿ премѿдростїю, Глава ти Гдѣ, Янлѿлѿ,* пс. 1 *Блаженъ мѿж (арк. 1–3 зв.); літургія Йоана Златоустого: Ями. Господи помилѿ,* Херувимська пісня і т.д. (*арк. 3 зв.–12 зв.*); світилен Успенню *Япостоли ѿ конецъ земли, припѣв на Благовѣщення Ярхагелскы" гла, на Воскресіння Христове Хрѣтовола пасха, Свѣтисѿ свѣтисѿ Новы" Ієрѿсалїме, Течѿхѿ Жѣны, О божествѣнаго ѿ любѣнаго, Яггѿлѿ вопѿлше, О пасха вѣлѿл (обірвано⁶ – и свѿще ѿ"шлѿ хрѣте..., арк. 12 зв.–15).*

ОКТОЇХ–ІРМОЛОГІОН, на 8 гласів – глас 1: догматик *Всемірнѿнѿ славѿ, богородичний Ге іспочнисѿ Ісайно прореченїє, Бгѿ Гдѣ воскресне з тропарем Каменн знаменѿ і повседневне, богородичний Гавріїлѿ провѣщѿшѿ, троїчний Тро"це свѿтаѿ / Єдинотрисотѿнѿе начало, сідальна по 1 катизмі Гров тво", хрестовоскресний Ко крестѿ пригвоздисѿ, богородичний Ятрѿ тѿ Бжїю, сідальна по 2 катизмі Жени ко гровѿ при"доша, хрестовоскресний Кѿ крѣтѿ пригвоздисѿ, богородичний Зачензши неѿпално, степенні антифони *Внегда коѿвѣти ми, прокимен Нїѿ воскреснѿ глголетѿ гдѣ (тією ж рукою на полі без нот, арк. 16–23 зв.); ірмоси: пѣнь ѿ Ірмѿ вѿкрє[сний] – Твоѿ повѣдїтечнѿ дѣница (арк. 23 зв.), стоѿ[повний] – Лѿты работи (арк. 24), Ржѣтѿлѿ – Хї раждѿлєтѿлѿ (арк. 24), Інѿ Ірмосѿ (пізніше дописана глоса) Спасє людї (арк. 24 зв.), Оүспѣ: – Прєдкращѣна Божїєю славою (арк. 25), вовѣ² – Пѣн повѣднѿнѿ (арк. 25), О.о.мѿ – Поєм вси людїє (арк. 25 зв.), стоѿ[повний] – Стоѿпомѿ ѿнѣнїѿм (арк. 25 зв.), стоѿ[повний] – Помѿшємѿ Бгѿ**

⁶ Арк. 15 і наступний склеєні й тому 15 зв. і *recto* наступного недоступні для прочитання.

(арк. 26), *стола[повний]* – *Воспоємъ пѣ новѣ* (арк. 26), в неділю *Кѣтопокло[ннѣ]* – *Бжѣтвѣныѣ* проѣобрази (арк. 26), *Григѣ Бгѣ* – *Похвалѣ мо"ге* (арк. 26 зв.); пісня 2 (арк. 26 зв.–27 зв.); пісня 3 (арк. 27 зв.–30 зв.), пісня 4 (арк. 30 зв.–33 зв.), пісня 5 (арк. 33 зв.–36), пісня 6 (арк. 36–39), пісня 7 (арк. 39–42), пісня 8 (арк. 42–45 зв., обірвано на ірмосі *столповому Пѣнословѣнни*, кін. – *прѣложша на...*), пісня 9 (без поч.) – на Введення (?) – *Ангеле воведеніе* (арк. 46), те саме – *Свѣтоногны" истѣнникъ* (арк. 46); величання на 9-й пісні канонів на Введення *Величаѣ дшѣ моѣ* (арк. 46), Успенню *Величаѣ дшѣ моѣ*, *Повѣжуютъ ѣстества* (арк. 46 зв.–47), Різдво Христове *Величаѣ дшѣ моѣ* і *Тайство стѣно вижѣ* (арк. 47), Богородиці (?) *Величаѣ дшѣ моѣ* (арк. 47 зв.), [ірмос 2 канону на Різдво Христове] – *Подобаше намѣ* (арк. 47 зв.), [столповий] *Нензглаголна дѣвья* (арк. 48), [столповий] *Сотвори державѣ* (арк. 48), *стола[повний]* *Живонѣни" источник* (арк. 48 зв.), *стола[повий]* *Ти ѣже видѣ мо"ге"* (арк. 49), *стола[повий]* *Радѣ"ѣ дѣвствѣнаѣ* (арк. 49), *стола[повий]* *Неизглаголна дѣвья та"на* (арк. 49–49 зв.), Кресту – *Ѡ мѣи дѣо Богородице* (арк. 49 зв.), величання *Величаѣ дшѣ моѣ* (арк. 50), величання в неділю Томину *Величаѣ дшѣ моѣ* (арк. 50), ірмос в неділю Самарянина *Тебе свѣтлѣю свѣщѣ* (арк. 50), *Гри" –* *Иже вышнюю глѣбинѣ* (арк. 50), *Ѡ –* *Грѣшнѣ молитвы* (арк. 50 зв.), *Подобенъ, глѣ ѣ –* *Небѣныѣ чиноѣ*, *Прехвалѣнїи мѣченїи* (арк. 50), [катавасїя, глас 1] – *Изъяви Ѡ бѣ" (арк. 50 зв., інший крупніший почерк);* і так в кожному гласі, починаючи з 2 гласу, після догматика й богородичного додано *Бог Господь* з ремаркою *дневное* і без ремарки з тропарями; наприкінці іншим почерком пізнішого часу – *Селмѣзациѣ до заправовнїѣ Йермолю* (циноброю): нотки різних тривалостей (від цілих до вісімок) у вигляді гам, записи різного часу й невправними (очевидно, учнівськими) почерками (арк. 52); глас 2 (арк. 54–86 зв.); глас 3 (арк. 90–116 зв.); глас 4 (арк. 118–167); глас 5 (арк. 168–188); глас 6 (арк. 190–221 зв.); глас 7 (арк. 223–246); глас 8 (арк. 248–285 зв.).

<СТИХИРАР мінейний і трїодний з доповн.> – стихирини й деякі ін. жанри на празники, святим і преподобним: Симеону Столпнику *Божествѣнаѣ бл҃годѣ* (на вел. вечірні, глас [6]), *Иже со дѣомъ, Б҃голюбивы Бжѣ* (на стиховні), *Преподобне Ѡче* (глас 5), *Ѡ корене благаго* (на хвалїтех, глас 2), *Иже нейреченю Мудростїю* (глас 8; арк. 286–289); прр. Захарїї *Свѣтителе Законѣ* (стихира, глас 6; арк. 289–289 зв.); Архангелу *Сорадѣителѣ с нами* (на вел. вечірні, глас 6), *Идеже усинлетъ* (арк. 289 зв.–291 зв.); на Рождество Богородиці *Денѣ иже на раздѣмнїхъ* (на вечірні, глас 6), *Прїйдѣте вси вѣрнїи, Сый день Господень* (на хвалїтех, глас 2; арк. 291 зв.–294); Воздвиженню *Прїйдѣти вси лзыци* (глас 2), *Ѡго же древле* (на стиховні, глас 8), *Денесь происходи" (арк. 294–297);* на зачатїе св. Йоана Хрестителя *Денѣ Ѡ неплоднаго* (глас 2; арк. 296 зв.–297 зв.); на преставлення св. Йоана Богослова *Сїѣ громова, Апостоле Хрѣвъ, Б҃гослове и Апостоле, Свѣгелїсте иване, Оучениче спїсѣвъ, Оуставы земнїѣ* (арк. 297 зв.–301); святитлю Ананїї

Человѣци Божій (глас 6; арк. 301–301 зв.); арх. Михаїлу Идеже ѡсѣнлеѣт (арк. 301 зв.–302); перед Рождеством Христовим Иосифе рещи нам (арк. 302–302 зв.); на Хрещення по Євангелії Бгъ слово лвисл (арк. 302 зв.–303); в неділю Хрестопоклонну Посоквиѣ Господи (на стиховні, глас 4; арк. 303–303 зв.); стихири на Успеніє – Бгда изыде, На безсмертноє Твое Оуспеніє (на хваліте, глас 6; арк. 303 зв.–305 зв.); Благовіщенню Посла выѣт (глас 6; арк. 305 зв.–306 зв.); Богородиці [Покров] Омьль ѡчистивше (глас 2; арк. 306 зв. – 307 зв.); на Введення По рождествѣ твоем (глас 8; арк. 307 зв.–308), Днє говоры (по 50 пс., глас 6; арк. 308–309), Денєсь во Цркѣ (на хваліте, глас 2, з фітою; арк. 309); преп. Саві – Ино множества (глас 8; арк. 309 зв.), Преподовне ѡче во всю землю (арк. 310); свт. Миколаю – Челівѣче Бжїи (глас 6, з фітою, арк. 310–31 зв.), Наслѣдиче Божїи (по 50 пс., глас 6; арк. 310 зв.–311); в неділю св. Праотців – Придѣте днє вси вѣрно (на хваліте, глас 7; арк. 311–311 зв.), Длиннѣ мѣж желанный (глас 6; арк. 311 зв.); предпразнество Різдва Христового Вертепе Украсиа (глас 6; арк. 311 зв.–312), Се время приближисл (глас 2; арк. 312 зв.); в неділю Сиропусну Бгда поставл[т]сл (глас 8; арк. 313–313 зв.); Трьом святителям Та[н]ны днє дхѣ трѣбы (глас 6; арк. 313 зв.–314); на Хрещення водами Іѡрдѣйскими (на хваліте, глас 6; арк. 314); далі чисті сторінки (арк. 314 зв.–315) і пізніше записані піснеспівиви (арк. 315 зв.–317); на Воскресіння Христова канон Воскресєніа днє (ірмоси, тропарі, запіви, світилен та ін., – все без нот, глас 1, пісні 1–9; арк. 318–321 зв.), стихири Пасха свѣщенал, Придѣте ѡ виденїа, Ироносица жени, Пасха крѣнал, Воскресєніа дє, Хї воскресє, И намѣ дарова (арк. 322–3324 зв.); на Зшестя св. Духа Преславнал днє, дхѣ свѣты" влше, дхѣ стѣ" свѣт (всі гласу 4; арк. 324 зв.–326 зв), Црю нѣбный (глас 6; арк. 326 зв.–327), Придѣте людїе (глас 8; арк. 327–328 зв.), Бгда дхѣ твоего (глас 8; арк. 328 зв.–329 зв.), Изыци иногда (глас 6; арк. 329 зв.–330), Царю небєны" [болгарського напіву] (глас 6; арк. 330–330 зв.); апп. Петру і Павлу Кими похвалними вѣнци, Кими пѣснєними добротами, Кими похвалними пѣ[н]ми (на великій вечірні, всі гласу 2; арк. 331–332), Трикрати вопрошенїе (глас 4; арк. 332–333); на Преображення Провбразѣл воскресєніе (на великій вечірні, [глас 6]; арк. 333–333 зв.), Петру Іванѣ і Іковѣ (на литїї; арк. 333 зв.–334 зв.), Полт Хрѣта Петра і Ікова (на хваліте, глас 6; арк. 334 зв.–335 зв.); на Успення ѡ дивноє чѣдо, ѡ радоваїнал радѣ"сл, Дивны твоа та"ны, Твое славлт Оуспенїе (на вечірні, всі глас 1; арк. 335 зв.–336 зв.), Богонача"ны" мановенїе" (стихира, гласи 1–8; арк. 336 зв.–339), Блажи" тл, дѣто"но естѣ, Роди всѣ пѣснми – надгробноє (арк. 338 зв.–339); св. Йоанові Предтечі Звѣзда звѣзда", Богородице ти еси лоза (на хваліте, глас 6; арк. 339–339 зв.); Усіковенїю Честной Глави св. Йоана Паки Іродїа вѣсѣт[т]сл, Виѣ елисавелѣ, Елисавелѣ зачат (на хваліте, глас 6; арк. 339 зв.–341); на Різдва Христове Івгѣстѣ еднннача[л]ствѣю

(навечеріє, глас 2; арк. 341 зв.–342), **Ѹ** нами **БѢ** (арк. 342–342 зв.), **А**гглы вси небеси (на литії, глас 6; арк. 342 зв.), **Р**жество твоє **Хрѣ**те (тропар; арк. 342 зв.–343), **В**сѣчѣкал денѣ радости (арк. 343), **Г**лава вовышнѣхъ **БѢ** (по 50 пс., глас 8; арк. 343 зв.–344), **Д**ѣвал денѣ (кондак, глас 3; арк. 343 зв.–344), **В**еселѣтєся правѣніи, **Щ**ць бл҃гозволнѣ, **Б**огородице **Д**ѣо рождшіа, **П**рѣдѣте воспое[м] **М**ѣрѣ, **Ѹ**гда время, **Д**енєсь **Хрѣ**то во вифлєвмѣ (на хваліте, всі гласу 4; арк. 344–); свт. Василию (1.01) **И**же бл҃годать чдєси (арк. 347 зв.–348); **О**брзанію **Ѹ**роода" сїєз (на вечірні, глас 8; арк. 348 зв.), **Н**е Ѹстидѣся прєблагїи (на стиховні, глас 8; арк. 348 зв.–349); на Хрещення **П**риклонилъ еси главѣ, **Т**ебє **И**же во **Д**ѣѣ, **К**рїцає"єа **Х**ї (навечеріє, на *Господи возвах*, глас 2; арк. 349–350 зв.), **Д**енєсь **Хрѣ**то на норадѣ прише (на хваліте, глас 2, з ладовою мутацією; арк. 350 зв.–351), **В**оспоємі вѣрніи – на *почерп води* (глас 6; арк. 351–351 зв.); стихири в неділю Блудного сина **Ѹ**чєскаго дара, **Ѹ**чє бл҃гый, **Ѹ**дє ада" прѣмо раи (кін. обірваний, на полі глоса при кінці на прєдн і знак повторення, глас 6; арк. 351 зв.–352 зв.); у Вел. четвер (лише кін. піснеспіву) **П**омани на" сѣый (арк. 353); стихири у Вел. п'ятницю **Д**ѣѣ лѣкѣѣ сотвори, **К**одо Ѹ" сѣыл, **Р**аспеншѣ **Т**и єа **Хрѣ**те (на хваліте, глас 3; арк. 353–354 зв.), **Ѹ**влекоша є мене ризы моа, **П**лєци моа (глас 6; арк. 354 зв.–355), **Т**ебє ѡдѣвцагоєа свѣто" (на вечірні, глас 5; арк. 355 зв.–357), **на**гробное – **В**еличєємъ тѣ **Ж**ивотдавчє (арк. 357–358); у Вел. понеділок **Ѹ**є женихѣ градє" (глас 8; арк. 359–359 зв.); у Вел. четвер **Ѹ**гда славзний **Ѹ**чєници (глас 8; арк. 359 зв.–360); у Вел. суботу **В**оскрєни **Б**же, **Д**а мо"чит вєлка пло" (обірвано на заключному аллілуя (арк. 360 зв.–361 зв.).

Вказ. напів: **київський** – всеношне (арк. 1), літургія (арк. 3 зв.);

острозький – *Блажен муж* (арк. 3).

Гласовий структурний тип.

Лит.: Ясіновський. Виправлення (3), с. 247–251, № 1153; Ясіновський. *Десять ірмологіонів*, с. 13–18, № 1.

№ 1154 (№ 190/б) 1673 р., Михайл Подлузький, Львів, прив. зб. АнНе 2
бакалавр, маляр-ілюстратор, м-ко Каньчуга

Гласъ пѣрвый собранный въ єдинѣ. Празнникїи ї сѣымъ. ї столповыє./ вѣлє зводѣ. кїєвского. Михаилъ Подлузькій (заголовна стор. перед осмогласним розділом, арк. 22).

4°, 398 арк., без кін., пропуски в сер.; арк. місцями забруднені, воскові плями, пошкоджені, підклеєні; при реставрації арк. почасті переплутані. 8 нотних рядків, з арк. 37 – 10; дрібн. півустав, писаний однією рукою, часом недбало; у мові українізма – **на риць, цару** (арк. 362 зв. 388).

Н.: вправний чіткий почерк, нотки квадратні з нахилом ліворуч, штилі довгі і прямі, чітке групування ноток в "такти", тривалості нот від льонґи (лише як заключна нота) до вісімки; зрідка трапляються релятивні бемолі; ключ **С** за формою бл. чвертки, але з коротшим штилем, лише на третій лінійці; фітні вокалізи розкриті.

Д.: орнам. заставки, ініціали, в кольорі; в заставках мініатюри – Богоматір-цариця з Ісусом; мініатюри Василій Вел. (арк. 10, у тексті літургійі Василя Великого), внизу праворуч підпис маляра-ілюстратора – *М. Подлѹзкѣ*.

О.: картон, обгорнутий білою шкірою.

З.: у мініатюрах рукою маляра-ілюстратора, який, можливо, переписав цього Ірмолая – *✠аѡгъ Михаилъ Подлѹзкій ѿ Калѹзѣ: мѣца мнѣ лѣ (!, арк. 22 зв.); Anno Domini 1673 misąca jula Dn 6 Michał Podluzki Bakalarz Kańczuzki (арк. 23);* невірним почерком XIX ст.: «Сия книга принадлежитъ до Цѣмболинецъ Иоаннъ» (арк. 347 зв.).

<ОБИХОД> – всеношне: пс. 103 *Благословѣ дшѣ мол Гда* (обірано, арк.1–1 зв.), літургія (без поч.): *Тѣвѣ Господи, Херувимська, в кін. причасник* (арк. 2–9), літургія Василя Великого: *Милоѣт мѣ, дѣто"но ѿ праведно* (арк. 9–11), літургія Пржедосвященна: *Да сѣ исправиѣт молитва мол, Нынѣ силы нѣныл, в кін. причасники* *вкѹсите ѿ ѡвѣдѣте, Блѣсловлю Господа* (арк. 11 зв.–14 зв.), утренья: в неділю по непорочних *Янгѣлскі сокоѣ, Почто мѹра, Зѣло рано, Мирносица жены, Поклонѣ"сѣ ѡцѹ, Жѣнодавѣца рѣде"шѣл* (арк. 15–17 зв.), поліелеї *Рави Гда, Хвалите їмѣ Гднѣ, Исповѣда"тесѣ Гдѣви, дѹнѣ ѿ звѣды, Іко во вѣки милоѣт, Рѹком крѣ"ков, Іко во вѣки милоѣт* (інший напів), *Радѣ"шѣмѣ чѣмное море, Свѣтна царѣ, Іко во вѣки милоѣт* (ще ін. напів, арк. 17 зв.–20); *Досто"но є"т*, два напів (арк. 20–21 зв.).

ОКТОЇХ–ІРМОЛОГИОН, на 8 гласів: догматики з богородичними, сідальні, степенні-антифони, ірмоси (арк. в ірмосах 1 гласу на поч. переплутані, арк. 23–284), в кін. пропущений ірмос 8 пісні 8 гласу на собор арх. Михаїлу *Провлѣнаго на горѣ*, пізнішого почерку літургія, прикінцеві піснеспів без тексту (арк. 284 зв.–289).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів, глас 1 *Невѣны"м чино"м*, кін. гласу 8 *Гдпди ѣще* – обірано (арк. 290–302 зв.).

<СТИХИРАР мінейний і тріодний з доповн.> – стихирі Симеону Столпнику, глас 5 *Преподобне ѡче* та ін. (арк. 304), Індикту, глас 6 *Іже со дѹхо"м* та ін. (арк. 306 зв.), на Різдво Богородиці, глас 6 *Денѣ нже на разѹ"ныхъ* та ін. (арк. 309), Чесному Хресту (Воздвиженню), глас 8 *Сгоже древле* та ін. (арк. 316), на Покров, глас 1 *Ѡ великое застѹпленіє* та ін. (арк. 319), арх. Михаїлу, глас 6 *Сорядѣ"тесѣ с нами* та ін. (арк. 321 зв.), на Введення, глас 1 *Денѣ вѣрній* та ін. (арк. 324 зв.), Саві Пресвященному, глас 5 *Савво богомѹ"ре* та ін. (арк. 329), свт. Миколаю, глас 2 *Кими похв"ными вѣ"ци* та ін. (арк. 332 зв.), на Різдво Христове, глас 2 *Явѹстѹ єдиночѣстѹ* та ін. (арк. 337 зв.), припіві трьом Святителям: *Василію Великому величаем тѣ Свѣтители Хрѣ"ов василіє* та

ін. (арк 347 зв.), Обрізанію, глас 8 **Богодѣ** **Сїи** (арк 348 зв.), на Хрещення, глас 2 **Прокѣтителѣ** **нїего** та ін. (арк. 351), на Стрітення, глас 6 **Да ѿвѣзетсѣ** **двѣ** та ін. (арк. 359); в неділю Блудного сина, глас 6 **Ѣческаго** **дара** (арк. 360 зв.), в неділю Сиропусну пс. **На рцѣ** (!) **вѣлѣдѣтѣ**, стихира гласу 6 **Сѣде** **Ядѣ**, гласу 8 **Покалнїѣ** **ѿверзѣ**, гласу 8 **На спасѣнїю** **стезю**, гласу 6 **Яноже** **тво** **содѣлнїх** (арк. 361 зв.–367), два прокимни у Вел. піст **Не ѿтвори** **лица** **твоего** та **Дѣ** **еси** **достоинїе** (арк. 367–367 зв.), кондак Богородиці в суботу 5 неділі Вел. посту **ѿбѣраннѣ** **воеводѣ** – два напиви (арк. 367 зв.), стихири в неділю Цвітну, глас 6 **Денѣ** **благадѣ** та ін. (арк. 371 зв.), тропарі у Вел. понеділок **Сѣ** **женї** **градѣ** і четвер **Сгда** **славнїи** **ѿченїци** та ін. (арк. 373, 373 зв.), у Вел. п'ятницю стихири **Дѣ** **лѣкѣ** **сотвори** та ін. (арк. 375), у Вел. суботу припиви надгробні **Величїѣ** **тѣ** **живо** **давчѣ** та ін. (арк. 379 зв.), на Вознесіння, глас 6 **Нѣдрѣ** **ѿчїи** та ін. (арк. 384), на Зшестя св. Духа, глас 8 **Прїдїте** **людїе** та ін. (арк. 386 зв.), апп. Петру і Павлу, глас 2 **Вни** **похвалнїми** та ін. (арк. 390 зв.), Преображенню, глас 6 **Превраздѣ** **ѿкресенїе** та ін. (арк. 393), на Успіння, глас 1 **Ѿ** **дивное** **чѣдо** та ін., в кін. **Твое** **славѣ** **ѿспенїе** – обірвано (арк. 396 зв.–397 зв.); уривок канону (ірмоси і тропарі) в неділю Цвітну **ѿвишлѣ** **нїгдѣ** **ници**, пісня 1 і поч. ірмосу 3 пісні – ірмоси і тропарі (арк. 398–398 зв.).

Вказ. напиви: **київський** – всеношне, літургія (без поч., арк. 1, 2, іншого почерку – 284 зв.–289 зв.); **руський** – кондак Богородиці (арк. 370); **болгарський** – причасник *Хвалїте Господа*, у заключному *Алїлуя* мелодичні вставки на слова *леге, лихи, елеге, енехе* та ін. (арк. 8), поліелеї – інципітіти див. вище (арк. 17 зв.–20), стихира арх. Михаїлу **Ндеже** **ѿсилет** (арк. 323), кондак Богородиці (арк. 367 зв.), стихири в Цвітну неділю **Денѣ** **благадѣ** та **Прежде** **шесты** **дней** (арк. 371, 372).

Гласовий структурний тип.

Лит.: Ясіновський. Виправлення (3), с. 251–254; № 1153; Ясіновський. *Десять ірмологїонів*, с. 19–23, № 2.

№ 1155 (№ 943/а) 1761 р., Максим Карпінський, Львів, прив. зб. Ан.Не 3 іерей, с. Лучки, ц. Димитрія

Во **славѣ** **Сѣ** **мы** / **Є** **дїно** **сѣ** **щны** **жи** / **в** **о** **т** **в** **о** **р** **а** **цї** **ї** **ї** **н** **ѣ** **р** **ѣ** / [дн] **лї** **мы** **я** **т** **р** **о** **ц** **и** **Ѿ** **ца**, **ї** / **сї** **а**, **н** **с** **т** **г** **о** **д** **х** **а**, **н** **а** – / **п** **и** **с** **а** **с** **л** **а** **к** **н** **и** **г** **а** **сї** **л**. **З** **о** / **в** **е** **л** **а** **м** **ї** **р** **а** **д** **о** **л** **о** **г** **ї** **ш** **н** / **С** **и** **р** **е** **ч** **ь** **ї** **р** **м** **о** **л** **о** **и** **п** **р** **и** **х** **р** **а** **м**. / **С** **т** **г** **о** **в** **ел** **и** **[к** **о** **л** **м** **ч** **н** **и** **к** **а** **х** **ѣ** / **д** **и** **м** **ї** **т** **р** **ї** **ї** **а**, **н** **ї** **р** **о** **т** **о** – / **ч** **н** **и** **к** **а**. **В** **о** **в** **ѣ** **с** **н** **л** **ѣ** **ч** **к** **ѣ**. / **н** **е** **г** **о** **д** **н** **ы** **м** **ѣ** **н** **д** **о** **с** **т** **о** **й** **н** **ы** **м** / **р** **а** **в** **о** **м** **б** **ж** **ї** **н** **ы** **м** **с** **м** **и** **р** **ѣ** **н** **ы** **м** / **ї** **є** **р** **е** **ш** **л** **м** **н** **а** **ж** **ї** **н** **о** **м** **к** **а** **р** **п** **ѣ** **н** **с** **к** **и** **м** / **п** **а** **р** **о** **х** **о** **м** **л** **ѣ** **ч** **ѣ** **с** **к** **и** **м**. **н** **а** **т** **о** **"** **ч** **ѣ** / **з** **а** **д** **ѣ** **ж** **а** **в** **ы** **б** **л** **г** **о** **в** **ѣ** **р** **н** **о** **и** **ц** **и** **н** **ї** **ї** **н** **т** **ѣ** **р** **ѣ** **з** **и** / **к** **р** **ѣ** **л** **е** **в** **н** **ы** **у** **г** **р** **о** **р** **о** **ї** **н** **с** **к** **а** **г** **о** **р** **ѣ** **д** **а**. **ї** **ї** **р** **ѣ** **д** **ел** **ї** **ї** **н** **р** **о** **ч** **ї** **ї** **н** **р** **ѣ** **д** **ѣ** – / **л** **ѣ**. **у** **г** **о** **р** **о** **ї** **н** **с** **к** **а** **г** **о** **р** **ѣ** **д** **ѣ**, **р** **о** **к** **ѣ**. **б** **ж** **ї** **о**. **ѿ** **ѿ** **ѣ** **ѣ**. **н** **ї** **ц** **а**: / **н** **о** **в** **е** **р** **ї** **ї** **н** **а**, **ї** **ї** (*тит. стор.*).

F° (34,8 x 21,3), 158 арк., первісна фоліяція а–рнв (з помилками), арк. 1–4, 158–171, 158 чисті, але розлінійовані, наприкінці і в сер. декілька чистих арк. вирвано, арк. 80–83 вклеєні не на своє місце; 12–15 нотних рядків; на арк. 154 зв.–157 ноти без тексту (письмо основного переписувача); дрібн. півустан, нотні лінійки писані коричневим чорнилом, ноти і словесний текст чорним, з арк. 48 все одним чорним чорнилом.

М.: церк.-сл. з українізмами: *стрічайте* – замість церк.-сл. *срящите* (ірмос 1 пісні Різв'яного канону, арк. 61).

Н.: кийвська, ритмічна шкала від цілих (лише завершальна) до вісімок, чітке групування ноток у "такти".

Д: орнам. заставки, ініціали стародрукованого стилю; мініатюри в ініціалах, заставках і в цілий арк.: св. Йоан Дамаскин за столиком переписує книгу (арк. 5 зв.).

О.: дві дошки в коричневій шкірі, сліди 2-х застібок, орнам. витиски.

З.: «Року 4738 (1763) было великое потрясѣние при Дунаи, мця юня кїи (28) дня ведлугъ римскаго кален[даря] рано у пушестаг [...]» (арк. 38); учнівські невправні записи нот, зокрема, початок ірмоса 1-ї пісні 1 гласу *Твоѣ повѣдательнаѣ десница* (один рядок з нотами, арк. 1) та ін.; «Іоанъ Сможанский пѣвцоучитель» (арк. 115); записи угорською мовою (арк. 5, 15, 34 зв.).

<ОБИХОД> – всеношне: пс. 103 *Благослови Дшѣ моѣ гдѣода*, пс. 1 *Блажен мѣж двох* напівів: з ремаркою *ѡстрѣкаго напѣлѣ* і без вказівки [болгарського]; утренья: два псалми *Воскрѣш шаташеса* і *Блажени вси надѣющїица*, пс. *Бѣ гдѣо* 1, 4 і 8 гласів, кондак Богородиці *Вѣрѣанѣ воєводѣ* [болгарського напіву] (арк. 6–8 зв.).

ОКТОІХ воскресний, на 8 гласів, глас 1: догматик *Всемн[р]нѣу славлѣ*, богородичний *Сѣ йсполнисѣ*, сідален *Грѣб твоѣ спасе войны* (частина піснеспівів без нот, в тому й ипакоий *Развойниче поканиѣ*), степенні антифони *Вонѣда скорѣкти ми*, ірмоси воскресні, пісня 1 *Твоѣ повѣдательнаѣ десница*; без нот стихири на хваліте *Поємъ твою Хѣ* та ін., стихири восточні (арк. 9–42 зв.).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів, глас 1 *Невесныѣ чиноѣ* (арк. 43–48 зв.).

ІРМОЛОГІОН – ірмоси на празники і пам'яті за церковним календарем (святим і преп. переважно без нот, повністю й у вигляді інципітів, подекуди додані припиви на 9-й пісні та світильні після 9-ї пісні): преп. Симеону Столпнику й Індикту (1.09), глас 1, пісня 1 *Поємъ вси людїе*, 2-й канон *Сѣверзѣ ѡ[т]та* (обидва Індикту, лише інципіт без нот), 3-й Симеону Столпнику, глас 8, пісня 1 *Поємъ господевн* (арк.48–48 зв.); на Різдо Богородиці (8.09): глас 2, пісня 1 *Грѣдѣте людїе*, 2-й канон, глас 8 *Сокрѣш[ш]емѣ врани* (арк. 50); Воздвиження (14.09), глас 8, пісня 1 *Крѣта начѣта*, 2-й канон, ірмос *Снѣди древа* (арк. 52–53 зв.); Покров (1.10) – з нотами лише ірмос 9 пісні, глас 4 – *Тлѣ бракѣ ненскѣсимѣу* (арк. 55); Миколаю (6.12), глас 2, з нотами пісні 3 *Утвѣднїа сѣрце моѣ* (арк. 56 зв.), 5, 7, 9; предпразнество Різдва Христового, глас 6, пісня 1 *Волною морскою*, пісня 3 трипїснця на утрени, глас 6

Господь сын (арк. 57 зв., 60); на Різдво Христове **С** нами **вѣ**, ірмоси 2-х канонів, гласу 1, пісня 1 **Христѣ** **р**адаеть **с** і **спасе** **л**юдѣи (арк. 61–63 зв.); в неділю по Різдві, глас 5, пісня 1 **в**спомни **т**и **г**осподи (арк. 64); Василю Вел. (1.01), глас 2, пісня 5 **с**вѣта **п**одателю (арк. 64 зв.); в неділю перед Богоявленням, глас 6, пісня 3 **Г**оспѣ **с**ын (арк.65); ірмоси двох канонів на Богоявлення, глас 2 пісні 1-ші **Г**лѣвинѣ **в**ѣкры^а і **п**уть **м**орскі^и (арк. 65); інципіти ірмосів (7.01) (арк. 69); преп. Євфимія (20.01), глас 4, пісня 4 **п**реклоні^а **е**си **х**рѣте (пісня 1 та ін. без нот, арк. 69 зв.); Григорію Богослову (25.01), глас 1, пісня 1 **п**охвалѣ **в**оговидецѣ (арк. 70); на Стрітення, глас 3, пісня 1 **с**вѣшѣ **г**лѣбородите^лнѣ (арк. 72); на Благовіщення, глас 4, пісня 1 **с**ѣверзѣ **с**та (арк. 73 зв.); преп. Онуфрію (12.06), глас 4, пісня 1 **д**рѣвїе **ф**арона (арк. 75 зв.); Різдво св. Йоана Предтечі (24.06), глас 4, пісня 1 **т**ристаты **к**рѣ^пки^а (арк. 77), після 9-ї пісні тією ж рукою дописано **д**а **с**а **н**спрѣ **м**олитѣ **м**о^л; ірмоси апп. Петру і Павлу (29.06), глас 4 **н**ѣ^т **т**и **п**одобѣ, ін ірмос без нот (арк. 78 зв.); **м**іа **ѣ**и **к**ї^и **в**ладымі **і**рмосы **в**оскрѣ^ны: **г**лѣ **с**ѣ **и**ко **п**о **с**вѣ^ту **х**рѣ^то: (без тексту, арк. 79 зв.); далі за рекламою мали б бути ірмоси прр. Ілії, помилка при брошуруванні; арх. Михаїлу (8.11), глас 8, пісня 1 **п**ѣ^нь **в**осле^н **л**юдїе, перед 9-ю піснею без нот припів (арк. 80); св. Йоана Милостивого (12.11), глас 8, пісня 1 **п**осѣ^чены^и **н**есѣ^кома, наступні пісні лише інципіти без нот (арк. 81 зв.); на Введення (21.11), ірмоси 1 канону (лише інципіти), 2 канону, глас 1, пісня 1 **п**ѣ^ні **п**окрѣ^нѣ **в**оспо^е (арк. 82); прр. Ілії (20.07), глас 1, пісня 1 **п**ое^н **г**ѣ^подеви, всі інші пісні без нот – лише інципіти (арк. 84); Преображення (6.08), глас 4, пісня 1 **л**ици **и**зраїлстїи, ірмоси 2 канону з нотами лише окремі пісні – 4 і 9 (арк. 84 зв.); Успеніє (15.08), глас 1, пісня 1 **п**редк^рашѣ^на **в**ожїею **с**л^овом, з 2 канону з нотами лише пісня 5, після 9 пісні з нотами світильний **я**постоли **ѿ** **к**онє^ц **з**емли (арк.85 зв., 86 зв.); ірмоси канону молебного до Богородиці, глас 4, пісня 1 **в**одѣ **п**роше^ні **я**ко **п**о **с**вѣ^ту, тропарі без нот (арк. 88); ірмоси канону Богородиці на празники нарочитих святих, глас 2, пісня 1 **н**етрѣ^нѣ **н**евѣ^нѣ (арк. 90 зв.); канон Пасці – все без нот, окрім окремих стихир **в**оскрѣ^ні **и**с^хрѣ^те, **х**і **в**оскресе (арк. 92, 93 зв.); ірмоси в неділю Томину, глас 1, пісня 1 **п**ое^н **в**си **л**юдїи (арк. 93 зв.); в неділю Мироносиць, глас 2, пісня 1 **м**оисеискѣ **п**ѣ^ні (арк. 94 зв.); в неділю розслабленого, глас 3, пісня 1 **д**нѣ **п**реелї^но (арк. 96); в середу преполовлення, глас 4 – лише інципіти, ірмоси 2 канону, глас 8, пісня 1 **м**оре **в**г^лѣ^тѣ^вал і 8-ма (арк.97); в неділю Самарянина, глас 4, пісня 1 **п**ораже^ні **е**гипта, окремі пісні лише інципіти без нот (арк.98); в неділю о Сліпом, глас 5, пісня 1 **з**емля **н**а **н**ю **ж**е (арк. 98 зв.); на Вознесіння, глас 5, пісня 1 **с**пасителю **в**ѣ^ту (арк. 100 зв.); на Зшестя св. Духа ірмоси двох канонів, гласу 7 **в**о **п**ѣ^тѣ **п**окры, гласу 4 **б**ожѣ^твѣ^нны^и **п**окровѣ^ні (арк. 101 зв.); в неділю по непорочних **я**ггїлскїи

Говѣ, без нот (арк. 105); два псалми ко̑да ѿста̑ повелѣнѣ – Хвалѣте ѿмѣ гѣпѣне, Исповѣда̑теле̑ гѣпѣдеви, два напѣви, в кін. ін. стишки цих псалмів – без нот (арк. 105–106); величання з ремаркою Посемѣ величаніе̑ Пра̑дникѣ ѿлї Гѣтомѣ – Слава ти тронце̑ свѣтал, Радѣисѣ ѿрадѣванѣл, Пречистѣл бѣгородите̑нїце̑ (арк. 106–106 зв.); пс. в неділю Блудного сина На рѣцѣ̑ вавилѣсте̑, 4 стишки з нотами (арк. 106 зв.), в неділю Сирну по 50 пс. Покалнѣл ѿверзи, На спасѣнѣ̑ стезю, Множе̑тво̑ содѣлѣнѣ̑ (арк. 107–107 зв.), два прокимни Не ѿверати̑ лица̑ твоего, Да̑ еси̑ досто̑лнїе̑ (арк. 107 зв.–108), літургія Преждеосвященна, задостойник ѿ̑ тевѣ̑ радѣ̑теле̑, за Херувимську у Вел. четвер Вечери̑ твое̑ тинно̑ та у Вел. суботу Да̑ молчи̑т всѣка̑ пло̑т – два напѣви, інший з ремаркою "друг[ое]" (арк. 108–113); в неділю Хрестопоклонну, глас 1, пісня 1, ірмос Боже̑твѣны̑ про̑образи̑ (арк. 113); у Вел. четвер канон (ірмоси і тропарі – в окремих піснях), глас 6, пісня 1, ірмос Помо̑цникѣ̑ и̑ ѿ̑ покровїте̑л (арк. 114); в суботу Лазареву, глас 8, пісня 1 По̑е̑м гѣпѣдеви̑ (арк. 115 зв.); в неділю Цвітну, глас 4, пісня 1 Я̑вишѣл̑ ѿ̑сто̑нїци̑ (арк. 116 зв.); у страсну неділю тропар Ге̑ жени̑ грядѣ̑т, ірмоси у Вел. понеділок і до суботи включно (арк. 118–124).

ІРМОЛОГІОН – ірмоси столпові, на 8 гласів, глас 1, пісня 1, ірмос Лѣ̑ты̑ ра̑боты̑ (арк. 125–157, на арк. 155 зв.–157 ноти без словесного тексту).

Вказ. напѣви: київський – всеношне (арк. 5), острозький – пс. Блажен̑ мѣж (арк. 5) і без вказівки [болгарський] (арк. 5); болгарський – два псалми Хвалѣте̑ ѿмѣ гѣпѣне, Исповѣда̑теле̑ гѣпѣдеви̑ (арк. 105 зв.), припѣви (величання) Слава ти тронце̑ свѣтал, Радѣисѣ ѿрадѣванѣл, Пречистѣл бѣгородите̑нїце̑ (арк. 106).

Жанрово-тематичний структурний тип.

Лит.: Ясіновський. Виправлення (3), с. 254–256, № 1155; Ясіновський. Десять ірмологіонів, с. 24–29, № 3.

№ 1156 (478/а) 1 чв. XVIII ст. (до 1725 р.) Львів, прив. зб. АнНе 4

4°, II, 310, II арк. (з них один зверху й один знизу приклеєні до обкладинок – уривки рукописної Мінеї общої поч. XIX ст.), в середині втрати арк.; 8–9 нотних рядкі, з арк. 64 – 9; півустав не досить вправного почерку; на поч., в кін. й окремі арк. в середині писані пізнішим почерком, лінійки наведені коричневим чорнилом, а ноти і слова – чорним.

Н.: київська, ноти писані доволі крупним почерком невправним, чвертки з довгими штилями, тривалості нот від бревїс (як заключна нота) до шістнадцяток (на арк. 306 під двома ребрами по 4 ноти – за Херувимську у Вел. суботу), фіти (арк. 26 зв. – догматик 5 гласу, 39 – богородичен 6 гласу Творец̑ из̑вѣстель); у нотному тексті відзначені ладові мутації (арк. 293 та ін.).

В. зн.: мальтійський хрест під короною.

- Д.: орнам. ініціали, заставки, кінцівки скромні, часом примітивні; заголовки, колонтитули, глоси, малі ініціали мальовані циноброю; декор часто виконаний на нотних лінійках.
- О.: картон, коричневий папір, на корінці шкіра, мабуть 1860 р. (запис на арк. 83 зв.).
- З.: «анаѳема навѣки [н]а вѣки Амѣнь / за которую далъ / золотихъ ві [12] / рокѸ Бжиа „аѵке ·1725, / ѳдани“ до церкви / в року 1742 месцу марту» (без поч., арк. 1–5); «Сей Ирмологіонъ складаль Николай Фидиньский будучи дякомъ въ ГусаковѸ 1860 [року]» (арк. 83 зв.).
- П.: з церкви села Гусакова – кругла печатка «гр.кат. уряд парохияльний в Гусакові»; до верхн. форз. арк. приклеені ex libris о. Йосифа Кладочного та Анатолія Недільського.

ОКТОЇХ воскресний, без поч. – глас 2, степенні, антифон 1 **На нево ѡчы пѣшаю**, воскресні ірмоси, пісня 1 **Во глѣбынѣ потопы дрѣле** (арк. 1–5 зв.), глас 3, догматик **Како не дывнѣла**, богородичен **Бѣ стѣмены ѡ кожѣл дѣха**, сідаьні **Хрѣсто ѡ мѣтвѣх**, хрестовоскресний **Неимѣ наго Бжества**, богородичен **Небѣнаи ликовію**, степенні антифони **Плѣнѣ стѣнѣ**, ірмоси воскресні, пісня 1 **Иже воды дрѣле** (арк. 6–15 зв.), глас 4, без поч. догматик (арк. 16–25 зв.), глас 5 (арк. 26–36), глас 6 (арк. 37–48), глас 7 (арк. 48–58), глас 8 (арк. 58–69 зв.).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів, глас 1 **Невесныи чино** (арк. 70–82 зв.).

ІРМОЛОГІОН – ірмоси в неділю перед Різдвом Христовим, глас 6 **Волною морскою**, на Різдво Христове, глас 1, два канони – **Хрѣтога радѣтелѣ**, **Сїце люди**, Обрізання, глас 2 **Градѣте людиє**, в неділю перед Просвіщенням (Богоявленням), глас 6 **Волною морскою**, на Богоявлення, два канони, глас 2 **Глѣбынѣ ѡкрылѣ**, **Пѣть мѡскы**, Стрітення, глас 3 **Сѣшѣ глѣбородитѣлѣнѣ**, в кін. іншим вправним почерком мале славословіє (арк. 108 зв.), в неділю Хрестопоклонну, глас 1 **Божественны прообразы**, в четвер 5 неділі Вел. посту, глас 6 **Помѡщныкѣ и покровитѣлѣ**, Благовіщенню, глас 4 **Ѳтверзѣ оѳста**, в суботу Лазареву, глас 8 **Поє Господевы**, в неділю **Цвѣтнѣю/на вѣханіє**, глас 4 **Ивышала источныци**, 2-го гласу трипіснець у Вел. понеділок **Непроходимо волащеєла море**, двопіснець у Вел. вівторок **Веленыи Жѣчителиѣ**, трипіснець у Вел. середу 2 **На камены мѣ вѣры**, у Вел. четвер, глас 6 **Стѣчено прѣстѣно**, трипіснець у Вел. п'ятницю, глас 6 **К тѣвѣ оѳтрению**, у Вел. суботу, глас 6 **Волною морскою**, дописано пізніше, але вправнішим почерком ноти, і слова **Да єл исправи** (арк. 137–137 зв.), канон на Воскресіння, без нот (ірмоси, тропарі), в неділю Томину, глас 1 **Поємѣ вси людиє**, в неділю Мироносиць, глас 2 **Иѡсѣскѣнѣ пѣснѣ**, в неділю розслабленого, глас 3 **Дивенѣ въз слава**, в середу преполовлення, глас 4 **Море ѡгѣстѣвалѣ**, в неділю Самарянину, глас 4 **Пораже** Єгипта, в неділю о Сліпом, глас 5 **Земла на ню же**, на Вознесіння, глас 5 **Сїсчтели Бѣлѣ**, на Зшестя св. Духа, два канони, гласи 7 і 4 **Во пѣтѣ покры**, **Тя паче оѳма**, св. Онуфрію, глас 4 **Ѳрѣжіє фарѡна**, Різдво Йоана Хрестителя, глас 4 **Трыстошце**

крѣпкы, апп. Петру і Павлу, два канони, глас 4 **Нѣст** ты подовѣ, глас 8 **Посѣчени** негѣкомаго, Преображення, два канони, глас 4 **Лицы** Израилѣстын, **Лѣкѣ** силныѣ (пісня 3), на Успеніє, два канони, гласи 1 і 4 **Преображенна** Божією славою, **Вѣрзѣ** о҃ста (лише інципіти, без нот), Різдво Богородиці, два канони, гласи 2 і 8 **Градѣте** людіє (лише інципіти, без нот), **Сокрѣ**[с]шємѣ **враны**, на Воздвиження, два канони, глас 1 **Крѣта** начертѣ, глас 8, пісня 9 **Снѣды** ради, собор арх. Михаїла, глас 8 **Пѣснь** вѣлѣм, на Введення, два канони, глас 1 **Пѣснь** повѣнѣнѣю, глас 4 **Свѣтоносны** ѡблак (пісня 9), [Богородиці] на празники Господські, глас 2 **Петренѣ** неѡвѣчнѣ, глас 8 **Водѣ** прошѣ (арк. 84–196).

ІРМОЛОГІОН – ірмоси столпові, на 8 гласів, глас 1, пісня 1 – **Люты** работы (арк. 197–288 зв.).

СТИХИРАР мінейний і тріодний з доповн. – стихири празничні та деякі ін. піснеспіви, поч. з Різдва Христового – **Явѣстѣ** єдиноначалѣствѣ, **С** нами Бгѣ, **Всѣчѣка** днѣ, **Слава** вѡвышнѣ Божѣ, **Днесь** Хі во вымлемѣ; на Богоявлення, в неділю Блудного сина пс. **На** рѣцѣ вавлѡстѣ, в суботу 5 неділі Вел. посту кондак Богородиці **Возвратн**ной воеводѣ [болгарського напіву], припів на Благовіщення **Ярхлѣ**скы глѣ, в неділю Цвітну **Денѣ** влгода, у Вел. понеділок, вівторок і середу **Сѣ** жени глде, у Вел. четвер **Чѣтогѣ** тво, **Сгда** глѣны о҃ченици, **Вечеры** твоѣ та"нѣ", у Вел. п'ятницю **Двѣ** лѣкѣ со"воры, **Тебѣ** ѡдѣкѡщагосѣ, у Вел. суботу **Пры"дѣте** о҃блажы Іѡсифа, припиви за Аллілуя, **Да** о҃мо"чы"т всѣкаѣ пло", стихири на Воскресіння в кін. задостойник **Хрыстѣ** новаѣ пасха (арк. 289–310 зв.).

Вказ. напиви – болгарський – Воскрѣны Божѣ (арк. 305).

Жанрово-тематичний структурний тип.

Лит.: Ясіновський. Виправлення (3), с. 256–258, № 1156; Ясіновський. Десять ірмологіонів, с. 29–32, № 4.

№ 1157 (742/а) 1738 р.

Львів, прив. зб. АнНе 5

«Начасѣ писати рокѣ Бжїа а҃шли мѣа марта дна кѡ» (писар внизу стор. на поч. розділу ірмосів, арк. 67).

4°, 220 арк., 10 нотних рядків, арк. 1–2 зв., 5 зв.–6 зв., 208–220 чисті, але розлінійовані), первісна фоліяція з арк. 7 – основного осмогласного розділу; на поч. і в кін. по 2 форзаціні арк. з літургійним текстом поч. XIX ст., два з яких приклеєні до обкладинок; дрібн. півустав, розмашисті закінчення літер; на поч. нотні лінійки коричневі, ноти, словесний текст – чорні, в 2-й пол. рукопису колір чорнила однаковий – чорний.

Н.: київська чіткого письма дрібн. почерку, чітке групування нот в "такти", тривалості нот від бревис (заклучна нота) до вісімок.

Д.: відсутній, залишено чисті місця, декоровані глоси, іноді пізніші грубі домальовки.

З.: «[...] или Ирмолой названій / весы и церкви Рокитен'ской / а кто бы хтѣль ѿдалыты / то той бѣдеѣ проклатъ Амѣнь.» (невправним почерком кін. XVIII – поч. XIX ст., арк. 8–12).

П.: на внутр. боці верхньої оправи приклеєний ex libris Йосифа Кладочного.

<ОБИХОД> – всеношне пс. *Благослови дшѣ моѣ господѣ*, пс. *Блажен мѣж* (арк. 3–5).

ОКТОЇХ воскресний, на 8 гласів, глас 1 – мале славословіє *Слава отцу і сину*, догматики з богородичними, сідальні, степенні-антифони, ірмоси воскресні (арк. 7–58–66 зв.).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів (арк. 58–66 зв.).

ІРМОЛОГІОН, на 8 гласів – ірмоси празничні і столпові, (арк. 67–190).

<СТИХИРАР тріодний і мінейний з доповн.>, на поч. уривки літургії *Да єж исправиѣ* молитва моѣ, за Херувимську *Нынѣ силы небѣныя*, кондак Богородиці (двох напівів без вказівок), припів на Благовіщення *Я хангѣскій глас*, у Вел. четвер за Херувимську *вечери твоѣ тѣно* та ін., у Вел. п'ятницю стихира *Тебѣ ѿдѣвцагоєж*, у Вел. суботу припиви та *надгробне* *Прійдѣте ѱлажиѣ і ѱсифа*; стихири на Різдво Христове *Явгѣстѣ єдиноначѣстѣ*, *С нами Бѣж*, *всаческає денєсь радостн*; з Тріоді пс. *На рѣцѣ вавилѣстѣ*, *Покалнѣ ѿверзѣи*, *Не ѿвертѣи лица твоєго*, *Да єси достоєніє*; стихири на Зшестя св. Духа *Прійдѣте людѣ*, *Црю небєсны* та ін.; стихира апп. Петру і Павлу *Вини похѣвѣными*, на Успіння *Бѣгоначалныє мановєніє* (арк. 191–219 зв.), пізнішого часу *Штебѣ радѣстєє* (арк. 209 зв.–210).

Календарно-мінейний структурний тип.

Лит.: Ясіновський. Виправлення (3), с. 258–259, № 1157; Ясіновський. *Десять ірмологіонів*, с. 33–34, № 5.

№ 1158 (82/а)

Ост. чв. XVII ст.

Львів, прив. зб. АнНе, 6

4°, 310 арк., без поч. і кін., окремі арк. підклеєні фрагментами з іншого ірмолая, пропуски в сер.; олівцем проставлена нумерація сторінок, поч. з стор. 15; 8 нотних рядків; дрібн. півустав; для форзаців використані арк. літургічних книг XIX ст.; між розділами подекуди дописані нотні тексти.

Н.: чітка квадратна, виразне групування ноток за "тактами", тривалості ноток від бревєс (лише як заключна нотка) до вісімок; ключ С видовженої форми, релятивні бемолі для означення ладових мутацій.

Д.: кольорові орнам. заставки балканського типу, ініціали, майстерні, на поч. кожного гласу; подекуди вклеєні гравюри; частина декору не завершена, а подекуди вирізано (арк. 290).

О.: картон, полотно, на хребті шкіра; в останніх рядках сторінок розмашисті розчерки пера, які переходять у малюнки рослин, тварин.

В. зн.: *Alletode papier* – Laucevičius, № 23, 24, 1683–1684 pp., 1687 p.

З.: в кін. гласів циноброю (мабуть, писар) – «Koniec głosu czetwertomu» (арк. 207); «Koniec głosu ostmotu» (арк. 289 зв.); «Року 1772 найясніший Цесаржъ Римській одобралъ Полщу» (арк. 310 зв.).

ОКТОЇХ воскресний, на 8 гласів, – догматики, сідальні, степенні-антифони, воскресні ірмоси, поч. з 2 гласу: *Прѣде свѣ зако́наа благодати* (арк. 1–78).

ІРМОЛОГІОН, на 8 гласів – ірмоси празничні і столпові, глас 1, пісня 1: ірмос на Різдво Христове *Хри́тѡ рѣдде҃тсѧ* (арк. 79–289 зв.).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів, глас 1 *Невѣни҃м чино҃м радованіе* (арк. 290–303).

СТИХИРАР мінейний і тріодний з доповн., уривки – стихири на Різдво Христове *Глава воишнѣи҃х во҃гѡ, Веселѣтсѧ правѣніи҃, О҃теч҃ благои҃воли҃т Богородице дѣво рѣдши҃а спаса, Придѣте воспое҃м матѣ, С҃гда врема; в неділю Блудного сина пс. На рѣцѣх вавилонстей, у Вел. піст тропар *Поклини҃а ѿверзи, два прокимни Не ѿврати лица твоего, Да҃ еси достои҃ніе, задостойник О҃ тебѣ радѣтсѧ*, літургія Преждеосвященна, обірвано на *Господи возвах* (арк. 303–310 зв.).*

Календарно-мінейний структурний тип.

Літ.: Ясіновський. Виправлення (3), с. 259–261, № 1158; Ясіновський. Десять ірмологіонів, с. 24–29, № 6.

№ 1159 (314/а) 2 чв. XVIII ст.

Львів, прив. зб. АнНе 7

4°, 307 арк., без кін., 9 нотних рядків.

М.: особливості орфографії – ан'тіфони (арк. 7, колонтитул) і ан'тыф[он] (арк. 7, глоса); у мові виразні українізми, особливо часто вживано **ы** замість **и** – *ѣмыце, во пещы* (арк. 28 зв., 29), див. також нижче в інципітах – *ѣмнонача҃ствѡ, вкѡсыте ѣ ѡвндыте* та ін.

Н.: київська, нотки квадратні, штилі чверток вигнуті і потовщені знизу, шкала ноток від цілої до вісімок, чітке групування ноток в "такти".

В. зн.: *мальтійський хрест під короною* – Laucevičius, № 1767 (1741), № 1764 (1732–1733); *двоголовий орел під короною, вершиник, постильон*.

О.: дошки в коричневій шкірі, орнам. прикраси-витиски, посередині в овалі сюжетний малюнок; залишки двох застібок.

Д.: простенькі орнам. заставки, ініціали – кольорові квітково-рослинні та геометричні мотиви; примітивні мініатюри.

З.: «Tot Jarmoły diaka stynawskiego» (арк. 114 зв.); записи 1889 р. (арк. 112 зв., на форзацних арк.).

ОКТОЇХ–ІРМОЛОГІОН, на 8 гласів, глас 1: догматик *Всемѣи҃нѡу славу, богородичен Се ѣспо҃ни҃сѧ Ісанино прореченіе, Богосподь (!, в інших гласах **Бѣх** господь), воскресний тропар *Камени знаменѣнѡу, сідальна Гро҃б тво", хрестовоскресний Ко крестѡу, богородичний Матѣ҃ тѧ*, степенні-антифони *Вонегда скѡвѣти мы, ірмоси воскресні Твоѧ повѣдыте҃҃наа десница, празничні і столпові* (арк. 1–257).*

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів, глас 1 **НЕВѢНЫМ** **ЧИНОМ** (арк. 259–271 зв.).

СТИХИРАР мінейний і тріодний з доповн. – стихири на Різдво Христове: гласу 2 **ЯВГЪСТЪ** **ЕДИНОЧАСТВЪ**, **С** нами **БГЪ** з ремаркою **СІЕ ПОЕМІ** на павечі[їє], по Євангелії гласу 2 **ВСАЧЕСКА** **ДНѢ**, стихира гласу 6 **СЛАВА** во **ВЫШННІ** **БГЪ**, кондак гласу 3 **ДѢВА** **ДНѢ**, світильний **ПОСѢТИ** **НИ** **Е**Т, стихира гласу 2 **ДЕНЕ** **ХРІТОСЪ** во **ВНАЛЕЕМѢ** (арк. 272–275 зв.); на Богоявлення стихири гласу 2 **ПРИКЛОНИ** **А** **ЕСИ** **ГЛАВЪ**, по Євангелії гласу 6 **БГЪ** **СЛОВО**, гласу 2 **ДНѢ** **ХРІТОСЪ** на **ІВДА** (арк. 275 зв.–277); в неділю Блудного сина та ін.: пс. **НА** **РЪЦѢ** **ВАВІЛОДЕ** зі стишками **НА** **ВѢВѢ** **И** **ПОСРЕДѢ** **ЕЛ**, **ЯЩЕ** **ЗАБЪДЪ** **ТЕБЕ**, **ИСТОЩА** **ТЕ** **ДО** **УСНОВАНІ** **ЕГО**, **БЛЖЕНЪ** **ЙЖЕ** **ЙМЕ**Т (арк. 277–279), в неділю Сиропусну гласу 8 **ПОКАЛНІА** **В** **ТВѢ** **ЗЫ**, **НА** **СПАСѢНІЮ** **СТЕЗИ** (арк. 279–279 зв.), два прокимни у Вел. піст **НЕ** **В** **ТВРАТЫ** **ЛИЦА** **ТВОЕГО**, **ДА** **ЕСИ** **ДОСТОЯННІЕ** (арк. 279 зв.–280), на літургії Пржедосвященній **ДА** **СА** **И** **СПРАВИ**Т **МОЛИТВА** **МОА**, за Херумиську **НЫНѢ** **СЫЛИ** **НЕВѢНІА**, киноник **ВКЪСЫТЕ** **И** **УВИДЫТЕ** (арк. 280–282 зв.), на літургії Василя Вел. задостойник **Ш** **ТЕВѢ** **РАДЪЕ**Т **СА** (арк. 282 зв.–284 зв.), кондак Богородиці **ВЪВРАНО** **ВОЕВОДѢ** [болгарського] і **РУСЬКОГО** **НАПІВІВ** (арк. 284 зв.–286 зв.), припиви на Благовіщення **ЯРХАГЕ** **А** **СКИ** **ГЛА**, **БЛАГОВѢСТЪ** **ЗЕМЛЕ**, стихира на В'їхання в Єрусалим **ДНѢ** **БЛАГОДА**Т, у Вел. понеділок **СЕ** **ЖЕНЫ** **ГРАДЕ**Т, у Вел. четвер світильний **ЧЕТОГЪ** **ТВО**, тропар **СГДА** **СЛІННІ** **ОУЧЕНЫЦИ**, за Херувимську **ВЕЧЕРЫ** **ТВОЕ** **ТА** **НЕ**, стихира у Вел. п'ятницю **ТЕБЕ** **ОДѢВЦАГОСА** **СВѢТО**М, у Вел. суботу величання **ВЕЛИЧАЕ** **ТЛ** **ЖИВО** **ДАВЧЕ** та ін., за Херувимську **ДА** **МО** **А** **ЧИ**Т **ВСАКА** **ПЛО**Т, за Аллілуя **ВОСКРІ** **НИ** **БЖЕ**, світильний на Пасху **ПЛОТІЮ** **ОУСНЪ**В (арк. 286 зв.–293 зв.), світильний на Вознесіння **ОУЧЕНЫКО** **ЗРАЦІ**М, стихири на Зшестя св. Духа **ПРІЙДѢ** **ТЕ** **ЛЮДІЕ**, гласу 4 **ПРЕСЛАВНА** **ДНѢ**, **ДХЪ** **СЪ**ТЫ", гласу 6 **ЦАРЮ** **НЕВѢНЫ**" (арк. 293 зв.–299), апп. Петру і Павлу стихири гласу 6 **КИМИ** **ПОУВА** **А** **НИМИ**, гласу 4 **ТРИКРАТИ** **ВОПРОШЕНІЕ** (арк. 299–301 зв.), на Преображення стихири гласу 6 **ПРОШВРАЗЪ** **ВОСКРЕСЕНІЕ**, гласу 8 **ПОЛ**Т **ХРІТОСЪ** (арк. 301 зв.–303 зв.), Успенню стихири гласу 1 **Ш** **ДЫ** **НОЕ** **ЧЪДО**, **ШЕРАДОВАНА** **РАДЪ** **СА**, **ДЫ** **НИ** **ТВОА** **ТА** **НИ**, **ТВОЕ** **СЛАВА**Т **ОУСПЕНІЕ**, гласи 1-8 **БОГОНАЧА** **А** **НИ** **М** **МАНОВЕНІЕ** **М**, надгробне **ДОСТО** **НО** **Е**Т **БЛЖИТИ** **ТЛ**, світильний **ЯПОСТОЛИ** **В** **КОНЕЦ** **ЗЕМЛИ** – обірвано(арк. 303 зв.–307 зв.).

Вказ. напиви: **руський** («А се Рускаг[о] напѣл[у]») – кондак Богородиці (арк. 285 зв.).
Гласовий структурний тип.

Лит.: Ясіновський. Виправлення (3), с. 261–262, № 1160; Ясіновський. *Десять ірмологіонів*, с. 37–39, № 7.

4°, 259 арк., без поч., на поч. арк. переплутані; дрібн. півустан; 8 нотних рядків; окремі арк. пошкоджені і підклеєні, сліди воскових плям; основний текст обрамлено лініями, ліворуч на зв. арк. і праворуч на лицевому боці по дві лінії, між якими вписані глоси; ноти писані чорним чорнилом, слова – темнокоричневим.

М.: у церк.-сл. мові виразні українізми – сылы (арк. 228).

Н.: чітка, вправна, виразне групування ноток у "такти", шкала тривалостей від льонги (лише як заключна, на арк. 218 зв. заключною ноткою є максима) до вісімок (бревіс не вживається), у нотному тексті релятивні бемолі на означення ладових мутацій.

В. зн.: Lausevičius, № 2754 – 1722 р.

О.: картон, плюшева матерія; форзаці арк. з богослужбової книги 2-ої пол. XVIII ст.

Д.: майстерні орнам. заставки, ініціали стародрукованого типу, квіткові мотиви, грона винограду; декор виконаний тим самим чорнилом, що й слова під нотами.

ОКТОЇХ–ІРМОЛОГІОН, на 8 гласів: догматики з богородичними, сідальні, степенні-антифони, ірмоси воскресні, празничні і столпові, поч. – глас 1, пісні 5–8, 1–2, уривок ірмосів 2 гласу, глас 3 і далі вже у повному обсязі (арк. 1–209).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів (арк. 210–218 зв.).

<СТИХИРАР мінейний з тріодними допов.> — стихири на Різдво Христове Явѣствѣ
ѣдиноначѣствѣ, Ѣ нами Бѣъ, Величѣкаѣ днѣ, Глава во вышнѣхъ Богѣ, Денѣ Хриѣтѣ во вѣфлѣмѣхъ,
Богоявлення Приклониѣ еси главѣ, Днѣ хриѣтѣ на иѣвѣдѣ пришеѣ; в недѣлі перед Вел. постом
— Мясопусну Да поѣлаѣмъ братѣе, Сиропусну Ѣдеѣ Ядаѣмъ, припѣви Трьомъ свят. Василию
Величѣмъ тѣ свѣтителю Хриѣтѣ Василиѣ, Григорію Богослову Дѣтоѣноѣ еѣтѣ ведичати тѣ Григоріе,
Йоанові Златоустому Рѣди вѣсѣ пѣн, в недѣлю перед Вел. постом На рѣцѣхъ вавилѣстѣ,
стихира Покалниѣ ѡвѣзи мы двѣри, два прокимни Не ѡврати лица твоѣго і Даѣ еси
дѣтоѣннѣ, літургія Преждеосвященна (арк. 220–220зв., продовження і завершення
на арк. 223–225), задостойник ѡ тебѣ радѣѣтѣ, кондак Богородиці Рѣдѣранѣноѣ воєводѣхъ
[болгарського напѣву], у Вел. четвер вечери твоѣ тѣнеѣ, свѣтилен Чѣрѣтѣ Твоѣ,
стихира у Вел. п'ятницю Тебѣ ѡдѣкующагоѣ свѣтоѣмъ, у Вел. суботу Прѣдѣтѣ оѣблажиѣмъ
иѣѡсѣфа, Да моѣчиѣтѣ вѣлка плоѣтѣ (два напѣви), стихири в недѣлю св. Отцѣв Изъ чрева родѣн
тѣ прѣде, Рѣдѣранѣнѣю хриѣтовѣхъ ризѣхъ, Македонани и несторѣяни, на Зшестѣ св. Духа Прѣидѣтѣ
людѣе, Прѣлѣннаѣ днѣ вѣдѣша, Дѣхѣхъ свѣтѣхъ вѣше, Дѣхѣхъ свѣтѣхъ свѣтѣхъ, Царѣхъ неѣвѣныѣ; апп. Петру і
Павлу Кѣмы похѣвѣными добротами, на Преображення Прѡѡбразѣвѣ вѣдѣресеніѣ, Полѣтѣ іѣ
Петра и іакова, Успіння ѡ дѣнноѣ чѣдо, Дѣнны твоѣ тѣны, Твоѣ слаѣтѣ оѣспеніѣ, Бѣгоначѣннѣмъ
мановеннѣмъ – обірвано на самому поч. цієї стихири після слів бѣгонѣннѣи (арк. 213–
255 зв.).

<ОБИХОД, уривок з доповн> — всеношне, без поч. пс. 103 Дѣнна дѣла, ектенія

«великая» Гѡсподи помилѡй, пс. Блаже мѡ^ѡ — обірвано; в кінці уривки стихир на Різдво Богородиці, арх. Михайлу, Успінню — завершення стихир **Бѡнача^лни^л мановены^л** і **надгробне Блажи^л тѡ вѡ роди** (арк. 256–259 зв.).

Вказ. напів: **київський** – літургія Пржедєосвященя (арк. 226), **Да молничт всакам плоть** (арк. 234 зв.).

Гласовий структурний тип.

Лит.: Ясіновський. Виправлення (3), с. 262–263, № 1160; Ясіновський. *Десять ірмологіонів*, с. 39–41, № 8.

№ 1161 (112/а) 1660 р., Павло Галевич (арк. 42, 69) Львів, прив. зб. АнНе 9

F°, 220 арк., на поч. арк. переплутані, пізніша пагінація кириличними літерами, починаючи з осмогласного розділу, верхня частини рукопису сильно обрізана при виготовлені нової оправи і не читаються колонститули; дуже дрібн. півустав, нотки чорні, слова темнокоричневі, окремі піснеспіви залишилися не підтекстованими, 10 нотних рядків, на арк. 51–52 – 11; окремі арк. підклеєні, на арк. 14 уривком з львівського видання Ірмолая 1700 чи 1709 р.

П.: у словесному тексті послідовно проставлені діактричні знаки.

Н.: київська квадратна, чітке вправне письмо, *сторожі* лише на початку, з арк. 49 зникають; тривалості нот від максими і бревис (лише як завершальні нотки) до вісімок; ключі на третій і четвертій лінійках, мутації.

Д.: заставки, ініціали, кінцівки у формі перевернутого конуса оздоблені квітково-рослинними мотивами, однотонова штриховка пером (тим самим чорнилом, що й слова), частина декору в кольорі бісерного типу, з елементами звіриноного стилю (риба, вуж), чорно-біла кольорова гама стиль, що наслідує стародруки; прикраси на полях, що огортають глоси, розкішні кінцівки, в яких у початкових гласах писар-маляр вписав своє ім'я і дату написання; подекуди людські фігури, лики, рука, стопа.

О.: дошки в шкірі, орнаментальні витиски; залишки двох застібок; для форзаців використані 4 арк. з рукописних нот кін. XIX – поч. XX ст. – фортеп'янні твори

З.: писара в орнаментальних кінцівках гласів – «Р. Б. ѡахѣ ру^ѡ[ою] вла^ѡ:[ною] Па^ѡ: Га^ѡ:» (арк. 42, в кін. 1 гласу), «Па^ѡль: Галевичъ п[иса]л: г^ѡ:[ас] р[оку]: ѡахѣ ру:[кою] вла^ѡ:[ною]» (арк. 69, кін. 2 гласу), «Р. П.» (арк. 90, в кін. 3 гласу); «Mikołaj Boyczynski mp» (арк. 89); численні проби пера, переважно молитовного змісту, а також у вигляді ноток.

ІРМОСИ в неділі перед Різдвом Христовим і Хрещенням **ѡо^лноу мѡѡкоу** (арк. 1–5 зв.).

<ОБИХОД> – всеношне: пс. **Благослови дѡше моѡ** (двох напівів: без ремарки, бо втрачено запис, і *острозький*), пс. **Блаженъ мѡ^ѡ**, літургія – **Славва тевѣ господи**, ектенія, Херувимська, в кін. **Тевѣ господи, Ями** – обірвано (арк. 6–13 зв.).

ОКТОЇХ–ІРМОЛОГІОН, на 8 гласів, глас 1: догматик **всемирънѡи славѡ**, богородичен на стиховні **слава і нині ѡе испо^лнисѡ Ісханно прореченне**, Гѡсподи **ѡѡѡ**, воскресна стихира **болгарського** напіву **веченѡи наша молитва**, **ѡѡ** **госпѡ**, воскресний тропар

Камена знаменани, сідальна по 1 стихології Гр^об тв^ой спасе, на слава і нині Мат^ѣ т^а кожн^и, степенні-антифони вон^ѣ[г]да к^об^ѣти ми, ірмоси воскресні Тво^я пов^ѣд^ѣте^на^на д^ѣница, (далі пісні часто без ремарок на призначення, лише нумеровані, що, очевидно, передбачало відповідний реєстр чи скару), П^ѣнь пов^ѣн^ѣн^ѣ, столповий Л^юти равот^и, Помо^шшем^ѣ бог^ѣ, Що^дпом^ѣз^ѣ в^ѣн^ѣним^ѣ, на Різдво Христове Хри^{ст}о^д р^ѣд^ѣт^ѣси, н^ѣз на Різдво Христове Спасе л^юди ч^ѣдо^дїл, на Успіння Пр^ѣв^ѣр^ѣш^ѣна Бож^нею с^лово^м, в неділю Фомину По^ст^ѣ вс^ѣм л^юд^ѣм, столповий в^ѣпо^ст^ѣ п^ѣнь нов^ѣ, в неділю Хрестопоклонну Бо^жѣ^тв^ѣн^ѣм^ѣ про^вє^браз^ѣы, далі пісні 2–9 (арк. 14–42); глас 2 (арк. 43–69); глас 3 (арк. 70–91); глас 4 (арк. 92–121 зв.); глас 5 (арк. 122–148 зв.); глас 6 (арк. 148–171 зв.); глас 7 (арк. 172–189 зв.); глас 8 пісня 9, в кін. ірмос столповий Т^ѣ в^огород^ни^цѣ мат^ѣ – обірвано (арк. 190–220 зв.).

Вказ. напіві: **острозький** – всеношне *Благослови душе моя господа* (арк. 11 зв.); **простий** – *Бог господь* (арк. 134), **болгарський** – *Господи возвах, Вечерняя наша молитва, Бог господь* – у кожному гласі, окрім 8 (арк. 14 зв., 15 зв., 16, 44 зв., 74, 94 зв., 133 зв., 134 зв., 151, 173 зв.).

Гласовий структурний тип.

Лит.: Ясіновський. Виправлення (3), с. 264–265, № 1161; Ясіновський. *Десять ірмологіонів*, с. 42–45, № 9.

№ 1162 (237/а) ост. чв. XVII ст.

Львів, прив. збірка АНН 10

4°, 567 арк.; без поч. і кін., втрати в сер.; дрібн. півустав, нотні лінійки наведені коричневим чорнилом, а ноти й слова – чорним, заголовки та малі ініціали писані циноброю; чіткий вправний почерк, літери злегка нахилені праворуч; словесний текст поділений на склади, літери відокремлені одна від одної; титла, надрядкові літери.

М.: елементи українізмів у церк.-сл. мові – *непостыжимое* (арк. 3).

Н.: нотки у формі квадратиків, рідше ромбиків, чітко групуються в "такти"; тривалості ноток від бревіс (лише як завершальна) до вісімок; ключ у формі літери С, зрідка складнішої форми (арк. 467 зв. і далі – стихира у Вел. п'ятницю *Тебе одіючагося*), переважно на 3-й лінійці, зрідка з одним бемолем (арк. 378 зв.), бемоль вживається також у середині нотного тексту на означення ладової мутації, зокрема, у 2-му гласі – догматик (арк. 64–65 зв.); зрідка вживається знак повторення, писаний циноброю; фітні вокалізи переважно розкриті, на арк. 510 у вигляді літери F.

Д.: заставки, ініціали, кольорова плетінка балканського стилю, квітково-рослинні мотиви.

О.: поновлена – дошки в шкірі, на хребті й на нижній обкладинці орнам. витиски; одна пошкоджена застібка.

В. зн.: *Allemode papier*, бл. до Laucevičius, № 14 (1687); лев у *картуші* – бл. до Каманін, Вітвіцька, 518(1681).

З.: на полях учнівські проби пера у вигляді слів, фраз, ноток і малюнків; «Jan Zaleskiy Pvi» (кін. XVIII ст., арк. 165 зв.); «Juzef Nagorniaczęski Prub [...]» (поч. XIX ст., фрагмент вставного арк. для скріплення додаткового арк. на місці втраченого між арк. 165 і 166);

<ОБИХОД> – всеношна (без поч.): пс. *Блажен муж*, поч.: – припів після 1 стишка *Ялила* та ін. напіву – острозького, екте^нія; малі осмогласні цикли: троїчні Т^ѣр^ѣц^ѣ

с҃тал / Ђдино трисо҃стѣвное нача́ло, Б҃гъ Господѣ, дневныѣ (щоденні) і болгарскіѣ з воскресними тропарями (глас 1 Камень знаменанѣ) і богородичними (глас 1 Гавріилѣ провѣщавшѣ); літургія; г҃мны в неділю по непорочних Благословѣ еси́ Господи та ін., стихира евангельська гласу 1 На горѣ о҃ченикоу [болгарського напіву], катавасії на 8 гласів Изъави ѿ вѣ [болгарського напіву] (арк. 1–29 зв.).

ОКТОЇХ–ІРМОЛОГИОН, на 8 гласів, глас 1: догматик Всеміръноу славоу, богородичний Сѣ испоса҃ннѣ Ісанино прореченіе, сідальні по 1 катизмі Гро҃б твоѣ с҃псе, Хрестовоскресний Ко Крестѣ пригвождѣн, богородичний Матѣрѣ тѣ Божію, степенні-антифони Конегда скѣбѣти ми; ірмоси, пісня 1 – воскресні (каноны воскресныѣ) Твоѣ повѣдите҃наѣ, Успенію Прео҃крашенѣна Б҃жественноу славоу, Введенію Пѣснь повѣднѣю, в неділю Хрестопоклонну Б҃жественныѣ проо҃брази, в неділю Томину Поє҃м вси людїе, Григорію Богослову Похвалѣ Б҃говидецѣ, столпові Лѣты работы, Столпоу о҃гнѣныѣ, Помѣшемѣ Б҃гѣ, Воспоє҃м пѣснь новѣю, в кін. пісня 9 обривається столповим ірмосом Ней҃магола҃на дѣла тѣна (арк. 30–63 зв.), глас 2 (арк. 64–97 зв.), глас 3 (арк. 99–125 зв.), глас 4 (арк. 126–165 зв.), глас 5 (арк. 166–185 зв., початковий арк. – пізніша копія), глас 6 (арк. 186–218 зв.), глас 7 (арк. 219–237 зв.), глас 8 (арк. 238–276 зв.).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів, глас 1 Небесныѣ чїноу, Прехвалѣніи мѣченици, глас 2 Сгда ѿ дрѣва, Доме с҃вѣра҃лоу, глас 3 Велиа Кр҃та твоєго, глас 4 Шоко довлѣ, Да еси́ знаменіе, Нже совышше зѣа, Хотѣ с҃лезамы, глас 5 Радѣ҃нѣ живоносныѣ Кр҃те, Преподобне ѿче Б҃гоносе Феѡдосіе, глас 6 Англьскїа прѣидѣте сілы, Тридневно воскресѣ, Все волюша на небесеѣ, Кто ти с҃псе рїзѣ радѣра, Неначаемаѣ житїа, глас 7 Не к томѣ воѣрандемы, ѿ преславное чѣдо, Премѣрости на перси, Чтѣ ва нарече҃м, Гди́ аще и на с҃даници прѣста, Мѣници Господни, воле на пѣси (арк. 277–289).

СТИХИРАР мінейний і трїодний з доповн. – преп. Симеону Столпнику та Індикту стихира гласу 3 Преподобне ѿче аще вы волюжно та ін. (арк. 290–296), на Рїздво Богородиці гласу 6 Днѣ нже на радѣмнї та ін. (арк. 296 зв.–301 зв.); Воздвиженію гласу [2] Прїидѣте вси мзыци та ін. (арк. 301 зв.–308 зв.); на Зачатїе св. Йоана Предтечі (23.09) гласу [6] ѿ неплоны҃х днѣ чре҃сл (арк. 308 зв.–309 зв.); св. Йоану Богослову (26.09) гласу 2 Сына Громова та ін. (арк. 309 зв.–312 зв.); Покров Богородиці гласу [2] Смыслѣ о҃чистишше (арк. 313–315 зв.); свм. Димитрію (26.10) гласу [6] Днѣсь созывае҃т (арк. 315 зв.–318); св. Козмі і Дамяну гласу [6] Бѣконечна е҃ст с҃ты҃х вл҃гты҃ (арк. 318–319); архангелам безплотним гласу 6 Ворда҃ч҃тѣсѣ с нами (арк.

319–322 зв.); св. Йоану Златоустому гласу 6 Преповне трєбїжєнє (арк. 322 зв.–325); ап. Филипу гласу 1⁷ Ёстави^А їже на земли (арк. 325–325 зв.); на Введення гласу 1 Днє вѣрнїи ликовствє^М та ін. (арк. 325 зв.–330); преп. Саві (5.12) гласу 5 Слѣво Бѣгомѣре та ін. (арк. 330–332 зв.); свт. Миколаю гласу 2 Кими похвал^Аными вѣцы та ін. (арк. 332 зв.–341 зв.); в неділю св. Праотців гласу 6 Иже рѣ^ѣ де закона та ін. (арк. 342–343); в неділю св. Отців гласу 6 Данїи^А мѣ^ѣ та ін. (арк. 343–345 зв.); на Різдво Христове Явгѣстѣ^ѣ єдиноначл^Аствѣ^ѣ та ін. Ѣ нами Бѣгъ, сідальні по 1 стихології гласу 1 Во мѣ^ѣ на радн, по 2 стихології гласу 4 Иже не вомѣстимы", поліелеос-сідальна гласу 4 Прїйдѣте видн^М вѣрней, два канони гласу 1 (ірмоси з тропарямя): пісня 1 ірмос Христѣ раждає^Т сл, тропар 1 Ёствѣвша рѣтѣ^ѣ плєнїє^М, канон 2, пісня 1, ірмос Ѣпїє люди, тропар 1 Изнесе чрево, припів перед піснею 9 Велича" дѣше мол иже во вѣтепѣ, після пісні 9 світильний Посѣти^А ны є^Т свѣше (арк. 346–379); на Обрізання гласу 6 Иже влѣода" та ін. (арк. 379–380 зв.); на Хрещення гласу 2 Просвѣтителѣ нашєго та ін. (арк. 380 зв.–388 зв.); Йоану Хрестителю гласу 6 Во плѣти свѣти^Аниче та ін. (арк. 388 зв.–390 зв.); преп. Феодосію гласу 5 Преподобне ѡче Богоносє Фєодосїє та ін. (арк. 390 зв.–393); преп. Афанасію гласу 5 Преподобне ѡче Богомвлєне Ялланїє та ін. (арк. 393–395); трьом Святителям гласу 6 Та^Аныж днє та ін. (арк. 395–396); на Стрітення гласу 1 Глаголї Ѣумеѡне та ін. (арк. 396 зв.–398 зв.); перед Вел. постом в неділю митаря і фарисєя гласу 6 Иножество содѣл^Аны ми зо^А, в неділю блудного сина гласу 6 Ѣческаго дара, поліелейний пс. На рѣцѣ вавлѣстѣ", стихира гласу 6 Ѣче влгїи, в суботу сиропусну гласу 6 Ѣдє Яд^М, у Вел. піст по 50 пс. гласу 8 Покалнїѣ ѡвѣзи ми двєри, богородичний На спїєнїѣ стѣзѣ, стихира гласу 6 Припѣ времѣ, два прокимни Не ѡврати лицѣ твоего та Дѣ^А єсї достоїнїє (арк. 398 зв.–403 зв.); літургія Пржедєосвященна Дѣ сл исправи^Т молитва мол (403 зв.–407), літургія Василя Великого Ило^Т мї^ѣ (407–411 зв.); у неділю 2 Вел. посту гласу 6 Во тмѣ согрѣшєнїи, в неділю 3 гласу 4 Посовивы" Гдї (411 зв.–412 зв.); на Благовїщення гласу 6 Послѣ вы^Т та ін. (412 зв.–417 зв.); в суботу 5 вел. посту кондак гласу 8 Вѣрѣно" воеводѣ – три напїви (417 зв.–420), в неділю 5 Вел. посту гласу 1 Нѣ^Т цѣтва Божїє (арк. 420–421); в

⁷ В Анфологїон львівського видання 1638 р. – глас 2 (арк. 349).

неділю Цвітну гласу 6 *Днѣ бл҃года* та ін., канон (ірмоси з тропарями) *И҃вшиша и҃сточници* (арк. 421–430 зв.); у вел. понеділок та ін. дні страсної неділі світилен *Чертога тво*", у вел. понед. стихира гласу 1 *Вторѣи ѿ вѣ*", у вел. четвер стихира гласу 6 *И҃счадїе є҃хїно* та ін. (арк. 430 зв.–434), страсті *Кнл[зи] лѣстїи* (арк. 434–459 зв.), трипісонець (ірмоси з тропарями) у Вел. п'ятницю гласу 6, пісня 5 *К тебѣ о҃т҃ренню*, світильний *Рл҃во"ника бл҃горазумнаго* (арк. 459 зв.–465), стихири на хваліте гласу 3 *Двѣи лѣкавѣ сотвори* та ін. (арк. 465–467 зв.), стихира гласу 5 (з ладовою мутацією) *Тебѣ ѡдѣвшаго* (арк. 467 зв.–469 зв.); у Вел. суботу величання, канон "дню" гласу 7 (ірмоси і тропарі) *Волною мѡскою* (арк. 470 зв.–480 зв.), надгробне гласу 5 (з ладовою мутацією) *Прїдѣте ѡблажимѣ Іѡсїфа* (арк. 480 зв.–483), *Воскрѣни бж҃е*, за Херувимську пісню *Да ѡмоучи вѣлкаа пло*" (арк. 483–485); канон в неділю Пасхи гласу 1 (ірмоси і тропарі) *Воскрѣенїа дѣ* (арк. 485–493), стихири (арк. 493 зв.–496 зв.); в неділю Топину стихири гласу 6 *Дверем затворѣ*, гласу 5 *Человѣколюбче велїе*, гласу 6 *По днѣ ѡсми* (арк. 496 зв.–499); в неділю Мироносиць канон (ірмоси з тропарями) Богородиці гласу 1, пісня 1, ірмос *Смертныа верел* (арк. 499–503); преп. Феодосію (3.05) стихира 5 гласу *Преподобне ѡчѣ Б҃гоносе ѡбѡдоїе* (три стихири) (арк. 503–505 зв.); стихира на Вознесіння гласу 2 *Роднїа є҃си* (арк. 505 зв.–506); в неділю 7 по Пасці (всіх Святих) стихири гласу 6 *И҃з чрева роднїа є҃си, Ктѡ ти Спсе рїзл҃ рл҃да, во врѣ падае", Я҃рїе безумны*", на литїї гласу 3 *Яплкимѣ преданїе* (арк. 508–509); на Зшестя св. Духа стихири на малій вечірні гласу 7 *Утѣшителл имѡще*, на великій вечірні гласу 1 *Пл҃тдесятирицл҃ прл҃днѣ*", *Изыками и҃нороднѣ, И҃дѣхо свѣт истїны*", *Во пророцѣх вѡвѣстиа*, *Во дворѣх твоїх*, *Трїцл҃ є҃динолїчїнл҃ю*, на слава і нині гласу 8 *Прїдѣте лїдїе*, на литїї гласу 8 *Б҃гда дх҃ъ тво*", на стиховні гласу 6 *Не разл҃мѣюще їзыци, Црїю небесны*", слава і нині гласу 8 *И҃зыци и҃ногда*, наприкінці стихири ремарка *вѣгласїе*, два канони (ірмоси з тропарями), глас 7, пісня 1, ірмос *Во подѣх покры*, 2 канон, глас 4, пісня 1, ірмос *Бж҃ествѣныа покровѣ*, стихири на хвалїтех *Преславнаа днѣ* та ін. (арк. 509–533 зв.); апп. Петру і Павлу стихири *самоподобны Кимї похвааны* та ін. (арк. 533 зв.–536); преп. Антонїю Печерському стихири гласу 5 на вел. вечірні *Преподобне ѡчѣ Я҃нтонїе* та ін. (арк. 536–538); стихири Преображенню (арк. 538–545), Успенню (545–552);

канон на *умиреніє* церкви, глас 6, пісня 1, ірмос **Кона и вѣнника** (арк. 553–557);
богородичні *дневные* на 8 гласів **Грѣшны мѣтвы** (арк. 557–559).

Вказ. напів: **київський** – літургія, задостойник *О тебе радується*, кондак Богородиці *Возбранной воєводи* (арк. 15 зв., 410, 417 зв.);

острозький – псалом *Блажен муж*, кондак Богородиці *Возбранной воєводи* (арк. 1 зв.);

болгарський – *Бог Господь* з воскресними тропарями і богородичними (арк. 6 зв.),
киноник *Хвалите Гда* (арк. 22 зв.), гимни в неділю по непорочних **Благословѣ еси**
Господи, Ангельскій соудъ, Почтò мýро, Зѣло рано, Мýроносица жѣны, Поклонѣмъ ѿца ѿцѣ,
Жизнодѣвица рождѣни (з ремаркою *богородичен*) (арк. 23 зв.–26 зв.), літургія Василя
Великого **Иноу мѣ** та ін. тексти, включно з *О тебе радується* (407–409 зв.), кондак
Богородиці *Возбранной воєводи* (арк. 418 зв.), **Воскрѣни вѣже** (арк. 483), стихира на
Пасху **Воскресѣніа днѣ** (арк. 496); подоби на 8 гласів, глас 1 **Господи воззва, Да съ**
исправитси молитва моа, Небесныи чинои, Прехвалѣнии мѣченици, обірвано на гласі 4
(арк. 560–567 зв.).

Гласовий структурний тип.

Публ.: Ясіновський. *Десять ірмологіонів*, с. 173–180 (опубл. три стихирини в пам'ять преп. Феодосія Печерського гласу 5 на вел. вечірні **Преподобне ѿче Янѣтоніе** та ін. – набір і факсиміле).

Лит.: Ясіновський. Виправлення (3), с. 265–269, № 1162; Ясіновський. *Десять ірмологіонів*, с. 45–50, № 10.

№ 1163 (955/а) 70–80 рр. XVIII ст. (до 1786 р.) Варшава, Васил. м-р, Е. 1.10

4°, 288 арк., між арк. 104–105 декілька арк. бракує, арк. 124–141 обгоріли у верх. куті (піснеспіви страсної неділі), арк. 269–284 пізнішого часу, 8 нотних рядків; штучний півустав останніх десятиліть XVIII ст., ноти і словесний текст писані коричневим чорнилом (на арк. 165–218 чорним), яке почасти зблідло; мова церк.-сл. з елементами архаїзації – постійне вживання малого юса z і ѣ.

Н.: чітка, квадратна, досить крупна, тривалості нот – від цілої до вісімок, заключна нота переважно *maxima*; ключ **С** лише на третій лінійці нотоносія.

О.: дошка в коричневій шкірі, лише нижня обклашка; для форзацних арк. використані канцелярські бланки XIX ст.

Д.: одна орнам. заставка (арк. 1) – квіти в вазоні народного типу, мальовані циноброю.

З.: візитаційний запис лат. мовою: «1786 aº d 8 8-bris. In Actu Visitationes Ecclesiae in Mochnaczka per me Ioannes Chryzostom Bernakiewicz Delegatus Visitorum revisum» (арк. 59 зв.); «Пѣвецъ цер. Изидоръ Яценійко (?) годъ уродинъ 1871» (*олівцем, форзацний арк.*), «Hnatkow», «Книжка церковна 1862», лат. мовою 1861 р., що стосуються Мохначки; «Ч. № 12» (арк. 1); кругла печатка «Уряд парохіальний Мохначка Нижня» і сигн. ч. 12.

ОКТОІХ воскресний, на 8 гласів, глас 1: догматик *Всемирную славу*, (арк. 1–59 зв.).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів, глас 1 *Невесним чинном* (арк. 60–72 зв.).

ІРМОЛОГІОН з доповн.– ірмоси канонів і трипіснців празничних служб церковного року, включно з тріодними: в неділю перед Різдвом Христовим, глас 6, пісня 1 *Вольном мориком*, на Різдво Христове, Обрізання, перед і на Богоявлення, Стрітення; в неділю Блудного сина пс. *На рѣцѣ вавилонстей*, у Вел. піст стихира *Поклиніи отверзи* (арк. 98), служба Пржедєосвященна, задостойник *О тевѣ радѣється*, ірмоси Благовіщенню, в нед. Хрестопоклонну, четвер 5 неділі Вел. посту, в суботу Лазареву, в неділю Цвітну, у дні страсного тижня, у Вел. четвер тропар *Єгда славнии ученици* і за Херувимську, у Вел. суботу; в неділі після Пасхи: Томину, Мироносиць, розслабленого, на преполовлення, в неділі Самарянину, о Сліпом, на Вознесіння, Зшестя св. Духа; преп. Онуфрію, на Різдво Йоана Хрестителя, стихири та ірмоси апп. Петру й Павлу, на Преображення, Успіння, Різдво Богородиці, Воздвиження, арх. Михаїлу, на Введення, Миколаю, Богородиці гласу 2 *Нетренну необычну* (арк. 72 зв.–193).

ІРМОЛОГІОН з доповн., на 8 гласів – ірмоси столпові (арк. 193 зв.–272 зв.); пізніші записи: канон на Воскресіння з додатками, без нот (арк. 273–287), уривки різних піснеспівів, частина без слів (арк. 287 зв.–288 зв.).

Календарно-мінейний структурний тип.

Лит.: Ясіновський. Виправлення (3), с. 269–270, № 1162.

№ 1164 (76/a) сер. XVII ст.

Київ, НБУВ, I, 177a

4°, 257 арк., 9 нотних рядків, на арк. 252–255 – 8; арк. на поч. та подекуди в сер. переплутані; дрібн. півустав 3-х почерків.

Н.: чітка квадратна, сторожі;

О.: пошкоджена, шкіра, картон, лише верхня картонна обкладинка.

Д.: орнам. заставки, ініціали – кольорові плетінка, рослинні і квіткові мотиви, стародрукованого типу, доповнені сюжетними мініатюрами.

В. зн.: *гличик* – Laucevicius, № 536 (1651–1652); *лілія* – Гераклитов, № 194 (1649); *паяц* – Дианова, Костюхина, № 329 (1618–1639).

З.: про приналежність книги братській церкві, кін. XVII ст.(?) (арк..19 зв.), Успенській 1728 р. (арк. 3–11).

П.: на верхн. палітурці наклейка «XIII/44»; надійшов у складі архіву Павла Житецького з сигн. 1052–1053.

<ОБИХОД> – уривки літургії, всеношної: ектенія, Херувимська, поліелей *Хваліте Господа*, пс. *Блажен муж* (арк. 2–7 зв.).

ОКТОЇХ воскресний, на 8 гласів – догматики з богородичними, сідальні, степенні-антифони, воскресні ірмоси (арк. 9–67 зв.).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів (арк. 68–74).

СТИХИРАР мінейний і тріодний з доповн. – розники, ірмоси, стихирита ін., поч. з Різдва Христового, в кін. пісня царевича Йоасафа *Прийми мя пустине*, стихира 40 муч. *Во пѣснопѣніяхъ воспоем* (арк. 74 зв.–255).

Вказ. напів: **болгарський** – кондак Богородиці (арк. 109).

Календарно-мінейний структурний тип.

Лит.: Клименко, Гальченко. *Кириличні співочі рукописи*, с. 185–187, № 50, іл. на с. 290 (арк. 1); Ясіновський. *Виправлення* (3), с. 270–271, № 1164.

№ 1165 (144/а) 60 рр. XVII ст.

Київ, НБУВ, І, 761

4°, 416 арк., дріб. півустав, бл. до скоропису, без поч., пропуски в сер., 8–9 нотних рядків.

Н.: київська квадратна, штилі чверток видовжені.

О.: дошки в білій шкірі, сліди 2-х застібок, кін. XVIII ст.

Д.: орнам. заставки, ініціали стародр. типу, квіткові мотиви, зображення людей.

В. зн.: паяц з літерами PL – Дианова 1996, № 456, 460, 471 (1662–1664, 1665–1666, 1660).

З.: на арк. 99 зв. про приналежність рукопису до якоїсь церкви.

П.: з паперів Михайла Максимовича, надійшов у складі архіву В. Науменка, сигн. 1054.

<ОБИХОД> – на 8 гласів катавасії (без поч.) і блаженні, уривок літургії (арк. 1–8 зв.).

ОКТОЇХ–ІРМОЛОГІОН, на 8 гласів (арк. 10–303 зв.).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів (арк. 304–314 зв., без кін.).

СТИХИРАР мінейний і тріодний з доповн. – поч. Симеону Столпнику, в кін. величання Трьом святителям, тропарі на 8 гласів (арк. 317–391).

Вказ. напів: **болгарський** – літургія, тропарі на 8 гласів (арк. 6 зв., 391).

Гласовий структурний тип.

Лит.: Клименко, Гальченко. *Кириличні співочі рукописи*, с. 187–190, № 51, іл. на с. 291 (арк. 1); Ясіновський. *Виправлення* (3), с. 271–272, № 1165.

№ 1166 (716/а)

30–40 рр. XVIII ст.

Київ, НБУВ, ф. 30, № 145

4°, 327 арк., без поч.; дрібн. півустав з елем. скоропису, 8 нотних рядків.

Н.: київська квадратна, широка шкала нотних тривалостей.

О.: дошки в шкірі, XIX ст., сліди 2-х застібок.

Д.: кольорові заставки, ініціали – майстерні квітково-рослинні мотиви.

В. зн.: роги оленя з літерами HD – Laucevicius, № 2940 (1736); *вершник* – Laucevicius, № 3556, (1745).

З.: підпис ієрея Григорія Ло[б]таревського (арк. 315); дати 1760 р. (арк. 190–191, 268 зв.), 1827 (арк. 168 зв.).

П.: надійшов бл. 1992 р.

<ОБИХОД> – всеношне: пс. *Благослови душе моя (без поч.)*, пс. *Блажен муж*; пісня царевича Йоасафа *Прийми мя пустине*, стихира на прокляття еретиків *Іже образу твоєму (арк. 1–4)*.

ОКТОЇХ–ІРМОЛОГІОН, на 8 гласів (арк. 6–258).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів (арк. 259–268).

СТИХИРАР мінейний і тріодний з доповн. – стихири та ірмоси на празники, поч. з Різдва Христового, в кін. без нот канон на Воскресіння (арк. 269–323).

Гласовий структурний тип.

Літ.: Клименко, Гальченко. *Кириличні співочі рукописи*, с. 199–201, № 59, іл. на с. 299 (арк. 1); Ясіновський. *Виправлення* (3), с. 272, № 1166.

№ 1167 (1013/а) 1792 р., ієромонах і уставник Адріан Київ, НБУВ, ф. 177, Києво-Михайлівський м-р (арк. 1–8) № 174, 175 (у двох книгах)

Р°, в обидвох книгах нумерація арк. наскрізна – I+174, II+178+I, арк. 25, 65 втрачені; фоліація первісна; півуста, 11 рядків на стор.; церковнослов. мова київської редакції.

Н.: ноти писані вправно, тривалості ноток від цілої до вісімок.

О.: картон в шкірі, 2-га пол. XIX ст. і 1859 р. (№ 175, запис на арк. II)

Д.: кольорові заставки, ініціали з сюжетними мініатюрами.

В. зн.: Churchill, 421 – 1792 р.

З.: про перепис і вклад книги: «Сія Книга зовется Ирмологій написанная Ієромонахомъ Адріаномъ уставникомъ Києво Михайловского Первокласнаго монастыря надана въ церковъ оного монастыря Свято Михайловскую 1792 года июля 14 дня» (арк. 1–8); у т. 2 є записи, очевидно, півчих Михайлівського м-ря – Афанасія Тернішевського (арк. 200 зв – грецькою мовою, 319), ером. Серафима (арк. 220 зв.), Михаїла Яциневича (арк. II зв.), Ан. Куликовського (арк. 354 зв.), Григорія Лапинського (арк. 191 зв.), Володимира Гасина (арк. 195), Віктора Пашцевського (арк. 238).

П.: з обмінно-резервного фонду, надходження 1971 р.

<ОБИХОД> – всеношне: пс. *Благослови душе моя*, пс. *Блажен муж*, літургія, *Бог Господь*, ірмоси "о побѣдѣ" (арк. 1–24).

ОКТОЇХ–ІРМОЛОГІОН, гласи 1–4 (кн. 1), гласи 5–8 (кн. 2) (арк. 26–176, 177–297).

ПОДОБНІ стихирам (арк. 299–309 зв.).

СТИХИРАР мінейний і тріодний з доповн. – стихири й деякі інші жанри, поч. з Різдва Христового, в кін. різні доповн. (арк. 311–354 зв.).

Вказ. напиви (у рукоп. "напѣв"): **київський** – всеношне, *Бог Господь* (арк. 1, 13);

болгарський – *Бог Господь*, кондак Богородиці (арк. 14, 328 зв.);

російський – *Да исправится молитва моя* (арк. 322 зв.).

Гласовий структурний тип.

Лит.: Клименко, Гальченко. *Кириличні співочі рукописи*, с. 209–210, № 64, іл. на с. 304 (арк. 1); с. 210–212, № 65 іл. на с. 305 (арк. 177); Ясіновський. Виправлення (3), с. 272–273, № 1167.

№ 1168 (162/а) ост. трет. XVII ст.

м. Любомль, КМ, КДФ 51/1406

4°, 162 арк. + 2 арк. приклеєні до обкладинок (уринок з богослужбої кириличної книги XVI ст.); без поч. і кін., між арк. 132–133 пропуск (відсутні піснеспіви 7 гласу), останній арк. частково обірваний, на поч. і в кін. арк. пошкоджені червами, окремі арк. підклеєні; арк. сильно забруднені, сліди частого вжитку, воскові плями; по 9 рядків на стор.; півустав двох почерків: прямий, досить крупний та доволі невправний (на поч.) і дрібніший прискорений з елементами скоропису (арк. 33–53 та ін.); книга реставрована бл. 2013 р.

Н.: нотки квадратні, штилі чверток видовжені, тривалості ноток від бревіс (заклучна) до вісімок; ключ у вигляді правильної літери С і видовженої форми, переважно на 3-й лінійці, рідше на 4-й; ладові мутації відзначені релятивними бемолями; фітні вокалізи розписані (розкриті).

Д.: відсутній, залишені чисті місця, на арк. 1 відтиск гравюри: одноголовий орел, на арк. 133 пізніша примітивна заставка з зображенням хреста; малі ініціали, колонтитули та глоси виконані циноброю, зблідли.

В. зн.: герб, близький до Лауцявічюс, № 1224 – 1671–1672 рр.; двоголовий орел типу Каманін – Вітвіцька, № 726 – 1677 р.

О.: дошки в коричневій шкірі з витисненими рамками, шкіра на хребті пошкоджена; сліди двох застібок; оправа, мабуть, первісна.

З.: на початковій стор. по обидва боки герба дата 1734 р., решта тексту читається дуже погано – «церкви» – ? (арк. 1); пізніші записи різними почерками: «аггли, помощь» (арк. 1); нрзб. записи (арк. 4, 73 зв.), «року божого аѣк» (1720, арк. 116 і повторено на арк. 117); на чистій стор. проби пера і запис пс. *Благослови душе моя господа* – без нот (арк. 131 зв.), пізніший запис з нотами *С нами Бог* (арк. 132); проби пера з нотним текстом – уривок догматика 8 гласу *Цару небесний* (арк. 132 зв.).

П.: до Краєзнавчого музею в Любомлі на Волині 15 серпня 1994 р. передав свящ. Святослав Нюня, за словами якого рукопис походить з Галичини.

ОКТОЇХ–ІРМОЛОГІОН, на 8 гласів, глас 1, догматик *Всємїрнѣю славѣ*, богородичен *Сє ѿпоснєсѣ Ісѣино проречєннє* (з фітним вокалізмом), сідальна по 1 стих. *Грѣхъ Твоѣ спасє войны стрєгѣще*, богородичен *Матєрь Тѣ кожнѣю*, степенні, антифон 1 *Вонєгда скѣвнѣти ми*, ірмоси, пісня 1: *воскрєсний Твоѣ повѣдѣтє^а наѣ деснѣца*, на Різдво Христовє *Спасє людѣ чѣдоѣтє* (!), Успіння *Прєдкрасєнѣна кожѣю славю*, Введення *Пѣснѣ повѣ^а нѣю*, столпові *Лютѣ работѣ, Стольпо^а ѿгнѣнємѣ, Помогшємѣ вогѣ, Воспоє^а пѣснѣ новѣ*, в неділю Хрестопоклонну *Божєтвѣны проѣбразнѣ*, в неділю Томину *Поє^а всѣ людѣ*, далі пісні 2–9 (арк. 1–31); глас 2, догматик з ладовою мутацією (арк. 31–53 зв.), глас 3 (арк. 54–71 зв.); глас 4 (арк. 71 зв.–99); глас 5 (арк. 99 зв.–111); глас 6 (арк. 111–131); глас 8, в кін. ірмос *Устави прєдѣ тварє^ю и двє^юи*, обірвано (арк. 133–162 зв.).

Гласовий структурний тип.

№ 1169 (287/а)

кін. XVII ст.

Львів, прив. зб. АнНе 11

4°, 100 арк., без поч. і кін.; при брошуруванні блок кодекса сильно обрізано, декілька арк. переплутано – арк. 5, 81 повинні бути на поч. (4 глас, 9 пісня, ірмоси); залишки первісної фольяції, на арк. 12 у правому верхньому куті добре читається цифра ркГ (арк. 123); на арк. сліди частого вжитку, плями від вологи; 9 рядків на стор.; дрібн. чіткий півустав, нарядкові літери, скорочення під

титлами; на арк. 8 зв. контурний малюнок циноброю – вказівний палець спрямований на глосу; декор відсутній.

Н.: квадратна, дрібна, нотки чітко згруповані в такти, тривалості ноток від бревів до вісімок, фіти і розкриті фітні вокалізи, ладові мутації маркуються бемолями і релятивними ключами.

О.: нова, картон, кольоровий папір, на хребті і кутах шкіра; для форз. арк. використані ноти – солоспів для голосу і ф-но (*А ты жьнко не молчиши*), видання другої пол. XIX ст.

В. зн.: *Alle mod parier*.

З.: писара в кін. розділів – «Конець піатому гласу» (запис частково обрізаний, арк. 13 зв.), «Конець З (7-)мѣмѹ гласѹ» (циноброю, арк. 53 зв.), «[К]онѣ [о]м[о]мѹ [г]ласѹ» (на боковому полі, запис обрізаний, арк. 80 зв.); «Ex lybrys Hedoga (! мабуть, мало бути Федора) Jankowskiego В» (арк. 27); на чистому арк. між гласами б і 7 учнівські вправи з нотного письма, внизу пізніший запис в кін. б гласу з датою 1791 р.; затертий невправний запис з датою 1755 р. (арк. 88 зв.); «byłem bakalariem hryho» (запис не завершений, арк. 91); жартівлива приказка «Pomni panie na dawyda suknia moia jest u żyda kurwa mac nie chce mi wydac» (? , арк. 99); «...bakaliarem Basylii Pasławski Popowicz Kupiatuc Roku 1730» (арк. 100 зв.).

ОКТОЇХ–ІРМОЛОГИОН – глас 5, догматик **Во чѣмнѣ морн** – з ладовою мутацією, богородичен **Цѣкви и врата**, сідальні **Крѣт** господѣ, степенні, антифон 1 **Вонегда** ско[р]вити ми, ірмоси воскресні, празничні і столпові (арк. 1–13 зв.); глас 6 (арк. 14–40), глас 7 (арк. 41–53 зв.); глас 8 (арк. 54–80 зв.); кондак Богородиці **Возвѣрно** воєводѣ – обірвано (арк. 80 зв.), стихира Преображенню **Провѣразѣл** вѣкресенне (арк. 82–82 зв.).

ПОДОБНІ стихирам (арк. 83–90 зв.).

<СТИХИРАР мінейний і тріодний з доповн.> – на Різдво Христове стихира **Явгѣстѣ** ѣдиноначѣствѣнщѣ, **С** нами **вѣ**, припиви і стихири **Всѣчѣкам** днѣ радостѣ, **Глава** вовышних **вогѣ**, світилен **Погѣти**ни **ѣт**; припиви Трьом Святителям; на Стрітення стихира **Да** **ѡвѣзѣт** **св** **денѣ** **двѣ** (арк. 91–93); в неділю блудного сина псалом **На** **рѣцѣ** **в**авилѣстѣ, стихира **Сѣде** **ада**, у Вел. піст два прокимни **Покаини** **ѡвѣзи** ми **двери** та **Не** **ѡврати** лица **твоего**, літургія Преждеосвященна (арк. 93–99); кондак Богородиці [болгарського напіву], у Вел. четвер за Херувимську **Вечѣт** **твоѣ** **тѣнѣ**, у Вел. суботу запів стихири надгробної, далі обірвано (арк. 99–100 зв.).

Календарно-мінейний структурний тип.

Лит.: Ясіновський. Виправлення (4), с. 258–260, № 1169.

№ 1170 (68/a)

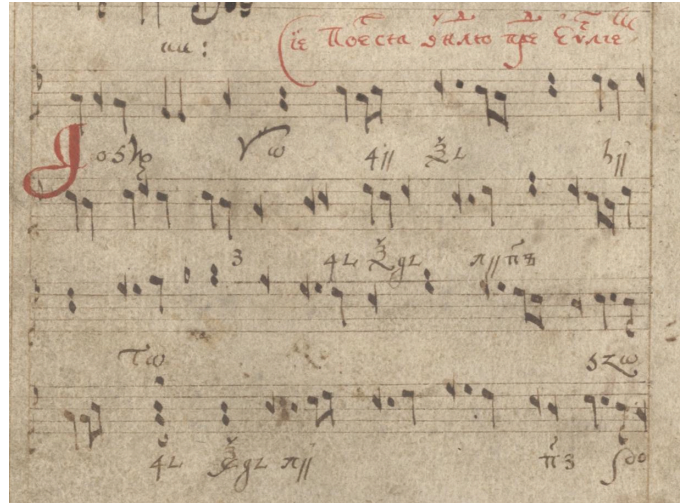
Сер. XVII ст.

Львів, прив. зб. АнНе 12

4°, 478 арк., на поч. арк. частково переплутані; забруднення від вологи, місцями дуже сильно і текст погано читається, пошкодження червами, на поч. арк. просякли розтопленим воском; в кін.

- окремі арк. підклеєні; 8 рядків на стор.; скоропис, заголовки і колонтитули часто писані прискореним письмом, постійно вживаються надрядкові літери, змішання літер ъ та ѱ, м і л.
- Н.:** п'ятилінійка з чіткими обрисами квадратиків і ромбиків і виразним групуванням ноток в *такти*; тривалості ноток від бревіс до вісімки, зрідка вживається шістнадцятка, а в закінченнях – льонга і максима (арк. 233 зв., 266 зв., 271 та ін.); чвертки іноді досить видовжені; на арк. 6 зв. вжито білу нотку (половинку): у мелодії воскресного тропаря 3 гласу вісімки під ребром іноді групуються по вісім – як у партесних композиціях: (арк. 76 зв.); ключ С на 3-й, 4-й і 1-й лінійках, дуральний і бемулярний; фітні вокалізи розкриті.
- Д.:** орнам. заставки, ініціали, кінцівки, прикраси на полях, в прикраси іноді вплетені невеличкі мініатюри; декор різних форм і стилів, переважно виконаний досить майстерно: геометричні мотиви, близькі до балканського типу; (арк. 1), зустрічається також декор стародрукованого типу (арк. 192), квітково-рослинний (арк. 46, 234), доповнений ликами святих; на арк. 46 у заставці зображена Богородиця, на арк. 234 – русалки; орнам. ініціали з рослинними і звіриними елементами (арк. 182), прикраси на полях (арк. 56), іноді гласу огортає зображенням церкви чи дзвіниці (арк. 215 зв.); завершує текст книги характерне конусоподібне звуження і досить велика орнаментальна кінцівка, в яку вкладена рука, що підтримує текст (арк. 471 зв.).
- О.:** давня, дошки в шкірі, частково пошкоджена червами; орнам. витиски – декоративні рамки, посередині Богородиця з дитятком; сліди двох замочків; до обкладинок приклеєні гравюри з видань-летючок XIX ст., на нижній оправі монограма гравера М:Т:
- В. зн.:** голова бика – Каманін – Вітвіцька 1201 – 1644 р.; герб м. Бриг – Каманін – Вітвіцька 897 – 1654 р.; двоголовий орел – Лауцявічюс 410 – 1656 р. (водяні знаки визначила Марія Кольбух).
- З.:** «Pane jacenty...» (XVIII ст.) і нрозб. сучасний запис – «інв.» (?) (арк. 1); XVIIIст. *Гей драмола*⁸ (!) при храмѣ стон вианкой (!) мѣныци хр[ис]тово⁸ па[ра]сковей вѣ си в коновѣ в коновѣ (! арк. 104–107); «Probatio atramenti» (писар, арк. 177 зв.); на чистій стор. учнівським почерком *Да ся исправит молитва моя з нотами* (арк. 181 зв.); учнівські нотні вправи на чистих сторінках: (арк. 233 зв., 33); *Твои чѣть хвала прѣвѣ ный вѣе колико хоце* (?), остання стор. нотного тексту основного писара, арк. 478 зв.); *Гци* (!) книга *Ггїлеман Ірмолó Налезащам до храмѣ стѣо вѣ мѣченици хѣб Параскевини*; «winien żydowi złotych» (арк. 478 зв.); на арк. 99 запис сильно обрізаний.
- <ОБИХОД>** – всеношне, пс. 1 *Блажѣ мѣ*, Херувимська пісня *Иже херовими* (дуже розспівана), кинокник *во пами^т вѣчннѣ* з дуже розспіваним приспівом *Аллилуия*, кондак Богородиці *возвѣраной воеводѣ* з ремаркою *во⁴, воскресѣ Ісусъ*, у Вел. суботу *воскрѣни воже* з ремаркою в колонтитулі *По Бо⁴гарскѣ* (арк. 1–8 зв.), в неділю перед Євангелієм прокимен *Восякоє диханіє*, записаний замислуватим тайнописом⁸ (арк. 8 зв., 12–12 зв. – переплутані):

⁸ Текст відчитав Михайло Іванович Гринчук, математик з Каліфорнії, за посередництвом знаного російського палеографа й дослідника давньої книжності Анатолія Аркадійовича Турілова з Москви; обом їм складаю велику подяку.

(арк. 8 зв.)

піснеспіви на 8 гласів болгарського напіву, глас 1: Господи во^ѿѿ (по два мелодичні варіанти, короткий і ширший), Да си исправи^т моли^тва моя, вѣченна^ѿ наша молитви, догматик всемі^нн^ю славу, подобні стихирам Невесны^ѿ чино^ѿ, Прехвалний мученици (арк. 13–30); [17 катизма/гимни по непорочних]: Благословѣ еси господи, ѿге^ѿскі^ѿ говѣ^ѿ, Почто миро, зѣло рано, Муроногница жены, Поклонѣ^ѿси ѿцѣ, Жизнода^ѿца родѣши, Ялид^ѿниа (арк. 30–33); Пречиста^ѿ богородите^ѿнице^ѿ Маріе з ремаркою припѣ^ѿ ко^ѿга – (арк. 33); іншого почерку подобні стихирам гласів 1–6, глас 1 Невесны^ѿ чино^ѿ, Прехва^ѿнни мученици (арк. 34–40 зв.); різні пізніші доповнення: стихира на постриг мн^ѿхом^ѿ гласу 1 Да по^ѿнає^ѿ братіє, стихира Короле[внча] Індійского гласу 8 Пріми ма пѣ^ѿт^ѿни з фітним вокалізом, стихира на проклаття еретиків Іже ѿкразѣ твоєм^ѿ (проклинаються лише ранньохристиянські еретики), стихира жалѣ^ѿ за грѣх^ѿи – О^ѿув^ѿи мнѣ о^ѿвога^ѿ мол дѣше, надгробні припівви на Успіння Блажи^ѿ т^ѿа ви та ін., світилен Апостоли ѿ конѣ^ѿ зѣ^ѿли (арк. 41–45 зв. – переплутані).

ОКТОІХ воскресний: глас 1 догматик всемі^нн^ю славу з богородичним Се испо^ѿнниа ѿ^ѿанно прореченне (з фітним вокалізом), на утрени Бѿ^ѿ гѣпѣ^ѿ (два різні напіви, руський і болгарський⁹), тропар Ка^ѿмени зна^ѿменан^ѿ (болгарського напіву), богородичний Гавриіл^ѿ провѣ^ѿщ^ѿаш^ѿ¹⁰, сідальна¹¹ Гро^ѿ твоѣ, [хрестобогородичний] К^ѿв крестѣ пригвѣ^ѿд^ѿси, богородичний М^ѿт^ѿрѣ^ѿо ти Бо^ѿжю, степенні, антифон 1 Ко^ѿнегда скѣ^ѿбѣ^ѿти ми, ірмос воскресний Т^ѿво^ѿа повѣ^ѿд^ѿите^ѿна^ѿ десница (арк. 46–157 зв.).

⁹ Вказівки на ці напіви є лише в гласі 2 (арк. 63), та немає сумнівів, що ці напіви також властиві іншим гласам, як тут за стилістикою добре ідентифікується болгарський напів.

¹⁰ Тут послідовність піснеспівів витримана згідно церковного уставу (пор.: Великий Сборникъ, с. 52).

¹¹ На арк. 53 зв. у колонтитулі назва жанру чоловічого роду сѣ^ѿд^ѿл^ѿ.

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів, глас 1 **Нєвєсны^а чинно^а** (арк. 158–171).

<МІНЕЯ празн.–ТРИОДЬ> – в неділю перед Різдвом ірмоси *Волною морскою*, на Різдво Христове – в навечеріє Різдва Христове стихира **Явґусту єдинонача'ствѣ, Ѡ нами бѡгъ, сідальні во мліє на рѡди, пополиєлеос Придѣте види^а вѣрній**, по евангелії **Вєлічєскал денє рѡдѡсти**, стихира **Ѡмлаво во вы^шнѣ бѡгу**, ірмоси двох канонів, після 6 пісні кондак гласу 4 **Дѣвма дѣнє** (арк. 187 зв.), перед 9 піснею величання **Вєличай дѣше моѡ** (арк. 190 зв.), після 9 пісні світилен **Покѣти^аны є^т** (арк. 192); ірмоси канону на Обрізаніє, стихири та ірмоси двох канонів на *Просвіщеніє*, ірмоси канону на Стрітення (арк. 171–207 зв.); неділі перед Вел. постом пс. **На рѣцѣ ваввлоствє**, стихира **Покаминна ѡвѣзи**, у Вел. піст два прокимни **Не ѡврати лица твоего і да^а єси достоинне**, літургія Преждеосвященна, задостойник **Ѡ текѣ радѣ^тєма**; ірмоси канону в неділю Хрестопоклонну, Богородиці гласу 8 **Водѣ проше^а іако по єхѣ**, *катавасія канону Богородиці* (на Благовіщення) гласу 4 **ѡвѣзѣ ұста моѡ**, припів на Благовіщення **Ярѣагє^аскі глѡ**, кондак Богородиці, ірмоси канону у Четвер 5-ї неділі Вел. посту **Помощни^а и покровіте^а**, ірмоси канону в суботу Лазареву **Поє^а господєви**, ірмоси канону в неділю Цвітну / Виханію (колонтитул) **Иѡвишася источници вєзны**, ірмоси служб у Вел. тиждень, у Вел. четвер **Вечєри твоє та[и]нѣи**, тропарі **Ѡє жинныхъ грядє^т**, **Ѡгда славнии ѡченици**, стихира у Вел. п'ятницю **Двѣ лѣкавѣ сотвори, Тебє ѡдѣнцагосл свѣтомѣ**, у Вел. суботу величання, **Воскрєни коже, да молчи^т вєлка плѡ^т**, **Придѣте ѡблажи^а іѡсифа**; канон на Воскрєсіння **Воскрєсєнни днѣ** (тропарі без нот), стихири, евангельска стихира гласу 1 **На горѣ ѡченико^а** (арк. 207 зв.–274 зв.).

ІРМОЛОГІОН – ірмоси на 8 гласів, глас 1, пісня 1, ірмос **Днѣи работы, Предкращєна кожєствєною славю, Пѣснь повѣднѣю воспємъ, Поє^а вси людє, Ѡтолпо^а ѡгненнимъ, Помогшемѣ когу, Воспє[м] пѣснѣ новѣ**, пісня 2 і т. д. (арк. 275–444).

ПОДОБНІ стихирам гласу 8 **Прємѡдѡти словѣ, возлє^т на перєи** (арк. 445–446 зв.), в кін. дещо іншого письма стихири на Різдво Христове **Вєлічєскал денє рѡдѡти** та ін. (арк. 446 зв.–448 зв.).

<ТРИОДЬ – МІНЕЯ празн.– продовження> – на Зшєствя св. Духа **Прєславнаи денє** та ін., **Придѣте людє** [місцевого] та болгарського напівів, апп. Петру і Павлу, Преображенню, Успінню, на Різдво Богородиці, свт. Миколаю, арх. Михайлу, на Введення (арк. 452–471 зв.).

<Доповнення> – дещо пізнішого часу й іншого письма – канон (ірмоси з тропарями) на В'їхання в Єрусалим *болгарського* напіву (арк. 472–478 зв.).

Вказ.напів: **руський** – Бог Господь (у розділі Октоїха воскресного, глас 1, арк. 48 зв. і т.д. у кожному гласі);

болгарський – кондак Богородиці, *Воскресни Боже*, на 8 гласів – глас 1 *Господи возвах, Да ся исправит молитва моя, Вечерняя наша молитва*, догматик, подоби стихирам *Небесним чином, Прехвалній ученици*, на Зшестя св. Духа *Прийдіте людие*, припів Пречистая богородите^нце Марие, *Бог Господь* з тропарями воскресними, стихира на Зшестя св. Духа *Прийдіте людие*, пізнішого часу канон на В'їхання в Єрусалим– ірмоси з тропарими (арк. 6, 8, 13, 33,49 і так далі у кожному гласі, 454, 472);

Жанрово-тематичний структурний тип.

Літ.: Ясіновський. Виправлення (4), с. 260–267, № 1170.

№ 1171 (1082/а) бл. 1846, м-р Путна, інок Паїсій Львів, прив. зб. АнНе 13

КѦНѦНѦ Показанный Грѣшнаго прѣдъ Создателя[ε]мъ своимъ, въ Тѣмнѣ на единѣ молитиса: Писано Омирѣннымъ ѿ Паїсія: ꙗꙋѡмъ (тит., арк. 5).

4°, 113 арк., папір неоднорідний: основний білий, цупкий, на поч. синього відтінку, наприкінці синій, арк. 3–4, 12 чисті; заокруглений штучний півустан, наближений до *гражданки*, окремі стор. дещо пізніших дрібніших почерків; нотки темнокоричневі, лінійки яснокоричневі, на арк. 13, 25 зв.–26, 27 зв. 29 червоні; по 8 рядків на стор.; на арк. 69–73 ноти без слів, лише ремарки-заголовки циноброю.

Н.: київська квадратна вправного письма, тривалості ноток від бревесів (лише як завершальна нотка) до вісімок; ключі відсутні, та однозначно мається на увазі ключ С на третій лінійці; у нотному тексті подекуди червоні декоровані зірочки, очевидно, на означення фразування (арк. 95 зв.–96).

Д.: орнам. заставка циноброю (арк. 13), декілька ініціалів геометрично-рослинних мотивів (арк. 17, 21, 29, 33) та кінцівок (арк.25, 32 зв., 100 зв.); дві наклеєні гравюри зі стародр. видання, в заставці (арк. 5 зв.) і в кінцівці – св. Іоан Златоустий з монограмою гравера *Ф. Ф.* (арк. 36).

О.: картон в шкірі, орнам. витиски: рамка, по середині зверху і знизу квіткові прикраси; до нижньої палітурки приклеєно форз. арк з нотним текстом олівцем.

З.: «Сия Книжка принадлежит до чителѣ Мошѣ (?)» (олівцем кін. XIX ст., 1 форз. стор.), наклейка «Із книг Анатолія Недільського», «Сия Святія Книга Ест Сопственная тоя, раба Божія Діонисія Іеродіякона, сф. (?) обитіюй (?) Воронскія; дано тѣ от отца Паисія Іеромонах; за Єго воспоміновеніе и родителей Єго, сотвори Єму Господи вѣчную память, 1859», вище олівцем дата «1919» і «60», тобто запис олівцем 60 літ, опісля чорнилом (с. 2 форз.); «Монастир Путна, 1854; р. J.» (арк. 112);

Штучним півустановом трохи пізнішого часу перелік змісту: *Єлікѡ Пѣній ѡтъ. Здѣ – № 1 Ѡвершѡ тебѣ рѣкѡ* і т. д., всього 48 (арк. 1 зв.–2 зв.).

Канон покаянний, пісня 1 тропар *Исповѣданъ ти сіе Грѣхѣ ѿже содѣлахъ*, без нот (арк. 5–11).

Різні молитовні піснеспіви без певного порядку – *Ѡвершѡ тебѣ рѣкѡ, Благословенъ єси, Ѡврацишѡ же тебѣ лице, вѡпою гѡподевѣ, Да оѣсладитсѡ ємѡ вєсѣда моѡ* та ін. (арк. 13–21 зв.); на літургії та деякі ін. – *Не ре(!)дай мене мати, Достойно єсть, Жилѡтъ мира, Єдинородный сыне* та ін., в кін. причасник *Гѣло Хрѣтѡво* (арк. 22–32 зв.); ірмоси 9-ї пісні на Різдво Богородиці *ѿже прежде сонца, Чѡжде матеремъ, Воздвиженія Тѣмнѣ єси, Введенню, на Різдво Христове, Обрізанія, Богоявленія, Стрітенія, Благовіщенія, в неділю Цвітоносну, на Пасху, в*

неділю Топину, на Вознесіння, Зшестя св. Духа, Преображення, Успіння (арк. 33–44); ірмоси вел. покаянного канону Помошник ѿ покровите^а (арк. 44 зв.–49 зв.); **С нами Богъ** двох дуже близьких мелодичних виріантів, на літургії Преждеосвященних Дарів за Херувимську **Нынѣ** сили небесныи і причасники **Тѣло Хри^{то}во, вѣдѣте и видите**, світильні на Різдво Христове **Посѣтитъ ны ѣтъ** та у Вел. п'ятницю **Разбойника** **благоразумнаго**, тропар 3 і 9 часів у Вел. піст **Господи ѿже пресвѣтаго** та **Иже в девѣтый чѣ нас ради**, **Ѣдинъ Свѣтъ** з ремаркою **Симеоновѣки** та ін., переважно літургійні піснеспіви (арк. 44–73); догматики на 8 гласів (арк. 73 зв.–84 зв.); на Різдво Христове по 50 псалмі **Всѣчеслава дне радости**, **Слава ввышнихъ Богѣ**, **Прїдите поклонити^а** (арк. 85–86); подібні стихирам, на 8 гласів, глас 1 **Небесныхъ чиншвъ** **радованіе** і т. д. (арк. 86 зв.–100 зв.); **Достойно** єть іншого дрібнішого почерку, Херувимська пісня з ремаркою на **Склонѣте вѣки**, псалом **Блаже мѣжъ**, на Пасху **Ангелъ вопїаше**, ірмос **Свѣтисла свѣтисла новы** **Іерусалиме**, світильний **Плутни** **вѣснѣвъ**, причасники на Різдво Христове **Изъавленіе пѣла**, **Богоявлення** **Ивнса** **благода^а**, в неділю Цвітну **Благословѣ грядый** (арк. 107–110 зв.); **Грамѣтисла** **Нѣтисла** (арк. 111 зв.–112); **Тебе поем** з ремаркою на **Дѣло**, скорописом дописано пізніше **Smіgna**, пізнішого почерку причасник самогласний **Дух твої благій**, **Взыде Бог** (арк. 113–113 зв.).

Вказані напиви: симеоновскій – *Єдин свят* (55 зв.);

полевой – напів без слів і без означення на службу і жанр (арк. 70 зв.);

болгарскій – напів без слів і без означення на службу і жанр (арк. 71 зв.);

харковскій – напів без слів і без означення на службу і жанр (арк. 72 зв.);

скитскій – напів без слів і без означення на службу і жанр (арк. 73);

придворный – Херувимська пісня (арк. 108 зв.).

Особливий структурний тип.

Лит.: Ясіновський. Виправлення (4), с. 267–269, № 1171.

№ 1172 (287/6)

кін. XVII ст.

Львів, прив. зб. АнНе 14

4°, 215 арк., без поч. і кін.; дещо пізніше проставлена сигнатура кириличними цифрами – зошити г7–кf7 (2 і 29 зошити неповні); дрібн. півустав заокруглених форм; 8 рядків на стор.; нотки темнокоричневі, лінійки яснокоричневі; арк. досить забруднені, місця пошкоджені і підклеєні; декор відсутній.

Н.: досить вправна, нотки чітко згруповані в *такти*; тривалості ноток від льонги (заклучні) до вісімок.

О.: дошки в коричневій шкірі з орнам. витисками, по середині розп'яття з пристоячими; XVIII ст.; сліди двох застібок.

З.: до верх. палітурки з середини приклеєний ex libris Анатолія Недільського, виготовлений художником-графіком Пінігіним.

ОКТОЇХ – **ІРМОЛОГІОН**, на 8 гласів, без поч. і кін.; глас 1 – закінчення догматика – **днѣ** **вѣрғи** **ѣко** **человѣколюбцеъ**, **богордичен** **Сѣ** **испо^анисла** **Іанно** **прореченіе**, **Бѣгъ** **гдѣ** і воскресний тропар **Вамени знаменайѣ** [болгарського напіву], **богордичен** **Гавриїлѣ** **просвѣцїашѣ**, **сїдальні** **Гро^а** **тво^а** **спасе**, **Ко** **крѣтѣ**, **Итѣрѣ** **та** **вожнѣ**, **степенні**, **антифон 1** **Вонѣда** **кѣвѣкти** **ми**, ірмоси воскресні, празничні і столпові 1–9 пісень, в кін. величання (арк. 1–43 зв.); глас 2 (арк. 44–73 зв.); глас 3 (арк. 74–93); глас 4 (арк. 93

зв.–133); глас 5 (арк. 133 зв.–149); глас 6 (арк. 149–160 зв.); глас 7 (арк. 160 зв.–196 зв.); глас 8, в кін. пісня 7, ірмос Богородиці **Иже ѿ ѿдеа дошеше**, обірвано (арк.197–215 зв.).

Гласовий структурний тип.

Лит.: Ясіновський. Виправлення (4), с. 270, № 1172.

№ 1173* (889/а)

3-тя чв. XVIII ст.

Пряшів, Слов'янська б-ка

4°, бл. 150 арк., між розділами чисті сторінки; дрібн. півустав, 8 рядків на стор.; нотація київська квадратна, дрібна, видовжені штилі.

О.: дві дошки, на хребні шкіра, по середині на верхн. дошці ромбовидний сюжетний витиск, сліди двох застібок, до палітурок приклеєно 2 арк. з побутовими записами XIX ст., згаданий Петро Шолтис *обивателя киовского син.*

Д.: орнам. заставки, ініціали – досить майстерні рослинні мотиви.

З.: на чистих стор. учнівським почерком записані сольмізаційні вправи. Печатки: гр.–кат. плебанії, по середині I I Тупе і 1913 (рік ?); «Sidina vedecka knižica v Prešove».

Описано за 15-ма фотокопіями, надісланими Міланом Кандрачом зі Словаччини.

<ОБИХОД> – всеношне: пс. **Блаже мѣ**, в кін. **Покажи ми двєри** – обірвано (арк. 1–7).

ОКТОЇХ воскресний, гласи 1–8 (арк. 8–60).

ПОДОБНІ стихирам, гласи 1–8 (арк. 61–...).

Календарно-мінейний структурний тип.

№ 1174* (1047/а) 1800/6 листопада–1801/15 липня
Іоан Югасевич, [с. Невицьке]

Ніредьгаза (Угорщина)
Теологічна академія

120 арк.

Догматики і подобні на 8 гласів.

Літургія Преждеосвященна.

Ірмоси в 40-десятницю і в Вел. тиждень.

Ірмоси в неділі після Пасхи.

Ірмоси мінейні – на Благовіщення, Вознесіння, Зшестя св. Духа, Онуфрію, Різдво Івана Хрестителя, Петру і Павлу, Преображення, Успіння, Різдво Богородиці, Воздвиження, арх. Михаїла, Миколая, Непорочне Зачаття, до Богородиці.

Календарно-мінейний структурний тип.

Дж.: інформацію та короткий опис подав о. Войтех Богач з Пряшева в Словаччині бл. 2010 р.

№ 1175* (40/б)

Бл. 2-ї чверті XVII ст.

4° продовг. (кантичка), арк. не нум.; дрібн. півустав, вживаються нарядкові літери; 6 рядків на стор.; початкові стор. розділів забруднені.

Н.: чітка квадратна, нотки добре групуються в *такти*; тривалості ноток від льонги до чверток, в кін. рядків сторожі:

Д.: простенькі плетінчасті заставки та ініціали, виконані циноброю.

О.: дві дошки в яснокоричневій шкірі з орнам. витисками, сліди двох застібок, пошкодж.:

З.: на верхн. форзаці наклейка з датою і сигнатурою 1822 2 2 (дата?).

П.: на поч. 2000-х рр. зберігався у с. Маластів на Лемківщині, сьогодні місце знаходження невідоме.

<ОБИХОД> – всеношна й, очевидно, літургія, на поч. пс. 103 Благослови д^бше мо^л
господа

ОКТОЇХ воскресний – глас 1, догматик *Всѣмнѣмъ слава*.
ПОДОБНІ стихирам.

Дж.: інформацію і фото кількох арк. та оправи подав Емілій Гойсак з Маластова бл. 2010 р., тодішній слухач Регентського Інституту в Перемишлі.

№ 1176* (144/а) 60-ті рр. XVII ст. Тобольськ, Гос. архив, 306

F° (39,6 x 23,6), 250 арк., без поч. і кін.; частково арк. пошк. жучками і пліснявою; на стор. 12 рядків; півустав декількох почерків, на арк. 142–250 зв. наближений до скоропису, окремі літери наближаються до грецьких та латинських форм, українізми – *раздрушив* (початок тропаря воскресного у гласі 7 подібних), *цару* (в кін. *Пятидесятниці*).

Н.: київська квадратна, ключ на 3-й лінійці, у нотному тексті аненайки (пс. *Благослови душе моя Господа*).

Д.: орнам. заставки, ініціали, кінцівки

О.: дошки в шкірі з простенькими витисками.

В. зн.: лілія під короною і складний вензель з літер АСН (Дианова, Костюхина, № 967 – 1662 р.), інший варіант (Heawood, № 1781 – 1686 р.).

З.: «Сей Ермолой архиерея схимонаха Феодора, ево хлопецъ тунгусъ Петръ, и онъ взать изъ тунгусского, арьхиерей схимонахъ Феодоръ и ево малинкого привось и его научилъ грамоти, и петъ училъся по етой Ермолое, православну веру принялъ хвально. Петръ Тунгусъ» (на нижній *палітурці*); на внутр. частині обкладинки численні проби пера і цифри 306, 256 та № 125, такіж сигнатури на хребті оправи.

П.: у XX ст. спершу належав до Тюменського Свято-Троїцького м-ря, потім Тюменському обл. архіву.

ОКТОЇХ–ІРМОЛОГІОН – на 8 гласів стихирні запіви *Господи возвах*, догматики, степенні-антифони, ірмоси воскресні, празничні та столпові (арк. 1–192 зв.).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гласів, на поч. кожного гласу *Бог Господь* з воскресними тропарями та сідалні (арк. 193–212 зв.).

РОЗНИКИ – ірмоси та ін. перед Різдом Христовим та Просвіщенням (арк. 213–223 зв.).

ТРІОДЬ ПОСТНА І ЦВІТНА – на поч. псалом *На ріці вавилостей*, в кін. на П'ятидесятницю стихира *Цару небесний* (арк. 223 зв. –235).

СТИХИРАР МІНЕЙНИЙ, уривок – стихирі Петру і Павлу, Преображенню, Успінню (арк. 235–238 зв.).

<ОБИХОД>, уривок – на всеношній пс. *Благослови душе моя Господа, Блажен муж*, на утрєні *Бог Господь* на 8 гласів (арк. 239–242 зв.).

<Доповнення> – канони в неділю Ваїй та на Пасху – ірмоси з тропарями, обірвано на гласі 6–му (арк. 242 зв. –25- зв.).

Вказ. напіві: **київський** – всеношна (арк. 239–242 зв.);

скорый – стихира *Удивися Иосиф* (арк. 201–201 зв.);

болгарское – подобен 6 гласу *Ангелскіє предидите силы* (арк. 207–207 зв.).

Гласовий структурний тип.

Лит.: Дергачева-Скоп, Ромодановская. *Собрание рукописных книг*, с. 139; Казанцева. *Певческие рукописи... в г. Тобольске*, с. 105–110, № 7. Інформацію про цей Ірмолой і друкований опис отримав від Ірини Герасимової з Петербургу в квітні 2017 р.

№ 1177 (1079a) Сер. XIX ст., [Супрасльський м-р] Вільнюс, LMAVB, F-19-132 біл.

2F° (40,5x25,2), 123 арк.; півустав, в кін. іншими невправними почерками, мабуть учнівські вправи; слова і ноти чорне чорнило, нотні лінійки коричневе, текст у подвійних лінійних рамках, 12 рядків на сторінці; у тексті проставлені наголоси. Мова текстів піснеспівів церковнослов'янська київської редакції

Н.: київська квадратна, ключ С на 3-й лінійці; тривалості ноток від бревис (завершальна нотка) до вісімок.

В. зн.: відсутні, папір грубий сірий.

О.: картон в коричневій шкві, на нижній палітурці проби нотних станів, виконані растром.

П.: до Вільнюса надійшов з Супрасльського монастиря бл. 1877 р.

<ОБИХОД>: *Церковное Различное Пѣніе въ Бѣгободичныхъ и великихъ стѣхъ праздники. На велицѣй вечерни* пс. *Блажен муж* на шість стишків, *Нині отпущаєши, Бог Господь* на 8 гласів *воскресній* [болгарського напіву] і повсякденні, на літургії *Василія Великого Достойно єсть, Свят, свят, свят* та ін., наприкінці задостойник *О тобі радується* (арк. 1–4 зв.).

ОКТОІХ воскресний з ірмосами, на 8 гласів, ірмос воскресний гласу 8 пісні 1 *Вооружена фараона*.

<ДОЛАТКИ>: *Достойно єсть, Свят Свят. Тебе поєм, Креста начертав* та ноти без слів (арк. 122–123 зв.).

Гласовий структурний тип.

Лит.: Добрянский. *Описание рукописей*, с. 277, № 132; Морозова. *Кириллические рукописные книги, хранящиеся в Вильнюсе*, с. 50.

№ 1178 (822a)

сер. XVIII ст.

НМЛ, Ркк 3987

4°, 2 арк.; дрібн. півустав; 8 рядків на стор.

Н.: нотки у формі кубиків; тривалості ноток – цілі, половники, чвертки.

П.: інші сигнатури – 61130/4, 5307a; передано з колишнього спецфонду НМЛ.

Містить уривок ірмосів гласу 6 пісні 9 *Не съніса ѡ мнѣ мати*, в кін. *Прійдѣте всѣ мзици* – обівано.

№ 1179 (863a)

2-га пол. XVIII ст.

НМЛ, Ркк 3988

4°, 1 арк.; дрібн. півустав; 8 рядків на стор.

Н.: нотація вправна, чітка, тривалості від цілих до чверток.

П.: інші сигнатури – 61130/5, 5307a; передано з колишнього спецфонду НМЛ.

Поч.: *Вѣ ны ѿ неплоныа ра даетьсѣ*, *кін.:* *и вседѣжителя да*.

№ 1180 (863б)

2-га пол. XVIII ст.

НМЛ, Ркк 3989

4°, 2 арк.; дрібн. півуста; 6 рядків на стор.

Н.: у чвертках штилі у вигляді хвилястої риски, тривалості від цілих до чверток.

П.: інші сигнатури – 61130/6, 5307a; передано з колишнього спецфонду НМЛ.

Поч.: глас 4, степенні, антфон 3 *Сѣмъ дѣхо*^м та ін. стишки; ірмос, глас 4, пісня 1 *Жора чермнаго пѣчинѣ*.

№ 1181 (373а) кін. XVII – поч. XVIII ст. і 1-ша пол. XVIII **НМЛ, Ркк 3990**

4°, 2 арк.; два різні уривки; скоропис і дрібн. півустви, 8 рядків на стор.

Н.: тривалості ноток від цілої до вісімок.

П.: інші сигнатури – 61130/7, 5307а; передано з колишнього спецфонду НМЛ.

1) уривок зі служби Вел. Посту: *Из чрева твоего, задостойник О тебе радуется*.

2) уривок Херувимської пісні.

№ 1182 (420а) 1-ша пол. XVIII ст. **НМЛ, Ркк 3991**

4°, 18 арк., останній арк. надірваний, клаптик якого вкладений в сер. уривку; дрібн. півустав; 9 рядків на стор.

Н.: триваорсті ноток від бревис (заклучні нотки) до вісімок.

З.: «Proba [пера] (арк. 12); «... Liber accomodo... Іоанна» (арк. 16).

П.: інші сигнатури – 61130/8, 5307а; передано з колишнього спецфонду НМЛ.

Поч.: глас 3, пісня 9, ірмоси *Новое чудо* та ін.; глас 4, сідальна, ірмоси, обірвано на 5-й пісні.

№ 1183 (478-б) 1 чв. і сер. XVIII ст. **ЛНБ, НД 152**

8°, 372 арк., без кін.; дрібн. півустав двох почерків, основне письмо чорним чорнилом, акуратне, літера прямі, по 7 рядків на стор. (арк. 83–348), другий почерк коричневим чорнилом, літери злегка нахилені ліворуч, по 8 рядків, арк. трохи обрізані зверху та знизу (арк. 1–82, 349–372).

Н.: нотне письмо 1-го почерку чітке, акуратне, тривалості обидвох почерків від цілих ноток до вісімок.

Д.: відсутє, кілька пізніших примітивних засатвок; цинобра ініціальних літер і колонтитулів зблідла.

О.: дві дошки в шкірі з орнам. витискама, сліди двох застібок, XVIII ст.

З.: «Roku Vožyia tysjač sedem set siedm dzień dobry» (арк. 1); «Сей осмогласникъ раба Григорія Купятовича сина куншту бакалаврскогo з села Динца Anno Domini 1746» (арк. 9 зв.–13).

ОКТОЇХ воскресний, на 8 гласів – догматики, сільні, степенні-антифони, воскресні ірмоси (1–71 зв.).

ПОДОБНІ стихирам, на 8 гасів (арк. 72–101).

ІРМОЛОГІОН, на 8 гласів, ірмоси укладені за канонами (арк. 103–348).

<СТИХИРАР мінейний і Вел. посту>, поч. з Різдва Христового – стихира *Августу єдиночалствующу*, в кін. у Вел. суботу *Да молчит всякая плоть*, обірвано (арк. 349–372 зв.).

Лит.: Свенцицкий И. Церковно- и русско-славянские рукописи Публичной библиотеки Народного Дома во Львове, с. 383, № 84.